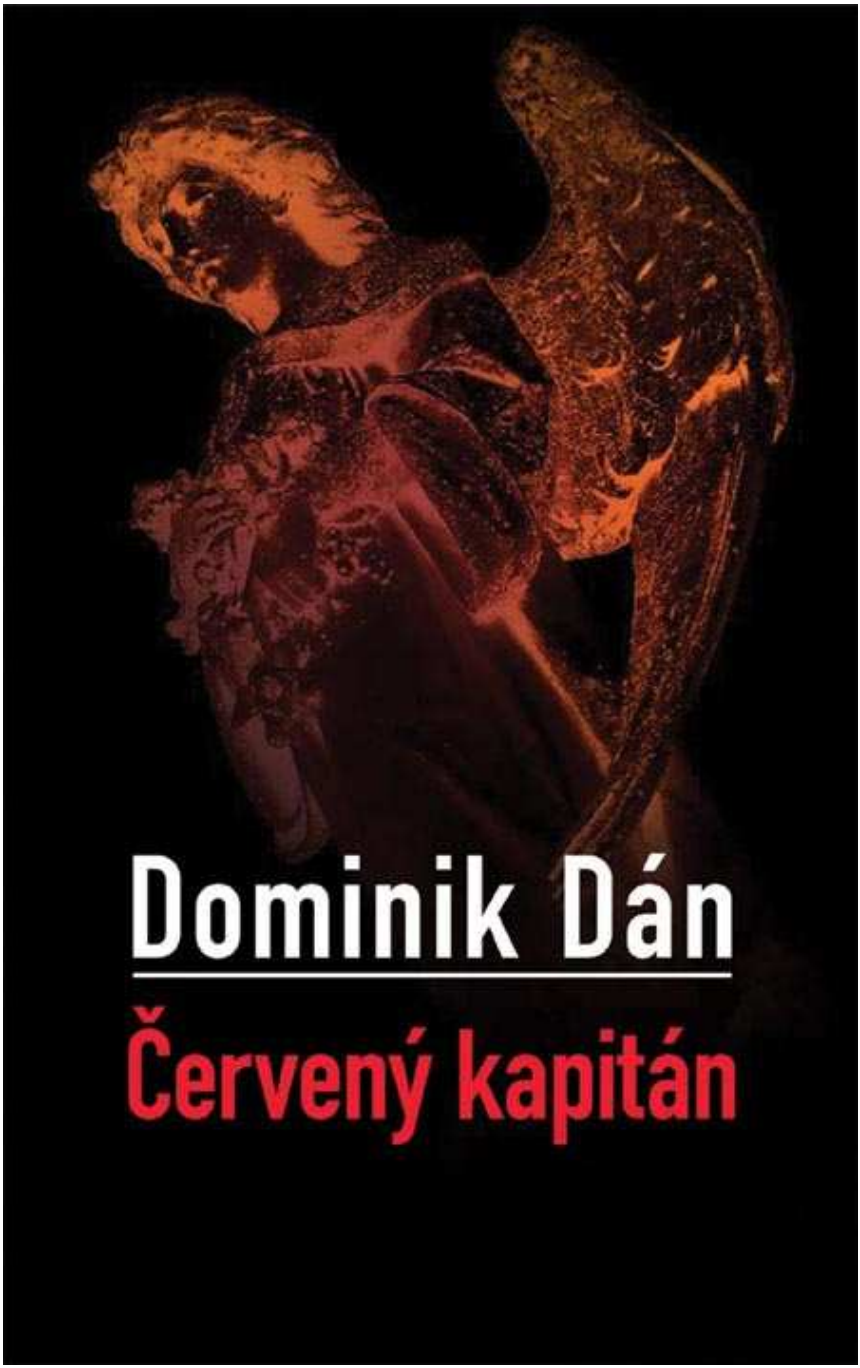

Dominik Dán
Červený kapitán

Mesto, príbeh a všetky osoby v tejto knihe sú vymyslené a akákoľvek podobnosť so skutočnými udalosťami je čisto náhodná, hoci sa môžu niekomu zdať akési povedomé…

Qui metuens vivet, Uber mihi non erit unquam.

(Nebude pre mňa nikdy slobodným ten, čo žije v strachu.)
Horácius

Venujem Zuzane a Emilovi Kňazovickým.

Za priateľské rady a neoceniteľnú pomoc ďakujem vám, pani…

V románe boli použité písomné záznamy pracovníka bývalej Štátnej bezpečnosti s krycím menom „ViktorCe“, povýšeného v roku 1988 za mimoriadne zásluhy pri obrane socialistickej vlasti do hodnosti podplukovníka in memoriam.

Všetky materiály boli použité s láskavým dovolením jeho manželky. Na zverejnenie jej mena som dovolenie nedostal. Chce sa ešte tešiť z vnúčat…

1

JÚN 1992

Chlapi sa potili, hoci boli do pol tela nahí. Kopali už od skorého rána. Privstali si, aby sa vyhli neznesiteľnej horúčave, ktorú meteorológovia predpovedali nielen na dnes, ale na celý týždeň. Privstali si, ale nepomohlo to. Potili sa už o siedmej a teraz pred obedom z nich lialo ako v saune. Otročina.

„Podaj lopatu!“

Vysoký muž sediaci na kopci čerstvo nakopanej zeminy sa lenivo nahol a podal kolegovi lopatu. Slastne sa zahniezdil, lebo zem príjemne chladila na zadku. Druhému trčali z jamy iba ramená a hlava. Odhodil krompáč a načiahol sa za lopatou.

„Krista jeho… kde až je?“

„Poctivá robota, išli podľa normy… meter osemdesiat… hovädá…“ povedal a napil sa.

„Daj aj mne…“ zaškemral chlap v jame.

Muž na kopci zeminy sa lenivo nahol po druhý raz a chlapovi v jame podal plastovú fľašu s vodou.

„Bŕr…“ slastne odfŕkol a ešte raz si oblial tvár a na ježka ostrihané vlasy.

„Pohni! O hodinu sem začne pražiť a skončili sme s lehárom…“

„Pekné leháro… poď si to skúsiť…“

Muž na kopčeku lenivo pozrel na hodinky.

„Ešte sedem minút… až potom sa striedame… tak pohni… a buď rád, že sme v tieni!“

Na štrkom vysypanom chodníku zarachotili kolesá multikáry. Šofér sa zabával a rezal zákrutu tak ostro, až mu z otvoreného okna

vytŕčalo rameno aj hlava, a keby sa nedržal volantu, vypadol by za jazdy celý. Dvaja mladíci na korbe vrieskali od radosti.

„Pridaj… hovnivál… po rovinke stodesať…!“ pokrikovali na vodiča, ale ten sa iba usmieval a tešil sa na zakončenie.

Tesne pred kopáčmi zaflekoval. Chlapci na korbe popadali.

„Debil…“ šomrali zoskakujúc na zem.

„Chceli ste pridať, nie?“ rehotal sa vodič.

„Pridať! Nie brzdiť…“ chystali sa vytiahnuť ho von a vylepšiť mu fasádu.

Muž na kopčeku iba pokrútil hlavou.

„Ako malí chlapci… a prestaňte ziapať! Ľudia sa pozerajú… ak sa zas bude niekto sťažovať, majster nás nakope…“

Prestali a upokojili sa. Vodič vystúpil až teraz, ale aj tak dostal jednu výchovnú do rebier.

„Tak prestaňte… už…“

Obstáli jamu a súcitne civeli na otroka na dne.

„Ako ste na tom? My sme už hotoví…“ zahlásil vodič a vybral cigarety.

„Už to bude… niekde tu už musí byť…“ namosúrené sa ozvalo z jamy a ďalšia várka čerstvej zeminy pristála na kopčeku. Pár hrudiek sa skotúľalo naspäť.

„Hádž už vedľa, všetko ti to padá dolu!“ poradil mu vodič a zapálil si.

„Mudrlant…“ a ďalšia spŕška pristála na tom istom mieste. Ďalšie hrudky sa skotúľali.

„Ešte nie je ani obed a horko je na skapanie, ak si nepohnete, tak tu máte o chvíľu slnko a potom…“ mudroval ďalej vodič a fajčil.

Z jamy sa ozvalo zaškrípanie kovu o drevo.

„Konečne!“ zajasal otrok a akoby nabral energiu. Odhraboval veko krátkymi trhanými pohybmi a zemina lietala, ako keď si jazvec kope noru.

„Krompáč!“ zavelil a vyhodil z jamy lopatu.

Kolega na kopčeku tiež ožil, vstal a svižne mu podal náradie. Bol rád, že to stihli do obeda. Včera také šťastie nemali, bláznivý Oskar vykukol spoza rohu výškovej budovy a skoro skapali. Ešte že už o druhej sedeli na pive, inak by dnes asi omaródil!

„Lopatu!“ ozvalo sa z jamy.

Kopáč oslobodil veko a obkopal boky.

„Pajser a skoby! A poď dole, potrebujem helfnúť!“

Uvoľnili boky a podvliekli gurty. Chlapci im pomohli vyštverať sa z jamy.

„Na tri! Raz… dva… tri…“

Ťahali všetci štyria, vodič fajčil… za špinavú robotu v jame platený nebol, jeho živilo vodičské oprávnenie triedy C a bol na svoj stav patrične hrdý.

„Hééj… rup! Ešte raz… Jano! Si vysoko… nie tak rýchlo, zvoľni… hééj rup…!“

Sotva ju vytiahli, porozvaľovali sa v tráve a hlasno fučali.

„Sviňa! Má tonu…“

„Namiesto aby schudol, tuším tam ešte pribral….“

„Druhýkrát ho seriem… nech si vylezie sám…“

Uchechtávali sa a jeden druhému pripaľovali pokrkvané cigarety. Vodič chodil okolo dreveného monštra a z navlhnutého laku odtrhával hrudy hliny.

„Zas mi zaserie celú korbu…“ durdil sa a čistil. „Kto to má večne umývať…“

Chlapi sa iba uškŕňali. Dofajčili a oprášili si zadky.

„Tak poďme… nahodíme ju hore a pre dnešok končíme…“

Každý sa zohol po jeden roh a ako na povel sa vystreli. Mladí boli v nevýhode, museli cúvať. Jeden koniec vyložili na korbu a svižne vyskočili hore. Prechytili si rohy… ale urobili chybu. Postavili sa príliš rýchlo. Znenazdajky sa celá váha presunula na dvoch dole, vlhký lak sa im začal šmýkať a mali čo robiť, aby včas uskočili. Tí hore sa ani nesnažili nešťastiu zabrániť, iba civeli. Celé bremeno tresklo bokom na mramorový obrubník a veko sa s rachotom rozletelo.

Prvá vypadla ruka.

Trochu zaschnutého mäsa a kúsok kože ešte ostal na zápästí. Prsty boli holé na kosť a okamžite sa rozleteli po trávniku. Potom vypadli obe nohy omotané pozostatkami z nohavíc. Čisté kosti. Hrudník v rozožratom saku sa zasekol v škáre.

„Nodoboha!“ okomentoval ich výkon vodič a opatrne sa poobzeral.

Mali šťastie. Babka pri najbližšom hrobe sa vybrala po vodu a do rytmu si pohojdávala plechovou krhličkou. Ďalšie dve boli opodiaľ, ale vo výhľade im bránila multikára.

„Chuji… to je vaša vina…“

„Naša!? Vy dole ste ju neudržali!“

„My!?“

Jediný, kto zachoval pokoj, bol vodič. Veď mal oprávnenie triedy C.

„Prestaňte! Drbe vám!? Ešte robte krik! Buďte radi, že tu nie je majster… rýchlo ho pozbierajte a naložte… Jano! V rohu na korbe sú dvoje rukavice, hoď ich sem!“

Otvorili veko a hrudník natlačili späť. Jeden podal nohy, ako tak držali pokope, ale ruka sa rozpadla celá.

„Daj sem ten prst… tam… pri topánke ti leží… a tam je druhý…“

Čo našli, nahádzali späť a prisunuli veko.

„Vzadu mám aj klince, potom ho pribijeme… rýchlo nakladajme a zdrhajme…“ navrhol vodič a sám sa chopil jedného rohu. Chlapi im ochotne pomohli, ale… ako prisúvali veko… vodič sa zháčil.

„Moment! Niečo mi tu nesedí…“ a zahľadel sa do truhly. „Krista jeho! Kde má hlavu!?“

Všetci sa bezradne obzerali dookola.

„A… nemohol sa bezhlavo vrhnúť v ústrety smrti?“ skúsil jeden.

„Vtipný…!“ durdil sa vodič a šúchal si bradu. „Ak vypadla… tak sa musela skotúľať… tam do tých kríkov! Chalani… prezrite to tam!“

Padli na kolená a prehrabávali husté lístie.

„Tu je!“ zvolal víťazoslávne mladík.

„Nerev! Ježiši… to je kôň! Rýchlo ju prines, kým tu nikto nie je!“

Chlapec vstal a predpažil. „Fuj!“ Niesol ju ďaleko od seba ako narodeninovú tortu. Opatrne ju položil k spráchnivenému golieru, ale prekoprcla sa dopredu a otrčila im holé temeno.

„Má nejakú šošovičku, alebo čo to je… tu na vrchu… vidíte?“ žasol nálezca.

„Šošovičky bývajú na koži a toto je už len holá lebka a na tej šošovičky nebývajú!“ oponoval mu druhý závozník.

„Múdry! Pán doktor! Koľko semestrov medicíny si skončil?“

Stáli nad pootvorenou truhlou a meditovali. Narážka na vyššie vzdelanie zaujala aj vodiča. Mal na to, a tak hneď prejavil záujem pomôcť.

„Počkajte! Nezatvárajte ju… pozriem sa…“ pričupol a odborným okom si prezeral temeno lebky.

„Jano… daj rukavice…“

Opatrne vopchal prsty do očných otvorov a lebku vybral. Prestrašene sa poobzeral a keď sa uistil, že ešte stále neupútali pozornosť trúchliacich babičiek, zahľadel sa na šošovičku.

„To… nie je šošovička, ty… to je…“

Opatrne otočil lebku hore dnom, prižmúril jedno oko a cez otvor po atlase skúmal vnútro.

„Prebohaživéhokurvachlapi…“

„No?“ mladý už bol netrpezlivý.

„To je… klinec!“

„No určite! Ukáž!?“

Lebka kolovala z rúk do rúk a rýchlo si vymieňali rukavice. Každý chcel vidieť vzácny nález na vlastné oči.

„Bohuprisám… hlavička klinca a… ostrý koniec je vnútri v hlave a… čo budeme robiť?“ konštruktívne sa spýtal mladý.

„Nóó…“ vodič nevedel, ale podvedome tušil, že niečo by spraviť mali.

Najrozhodnejšie sa zachoval spotený kopáč. Poutieral sa do špinavého trička a cez rameno si prehodil montérkovú blúzu. Unavenými predklonmi zbieral zo zeme náradie.

„Nič! Ja teda nič! Hoďte ju späť a rýchlo ho prevezme. Zajtra ich všetkých prihrnieme a konečne odtiaľto vypadneme!“

„Ale… ten klinec…“ vodič váhal, „… čo ak to treba ohlásiť?“

„Komu!? A čo!? Že si našiel klinec? Kúpim ti druhý, len už nezdržuj a hoď ju späť do truhly!“

„Ale… to môže byť aj niečo vážne! Mali by sme niekoho zavolať…“

„Koho? Majstra? Nech nás dobre potento, že nám spadla, a ešte nám aj postŕha prémie!?“

„Nie… majstra nie… ale… to môže byť naozaj niečo vážne!“

„Čo také!?“

„Napríklad… aj vražda!“

Jeden mladý zhíkol.

„Neruč! Stará vražda! Úplne normálne to môže byť stará vražda, vám hovorím!“ nedal sa vodič.

„No… múdry! Hotový Šaňo Holmes…“

„Šerlok! Ale… fakt by sme mali niekoho zavolať… si myslím! Asi… políciu…“

„Ty debil!! Fízlov, no určite! Doteraz tam ležal a nikomu nevadil a odrazu budeme volať fízlov!! Okrem toho… poliši automaticky upodozrievajú každého a všetkých a najviac tých, čo niečo oznamujú!! Mňa do toho nezaťahujte, mám svoje skúsenosti, posledných osemnásť mesiacov mi stačilo! Ja idem!“

„Počkaj! Tak… čo s tým?“

Nikto sa ani nepohol. Nevedeli.

„Čo ak povedia, že sme ho zabili my?“ nesmelo sa ozval mladý.

„Fízli nie sú takí drbnutí ako ty!“ nedal sa vodič a dráždila ho predstava, že objavil bohovský poklad a títo závistlivci mu chcú všetko iba pokaziť. „Klinec je hrdzavý, aj debil pochopí, že je tam už zatlčený dlho…“

„Aj poliši?“ nedal sa kopáč.

„No…“ vodič zaváhal. Až také skúsenosti ako kopáč nemal.

„Tak vidíš! Naposledy mi jeden tvrdil, že som ukradol bicykel za osem litrov a neoprávnene som ho vraj užíval a… stálo ma to rok a pol! Mohol som do zápisnice hovoriť, čo som chcel, furt si trepal svoje! Ani som si neprdol a bol som tam! Nevinne!“

„Takže… ty si na takom bicykli ani len nesedel a oni ťa zašili?“

„Jasné, že nesedel!“ vmietol im do vyjavených tvárí. „Strelil som ho…“ zašomral si popod nos a zberal sa preč.

Urobil sotva tri kroky a spoza multikáry vyšiel majster. Boli takí zabratí do debaty, že si ho ani nevšimli prichádzať.

„Tak čo, vajčáci, dokedy tam na vás budem čakať? A zasype ich svätý Peter, alebo sa zahádžu sami!? A… ježišukriste!!“ zdúpnel, keď zbadal, čo má vodič v rukách. „Vy ste ju otvorili!? A… načo!?“

„Drkotal zubami… Jano mu chcel dať deku…“ mrmlal kopáč a už tušil, že bude zle.

„To je trestný čin! To sa nesmie!! A… videl vás niekto?“ majster sa ustráchane poobzeral.

„Nie…“

„Prečo ste ju…“

„Spadla nám a otvorila sa sama!“

„Aha! Šikovnosť moja, neopúšťaj ma, čo!? Tak ju hoď bleskove dnu a previezť! Mám tam ešte nejaké klince, heftneme ju a zakopeme…“

„Majster! Ale… je tu jeden klinec…“

„To je dobre! Ja tam mám asi štyri, päť… to bude stačiť!“

„Ale tento je v hlave!“

„V akej?“

„V tejto!“ vodič k nemu natiahol ruku.

„Prečo?“

S takou zákernou otázkou im vyrazil dych. Jediný, kto bol schopný s majstrom držať ako-tak krok, bol vodič.

„No… až tak ďaleko sme sa v pátraní zatiaľ nedostali…“ habkal a ostatní iba oči vyvaľovali. Báli sa o prémie a nechceli to dohnusiť ešte viac, než to už bolo.

„Ukáž…“

Majster si nevzal rukavice, iba chytil vodiča za zápästie a krútil s ním zboka nabok.

„Boha! Fakt! Klinec!“

„Čo budeme robiť?“

Teraz na revanš vyrohoval vodič majstra. Zadumane si trel bradu.

„No… chlapci moji… neviem… neviem… ja radšej zavolám kriminálku…“

Kopáč rezko vykročil a pridal do kroku.

2

Horúco bolo na skapanie a na oddelení vrážd hrčali všetky ventilátory, čo boli len trochu ochotné niečo robiť. Ani jeden detektív ich nebol schopný napodobniť. Robiť sa jednoducho nedalo.

„To je už to globálne otepľovanie?“ spýtal sa Tlstý Váňa, utrel si čelo, ale keď zistil, že vreckovka je úplne premočená, prehodil ju cez operadlo stoličky a osušil sa voňavou papierovou.

Nikto nezareagoval. Nechcelo sa im. Richard Krauz ležal v rohu v kresle a ovieval sa novinami, čo šlohol Burgerovi. Detektív Eduard Burger, najstarší z detektívov, takmer ležal za stolom a snažil sa na seba nasmerovať ventilátor. Oto Hanzel, najlepší strelec v kraji a odborník na výbušniny, sa prechádzal po kancelárii, lebo už mal prepotený zadok a všetko ho svrbelo. Výnimočne ani on nemal náladu na vtipkovanie. Krpatý Kuky a Ivan Canis mali dovolenku, a tým oslabili trpiacu partiu, ale trpiaca partia bola v podstate rada, inak by sa ich v horúcej kancelárii tlačilo ešte viac.

Tlstý Váňa sa pred chvíľou vrátil z bufetu. Ešte dojedal tlačenku.

„Váňa, preboha!! Ako sa môžeš v tomto horku tak napchávať!?“ zhrozil sa Burger.

„Normálne…“ nedal sa znechutiť Váňa a iba mykol plecom. Aj to bolo priveľa a hneď to aj oľutoval, lebo ho okamžite zaliali potoky potu.

„Doteraz si desiatoval, čo ti nabalili z domu…“

„To boli raňajky!“

„Je pol dvanástej… tak potom toto, čo teraz žuješ, je čo!?“

„Desiata…“

„Ale veď o pol hodiny je obed!“

„Konečne… a daj pokoj! Závidíš?!“

„Nie! Len si daj, ale aj tak ťa obdivujem! V takomto počasí toľko kalórií… a pritom si vyžratý až no!“

„Ja niečo vydržím! Som tučný, lebo nie som lenivý sa nažrať… nie ako vy! A nečum mi sem na stôl! Radšej sa rozhýbte, máte s Rišom zabehnúť na pumpu a preveriť vydieračské telefonáty, pokiaľ sa nemýlim! Tak ste to ráno hlásili na porade, nie!? Tak čo sa tu povaľujete!?“

Detektív Richard Krauz ho zabil pohľadom a čakal, čo spraví starší kolega. Burgera ani nehlo a Krauz sa spokojne zahniezdil v kresle.

„Všivavá pumpa…“ zašomral Burger, lebo vedel, že ich to dnes neminie.

„Kašlime na ňu… kto by dnes lozil po vonku?“ pritakal mu Krauz.

„Ani psa nehodne…“ pridal sa na ich stranu Hanzel, ale nedopovedal. Zazvonil telefón.

Krauz sa prestal ovievať. Hanzel sa zastavil uprostred kancelárie a zmeravel. Váňa hral hluchého a šlo mu to vynikajúco. Najbližšie bol najstarší z nich, Burger. Opatrne, akoby bolo žeravé, vzal slúchadlo a vzdychol.

„Oddelenie vrážd, Burger…“

„Operačné… čaute!“ veselo sa ozval operačný dôstojník.

„Tebe je hej, máš tam klímu… my tu hore môžeme aj skapať…“

„A bude ešte horšie, chlapci vraždárski! Volali nám z Ondrejského cintorína… kopali, kopali a vykopali mŕtvolu…“

„To je hádam v poriadku, nie? Čo čakali, delegáciu austrálskych baníkov?“

„Neviem, čo čakali, ale delegáciu asi nie, až tak hlboko sa podľa mňa nedostali! Podstatné je, že vykopali mŕtvolu… a v hlave má klinec…“

„No a?“

„Čo no a?!“

„Čo čo no a!? Keby mala v hlave desinu hmoždinku, to by sa ti zdalo normálnejšie? Aj tak by si otravoval!?“

„Neviem! Pozrel by som si pokyny pre krízové situácie a postupoval by som podľa nich!“

„A čo hovoria krízové pokyny pre klinec v hlave?“

„Že sa tam máte ísť pozrieť a cestou ma môžete…“ a rýchlo položil, aby ho Burger nestihol poslať do teplých krajín.

Burger položil tiež a zničene sa rozvalil na stôl. Čelom dvakrát buchol o dosku a smutne pozrel na parťáka v rohu.

„Richard… osud je proti nám… asi sa tomu nevyhneme… musíme ísť von!“

Váňa zmučene zvraštil čelo.

„Mne je akosi nevoľno…“

„Tak tu ostaň na telefóne, keby sme niečo potrebovali vylustrovať… Oto?“

„Idem s vami… o čo ide?“ vzdychol si.

„Na cintoríne vykopali mŕtvolu a má v hlave klinec…“

„Ktoré hovädo ju vykopalo?“

„Neviem, ale skopem ho ako psa, nech sa teší… idem zahlásiť šéfovi, čo sa deje, stretneme sa na dvore…“

Vypadli. Neznesiteľné teplo sa stalo druhoradým. Niekto niekomu zatĺkol do hlavy klinec a zistiť kto a prečo, bola ich robota…

Veľká kovaná brána bola dokorán. Krauz vošiel a keď zistil, že všetky miesta na parkovanie sú obsadené, vycúval a zaparkoval pred plotom. Muž v montérkach si ich všimol a vyšiel im v ústrety.

„Vy ste…“

„Polícia…“ Hanzel neochotne vylovil odznak a otrčil ho. „Detektív Hanzel, oddelenie vrážd…“

Muž si odznak ani nevšimol. Kto iný než policajti by v tomto počasí pracoval!? Popodával im ruky.

„Malík… Peter Malík… majster… Malík… vítam vás… Malík… poďte dnu… všetko vám vysvetlím…“

Dnu znamenalo do špinavej stavbárskej maringotky na kolesách. Sotva prekročili prah, ovalila ich horúčava o pätnásť stupňov vyššia, než bolo vonku. Maringotka bez tepelnej izolácie pod strechou hicovala ako terárium.

„Preboha… poďme radšej von…“ navrhol Burger a ani sa nesnažil použiť ponúknutú stoličku.

Sadli si na lavičku a obrovské gaštany na nich vrhali milosrdný tieň. Krauz ako najmladší z trojice vybral malý zápisník a pero. Burger začal.

„Celé meno a nacionálie, poprosím…“

Malík trpezlivo diktoval a Krauz netrpezlivo čmáral.

„Pán Malík, pekne postupne… čo tu robíte a ako ste ho našli…“

„My sme stavebná firma… presnejšie… ešte stále patríme pod pozemné stavby, ale už sa osamostatňujeme… je to otázka pár formalít a nášho právnika a…“

„To je vaša vec…“

„Iste, iste… takže… ako ste si všimli, na rohu Mosadznej a Potockého sa robí veľká výstavba, vyrastie tam mrakodrap a všetko to realizujú naše pozemné stavby…“

„Takže za tie nezmyselné jednosmerky a uzávery okolo cintorína môžeme poďakovať vám!?“

„Môžete… ale niet za čo… a pri podzemných prácach sa poškodili prakticky všetky siete vedúce pod rohom cintorína. To sme nevedeli!!… že tadiaľ vedú, v projektoch sú zakreslené úplne niekde inde! Správa cintorínov havárku využila, a pretože sa už dlhší čas snažia presťahovať päť posledných hrobov z toho rohu, dali nám to spraviť v rámci akéhosi odškodnenia… že nás nebudú žalovať, ak im s tým pomôžeme… tak sme tento týždeň nabehli na… ako tomu hovoríte… exkomu…“

„Exhumácia…“

„Tak! Presne!“

„Ale na to treba tisíc päťsto povolení a podpisov…“

„Majú ich! Aj od hygienika aj od magistrátu aj od pamiatkárov… majú ich!! Tie svine sa na presťahovanie hrobov štelovali už vyše roka a naša havárka im padla do lona ako dar z nebies. Zadarmo im spravíme špinavú robotu a ešte sa budú tváriť, že sú urazení! Jedno vám teda poviem, v živote som nejednal s takými drbnutými ľuďmi…“

„A dnes?“

„Ani dnes! Vy ste oproti nim…“

„No dovoľte! Myslel som, čo sa stalo dnes!“

„Aha! Prepáčte! No… kopali sme posledný hrob… jedna partia… teda dvaja vykopávajú staré hroby a dvaja kopú nové v opačnom rohu cintorína, kde nám nakázali. Mám tu ešte jednu multikáru, čo prevážа náhrobné kamene a všetko ostatné.“

„A?“

„A… truhla sa im pri nakladaní zošmykla a otvorila sa… ja viem! Nemalo by sa to stávať, ale… stane sa! Chlapi chceli všetko poupratovať a truhlu zatĺcť, ale všimli si, že v hlave… no… že má zatlčený klinec…“

„Pán majster, ak je to fór a chlapi sa iba nudili…“

„To nie! Určite nie! Také fóry… sa u nás nerobia, presnejšie… robia, ale iba po určitú hranicu… nedovolili by mi volať políciu, ak by to bol fór!“

„Kde sú?“

„Všetci čakajú pri jame… s ničím sme nehýbali… ja to poznám! Synovec je u vás, vyškolil ma za tie roky, všetky vaše praktiky poznám, nebojte! Žiadne stopy sme nezničili!“

„Kde?“

„Tam v rohu….“

„Kde robí synovec?!“

„Stráži atomku.“

„No… tak sa na ten klinec pozrieme…“ vzdychol si Burger, pleskol sa po kolenách a namáhavo vstal. Nemohol sa ubrániť úsmevu. Ďalší odborník na kriminalistiku… z vrátnice.

Krauzovi do smiechu nebolo. Bolo mu horúco! Neznášal horúčavu… a naviac sa mu do zadku začali zarezávať prepotené slipy. Prešli hlavnou uličkou a drobný štrk sa im napchal do sandálov. Krauz sa plížil krajom chodníka, aby využil čo najviac z tieňa mohutných gaštanov. Hanzel to postrehol, a keď sa ho snažil napodobniť, označkoval ho holub. Ticho bohoval a listom z gaštana sa snažil zotrieť šťastie z ramena.

Už z diaľky zbadali zelenú multikáru, a keď prišli bližšie, aj štyroch zmorených chlapov sediacich v jej tieni. Obednajšie slnko pieklo celou silou do jamy a vlhká zem na okrajoch už dávno uschla. Chlapi ako na povel vstali a rozpačito gánili. Burger ich preletel pohľadom a obrátil sa na majstra.

„Povedali ste, že dvaja kopú tu, dvaja tam a jeden jazdí… sú tu iba štyria…“

„Dežo… išiel na stavbu za bratom… je za plotom, mám ho zavolať?“

„Zatiaľ nie… ak bude treba, nájdeme si ho…“

Vodič sa nebadane usmial. Keby to Dezider počul!

„Toto sú páni z oddelenia vrážd,“ vysvetľoval majster.

Ruky si nepodali.

Krauz prižmúril oči a fotografoval. Digitálne fotoaparáty boli ešte iba hudbou budúcnosti, ale jeden už na svete bol, mal ho zabudovaný v hlave a už ho aj odskúšal. Pred tromi mesiacmi chytili Beštiu – Ondreja, čo zabíjal a zneucťoval ženy. Vidina fantóma v čiernom ich prenasledovala jeden a pol roka a nedala im spávať. Krauz videl miesta činu, o akých sa nesnívalo ani mnohým policajtom, nie to ešte bežným ľuďom, a fotoaparát v hlave vyskúšal. Zistil, že funguje a že ho môže v praxi mimoriadne účelne využiť. Stačilo prižmúriť oči… presne ako ho to učil Burger… a všetky stopy z miesta činu sa nahrali.

Krauz prižmúril a fotografoval. Multikára, pri jej boku pootvorená truhla, štyria muži v pozore, päť jám a päť kopčekov… za nimi vysoký murovaný plot s opadanou omietkou. Naokolo podupaná tráva a kvety na hroboch.

Burger ho pozoroval. Usmial sa. Richard bol príma chalan, rýchlo sa učil. Za štyri roky sa vypracoval na celkom slušného profíka.

„Chýbajú náhrobné kamene…“ povedal Krauz keď skončil.

„Už sme ich previezli!“ zasiahol do vyšetrovania vodič a bol rád, že jeho nález prišli vyšetriť ozajstní odborníci.

„Previezli ste ich tak, že určite viete, kto kam patrí?“ Krauz sa chopil iniciatívy a Burger s Hanzelom boli radi. Prezreli si jamu, kde aj tak nemohli nič zaujímavé nájsť, hodili okom na pootvorenú truhlu a zaliezli pod najbližší gaštan.

„Jasnačka! Päť hrobov sa nedá presťahovať naraz!“

„To mi je jasné… takže tento sa volá?“

Majster zalovil v zadnom vrecku a vytiahol ušpinený zošit. Zalistoval, letmo skontroloval polohu hrobu a sám pre seba si zašomral.

„Rad dvadsaťdva… hrob sedemnásť… Karol Klokner… sedí! Je to on! Karol Klokner!“ a evidentne bol rád, že na to prišiel tak rýchlo.

„Pochovaný…?“

„Áno!“

„Pýtam sa, kedy!?… pochovaný…“

„Jáj… kedy!? To… neviem kedy… to bude na náhrobnom kameni. Budeme sa musieť prejsť na opačný koniec cintorína, tam to zistíme.“

„Nezistíme! Na kameni bude dátum úmrtia, ale nie dátum pohrebu…“

„Aha! To je pravda… tak potom jedine správa cintorínov a ich záznamy…“

„V poriadku… zastavíme sa tam až potom!“ Krauz si poznačil meno a čupol si. Opatrne sa dotkol veka truhly.

„Ja vám pomôžem,“ ponúkol sa vodič. Policajtov sa nebál, nie ako ostatní…

„Opatrne…“

Zložili veko. Krauz videl, že kosti sú pomiešané a že nemá význam postupovať ako pri vražde s možnosťou zničenia alebo prehliadnutia stôp. Aj tak sa snažil dodržať predpísaný postup zaužívaný pri obhliadke miesta činu, lebo nič lepšie mu nenapadlo a niečo urobiť musel!

Lebka ležala na saku.

„Kto…“ a ukázal na lysinu.

„Ja…“ priznal sa vodič. „Kam som ju mal dať!? Aj tak sa skoro všetko vysypalo!“

„Lebka spadla na mramor, alebo na trávnik?“

„Nevieme! My sme si ju ani nevšimli! Až pri zatváraní truhly… akosi chýbala, a našli sme ju v kríkoch. Tam!“ a ukázal rukou. „Ale… pozrite… je tu len tráva, žiadne kamene… nemohla sa poškodiť a… ani neni poškodená, veď sme si ju všetci prezreli a… neni poškodená! Fakt!“

„Fakt! Aha!“ pritakal Krauz. „A… chlapi… ale vážne… toto bola prvá truhla, čo sa vám otvorila, alebo…“

„No súdr… pán policajt!! Čo si o nás myslíte!?“

„Nič zlé…“

„Prvá a dúfam aj posledná…!“

„Aj ja! V tej ďalšej by mohol byť Lenin a božeuchovaj, čo by ste našli na ňom…“

„Nie! To určite nie! Tam až fušky nerobíme!“

„Ide mi len o to, či patrí k tomuto telu?“

„Určite! Nič iné sme dnes nevykopávali!“ uistil ich majster a vodič bol sklamaný, že ho predbehol.

„Tak si ju pozrieme…“

Krauz zalovil v igelitke a vybral chirurgické rukavice. Keď si ich naťahoval, hlasno zaplieskali. Vodič iba nemo závidel. Tie jeho boli hrubé, kožené, špinavé a neplieskali. Radšej si založil ruky za chrbát a s neskrývaným záujmom sa predklonil. Naozaj chcel vidieť, ako to robia profíci.

Krauz vopchal dva prsty do očí a druhou rukou fixoval zátylok, aby sa lebka nepreklopila. Opatrne ju zodvihol.

Burger s Hanzelom neochotne vystúpili z tieňa, a keď ich ožiarilo slnko, bolestne prižmúrili oči.

„Poď radšej sem…“ Burger ukázal pod gaštan.

Prestali žmúriť a sústredili sa na podozrivý nález. Krauz zodvihol lebku tak, aby temeno tvorilo dno, a skúmali otvor pre miechu. Nikto nič nepovedal.

„Foramen magnum ossis occicipitale…“ zamrmlal si Krauz.

„Hmm?“

„Veľký otvor záhlavovej kosti… Edo…“

„Ešte stále ťa to baví?“

„Občas, po večeroch… si niečo prečítam z atlasu… a z latinského slovníka…“

Krauz ju otočil a podrobne preskúmali hlavičku klinca.

„Šesťdesiattrojka…?“ skúsil.

„Osemdesiatdvojka…“ upresnil Hanzel.

„Skorodovaná stovka…“ navrhol Burger.

Vodič a evidentne aj majster sa cítili ako idioti. Stavbári… a to ich nenapadlo!! Zistiť, čo je to za klinec!

„Môžem?“ pokúsil sa o reparát sám majster a vodič pohotovo priskočil tiež.

Majster sa ničoho nedotkol iba sa nahol dopredu ako žirafa pred napitím. Krauz mu to uľahčil a pootočil sa k nemu.

„Šesťdesiattrojka… koróziou trocha napuchla, ale… je to klasická šesťdesiattrojka, páni!“

„To znamená, že dĺžka klinca je šesťdesiattri milimetrov a priemer hlavičky päť, je to tak? Ako môže železo napuchnúť?“

„Rozmery ovládate úplne presne! Ako môže napuchnúť? Jednoducho! Skoroduje povrch a vytvorí sa… ten oný… no… medzi nami povedané, hrdza, a trochu zväčší priemer, akoby klinec obrástol hubou,“ potvrdil majster a opäť predbehol vodiča.

Krauz postrčil lebku pod nos Burgerovi.

„Pozri, Edo, trafil presne fontanelu, ale asi nechcel, bude to iba náhoda. Myslím, že miesto vpichu je za daných okolností nepodstatné, skôr ide o to, či bol klinec zatlčený zaživa, alebo až po smrti.“

Burger pokýval hlavou a ticho zahmkal.

„A o to, či kostra nesie aj iné stopy násilia. A… kde je sánka?“

Chlapi mlčali.

„Bude vnútri…“ nesmelo skúsil majster, „… určite… my sme nič nevzali… ani Dežo…“

„Tak bude vnútri! Chlapi…“ Burger sa obrátil k divákom, „… vy s tým nemáte nič spoločné? Žiadny… fórik… alebo niečo podobné?“

Vodič zavrávoral. Dežo mal asi pravdu! Fízli podozrievajú všetkých a stále. A najviac oznamovateľov záhadných vrážd. Už banoval, že vôbec niečo našiel.

„Nie!“ a všetci unisono prikývli.

„Nie! My… sme ho určite nie…“ skúsil ešte vodič, ale podľa ich kamenných tvári usúdil, že už sú v sračkách tak či tak. A aby poskytol aj dôkaz ich neviny, ticho skúsil… „… ako by sme zatĺkli starý hrdzavý klinec…?“

„Kladivom…“ unudene skonštatoval Hanzel a tváril sa, že je tu iba na chvíľu a že ho cintorín a lebka s klincom nemusia vôbec zaujímať.

„Aha…“ rezignoval vodič a rozhodol sa, že už nepovie ani slovo.

Upotení detektívi z oddelenia vrážd iba hrali svoju staručkú hru na otázky. Už od začiatku im bolo jasné, že klinec do lebky niekto zatĺkol už dávno, a nikoho z kopáčov nechceli krivo obviniť. Vodič ich humoru s kamennou tvárou nemohol rozumieť. Ich humor bol zvláštny a len pre zasvätených.

„No?“ Burger hodil bradou ku Krauzovi.

„Musíme zavolať vyšetrovateľa, nech zaujme stanovisko, potom Lengyela… vlastne nie, načo by sem chodil, musíme mu to tam previezť cakum prásk, a potom uvidíme, čo nájde…“ skúsil Krauz.

„Správne! Takže sa rozdelíme! Ty zabehni k náhrobnému kameňu a zisti, kto to je a kedy zomrel. Oto zabehne k správcovi cintorína a obtelefonuje vyšetrovateľa, pohrebnú službu, súdne a zistí, kedy bol pochovaný… ja… tu počkám… s majstrom… v tieni…“

„Iste!“ dodal majster, lebo posledné slová povedal Burger dosť dôrazne a majster si bol istý, že ho ešte bude vypočúvať a že jeho rola v objasňovaní záhady hrdzavého klinca sa ešte neskončila.

„Ja ich odveziem!“ ponúkol sa vodič a Krauz bol rád, že nemusí šliapať krížom cez celý cintorín.

Multikára bola síce rozheganá, ale okná sa dali stiahnuť až dole a príjemný vánok ho osviežil. Hanzel sa stále tváril nezúčastnene… a nasrdene. Jemu sa ušlo iba miesto na korbe. Pred budovou správcu cintorína zastali. Vodičovi ani nenapadlo zaflekovať. Hanzel zoskočil a rýchlo zmizol v chladných útrobách starej zavlhnutej barabizne zo začiatku storočia. Podmáčaná omietka opadávala do výšky chlapa a lastovičie hniezda hore dorobili svoje. Aj dolu. Krauz sa nechal odviezť k novým hrobom a z okienka mu zamával na pozdrav. Hanzel mu na oplátku vyplazil jazyk a zatváril sa ešte unudenejšie.

V opačnom rohu cintorína bolo vykopaných päť čerstvých hrobov. Štyri už boli prihrnuté a ledabolo obložené presťahovanými kameňmi. Čakali už iba na majstrov kamenárov, aby pomníky dorobili a utesnili maltou. Piaty bol otvorený a voňal zeminou. Bol úplne čerstvý a páliace slnko ešte nestihlo vysušiť hrudky hliny na svahoch kopčeka. Bokom pri múre boli zložené mramorové obrubníky a náhrobný kameň.

… a svetlo večné nech mu svieti…
Karol Klokner
* 11. 10. 1925
† 17. 5. 1985

Krauz vytiahol, zápisník a odpísal si epitaf aj s rozmiestnením dátumov. Použil celú stranu a epitaf umiestnil presne do stredu. Potom si teatrálne naslinil prst. Na druhú sa pokúsil zakresliť polohu hrobu, ale rozmyslel si to a nechal to tak, lebo s potenciálnou

vraždou spred siedmich rokov asi dnešný stav nemal nič spoločné. Vodič ho mlčky pozoroval.

„Poďme za kolegom…“ ukončil vyšetrovanie.

Vodič iba mlčky pokrčil plecami a pomyslel si, že bohvieaké veľké vyšetrovanie mu tento frajer neukázal a tých pár dátumov mu mohol nadiktovať aj on, ale nevravel nič. Vlastne bol rád, že už nie je podozrivý.

Hanzela našiel v kancelárii správcu cintorína. Práve skladal slúchadlo.

„Vyšetrovateľ príde o chvíľu, pre istotu som zavolal aj technika, nech všetko odfotografuje tak, ako sme našli. Pohrebáci majú práve fušku, ale prídu hneď, ako ju vybavia. Hovoril som s Lengyelom, nechce veriť, vraj tam máš prísť aj s kostrou.“

„Príma! Tušil som, že ma to neminie. V tomto teple… pitevňa… to zas bude pošušňáničko!“

Hanzel sa škodoradostne zaškľabil, pomedzi zuby precedil, že jeho našťastie nepozval, a obrátil sa na šťúpleho mužíčka pri okne. Krauz sa musel usmiať. Vyzeral ako tučniak. Čierny oblek, vypuklé bruško a snehobiela košeľa. Holá hlava a nos ako zobák. Krauz pre istotu letmým pohľadom skontroloval chodidlá. Mal čierne poltopánky. Žiadne plávacie blany nevidel.

„A… teraz tú knihu… pán správca…“

„Iste… iste… páni!“ správca ožil a chvatne prebehol do chodby. „Pani Marikáá!“ Z útrob správcovskej budovy sa mu ozval ženský hlas: „Úúúž!! Už to bude…“

„Aby ste rozumeli… tento ročník je už… dosť vysoko… na policiach…“ a zotrel si pot obrovskou vreckovkou voňajúcou levanduľou.

Vošla pani Marika a aj napriek šiestim krížikom na svojich pleciach mu celkom svižne podala, čo chcel. Nikoho nepozdravila a s nikým nechcela nič mať. Okamžite zmizla v chodbe.

Pinguin zavrávoral, drgol do Hanzela a s buchotom pred neho položil obrovskú zaprášenú knihu.

„Môžeme ísť podľa radov a čísiel hrobov, alebo podľa mena a dátumu, ako chcete…“

„Skúsme podľa mena a dátumu,“ upresnil Krauz a vylovil zápisník, „Karol Klokner, zomrel sedemnásteho mája osemdesiatpäť…“

„V poriadku… hľadám máj… osemdesiat… päť… máj… tu to je! Nech sa páči! Karol Klokner! Rad… rímskych dvadsaťdva, hrob číslo sedemnásť! Presne, čierne na bielom,“ správca sa veselo usmieval a bol nepredstaviteľne spokojný, že má v písomnostiach poriadok a že vie nájsť akýkoľvek hrob a meno na počkanie. Bola to jeho robota, jeho remeslo a bol naň patrične hrdý.

„Nás by zaujímal termín pohrebu…“

„Tu… táto kolónka… pozrite sem…“ ďobol prstom do knihy a zbehol nižšie na riadok v strede dvojstrany, „… pochovaný sedemnásteho mája osemdesiatpäť…“ a zamračil sa.

„Pán správca, ale sedemnásteho zomrel, nás zaujíma termín pohrebu…“

„No…“ pošúchal si bradu, „… aj mňa!“

Hanzel sa nahol a sledoval jeho prst.

„Prečo je záznam pri mene Klokner robený ceruzkou, a nie perom?“

Aj Krauz sa nahol.

„Ako ostatné…?“ dodal.

„No… ja neviem… ukážte!“

Hanzel vstal. Správca si sadol. Pretrel si okuliare, ale rýchlo zistil, že vlhkou vreckovkou sa viditeľnosť nezlepšila, a tak zalovil v zásuvke stola a okuliare vyleštil mäkkou handričkou. Už videl. Nahol sa a pomohol si prstom. Išiel odhora dolu a zľava doprava. Skončil na obyčajnou ceruzkou vyplnenom štvorčeku a stuhol.

„No… ja tomu… nerozumiem…“ nechápavo pokrútil hlavou.

„To ste písali vy?“

„Nie! Kovalský. Ja som tu od osemdesiateho ôsmeho.“

„Kovalský…“

„Bývalý správca!“

„Máte adresu?“

„Rad rímskych dvadsaťšesť hrob číslo tridsaťdva…“

Krauz s Hanzelom si vymenili kyslé pohľady

„Vtipné…“ neodpustil si Hanzel. Perfekcionista ho začínal štvať.

„Prepáčte, ale niektoré položky poznám naspamäť…“

„Tak nám povedzte, kedy ho pochovali!“

„Pán detektív, ja… vám môžem prečítať iba to, čo sami vidíte… sedemnásteho mája…“

„Ale to má na náhrobnom kameni, a pokiaľ viem, také fofry s pochovávaním nie sú normálne ani v Číne… a tam tých pohrebov musí byť…!“

„Nielen v Číne! Nikde… To sa… mi… ešte nestalo… presnejšie, to sa ani technicky nedá! V deň úmrtia sa pohreb nedá vybaviť… lekár musí dať súhlas na pochovanie… pitva… a aj keď nie je, treba objednať truhlu, miesto, vykopať hrob… to sa jednoducho nedá…“

„Tak prečo to išlo u Kloknera?“

„Ja… si myslím, že to nešlo ani u neho! Je to omyl! Už samotný fakt, že je to písané ceruzkou, svedčí o tom, že si menili termíny pohrebu a skutočný zabudli napísať perom, a tak tam ostal omylom zapísaný termín úmrtia.“

„Už sa vám to niekedy stalo?“

„No… priznávam… nikdy! Už som vám povedal… nikdy!“

Krauz s Hanzelom si vymenili rozpačité pohľady. Ani jeden netušil, čo ďalej.

„Čo sa z tej veľkej knihy môžeme ešte dozvedieť?“ tápal Hanzel.

„Prosím… len to, čo je tu napísané… meno, priezvisko, dátum narodenia, miesto narodenia, rodné číslo, dátum úmrtia, dátum… ehm… pohrebu, poloha hrobu.“

„Vďaka… ja si to pre istotu odpíšem, ako to máte zapísané…“

„Prosím…“ tučniak vstal a nechal Krauza, aby si načrtol kolónky a povpisoval údaje. O minútu bol hotový a zberali sa von. Vodič opretý o zárubňu sa tváril nezúčastnene, hoci priebeh vyšetrovania ho začal zaujímať. Záhade pohrebu Karola Kloknera vôbec nerozumel, ale ako tak sledoval detektívov, prestával trpieť komplexom menejcennosti, lebo evidentne ani oni nie. Nedokázal odolať pocitu, že by im mal pomôcť.

„Ja… prepáčte, že vám do toho kecám, ale ja platím za rodičovský hrob každý rok stosedem korún… aj za jeho by niekto mal…“

Krauz s Hanzelom zmrazili tučniaka pohľadmi. Tučniakovi mráz evidentne nevadil, iba čo pookrial. Až nadskočil, keď sa vrhol k registračke.

„No jasné! Aj to sa dá zistiť!“

Nechali ho, nech sa prehrabe v spisoch, a výsledok na seba nedal dlho čakať. Ukázal im kartu.

„Marta Malachowska… adresa chýba…“

„Dcéra?“ Krauz si opísal meno.

„To tu nie je… ale nemusí to byť dcéra, za hrob môže platiť ktokoľvek z príbuzenstva.“

„Ako zaplatila, šekom?“

„Hotovosť… vyrovnala dlh a zaplatila na desať rokov dopredu… minulý rok…“ čítal z kartičky.

Aj to si poznačili. Nevedeli načo, ale poznačili.

„Ďakujeme a… dovidenia! Možno… sa ešte zastavíme…“ rozlúčil sa Krauz.

„Páni! Kedykoľvek! Sme tu pre vás… pardon… tak som to nemyslel… vyzeráte celkom vitálne…“ zaškeril sa správca. Veľmi opatrene zavrel veľkú knihu a veľmi precízne zarovnal hrubé dosky.

„Vtipné…“ neodpustil si Hanzel. Perfekcionista ho už poriadne štval.

Krauz kývol na pozdrav a odišli. Vonku ho Hanzel predbehol a sadol si vedľa vodiča. Krauz si vzdychol a prešiel ku korbe, ale… potom dostal nápad!

„Choďte sami… ja vás dobehnem…“

„Ťažko… toto fachčí šesťdesiatkou…“ namietol vodič a zaškeril sa.

„Krista… dnes asi všetci raňajkovali vtipnú kašu…“ vyprskol Krauz.

„A na obed sme mali uchechtance s rehotancami… tak čau!“ a Hanzel pokynul rukou vpred. Vodič neváhal a vyrazil. Štrk len tak fŕkal.

Krauz sa vrátil. Správca sa v kancelárii zavrel, a to mu vyhovovalo. Prebehol cez chodbu a chvíľu sa započúval. Ani jedny dvere neboli označené a ani z jedných sa neozýval hluk pracovného nasadenia. Opatrne stlačil kľučku a otvoril. Toaleta. Zavrel, vykročil… vrátil sa a použil ju. Zložil dosku a skontroloval, či nenarobil bordel. Pre istotu ju pretrel papierom a pre istotu skontroloval, či nebol náhodou na dámskom, lebo vnútri nebol ani

jeden pisoár. Na dverách nebolo žiadne označenie. Skúsil vedľajšie. Zamknuté. Prešiel na koniec chodby a skúsil čelné, posledné. Vošiel do archívu. Celú miestnosť zapratali až po strop policami a žlté spisy vyčnievali v nesúrodých zástupoch. Prechádzal uličkami a podvedome hľadal svetlo od okna.

„Prepáčte…“

Žena sediaca mu chrbtom sa mykla a bleskovo sa otočila. Stôl mala opretý o parapetnú dosku obsypanú drobnými kvetináčmi s kaktusmi a sukulentmi.

„… pani Marika?“

„Sem je vstup zakázaný!“

„Na dverách nebolo upozornenie…“

„Aj tak…“

„Aj tak by som sa sem dostal, som policajt…“ a siahol do zadného vrecka riflí, lebo sako pre horúčavu nemal. Ukázal jej odznak.

„No a?“

„Čo no a? Že som policajt, alebo že som sa sem dostal?“

Mlčala a prepaľovala ho očami. Pravá ruka jej prevísala cez operadlo drevenej stoličky z minulého storočia. Celý interiér archívu v Krauzovi vzbudzoval dojem, že čas sa môže naozaj zastaviť a vytvoriť kulisu muzeálneho pracoviska ignorujúceho bytie za dverami a oknami. Stará žena sem patrila ako struna do hodinového strojčeka. Aj šaty mala také… šedivé s bielym golierikom. Vlasy jej svietili platinovo bielou farbou s modrastým odtieňom a mohla to byť pokojne aj parochňa. Aj tá by sa sem hodila.

Krauz si všimol, že dva prsty ovísajúcej ruky má zahnednuté.

„Nič…“ zafrfľala.

„Vy ste nám priniesli tú knihu…“

„Priniesla…“

„Rád by som sa s vami porozprával…“

„Načo?“

„Zatiaľ neviem. Úprimne vám poviem, že naozaj neviem. Zavolali nás stavbári, že jedna lebka je prederavená klincom a sme tu iba slabú hodinku, takže naozaj neviem prečo, ale… vy vyzeráte, že sa tu vyznáte a že ste tu už dosť dlho, tak som dúfal…“

„Ja nič neviem!“ vyštekla.

„Ja vám verím… nemám dôvod pochybovať! Naozaj vám verím. Ja… som vám ublížil?“ a zatváril sa, ako keď babičke pokazil mlynček na mak a snažil sa ho schovať v koši na smeti.

„Nie… prečo?“

„Len tak… som sa chcel ospravedlniť… ak som spôsobil nepríjemnosti…“

„Nie… vy nie… asi…“ posledné slová dodala s horkosťou v hlase. Vstala a čakala, čo príde.

„No…“ Krauz sa rozpačito poobzeral, „… fajčíte… tu?“ z vrecka vybral pokrkvaný balíček cigariet.

„Tu!? Veď sa pozrite okolo!! Samý papier!“

„Aha!“ nevedel čo povedať a ani čo spraviť. Tak iba stáli.

Chvíľu váhala a potom sa neochotne pohla k dverám.

„Poďte…“

Vedľajšie dvere viedli do kuchynky. Sadli si.

„Prosím…“ ponúkol jej svoje.

„Nie… ďakujem!“ zo zásuvky stola vybrala bezfiltrové guitanky a bez okolkov si zapálila. Bez okolkov vypľula pár zrniek tabaku, čo sa jej zachytili na spodnej pere, a schovala cigarety aj zapaľovač späť do zásuvky. Krauz sa obslúžil sám. Temperamentná stará dáma. Krauz zmenil taktiku.

„No?!“

„Ja… si neviem pomôcť, pani Marika… tedáá… môžem?“

„Iste, všetci mi tak hovoria…“ teatrálne zamávala cigaretou, akože keď už je tu a fajčia spolu, tak už môže všetko.

„Fajn! Takže… neviem si pomôcť…“

„Ale to je váš problém, nie?“

„Iste! Iste… ani by som si nedovoliť vás s tým obťažovať… ale… ja vám musím niečo povedať!“

Poskočilo jej obočie. Dala si šluka ako námorník a zvedavo sklonila hlavu nabok.

„Počúvam,“ dym jej syčal z nosných dierok a chvíľu vyzerala ako delfská veštica.

„My sme z oddelenia vrážd…“ Krauz vzhliadol, ale iba sa uistil, že nevyvolal žiadny dojem, „… a zavolali nás asi… k prípadu starej vraždy. Možno je to blbosť, zoberieme to na súdne a prezrú to odborníci, uvidíme, ale… aj tak… ak to bude vražda… váš cintorín

je posledná stopa, budeme sem chodiť, otravovať, prezerať staré knihy, predvolávať vás na výsluchy… budeme pracovať, ale pre vás to bude iba otrava a…“ opäť vzhliadol, ale žiadna zmena.

„Koľko máte rokov?“ zabila ho v lufte. Teraz od prekvapenia vyskočilo obočie Krauzovi.

„Tridsať… prečo?“

„Ani polovica z mojich! Čo tak čumíte!? Myslíte si, že sa vás bojím!? Chcete ma vystrašiť, alebo… čo chcete!? Viete kde som bola, keď som mala tridsať?“

„Nie.“

„Čo nie?“

„Neviem, kde ste boli, a nechcem vás vystrašiť!“

Chvíľu fajčili. Upokojila sa.

„Tak to ukončime…“

„Pani Marika… ešte chvíľočku strpenia. Bez fintičiek na blbých… úprimne… ja sa sem budem musieť naozaj vrátiť! Nemáte rada policajtov… to som už pochopil… ale vyšetrovanie nemáte možnosť oddialiť ani znemožniť… jednoducho… bez strašenia! My naozaj môžeme byť aj nepríjemní! Ale… načo? Veď sa môžeme aj dohodnúť, nie!? Ja sa vám ospravedlňujem! Išiel som na to zle! Možno som mal začať inak…“

„Dobre ste začali… po vašom… ako vždy…“

„Po našom! Hovoríte… a keby som chcel vedieť niečo o Kloknerovi, ako by som mal začať?“

Zadusila cigaretu. Chvíľu váhala. Tvrdo si pozerali do očí. Ani jeden neuhol. Sikla pomedzi zuby a unavene si vzdychla.

„Tak dobre…“ potom vstala a z linky nad drezom vybrala fľašu rumu a dva poháriky. Neopýtala sa a naliala.

„Malinovku nemám.“

Neštrngli si.

Naliala znova.

„Bol kostolník z kostola svätej Barbory. Vy… ste robili túto robotu už za socializmu?“

„Áno. Nastúpil som… zhodou okolností v osemdesiatom piatom, ako… zomrel Klokner…, ale na oddelení vrážd som iba štyri roky…“

„Aha! Takže… nie dlho…“

„Čo nie dlho…“

„Ste im slúžili…“

„Asi… nie… a komu?“

Opäť si zapálila.

„Nemusíte sem znovu chodiť. Tu nič nezistíte a… vlastne… nezistíte vôbec nič! Nikde. Nedá sa to!“

Krauz fajčil pomalšie a zadusil až teraz. Mlčal. Burger ho naučil, aby starším ľuďom neskákal do reči a bola to dobrá rada.

„Kým ste sem prišli, zastavili sa tu robotníci… vraj mal v hlave klinec… hovorili…“

„Mal… teda… má!“

„Nepôjdem na políciu!“

„Dobre.“

„Nebudete ma buzerovať…“

„Nie!“

„Nebudete ma vypočúvať…“

„Nie!“

Vypila a potiahla si. Krauz hamoval, potreboval čistú hlavu.

„Nechcem už chodiť na políciu, jasné!?“

„Neviem, o čo ide, ale… asi jasné…“

„Žiadne nezmyselné zápisnice!“

„Súhlasím!“

„Pán…“

„Krauz… detektív Krauz… oddele…“

Nenechala ho ani dohovoriť. Rezignovane mávla rukou, sklonila hlavu a spustila.

„Bol kostolník v Kostole svätej Barbory… za rohom… na Staromestskej… prišiel po vojne… druhej… a… bol to veľmi slušný človek. Tichý. Stačil mu kostol, medzi ľudí veľmi nechodil. Nevedel si zvyknúť na slovenčinu, stále zaťahoval. Býval na tej istej ulici, vedľa kostola tretí dom, na bráne bola veľká kovaná šestka, ale poschodie neviem, nikdy som u neho nebola. Občas sme spolu prehodili slovko, dve… pred kostolom, ale keď som sa o ňom chcela niečo dozvedieť, vždy ušiel, akože sa niekam ponáhľa… taký čudák, samotár. Všetkým z okolia opravoval hodinky, mlynčeky na kávu a hracie skrinky… neskôr rádiá… na skromné živobytie mu to stačilo. Niekedy po okupácii v šesťdesiatom deviatom alebo začiatkom

sedemdesiateho si priviedol dcéru, taká slečna, ani nie desaťročná. Nikto nevedel, odkiaľ ju vyhrabal, a nikto ani netušil, že je, alebo bol ženatý, hoci… dcéra môže byť aj bez toho… ale s jeho povahou a slušnosťou… no, nech je, ako chce, Martušku vychovával sám a vzorne sa o ňu staral a… nič im nechýbalo. Nikoho nepotrebovali, žili si svoj život a chceli mať od všetkých pokoj. Na jar v osemdesiatom piatom ho zbalila polícia. Vraj štátna… pätnásteho mája ma odviezli do nemocnice. Vzali mi žlčník a dostala som zápal. Osem dní som bola v bezvedomí. Boh chcel, aby som sa ešte vrátila. Keď ma pustili domov, ľudia z kostola mi povedali, že už je tam. Vraj ho zložil infarkt. Pýtala som sa môjho vtedajšieho šéfa, pána Kovalského… povedal iba, aby som to nechala tak, že sa o tom nesmie hovoriť. Všetci sa báli, a keď rozprávali o kostolníkovi, iba šepkali a obzerali sa… všetci sme sa vtedy báli a obzerali sa, veď viete, aká bola doba…“

Krauz ticho prikývol, ale ani netušil, aká bola vtedy doba. Medzi štátniarmi mal pár kamošov a občas spolu zašli na pivo a… bol presvedčený, že si iba robili svoju robotu. Tých pár uvrešťancov zhora, čo po revolúcii zrušili štátnu políciu, malo určite za nechtami čiernu špinu, a vedeli, prečo to robia. Báli sa zväzkov! Krauz, ako aj väčšina jeho kolegov, bol presvedčený, že zrušiť ju bola chyba.

„… čudná! Hľadala som jeho hrob, chcela som mu dodatočne aspoň odniesť kyticu… pán Kovalský sa iba rozčúlil, vraj, aby som ho počúvla a nechala ho na pokoji. Keď som náhodou zistila, že mi leží priamo pod nosom, bola som veľmi prekvapená a… cítila som niečo zlé, veľmi zlé… na našom cintoríne sa totiž už desať rokov nepochovávalo, preto sem umiestnili aj Správu cintorínov a archív, lebo tu už bol pokoj, žiadne zástupy ľudí, žiadne smútočné zhromaždenia. Lenže… Kloknera sem šupli, a to v absolútnej tichosti. Tri roky ho prikrývala iba holá zem, kopček bez menovky, až v polovici osemdesiateho deviateho sa veriaci z Kostola svätej Barbory vyzbierali a dali mu spraviť pomník… ten, čo ste teraz našli rozložený. Aj ja som prispela, bol to slušný človek…“ stíchla a smutne mu pozrela do očí.

„Hmm… a nejaké písomné podklady k pohrebu a úmrtiu…“

„Keď som zistila, že leží tu u nás, prehrabala som celý archív… dvakrát! Ani papierik o tom, ako zomrel a ako sa dostal k nám! Ani

náznak lekárskej správy, ani slovíčko k príčine smrti či dátumu úmrtia alebo pohrebu… nič! Okrem stručného zápisu v knihe hrobov písaného ceruzkou… vôbec nič!“

„Hmm…“

„Niečo… tu smrdí… však, pán policajt?“

„Veľa vecí… dátumy písané ceruzkou, tichý pohreb, klinec… akosi sa to celé zamotáva… ak… pravda…“ spýtavo na ňu pozrel.

„Aha! Ak, pravda, baba nefantazíruje, čo!? Mala som vás vykopnúť hneď…“ chcela vstať, ale Krauz ju razantným gestom uzemnil.

„Nie! To… nie… ja ibaže… si to budem musieť celé premyslieť a preveriť… napríklad… povedali ste, že stále zaťahoval, ako, prečo?“

„Česky… on bol Čech a nikdy sa poriadne po našom nenaučil, aj Martuška zo začiatku zaťahovala, ale deti sa učia rýchlejšie…“

„Kde je teraz?“

„Bohvie! Keď Klokner zomrel, mala už vyše dvadsať, asi dvadsaťpäť, ani si už nepamätám, či sme sa ešte niekedy stretli, čo som sa vrátila z nemocnice.“

„Odkiaľ o ňom toľko viete?“

„Ľudia narozprávajú…“

„Rád by som sa porozprával s farárom z toho kostola…“

„Kostol svätej Barbory… celebruje tam dôstojný pán Dobrôtka, ale asi iba dva-tri roky, vy by ste mali hovoriť s dôstojným pánom Janetkom…“

„Ak slúžil spolu s Kloknerom, tak áno…“

„Presne tak!“

„Kde by som ho našiel?“

„Je na penzii, ale kam chodia vyslúžili farári na penziu, to naozaj neviem. Obyčajní nemeckí dôchodcovia chodia do Chorvátska, americkí na Floridu a našinec… do archívu… kurvy komun…“ ešte stále sa bála povedať, čo si naozaj myslí. Ešte stále bola taká čudná doba? Asi nie, asi sa jej iba nechcelo oživovať zlé spomienky.

Krauz sklonil hlavu a na chvíľu sa zamyslel. „Zvláštne…“ zamrmlal. „Ešte jedna vec… koho vám z rodiny zavreli?“

Razantným gestom zadusila cigaretu a vstala.

„Ak už nemáte žiadne otázky… mám tam plno práce…“

Slušne sa poďakoval a nechal ju zmiznúť za dverami. Ani ruku mu nepodala, asi sa jej tieto staré súdružské zvyky vôbec nepáčili.

Vykročil po tichej chodbe a zľakol sa buchotu vlastných topánok, spomalil a našľapoval opatrnejšie. Keď prechádzal okolo správcových dverí, dostal nápad. Chvíľu postál a obzrel sa, či sú dvere do archívu bezpečne zavreté. Nikde nikto. Zaklopal a vošiel.

„Voľno…“ povedal správca, keď už Krauz stál pri stole. Na jeho spýtavý pohľad pohotovo odvetil. „Povedal som vám, že sa možno ešte zastavíme…“

„Povedal…“

„Pani Marika z archívu…“

„No…?“

„Kto z jej rodiny sedí?“

„Sedí?“

„Je zavretý v base?!“

„Nikto! Už nikto! Ako ste na to tak rýchlo prišli?“

„Nos, prax, skúsenosti… vyberte si.“

„Aha! No, už nikto. Syn jej emigroval do Francúzska, oženil sa, aj o nejaké vnúčatá sa jej postaral… ona tu ostala a roky behala od jedného výsluchu k druhému. Všetko jej vzali, bola rada, že ju nechali robiť v pohrebníctve a bývať v podkroví s jednými peterkami. Nemala to, chudera, ľahké, muž ju opustil krátko po svadbe… žila sama, ale statočne. V polovici osemdesiatych rokov zomierala, bola dlho v nemocnici a syn sa vykašlal na zákon o emigrácii a odsúdení v neprítomnosti a vrátil sa k nej. Zatkli ho a zavreli. Našťastie… už je opäť s rodinou a posiela jej balíčky. Pani Marika odmietla ísť k nemu, vraj, celý život tu trčala a čakala, kedy tie kur… no… ona má niekedy dosť nevyberaný slovník… jednoducho… vraj teraz, keď je už pokoj, odtiaľto nepôjde a bude si to tu všetko vychutnávať a užívať si! Ale…“ tučniak sa rozpačito poškrabal na brade, „… odkiaľ ste to všetko mohli tak rýchlo zistiť?“

„Odnikiaľ, práve ste mi to všetko povedali… tak nazdar… a možno sa ešte zastavím…“

3

Ústav súdneho lekárstva bol ešte stále v suteréne nemocnice. Už im sľúbili tri poschodia v prístavbe novučičkej nemocnice na okraji mesta, ale… ešte treba chvíľočku vydržať. Chlapci zo súdneho držali už desať rokov, a nielen ústa, ale…

Vždy, keď sa Krauz viezol v rozheganom výťahu s dvojitými dvierkami, mal pocit, že zostupuje do hrobky, odkiaľ niet návratu. Prvé pachové signály sa objavili už na medziposchodí. Kým dosadol na dno, bol plný hnilobného zápachu a nech sa na dezinfekciu dlažby a kachličiek minulo koľkokoľvek litrov všakovakých roztokov a emulzií, nikdy sa nepodarilo zničiť charakteristický zápach pitevne. Dokonca aj cez víkend, keď sa normálne nepracovalo a pitvali sa iba akútne prípady, smrdelo všetko presne tak ako v hociktorý pracovný deň, keď boli obsadené všetky stoly. Pachom boli nasiaknuté steny, dlažba, kachličky… a smrdeli aj ľudia, hoci si to už ani neuvedomovali.

Doktor Lengyel si odhryzol z obloženej žemle a podali si ruky.

„Aspoň si si ich umyl!?“ Krauz zhrozene zagánil na žemľu a nešlo mu do hlavy, ako tu môže niekto jesť.

Lengyel sa nechápavo zahľadel na jedlo, potom opatrne privoňal a rezolútne pokrútil hlavou.

„Ruky mám čisté, od tejto žemle sa nemohli kontaminovať, nemusíš sa báť!“

Obaja sa zasmiali a Lengyel ho objal okolo ramien. Prednedávnom sa zoznámili na policajnom plese a Lengyel bol rád, že si porozumeli aj ich manželky. Spriatelili sa, a pretože mu Krauz ako amatér tak trochu fušoval do remesla a po večeroch sa vzdelával v medicíne, mali sa o čom porozprávať nielen vonku pri pive, ale aj tu vnútri, nad ich zákazníkmi. Lengyel bol najradšej, keď z mordpartie prišiel práve on. Krauz by ho za to najradšej…

„Na sobotu mám pre teba prekvapenie…“

„Kašlem ťa aj s prekvapením!! Na žiadnu pitvu s tebou nejdem! To, čo si mi predviedol minule na lekárskej fakulte, mi úplne stačilo! Tiež si ma zákerne vylákal z domu, že máš pre mňa nejaké prekvapenie…“

„Nie!! Nerozumieš mi! Žiadna pitva! Máme malé rodinné výročie… si pozvaný aj so Sylviou…“

„Ešteže tak! Sylvia sa poteší… ale nebudeš sa jej snažiť vyrezať slepé črevo… ako minule…“

„Nie! To sme pili tú hnusnú hruškoviou, dedo ju prehnal na šesťdesiat, a to sa už nedá piť bez následkov… teraz je pripravené fajn červené z Talianska od kamoša…“

„No zbohom rodina! Tak to padnú za vlasť buď moje hemoroidy, alebo Sylviine mandle…“

„Neboj! Nebudeme operovať… ak sa nezhulákaš…“

„Ja!? Ja hrám na gitare… keď to na mňa príde, to ty beháš so skalpelom a peánom…“

„No… tichučko… tichučko… aj steny majú uši…“

Zase jeden, čo žije v nových časoch so starým strachom, pomyslel si Krauz, ale už nehovoril nič. Počkal, kým Lengyel nedojedol žemľu, nalial do dvoch pohárikov dezinfekčný roztok z fľaše s lebkou so skríženými hnátmi a vypil. Krauz opatrne privoňal a vypil tiež. Jed voňal po slivkách…

„Tak… a môžeme ísť na to!“ rozhodol doktor.

V pitevni už dvaja asistenti vyberali pozostatky z truhly a opatrne ich skladali na chrómovaný stôl. Mali hrubé čierne gumené rukavice a biele zástery. Technik im iba kývol na pozdrav a pokračoval vo fotografovaní. Jemu stačil biely plášť a galoše.

„Budete brať aj odtlačky prstov?“ spýtal sa Lacibáči, ktorý robil asistenta na súdnom už za Márie Terézie. Vedľa mŕtvoly vysypal za hrsť kostičiek. Články prstov. Technik sa zháčil a pozrel na Krauza.

„Vylezte mi na hrb… všetci… tí najvtipnejší najvyššie…“

Lacibáči sa uchechtol a technik sa hlasno rozrehotal, lebo vtip s odtlačkami prstov sa mu veľmi páčil.

„Čakáme na vyšetrovateľa?“

„Nie! Spíšem to ja… ak nájdeme niečo zaujímavé, zavolám mu…“

Lengyel prikývol, cez hlavu si navliekol dlhú gumenú zásteru, ponaprával si gumené rukavice a pristúpil k stolu.

„Hotovo? Je to všetko?“

„Všetko, pán doktor! Prezrel som mu aj vrecká. Žiadne prachy sme nenašli, a keby pozostalí tvrdili opak, klamú!“ dušoval sa Lacibáči.

Lengyel pohľadom prebehol pozostatky nešťastníka, čo mu mal vyplniť pracovný čas až do fajrontu. Kostra, zvyšky zhnitého čierneho obleku, čierne poltopánky.

„O čo ide?“ spýtal sa Lengyel kostlivca.

Neodpovedal, a tak sa slova ujal Krauz.

„Potrebujem zistiť, či bol klinec zatlčený do hlavy zaživa, alebo až post mortem, teda či ide o vraždu, alebo o hanobenie mŕtvoly.“

„Tak ste mi ho mali priviezť pred siedmimi rokmi…“

„Šliapal som ulice v zelenej uniforme a šéfovi som hovoril… máte pravdu, súdruh náčelník… služobníček, súdruh náčelník… tak ako som ti ho mal priviezť!? O vraždách som vtedy iba sníval!“

„Súdruh náčelníček… a ja sa tu mám čo!? Potento?“ durdil sa Lengyel a opatrne zodvihol lebku. Skúmavo si ju prezeral a obracal ju v prstoch z boka na bok. Krauz očakával hamletovskú otázku, ale nezaznela. Namiesto toho Lengyel navrhol: „Ja by som ho celého zröntgenoval!“

Krauz zúfalo vzhliadol k stropu. Ak Lengyel dostane chuť bádať a skúmať, stvrdne tu do večera.

„Načo!?“

„Či je v ňom viac železa!“

„Ak pôjdeme postupne od hlavy dole, tak nájdeme všetko! Mäkkých častí je na ňom ako šafranu, tak prezrieme iba kosti, a je to!“

„Múdry… pán MUDr…y detektív z oddelenia vrážd… tak si ich druhýkrát rozbaľujte u vás v kancelárii… a nevozte ich sem, ak nechcete seriózne skúmanie…“ frflal si Lengyel popod nos a zvažoval, ako na to. V podstate sa rozprával sám so sebou. Radcov nepotreboval. Už sa rozhodol.

Kostru na tvrdej umelohmotnej podložke preniesli na röntgen a presvietili ju. Žiadny kov. Krauz zatiaľ rezignovane fajčil na chodbe a čítal staré noviny.

„No?“ spýtal sa, keď sa všetci vrátili do pitevne.

„Nič, iba klinec!“

„Tak poďme už niečo robiť…“

Lengyel sa zameral na lebku.

„Hlavička je vrazená až na doraz a spôsobila praskliny v temennej kosti…“

„Počkaj… píšem si…“

„… píš si… posledný úder kladivom… alebo čím to do neho dostali… zatlačil hlavičku až do kosti, teda pod kožu. Okraje vpichu sa dali jednoduchým rezom, hoci aj príborovým nožom, odpreparovať a pretiahnuť cez hlavičku, takže by si nikto nič nevšimol, aj keby bol holohlavý. To hovorím pre prípad, že by to bola vražda a chcel by ju niekto maskovať, ergo… odpovedám na nevyslovenú otázku, prečo ho pred siedmimi rokmi pochovali a nikomu nebolo nič podozrivé!? Lebo nemuselo! Klinovité rozšírenie hlavičky klinca je zaborené v kosti, takže úderov muselo byť viac, odhadujem…“ Lengyel sa porozhliadol po divákoch okolo stola, „… zatĺkal už niekto z vás klinec do hlavy? Koľko na to treba úderov?“

„Do desky štyri… ale keď pri druhom trefím palec, tak končím…“ mudroval Laci.

„Lacibáči… doska a hlava je rozdiel… u niekoho! Jednoducho, počet úderov ťažko odhadnúť! V tomto smere forenzná medicína ešte nemá dostatok skúseností a exaktne stanoviť počet úderov sa asi nedá a empiricky sa dopracovať k výsledku asi tiež nebude možné, lebo… kto by bol ochotný poslúžiť ako model? A na mŕtvolách sme to ešte netestovali, takže…“

„Píšem si… Lengyel je v srabe, vie hovno…“

„… moment! To som nepovedal! Píš to, čo ti diktujem, a nie hovadiny z vlastnej hlavy… láskavo… detektív premúdrený… takže! Nebola to samovražda!“ zabil ich v lufte.

Krauz prekvapene vzhliadol od zápisníka. Technik prestal fotografovať.

„Vidíš! Nad tým som zatiaľ neuvažoval…“ Krauz bol úprimne prekvapený, lebo taká hlúposť mu naozaj ešte nenapadla.

„Ja áno! Jedným úderom nie je možné dostať vratký klinec až po hlavičku do podkladu, lebo by si si pricvikol prsty. Prvý úder musí fixovať hrot a časť tela klinca, potom musíš odtiahnuť prsty a doraziť

ho do konca… až na podložku… v našom prípade až po temennú kosť! Jeden úder je málo, muselo ich byť viac, a to si nemohol spôsobiť sám!“

„Boha… doktor… perfektný návod na vraždu! Mám sto chutí ťa podozrievať, že si to už niekedy robil… ako zomrela tvoja svokra?“

„Je spálená… dokážeš mi prd makový… fízle… ale…“

„A v urne nič nehrkoce… pri mixovaní…?“

„… moju svokru už dosť dlho nikto nemixoval, takže sa sústreď na mňa a na to, čo ti diktujem, a nevymýšľaj scenáre… práve sa chcem odborne vyjadriť k času perforácie lebky…“

„Píšem si…“ ožil Krauz.

„… napíš, že čas zatlčenia klinca sa nedá presne určiť…“

Krauz znechutene odtiahol hrot pera od papiera.

„To si budeš zo mňa robiť prču celý deň?!“

„Nie! Už končím! Odteraz vážne… Richard… nejde to!“ doktor Lengyel bol dnes evidentne v dobrej nálade, ale aj on vedel, kedy stačí.

„Akože nejde!?“ vyštekol Krauz.

„No čo si myslíš, že my tu na súdnom máme stroj času? Vložíme doň lebku a presne vieme, čo sa stalo pred siedmimi rokmi? Pozri sa na stôl! Čo ste mi priniesli!? Holá lebka! Mozog úplne vyhnitý, oči, jazyk… z mäkkých častí hlavy sa nezachovalo vôbec nič! Daj mi celý mozog, kožu na hlave, srdce, pľúca, krv… a potom môžeme debatovať o čase a príčine smrti!“

Krauz znechutene zovrel pery.

„Tak to nechajme na infarkt a na zohavenie mŕtvoly! Asi si s ním nejaký neprajník chcel vybaviť účty aj po smrti a vyviedol mu takéto svinstvo…“

„Asi to bolo tak… nejako… hoci…“ neochotne súhlasil Lengyel.

„Čo hoci?“ dobiedzal Krauz.

„Existuje jedna metóda… časť lebky okolo defektu by sa vyrezala, naložila do roztoku na zmäknutie a potom by sa robili postupné rezy na histológiu a hľadalo by sa stopové železo…“

„Načo stopové, veď je tam, celý klinec!“

„Nie toto železo! Železo z krvi! Krv obsahuje stopové prvky železa, a ak by sa našli v kostnom tkanive, svedčilo by to o krvácaní,

a teda, že klinec bol zatlčený ešte za života… ale je to dosť labilné… skúsim to prejednať s našimi v labákoch…“

„Skús… a zatiaľ… poloha klinca, alebo mechanika prieniku jednotlivými vrstvami? Čo mi o tom povieš?“

„Klinec spôsobil prepichnutie mäkkej lebečnej pokrývky, potom lebečnej kosti niekde na rozhraní os frontalis a os parietalis, prešiel tvrdou a mäkkou plenou mozgu a devastoval mozgové tkanivo. V prípade, že sa tak dialo in vitro… za živa, je toto zranenie zároveň bezprostrednou príčinou smrti… ale to nie som schopný dokázať.“

„Pre mňa je lepší už spomínaný infarkt, je s ním menej roboty…“ Krauz zaklapol zápisník a schoval pero. „Radšej nikomu nič nedokazuj a kašlime naňho! Vidíš nejaké iné stopy vonkajšieho násilia!?“

„Nie…“ pripustil neochotne Lengyel.

„Tak vidíš! Nevidíš! Ani ja nie! Je to infarkt… a hotovo!!“ rozhodol Krauz.

„Mám tý boty vyzut?“ spýtal sa Lacibáči, lebo prekáračky dvoch mudrlantov hovoriacich po latinsky ho vôbec nezaujímali a chcel to mať čo najskôr za sebou. Čakala ho záhradka a zeleninové záhony žadoniace po vlahe. Chcel byť už medzí nimi, a nie medzi týmito trkvasmi.

„Iste… skúste ich…“ súhlasil Lengyel, lebo podvedome tušil, že ešte neskončili. Verzia o infarkte bola pohodlnejšia pre policajtov, nie pre súdneho lekára, postaveného pred problém stanoviť príčinu a čas smrti.

Krauz zaliezol do rohu pitevne a zložil sa na nepohodlnú otáčaciu stoličku. Sotva dosadol, ozvalo sa rachnutie a monotónny hukot, ktorý zatiaľ nikto neregistroval, stratil intenzitu a stíchol úplne. Krauz prestrašene vstal a skontroloval sedadlo, či na ňom nie je vypínač.

„A boha!“ zaúpel Lengyel. „Vzduchotechnika!“

„Nie!“ zastonal Krauz a znova dosadol na stoličku, lebo už nemal čo pokaziť.

„Lacibáči, zavolajte technikov, že máme skrat!“

Lacibáči nelenil a vybehol z pitevne. Vrátil sa skôr, než niekomu napadol nový fór, a tak ho vlastne čakali mlčky a dosť rozpačito, ale o to túžobnejšie.

„Prilezú asi za hodzinu…“ oznámil im skormútený Lacibáči. Ani nevošiel, iba sa oprel o zárubňu.

„Dobohaajstým…“ zašomral technik.

Vypadnutá vzduchotechnika v tejto starej budove znamenala iba jedno… úmorné teplo a príšerný smrad v priebehu pár minút.

„Tie poltopánky…“ pripomenul Lengyel Lacimu a zašiel do kúta za priateľom.

„Okná nemôžeme otvoriť, to vieš, nalietali by sem muchy a o hodinu začnú na vedľajších stoloch školské pitvy…“

„Kriste… tak sa s ním už neser! Skapeme tu!“

Lengyel ani nestihol odpovedať a na chodbe zarachotil veľký výťah a prvé skupinky študentov medicíny sa začali schádzať na chodbe. O chvíľu prídu asistenti a vybalia mŕtvoly, a keď ich otvoria, bude smradu na tri okresy. Krauz v duchu zaklial.

Lacibáči sa začal potiť. Rozšnuroval pravú poltopánku a nožnicami na rebrá rozstrihol zvyšok kože až po špicu. Pomyksľoval, ale píšťala sa držala členkového kĺbu ako najatá. Priehlavkové kosti a spodok chodidla nie a nie vyliezť.

„Kurva…“ pomohol si Laci a nožnicami zväčšil jazvu na poltopánke a rozstrihol ju aj priečne. Keď sa mu to podarilo…

„Doktor… boha…“ vzdychol.

Mäso na horných kostiach predkolenia už odhnilo. V poltopánkach nebol prístup vzduchu a spodok chodidla zovretý v tesnom priestore sa premenil na kašu a huspeninovitá konzistencia lepila a držala s topánkou. Lacibáči sa naštval a trhol. Kosti a trocha svaloviny sa s mľaskotom oddelili od podrážky. Čierna poltopánka odhalila, čo skrývala sedem rokov. Lacibáči radšej zavolal doktora.

„Doktor… boha…“ zopakoval.

Lengyel nechal Krauza Krauzom a vrátil sa k stolu.

„No?“

„Pozrite…“ Lacibáči odstúpil, akoby našiel lajno a nechcel s tým mať nič spoločné.

Krauz v duchu zabohoval a neochotne vstal. Čo už len ten debilko mohol také svetoborné objaviť!? Načo okolo infarktu robia také cavyky? Čo už len mohli nájsť…

Postavil sa vedľa Lengyela, a aby videl na stôl, trochu do neho drgol. Lengyel uhol. Posledný článok palca na pravej nohe bol odhalený a bol akýsi čudný. Trochu sploštený.

„Skalpel… vidlicu… veľkú pinzetu…“ Lengyel diktoval a nástroje mu skákali do ruky. Lacibáči podával. Doktor očistil kosti chodidla a smradľavú huspeninu a zvyšky ponožiek striasol na bok.

„Druhú topánku… rýchlo…“

Lacibáči poslúchol.

„Opatrnejšie… pozor na úlomky…“

Krauza brali mdloby. Teplota v pitevni stúpala. Otvorili sa lietacie dvere a vpochodovali asistenti s vozíkmi. V gumených vreciach si viezli mŕtvoly.

„Dobrý… pán doktor… kde sa môžeme zložiť? Tu vedľa?“

Nečakali na súhlas a na vedľajší stôl prehodili vyciveného starca a do rohu celkom peknú babu.

„Dnes máme na programe aj toho utopeného… dva týždne vo vode… pekne nám nabobtnal… pán doktor!“

Lengyel sa ohradil.

„Tak to nie! Vypadla vzduchotechnika! Teraz ho neotvárajte, lebo sa zbláznime!“

Študenti medicíny sa schádzali a pomaly zapĺňali pitevňu. Súhlasne doktorovi prikyvovali. Ani oni nemali chuť na utopenca. Asistenti so sklamaným úškrnom zatlačili poslednú mŕtvolu späť do chladiaceho boxu. Škoda, mohla byť švanda…

Lacibáči rozrezal aj druhú topánku. Lengyel prezrel zhnitú svalovinu a odpreparoval kosti prstov. Sústredil sa a na študentov úplne zabudol.

„Pozri…“ a odstúpil.

Krauz sa napriek narastajúcemu zápachu nahol bližšie.

„Čo je to?“

„Drvina!“

„Drvina… aká drvina?“

„Aká!? Hádaj!“

„Kostená?“

„Presne! Vidíš tieto biele úlomky? Tu… a tu… to je koniec palca a toto posledný článok druhého prsta na ľavej nohe… vidíš tie deformácie!?“

„Nie!“

„Nevidíš, alebo nechceš?“

„Chcem…“

„Tak čum sem! Richard… jemu niekto… drvil prsty na nohách…“ vzdychol si.

„Možno mal iba malé topánky… alebo nové… vieš, ako to bolí!?“

„Viem! Mal som ich na plese! Ale… toto nespôsobili topánky… toto bola sila, a veľká! Drvila kosti…“

„Svine obuvnícke… také tuhé topánky…“ hundral Krauz, ale už rušil, že s teóriou o infarkte sa dnes môže rozlúčiť.

Lengyel už nemal chuť na fóriky. Skúmanie začalo byť vážne. Aj Krauz prestal.

„Tak čo?“ spýtal sa zmučene.

„Znova prezrieme všetky kosti…“

„Boha!“

Lengyel nenašiel žiadnu zlomeninu. Jediné deformácie boli na prstoch nôh. Vždy na poslednom článku. Prezrieť celú kostru trvalo hodinu. Prišli vzduchotechnici. Porýpali sa v poistkách a monotónny hukot v pitevni potešil aj mŕtvoly. Krauz sa zhlboka nadýchol. Žiadna sláva, ale aspoň náznak zmeny k lepšiemu…

„Ešte tú hŕbu kostičiek…“ a ukázal na bok Karola Kloknera.

„Chvíľu to bude trvať, Richard, musím zložiť obe dlane. Zatiaľ technik… kde si… aha, tu! Môžeš fotografovať, prsty na nohách a detaily deformácií…“

Lengyel mu uvoľnil miesto za stolom, vzal si dve tácky z umelej hmoty a porozkladal na ne kostičky. Po chvíli sa už rysovali prsty aj zápästné kosti v pôvodnej polohe. Lengyel si vzal lupu.

„Richard… pozri… tie ryhy…“

Krauz si tiež vzal lupu a sledoval Lengyelov prst. Ukazoval striedavo na jednotlivé články prstov a nechal Krauza, aby si ich dôkladne prezrel.

„Doriti…“

„Nie, pchali mu ich niekde úplne inde… pod nechty…“

„Čo? Pchali… čo?“

„Čo asi!? Ihly, šidlo, ihlice, skalpel… viem ja!?“

„Prečo ihly? Prečo práve šidlo!? Nefantazíruj!“

„Tak pozri sem! Na moju lupu, s tvojou vidíš prd… nóó? Čo teraz povieš?“

„Do…“

„Presne tak!“

„Čo je to?“

„Sleduj smer a hĺbku! Všimni si, že ryhy sú iba na posledných článkoch prstov a smerujú od konca prsta presne do polovice posledného článku! Volá sa to epomychium, nechtové lôžko, odkiaľ vyrastá necht. Vryp v kosti je plytký… tu a tu… iba naznačený, ale je tam! Šírka… Lacibáči, merítko!… Šírka pol milimetra a tieto sú ešte tenšie! Ihla! Tie širšie mohlo spôsobiť obuvnícke šidlo alebo napríklad tie hrubé ozdobné špendlíky s veľkou porcelánovou hlavičkou. Poznám tento druh poškodenia kosti z fotografií z druhej svetovej vojny. Mám tú knihu hore, potom ti ju môžem ukázať. Doktor Stern z berlínskej univerzity vytvoril unikátnu zbierku fotodokumentácie zverstiev z koncentračných táborov aj s odborným komentárom a tieto ryhy popísal veľmi podrobne. A… už dosť dávno. Nič nové pod slnkom, milý poliš… inak povedané… sme v prdeli aj s infarktom…“

Lengyel stíchol. Všetci stíchli. Nikomu nebolo do reči. Technik rozpačito stál s pripraveným fotoaparátom. Krauz si pošúchal bradu.

„Ale ryhy nie sú na všetkých posledných článkoch…“

„Lebo medzi nechtom a kosťou je vrstva svaloviny! Ak je prenikajúci predmet tenký, tak sa kosti nedotkne, ale ak je dostatočne hrubý… alebo sa zatlačí zúrivo a razantne…“

„A… mne sa ten infarkt tak páčil…“

„Mohol byť, Riško! Ja sa nehádam! Nakoniec aj mohol byť! Lenže… predtým ho… katovali!“

„Ale…“ Krauz prižmúril oči a zamyslene pokračoval, „…on zomrel v osemdesiatom piatom… ja som si myslel, že gestapo skončilo štyridsať rokov predtým…“

„To hej… ale niektoré praktiky ostali… no… nezávidím ti, Richard!“

„Asi fakt nemáš čo! Tak… to nafotíme a… ja to spíšem! Posledné články prstov odložte, pôjdu k nám do labákov… vlastne… beriem celé dlane! Ostatné nahádžte do truhly a pár dní mi to uskladni v chladničke… šéfstvo rozhodne, čo s ním! Za dnešný

výkon asi dostanem od Mayora pár faciek… a rád sa s tebou rozdelím…“ smutne vytiahol zápisník a začal spisovať rozsah poranení.

Jedna študentka si ovracala plášť… kým vybehla… a to asistent dedkovi iba vylúpol oko.

4

Keď sa Krauz vrátil na oddelenie, bolo už pol šiestej večer a všetci boli preč. Na stole našiel lístoček. SME U JUMBA. B. Krauz ho pokrčil a odhodil do popolníka. Sadol si a pošúchal si tvár. Dotyk dlaní mu urobil dobre, a tak si tvár do nich na chvíľu schoval a pritlačil. Zapol ventilátor. Bezmyšlienkovite prehodil pár stránok poznámok a potom nasrdene odsunul zápisník. Na dnes mu už stačilo. Aj tak sa v tom nevyznal a vôbec nevedel o čom bude zajtra šéfovi referovať.

Siahol na telefón. Zaváhal, ale napokon sa rozhodol a zavolal.

„Prosím…“

„Ahoj… srdiečko…“

„Ahoj… kde si? Už ideš…?“

„Ešte… niečo mám…“

„Ako vždy… Sylvinka kašle…“

„Ja… sa budem ponáhľať…“

„Ako vždy…“ a položila.

Položil tiež. Chcel to opäť skúsiť s dlaňami, ale lepkavý pot ho odradil, a tak iba vypol ventilátor a zamkol kanceláriu. Dozorný na vrátnici mu zasalutoval, nie preto, že by bol veľké zviera, iba tak, z nudy. Krauz mu ukázal neslušný prst a obaja sa zasmiali.

K Jumbovi to mal desať minút. Ich bývalý kolega, Viliam Novák, najväčší policajt na svete, si miesto svojho podnikania zvolil mimoriadne strategicky. Otvoril krčmu sotva desať minút pešo od policajného riaditeľstva. To mu zaručovalo stály prísun zákazníkov po celý deň a večer bolo dokonca natrieskané…

„Hééj! Sem poď… smradoch!“ zareval Jumbo, sotva ho zbadal pri dverách.

Krauz cestou pozdravil pár kolegov pri vedľajších stoloch a unavene sa zvalil medzi svojich. Lakte vyložil na stôl a hlavu zvesil

na prsia. Hlasno si vzdychol. Strata koncentrácie sa mu okamžite vypomstila. Jumbo ho tresol medveďou labou do chrbta a Krauz mal chvíľu pocit, že ho zrazila Tatra stojedenástka. Krauz poznal Jumbove privítacie ceremoniály, ale občas sa zabudol, a potom to bolelo. Keď Jumbo chcel niekoho pohladkať, vyrazil mu zub…

„No čo si jak nakyselo!? Alenkááá… dones mu…“

„Au! Kašli na mňa, Jumbo, nemusíš ma až tak ľúbiť…“ Krauz si pošúchal rameno a odpil si z Burgerovho piva.

„No?“

„Čo no?! Je to v prdeli! Lengyel našiel nielen klinec, ale aj rozdrvené prsty na nohách a stopy po ihlách na prstoch rúk. Presná príčina smrti sa už nedá určiť, ale jednoznačne vylučuje samovraždu a aj náhodu. Je presvedčený, že ho zabili… a mučili… žiadny infarkt, ako sme dúfali!“

„Mučili!?“ zhíkol Jumbo a až sa triasol od nedočkavosti.

„Muč…“ Burger neveriaco pokrútil hlavou. „Dal si mu fúkať?“

„Nebolo treba, stál som pri ňom a videl som to na vlastné oči… Edo… ono to fakt vyzerá podozrivo… ja ti neviem…“

Ivan Canis si ponaprával krčnú chrbticu a zadusil cigaretu. Vybral si novú a hlasno vyfúkol. S Kukym dnes mali dovolenku, ale na pivo sa zastavili.

„Kedy zomrel?“

„Sedemnásty máj osemdesiatpäť.“

Canis súhlasne prikývol. Potom vážne pokýval hlavou a ešte raz.

„A… bol farár?“

„Kostolník.“

Canis opäť dramaticky pokýval hlavou.

„Čo o tom vieš?“ spýtal sa Krauz.

Otázka bola namieste. Ivan Canis k nim prišiel pracovať začiatkom minulého roka. Celý rok 1990 sa váľal doma, ako väčšina jeho spolubojovníkov. Pracoval u Štátnej bezpečnosti a po nežnej revolúcii dostali všetci domáce väzenie, kým nové riadiace štruktúry nerozhodli, čo s nimi. Chalani, čo mali na starosti vnútorného nepriateľa socialistického štátu… farárov, riaditeľov, umelcov, disidentov to odskákali a vyhodili ich. Ostatní, čo sa zaoberali vonkajším spravodajstvom, mali šťastie a po ročnom dištanci ich pomaly a nenápadne zaraďovali ku kriminálke alebo… aj inde! Canis

mal ešte väčšie šťastie a šupli ho na oddelenie vrážd. Nikto nemal čas sa s ním príliš zaoberať, lebo sa práve začínal lov na Beštiu a chlapi boli v jednom kolotoči. Nejaké hovädo zabíjalo staré babky a zneucťovalo ich mŕtvoly. Chlapci snorili, kde sa len dalo, a pretože sa Canis vyznal, okamžite zapadol do partie. Ale… všetci vedeli, odkiaľ prišiel, a tak Krauzova otázka nebola až taká nemiestna.

„Nič, iba… že sa to mohlo stať, ako hovorí Lengyel…“ a pohrával sa s pohárom.

„Akože mohlo!?“ zdúpnel Krauz. „Lengyel povedal, že tie kosti na nohách sú jednoznačne drvené nejakým heverom alebo závažím a pod nechty mu pchali kadejaké ihly a šidla!! To sa mohlo stať?! V osemdesiatom piatom? Na každej straníckej schôdzi ma v tom čase presviedčali, že verejná bezpečnosť slúži ľudu a je tu na obranu socialistickej vlasti… kurva!! O ihlách nám nič nepovedali… a ani sme za ne nehlasovali… hoci sme mali taký pekný zvyk, hlasovať vždy jednohlasne…“

„Tak prečo sa rozčuľuješ? Kto ti povedal, že ho umučila polícia!? Aj to vyčítal Lengyel z kostí? Má na lebke vyrazený punč ŠtB, alebo čo!? Možno iba dlžil prachy susedovi a ten sa jedného pekného dňa naštval a…“

„To je fakt, Richard! Prečo si automaticky myslíš, že to spravili oni?“ zastal sa Burger Canisa.

„Lebo baba z archívu ho poznala a tvrdí, že ho v máji osemdesiatpäť zbalila štátna a… už sa neobjavil. Až potom v truhle… ale… nevie to isto… či to bola štátna… bola v nemocnici…“ Krauz stlmil hlas a musel uznať, že asi prestrelil.

„Tak vidíš, Canisa z toho vynechaj… zatiaľ…“

„Tak čo sa tak sprosto ksichtí, akoby o všetkom vedel… mudrlant…“ frflal si popod nos.

Alenka mu priniesla pivo a vodku. Chvíľu váhal, či ich pomiešať, potom ju razantným gestom hodil do úst a zapil.

„Tak prepáč…“ zasyčal Krauz do dlane.

Canis prekvapene pookrial. „Ty poznáš aj cudzie slová!?“

Krauz iba mávol rukou, lebo mu zabehlo.

„Tak potom kto mu vyviedol také svinstvo?“ zamrmlal krpec na konci stola. Kuky s nimi robil od septembra minulého roka, a pretože bol majster všetkých možných bojových umení, nikto sa mu pre jeho

výškový handicap nevysmieval. Tlstý Váňa súhlasne prikývol. Vždy prikyvoval svojmu parťákovi. Hoci vyzerali ako Laurel a Hardy, tvorili zohranú dvojicu a Váňa ho mal naozaj rád… od istej akcie na železničnej stanici.

„Tak kto?“ zamrmlal Váňa.

„Bojím sa, že odpoveď na túto otázku bude chcieť zajtra počuť aj Šaňo…“ zastonal Hanzel a ponaprával si puzdro pod pazuchou, lebo bez svojej obľúbenej štyridsaťpäťky neurobil ani krok, ani doma nie.

Šaňo bol ich šéf. Málokto mu hovoril Alexander Mayor, pretože to bolo dlhé, a okrem toho, už sa formovali do ozajstnej partie a oslovenie šéf alebo Šaňo začínalo byť normálne aj pre neho. Ale aby sa aspoň trochu odlišoval, Mayor neprekročil prah policajného riaditeľstva inak ako v perfektne strihnutom obleku s vestičkou a toto pravidlo neporušil ani v také horúce dni, aké prišli teraz.

„Bude z toho vražda?“ spýtal sa konštruktívne Burger, najstarší z partie.

„Bude! Lengyel posudok vypracuje v tomto zmysle a vyšetrovateľ nebude mať inú možnosť, iba začať trestné stíhanie pre vraždu, lebo zatiaľ to nie je premlčané. Myslím… že budeme mať robotu, chlapci…“ smutne zauvažoval Krauz.

„Klinec v hlave! Kto by to povedal?“ mudroval Jumbo. „To je, chlapci moji, prd oproti tomu, čo som ja zažil v sedemdesátom štvrtom… našél som chlapíka, čo mal v bruchu vrazený celý kól z plota… a to som bol vtedy iba ucho zelené a poradil som si! To bolo tak, že…“

Chalani smutne zvesili hlavy. Bolo im jasné, že najbližšiu polhodinu sa k slovu nedostanú.

Nedostali sa.

5

Sylvinka kašlala aj na druhý deň a Krauz musel absolvovať detského lekára a potom babku, aby sa jej ujala, a prišiel až o desiatej, šéfovi ráno telefonoval, že bude meškať, a tak keď sa zjavil v jeho dverách, neutŕžil hubovú polievku, iba na neho zavrčal.

„Čo si to s tým Lengyelom včera vyvádzal!? Nemáme dosť svojej roboty, ešte sem dotiahneš múmiu zo starého Egypta? Si normálny? Koho dnes zaujímajú nejaké kosti…?“

„A klinec…“

„A hoci aj tesárske skoby… bohavášhotam!“

„Tak ja radšej pôjdem…“

„Tu ostaneš!!“ zreval Mayor. „Sám si to skurvil, sám si to dorobíš!“

„Čo som skurvil? Načo si ma posielal na ten cintorín? A na pitvu? Mohol tam ísť niekto iný a ja…“

„Dobre… dobre… nefrfoc… šak vieš, jak to myslím! Boha!“ preložil pár papierov z jedného konca stola na druhý, potom pár z nich vrátil späť a…

„Asi ideš na poradu, nie…?“ opáčil nesmelo Krauz.

„Idem! O pol hodinu… k riaditeľovi… a nemám nič pripravené… krista aj s takou robotou…“ zmätkoval šéf a snažil sa sústrediť aspoň na jeden problém. „Tak… sadni si a hovor… vlastne… nemusíš… všetko už viem… a… malá… ako sa má?“

„Angína… ostala u babky.“

„Takže na očerku… nejdeš?“

„Nie…“

„Aspoň to! No vymáčkni sa už… čo s tým? Ten Lengyel nie je náhodou na hlavu?“

„Asi nie! Má doktorát…“

„Aj ja… a občas mám pochybnosti…“

„On nie… vraj… je to tak, ako povedal, a tak to aj napíše do znaleckého posudku… bude to vražda… násilná smrť zavinená cudzou osobou…“

„Kristepane! A… čo navrhuješ?“

„No…“

„Vieš, že máme kopec roboty s Ondrejom… prípad Beštia ešte nie je ukončený, musíme robiť previerky a rekonštrukcie ku každej vražde zvlášť… to ti nemusím hovoriť… vieš o tom viac ako ja, tak ako si to vlastne predstavuješ? Žiadnych ľudí navyše nemáme!“

„Ja!? Čo vám všetkým drbenká!? Čo si ja mám predstavovať!? Ja s tým klincom nemám a nechcem mať nič spoločné!! Iba si ma náhodou včera vyslal na cintorín pozrieť pár kostí a bláznivý Lengyel nepitve s nikým tak rád ako so mnou, to je všetko! Ja dnes napíšem hlásenie o včerajšej udalosti a daj to nejakému zelenáčovi na dorobenie a je to!! Dajte mi s tým všetci pokoj!!“

„No… pokoj sem, pokoj tam… a komu to mám asi tak dať? Si v tom od začiatku… ja ťa uvoľním na chvíľu z bežnej činnosti a pozri sa na to… sám hovoríš, že sú to len staré kosti, tak o čo ide!? Urobte tam s Burgerom nejaké formálne pátranie, napíšte dva-tri záznamy a založíme to ad acta, ale len tak to ležať na chodníku nemôžem nechať… pochop…“

„Chápem…“

„Tak sme dohodnutí…“

„Do riti…“ súhlasil Krauz a vypochodoval zo šéfovej kancelárie.

„Aj tebe pekný deň, Riško…“ Mayor súhlasne pokýval hlavou a pustil klinec z hlavy, lebo sa zberal na poradu.

Klinec v hlave však ostal. Krauz mal sto chutí, ale ani jednu na rýpanie sa v starine. Naozaj mali dosť aktuálnej roboty a Burger si iba čítal noviny a fajčil jednu od druhej.

„Vitaj,“ povedal lakonicky a ani nezložil noviny.

„To ty?“ pozdravil Krauz.

„Ja!? Šaňo ťa na to uvŕtal a ja som sa zviezol s tebou, lebo sme na tom šľaktrafenom cintoríne boli včera spolu. To je všetko, ja som sa na ten prípad nehlásil! Ver mi! Inak si ráno neprišiel o nič, akurát čo Váňa rozlial kefír na celý spis, inak všetko v poriadku…“

„V poriadku…“ znechutene sa zvalil na stoličku. „Ešte je len ráno, a už je horko jak v onej… a ani neviem, čo máme robiť… ty hej?“

„Nie! Šaňo povedal, že ty si šéf tímu, že si sa osvedčil na Beštii, tak nech sa ti páči…“

„A koľko je nás v tíme?“

„No… jeden… dva…“ ukázal prstom Burger.

„Fajn! Tak to som si myslel!“

Krauz prehodil pár listov z jednej strany stola na druhú, vrátil ich späť a pripadal si už ako šéf. Burger sa škeril a čítal.

„Klídek… brácho… čo ťa žerie?“

„Že malá má angínu, že žena so mnou už ani slovko neprehovorí, lebo sa vidíme dvakrát do týždňa, že sa nám hrnie jeden prípad za druhým, že som sa nevyspal už ani nepamätám, že… mám sto chutí ísť na dovolenku a vykašlať sa na všetko… a môžem!? No povedz, môžem!?“

„Tak choď na dovolenku!! Ak máš pocit, že je všetko hore zadkom, najlepšie je ísť na dovolenku! To je starý odskúšaný recept, ako sa vyhnúť psychiatrovi…“ Burger zložil noviny a prestal si z kolegu robiť žarty. „Ale ešte predtým by sme mali dať trochu logiky aj do toho klinca, čo povieš…“

„Hov… ááále… asi máš pravdu…“ a rozosmiali sa.

Krauz iba trpel stresom, inak bol normálny, a Burger tento stav dobre poznal. Mali za sebou veľmi ťažké obdobie lovu na Beštiu a chlapi už boli unavení. Každý nový prípad brali ako provokáciu a pár práchnivých kostí s klincom bola provokácia sama osebe, tak nebolo čudné, že po sebe štekali. Burger mal oproti ostatným výhodu, bohaté skúsenosti z odslúžených rokov. Veľmi dobre vedel, čo jeho parťák potrebuje.

„Riško… spravíme to takto… hodíme na papier, čo sme až doteraz zistili… ty napíš informácie od archivárky a z pitvy, ja zabehnem za technikmi pre fotodokumentáciu… potom si sadneme a urobíme si plán na dva… možno tri týždne a… potom… pôjdeš na dovolenku. Sylvia sa poteší, ty si oddýchneš… nie ako minulý rok… a svet začne byť krajší, uvidíš…“

„Ešte že ťa mám, Edo…“ súhlasne prikývol Krauz a sadol si za písací stroj. Zatiaľ ešte stále sadali za písacie stroje. Do valca

vkladali jeden tvrdý papier, dvakrát indigo a dvakrát prieklepový papier. Takto vyrobili tri exempláre z akéhokoľvek hlásenia a preklepy a ypsilonky sa nerátali, to bola daň z núdze.

Na sekretariát riaditeľa kriminálky už priniesli mašinu, ktorá dokázala napísané aj ukázať na obrazovke a vraj sa dalo aj opravovať bez toho, aby pokazili papier, ale obsluhovať takú zložitú mašinu zvládla iba jedna sekretárka so špeciálnym kurzom, a keď sa im snažila vysvetliť princíp jej fungovania, radšej utiekli. Začala s tým, že je to systém té šesťstodva a hore že majú tlačidlo ef tri, to zopakuje zadanie a vedľa je tlačidlo ef štyri, to zase dokáže niečo iné a ef dvanásť zase niečo iné… mávli rukou a vrátili sa k osvedčenému písaciemu stroju. Stačil jeden pohľad na klávesnicu počítača a zistili, že je tam tisícpäťsto tlačidiel a každé na niečo iné! Kto sa v tom má vyznať? Krauz si bol istý, že taká zložitá a v podstate debilná mašina nemá u nich žiadnu budúcnosť. Poznal policajtov, pre nich to nebolo. Váňa veľmi presne poznamenal, že počítače patria do jadrovej elektrárne a na palubu rakety, a nie do kancelárie… a výnimočne s ním všetci súhlasili.

Krauz si sadol k písaciemu stroju a začal pekne po poriadku, ako a prečo sa dostali na cintorín, čo zistil od pani Mariky a čo mu povedal Lengyel. Kým sa vrátil Burger od technikov, bol hotový. A spokojný. Tých pár preklepov ho vôbec neštvalo.

Burger si pozorne preštudoval fotografie z pitvy. Potom vzal Krauzovu správu a dlho ju čítal. Občas zašomral, párkrát prikývol.

„No… kámo… počúvam ťa!“ povedal a všetko odsunul do stredu stola.

„Daj jednu…“ Krauz si vzal ponúknutú cigaretu a pohodlne sa vyvalil na stoličke, „… ja to vidím takto… vieme, že prvý Kloknerov výskyt u nás sa datuje po druhej vojne. Narodil sa v Olomouci, to vieme z lustrácií a predpokladám, že tam aj vyrastal. Ako a prečo sa dostal k nám, nevieme, ale vieme, že u nás býval na Staromestskej číslo šesť. Robil kostolníka v Kostole svätej Barbory. Ostala po ňom dcéra Marta…“

„Preskočil si, čo bolo pred tým, kým po ňom ostala…“

Krauz znechutene pokrútil hlavou.

„No tak ho zabili! Bóže!“

„To je dosť podstatný detail!“

„Prepáč… ja viem… iba tomu stále nemôžem uveriť!“

„Ver!“

Krauz prekvapene vzhliadol od počmáraného papiera.

„Aj tomu… čo hovorí archivárka? Aj tomu, čo zistil Lengyel? Ty myslíš… celkove… že to tak bolo?“

„Naivné strkanie hlavy do piesku nám pomôže ako?“

Krauz unavene vyložil lakte na stôl a tvár si skryl do dlaní. Chvíľu iba dychčal.

„Presne tak! Nijako!“ dokončil Burger.

„Podľa teba som naivný blbeček… díky!“ Krauz sa odrazil od stola a pohodlne sa rozvalil na stoličke. „Ak sa s tým stotožníme a uveríme im, máme tu beštiálnu vraždu ako hrom, a ak sú v tom naši bývalí kolegovia, tak môžeme počítať so všetkým!“

„Môžeme! Nešpekuluj a pokračuj v analýze.“

Krauz sa vrátil k stolu, vzal si obľúbenú ceruzku a pokračoval.

„Navrhujem… získať jeho úmrtný list…“

„Načo?“

„Chýbajú nám základné údaje o jeho oficiálnej príčine smrti, meno lekára, ktorý ho ohliadal, a na základe čoho povolil pohreb… a pochopiteľne dátumy! Stále nevieme, kedy zomrel a kedy ho pochovali. Čo je to sedemnásty máj osemdesiatpäť?“

„Výborne! Začneme úmrtným listom! Ďalej?“

„Vieme adresu trvalého pobytu a miesto výkonu povolania… zhodou okolností je to na tej istej ulici, Staromestská… treba to tam preveriť a vypočuť čo možno najviac svedkov…“

„Sedí… ďalej!“

„Nájsť dcéru…“

„Môže byť! Ďalej!“

„Nadviazať kontakt so správcom archívu eštebákov a zistiť podrobnosti jeho zatknutia…“ Krauz stíšil hlas a na konci pokrčil ramená a hlavu skryl medzi ne, akoby čakal facku. Spýtavo pozrel na Burgera.

„No… bratku… týmto smerom by som veľmi nerád…“

„Naivné strkanie hlavy do piesku nám pomôže ako?“ Krauz sa škodoradostne uškrnul.

„Tiež nemusíš po mne opakovať každú blbosť! Máš ešte niečo?“

„Posledný bod… Kovalský!“

„Je po smrti…“

„Ale robil správcu cintorína v čase pohrebu. Ak nie on, tak niekto z jeho najbližších podriadených, alebo manželka, alebo… jednoducho… možno sa niekomu zdôveril s nejakým tajomstvom, čo ho kvárilo posledné roky života! Zomierajúci to majú vo zvyku…“

„Ak neskončia pod kolesami…“

„Alebo s guľkou v hlave…“

Burger si zamyslene pošúchal dlaňami tvár.

„Presne! Takže… Kovalský! Musíme zistiť ako zomrel a čo pred smrťou povedal.“

„Ak to bolo au! tak si príliš nepomôžeme.“

„Dobre! Ak som správne rátal, tak šesť.“

„Presne! Šesť základných okruhov. Šesť otázok, na ktoré musíme nájsť odpoveď. Koho zoberieme do partie?“

„Zatiaľ nikoho. Skúsime sami, ak sa to začne komplikovať, pomôže Hanzel a… Canis, ak by ani to nestačilo, tak…“

„… tak nás Šaňo ukrká! Musíme to zvládnuť sami, maximálne štyria, viac ľudí nám nedá! Beštia má prednosť.“

„Správne! Musíme to zvládnuť sami. Kam najprv?“

Krauz preletel očami poznámky a ďobol prstom. „Sem! Úmrtný list. Musíme vypátrať kópiu úmrtného listu, od neho by sme sa mali odraziť!“

„V poriadku!“

„A… ešte…“ zaváhal Krauz.

„No! Vymáčkni sa!“

„Neviem… ale… niečo mi hovorí, že by sme nemali písať hlásenia, kým… kým… no, kým si nie sme na čistom, o čo ide! Nič na papier!“

„Prečo?“

„Neviem presne… mám iba taký pocit…“

„Ty očakávaš komplikácie… zhora?“

„Ty nie? Ak sa roznesie, kto je za vraždou Kloknera, a potvrdí sa to…“

„Dobre! Asi máš pravdu, tak to tvoje dnešné schovaj do skrine a budeme sa tváriť, že sme zatiaľ nič nezistili, a písať budeme až na konci… sedí?“

„Sedí sokol!“

Burger nelenil a vytočil informácie. Pani mu ochotne nadiktovala číslo na matriku.

„Halóó! Dobrý deň. Kriminálna polícia, detektív Burger, prosím vás, ak niekto zomrie, ako sa o tom dozviete?“

„Niekto zomrel?“ pani na druhom konci nemala s políciou žiadne skúsenosti a ani o ne nestála a nevedela, ako sa ich čo najrýchlejšie zbaviť, aby sa mohla venovať aj iným povinnostiam. Kolegyňa ráno priniesla nové vydanie Burdy a neboli ešte ani v polovici…

„Každý deň niekto zomrie… pani…“

„Máte na mysli konkrétnu osobu?“

„Nie, iba sa pýtam, ako to teraz funguje…“

„Ako za starých časov! Niekto z rodiny musí vybaviť pohreb, tomu vydá lekár list o obhliadke mŕtveho, s tým a s občianskym preukazom mŕtveho príde sem a my mu vydáme úmrtný list. Občiansky preukaz sa zasiela k vám, na políciu, aby ho vyradili z evidencie a s úmrtným listom utekajú do pohrebnej služby… ostatné je rutina…“

„Takže úmrtný list vystavujete vy?“

„Áno…“

„Pre koho?“

„Pre rodinných príslušníkov.“

„A pre koho ešte?“

„Len pre pozostalých!“

„Ďakujem! Kde sídlite?“

„Vy chcete prísť!?“ zhíkla a schovala časopis.

„Iste… o pol hodinu sme u vás… ak mi prezradíte adresu…“

Burger položil a zaškeril sa. „Tak hor sa na matriku! Myslím, že z nás budú mať radosť!“

6

Pani na matrike robila, čo mohla. Ochotne im ukázala posledné zápisy v knihe a ešte raz trpezlivo vysvetlila princíp. Zašli aj do archívu. Na meno Karol Klokner neregistrovali žiadny záznam.

„Možno sme úmrtný list poslali na matriku do miesta narodenia. Hovoríte, že pochádza z Olomouca? Tak možno tam…“

„Ale zomrel tu u nás, vo vašom obvode a povedali ste, že v prípade úmrtia je príslušná matrika, kde k úmrtiu došlo…“

„Iste… iste… ale… no však vidíte, že robím, čo môžem! Jednoducho ho neevidujeme!“ jej zdesenie bolo úprimné. Hlas už mala plačlivý a Krauz mal chvíľu dojem, že v duchu zvažuje, koľko jej za to vymerajú a či si užije aj samotku…

„Len sa upokojte, pani, my… nič v zlom, iba sa snažíme dopátrať nejakých oficiálnych tlačív k jeho smrti… keď nemáte, tak nemáte… my už pôjdeme… a ďakujeme za ochotu…“

Keď zavreli dvere, viditeľne sa jej uľavilo, ale Burdu si pre istotu nechala až na domov.

„Prečo ma to vôbec neprekvapuje?“ spýtal sa Krauz v aute.

„Lebo sme s tým podvedome počítali…“

„V archíve správy cintorínov nič, na matrike nič… nezdá sa ti, že na obyčajného kostolníka trochu silná káva?“

„Buď na to ideme zo zlého konca, alebo…“

„Alebo?“

„… alebo nepijeme kávu, ale ozajstný šnaps… a silný, kamoško, riadne silný! A… o výrobcovi nevieme ani ň!“

„Aj tak sa mi to zdá príliš čudné na jedného obyčajného…“

„A čo ak nebol obyčajný…“

Krauz uvažoval a musel uznať, že parťák má pravdu. Narábajú s veľmi chudobnými informáciami a o kostolníkovi zatiaľ nevedia prakticky vôbec nič.

„Obyčajný… neobyčajný…“ Mal Krauz, „… poďme sa pozrieť na Staromestskú… rád by som si pozrel číslo šesť a zistil, kto zo starousadlíkov tam ešte býva…“

Kostol svätej Barbory poznal každý dobrý rodák, ale veľa turistov asi nie, pretože ho postavili v tieni skvostu gotickej architektúry, Kostola svätého Michala, na opačnom konci historickej časti Nášho Mesta. Nebol ani v žiadnej turistickej príručke a ani v ňom nikoho nekorunovali. Od nepamäti slúžil iba hŕstke miestnych veriacich. Organ bol starý a rozladený a oltár sa netýčil až k nebesiam. Okrem pár fresiek na ňom nebolo čo obdivovať.

Krauz nebol v tejto časti mesta už pár rokov a až teraz si s hrôzou uvedomil, že dopravu v úzkych uličkách skomplikovalo množstvo jednosmeriek a zákazov. Porušil iba dva a zaparkoval v rohu námestia pred kostolom. Námestie… iba taký fliačik medzi kameňom vykladanou cestou a chodníkom. Lukratívne ponuky na prenájom a výstavbu v tejto časti mali ešte len prísť, a tak všade opadávala omietka a po stenách sa plazila pieseň. Krauz mal pocit, že sa vrátili do osemnásteho storočia.

Dom vedľa kostola bol opustený, okná bez skiel sa pohojdávali vo vetre a občas dunivo udreli do spráchniveného rámu. Kameň si držal stabilnú teplotu a v chládku bolo ešte príjemne. Žiadny obchod, žiadna firma… skoro ľudoprázdno.

„Kostol, alebo dom?“ spýtal sa Krauz parťáka keď vystúpili z auta.

„Dom!“

„Prečo?“

„Tak kostol!“

„Prečo?“

„Vieš čo!? Bozaj…“

„Tak dom! Pohni a nefrfoc toľko…“

Vykročili. Niektoré dlažobné kocky nedisciplinovane vytŕčali z cesty. Koče a kone ich už dávno nezatláčali späť a autá sem nesmeli. Druhý dom vedľa kostola bol obývaný. Krauz s hrôzou civel na starobylé múry z kameňa a tehly, kde-tu prekryté ošarpanou

omietkou. Starý režim nemal túto časť rád, lebo symbolizovala staršie časy rozvoja remesiel a obchodu v Našom Meste, keď sa našincom naozaj darilo. Dlhé roky sa nenašiel architekt, ktorý by mal odvahu opraviť čo i len jednu fasádičku. Hovädá s projektmi začleňujúcimi mierovú oceľ do neideového feudálneho prostredia mali naopak zelenú. Oceľový most rozorval túto časť podhradia na márne kusy a plechová fasáda galérie bola výsmechom modernej architektúry ako pre odborníkov, tak pre laikov, ale ani jedni, ani druhí si proti uzneseniu ÚV nepomohli. Ale Staromestská ulica si driemala svoj starobylý sen akoby bola v skanzene. Až sem zvrátené chúťky moderných architektov nedosiahli.

Tretí dom od kostola mal kedysi mocnú drevenú bránu, cez ktorú by vošiel dnu aj povoz s dvoma koňmi. Z brány ostali iba dosky ovísajúce z kovaných pántov. V opukanej omietke vedľa brány bolo zavesené kované číslo šesť. Trochu nakrivo, ale ešte držalo.

Krauz opatrne vošiel do šera priechodu a podvedome siahol za opasok.

„No tááák…“ napomenul ho Burger.

Krauz sa zaksichtil a iba bezmocne mykol plecom. Zvyk je zvyk. Prešli priechodom a zastali na dvore. Všade dookola pavlače. Nikde ani jeden smetiak, smetí veľa a všade. Na prvom poschodí treskli dvere a chalan zbehol po schodoch.

„Hej… Jožko…!“

„Ja som Peter…“ zaradil spiatočku a vrátil sa k nim.

„Peťo, kde tu býva… domovník, alebo správca, alebo…“

„Hentam…“ mával rukou, „… starý Machata, ale je už hluchý a serie na všetko! Ale robil tu aj domovníka, aj správcu, aj údržbára… prečo?“

„Hľadáme jeden byt…“

„Aký?“

„No… správcov…“

„Načo?“

„No… my sme z vodární… bude sa tu robiť rekonštrukcia starého potrubia…“

„To je hovadina! Majú nás všetkých presťahovať niekam do Petržky, toto sa tu bude búrať…“

„My by sme sa aj tak vynasnažili…“

„Čo!?“

„Chceli by sme to rekonš… no… opraviť!“

„Tak choďte za Machatom! Neotáčajte sa mu chrbtom, ak chcete, aby vám rozumel…“ a vybehol.

Vyšli na prvé poschodie a prechádzali pavlačou. Krauz zo zvyku sledoval menovky. Pri dverách s menom Rozália Rigová sa museli zohnúť a podliezť šnúru s bielizňou. Dvere v rohu mali namiesto menovky v kovovom rámčeku obyčajnou ceruzkou napísané meno Machata. Pod to nejaký umelec vyrýpal do dreva KOKO, ale asi ho vyrušili, lebo dielo nedokončil. Krauz zohol hánky a zaklopal.

„A neklopte!“ zahulákala hlava vystrčená z priechodu. „Nepočuje vás! Choďte dnu a zahulákajte!“ chlapec vybehol z priechodu po druhý raz.

Krauz opatrne stlačil kľučku a dvere sa bez najmenšieho odporu a zavŕzgania otvorili. Ovanul ich pach stariny. Starý vzduch, stará dlážka, starý nábytok, staré… všetko. Vošli do chodby a Burger opatrne privrel dvere do záchodu. Nedalo sa to vydržať! Vošli do kuchyne. Burger už nemal čo privrieť, a tak to museli vydržať. Starý Machata nazhromaždil v dreze celkom utešenú kopu riadu a najväčšiu radosť z toho mali všadeprítomné dotieravé muchy. Ležal na gauči s rukami zopnutými na bruchu ako nebožtík. Z jednej ponožky mu vytŕčal iba palec, z druhej skoro všetko. Ani sa nepohol. Na ušiach mal obrovské slúchadlá. Veža na stolíku za hlavou rytmicky blikala zelenými a červenými svetielkami poskakujúcimi hore a dolu. Krauz si s Burgerom vymenili spýtavé pohľady.

„Ak do neho drgnem, dostane infarkt…“ zašepkal Krauz.

„Asi ťažko!!!“ zareval Burger a jediný, kto skoro dostal infarkt, bol Krauz.

„Edo… neblbni…“

Muž na posteli sa ani nepohol. Burger sa nahol a prehodil páčku. Veža prestala blikať. Machata otvoril oči, posadil sa, zložil si slúchadlá a zreval.

„Víítajte! Vy ste z vodární?! Tak poďte dole, ukážem vám to!“ vstal a svižne vhupol do rozšmatlaných papúč. Prešiel k drezu a zašmátral v zásuvke. Krauz nechápavo vyvaľoval oči a neveriaco krútil hlavou. Vraj hluchý… a počuje aj to, čo sa hovorí dole na dvore!

„Nie… my sme od polície, pán Machata…“

Dedo sa obzrel a kývol im. „Tak poďte dolu… kľúče mám…“ a vykročil k dverám.

Burger ho predbehol a položil mu ruku na plece. „Pán Mácha ta…“ dedo vzhliadol a visel mu na perách, „…my nie sme z vodární… chceme sa iba porozprávať…“

„Nie!?“ dedo sa sklamane vrátil k drezu a odložil kľúče. „A… čo ste zač?“

Krauz mu ukázal preukaz.

„Boha! Ja už nekradnem, chlapci… ledva chodím, né to ešče utekat pred váma…“ zaškeril sa a ukázal na stoličky. „Aspoň si sadnite…“

Krauz podozrievavo zazrel na kôpku omrviniek a obalov zo syrov.

„Dočkaj!“ dedo našiel utierku a špinu zo stoličiek zmietol na zem. Ešte sa mu to nepáčilo a zakopol smeti pod stôl. Utierkou vyleštil sedadlá. „Na! Už sú čisté…“

Sadli si… ale aj tak sa cítili ako v mravenisku.

„Vy čakáte niekoho z vodární?“ spýtal sa Burger, keď si k nim dedo prisadol a pozorne sa Burgerovi zahľadel na pery.

„No! Šak už chodia druhý alebo tretí deň, a furt ništ! Svine! Celá stúpačka je odstavená! Hajzle splachujeme kýblami a na varenie si tiež musíme vodu požičiavať od susedov!“ reval.

„To je blbé… fakt blbé… ani okúpať sa človek nemôže…“

„To by až tak nevadilo… do Vánoc času dosť a dovtedy to snáď oprava…“

„A inak ako… penzia vystačí, alebo ešte robíte…?“

„Trt vystačí, ale už nerobím, ledva sa pomotkám po byte… nebyť chlapca od susedov, ani by mi nemal kto nakúpiť… ale čo už ja toho potrebujem… starý človek…“ dedo stíchol a visel im na perách.

„Takže… pán Machata…“

„Ano…“

„… my by sme sa vás chceli spýtať na jedného chlapíka, čo tu býval pred siedmimi rokmi…“

„Aha! Čo vyviedol?“

„Zomrel.“

„Sviňa… to sa nerobí…“

„Či ste ho poznali… volal sa Klokner… Karol Klokner… kost…“

„Karol! Jasnačka! Kostolník od svätej Barborky… zomrel! To máte pravdu… ale…“ dedo najprv zajasal, ale odrazu zahamoval, „…ja o ňom ništ nevím! Chlapci moji… to ste úplne zbytočne merali cestu…“

„Býval tu od vojny…“

„To je pravda…“

„A vy ste tu ako dlho?“

„Narodil som sa tu… takže též od vojny… ale prvej…“

„Potom ste sa museli poznať…“

„Poznali… já nehovorím, že né, ale ja o ňom ništ nevím…“

„Pán Machata…“ Krauz počkal, kým dedo preniesol pohľad na jeho pery, „… fajčíte?“

„Jasné…“

Krauz vytiahol cigarety a ponúkol mu. Dedo si vzal, privoňal, odtrhol filter a hodil ho pod stôl. Nahol sa dozadu a z drezu vzal popolník a drevený cigaršpic. Zasunul fraktúrou postihnutú cigaretu a od Burgera si nechal pripáliť. Slastne zabafkal.

„Čo to fajčíš… chlapče…?“

Krauz mu ukázal krabičku.

„Fajne…“

Krauz ju prisunul k dedovi.

„Sú vaše… na prilepšenie…“

„Ďakujem… chlapče…“ lačne chňapol po krabičke a hlavu si obalil oblakmi dymu. Oči mal slastne privreté. Takže teraz nič nepočul.

Krauz s Burgerom si zapálili tiež. Burger buchol dlaňou do stola, aby upútal pozornosť.

„My by sme chceli… o tom Kloknerovi…“

„Ja o ňom fakt ništ nevím…“

Burger siahol do vrecka saka a vybral služobný preukaz. Jeho vnútro slúžilo skoro všetkým policajtom aj ako peňaženka. Vybral stovku a položil ju na stôl. Ani nemusel buchnúť dlaňou, pozornosť upútal aj tak. Posunul ju doprostriedka a prekvapene na ňu civel, akoby ho samého prekvapila. Dedo si ich skúmavo premeriaval. Zrejme už od policajtov dostal všeličo… ale stovku!?

„Nóó…“ zatiahol a nespúšťal pohľad z bankovky. Burger mu ju prisunul a pohodlne sa oprel.

„Je vaša!“

Dedo nestrácal čas, vzal bankovku a schoval si ju do vrecka ušpinenej košele. Od prekvapenia zabudol ťahať a na cigarete mu narástol popol ako ovisnutý raťafák. Keď si konečne potiahol, popol mu padol do rozkroku, ale ani sa neunúval s tým niečo spraviť.

„Ja… o ňom ale fakt ništ…“ skúsil nesmelo, ale ani nedokončil.

Krauz sa usmial.

„Pán Machata… aby bolo medzi nami jasno… neveríme vám! Žili ste tu s ním štyridsať rokov na fleku veľkom ako hádzanárske ihrisko, tak nám nehovorte, že o ňom nič neviete! Ak to zopakujete ešte raz, vezmem si späť svoje cigarety a kolega bankovku a ideme preč…“

„A nedostanete ani túto druhú…“ zakontroval Burger.

„Druh… ú!? A… čo by ste… chlapci… chceli o ňom vedieť…?“

„Kedy a prečo sem prišiel?“

„Ach ták! Iba toľko? To ste mali hneď povedať! Po vojne… druhej… hneď v štyridsiatom piatom na jeseň v tom najväčšom zmätku.“

„Prečo… ako sa sem dostal?“

„Dôstojný otec Janetka sa tu vtedy zastavil, a vraj… treba ukry… teda… pomôcť jednému kresťanovi, a tak sme ho po kresťansky ubytovali… za týždeň sme mali opravené zábradlie, omietnutý sokel, čo oškrel ruský tank… mne spravil rádio…“ obzrel sa a ukázal hore na skriňu, „… tamto… a potom začal robiť v kostole… on bol taký pracant… všetko opravil…“

„Povedal ukryť?“

„Kto?“

„Janetka!“

„Nie… nemyslím… skôr…“

„Pán Machata!!“

„Cigu nemáte?“

Burger ignoroval fakt, že vo vrecku páchnucej košele už má celý kolegov balíček a ochotne mu ponúkol.

„Vďaka… dobrý človeče… a oheň? Vďaka… dobrý človeče…“

„Dobrý človek je už netrpezlivý… pán Machata…“ upozornil ho Burger a schoval zapaľovač, lebo tušil, že oň o chvíľu príde.

„No… ja viem iba toľko, že prikvitol odniekiaľ z Moravy… z Prostejova…“

„Z Olomouca…“

„To je ono! Z Olomouca! A že… mu bolo treba pomôcť… to výslovne povedal dôstojný pán Janetka… že si ako kresťania musíme po vojne pomáhať, ale prečo a čo a načo… sa ma nepýtajte! Naozaj neviem! Nám stačilo, že sa skončila vojna a že sme do baraku dostali chlapíka… ako by som to… aj do koča, aj do voza! Spravil všetko… od murárčiny, cez tesárčinu… opravoval rádiá a hodinky a mlynčeky a… babám šijacie stroje… všetko! Vodovod sme v celom baraku opravili my dvaja a aj keď sme nedostali priamy zásah… keď bombardovali Apolku… jedna odfrngla až toť vedľa na breh rieky a vybité okná sme zametali dva dni… aj vodovodom to pohlo, ale spravili sme si ho sami… ako hovorím… fajn chlap…“ dohovoril a zhlboka si potiahol.

„To rádio je prekrásne… unikát…“ Krauz s predstieraným záujmom hľadel hore na skriňu a snažil sa nestratiť s dedom niť.

„Nevím, čo je unikát… jaká značka, ale keď sa vám ľúbi… je vaše! Za… tri kilá…“

„Až tak sa mi zas neľúbi… a ako to komentoval dôstojný pán Janetka, že prečo ho treba schovať?“

„No… komentoval… myslíte ako to zariadil?“

„Nie… myslím, akože ako to potom okom… čo k tomu ešte dodal?“

„Jáj… dodal! No… nič nedodal!“

„Tak ako to zdôvodnil, že ho treba schovať… prečo?“

„To naozaj nepovedal! Iba že sme kresťania a že si musíme po…“

„To ste už hovorili…“

„Tak potom by to bolo asi všetko…“ chcel vstať.

„Ešte… moment!“ zastavil ho Burger a mávol na neho rukou.

„No?“

„Mal aj dcéru…“

„Mal!“

„A?“

„Čo a?“

„Kedy prišla…“

„Po Rusoch…“

„Po ktorých? Veď tu boli stále!“

„Po tých po šesťdesiatom ôsmom… potom sa rok normalizovalo a mne zakázali šiť! Vraj mám vstúpiť do družstva a ako pridružená výroba môžem šiť ďalej… tak som sa im na to vysral…“

„Vy ste krajčír?“

„Bol som!“

„Tak kedy prišla?“

„Rok na to! Začiatkom sedemdesiateho…“

„Aká bola stará?“

„Mladá!“

„Tak… koľko mala rokov?“

„Desať…“

„Pán Machata! To všetko z vás budeme musieť takto ťahať!?“

„Nie!“

„Tak prečo…“

„Nie, lebo už nič neviem!“ dedo sa odul. Mal chuť ešte na jednu cigaretu, ale keď videl ich naštvaný výraz, radšej si vzal zo svojich. Z Krauzových, vlastne… zo svojich. Odlomil filter a nabil cigaršpic.

„Dal by som si pivo…“ skúsil.

Ani ich nehlo.

„Tak… si dám svoje…“ dedo vstal a zalovil v komore. Priniesol si desinu a pohár. Vypil, hlasno si odgrgol a utrel a si fúzy.

„Ďakujeme… my nebudeme…“ zašomral Krauz.

„To je asi všetko… chlapci moji… ešte tú druhú…“ a načiahol ruku k Burgerovi pre bankovku.

„Kde sa vzala? Bola jeho vlastná, alebo adoptovaná? Odkiaľ ju pritiahol? Kde bola dovtedy? Kde je teraz?“ zasyčal Krauz.

Dedo mu visel na perách, potom vybehol očami o poschodie vyššie. Odlesk v policajtových očiach sa mu vôbec nepáčil a rozvážne pokrútil hlavou.

„Vy ma môžete takto vypočúvat? Keď som ništ nespravil?“

Ani ich nehlo.

„Asi… môžete… že?“

Pohol sa iba Krauz. Malinko prikývol. Hypnotizovali ho pohľadmi. Chvíľu bolo ticho, potom si to rozmysel.

„Chlapci… ona… Martuška… bola jeho vlastná, dovtedy bola v Olomouci u nejakej rodiny… Karol občas odcestoval… na dva-tri dni… aj na týždeň… ale to bolo iba párkrát v päťdesiatom deviatom, po tých skurvených procesoch a popravách… keď prišli, triasol sa a ona bola uzimená a bledá… strašne kašlala a museli sme volať doktora… mala zápal pľúc a Karol bol tiež v zúboženom stave. Doktor povedal, že museli byť vo vode… a dlho! V januári!! Uznajte!! Napokon som ich… sme ich z toho vysekali…“ dedo nespokojný sám so sebou pokrútil hlavou. Opäť sa prekecol.

„Pán Machata…“ Krauz už nesyčal, prehnane artikuloval a nahol sa nad stôl, „… vy ste boli priatelia!“

Dedo si potiahol a dal si druhý pohár piva.

„Čo chcete?“

„Kde je!?“

„Keď zomrel, odišla… a dobre spravila! Vidím, že im nedáte pokoj ani po smrti! A… kde je ona, neviem a môžete ma aj mučiť, neviem!! Naozaj neviem!“

Krauz zvraštil čelo. Burger bol starší a ostrieľanejší, nezvraštil nič, čo by bolo vidieť zvonku. Vnútri sa zvraštil celý. Prečo povedal slovo mučiť? Dedo, čo s tým nemá nič spoločné a nevie o ničom!?

„Pán Machata…“ začal Burger a dal si záležať, aby mu dedo sledoval pery, „… kto mu nedal pokoj pred smrťou?“

„Áále…“

Burger chvíľu zaváhal. Potom pozrel na Krauza. Opätoval mu pohľad a Burger mierne prižmúril oko. Krauz sa nadýchol, ale dedo si práve odlamoval z jednej z jeho cigariet, a tak počkal.

„Pán Machata…“

„No?“

„… to, čo ste nám doteraz povedali, je veľmi závažné a dôležité pre naše vyšetrovanie…“

„To som rád, že môžem pomôcť… už je to všetko?“

„… iste… iste! A pretože je to také dôležité, vezmeme vás teraz k nám na kriminálku a všetko to spíšeme do zápisnice, a ak to nestihneme dnes, prídeme si po vás aj zajtra… a pre istotu vám vezmeme aj odtlačky prstov, možno sa nám budú hodiť do zbierky…

dúfam, že sa nechystáte nikam mimo mesta… ak by sme vás ešte potrebovali… tak dofajčite a poďme… vonku máme auto…“

Dedo meravo sedel a skúmavo mu hľadel na pery. Smutne sklonil hlavu.

„Nič sa nezmenilo?“ vzdychol si. „Ani po tejto revolúcii, ani po žiadnej inej? Nič sa už nezmení? Nikdy? Furt ostanete také isté svine… ako aj tí pred vami?“

Zasiahol Burger.

„Som rád, že si už rozumieme. To divadielko, čo s nami od začiatku hráte, je trápne a neveríte mu ani vy sám! Je tak?“

Dedo mu visel na perách a ani brvou nehol. Burger mu tvrdo hľadel do očí a napokon sa rozhodol. Dedo ho predbehol. Siahol do vrecka na košeli a pred Burgera hodil bankovku a pred Krauza balíček cigariet.

„Tie tri vám zaplatím…“ povedal Krauzovi. Zalovil v gatiach a na stôl hodil pár mincí. Jedna sa skotúľala na zem a dve pristáli pred Krauzom. „A teraz vypadnite…“

Krauz fľochol po Burgerovi. Bolo to na ňom. Burger si pokojne zapálil a nechystal sa odísť. Chvíľu uvažoval, potom zalovil vo vrecku a vybral odznak. Položil ho pred deda.

„Pozrite sa.“

Dedo chcel, aby odišli, a nemal najmenšiu chuť si niečo prezerať.

„Tak sa pozrite!“ zrúkol Burger.

Dedo otvoril puzdro a prečítal si nápis na veľkom striebornom odznaku. KRIMINÁLNA POLÍCIA.

„No a? Veď ste povedali už na začiatku, že ste fízli!“

„Nie sme fízli, sme detektívi z oddelenia vrážd. Včera ráno dvaja robotníci vykopali hrob Karola Kloknera… vášho priateľa… Kloknera… lebo ho museli presťahovať pre stavebné úpravy. Truhla sa náhodou otvorila a… Klokner… jeho kosti vypadli von. Keď sa ich snažili uložiť späť, v lebke našli zatlčený klinec a my sme na pitve… presnejšie pri obhliadke kostrových pozostatkov zistili, že ho pred smrťou mučili. Pchali mu pod nechty ihly a drvili mu prsty na nohách. Začali sme vyšetrovanie pre vraždu, lebo všetko nasvedčuje tomu, že Kloknera niekto zavraždil, a to obzvlášť beštiálnym spôsobom. Zistili sme si, kde býval a kde robil, ale nemôžeme nájsť jeho úmrtný list ani nikoho kompetentného, kto by sa k jeho smrti

vyjadril. Nevieme nájsť lekára, ktorý ohliadal mŕtvolu, ani konštatovanie príčiny smrti a ani dôvod, prečo ho dovolili pochovať iba tak… bez riadneho vyšetrenia všetkých súvislostí. Vy ste jediný, koho sme zatiaľ našli a kto ho poznal a niečo o ňom vie. A teraz to najdôležitejšie… nenamáhajte sa, ja vám pripálim…“

„Ďakujem.“

„… rado sa stalo… a teraz to najdôležitejšie… my nie sme zo štátnej bezpečnosti… tí skončili pred dvoma rokmi… my sme kriminálka a vyšetrujeme vraždu. Vraždu vášho kamaráta. Ak chcete, hneď teraz sa zoberieme a, odídeme a už vás nikdy nebudeme otravovať. Jeho kosti zahrabú do nového hrobu a všetko bude v poriadku. Ja vám iba poprajem príjemný dôchodok a nech sa vám darí, pán Machata… a nech sa vám dobre spinká… vy kresťan… ktorý má svedomie čisté a s nikým a s ničím nechce mať nič spoločné! Nech na vášho kamaráta nahádžu nový kopec hliny a nech sa mu pod ním dobre odpočíva a nech sa všetci tvária, že je všetko v najlepšom poriadku! Posledná otázka… a potom už pôjdeme… presne toto chcete?!“

Dedo si potiahol a pomaly vypúšťal nosom dym a naozaj chvíľami vyzeral ako rozzúrený býk.

„Vy ste Burger… ste povedali… a tento…“ ukázal na Krauza.

„Detektív Krauz.“

„Seďte… počkajte…“

Dedo vstal a úplne pokojne vyšiel von na pavlač a ešte aj za sebou zavrel dvere. Dvaja cudzí v jeho kuchyni mu vôbec nevadili.

„Čo je?!“ skúsil Krauz, lebo naozaj nevedel, čo sa deje.

„Choď opatrne von a zisti, kde je… ak sa to dá… nech ťa nevidí… bacha… toto nie je starý senilný dedo a obávam sa, že nie je ani hluchý…“

Krauz vyzrel von a zistil, že pavlač je prázdna. Ak by dedo odbočil doľava, cez okná v kuchyni by ho videli, aspoň tieň… Krauz sa prikrčil a nazrel do okien vo vedľajšom byte na opačnej strane pavlače. Nič… ani tu nič… podliezol ďalšiu šnúru s bielizňou a zmeravel. Vchodové dvere boli otvorené a pred nimi na nočníku sedelo sotva ročné dieťa. Z pootvorených vchodových dverí počul svoje meno…

„… Krauz… to je ten druhý…“

Vrátil sa medzi plienky a ostal pričupený.

„… v poriadku… ďakujem…“

Krauz sa bleskovo zvrtol, strhnutú plienku iba tak prehodil cez šnúru a vbehol dnu. Opatrne za sebou zavrel a prisadol si… k prázdnemu stolu. Burger vyzrel z vedľajšej izby.

„No?“

„Rýchlo… Edo… už ide… telefonuje z vedľajšieho bytu…“

Burger si tiež prisadol.

Dedo sa vrátil a premeral si ich. Chvíľu sedeli a tvárili sa, že svet je krásny a jednoduchý. Potom sa nahol nad stôl a vzal si späť balíček cigariet a zabudnutú bankovku.

„Teraz tú druhú…“ povedal tvrdo Burgerovi.

Burger zalovil v služobáku a vyložil päťdesiatku. Prikryl ju dlaňou.

„Dochádza vám dych?“ povedal dedo, ale už to nebol hlúpy dedo…

Burger vzal bankovku a vymenil ju za stovku. Posunul ju pred Machatu.

„Karolovi by som pomohol aj zadarmo, ale mám dôchodok tisíc tridsať korún… a vám neubudne… vyúčtujete si to…“

„Robili ste tu správcu… dlhé roky… viete, čo je to vyúčtovať si… však pán Machata!?“

„Aj čo je to komentovať…“

„Tak by sme si mohli naliať čistého vína… a prestať sa hrať na hlupáčika…“

„Ale hrali ste ho dobre, pán Machata… dobre, dobre, neskáčte… nemyslel som to tak… to víno máte…?“

„Určite áno… ale… až neskôr…“

„V tej vedľajšej izbe nič zvláštne nenájdete. To len aby ste vedeli, že nie som včerajší. Bol som si vedľa zatelefonovať a… preveriť si vás… mám na polícii známeho… pozná vás… nie ste svine…“

Ani sa nepohli. Súper odkryl karty a nebolo to vôbec zlé!

„Začneme tým, že sa vám ospravedlňujem.“

„Beriem!“ prikývol Burger.

„Aj ja…“ pritakal Krauz, aby si nemysleli, že je z nového vývoja situácie celý paf!

„Kto bol za mnou?“

Krauz si s Burgerom vymenili spýtavé pohľady. Dedo pokračoval.

„Jedna plienka bola zvesená a iba tak prehodená cez šnúru. Dve minúty predtým to tak nebolo…“

„Ja…“ priznal sa Krauz.

„Tak viete, že som telefonoval a že neojebávam… a ani vám to neradím! Pán Burger… máte u seba magnetofón?“

„Nie!“

„Roztiahli by ste to sako?“

Roztiahol. Krauz mal iba tričko. Bolo mu horúco už od rána.

„Mohli by sme si zafajčiť… díky… a teraz počúvajte! Nebudem to stokrát opakovať! Vlastne… ani raz! Prišli v utorok štrnásteho mája… v osemdesiatom piatom…“ dedo sa nahol dopredu, lakte si vyložil na stôl a sklonil hlavu. Prestal ich sledovať. Nepredpokladal, že by niečo hovorili, prišli počúvať, a tak im už nemusel sledovať ústa.

„… traja…“ vstal. „Poďte sem!“ podišiel k oknu. Napriahol ruku a odhrnul záclonku. „Tam v rohu býval… o dve poschodia vyššie…“ sadol si a počkal, kým si sadli aj oni, „… a zdemolovali ho hneď na pavlači. Doobeda… okolo desiatej… rannú omšu už odzvonil a vrátil sa k bežnej práci… až do poobednej omše opravoval veci, čo mu ľudia nanosili. Vždy to tak robil. Občas som sa k nemu pridal, dali sme si kalíštek a… vždy bolo o čom pokecať! Martuška bola v múzeu… robila tam nejakú odbornú triedičku alebo laborantku, či ako sa to volalo… večne sa hrabala v starinách… po večeroch študovala vysokú školu… tiež niečo s dejinami… bohvie čo! Prišli. Veľmi ticho a nenápadne! Nikto by nič nepočul a ani nevedel, keby som… ja…“ dedo stíchol a hlavu zvesil ešte hlbšie.

„Stalo sa niečo, podľa čoho si to tak presne pamätáte?“ skúsil Krauz.

Dedo zodvihol hlavu.

„Stalo sa niečo, podľa čoho si to tak presne pamätáte?“ zopakoval Krauz.

„V pondelok trinásteho mája v noci môj syn Emil emigroval. Pripravovali sa na to skoro rok. Pod Devínom našli miesto na preplávanie a… preplávali. Dvaja. Celú noc som nespal a čakal som ich. Tých v šedom. Stál som pri okne… tu… ako pred chvíľou my…

a čakal som! Prišli o desiatej, ale vybehli o dve poschodia vyššie. Vytiahli ho von a treskli mu hlavu o zábradlie. Odkvăcol a už sa nebránil. Zniesli ho po schodoch a naložili do auta. Volga… dvadsaťštvorka… taká sivá. Vôbec som nechápal, prečo Karol! Čo im ten mohol zavadzať?! Dal som si montérky, vzal si údržbársku brašňu a vyšiel von… druhé auto stálo opodiaľ a dvaja chlapi v ňom iba fajčili a sledovali ulicu… zašiel som do múzea za Martuškou a všetko som jej povedal. Poďakovala… zbalila si veci z kancelárie do malého kufríka a ja som jej to všetko pomohol odniesť na zastávku električky. Odvtedy som ju nevidel. Už… nikdy. Dlho sa za mnou dívala cez zadné okno a… ako sa vzďaľovala, vôbec mi nepripadala, ako na úteku… akoby s tým všetkým počítala a vedela, kam má ísť. Dvere na ich byte nechali otvorené, ale ona sa už v našom dvore nikdy neukázala. Keď som sa vrátil… aj moje dvere už boli otvorené… toto všetko, čo tu vidíte bolo rozložené na triesky… rok som to lepil… ale až potom… vzali ma k vá… k nim… tiež v šedej Volge. Strčili ma do nejakej pivnice. Jeden si dal čiene kožené rukavice a vždy, keď som povedal nie, alebo neviem, vlepil mi facku. Bili ma, až pokým mi neroztrhali pery a obočie a nezlomili nos. Na pravej strane mi ostal iba jeden zub. Ten chlapík bol ľavák. Neverili, že som o úteku vlastného syna nič nevedel, hoci už roky býval sám na slobodárke, žil si svoj život a robil v kameňolome za mestom. Kúsok od hranice… preto to tak perfektne naplánoval. Vtedy som už vedel, že sa mu to podarilo, inak by ma tak netĺkli.“

Krauz si zapálil. Burger sa ani nepohol.

„Vo štvrtok ma prestali biť. Už nemali silu. Nejaký doktor ma zröntgenoval a povedal im, že vraj perfektná robota, že lebka je v poriadku… a do nosa mi vrazil dva tampóny. Odviezli ma až skoro pred dom. Hore som ešte vyšiel, ale… doma som si nemal ani kam ľahnúť. Ujala sa ma suseda a… áále… to je jedno… načo o tom hovoriť? Veď sme kresťania a musíme si pomáhať…“

Burger si zapálil. Krauz sa ani nepohol.

„Dlho som spal. V piatok sedemnásteho mája som ho začal hľadať. Až poobede, vlastne až večer. Zašiel som za dôstojným otcom Janetkom. Našiel som ho až v sobotu! Povedal mi, že už ho pochoval včera. Dostal infarkt. Ani som sa nečudoval. Ak s niekým začnú tým, že mu obúchajú hlavu o zábradlie… prečo by nedostal aj

infarkt. Až po pol roku som sa dozvedel, kde je pochovaný. A meno sme mu dali až prednedávnom… v osemdesiatom deviatom. Báli sme sa… všetci sme sa vtedy báli…“

„Ten jeho byt…?“

„Kým sa o mňa starali súdruhovia v pivnici, iní vynosili všetko z jeho bytu na nákladiaky a odviezli preč. Keď ma pustili, išiel som to hore skontrolovať. Ešte aj tapety poodtŕhali. Niečo hľadali, niečo… veľmi dôležité a… veľmi sa to snažili nájsť! Vyše roka v jeho byte nebýval nikto, potom sa tam napelešili takí odroni… ale spadol strop a museli sa vysťahovať. Strechu sme opravili, ale do bytu sa už nesmel nikto nasťahovať… povedal nejaký statik… a tak je to už roky opustené. To je osud všetkých podkrovných bytov, ak sa nikto o nič nestará a na nič nie sú peniaze…“

„Poznáte pani Mariku…“

„… zo správy cintorínov? Poznám! Často sem za ním chodila… chcela… aby si ju vzal, ale Karol… mi raz povedal, že si svoj kríž ponesie radšej sám, a hoci ju mal aj on rád, nikdy nedovolil, aby sa naozaj zblížili. Ona… to tiež nemala v živote ľahké… zdrhol jej syn a odvtedy bola na čiernej listine. Mal ju až tak rád, že jej nechcel spôsobiť ešte väčšiu bolesť, lebo akosi podvedome tušil, že raz si pre neho aj tak prídu…“

„Prečo? Čo také robil?“

„Neviem prečo… nikdy mi to neprezradil. Ak bol špión, tak musel byť klasa, lebo za celé tie desaťročia sa neprezradil ani raz a ani raz som nepostrehol ani len náznak… ani detail… nič!“

„O jeho rodine v Olomouci…“

„Nie! Vôbec nič! Nikdy o nich nehovoril, ani neviem, či bol ženatý a s kým mal Martušku… vôbec nič!“

„To miesto kostolníka mu našiel Janetka?“

„Áno!“

„Bola to len finta, alebo bol naozaj nábožný?“

„Nebola! Karol chodil do kostola z čistého presvedčenia a… často sme sa preto hádali… tedáá… hádali! Skôr handrkovali, než hádali, lebo s ním sa ani hádať nedalo. Nikdy sa nerozčúlil a nikdy sa nehádal, iba vysvetľoval a počúval argumenty druhých, ale naozaj pohádať sa s ním ani nedalo. Ja som… povedané jeho ústami…

bezbožník, a tak stačilo iba podrypnúť a už sme mali o čom klábosiť celé dopoludnie!“

Burger si s Krauzom vymenili pohľady a dedo postrehol, že už sú v koncoch.

„Teraz ja… chlapci… aby ste to nemali také ľahké… to s tými ihlami… to ste si iba vymysleli, aby ste ma navnadili, však?“

„Nie. Bohužiaľ nie. Ani ihly, ani klinec. Je to čistá pravda…“

„Svine…“ zaúpel Mácha ta, „… to si naozaj nezaslúžil… takto skončiť… svine hnusné vyjebané…“

„Keď sme pri tom… ste si istý, že to boli… no… že to nemohli byť… niekto iný…“

„Kto? Ak vám funguje to, čo máte na krku, tak mi povedzte, kto tu v osemdesiatom piatom používal šedé Volgy a mohol zobrať človeka z bytu a nikto mu v tom nemohol zabrániť, a kto tu mohol pochovať človeka iba tak bez všetkých tých papierov, čo neviete nájsť, a strčiť ho do neoznačeného hrobu v rohu starého, nepoužívaného cintorína… no kto? Napadá vám niekto?“

Museli uznať, že zatiaľ všetko smerovalo iba tým jedným smerom. Ale… prečo? Prečo Klokner a prečo takýmto spôsobom? Zatiaľ nevedeli…

„Ďakujeme, pán Machata… my už asi pôjdeme…“

„Choďte a… keď s tým svinstvom skoncujete, prídite na pohárik. Aj mňa by zaujímalo, prečo…! Veď sme s Karolom boli… skoro ako bratia… chlapci moji…“

Odchádzali. Krauz sa ešte raz obrátil.

„Tá veža… je od syna?“

Dedo smutne obrátil hlavu k technickému zázraku a mával rukou.

„Už roky neviem o synovi vôbec nič. Túto bedňu priniesol chlapec odvedľa, vraj aby som mu ju na pár dní schov… aby som si ju požičal… bohvie, kde ju kúpil! Perfektná mašina, chlapci! Jedine s tými klipsňami na ušiach ešte niečo počujem, také dum dum a duc duc, ale je to perfektné! Bez nich som hluchý ako poleno… od tej bitky v pivnici…“

„Tak sa toho radšej rýchlo zbavte, aby ste nemali problémy s policajtmi… dedo…“ poradil mu odchádzajúci Krauz.

„Vravel si niečo… chlapče…?“

Vyšli von a túlali sa starobylými uličkami. Slnko už pokročilo a prešli na druhú stranu do tieňa. Nenapadlo im obzrieť sa, a tak nemohli vidieť, ako sa z priechodu za nimi vynorila starcova hlava. Skontroloval, či naozaj odišli, polom znovu zašiel k susedke. Telefonoval. Tentokrát za sebou dvere pozorne zavrel.

„Zabudli sme sa ho spýtať, kde nájdeme farára Janetku.“

„Richard… nájdeme si ho… nevidím v tom problém. Aj tak nám povedal viac, než sme na začiatku dúfali, nie? Apropo… slušná robota, kolega! Naozaj slušná… pri tom kontrovaní som ťa nepoznával!“

„Lebo som mal perfektného učiteľa…“

„Škoda, že sa mu to neodráža na služobnom plate…“

„To nech ťa netrápi, žijeme pre blažený pocit z dobre vykonanej práce…“

„To ma naozaj netrápi, skôr ma štve, čo nám všetci naznačujú…“

„Aj mňa, a… ešte aj to, že nie sú z jednej partie, ani Marika, ani dedo, nie sú vopred dohodnutí, takže asi budú mať pravdu…“

Zastali pred kostolom. Obrovské drevené dvere s kovaním boli odchýlené. Staršia ženička vyšla a Krauz jej pohotovo pomohol zdolať tri kamenné schody. Poďakovala a podozrievavo si ho premerala. V tejto štvrti nebolo zvykom starať sa o druhých, a ak, tak iba preto, aby im za rohom vyrabovali peňaženku. Babka si pritisla kabelku na hruď a pridala do kroku. Keď sa na konci chodníka obzrela, videla, ako obaja muži vchádzajú do kostola.

Krauz si zhlboka vydýchol. Vnútri bolo príjemne chladno a ticho. Preletel pohľadom lavice a napočítal päť veriacich. Sedeli kade-tade s rukami zopätými pred sebou a s hlavami na prsiach. Nevšímali si nič a nikoho.

Nechceli zbytočne budiť pozornosť, a tak nešli stredom, ale využili bočnú uličku pri múre. Obišli sochu panenky Márie a svätého Floriána, ktorý sa mocoval s diežou plnou vody. Vyšli k oltáru a skôr, než si ich niekto stihol všimnúť, zmizli v sakristii. Mladý chlapec skladajúci veľké fialové rúcho si ich prekvapene premeral.

„Pochválen buď Ježiš Kristus…“ skúsil Krauz a Burger mal čo robiť, aby sa neusmial.

„Až na veky… páni… ale tu nemôžete…“

„Hľadáme dôstojného pána Dobrotku…“

„Vy ste… ak kvôli spovediam, tak tie sa začínajú až o tretej…“

„Nie… my sme z pamiatkového ústavu…“

„Aha! Z pamiatkového…“ chlapec si ich premeral a jeho podozrievavý pohľad nenechal nikoho na pochybách, že by im skôr uveril, že im do rána narástli krídla. Prešiel k zadným dverám a otvoril ich.

„Tam…“ mávol rukou, „… tie dvere v rohu…“

Vošli do pekne upravenej záhrady s dvoma radmi stromov. Všade dookola staré ošarpané múry a opustené okná na troch podlažiach. Iba v štyroch boli záclonky. Na prízemí vedľa dverí v rohu. Zadná časť kostola zasahovala do opusteného kláštora a jeho záhrady. Udržiavaný chodník ich priviedol až pred dvere s klopadlom. Krauz udrel a kovový zvuk zarachotil medzi múrmi v opakovanej ozvene.

Otvoril im mladý muž v čiernom rúchu. Bez rozpakov sa uklonil a akoby ich už hodnú chvíľu čakal, odstúpil od dverí a pokynul rukou.

„Vojdite…“

„Pochválen…“ skúsil Krauz a opäť sa dočkal odpovede.

„Až na veky… až na veky… synu…“ muž zavrel a prešiel k stolu. Na nič sa ich nepýtal a ani sa netváril prekvapene. „Práve sa chystám niečo skromné zjesť, ak sa neurazíte, prijmite miesto, rád sa s vami podelím…“ a smutne zazrel na kúsok syra a tmavý chlieb pred sebou.

„Nie… ďakujeme, nechceme obťažovať…“

„Tak trochu vína…“

„Ani to nie, ďakujeme…“

„Tak prosím… ako vám môžem pomôcť, páni?“

„My…“ Krauz mu otrčil odznak, „… sme od polície…“

„Tak! Od polície!“ hlesol farár, ale ani brvou nehol. Trochu zvážnel, premýšľal a napokon sa spýtal: „A… od ktorej… nie od tej…“

„My sme od kriminálnej polície…“

„Takže kriminálka… to je dobre… to je dobre… niečo sa asi stalo, však? Sadnite si, prosím!“

„Ďakujeme… radi… ja som detektív Krauz a toto je detektív Burger, viete…“ Krauz pozrel na Burgera a ten nenápadne prikývol, „… viete, my vyšetrujeme takú zvláštnu starú udalosť a chceli by sme sa rozprávať s dôstojným pánom Janetkom. Vieme, že tu pôsobil pred vami, ale nevieme, kde je teraz.“

„Táák…“ skúmavo si ich premeriaval. „Stará udalosť… vravíte…“

„Stará… a smutná. Ide o to, že…“

„Nie! Nemusíte! Ak to nie je určené pre moje uši a priamo sa ma to nedotýka, nemusíte mi nič vysvetľovať. Mám však obavy… že… no… počkajte! Niečo si zistím!“

Vstal a prešiel do rohu miestnosti, kde na stolíku stál starodávny telefón s obrovskou vidlicou. Veľký telefón evidentne potreboval samostatný stolík. Vytočil číslo a čakal.

„Dobrôtka… pochválen… pochválen… sestra Mária, dôstojný pán Janetka má u mňa návštevu, dvaja páni by sa s ním chceli porozprávať, volám, či… áno… nie… určite to bude súrne a neodkladné… neviem, opýtam sa…“

Slúchadlo prikryl dlaňou, potom si uvedomil, že netreba a spýtal sa ich. „Ešte dnes? Navštívite ho ešte dnes?“

„Ak nie je ďaleko od mesta, tak áno!“

„Je iba pár ulíc odtiaľto…“

„Tak hneď! Pôjdeme rovno za ním!“

„… áno… prišli by ešte dnes, vlastne hneď. Dobre, poviem im… a keď už s vami hovorím, chcem sa opýtať, ako to vyzerá s jeho nohou… to rád počujem… aj ja, aj ja… chvála Bohu… iste, dieťa moje… s pánom Bohom…“ položil a vrátil sa k nim.

„Dôstojný pán Janetka je už staručký a je na zaslúženom odpočinku. Náš Pán mu však pripravil ešte jednu ťažkú skúšku, kým si ho povolá k sebe… minulý mesiac si zlomil nohu… veľmi ťažká zlomenina… veľmi bolestivá, ale dôstojný pán Janetka je silný človek… prakticky tri týždne strávil na lôžku, chodiť začal iba nedávno, a aj to iba s pomocou rádových sestier… nájdete ho v kláštore Milosrdných sestier vedľa… vedľa…“ farár zaváhal, akoby to strašné slovo nemohol ani vysloviť.

„Bučáka… myslíte, nie?“ pomohol mu Krauz.

„Bučáka!“ zaúpel farár a prežehnal sa.

Myšlienka umiestniť pajzel na úrovni štvrtej cenovej skupiny priamo vedľa vchodu do kláštora pochádzala ešte z obdobia, keď si robotnícka trieda vybavovala účty s farármi, kde sa len dalo. Predseda Miestneho národného výboru dostal od nadriadených straníckych orgánov špeciálnu pochvalu za tento geniálny ťah. Knajpa dostala honosný názov „U milosrdných sestier“, ale nikto jej inak nepovedal ako „U Bučáka“. Prečo, nevedel nikto a nikto to ani neskúmal. Okrem názvu dostali rádové sestry ešte jednu facku. Každý večer pred spaním si museli vypočuť celú záľahu vulgárností a nadávok od podnapitých štamgastov, ktorým sa nechcelo ísť domov a pod oknami im dopíjali posledné pivá. Farár vedel, prečo sa prežehnal. Sodoma Gomora…

„Chúdence… Boh ich skúša každý večer…“

Krauz iba zúčastnené prikývol. „Počul som, že už nie dlho…“

„Chvála Pánu Bohu!! Už nie dlho! To semenisko neresti budú rušiť a objekt sa vráti do vlastníctva rádu… chvála Pánu Bohu!“

„Tak ďakujeme a… pôjdeme… vlastne, ešte som sa chcel spýtať… vy ste poznali kostolníka, čo tu robil pred vami… nejaký Klokner…“

Farár si pošúchal zopnuté dlane na stole, pevne ich zovrel a ticho zopakoval.

„Klok… ner… nie… nepoznal…“

„Karol…“

„Karol… nie… ja som tu iba tri roky…“ pokrútil hlavou. „Nepoznali sme sa!“

„Tak potom to bude všetko, dôstojný pán! Pôjdeme…“

„Boh s vami, dobrí ľudia… alebo… pošlem s vami aj miništranta, aby vás odprevadil?“

„Netreba, ten prvý stačí… dovidenia!“

Farár počkal, kým sa za nimi zavreli dvere, nahol sa nad stôl a cez roh okna ich pozoroval, ako prechádzajú záhradou a miznú v kostole. Pomaly vstal, kľakol si pred veľký kríž s umučeným… chvíľu zotrval so sklonenou hlavou a potom s hlbokou vráskou na čele vzhliadol a úprimne sa ho spýtal.

„Pane Bože… zase Karol… kedy sa to už skončí…“

Pretože to mali iba kúsok, nechali auto tam, kde bolo, a vybrali sa pešo uličkami starého mesta.

„Dve veci…“ začal Krauz.

„Počúvam ťa!“ posmelil ho Burger.

„Poznal ho, klamal!“

„Možno nie! Farári neklamú! Spýtal si sa ho presne, či ho poznal, a povedal ti, že nie! Možno ho naozaj nepoznal… možno iba o ňom počul, alebo čítal, alebo…“

„Dobre vedel, ako to myslím!“

„Ale pred Bohom je čistý… neklamal… nepoznal ho osobne a ty si to ďalej nerozvádzal…“

Krauz zastal.

„Tak sa vrátim?“

„Načo? Zapamätáme si ho!“

„Prečo si mi to nepripomenul vnútri?“

„Aby sme ho presvedčili, že sme s jeho odpoveďami spokojní a… aby niečo spravil.“

„Čo spravil? Nerozumiem.“

„Ty si si nevšimol, ako mu trhlo rukami, keď si vyslovil meno Klokner? Možno ho naozaj nepoznal osobne, ale isto už to meno počul! Niekomu bude volať, za niekým pôjde, niekoho bude kontaktovať… niekomu oznámi, že sa o Kloknera začala zaujímať kriminálka. Tak ich nechajme, nech niečo spravia, nech nás k niekomu privedú! Dnes ich iba všetkých obehajme a povedzme im, že už niečo tušíme a… tí praví sa dajú dokopy a niečo musia vymyslieť! Budeme ich sledovať. Tá druhá vec, Richard?“

„Uľavilo sa mu, keď sme povedali, že sme z kriminálky. Normálnym ľuďom sa priťaží…“

„Asi zlé skúsenosti z minulosti…“

„Možno.“

„Ešte niečo?“

„Nie.“

„Ja mám tiež jeden postreh…“

„Čujme!“

„Povedal, že Kloknera nepoznal, lebo je tu iba tri roky… to znamená, že vie, kedy tu Klokner pôsobil a kedy zomrel. My sme mu

žiadny dátum nepovedali. Vedel to už dávno! Možno sa fakt nepoznali osobne, ale niečo o ňom vie!“

„Dobrý postreh… mne to ušlo…“

„To bude tým teplom, netráp sa, kámo!“

„Ale ako sa mu chceš dostať na telo? Ty… uvažuješ o sledovaní?“ Krauz opäť zastal.

„Aj!“

„Aj o odpočúvaní!? Tak to som zvedavý, kto nám to podpíše!“

Rádová sestra ich privítala, vypočula si ich a súhlasne prikývla.

„Už volal dôstojný pán Dobrôtka… všetko viem… prosím, tadiaľto!“

Viedla ich chodbu s vysokou klenbou. Krauz videl cez obrovskú mrežu, ako mníšky pobehujú po dvore a niečo prenášajú. Knihy, bielizeň, stoličky… bežný pracovný deň.

„Prosím… dôstojný pán Janetka o chvíľu príde…“ ukázala na kreslá a veľmi pedantne za sebou zavrela dvere. Nechala ich stáť uprostred návštevnej miestnosti. Rozpačito sa obzerali a Krauz pozrel aj hore, či neuvidí fresky od Michelangela. Kameň a hrubá omietka. Nebyť veľkého stola so stoličkami a pár kresiel pri stenách, mohla to byť aj hladomorňa. Všadeprítomný krucifix sa opakoval v mnohých variantoch.

Dvere sa pomaličky otvorili a sestra ich podoprela ramenom. Pomáhala starcovi s barlami. Sústredene sledoval zem pred sebou a vzhliadol, až keď sa s úľavou vyvalil v jednom z kresiel.

„Ááá… konečne…“ vydýchol a usmial sa, „… ďakujem sestra… ďakujem… ostatné už zvládnem sám… ďakujem…“

„Vďačne, dôstojný pán… stačí zazvoniť…“

„Iste… iste…“

Počkal, kým neodišla. Potom ich pozdravil.

„Dobrý deň, páni… prepáčte starcovi teatrálne antré, ale za daných okolností to naozaj inak nejde! Volal dôstojný pán Dobrôtka, že sa so mnou chcete stretnúť… a… že je to neodkladné… prosím pekne… a s kým mám tú česť?“

Krauz použil odznak a predstavil seba aj kolegu. Burger iba stál a pozorne starca študoval. Nechcel sa pomýliť. Záležalo mu na

dnešnom stretnutí. Starý muž, iste po osemdesiatke. Vlasy neuveriteľne husté a neuveriteľne biele. Vpredu strihané dohora na Rýchlonôžku, vzadu pedantne upravené po golier košele. Modré oči ich skúmavo hodnotili a dali si načas. Ani starec sa nechcel pomýliť. Francúzske barly oprel o stenu a voľné ruky zopäl akoby k modlitbe.

„Tak! Kriminálna polícia…“

Obaja si pritiahli stoličky a starec sa stal nechtiac súčasťou trojuholníka. Krauz nechcel nič pokaziť a nechal hovoriť kolegu.

„Pán Janetka… stala sa taká zvláštna vec…“

„Zvláštna… vravíte…“ nespúšťal z Burgera oči.

„Áno! Zvláštna…“ Burger mu pohľad tvrdo opätoval. Už mu bolo jasné, že staré je iba telo…

Detektívi si vymenili pohľady. Krauz sa pohodlne rozvalil na stoličke, lakeť si vyložil na stôl a hlava mu klesla. Keby trochu stlmili hlas, určite by si zdriemol.

Burger stlmil hlas, lebo v kamennej kobke sa všetko ozývalo ako v chráme s tromi loďami, ale Krauz aj tak nezaspal…

„… zvláštna… prerábajú Ondrejský cintorín…“

„… Ondrejský… vravíte…“ prekvapenie bolo nefalšované.

„… a vykopali hrob nejakého Kloknera…“

Ticho. Modré oči sa ani nepohli.

„… Karola… Kloknera…“

Jedna barla spadla. Modré oči sa mykli, akoby niekto vystrelil. Krauz vyskočil zo stoličky a pohotovo pomohol. Farár mu ticho poďakoval.

„Ďakujem… synu…“

„Niet za čo… otče…“

„… a v hlave mal zatlčený klinec,“ pokračoval nekompromisne Burger.

„Tááák! Klinec!“ starec sa mu opäť zahľadel do očí.

„… áno, klinec!“

Nastalo ticho. Krauz mal chvíľu pocit, že bude musieť požiadať niektorú zo sestier o záhradnícke nožnice a to niečo medzi ich očami prestrihnúť.

„Hrozné!“ ozval sa po chvíli Janetka. Až teraz sklopil zrak.

Nikto mu neveril.

„Mám na vás niekoľko otázok…“

„Počúvam…“

„Poznali ste ho?“

„Neviem, či hovoríme o tom istom, ale ak… to bol môj kostolník…“

„… bol to váš kostolník…“

„… tak áno! Poznal! Hoci… poznal… je dosť… abstraktný výraz. My sme spolu strávili… najproduktívnejšiu časť nášho života, takže… a stále spolu… takže… je to pre mňa hrozné poznanie…“

„Dá sa povedať, že ste sa poznali naozaj dobre?“

„Dobre?“

„Súkromie, názory, mentalita…“

„Súkromie! Názory… to je váš slovník! Ja… som ho vnímal ako dobrého kresťana, ktorý sa neohol ani v tých najhorších časoch. Poctivý chlap, všetci ho mali radi…“

„Iste! Jeden z tých všetkých mu zo samej lásky k blížnemu svojmu zatĺkol do hlavy klinec…“

„Pán…“

„Burger…“

„… Burger! Ja som už výsluch na bezpečnosti zažil… a nie raz… prosím vás o trochu korektnosti…“

„Prepáčte…“

„… inak si pôjdem ľahnúť, som už starý muž a ruch ulice a dianie za oknami kláštora ma akosi… chápete… nezaujíma…“

„Iste… ospravedlňujem sa…“

„V poriadku! Prosím… pokračujte…“

„… ale faktom je, že niekto mu do hlavy naozaj zatĺkol klinec…“

Farár sa na chvíľu zamyslel.

„Môžem sa na niečo spýtať?“

„Samozrejme…“

„Klokner zomrel v máji osemdesiatpäť… doba tlenia hrobov je desať rokov… kto povolil exhumáciu…?“

„Stala sa havária. Tesne za plotom vyrastá mrakodrap, jedna z tých moderných budov, na ktoré ešte nie sme zvyknutí… a pri stavebných prácach došlo k poškodeniu rohu cintorína. Poškodili podzemné rozvody a hrozila kalamita. Pri odstraňovaní následkov požiadala správa cintorínov stavebnú firmu o presťahovanie piatich hrobov z postihnutej oblasti do opačného rohu. Všetko bolo robené s

povolením a pod dozorom kompetentných úradov, aj okresný hygienik to sleduje a… v podstate o nič nejde, majú na to povolenie.“

„Aj na otváranie rakiev?“

„To bola ďalšia nehoda, dôstojný pán. Pri nakladaní rakvy s pozostatkami Kloknera sa truhla rozbila a… jednoducho… ten klinec objavili robotníci zo stavby…“

„Nehoda…“

Starec sa už nehral na hypnotizéra. Stačilo mu pár prvých viet a pochopil, že tento tu nie je policajt z vtipov o tom, ako musia chodiť vo dvojici, lebo jeden vie čítať a druhý písať. A ani ten, čo sa tvári, že zaspáva, nebol hlupák. Mal modré oči, prenikavo modré oči, a farár vedel, že v istej kombinácii môžu byť nebezpečné.

Janetka zadumane sledoval svoje prsty a ich vzájomné kontrakcie.

„Vy ste z…“ zamumlal.

„Z oddelenia vrážd… vyšetrujeme to zatiaľ ako vraždu…“

„Vražda! Karol… a vražda… Bože! Už by mal mať konečne pokoj… ten nešťastník… štvaný celý život ako pes…“

„Pán farár, medzi psom a človekom je práve ten rozdiel, že my nemáme pokoj, ak toho druhého nájdu s klincom v hlave…“

Chvíľu bolo ticho. Potom sa dôstojný pán nahol a stlačil tlačidlo, ktoré chlapci dovtedy ani nepostrehli. Kúsok od operadla kresla bola malá čierna krabička.

Prišla sestra.

„Trochu vody… tú moju… vám?“

„Minerálku…“

„Tak poprosím celú fľašu… sestra… a tri poháre…“

Burger bol spokojný. Vyzeralo to na dlhšie. Krauz prestal driemať. Aj on pochopil, že divadielko sa skončilo.

„Žil sám…“ začal farár.

„Nežil sám… mal dcéru…“ opravil ho Burger.

„Dcéru… už viete…“

„Už vieme!“

„Žil sám… na začiatku… keď prišiel sem… som myslel!“

„Aha! My sme dosť citliví na detaily… pane…“

„Budem si to pamätať!“

Sestra nezaklopala, vošla a priniesla minerálku, pritiahla stolík k Janetkovi a všetkým naliala. Všetci sa napili, lebo bolo dusno. Voda bola príjemne chladná. Poklonila sa dôstojnému pánovi a odišla.

Dôstojný pán si nechal pohár v rukách. Točil ho zboka nabok.

„Prišiel… aj to už viete kedy a ako?“

„Myslím, že celý problém s klincom začal jeho príchodom sem. Prišiel z Olomouca po vojne. A… vieme aj iné veci… dôstojný pán… ak nás chcete skúšať, neviem, či sa niekam dostaneme. Bol by som nerád, aby sme našu debatu rozvíjali týmto smerom. Verte nám! My… už naozaj čo-to vieme a… aj čo-to tušíme! Vy chcete, aby naše dnešné stretnutie vyznelo v zmysle katolíci kontra… my? Ja nie! My nechceme robiť žiadne kontry, iba vyšetriť jeden prípad.“

Farár pomaly prikývol.

„Ešte jedna otázka… vy by ste už nemali byť komunisti… alebo áno?“

Burger prekvapene povytiahol obočie.

„To nemyslíte vážne! Budeme sem ťahať ešte aj politiku?“

„Všetko so všetkým súvisí…“

„Nie sme! Pred dvoma rokmi nám dali na výber, buď jedna knižka, alebo druhá… buď stranícka, alebo služobný preukaz… kto chcel ostal, kto nechcel, odišiel! Dnes s tým nemáme žiadne problémy a nevyšetrujeme ako štátna bezpečnosť, ak vám ide o to! Vyšetrujeme ako oddelenie vrážd a teraz konkrétne vyšetrujeme vraždu vášho priateľa. Preto sme vás vyhľadali! To, že vy ste farár a ja… my… policajti, už nič neznamená… ide o to, či chcete pomôcť, alebo… Bol to predsa váš človek…“

„Môj človek! Bože! Vaša rétorika!! Ako dlho ste robili za starého režimu?“

„Dvadsať rokov…“

„A myslíte, že už nie ste komunista!? Po dvadsiatich rokoch, s dvojročnou prestávkou?“

„Aj za komunistov sme riešili vraždy…“

„Aj za komunizmu ich páchali… oni…“ odsekol farár.

„Chceli ste povedať… vy! Nie?“

„Nie… oni! Viem, čo som chcel povedať! Voči vám nič osobné nemám… ale… kto sa v tom má vyznať…?“

„Aj vy, ak ste ochotný počúvať! Aj vy sa v tom môžete vyznať! Oni už nie sú… sme tu iba my…“

„Veľký omyl…“

Burger trpezlivo sklonil hlavu.

„Asi vám nerozumiem. Vaša zatrpknutosť voči nám je… očividná… a aj predpojatosť… chápem…“

„Nie! Ani… nie! Už sa iba starám o… svoje veci…“

„Niekto sa musí starať aj o klinec v hlave… hoc aj starý!“

„Aj keď všetko zapadal milosrdný prach zabudnutia?“

„Aj tak! Padla iba tenká vrstva…“

„Aliena ne cures…“

Krauz ožil. Toto bola jeho parketa.

„… Terentius povedal, aby sme sa nestarali o cudzie veci. Inak… nehas, čo ťa nepáli… lenže… toto je!!…“ nahol sa bližšie, „… naša vec! Terentius sa mýlil… dôstojný pán… my musíme hasiť! Zákon nám to prikazuje!“

Janetka s prekvapením vzhliadol od zamestnaných prstov. Jeho odhad modrookého spáča bol správny.

„Poznačený klasickým vzdelaním?“

„Nie… iba ma láka múdrosť starších… a pokiaľ možno v origináli. Iba… taká neškodná zábavka…“

„Alea iacta est…“ vzdychol si dôstojný pán.

„Aj v tom máte pravdu, dôstojný pán. Kocky sú už dávno hodené a my… iba s vyvalenými očami sledujeme, čo nám ukazujú…“ usmial sa Krauz.

„Poznáte slovník latinských citátov?“

„Poznám!“

„Múdra kniha! Pomôže vám… v živote… vyriešiť nejeden problém, rébus…“

„Viem! A… chcel by som vedieť aj viac…“

„A dokázali ste už Bohu… a sebe samým, že ste hodní, že viete… že môžete vedieť… a byť zasvätení?“

„Bohu?“ zdúpnel Burger a predbehol Krauza. „Vy asi neviete s kým… o kom… hovoríte!? Aj Bohu aj ľuďom!!… tento chlapec pred pár mesiacmi chytil Beštiu, čo zabila šesť žien a dieťa, a okrem toho to bola sviňa, čo ich po smrti znecťovala a… Boh… mal podľa nás rok a pol dovolenku, lebo inak by to nedopustil! Myslíte… že

vieme? Že už vieme? Že sme hodní? Myslíte, že sme vyvolení a už môžeme vedieť… aj viac?“

„Herculeus labor… uznávam… ale rúhať by ste sa nemali, aspoň predo mnou nie…“

„Rúhať sa nebudeme, iba si budeme robiť svoju robotu a vypytovať sa… na klinec…“

„Ste príliš priamočiari. Chýba vám nadhľad. Asi… kvôli nedostatku informácií. Ale aj tak! Na niektoré otázky… nemáte právo… jednoducho nemáte právo… nesmie sa to… bolo to už dávno…“

„Sedem rokov?! To je dávno?“ zaútočil Burger.

„Hlupáci… akých sedem rokov…!? Ten príbeh je starý aspoň…“ farár sa rozkašlal. Naplo ho a Burger mu pomohol napriamiť sa v kresle. Napil sa, bolestivo vystrel zlomenú nohu a zmĺkol. Hlava mu padla na prsia. Po chvíli pokračoval.

„Necháme to… páni…“ tváril sa unavene.

„Aj ja viem jednu múdrosť, dôstojný pán… ex nihilo, nihil fit… a preto sme tu!“ nedal sa Krauz. Burger jeho pomoc privítal nepostrehnuteľným žmurknutím. Ani netušil, o čom debatujú.

Farár sa zakuckal, predýchal záduch a smutne vzhliadol.

„Vaše meno v starogermánčine znamená kríž… a s tým bývajú iba problémy… mladý muž…“ starý muž sa zamyslel. „S vami budú iba problémy…“ vzdychol si. „Vidím to na vás…“

„Detektív Krauz, žiadny kríž… a nenesiem si ho celý život, ako to vy tvrdíte vo svojich kázniach… som ateista, lebo obrazy, ktoré mi ovečky Božie dennodenne predkladajú, nemajú s láskou k blížnemu svojmu nič spoločné!“

„To by stačilo!“ zastavil ho Burger. Krauz súhlasne prikývol. „Takže… nepoviete nám nič…?“ obrátil sa na kňaza.

Janetka iba sklonil hlavu a pevne zovrel prsty. Hanky mu obeleli a od bolesti sa roztriasli. Vzchopil sa, zagánil na Krauza a ostro ho napomenul.

„Vy možno nie… vy si ho nenesiete, ale my ostatní áno! Je to naivná predstava, že sa zbavíte minulosti odložením jednej knižky… a okrem toho… o vaše červené knižky ani nejde… je to… trochu inak…“ dodal unaveným hlasom a zmĺkol. Bolo na ňom vidno, že nie je schopný hádať sa, iba ním vo vnútri niečo lomcovalo.

Burger počkal a nechal ho vydýchať. Starý muž pokračoval.

„Vaše životné krédo je vypytovať sa, však, mladý muž!? Inak, ako hovoríte, by ste z ničoho naozaj nič nezískali… ako pateticky ste to predniesli! Závidím vám vašu dravosť a chuť… ešte niečo dokázať… ako vám len závidím…!“

Ani Burger, ani Krauz nemali čo povedať. Bolo to na ňom. Mlčali. Dôstojný pán mlčal tiež a hral sa s pohárom. Trpel. Sestra Mária asi do telefónu Dobrotkovi nepovedala celú pravdu o Janetkovom zdravotnom stave. V kamennej miestnosti zavládlo na chvíľu prímerie. Potom sa rozhodol.

„Nechcete vyvolať konflikt… a je pekné od vás, že ste ma na to upozornili! Chcete počuť pravdu… ste povedali… Pravdu! Ani s krížmi už nechcete mať nič spoločné, hoci ich nosíte v menách a v srdciach a máte ich vytetované na čelách… a aj tak sa im bránite… cynici!“

Siahol po tlačidle, ale potom si to rozmyslel.

„Saepe nihil inimicius homini quam sibi ipse! Vy dvaja ste sami sebe najväčší nepriatelia! Vy vlastne nechcete počuť pravdu, lebo by ste sa museli schovať od hanby pod čiernu zem… a týmto tvrdením som si istý, lebo…“ urobil pauzu a vážne sa zahľadel na Burgera, akoby ho prosil o porozumenie, „… ste slušní ľudia a… tomu označeniu sa nebráňte… ja to poznám!!“ zhlboka sa nadýchol a počkal, kým si uvedomia, čo sa im snaží povedať. „Nebráňte sa! Ste slušní ľudia! Vidím to! Mne ich sedelo v spovednici… asi stotisíc… poznám vás! Všetkých! A… neskáčte mi do reči… buďte tak láskaví… radšej počúvajte!! Chcete počuť pravdu? Iba pravdu? Nič než čistú pravdu?“ nahol sa dopredu a vylial trochu minerálky. Prudký kŕč kašľa ho vrátil späť do kresla. Upokojil sa a pokračoval. „Aj ja som to chcel! Presne to isté ako vy! Na začiatku ma pravda zaujímala zo všetkého najviac! Preto som sa ich na ňu pýtal… každého zvlášť… a viete, čo som zistil!? Viete, čo mi prezradili? Že ju má každý a netreba ich za to súdiť, ani im ju brať! Má ju každý… tú svoju!! Treba sa pred ňou skloniť! Viete… tušíte vôbec, koľko pravdy ľudia v spovedniciach majú…?“

Krauz sa dal nachytať, smutne sklonil hlavu, Burger nie.

„Pravdou je, že ho zabili! Vy ste človek, ktorý celý svoj život strávil s ľuďmi! Prácou s ľuďmi! Chcete, aby medzi nimi ostal jeden vrah… nepotrestaný?“

„Jeden? To nemyslíte vážne…?“

„Preboha vás prosím!! Neslovíčkarme! Jeden… osem… tristo… mne, vlastne… nám spolu ide o Kloknera! Teraz ide o jeden jediný prípad! Môžeme pomôcť jeden druhému a svinstvo môže vyplávať na povrch!“

Farár gestom požiadal o doliatie a odpil z pohára.

„Deus vult!“ vzdychol si.

„Božej vôli treba občas pomôcť, dôstojný pán, treba pomôcť! To som zistil po rokoch na oddelení vrážd zase ja!“

„Boh je večný a nepotrebuje pomoc…“

„Ja áno… nechcem vám fušovať do remesla a vášmu nadriadenému tiež nie… iba… ma zaujíma jedna vražda… môžeme sa na tom dohodnúť? Klokner! Nič viac! Pred chvíľou ste povedali, že ho zabili oni… kto sú to oni?“

„Nie! Tak som to nepovedal! A ani som nemal nikoho konkrétneho na mysli!“ ohradil sa farár.

„Naznačili ste…“

„To je už niečo iné…“

Farár sa zahľadel pod stôl. Dlho bol ticho. Zosmutnel. Už mu nebolo do reči. Už nemal chuť skúmať protivníka a ohurovať ho latinskými citátmi. Už nemal chuť… na nič. Rezignoval! Krauz s Burgerom nechápali prečo!? Nerozumeli mu. Nahol sa dozadu a pevne zovrel pery. Krauz postrehol jeho uprený pohľad pod stôl, ale naozaj mu nerozumel!

„Prišiel po vojne…“ skúsil Burger, aby ho naštartoval.

Farár mlčal. Zvraštil čelo a pokrútil hlavou. Iba zasyčal.

„Toľko času nemáme… od vojny sa nedá…“

Burger povytiahol obočie. Prečo šepkal?

„Prečo by nie…? Času máme! A… odkedy sa dá?“ chcel pokračovať, ale vo farárových očiach postrehol strach. Až teraz mu to došlo! Nie sú tu samy!

„V utorok ráno štrnásteho mája tisícdeväťsto osemdesiatpäť ho zatkli príslušníci eš…“ farár urobil zúfalý pokus, ale detektívom dnes nebolo súdené poznávať, a poznať už vôbec nie…

Dvere sa rozleteli a dnu vpochodovala korpulentná žena v habite. Škaredá. Tvárila sa, že je tu doma. Za ňou šesť mníchov. Vysokí… veľmi vysokí chlapci. Jeden tlačil invalidný vozík.

„Prepáčte, ale dôstojný pán musí ísť na injekciu… audiencia sa skončila…“

Burger vstal.

„My nie sme na audiencii!! Vypočúvame svedka…“ ohradil sa.

„Už nie! Doktor povedal, že musí ísť! Je to v jeho záujme…“

„Doktor práv, alebo medicíny?“ podpichol ju Burger.

„Čo si to dovoľujete!?“ vzkypela a vrátila sa k dverám. „Ideme!“ otvorila ich dokorán a zabezpečila chrbtom. Šesť mníchov obstálo farára a naložili ho do invalidného kresla ako pierko. Ani necekol. Nebránil sa. Iba si minerálkou oblial župan.

„Qui metuens vivet, liber mihi non erit unquam… alex argentum…“ zašepkal, keď ho viezli okolo Krauza. Smutne na neho vzhliadol. Modré oči sa im stretli. Potom ho už odviezli.

Krauz jeho poslednú vetu počul, ale jeho chabá znalosť latinčiny nestačila, nerozumel. Trpezlivo sedel a čakal kým sa nahrnú k dverám a nebudú si ho chvíľu všímať. Bleskovo siahol pod stôl a odspodu prehmatal dosku.

„Aj vás poprosím, aby ste už odišli… páni!“

Vstali a škaredá žena ich vyhodila.

Stáli pred kláštorom a slnko pieklo ako besné. Nepotrebovali synchronizačné cvičenia ako akvabely… k Bučákovi zahli úplne automaticky.

„Dobrý deň, pán inšpektor…“ pozdravil krpec pri pulte. „Neska mám… zeberem vám pivo… za to minule…“

„Moko, zmizni, nemám náladu…“ odzdravil Burger.

Moko sa zdekoval do hlbín lokálu a Krauz očkom sledoval, ako sa partia od jeho stola zdvihla a šesť úplne nevinných chalanov chvatne vypochodovalo von. Spravili to desať sekúnd po tom, čo im Moko niečo pošepkal. Ani nedopili. Moko zdrhol tiež… pre istotu. Keď Burger nemal náladu… načo dráždiť štrkáča bosou nohou?

„Čau, Pitkin…“ pozdravil Burger pri pípe. Ostatní pri výčape sa úctivo rozostúpili.

„Čau… že ťa jeden vidí… dáš si…?“ odzdravil chlap v zástere, približne Burgerov rovesník a sústredene ďalej čapoval. Krauz sa

musel usmiať, starého pupkatého výčapníka s plochou čiapočkou na hlave a zásterou až po kolená už nevidel roky, naposledy v Prahe „U Kocoura“.

„Dve…“

„Na…!“

„Koľko?“

„Kašli na to… komisár…!“

„Dík!“

„Zdržíte sa?“

„Prečo?“

„Lebo ak áno, mám to čo nevidieť prázdne, môžem zavrieť a ísť na obedňajšiu prestávku!“

Chlapi okolo pultu, čo sa zastavili iba na jedno a nechceli sedieť, sa rozrehotali.

„Vypijeme a ideme! Povedz to aj chlapcom s kontrabandom… zbytočne ich nevyháňaj, aby si nebol škodný…“

„Dobrá správa…“

„Zajtra sem prídeme aj s ekonomickou kriminálkou…“ zamrmlal Burger.

„Nahovno správa… až doteraz som ťa mal rád…“

Burger iba mávol rukou. Chlapi pri pulte sa išli ušťať od rehotu. Ak si taký macher ako Burger robil žarty, bolo slušné sa smiať…

Sadli si do dvojky v rohu. Chlapci od vedľajšieho stola si zobrali poháre a presunuli sa dopredu. Burger iba súhlasne pokýval hlavou. Konečne mali priestor na debatu.

„A ja… kedy…?“ spýtal s Krauz.

„Už si ťa všímajú! Vydrž! O rok, o dva… drž sa pri mne a príde to, ani nebudeš vedieť kedy…“

„Chcel by som vedieť… kedy… ich aj ja rozoženiem iba pohľadom…“

„Vydržať, hovorím!! Vieš, čo povedal Robert Redford?“

„No?“

„Tak dlho som hral podradné role, až si ma všimli…“

„To povedala Sofia Lorenová!“

„A!? Aký je v tom rozdiel! Všimli si ju?“

„Tiež pravda!“

Burger sa napil a hlasno si odgrgol. Pena mu stiekla na dolnú peru a opakom ruky si ju utrel.

„No…“

„Počkaj…!“ zastavil ho Krauz, „… chcem si niečo poznačiť, kým to mám v hlave…“

„Čo?“

„Čo povedal, keď odchádzal…“ Krauz sa tiež napil a vytiahol malý zápisník. Začal písať: Kvi metunes vivet, liber mihi non erit unkvam alex argentum.

„Tak… a je to!“

„Ukáž….“ Burger mu vzal zápisník a prečítal si nezrozumiteľné čmáranice, „… máš síce dobrú pamäť, Riško, ale načo ti táto blbosť bude, to netuším! Vieš, čo to znamená?“

„Nie, viem po latinsky pár názvov živočíchov a zopár múdrostí starých filozofov, to je všetko… toto neviem preložiť… zatiaľ…“

„Tak mi radšej povedz, aký máš na dôstojného pána názor!“

„Názor… že nám viac naznačil než povedal, alebo, presnejšie, nepovedal nám vôbec nič! Všetko iba naznačil!“

„Prečo?“

„Lebo… sa celú večnosť ošíval a keď prišlo na lámanie chleba, tak ho zatkli a odvliekli. Upútali ma iba dve veci…“

„A to?“

„Ku koncu čudne čumel pod stôl…“

„To starci robievajú…“

„Prehmatal som to tam!“

„Všimol som si!“

„Nič zvláštne, iba… nejaké kábliky…“

„A tomu hovoríš nič zvláštne? Čakal si komplet nahrávacie štúdio s mixážnym pultom aj s režisérom v podrepe?“

„Neviem… iba nejaké kábliky… mali by sme sa tam vybrať ešte raz a preskúmať to…“

„Zabudni! Toto bola premiéra aj derniéra zároveň… už sa k nemu nedostaneme… schovajú ho!“

„Kam by ho schovávali? Svet je malý!“

„Ale nie kláštorné katakomby…“

„Nedramatizuj…“

„Ako myslíš! Druhá vec, čo ťa upútala?“

„Čo povedal na rozlúčku…“

„Veď si povedal, že tomu nerozumieš!“

„Nerozumiem… ale ako to povedal a… ako na mňa pozrel… on…“

„Fantázia je dobrá pre spisovateľov, a ty spisovateľ nie si a nikdy nebudeš… ale nám prekáža… Riško!“

„Ako prekáža!? Sám si hovoril, že bez potrebnej dávky fantázie sa nedá poriadne urobiť žiadne miesto činu a…“

„To je predvídavosť a fantázia iného druhu, ty tu básniš a splietaš hovadiny ako zamilovaný pubertiak… ako na mňa pozrel… óó bože!“

„Tak nič! Iba sa mi to zdalo zaujímavé.“

„Kecy… radšej navrhni, čo ďalej…“

„Ešte po jednom…“

„Nie zlý nápad… Pitkíín…“ Burger sa nahol a ukázal k výčapu dva prsty na znak víťazstva.

„…a mali by sme ešte navštíviť vdovu po Kovalskom.“

„Ale je to iba výstrel do tmy, vieš to, nie?“

„Viem, Edo… máš niečo lep… lep… lep… šie…“ Krauz nedopovedal.

Krpatý muž s výrazným tetovaním na krku vyšiel zo záchoda a ani jeden z detektívov si ho nevšimol. Burger si zapaľoval cigaretu a odlomená hlavička zápalky mu strelila do rozkroku. Kým ju lovil, Krauz sa chystal kýchnuť a privrel oči. Hlúpa zhoda náhod. Postrehli ho, až keď Krauz urobil hapčí a krpatý muž zreval: „Na… ty kurva fízlovská!“ a krígľom z vedľajšieho stola trafil Burgera do hlavy. Krauz sa prikrčil, vykopol nohou a vyskočil. Trafil ho do kolena a muž sa zviezol na zem pri záchodových dverách. Bleskovo si kryl hlavu, lebo Krauzova päsť okamžite kontrovala.

Pribehli chlapi od výčapu a aj sám výčapník.

„Preboha… to je hovädo… drbe ti, Kýblik? Debil… krista, volajte sanitku… zavolajte bezpečnosť… Edo prepáč…“

Chlapi sa prekrikovali jeden cez druhého a jediný Krauz vedel, čo v danej chvíli robiť. Počkal, kým sa chlapík pozviechal, oprel sa o ruky a v snahe vstať si odokryl hlavu. Potom mu vrazil facku cez celú hubu. Odkväcol a radšej ostal ležať.

„Servítky!“ zavelil Pitkin, keď si všimol, že Burgerovi cez prsty zaborené vo vlasoch presakuje krv. Dvaja chlapi odbehli do výčapu.

„Serte na sanitku… nič to nie je…“ bľabotal Burger, ale servítky boli v momente červené a museli priniesť ďalšie.

„Ukáž…“ Krauz mu odtiahol ruky z temena, ale keď videl chumáč vlasov zlepený tmavou krvou a jazvu, iba zanadával.

„Kurva! A… už sme došli… stará mama! Počkaj tu, idem pre auto, vezmem ťa na šitie…“

„Žiadne šitie! Zakazujem…“

„Tak tento rozkaz, kompl, asi neposlúchnem… môžeš ma dať na inšpekciu…“

Vrátil sa o pár minút a ignorujúc ďalší zákaz vjazdu zastal priamo pred krčmou. Keď odchádzal, podopierajúc raneného kamaráta, poradil výčapníkovi.

„Bezpečnosť nevolajte… my sa už voláme policajti… a ešte sa zastavíme… tentoraz to nie je vtip…“

Nikto sa nezasmial.

Kým Krauz zháňal auto, muža s tetovaním usadili do rohu a dvaja dobrovoľníci ho strážili. Keď detektívi odišli, všetci sa rozpačito zahľadeli na nešťastníka.

„Nechápem… prečo ho nezbalili… veď ho tu majú ako na tácke…“ opáčil jeden z davu.

„Ja áno… nechajte ho, nech vypadne…“ mávol rukou skúsený výčapník a akoby sa nič nestalo, vrátil sa k pípe.

7

Nebolo to nič vážne. Tri štichy na temene. Nešli do nemocnice Ministerstva vnútra, lebo by museli spísať hlásenie o udalosti, vyplniť tlačivo o pracovnom úraze, vyplniť tlačivo o poistení, ísť na raport k šéfovi, potom k riaditeľovi, potom k vyššiemu riaditeľovi, potom k najvyššiemu… a každému zvlášť vysvetľovať, že sa neflákali, že tam boli služobne a naozaj robili do vraždy a…

Krauz ho vzal k známemu. Burgerovi zašil hlavu, zröntgenoval ju, či vnútri niečo netečie, a poradili mu, aby to pre dnešok zabalil, zašiel domov a ľahol si.

„Boli ste v bezvedomí?“

„Nie!“

„Pamätáte si všetko?“

„Pamätám!“

„Vracali ste?“

„Nie!“

„Točí sa vám hlava?“

„Nie!“

„Vidíte dvojmo?“

„Nie!“

„Trafte si ukazovákom na špičku nosa!“

„Trafím!“

„Tak to urobte! Tááák… v poriadku! Ešte sa prejdite k dverám a späť po tejto praskline v linoleu…“

„Kašlem na vás…“

„Tak… až teraz vám verím, že ste úplne zdravý… a pri zmysloch!“ rozhodol doktor a zaškeril sa. „Úprimne povedané… ani ja by som po praskline v linoleu nebehal! Ale… ak by sa v noci dostavili bolesti alebo závraty, alebo krvácanie z nosa či ucha… okamžite volať pohotovosť, jasné!?“

„Jasné… a ďakujem, doktor…“

„A dnes sme sa nevideli!“ dodal Krauz.

„Nevideli!“ súhlasil doktor.

„A nebudeš o tom kvákať!“

„Nebudem!“

„Dodržíš zákon mlčanlivosti!“

„Dodržím!“

„Sestričku spracuješ sám a vysvetlíš jej to!“

„Spracujem!“

„A koňak dostaneš až zajtra!“

„Dostanem!“

„Tak, a už si aj ty vyšetrený! Môže ďalší?“

„Ďalší, prosím!“

Rozosmiali sa, kývli si na pozdrav a bolo. Aj Burger sa chcel zasmiať, ale pichlo ho na temene, tak sa iba bolestne zaškľabil.

„Kde je Burger?“ spýtal sa Mayor.

„Šani… nebudeš mi veriť, ale Eda rozbolela hlava, tak som ho vysadil doma, nech si oddýchne…“

„Hlava… hovoríš… prečo ti neverím?“

„Lebo si policajt…“

Krauz sa poobede vrátil na oddelenie sám a snažil sa šéfovi podať hlásenie o priebehu vyšetrovania. Presnejšie… najprv sa mu snažil vyhnúť, ale Mayor ho vymákol v kancelárii a potom už nemal inú možnosť, iba… improvizovať.

„Čo ste zistili?“

„Že ho tri dni pred smrťou zatkla polícia. Asi aká, hádaj! O pitve ani o prehliadke mŕtvoly niet žiadneho písomného záznamu. Niet ani jeho úmrtného listu. Kto vydal povolenie na pochovanie, nikto nevie. Kto ho pochoval už nezistíme, správca cintorína je mŕtvy, zajtra zájdem za vdovou alebo za niekým z rodiny, či náhodou nenechal po sebe nejaké pamäti…“

„Hovadina…“

„Tiež myslím, ale inak nemáme nič. Hovorili sme s dvoma farármi. S jedným zavraždený robil, druhý ho poznal iba z počutia…

obaja mali mimoriadne čudné reakcie. Niečo vedia, ale zistíme to až…“

Zazvonil telefón. Krauz sa načiahol, ale Mayor bol bližšie.

„Mayor… prosím… iste… nie som u seba, lebo som tu u Krauza v kancelárii! V poriadku, prepnite mi ho sem… čakám… ahoj! Nie… nepočul… Krauz je tu pol metra odo mňa…“ Mayor stíchol, dlho počúval a potom zhíkol: „Burger!?“ prudko sa zvrtol a s vyvalenými očami civel na Krauza. Ten si niečo čmarigal do notesa.

„… dobre… preverím to… nie, nikam to zatiaľ neposielaj…“

Mayor položil a neveriaco vytiahol obočie. Povolil si kravatu. „Zase si mi klamal!“

„Neklamal som… naozaj ho bolela hlava…“

„Ale od čoho, to si mi nepovedal!!“

„To nie… ale neklamal som…“

„Nie! Ty nikdy neklameš! Ty iba… zabudneš dopovedať, čo? Boha tvojho… ja ťa… raz!! Aj ja ti teraz niečo poviem a nezabudnem!! dopovedať… ak sa to dozvie riaditeľ a budú ofuky, naparím vám také percentá z platu, že sa prehnete v páse… obaja!“ Mayor od zlosti až dychčal.

„Nedozvie… ak mu nepovieš…“

„Neser ma! Čo ja!? Už je toho plné mesto! Burgera postrelili a ty si v nemocnici rozlámaný na márne kusy!!“ Mayor sa navalil na stôl a neveriaco pokrútil hlavou. „Ty…“ nedopovedal, lebo sa rozleteli dvere. Dnu vpadol Tlstý Váňa a zreval.

„Kurva… chlapi… Burgera postrelili…“

„Vy… pad… ni…“ zasyčal Mayor.

Váňa si ich nechápavo premeral a vycúval. Ešte stihol zasyčať smerom ku Krauzovi: „a teba vraj skopali doružova a si rozlámaný v nemocnici…“ a vypadol. Mayor sa prinútil a milým hláskom sa spýtal: „Jedno mi povedz… čo mám s vami robiť!? Richard! Pobijete sa v krčme ako galgani…“

„Nebili sme sa… Eda bili…“

„A ty si tam iba tak stál, že? A tomu, čo ho bil, si tlieskal do rytmu… čo!? To ti mám zožrať, čo?!“

„No… iba som ho trochu…“

„To si viem predstaviť…!!“

„Nič sa mu nestalo…“

„To dúfam! To dúfaj!! Modlite sa…“ zúril Mayor.

Krauz radšej ani nedopovedal. Potom si to rozmyslel.

„Ešte aj ty začínaj s modlitbami! Vlastne kvôli nim… teda kvôli farárom sa to všetko zomlelo… apropo, keď sme pri farároch, chceli by sme schváliť jeden odposluch telefónu na farára…“

„Si normálny!? To ma chceš dráždiť!? Ty mi k tomu nič viac nepovieš!? Namiesto toho vyrukuješ s takou chujovinou!?“

„Upokoj sa, prosím ťa, veď sa v podstate nič nedeje! Vyšli sme z kláštora a dali sme si u Bučáka jedno chladené. Nejaký potetovaný krpec to psychicky nezvládol, z vedľajšieho stola vzal krígeľ a ako išiel okolo, tak Eda švacol po kotrbe. Tri štichy, nič viac. Zajtra je fit.“

„A tvoje aktivity na mieste činu?“

„Dostal dve cez hubu a bolo. Žiadna krv, žiadna zlomenina…“

Mayor ho prepaľoval očami.

„Ak… dôjde na lámanie chleba a budem vás chcieť dekovať… podotýkam… ak budem chcieť!… tak musím vedieť pravdu…“

„To viem. Teraz ju vieš.“

„Celú pravdu!!“

„Vieš celú!“

„V poriadku! Poznáš ho?“

„Ja nie, ale Edo áno… a možno aj… Hanzel…“

„Dobre…“

„Kto nás natrel?“

„Nestaraj sa!“

„A čo s tým odposluchom…“

„To si myslel vážne!? Farára odpočúvať!? V tejto politickej situácii!? Teraz budú vládnuť, a nie behať po výsluchoch… časy sa menia…“

„Zajtra dovidenia… to poznám! Aké časy? Ako sa menia? Tak, že za tejto politickej situácie už netreba vyšetrovať vraždy?“ teraz bol rozčúlený Krauz.

Mayorovi navreli na krku žily, pustil sa stola a zamieril k dverám.

„Pre istotu napíš o dnešnej udalosti hlásenie… zatiaľ ho schovaj do skrine… ja si idem šľahnúť jeden nitroglycerín, kým mi neodtrhne aortu…“

„Dones aj mne…“

Mayor radšej vypadol a aby bolo jasné, kto je tu pánom, tresol dverami, až opukala omietka.

Potom prišiel Hanzel a odvahu našiel aj Váňa. Opatrne vošli.

„Všeličo som počul… v uliciach Nášho Mesta…“ zadrapol Hanzel.

„Viete, čo ma môžete…“ Krauz mávol rukou a radšej nedopovedal.

„Na dobitého na smrť si celkom čiperný… a drzý… zobák!“

Do skončenia pracovného času sa už nič zvláštne nestalo… akurát Váňa zjedol polkilové vedierko tresky, lebo vraj bol pohádaný so ženou a nebol si istý, či bude mať doma navarené… ale ani to nebolo nič zvláštne…

8

V noci previezla sanitka Burgera do nemocnice. Burgerova manželka okamžite zatelefonovala Krauzovi. Ten ďalej… že bolo pol druhej v noci, nevadilo nikomu. Správa sa šírila rýchlosťou blesku.

Ráno prišli o hodinu skôr. Sedeli u nich v kancelári. Začal Mayor. Hovoril s Krauzom. Hovoril ostrým, úsečným hlasom nepripúšťajúcim námietky.

„Okamžite vypíšeš dva dovolenkové lístky, za seba a za Eda… na včera… v krčme ste boli iba ako turisti… jasné!? V rámci osobného voľna! Ak by sa to dostalo na inšpekciu, musíte byť krytí. Včera sme celú vec podcenili, lebo to vyzeralo na banalitu, a dnes by si mohli našu nečinnosť vysvetľovať po svojom. Už musíme hrať podľa včerajšej partitúry a dohrať to do konca!“

„Jasné…“ Krauz mal pokorný hlas a včerajšia frajerinka akosi vyprchala.

„Ďalej… dvaja do nemocnice… okamžite chcem presný popis zranenia a čo sa stalo, a hlavne… čo sa môže stať!! Ak hrozia komplikácie, treba začať trestné stíhanie pre ublíženie na zdraví a toho potetovaného zmrda treba nájsť… ale to až potom… najprv potrebujeme presný rozsah zranenia a prognózu…“

„Ja tam zabehnem…“

„Aj ja…“ prikývli Kuky s Váňom. Kukymu skončila dovolenka a Canis ju radšej prerušil, keby bolo treba rozšíriť úzky okruh spoľahlivých a zainteresovaných.

„Ivan, ty zabehneš…“

„Ešte…“ skúsil Krauz, „… načo to dramatizovať s trestným oznámením… bude to priestupok proti verejnému poriadku… nejaká výtržnosť… dostane tristo korún pokuty a všetci sa nám vysmejú… nepoznáte zákony!?“

„Môže ísť aj o útok na verejného činiteľa!“ oponoval Mayor.

„Tak štyristo… a o útok na verejného činiteľa nepôjde… včera sme mali dovolenku, zabudol si?“

„Nepoučuj! Dnes robíme podľa môjho scenára, takže…“

Mayor rozdal úlohy a všetci vypadli. Keď sa pred pol ôsmou začali schádzať kolegovia do práce, boli už preč, a keď sa ukázal riaditeľ, všetci sa iba usmievali.

Váňa s Kukym sa vrátili o deviatej. Sprisahanci ich už netrpezlivo čakali v kancelárii.

„Iba doma odpadol a točila sa mu hlava, tak zavolali sanitku… za hodinu mu idú robiť nejaké odborné vyšetrenie hlavy, nejakými lúčmi, ale predbežne to nevidia tragicky. Žiadna krv, žiadne príznaky vnútorného krvácania, myslia si, že je to iba ľahký otras mozgu… nechajú si ho tam pár dní na pozorovanie…“

„Chcem, aby ste sa tam o hodinu vrátili a priniesli výsledky toho odborného vyšetrenia… dovolenku mu predĺžime na celý pobyt v nemocnici, zatiaľ nikto nič zhora nevie a môže to tak aj ostať. Ak sa potvrdí, že je to iba ľahký otras mozgu, sme za vodou. Iné návrhy… nie? Tak rozchod!“

„Ale… my sme tu doma…“ namietol Krauz.

„Aha! Tak… idem ja!“ a Mayor vypochodoval z kancelárie. Dverami netresol. Teraz išlo o meno celého oddelenia vrážd, a teda aj o meno každého z nich. Tu končili emócie, vtipy a frajerinka a začínala tvrdá logika a znalosť predpisov a nariadení.

Chvíľu sledovali lesklý lak na dverách a chrómovanú kľučku. Mayorov chrbát akoby na nich ostal vytetovaný. Potom si Váňa vybalil desiatu a pustil sa do hodovania. Manželka mu v noci odpustila a od samej lásky ho nabalila na tri dni. Kuky si prisadol a bez opýtania si vzal plátok syra, tlačenku a dva krajce chleba. Z kopy vôbec neubudlo. Hanzel s Krauzom si navzájom pripálili a pohodlne sa vyvalili na stoličkách. Canis vzal Hanzelove noviny a začítal sa.

Prvý začal Krauz.

„Kto je to?“

„Eduard Stojka, zvaný Kýblik,“ odpovedal mu Hanzel.

„Edo udrel Eda…“ pokrútil Krauz nechápavo hlavou.

„A Edo udrie Eda… asi…“ skonštatoval Canis a ani nezložil noviny.

Nikto nič nepovedal.

„Alebo… nebudeme čakať…“ zamrmlal Krauz.

Nikto nič nepovedal.

Hanzel vstal, odomkol skriňu, zalovil v nej a vybral zápisník. Vrátil sa k stolu, zalistoval a vytočil číslo. Všetci vedeli, že to nie je dôležitá osoba, lebo tie ozaj dôležité čísla nosil každý detektív v hlave.

„Čau! Oto… áno… ja! Počúvaj… nie… nemusíme sa stretnúť! Toto stačí po telefóne… čo ti hovorí prezývka Kýblik… áno, malý Edo… potetovaný na krku… to je on… počúvam…“

Počúval dlho. Robil si poznámky. Nikto ani nenlesol. Aj Váňa prežúval potichu.

„Díky…“ Hanzel zložil. Chvíľu čítal, čo si poznačil, a potom si ich premeral rad radom. Napokon spustil ako verklík. „Už pol roka klepe herák. Je nevyspytateľný a agresívny a kamaráti ho opúšťajú jeden za druhým, lebo robí problémy. V zadnom vrecku riflí nosí vyskakovačku. Alici… tej hrbatej kurvičke z Krížnej, skoro odrezal prsník len preto, že sa mu zdalo, že jej to pri fajke trvá príliš dlho. Z fetu mu už kvapká na karbid. Klesá ku dnu. Šmelí so všetkým možným a… každú sobotu o šiestej chodí s tovarom na burzu. Býva na Veternej osem v suteréne s tou malou vreckárkou Zuzou, čo kríva. Pustili ju na amnestiu pred dvoma rokmi…“

Nikto nič nepovedal.

Canis zložil noviny. Kuky odložil dva zlepené krajce na stôl a pošúchal si ruky. Váňa prehltol a chápuc vážnosť situácie si už do úst nenaložil. Hanzel zadusil a pozrel na Krauza. Všetci… pozreli na Krauza.

Nikto nič nepovedal.

„Tak… ja mu teda zavolám…“ rezignoval.

Krauz spamäti vytočil číslo.

„Čau… Richard… áno ja! Počúvaj… máš ešte tú bielu dodávku… nie zadné dvere, tú menšiu s bočnými šúchacími… v piatok večer by som ju potreboval… v sobotu na obed… neskuč, ja ti ju dotankujem… dohodnuté… nie!! Dlhšie určite nie! Čau!“

Krauz zložil a unavene si pošúchal čelo.

Nikto nič nepovedal.

9

Krauz ostal bez parťáka. Zo šiestich úloh, ktoré si s Burgerom vytýčili, mu ostala ešte jedna, preveriť rodinu Kovalského, či niečo nevedia o pohrebe. Krauz si bol vedomý faktu, že ďalšie dve úlohy nie sú dotiahnuté do konca, nenašli Kloknerovu dcéru a nedostali sa ani o krok bližšie k okolnostiam jeho zatknutia, ale to si chcel odložiť, až keď bude Burger bojaschopný.

Zatelefonoval na správu cintorínov a od pinguina zistil adresu vdovy po Kovalskom. Nikto nebol doma, pre niektorých ľudí bol bežný pracovný čas. Vo vchode panelového domu si vo vitríne prečítal dôležitú informáciu. Správca Ján Suchý, 1. poschodie, byt č. 3. Krauz vybehol po schodoch a skúsil zazvoniť. Mal šťastie, pán Suchý sa práve vykúpal a omotaný uterákom sa nerozpakoval otvoriť. O pani Kovalskej by vedel rozprávať donekonečna a iba to najlepšie, lebo takých slušných nájomníkov treba hľadať s lupou, ale Krauzovi stačila iba informácia o Vodárenskej spoločnosti, v ktorej robila sekretárku nejakému námestníkovi. Opäť mal šťastie, lebo námestník bol na služobnej ceste a sekretárka sa nudila.

„Poďte do zasadačky, tam budeme mať pokoj…“

Sadli si do pohodlných kresiel a až teraz si uvedomila, že hosť je hosť, aj keď má pištoľ a odznak.

„Prepáčte… kávu… čaj…“ veľmi pedantne upravená dáma pred päťdesiatkou sa usmiala a chcela vstať.

„Nie! Neobťažujte sa, prosím… ja sa nezdržím, iba pár otázok a pôjdem… naozaj ďakujem!“

„Prosím…“ napäto zvierala operadla kresla, lebo detektívi z oddelenia vrážd za ňou bežne nechodievali.

„Ja… my… vyšetrujeme jeden zvláštny prípad…“ Krauz začal trochu rozpačito, lebo ho konšternovali jej mandľové prenikavé oči a dlhé štíhle nohy s ostrými kolenami, čo v sebaobrane natrčila proti

nemu. Rozpovedal jej, ako sa dostali k mŕtvole s klincom v hlave, a vysvetlil jej súvislosti s jej bývalým manželom, ktorý v tom čase pracoval ako správca cintorínov.

Chvíľu meravo sedela a premeriavala si ho skúmavým pohľadom. Krauz mal nepríjemný pocit, že ho ani nepočúvala, tak čudne sa tvárila.

„Vy… ste naozaj od… polície?“

„Áno, veď som vám ukázal…“

„Môžete mi ešte raz ukázať váš preukaz?“

„Iste!“ Krauz jej ho ukázal a nevychádzal z úžasu.

„A vravíte, že to bolo v osemdesiatom piatom?“

„Áno!“

„V máji?“

„Sedemnásteho…“

Zmeravela a skúmala ho.

„Niečo… som pokazil, alebo prekecol?“

„Ani nie, iba… ma prekvapuje, že idete až teraz, veď ja som vám ten list odniesla už dávno…“

„List… prepáčte… asi si nerozumieme…“

„Vy ste neprišli kvôli tomu listu?“

„Ani nie… presnejšie ani netuším, o čom je reč!“

„Zvláštne…“ zahryzla si do pery a premýšľala.

„Keby som vás poprosil… ten list súvisí s mojím vyšetrovaním?“

„Až doteraz som si myslela, že nie, ale… po tom, čo ste mi povedali…“

„A… mohli by ste mi to vysvetliť…“

Zamyslene si pošúchala dlane.

„Viete, ja… mám tak trochu strach… teraz… keď začínam chápať všetky súvislosti…“

„Aké súvislosti?“

„Hovoríte o vražde…“

„O možnej vražde…“

„A mojom manželovi… ja… mám obavu…“

„Sme tu sami a ja vám zaručujem, že to ostane medzi nami, s novinármi nespolupracujem, na výsluch vás neťahám… som iba zvedavý…“

„Zvedavý… vravíte… ja neviem…“

„Máte dôvod na obavy? Mali ste nejaké výhražné listy či telefonáty…?“

„Nie! To nie! Až doteraz sa nič nedialo!“

„Prosím vás! Vaše informácie by mi mohli veľmi pomôcť…“

Chvíľu váhala.

„Tak dobre… keď inak nedáte. Ale… bolo to už dávno, ja neviem… Krátko nato, čo môj manžel odišiel zo správy cintorínov, mu diagnostikovali rakovinu hrubého čreva a… pár týždňov nato zomrel. Nedalo sa už nič robiť a vrátili nám ho z nemocnice… v podstate na zomretie, aby im tam nezavadzal…“ sklonila hlavu a pevne zovrela operadla kresla.

Krauz ju neprerušoval, chápal, že spomienky na zomierajúceho muža, ktorému niet pomoci a zomiera prakticky pred očami celej rodiny a… všetky tie sprievodné prejavy, ktoré rakovina hrubého čreva so sebou prináša… určite to neboli príjemné spomienky. Po chvíli pokračovala.

„Kým upadol do kómy, stihol mi povedať, že v hornej zásuvke pracovného stola mi nechal pár listov. Mám ich otvoriť až po jeho smrti… to bolo o pár dní… Zariadila som pohreb… po známosti ho pochovali na miesto, kde by sa už nemalo pochovávať, ale ako bývalého správcu… no… všetko sa dá, iba treba chcieť. Na listy som zabudla, našla som ich asi o mesiac a spomenula som si na jeho posledné slová. V jednom bol závet, ale na dedičských pomeroch nič nezmenil a notár ho v podstate iba vzal na vedomie a urobil o tom zápis. V druhom… sa mi prihováral… zo záhrobia… hrozné! Čítať… počuť jeho slová a vedieť, že už tu nie je… písal mi, ako ma veľmi ľúbi, a ďakoval za všetko, čo sme spolu prežili… a nebolo toho málo… a… ešte nejaké súkromné záležitosti a spomienky… ale potom sa tón listu zmenil. Ospravedlňoval sa mi a prosil ma o odpustenie, že mi to nepovedal za života, ale že nemal odvahu. Že si chcel toto tajomstvo zobrať do hrobu, ale teraz, keď nad ním stojí, už nevládze odolávať a musí sa niekomu vyspovedať. Prosil ma, aby som si o ňom nemyslela nič zlé, ale že ho donútili k veciam, s ktorými v duchu nesúhlasil, a že prosí pána Boha o odpustenie… Myslela som si, že to už písal pod vplyvom sedatív a že blúznil. Na konci ma odkázal na posledný, tretí list. Tam je vraj všetko a dal mi aj inštrukcie. Mám si ho prečítať a zvážiť, či by o tom nemala vedieť

polícia, ale nie stará… viete… to už bolo v čase, keď to tu bolo na spadnutie a každý už tušil, že sa niečo musí stať. Aj on dúfal… dožil sa iba sviečkového zhromaždenia… potom… V treťom liste písal o piatku sedemnásteho mája tisíc deväťsto osemdesiatpäť. Prišiel za ním nejaký farár, s ktorým sa už dlhé roky priatelili, a veľmi plakal a prosil ho o pomoc, lebo mu hrozí veľké nebezpečenstvo. Potom písal o mŕtvom mužovi, ktorého s farárom narýchlo pochovali do hrobu, čo bol vykopaný pre niekoho iného. Ešte tam bolo niečo o sfalšovaných záznamoch v knihách z cintorína a napokon to všetko vysvetlil tým, že ho navštívili dvaja páni od polície a vzali mu všetky doklady k pohrebu a prikázali mu o všetkom mlčať, lebo inak náš syn doštudoval a ja budem do smrti upratovať verejné záchody… také čudné metódy ako za starých čias! Písal, že smrť toho chlapa bola zavinená políciou a že ho vlastne zavraždili a že ho donútili sa na všetkom podieľať. Aj farára donútili. Prosil o dopustenie, ale v závere to už bolo dosť zmätočné a chaotické a… ja som tomu ani veľmi nerozumela a list som vrátila do zásuvky. Nemala som mu čo odpúšťať, o nás, o rodinu sa vždy staral, a čokoľvek spravil, bolo iba v našom záujme. Nemala som mu čo odpúšťať, bol to najlepší manžel na svete…“

Stíchla a pevne sa oprela do operadla.

„Kedy ste ho odniesli na políciu?“

„Po revolúcii… v novinách som sa dočítala, že štátnu bezpečnosť zrušili a že sú všetci doma na platenom voľne a že všetci daňovníci sa im skladáme na platy a že už funguje nová polícia, nie verejná bezpečnosť, a že sa ľudia môžu s dôverou na ňu obrátiť… vtedy som si spomenula na jeho želanie, aby sa o všetkom dozvedela nová polícia.“

„Kedy to bolo?“

„Minulý rok…“

„Kedy?“

„Niekedy na jar… už bolo teplo…“

„Dátum si nepamätáte?“

„To isto nie…“

„Kam ste to odniesli?“

„Tu za rohom na takú malú stanicu…“

„Dali vám nejaké potvrdenie?“

„Nie, nič mi nedali.“

„Zapísali si niečo?“

„Nie, nič!“

„Čo ste im povedali?“

„Že tu mám pre nich list o smrti jedného človeka a že by ich to mohlo zaujímať…“

„O vražde ste nepovedali nič?“

„Nie!“

„Zápisnicu s vami spísali?“

„Nie!“

„Čo teda spravili a s kým ste vlastne hovorili?“

„S takým mladým mužom za skleneným okienkom a… poďakoval a poslal ma preč…“

„Doboha…“ nezdržal sa Krauz. Dobre vedel, kde jej list skončil.

„To… som nemala?“

„Mala! A… aj viac, ale to… nie je vaša chyba…“

„Takže… vy ten list nemáte?“

„Nie…“ priznal skormútene a sklonil hlavu.

Prišlo jej ho ľúto.

„To nevadí, ja… som si urobila fotokópiu…“ povedala iba tak.

Krauz nadskočil.

„Čože!?“

„Foto… to sa nesmie?“

„Smie!! Jasné, že smie! Sleč… pani zlatá… a kde je tá kópia?“

„Doma… niekde ju mám založenú…“

„Tak poďme, ale rýchlo!“

„Akosi ste ožili!! Ale… ja som v práci…“

„Ale námestník tu nie je! A ja mám vonku auto… jedna noha tam a druhá späť… alebo koleso, ak chcete… prosím vás!!“

„Tak počkajte, poviem kolegyni, aby dvíhala telefóny…“

Burger sa neustále vyhrážal primárovi, že ho zažaluje za únos a obmedzovanie osobnej slobody, ak ho okamžite nepustia domov, a tak si ho nechali iba cez deň a noc a na druhý deň ho vykopli. Bol piatok a ak k tomu pripočítali víkend, v podstate tri dni pokoja na lôžku a v pondelok môže byť fit! Tak ho radšej pustili.

Burger sa chcel zastaviť v robote ešte v piatok, rovno z nemocnice, ale Mayor mu to kategoricky zakázal a sľúbil mu, že mu dajú pokoj aj cez víkend, aby sa zregeneroval a v pondelok aby naklusal rovno k nemu do kancelárie, že sa ešte porozprávajú a vydebatujú si nejaké detaily… Burger neprotestoval, sklapol a zaliezol do pelechu. Tešil sa na voľnú sobotu a chlapcom držal palce, aby mali tiež pokoj a aby si aj oni oddýchli a nerobili hovadiny.

10

V sobotu ráno o trištvrte na šesť si Krauz zapálil cigaretu. Stiahol okienko, hlasno vtiahol nosom a vypľul. Trafil puklinu v asfalte a bol spokojný. Bolo iba ráno a už bolo horúco. Ešte raz skontroloval číslo starého žigulíka kombi, parkujúceho pred ním. Číslo sedelo. Pozrel do spätného zrkadla na strane spolujazdca. Videl biely bok dodávky a celý východ z brány z Veternej číslo osem. Skontroloval hodinky na zápästí a pohodlne sa zahniezdil. Vedľa na sedadle spolujazdca nesedel nikto. V aute bol sám.

Čas bežal. Dofajčil a odfrčkol ohorok. Sledoval, ako sa skotúľal do kanála. Pozrel na hodinky… potom sa trpezlivo zahľadel do spätného zrkadla a už sa ani nepohol. Nečakal dlho…

Krpatý muž s viditeľne potetovaným krkom vyšiel z brány, urobil pár krokov a opatrne si prezrel ulicu hore a… opatrne si prezrel aj ulicu dolu. Vyšiel na chodník a opäť sa poobzeral. Nikde ani živej duše. Bola sobota, nekresťanský čas a čo malo zdravý rozum a poctivé úmysly, spalo. Svojho žigulíka parkujúceho pár krokov poniže nevidel, lebo nejaký debil s bielou dodávkou sa mu nalepil na kufor.

Vykročil…

Krauz odsunul okienko za sebou a ticho zašepkal: „Na tri…“

Muž kráčal po chodníku a neustále sa obzeral. Približoval sa…

„Raz… dva… tri…“

Bočné dvere na dodávke sa odsunuli presne v momente, keď potetovaný muž prechádzal tesne popri nich. Krpec ešte menší než on vyskočil z dodávky, vrazil mu do brady a zachytil ho skôr, než stihol dopadnúť na chodník. Štyri ruky sa bleskovo vysunuli von a vtiahli ho dnu. Muž povedal iba, „íííí….“ a už bol ich. Dvere sa za ním nehlučne zasunuli.

Krauz naštartoval, skontroloval spätné zrkadlá a porušiac všetky možné predpisy o cestnej premávke, bez smerovky vyrazil od obrubníka, zaradil sa do protismeru a ignorujúc stopku zahol doprava.

Niektorí vodiči sú strašní.

Išli presne hodinu. Zastali uprostred borovicového lesa. Nikde nič, iba oranžovo hnedé kmene stromov a piesok pod nohami. Vytiahli ho z auta a strhli mu z hlavy plátené vrece.

„Dobre… zaplatím… jebte na to, chalani… ja to bossovi zaplatím hneď zajtra… dnes mám príma kšeft… keby ste ma nezbalili, už by to bolo hotové a… ja mu to zaplatím aj s úrokmi, verte mi… fakt kašlite na to, chalani… aj vám dám nejakú mincu, za unuváciu…“

Z potetovaného krku sa mu rinul pot a premáčal ušpinené tričko až na pupok a vzadu skoro až na zadok.

Päť postáv v čiernych kuklách s výrezmi iba pre oči ho obstalo a nikto nepovedal ani slovo. Jeden sa vrátil do auta a priniesol rýľ. Zapichol ho pred potiaceho sa chlapíka. Neveriaco civel na rúčku rýľa a hlasno prehĺtal.

„To snáď… no jebe vám! Za skurvených sto litrov ma chcete odjebať!? Čo mu drbe!? Povedzte mu… alebo ma zoberte za ním!! Hneď ma zoberte za ním a ja si to s ním vydiskutujem!! Ja mu to naozaj vrátim!! Hneď zajt… ešte dnes!! Ja mu dám tie zasrané prachy ešte dnes…!! Chlapi, neblbnite!! Čo bude mať z toho, keď ma odjebete!?“

Jedna kukla predstúpila pred neho a nezábudkovo modré oči si ho opovržlivo premeriavali.

„Dobre… tak budem jednať iba s tebou… ty si asi šéf… jasné, že si šéf akcie… tak počúvaj… nič netreba robiť, nemusíte ma odrovnať, naozaj nie! Komu to prospeje!? Ja to splatím okamžite! Ideme späť ku mne a ja to splatím okamžite… a pre vás mám…“ siahol do predného vrecka nohavíc a vytiahol čiernu peňaženku s hlavou býka zo žltého kovu na líci, „… desať litrov v hotovosti… na!“ a podal ju kukle celú, ako bola.

Kukla skontrolovala obsah peňaženky a okrem bankoviek našla aj občiansky preukaz, vodičský preukaz a pár parkovacích kariet.

Muž využil moment prekvapenia, predklonil sa, akože mu prišlo nevoľno, bleskovo siahol do zadného vrecka na rifliach a nacvičeným pohybom vytiahol…

Všetky kukly vedeli, čo má v zadnom vrecku, ale nechali mu ju tam. Počítali s tým, že ju použije… a nesklamal ich!

Čepeľ štvorpalcovej talianskej vyskakovačky cvakla v momente, keď sa z boku prirútil malý čierny uragán. Pár tupých úderov a muž vzdychal v piesku a zvíjal sa v bolestiach, lebo mu nakopli gule. Aj… gule… a talianska vyskakovačka ležala bezvládne opodiaľ.

„Vstaň!“

Išlo to veľmi, veľmi ťažko, ale napokon sa mu to podarilo.

„Vyzleč sa!“

„Choď do…“ snažil sa nestratiť glanc, ale prišiel ďalší úder.

S vyzliekaním mu museli pomôcť, lebo by tam boli do Vianoc.

Stál uprostred lesa iba tak, ako ho Boh stvoril, a jedna z kukiel urobila niečo, s čím nepočítal. Siahla si na temeno a stiahla kuklu z hlavy.

„No do pič…“ nedopovedal, lebo mu prudký úder na solar plexus vyrazil dych a zlomil ho v páse.

Prehli ho cez peň, zadok, chrbát a vojenský remeň obliali vodou z plastovej fľaše a do úst mu napchali vlastnú smradľavú ponožku a previazali ju kusom handry. Remeň zasvišťal vzduchom…

Svišťal dlho, veľmi dlho, a museli sa vystriedať… a keď omdlel, použili zvyšok vody z fľaše…

Potom mu ledabolo zviazali ruky za chrbtom, pohodili ho iba tak voľne do piesku a počkali, kým sa preberie.

„Už to policajtovi nikdy nesprav, lebo sa naserieme a bude ťa to naozaj bolieť a… na! Toto máš od nás ako bonus za dobré správanie…“

Taliansku vyskakovačku zabodli do kmeňa stromu. Všetko, čo mal na sebe, naládovali do igelitky a naložili do dodávky. Odišli a igelitku vyhodili do kontajnera na najbližšom odpočívadle diaľnice.

V sobotu tesne pred obedom vošiel Krauz k Bučákovi a chlapi pri výčape stuhli. Pitkin čapoval a keď ho zbadal, stuhol tiež. Ani si

neuvedomil, že pivo je už hotové a preteká cez okraj pohára. Hustá pena mu stekala na prsty a odkvapkávala na pult.

Krauz prešiel uličkou z ľudských tiel až k výčapu a do pivného marazmu na pulte hodil čiernu peňaženku s hlavou býka na líci. Nič nepovedal a ani chlapi nič nehovorili, a tak sa zvrtol a odišiel. Kuky a Canis hliadkovali opodiaľ, keby sa našiel mudrlant… ale nenašiel sa.

Pitkin zavrel pípu, utrel si prsty do zástery a vzal peňaženku. Utrel ju, otvoril a odborným okom prerátal bankovky. Skontroloval občiansky preukaz a peňaženku hodil za seba na policu s cigaretami. Chvíľu meravo stál, potom nechápavo pokrútil hlavou a nemému davu oznámil.

„Vedel som, že ho dostanú, ale že vrátia ešte aj prachy!? To… kto sa má v tých dnešných fízloch vyznať… ani desať litrov im už nestačí…!?“ a načal ďalšie pivo.

Nikto z prítomných nič nepovedal.

11

Krauz sa natiahol na gauči a driemal. Sobota poobede a nikde na obzore žiadna vražda. Zaslúžená šiesta. Iba ruka ho bolela, asi si ju niekde presilil.

„Idem s deckami pozrieť mamu… ideš s nami?“ spýtala sa Sylvia z kuchyne.

„Musím?“

„Ani som nedúfala…“

Zbalila dievčatá a vypadli. Krauz osamel, ale nebol smutný. Iba si pritiahol vankúš bližšie k brade a slastne sa usmial. Svokru mal v podstate rád, ale dnes ju nemusel. Už zaspával, keď v televízore spomenuli Vergília a nejaký herec zacitoval pár veršov v latinčine.

„Dokelu… skoro som zabudol…“ zašomral Krauz a dlaňami si pretrel tvár. Vstal a zašmátral v aktovke. Našiel poznámkový zošit z práce a prešiel do spálne k pracovnému stolu. Vyzbrojil sa ceruzkou a aby mu nezavadzala, vrazil si ju za ucho. Očami preletel chrbty kníh na polici a vybral si malú, nenápadnú, ale obchytanú. Slovník latinských citátov.

V zošite mal zapísané posledné slová farára Janetku, ktoré mu stihol povedať, kým ho odvliekli. Pamätal si ich takto: Kvi metunes vivet, liber mihi non erit unkvam alex argentum.

Napadlo ho, že Kvi sa v latinčine nepoužíva a že ho písali ako Q. Zalistoval v slovníku a nehľadal pod písmenom K, ale pod Q, a na strane stodva zabodoval. Od prekvapenia mu poskočilo obočie. Citát si pre istotu prečítal ešte raz.

„Qui metuens vivet, liber mihi non erit unquam.“

Pod tým bolo napísané meno autora. Horácius.

Ešte nižšie bol preklad.

„Nebude pre mňa nikdy slobodným ten, čo žije v strachu.“

„A boha!“ okomentoval klasika a nechápavo prižmúril oči. Porovnával text v knihe s tým, čo mal poznačené v zošite.

Pomýlil sa v slove Kví, v latinčine malo byť Qui, pomýlil sa aj v slove metunes, v latinčine malo byť metuens, pomýlil sa aj v slove unkvam, správne malo byť unquam, ale… slová alex argentum v knihe chýbali. Napriek tomu si bol istý, že ich počul úplne zreteľne! Tu sa určite nepomýlil! No v citáte… chýbali!!

Znovu prekontroloval originál a porovnal ho s poznámkami. Jednoznačne! Alex argentum v knihe nebolo, lenže farár bol znalec latinčiny par excelence a v takom triviálnom citáte by sa určite nepomýlil! Jedine… že by to nebol omyl, ale úmysel! O čo tu ide!? O čo mu ide? Krauz nechápal. Očami behal raz po zošite, raz po citáte v knihe.

„Alex argentum… alex argentum…“ šomral si a premýšľal. Niečo mu to pripomínalo, ale za živý svet si nevedel spomenúť čo! Podvedome si dlaňou šúchal bradu a krk.

Napovedal mu zlomený necht na malíčku.

Nalomený necht sa zachytil o retiazku na krku a ako trhol nadol, bolesť mu vytlačila do očí slzy.

„Krisssta aj s retiazzz… kou…“ cumľal si prst a vtom ho osvietilo!

Kov! Retiazka! Dala mu ju Sylvia k narodeninám a povedala, že je z čistého striebra a prívesok je striebro kombinované… už ani nevedel sa čím. Striebro! Po latinsky… argentum! Toľko si ešte z Mendelejevovej periodickej sústavy prvkov pamätal, aj keď sa ju učil už dávno. Argentum znamená striebro! Určite! Ale… prečo by ho farár upozorňoval na striebro!? A… ak mal na mysli striebro, čo je potom alex? Aký je to prvok?

Prezrel staré zošity a v jednom našiel malú kartičku s farebným rozdelením prvkov na kovy, nekovy, inertné plyny a podobné nezmysly. V každom okienku bolo okrem latinského názvu a skratky aj protónové číslo a ešte pár čísel, ktorých význam už dávno zabudol. Žiadny prvok alex nenašiel, ani v ťažkých kovoch na konci tabuľky. Alex nebol prvok, musí to byť niečo iné!

Strnulo sedel a masíroval si ubolený malíček. Občas si ho vopchal do úst a cmúľal ho ako detský dudlík. Musí nato ísť inak. Privrel oči a zapol nahrávacie štúdio za nimi. V duchu si prehrával

posledné momenty z návštevnej miestnosti kláštora. Janetka dlho civel pod stôl a… vlastne čakal, kým si to jeden z nich všimne! Janetka videl, že si to všimol práve on, a postrehol aj, že z dvojice policajtov práve on vedel ako-tak po latinsky, a preto aj posledné slová zašepkal jemu! To nebola náhoda! Janetka im chcel niečo naznačiť! Predtým povedal, že už všetko nestihne vypovedať, že je málo času… on tušil, že prídu, a vedel, že ich rozhovor odpočúvajú. Janetku nechali kvákať hlúposti, ale keď prišlo na lámanie chleba, zasiahli. Ale… kto? A… prečo? Kto poslal škaredú mníšku? A… boli to hlúposti, čo Janetka kvákal? Nemali jeho slová aj iný význam? Ak vedel, že o chvíľu prídu, možno sa im práve v tom krátkom čase snažil naznačiť niečo, čo by mali postrehnúť a pochopiť! Spomínal kríž, ktorý si mnohí nesú po celý život… Krauz si v duchu nadával, že nevzal diktafón, lenže bolo horúco a sako nemal a vyložiť ho provokatívne na stôl by mohlo znamenať ukončenie ich rozhovoru už na začiatku. Možno urobil dobre, že ho nevzal. Ťažko posúdiť. Tak či tak, bol z toho jeleň!

Niečo však predsa pochopil. Janetka nebol starý senilný dedo, bol to prefíkaný chlap a niečo ho štvalo. Niečo zo svojho života chcel vymazať alebo napraviť… a od Krauza chcel, aby to spravil za neho. Janetka nebol slobodný, žil v strachu… povedal to a Krauz si to pred chvíľou preložil.

Ako to bolo v tom Kovalského liste… Janetka mi povedal, že jeho kostolník zomrel pre veľké tajomstvo… a on mu nedokázal pomôcť! Naopak, ešte ho aj namočil!

O tom im však Janetka nepovedal ani slovo!

Krauz opäť vstal a prehrabal sa v aktovke. Našiel fotokópiu listu od pani Kovalskej a priniesol si ju do spálne. Položil ju vedľa zápisníka. Včera ho čítal asi stokrát a ani sa nečudoval, že originál hodili jeho kolegovia do koša. Lenže… oni nevedeli súvislosti a jemu sa to už začínalo črtať trochu inak… alebo blúzni aj on!?

Potom dostal nápad. Janetka sa ho spýtal, či čítal slovník latinských citátov… že je to múdra kniha a môže mu pomôcť s mnohými rébusmi. Janetka nemohol vedieť, že ju má doma, ale vedel, že ak bude chcieť, tak sa k nej dostane, hoci aj v knižnici. Na zadných stranách latinského slovníka boli vysvetlivky k jednotlivým autorom citátov. Našiel si H.

HORATIUS

Quintus Horatius Flaccus (65 – 8 pred n. l.), rímsky lyrický básnik. Najznámejšie sú jeho Satiry, Piesne, Ódy a epódy, Listy. V živote aj v tvorbe sa držal filozofie „zlatej strednej cesty“.

„Zlatá stredná cesta…!“ vychrlil Krauz a hodil sa na operadlo. Ten Janetka je diabol! Ako mohol vedieť, že práve toto nájde?

„Tak moment!“ Krauz vstal a išiel si na balkón zapáliť. Bolo toho na neho trochu priveľa. Potreboval si usporiadať myšlienky. Fajčil a premýšľal. Mal by začať listom, ktorý teraz dostával trochu iný význam. Dofajčil, vrátil sa a začal ho čítať po stoprvý raz.

Drahá moja,

ak budeš čítať tento list, znamená to, že si si už prečítala dva prvé a vieš, čo máš robiť. Tento vlastne adresujem nie Tebe, ale tým, ktorí by mali celú vec prešetriť a nájsť vinníkov. Prehlasujem, že tento list píšem pri plnom vedomí, zdravý na duchu a chorý iba na tele, ale to nemá na pravdivosť mojich slov žiadny vplyv.

Nedobrovoľne som sa zúčastnil na veľmi zlej veci a musím sa z nej vyspovedať. Musí byť vypátraný vinník a musí byť spravodlivo potrestaný, pretože my ostatní sme v tom nevinne a konali sme pod hrozbou násilia a z obavy o svoje životy a životy našich najbližších. Vyhrážali sa mi smrťou, zničením existencie môjho syna, ktorý nemal nikdy doštudovať, a ty, moja manželka, vraj skončíš ako upratovačka verejných záchodov. Nevydržal som, podľahol som! Boh mi je svedkom, donútili ma!

Stalo sa to 17. mája 1985 v piatok pred štvrtou poobede. Všetci zamestnanci už boli preč, iba archivárka, pani Marika, bola vzadu v kuchynke. Zatelefonoval mi dôstojný pán Janetka a hlas mal nástojčivý a vystrašený. Spýtal sa ma, či je zadný hrob číslo sedemnásť v rade rímskych dvadsaťdva pripravený. Vedel, že sme ho vykopali, lebo sa doň mali naskladať pozostatky z rekonštrukcie morového stĺpa v nitrianskej diecéze, a tých pár historicky nezaujímavých kostí, čo po rekonštrukcii ostalo, malo skončiť u nás. Hrob bol vykopaný už pár dní a Janetka to dobre vedel, pretože si ho osobne prišiel skontrolovať. Biskupský úrad ho poveril, aby sa ujal celej akcie a v spolupráci s nitrianskou diecézou zariadil prevoz a uloženie kostí do hrobu. Preto ma jeho telefonát prekvapil.

Prekvapila ma aj jeho žiadosť, aby som neodchádzal z pracoviska, že sa o chvíľu za mnou zastavia všetko mi osobne vysvetlí a aby som skontroloval, či už všetci zamestnanci odišli, že by sme mali byť pri tom sami. Tak čudne som ho ešte nikdy nepočul rozprávať.

Zašiel som za archivárkou, ale keď som videl, že sa už balí, ani som jej nič nepovedal. O chvíľu prišiel dôstojný pán Janetka. Bol v hroznom stave. Skolaboval mi priamo v kancelárii a ledva som ho odniesol na umyvárku. Prebrala ho až studená voda. Pomohla mi pani Marika. Musel som mu dať aj trochu koňaku, aby sa spamätal. Pani Mariku som požiadal, aby už odišla a nechala nás samých. Janetka ma prosil, aby som sa ho na nič nevypytoval, že mi aj tak nesmie nič povedať, že všetko je prísne tajné a sledované „zhora" a rozprával veľmi zmätene. Vôbec som mu nerozumel a netušil som, kto sú to tí zhora a o akú prísne tajnú akciu ide. Janetka sa rozplakal a nevedel som ho upokojiť. Stále dookola omieľal, že je to veľký hriech a že mu Boh nikdy neodpustí. Dlho sme čakali. Potom prišli dve autá. Jedna dodávka. Vystúpilo šesť mužov, ale za nami do kancelárie prišli iba dvaja, ostatní pofajčievali vonku. Videl som, ako za sebou zavreli hlavnú príjazdovú bránu. Jeden hovoril po česky. Nepredstavili sa, ani raz sa neoslovili menom a ani sa netitulovali. Od Janetku chceli vedieť, či je všetko pripravené. Iba chabo prikývol. Poslali ho von so slovami, že vie, čo je jeho povinnosť. Cez okno som videl, ako nasadol do dodávky a odviezli sa do rohu cintorína. Ten, čo hovoril po našom, mi povedal, že v záujme vyššej moci použijú náš hrob, a hodil mi na stôl úmrtný list, aby som ho zaevidoval. Namietol som, že v tej časti cintorína sa už nesmie pochovávať, je to historicky chránená časť… iba sa uškŕňali a hodili mi na stôl fotografie. Bol na nich môj syn pred školou a manželka, ako si odomyká bránu domu. Zvážneli a už sa neuškŕňali. Varovali ma, aby som si to rozmyslel. O tom, čo sa tu dnes odohralo, sa nesmiem pred nikým zmieniť, inak sa mi stane nehoda a môj syn nikdy nedoštuduje a manželka príde o prácu a bude rada, ak jej dovolia čistiť mestské záchody. Varovali ma, aby som sa nezahrával a robil, čo mi prikážu. Kázali mi opísať údaje o mŕtvom do knihy… keď som si prečítal meno, oblial ma pot. Stálo tam Karol Klokner a podľa dátumu narodenia som vedel, že to bol Janetkov kostolník. Vzal som hrubé atramentové pero, ale zastavili ma. Chvíľu sa potichu radili a

napokon rozhodli, že zápis mám urobiť iba ceruzkou, že sa možno ešte zastavia a doplnia ho alebo pozmenia. Namietal som, že v úmrtnom liste nie je dátum smrti, prikázali mi napísať dnešný dátum, žiadal som aj nejaký doklad o lekárskej prehliadke a povolenie na pochovanie, iba ma vysmiali a opäť sa mi vyhrážali, aby som sa nestaral do vecí, ktorým nerozumiem. Urobil som, čo chceli. Kým sme čakali na návrat pána Janetku, mali nepekné poznámky o tom, ako sa mi páči funkcia správcu, či som spokojný s platom a aby som si vážil všetko, čo som už v živote dosiahol, neriskoval, že o všetko prídem, a poslúchal. Boli dosť drzí a vulgárni, stále fajčili a popol odklepávali na zem a ohorky iba tak zastupovali špičkou topánky a neustále sa škerili na dvojzmyselných narážkach, ktorým som nerozumel. Napokon Janetka prišiel, ale ani ho nepustili dnu, naložili ho do auta a odviezli.

Bol som sa pozrieť na hrob, bol zasypaný. Nechali sme ho tak, iba sme ho na druhý deň splanírovali. Každý, kto o ňom niečo vedel, sa snažil zabudnúť, a tí čo nevedeli a pýtali sa, postupne ako nedostávali odpovede, zabúdali tiež. Roky na jeho hrobe nebola ani len cedulička. Ale… ja som sa dozvedel aj viac!

Dôstojný pán Janetka sa nervovo zrútil a bol dlho v nemocnici. Aj keď sa vrátil, sotva bol schopný celebrovať jednu súvislú omšu… veľmi zostarol. Navštívil som ho. Úplne ošedivel za ten čas! Plakal a prosil ma o odpustenie, že ma do toho zatiahol. Sľúbil mi, že vymodlí u Boha odpustenie aj pre mňa, ale že jeho hriech je oveľa, oveľa ťažší a jemu asi nebude mať kto odpustiť. Nechcel o tom rozprávať a poslal ma preč, ale o pár rokov, myslím, že to bolo v osemdesiatom ôsmom, po mňa poslal. Povedal mi, že časy sa menia a že to už nebude dlho trvať a že mám právo vedieť viac a pripraviť sa na to! Na čo!?… skoro som ním vtedy zatriasol od netrpezlivosti. Čo mi povedal, ma naozaj zdrvilo! Vraj už aj mňa evidujú v zoznamoch. Od tej nešťastnej udalosti na cintoríne. Netušil som, v akých a o čom hovorí. Keď mi to vysvetlil, potreboval som studenú vodu pre zmenu zase ja. Stal som sa spolupracovníkom Štátnej bezpečnosti, a to, že som nič nepodpísal, nikoho nezaujímalo a ani nebude zaujímať. Janetka mi objasnil aj pozadie. On bol donútený k spolupráci už dávno, ale naivne si myslel, že im bude stačiť, ak občas príde do určeného bytu, vypije s nimi kávu a povie im, kto začal chodiť do

kostola a kto prestal a kto chodí pravidelne. Zo začiatku im to aj stačilo, ale potom sa mu veci vymkli z rúk. Začiatkom osemdesiateho piateho za ním prišli a povedali mu, že už vedia o tajomstve… ale mne Janetka nechcel povedať, čo je to za tajomstvo.

Zakaždým sa iba prežehnal a prosil ma, aby som nenaliehal. Stále dookola opakoval, že Kloknera zabila „zlatá stredná cesta“ a on tomu napomohol. Videl som na ňom, ako trpí! Bol úplne mimo. On si svoj kríž vraj ponesie sám a aby som vedel aký, priznal sa mi, že Kloknera vydal policajtom on. Tri dni ho mučili a napokon zabili, a aby bol pohár horkosti naplnený až po okraj, prikázali mu pochovať ho, akoby sa nič nestalo. Pre susedov a príbuzných bola pripravená verzia, že dostal infarkt. A ja som sa stal pomocníkom pri zahladzovaní stôp tohto ohavného činu!

Moja drahá, keď budeš čítať tento list, budem už stáť pred tvárou Božou a budem úpenlivo prosiť o zmilovanie, ale postaviť sa pred teba a povedať ti pravdu som sa nikdy neodvážil. Prosím Ťa teraz… odpusť!

Moja posledná prosba je, aby si tento list odniesla na políciu… na novú políciu, ktorá bude určite lepšia a spravodlivejšia než tá naša, aby vyšetrili vraždu Karola Kloknera, lebo to bol dobrý kresťan a zaslúži si to!

Zbohom a dovidenia, drahá moja!

Anton Kovalský

Pod menom bol krasopisne namaľovaný podpis. Dlhá slučka posledného písmena bola rozmazaná, tam asi dopadla slza.

Krauz si usporiadal myšlienky.

„Nebude pre mňa nikdy slobodný ten, čo žije v strachu,“ zašepkal a zopakoval to aspoň trikrát. Žije v strachu… Janetka žil v strachu a žije v ňom podnes. A… nie je slobodný, to videli na vlastné oči! Pri návšteve Krauza a Burgera zacítil poslednú možnosť niečo o tom zasignalizovať smerom von. Krauz by ho potreboval dostať z kláštora a poriadne vypočuť a dozvedel by sa všetko! Aj o zlatej strednej ceste aj o tajomstve, pre ktoré zomrel Klokner. Lenže… Burger povedal, že ho už nikdy neuvidia, a Burger sa vyznal. Krauz nechtiac, ale predsa uznal, že Janetku asi nikdy nevypočuje a ani

slovo z jeho svedectva sa nikdy nedostane na papier. Ale jeho odkaz mu bol jasný, iba… tie posledné slová… alex argentum… prečo?

Vytrhol malý žltý papierik z dcérinho zápisníka a napísal celé znenie citátu aj s Janetkovým dodatkom.

Nebude pre mňa nikdy slobodný ten, čo žije v strachu alex striebro.

Sústredil sa a začal uvažovať.

Alex nie je prvok, ale je to… povedzme… čistiaci prostriedok. Alex sa používal na čistenie záchodov a bielej sanity. Má to význam? Nebude pre mňa nikdy slobodný ten, čo žije v strachu čistiaci prostriedok striebro… hovadina! Krauz celý riadok preškrtol.

Alex je… povedzme… meno psa! Alebo to je Ajax? Alebo… to je ten čistiaci prostriedok?! Dokelu!! Ako by to vyzeralo so psom? Nebude pre mňa nikdy slobodný ten, čo žije v strachu pes striebro… hovadina ešte väčšia! Krauz preškrtol aj tento riadok.

Alex je… povedzme… povrchová úprava hliníka! Hliník a striebro! To je ono! To by šlo! Dva kovy! Vlastne… nie! To nie je alex, ale alox… aloxovanie… povrchová úprava hliníka, používaného na podhľady v interiéroch…

Tak znova! Alex je… krstné meno… Alex ako Alexander…

Ich šéf je Alexander, ale hovorili mu Šani, alebo šéf, ale zdomácnené meno Alexandra môže byť aj Alex, nie? Ako by to vyzeralo? Krauz napísal… nebude pre mňa nikdy slobodný ten, čo žije v strachu Alexander Striebro… tiež hovadina!

Alebo… vážne!? Znie to až tak hlúpo?

Alexander Striebro.

Vstal a prelistoval telefónny zoznam. Našiel iba dvoch. Ján Striebro a Igor Striebro… Alexander žiadny! Potom tam bola aj Iveta Strieborná, ale nehodila sa mu. To nevadí, ale priezvisko môže byť! Existuje, a to je podstatné! Môže to byť aj čokoľvek iné, ale môže to byť aj meno, a ak sa dá za Horáciov citát pomlčka alebo tri bodky, čo Janetka nemohol naznačiť, môže z toho vzniknúť odkaz, že… o Janetkovej neslobode by viac vedel Šani Striebro…

Krauz znechutene odšmaril ceruzku a tvár si zaboril do dlaní. Už blbne! Také nezmysly! Iba umelohmotné konštrukcie bez racionálneho podkladu a navyše bez akéhokoľvek dôkazu…

Radšej sa na to vykašlal… ale jednu vec predsa len urobil. Na spodok žltého papierika poznačil meno, ako by si ho on predstavoval, ak by bolo reálne.

ALEXANDER STRIEBRO

Urobil si ešte dve poznámky:

Vráť sa k Janetkovi, musí vysvetliť, čo je to zlatá stredná cesta a ako zabila Kloknera a čo je to za veľké tajomstvo, čo poznal.

Vráť sa k archivárke, asi klamala, neodišla a všetko videla a počula. Už vieme prečo.

Spokojný sám so sebou zbalil veci do aktovky a otvoril si pivo. Potom si na videu pustil film. Sedem statočných. Slastne sa natiahol na pohovke a započúval sa do rytmu známej hudby. Kým padol prvý výstrel, už spal.

12

Pondelky bývajú strašné. Ani vidina obrovského zárobku nemôže v pondelok ráno vylúdiť na tvárach policajtov úsmev. O tom, že by mali úprimnú radosť z toho, kde sa v pondelok ráno práve nachádzajú, nemôže byť ani reči.

Burger fajčil a čítal noviny. Hanzel mu pred chvíľou popísal sobotný výlet do borovicového lesíka a Burger iba súhlasne prikývol. Tým to bolo uzavreté.

„Tu píšu, že v Iraku zomrel prvý poľský vojak…“ noviny nezložil, iba spokojne vypustil kúdol dymu.

Váňa si z úst vybral drievko z jaterničky, prehltol a zabodoval.

„Musel byť už strašne starý… keď bol prvý… poľský…“

Hanzel sa pohojdal na stoličke a ruky si založil za hlavu. Chcel debatu rozvinúť, lebo sa mu zdala na začiatok týždňa celkom sľubná, a tak sa aj on zapojil.

„Váňa, to nesúvisí s Wolodyjowským… Edo má na mysli minuloročný vojenský kontingent.“

„Kontingenty odvádzal môj otec a aj tak mu furt nadávali do kulakov… ale s vojnou nemal nič spoločné… s Poliakmi už vôbec nie…“ a naložil si nové sústo.

„Kde je Kuky?“ spýtal sa Krauz, sotva sa rozložil po stole.

„Asi na hajzli… bral si noviny, ale čítať ešte nevie, tak načo by mu boli?“ snažil sa mu odpovedať Váňa, ale iba oprskal celý stôl, a tak sa rozhodol, že sa najprv v pokoji naraňajkuje, a až potom sa im bude venovať.

„Kuky používa toaleťák…“ zašomral Hanzel, ale nikto sa nezasmial.

„Na niečo som asi prišiel…“ skúsil nesmelo Krauz, ale Burger ho ignoroval. Ešte nemal dočítané noviny.

„Edo…!“ skúsil znovu.

„Mám prievan, nepočujem, bolia ma uši… a celá hlava…“ frflal Burger, lebo sa mu naozaj nechcelo rozoberať pracovné záležitosti, kým si nevybaví ranný pokec s Mayorom.

„Skús vatu…“ poradil mu Hanzel.

„Už som skúsil… nič…“

„Do uší…“

„Aha! Preto tá odporná chuť…“

Zazvonil telefón. Krauz pozrel na hodinky. Štvrť na osem.

„Prosím… Kra… pošlem ho!“

Zložil a na oplátku mu tiež vystrúhal grimasu.

„Chce ťa vidieť Šaňo… ešte pred rannou poradou…“

Burger poskladal noviny a bez slova odišiel. Vo dverách sa zrazil s Kukym.

„Čau… aj ty, Riško!“ pozdravil Krauza a bez rozpakov si prisadol k Váňovi. Dal si krvavničku, kúsok jaterničky a dva krajce chleba.

Krauz porozkladal po stole sobotňajšie poznámky a skôr než ohúri starších kolegov brilantnou analýzou, chcel si ich prečítať. Jeho zámer mu prekazil telefón.

„Príď sem!“ zavelil Mayor a Krauz sa vybral do jamy levovej.

„Sadaj! Celý incident sme vyriešili dovolenkou, nikto zhora do toho nezarýpal, takže to považujem za vybavené. Seriete ma, ale to viete a nebudeme to teraz rozoberať! Máte jednu sobotnú službu navyše! Dúfam, Edo, že hlavu máš v poriadku! Stalo sa cez víkend niečo, čo by som mal vedieť!?“ zagánil Mayor.

„Nie!“ pohotovo zareagoval Burger.

„Nie!“ pohotovo zareagoval Krauz.

„Prečo ti neverím?“

„Spal som celý víkend, Šani…!“

„Nie tebe… Edo… jemu!!“

„Šéfe… ale ja!?“

„Áno ty!! Chceš mi nahovoriť že…vy… vraždári… to necháte iba tak!?“

„Nóó…“ zaodŕhal Krauz, „… aby som pravdu povedal, trochu sme ho už…“

„Nie! Tak toto nie! Fakt nemusím vedieť všetko! Vypadnite!!“

Ale bolo už pol ôsmej a vo dverách sa zrazili s ostatnými chlapcami z oddelenia vrážd, a tak nevypadli, ale sadli si a vypočuli si zvodky zo soboty a nedele. Mayor si do veľkého zošita poznačil robotu, s ktorou sa dnes jeho podriadení chceli popasovať, a keď tam pripísal ešte pár nezmyslov a s výsledkom bol celkom spokojný, zberal sa na poradu k riaditeľovi. Všetci odišli. Krauz s Burgerom ostali.

„No!?“

Skôr, než stihli odpovedať, vošiel riaditeľ kriminálky.

„Čo preberáte, vy traja?“ predbehol ich.

„Ide o tú mŕtvolu s klincom, pán riaditeľ…“

„Kostrový nález, chcete povedať, Burger, nie!?“

„Vraždu… povedal vyšetrovateľ…“

„Ešte som nevidel uznesenie…“

„Bude! Aj uznesenie bude, ale my by sme potrebovali zariadiť odposluch telefónu…“

„Už viem! Váš šéf mi niečo naznačil… nejaký farár… čo?“

„No…“

„Tak na to zabudnite!!“

„Prečo!? Je to komplikovanejšie, než sme si mysleli…“

„Predpokladal som…“

„Asi naozaj ide o vraždu…“

„Aj tak! Farára nie! Najlepšie by ste spravili, keby ste to už uzavreli… že sa nič nestalo, alebo páchateľ neznámy… veď viete!! Uvedomte si, aká je situácia! Vedenie ministerstva uvažuje o zriadení policajných kaplánov na každom krajskom riaditeľstve, a možno aj na okresoch. V Prahe to vrie! O pol roka môžeme očakávať samostatný štát a hádajte, kto vyhrá voľby v tomto malom zadubenom podhorskom statiku!? Ak sa bude situácia vyvíjať týmto smerom, tak kresťania nie sú bez šancí! Možno sa časom dočkáme aj… ministra vnútra z ich radov…“

„To je blbosť!!“

„Prečo, Edo?“

„Kresťania hlásajú bratskú lásku, solidaritu, porozumenie… oni by logicky mali inklinovať k rezortom, ako je zdravotníctvo, školstvo, kultúra a… podobne, a nie silové ministerstvá… to sa nikdy nestane!“

„Nikdy? Prečítaj si knihu *Čo rozprávajú evanjelici* od Kosidowského, tam sa dozvieš, ako tá ich celá farizejská organizácia vznikala a ako pokračovala… moderní svätuškári chcú vládnuť a na to potrebujú silu a moc, a tá je u nás a v armáde, a nie v školách a v nemocniciach… už sa zobuďte, chlapci, a myslite trochu moderne!! Politicky moderne! Za tejto situácie žiadny odposluch farárov!! Aj tak sa nám budú roky mstiť za minulých štyridsať rokov, uvidíte! Stanú sa z nás žobráci v makroekonomicky prosperujúcom štáte, verte mi! Vraždy, lúpeže, znásilnenia, ochrana života bežných občanov… to nebude o chvíľu dôležité… pôjde o fleky, o politiku a o dresy! O farbu dresov… kto pochopí a vyfarbí sa, má šancu, ostatní zakapú na uliciach v dvanásťhodinových službách! Ak sa to všetko zmení a dostanú sa k moci, prídu nové direktívy, pokyny, nariadenia, rozkazy, kontroly… budú sa vypytovať a snoriť v spisoch… aj starých… ako by sme to odôvodnili? Odposluch farára… teraz!?“

„Že sa stala vražda…“ zapípal nesmelo Krauz.

„Vražda!! Koho to zaujíma… musíme byť lojálni… a predvídaví…“

„Ale my máme vraždu… a chceme ju objasniť…“

„Potom… neskôr… po voľbách…“

Riaditeľ odišiel. Mayor iba pokrčil plecami.

Krauz s Burgerom pokrčili plecami tiež. Odchádzali. Krauz si medzi dverami neodpustil:

„Chcel som si ísť do bufetu kúpiť minerálku… je teplo… radšej si zoženiem svätenú vodu… kedy dačo…“ a zaplesol dvere.

Mayor si iba povolil kravatu.

Sadli si v kancelárii a vychutnávali samotu. Váňa s Kukym išli robiť rekonštrukcie s Ondrejom-Beštiou a mali program na celý týždeň. Canis mal dnes poobednú a oni dvaja…

Burger si zapálil a rozložil noviny. Ako najstarší mal aj najväčšiu odolnosť. Blbovzdorný pancier si pestoval roky a vedel ho aj prakticky využívať.

„Vykašleme sa na to?“ skúsil Krauz.

„Asi áno. Ale… ráno si niečo štebotal…“

„No… na niečo som fakt prišiel!“

„Čujme! Mudrlant…“

Krauz ožil a začal s prekladom latinského citátu, potom s listom, ktorý Burger ešte nevidel, a preložil mu aj výraz alex argentum s indíciou na vlastné podstatné meno. Burger odložil noviny a prehŕňal sa v Krauzových poznámkach. Občas zamrmlal popod nos, občas ticho zanadával, občas si zapálil cigaretu. Nedokázal skryť prekvapenie.

„Až na toho Strieborného sa mi to zdá celkom slušná analýza. Alexander Striebro znie trochu vedecko-fantasticky… ale inak slušná práca! No… chlapče… keď raz budeš veľký detektív a budú sa ťa pýtať, kto ťa učil, nezabudni povedať meno…“

„Komenský…“

„Správne… čo sa týka tej Mariky… prečo klame?“

„Lebo mi povedala, že ju do nemocnice odviezli pätnásteho mája… to je streda. Ale Kovalský píše, že v piatok sedemnásteho bola ešte v robote a pomáhala mu kriesiť Janetku.“

„Výborne… začneme u nej!“

„Ja by som chcel ísť do kláštora…“

„Až taký prúser u šéfa nemáme…“

„… a požiadať Janetku, aby sa dostavil na výsluch. Tu ho vymoržujeme, u nich sa to nedá…“

„No…“ Burger sa zamyslel, „… nech je po tvojom, poďme teda do kláštora, budeme tam hotoví raz-dva, uvidíš, a potom si podáme archivárku. Si tvrdohlavý ako… ako… ja, ale nevadí! Zájdeme tam, aby si sa presvedčil na vlastné oči, čo sú to katakomby…“

Krauzove poznámky nechali iba tak pohodené na stole. Žltý papierik s fiktívnym menom ostal navrchu. Boli si istí, že pre bezpečnosť stačí zamknúť kanceláriu…

Pustili ich do návštevnej miestnosti. Odprevadila ich mladá vyplašená mníška a keď za nimi zatvárala dvere, viditeľne sa jej uľavilo. Krauz sa bleskovo zohol a prezrel spodok stola. Burger sa iba uškrnul.

„Kurva…“

„No tak! Synu… na takomto mieste také slová…!!“ napomenul Krauza, ale kým ten stihol zakontrovať, vošla škaredá žena v čiernom. Sprevádzali ju dvaja mnísi.

„Páni…“

„Dobrý deň… madam…“ ujal sa slova Krauz.

Skoro omdlela.

„Ma… da… !!“ prevrátila oči, ale ovládla sa. „Pochválen buď Ježiš Kristus…“ zasyčala.

„Až na výnimky…“

„Až na veky!… sa hovorí!! Prišli ste opäť provokovať?“

„Nie! Akože opäť? My… sme už niekedy provokovali?“

Chvíľu prehĺtala a bojovala s nutkaním povedať im od pľúc, čo si o nich myslí, ale nakoniec zvíťazila dobrá výchova.

„Čo… si prajete?“ vyštekla.

„Hovoriť s pánom Janetkom.“

„Dôstojný pán tu nie je!“

„A… kde by sme ho našli?“

„Prečo?“

„Radi by sme sa s ním porozprávali…“

„Už ste s ním hovorili…“

„My by sme radi ešte raz…“

„Načo!?“

„To… by sme radi jemu osobne…“

„Jeho eminencia biskup Jastrab ho pozval na meditácie…“

„Veď je chorý…“

„Už nie…“

„Takže by mohol prísť aj na výsluch k nám, však?“

„Vy…!!“ zlosť ňou zalomcovala až očervenela v tvári, ale iba bezmocne zaťala päste, lebo si uvedomila, že im sama sadla na lopatu. „Nie, nemohol! Nesmie sa namáhať a rozčuľovať, lekár to zakázal…“

„U nás by mal pokoj a pohodičku…“

„To by stačilo! Dôstojný pán Janetka tu už nie je a neviem, kde je! To je všetko!? Tak prosím…“ a odstúpila od dverí, aby im nezavadzala.

„A… keby sme mu tu u vás nechali písomné predvolanie…?“

„Ja nie som poštárka!!“

„Nie?“ Krauz neskrýval úprimné prekvapenie.

Burger ho radšej vystrčil zo dverí a vypadli. Baba bola síce trpezlivá, ale dvaja mnísi sa už akosi podozrivo vrteli a o ďalšie štichy na hlave nestál. Zato stáli pred vchodom k Bučákovi.

„Dnes radšej nie…“ navrhol Krauz.

„Radšej nie…“ súhlasil Burger, pokrčil ramenami, poškrabal sa po temene a smutne vykročili do horúcich uličiek starého mesta.

Pinguin až podskočil, keď ich zbadal. Stretli sa vonku pri vstupnej bráne. „Tak ako pokračuje vyšetrovanie? Už ho máte?“

„Ešte nie, pán správca, ale ďaleko nám neujde…“ Burger použil okrídlenú vetu, ale hneď si uvedomil, že v tomto prípade asi nesedí. Za sedem rokov sa páchateľ mohol dostať na opačný koniec sveta aj plazením, nemusel ani utekať.

„Čím môžem byť nápomocný tentoraz?“

„Radi by sme si v archíve niečo overili, nebudeme vás zdržovať, stačí nám pani Marika…“

„Ale ja rád pomôžem! Poďte za mnou!“

„Nie! Naozaj netreba! Asi ste práve na odchode, tak sa nezdržujte, my si nájdeme pani…“

„Bol som na odchode, idem na miestne zastupiteľstvo prejednať nejaké zmluvné záležitosti, ale to počká! Vy ste prednejší!!“ a bez otáľania sa zvrtol a mieril do kancelárie.

Krauz s Burgerom si vymenili rozpačité pohľady. Musia sa teda rozdeliť a jeden ho zabaví a druhý prehovorí pani Marike do duše, aby už neklamala.

„Nech sa páči…“ správca odomkol kanceláriu a teatrálnym gestom im naznačil, že majú prednosť. Burger nelenil, objal ho okolo ramien a vtlačil ho dnu.

„Tak poďte, pán správca, podebatujeme…“ a zavrel za sebou dvere.

Krauz prešiel na koniec chodby a keď sa chystal zaklopať na dvere archívu, zacítil príjemnú vôňu silného francúzskeho tabaku. Neunúval sa s archívom a bez zaklopania vrazil do kuchynky.

Pani Marika si poslednými kvapkami z poldecáka pošpinila blúzku.

„Boha! Aspoň klopať… aha! To ste vy!? Aj vy by ste mohli klopať, aj keď máte odznak… a búchačku asi tiež…“

„Mám!“

„Nabudúce vykopnete dvere?“

„Nie! Žiadne nabudúce nebude, som tu posledný raz. Ak by malo byť nejaké nabudúce, pošlem pre vás eskortu aj s majákom…“

„Aha…“ zvážnela a opatrne postavila pohár na stôl, „… takže už nie sme kamoši… no dobre!“ zadusila a zapálila si. Oči sa jej leskli a pohyby mala neisté, ale rutinne to maskovala. „Počúvam! Vybavíme to tu, alebo mám predpažiť?“

Krauz sa snažil povzniesť nad uštipačný tón a pokojne si prisadol aj bez pozvania. Predbehla ho.

„Dáte si… jeden…?“

„Nie! V službe nepijem!“

„Minule ste mali dovolenku?“

Krauz sykol pomedzi zuby a usmial sa. Bol rozhodnutý nedať sa vyprovokovať.

„Viete, čo nemajú policajti radi?“ zasyčal a prižmúril oči.

„Špenát? Nie! Paradajkovú polievku! Furt musia nosiť uniformy do čistiarne…“

„Vtipné… cé je správne! Keď im ľudia klamú!!“

V očiach jej zaihrali iskričky a zhlboka sa nadýchla dymu. Pomaly z nej unikal, nechtom kreslila po obruse a napokon si to rozmyslela.

„Tak dobre… čo ste zistili?“

„Že ste mi klamali!“

„A?“

„A ja to nemám rád!“

„A ja nemám rada premúdrených polišov, a vydržala som to!“

„Tak ja to vydržím dnes a nezatknem vás a… sme si kvit! A odteraz sa budeme baviť iba úradne…“

„Fíha!“

„… bez fíha a podobných sarkazmov!“

„Bez sarkazmov…“ pritakala s kamennou tvárou, ale vydržala to iba pol sekundy, potom jej začalo trhať kútikmi úst.

Rozosmiali sa skoro zároveň.

„Tak jeden…“ súhlasil Krauz.

Štrngli si. Aj Krauz si zapálil.

„Ale aj tak ste ma naštvali… pani Marika… v stredu pätnásteho ste neboli v nemocnici so žlčníkom, lebo ešte v piatok sedemnásteho ste boli v robote a videli ste… všetko… žlčník prišiel až potom…“

Pokývala a hlava jej zo zotrvačnosti ešte párkrát poskočila.

„Ste vytrvalý…“

„Bojíte sa? Ešte stále?“

„Áno! Ešte stále… vám neverím…“

„Tak ste mi nemali povedať vôbec nič…“

„Nezbavila by som sa vás…“

„To je tiež pravda…“

Chvíľu váhala.

„Ja…“

„Vy ste ho mali rada…“ vystrelil Krauz.

Tvrdo mu pozrela do očí. Sopliak jeden! Čo si to dovo… potom vydýchla a opäť pokývala hlavou. A opäť jej dlho poskakovala, akoby v nej mala zotrvačník.

„Aj to… ale s tým, čo sa stalo, náš vzťah nijako nesúvisí…“

„Ja len aby ste vedeli, že sme išli do hĺbky…“

„Do hĺbky!! Bože!! Mohli by ste prestať používať tie idiotské policajné výrazy!?“

„Mohol! A mohli by ste prestať používať tie idiotské naivné klamstvá!?“

„Mohla! S vami… je ťažká reč…“

„… ste mi práve zobrali z jazyka…“

„Ja… si dám ešte jeden…“

„Ja už nie… ďakujem… fakt ešte musím pracovať…“

Prestávku na nalievanie využil, aby si ju lepšie obzrel. Chudá a šľachovitá, neprirodzene biele vlasy s modravým odtieňom ostali, ostré črty tváre a pevný odhodlaný pohľad. Fajčila jednu od druhej a pila ako námorník, už od rána vytrvalo s krátkymi prestávkami. Boh vie, čo všetko si v živote preskákala. Nemal právo sa na ňu hnevať. Svojich šesť krížikov si niesla statočne a bez reptania a ak klamala, tak iba v sebaobrane. Podozrivá nebola, policajné fintičky a zastrašovanie neboli namieste, a to ostatné… to si s ňou chcel Krauz rozdebatovať slušným spôsobom.

Taktika bola zvolená, teraz iba vydržať.

„Ja… by som chcela vedieť, prečo to robíte…“

„Ponúkli mi trojizbový štátny byt, nemusel som na dva roky na vojnu, plat…“

„Ja myslím toto špáranie sa v mojej minulosti!“

„Aha! Pre mňa to nie je špáranie. A nie minulosť. Vražda je premlčaná až po dvadsiatich rokoch, dovtedy je pre nás všetko aktuálne. Možno je to minulosť pre vás, pre mňa je to iba pár dní starý prípad… teda čerstvý! Zabili muža a zatĺkli mu do hlavy klinec. Platia ma zato, aby som zistil, kto to bol a ako ho dostať za mreže.“

„To je všetko? Také jednoduché?“

„Vy máte na mysli svedomie? Alebo dušu? Alebo… súcit, alebo osobné zainteresovanie či vnútorné pocity?“

Chvíľu mu zadumane pozerala do očí. Neuhol. Vedel, že niektorí ľudia týmto spôsobom hľadajú opodstatnenie svojho rozhodnutia, ktoré sa mení z nie na áno, a chýba im už iba krôčik. Preto neuhol. Spravil dobre. Vykročila. Ešte jej pomohol.

„Nesmú byť. Žiadny súcit, žiadne vnútorné pocity. Ak zabijú niekoho z rodiny alebo blízkeho, detektív musí ísť od prípadu, nesmie ho vyšetrovať! Žiadne osobné zainteresovanie, žiadne city, inak by sa zbláznil po roku tejto práce. Úprimne povedané… niektoré prípady nás vnútorne… ako by som to… serú… ale nikdy to nesmie prekročiť určitú mieru, inak… cajla! Vy… môžete! Môžete k nemu a k celej veci pociťovať, čo chcete, ale ja… sa vás môžem iba pokúsiť chápať, nič viac. A nesnažte sa na tom niečo zmeniť.“

„Škoda… veľmi by som chcela… aby ste ma chápali aj trochu inak… ale… keď to nejde, tak to nejde, nevadí! Aj tak vám to poviem…“ zapálila si a ani ho neponúkla, naliala si ešte jeden, „… milovala som ho a moje city boli opätované. Schádzali sme sa… za kostolom v záhradnej kôlni, ktorú prerobil a celkom slušne zariadil… je to farská záhrada, ale Boh nám odpustí, lebo vie, že sme nerobili nie zlé… nebol to hriech!!… pre nás to nebol hriech… ale ľudia… by nás ukameňovali. Preto sme sa schádzali potajomky. Milovali sme sa a ja som tolerovala jeho vôľu, aby o tom Martuška a ani nikto iný nevedel. Karol bol pre mňa posledná štácia, po tom všetkom, čo som si preskákala, som už nemala chuť ani silu na nový vzťah, vyhovovalo mi to tak, ako to bolo. Odovzdala som sa mu celá a nič som za to nechcela, bol to čistý, nezištný vzťah a boli sme šťastní

ako malé deti, oslobodené od dospeláckych problémov. Karol bol najlepší človek na svete. Mal také dobré srdce, že by sa nehodil ani do rozprávky. Všetko, čo robil, robil iba pre ľudí, miloval toto mesto, svoj kostol, ľudí v ňom, svoju ulicu a susedov, za pár šestákov im opravoval čokoľvek, na čo si len pomysleli, navštevoval ich doma, keď boli chorí, vlieval do nich nádej, staral sa o všetko a o všetkých, bol všade a ľudia… si na neho zvykli a tiež ho mali radi. Svätý človek…“

Na chvíľu zmĺkla a spýtala sa: „Veríte mi?“

„Verím…“

„Je to dôležité…“

„Viem.“

Naozaj jej veril. Vzala si francúzsku cigaretu a namiesto, aby si ju zapálila, zamyslene pokračovala.

„V pondelok trinásteho mája sme boli vzadu v kôlni… ako vždy a… potom mi povedal, že sa dejú čudné… akési zlé veci. Nechápala som, videla som na ňom, že ho niečo trápi a potrebuje sa vyspovedať… nie tak… cirkevne… myslím normálne… ľudsky… a chcela som, aby mi povedal všetko, čo má na srdci a čo ho trápi. Bol smutný, a to sa k nemu vôbec nehodilo. Nepoznávala som ho takého! Povedal mi, že za ním bol dôstojný pán Janetka, že sa mu priznal, že ho už dlhšiu dobu prenasledujú tajní od polície a chcú od neho hrozné veci, aby donášal na ľudí z kostola a na ostatných z diecézy. Vraj sa stále vypytujú aj na neho, na Karola, a že nevydržal a prezradil im…“ zmĺkla a zapálila si.

„Čo?“ Krauz mal v hlase netrpezlivosť a napätie.

„Prezradil im nejakú dôležitú vec… tajomstvo…“

„Aké?“

„Neviem… to mi Karol nepovedal… ale dôstojný pán Janetka vraj nástojil, aby ušiel a nikdy sa už nevracal. Prosil ho, aby sa zachránil, kým je ešte čas! Karol bol z toho úplne zničený, keď mi to rozprával. Nikomu na svete nedôveroval tak ako dôstojnému pánovi! Boli… viac ako zamestnanci jednej fary, boli… kamaráti! Pýtala som sa Karola, aby mi to vysvetlil. Iba krútil hlavou a žiadal ma, aby som nenaliehala, že nemôže, že je to mimo neho a mimo nás dvoch a že by som bola do smrti nešťastná, keby mi všetko prezradil. Stále iba krútil hlavou a opakoval si ako v tranze, že nesmie podľahnúť, že

musí vydržať, že nesmie nič povedať… bol ako zmyslov zbavený. Bála som sa, že sa naozaj deje niečo zlé, lebo takého som ho ešte nevidela. Povedal mi, že ma musí ochrániť a že mi nemôže nič povedať, ale že tuší, že sa niečo chystá! Ubezpečil ma, že nikam nepôjde a že bude čakať na svoj osud tu, kde je doma. Rozišli sme sa. Celú noc som nespala. Nad ránom mi zaklopal na okno. Vyzeral ako štvaná zver, celý bol spotený a v očiach mal uštvaný výraz. Podal mi drevené puzdro a požiadal ma, aby som ho schovala, a ak by sa s ním niečo stalo, aby som to dala jeho dcére. Dal mi… posledný bozk na rozlúčku a odišiel. Vlastne… utiekol. Odvtedy som ho už nevidela… živého… mŕtveho… ešte raz. Neskôr… Bola som šokovaná! Nič podobné som s ním dovtedy nezažila. V utorok štrnásteho som to v robote nemohla vydržať a vypýtala som sa akože lekárovi na kontrolu. Bolo to tesne pred obedom. Išla som za ním domov, hoci mi to vyslovene zakázal. Musela som. Ničomu som nerozumela a chcela som od neho vysvetlenie. Z prvého poschodia sa ozýval lomoz. Demolovali tam nejaký byt. K nemu na tretie som sa nemohla nepozorovane dostať. Všetky dvere a okná u susedov boli pozatvárané a na mnohých aj stiahnuté rolety. Sotva som sa zvrtla na odchod, stáli pri mne takí dvaja v plášťoch, vraj čo tu chcem? Povedala som im, že mi je zle a že som to práve dostala a hľadám nejaký dvorček, kde by som si mohla dať vložku… Vypýtali si preukaz, niečo si poznačili a vyhnali ma na ulicu. Naozaj mi bolo zle. Sotva som sa tackala. Vrátila som sa v noci… kúsok od priechodu parkovalo auto a vnútri fajčili dvaja muži… radšej som odišla. Hneď ráno som utekala do mestského múzea, kde pracovala Martuška. Keď som vrátnikovi povedala, koho hľadám, dostal záchvat, vraj ju tu už niekoľkokrát hľadali tajní a aby som vypadla, kým ich nezavolá… Bolo mi naozaj zle a musela som ísť lekárovi. Povedal mi, že pôjdem na operáciu, ale ešte som sa vrátila do práce, upratať a tak. Uľavilo sa mi a do nemocnice som nenastúpila. Ich dvorček stále strážili tajní. Nevedela som, čo mám robiť, kde ho hľadať! V kostole nebol už dva dni, dôstojný pán Janetka zmizol tiež, zastupoval ho nejaký mladý kaplán, ktorého som sa bála niečo opýtať. V piatok sedemnásteho som sa už balila na fajront, keď ma zavolal pán správca Kovalský, aby som mu pomohla… skoro som spadla z nôh, keď som na umyvárke zbadala omdletého dôstojného pána Janetku.

Prebrali sme ho a pán Kovalský nástojil, aby som už odišla. Zamkla som archív a slušne som sa s nimi rozlúčila… ale neodišla som. Nechala som si otvorené okno a vliezla som späť do archívu. Ako archivárka mám náhradné kľúče aj od šéfa a aj od sekretariátu pre prípad, že by bolo treba niečo vyhľadať v administratíve, a tak podobne… otvoriť si nebadane vedľajšiu kanceláriu nebol problém. Počula som všetko, akoby som tam sedela s nimi. Janetka plakal a stále prosil Kovalského o odpustenie a mal také čudné reči, že je hriešny a že jemu Boh asi ťažko odpustí, lebo spôsobil hroznú vec a… trvalo to dlho, až do súmraku. Skoro ma šľak trafil. Nemohla som fajčiť! Potom konečne prišli na dvor autá a odviekli dôstojného pána. Autá som počula rachotiť smerom dovnútra cintorína. S Kovalským ostali nejakí dvaja, aspoň si myslím, že dvaja, podľa hlasov, ale nevidela som ich, iba počula. Jeden hovoril po česky a veľmi málo. Strašne fajčili a dym sa ťahal špárami cez dvere… hrozné! Vyhrážali sa mu, vraj aby o ničom nehovoril, inak ho zlikvidujú aj s celou rodinou. Potom to prestalo byť zaujímavé, iba sa rehotali a doberali si ho. Vyskočila som oknom a prebehla alejou. Cestou ma minula nejaká dodávka, sotva som sa stihla ukryť za gaštany. Našla som ich v opačnom rohu cintorína, podľa svetla bateriek. Pár ich čistilo jamu, dvaja pofajčievali… Janetka stál pri aute a hlasno sa modlil. Potom… tí z jamy vyliezli a zahlásili, že hotovo, že je už dosť hlboká… a potom… otvorili kufor auta, pri ktorom sa Janetka modlil…“

Dlhý popol spálil archivárke prsty a bez mihnutia oka zadusila. Krauz ju stále pozoroval. Hľadal všetky možné zmeny v mimike, na ktoré ho vyškolili, ale ani náznak ľsti, ani náznak faloše.

„… a vytiahli ho. Z dodávky, čo prišla neskôr, vybrali truhlu… Karola vložili do nej a ledabolo zatĺkli. Pohreb to bol krátky… Janetka dokončil modlitbu… a jamu zasypali.“

Archivárka civela na poldecák a duchom bola veľmi ďaleko. Krauz ju nechal.

„Utekala som… dlho… veľmi dlho, ani neviem, kde všade som blúdila… v noci som dostala záchvat… v sobotu ma zobrala záchranka a ešte v ten deň ma operovali… týždeň v bezvedomí a dva pod dohľadom lekárov. Dlho som sa nemohla postaviť na nohy. Začiatkom leta som sa vrátila k nemu… domov… domovník mi

povedal, že byt je zapečatený, ale že aj tak by som tam nič nenašla, vraj vytrhali ešte aj podlahy a steny olúpali až na tehlu… nič tam neostalo. O Martuške nič nevedel… kde je, čo je… nikto nič nevedel a ani ja… by som radšej nechcela… ale videla som to… videla som ho na vlastné oči… a… to je asi tak všetko…“

Opäť si zapálila a nepoužila pohárik, ale dala si rovno z fľaše. Podala ju Krauzovi. Dal si aj on. Chvíľu mlčali. Potom sa spýtal. „Čo mám urobiť?“

„Vyser sa na to, kámo… bola taká doba… a Karola už nevzkriesiš… nikto mi ho nevráti!“ prehltla a cigaretou neopatrne zavadila o roh stola. Zlomila sa. Zašmátrala po ďalšej, a keď zistila, že krabička je prázdna, pomačkala ju a šmarila do rohu. Krauz jej dal zo svojich.

„Vďaka… no a tak si tu nažívam a spomínam! Občas mu na hrob odnesiem kvietky a porozprávam mu novinky… ktorých je chvalabohu každý deň dosť…“

Krauz bol dlho ticho, potom sa nadýchol…

„To nech ťa ani nenapadne!!“ zahriakla ho.

„Nemyslel som na oficiálnu výpoveď u vyšetrovateľa…“

„Nie?“

„Nie! Myslel som na tie autá… či náhodou…“

„Šikovný… už keď si prišiel prvýkrát, som vedela, že s tebou to nebude ľahké…“ opäť sa napila z fľaše a podarilo sa jej celkom slušne grgnúť.

„Béájé dvadsaťosem tridsaťsedem… to bola Volga, šedá… béábé devätnásť dvadsaťosem… dodávka, Avia… béái trinásť deväťdesiatdva… žiguli, žlté… to ostalo stáť pred budovou.“

Krauz vyvalil oči. Asi zabudol aj zavrieť ústa, lebo sa sťažka usmiala. Siahol do vrecka pre zápisník a bleskovo začal písať, akoby hrozilo, že si to archivárka rozmyslí.

„Zabili ho policajti a ja som zvedavá, čo s tým spravíš!“

„Zabila ho štátna, nie policajti…“

„A sme doma! Tak vypadni, ty advokát… nevinných… donútených… oddaných… hajzlov…“

„Nie sú nevinní… ale… ja som ozajstný policajt a s nimi sa nestotožňujem a ich praktiky…“

„Bože!! Zase tie slová!!! Nestotožňujem!!! Praktiky!!! Choď do riti! Nechápeš to?! Zabili ho z moci úradnej a je mi jedno, koľko tam máte odborov, oddelení, správ… či ako sa to volá a ako sa delíte!? Zabili ho vaši… a ty s tým nič nespravíš, chlapče…“

„Hovno! My nie sme naši! My sme kriminálka!! Oddelenie vrážd! Oni už skončili…!“

„Myslíš?“

Krauz sa nadýchol k mohutnému odporu, ale… sklapol. Spomenul si na Canisa… celkom fajn chalan, ale… už bol opäť na koni, a koľko ich už bolo… opäť na koni a koľko sa od nich ešte len chystá v najbližšom čase do sedla a… do kočov a… možno aj vyššie…? Má jej odporovať, keď vie? Možno vie aj viac… možno…

Obrátila fľašu a glgla si dvakrát za sebou. Ani ju nestriaslo. Rýchlo jej ponúkol cigaretu, chcel ich schovať, ale potom si to rozmyslel a hodil ich na stôl.

„Kde je tá… drevená krabička?“

„Doma…“

„Čo je v nej?“

„Prsteň zo železa…“

„Zo železa?“

„Nóó… mám známeho… robí s lúčavkou kráľovskou… žiadne zlato, striebro… nič… kus železa…“

„Mohli by sme…“

„Zajtra… dnes som už akási unavená… a dávaj na seba pozor… vieš…“ zaváhala, „… ono to smrdí! A… tých mŕtvych môže byť aj viac… bola by ťa škoda, chlapče…“

„Pán detektív Krauz…!“ ohradil sa.

„Aj jeho…“

Cestou z cintorína rozprával iba Krauz a Burger počúval. Prikyvoval a fajčil. Na konci sa spýtal.

„Povedala ti chlapče?“

„Nó!“

„A ty?“

„Odpustil som jej.“

„Mali by sme ju vziať k nám!“

„Odpustil som jej!“

„Nezmlátili by sme ju, iba vypočuli…“

„Aha…“

Obaja sa rozosmiali.

„Ale vážne… fakt by som ju vzal k vyšetrovateľovi…“ dumal Burger.

„Jedine ak by si si ju prehodil cez plece a… aj to by si riskoval, že sa ti vyblve za golier…“

„Tak si ju zničil?“

„Sama sa… okrem toho, nešla by ani triezva… dohodli sme sa.“

„Tak dobre! Uzavrime to! Čo sme vlastne zistili…?“

Kráčali mestom a debatovali. Míňali ich ľudia a nikomu ani nenapadlo, že tí dvaja nenápadní chlapíci rozoberajú klinec zatlčený do hlavy. Taká somarina! Klinec v hlave! Vyzerali ako obyčajní kamaráti, čo sa náhodou stretli a hľadajú kus piva a kúsok súkromia.

„Zo šiestich bodov, čo si zosumarizoval, sme preverili päť… ostal jeden jediný, a to jeho dcéra. Posledná stopa je v električke za oknom, ako odchádza… bohvie kam! Tvrdí to Machata… zatiaľ nemáme dôvod neveriť mu, lebo jeho výpoveď sa nám potvrdzuje aj z jej strany. Jej výpoveď sa nám potvrdzuje zo strany Kovalského. Kovalského list sa nám potvrdzuje zo strany jej výpovede… sú to krížovým spôsobom preverené tri výpovede, ktoré jednoznačne smerujú k vražde na objednávku. Dirigent je zo štátnej bezpečnosti a… tým pádom sme v…“

„Ale…“

„Čo ale!? Ich archív je bezpečne schovaný… ten podstatný, myslím… a to ostatné nechali blbečkom, aby sa budúce generácie vytešovali z toho, ako prefíkane odhalili konšpiračné praktiky štátniarov a odkopali pár bezvýznamných konfidentov, s ktorými mohutne zatočia. Okrem toho, som presvedčený, že nezatočia s nikým! Ani dnes, ani zajtra… ani o desať rokov! Bude to iba fraška a politicky zneužívaná kauza, ktorá sa skončí až smrťou posledného pamätníka socializmu. Pre nás je podstatné jedno, Richard, týmto končíme!“

„Ako… končíme…?“

Burger zastal pred najväčšou pivárňou v strednej Európe.

„Je ti aspoň tak horúco ako mne? Jedno?“ a vykročil nečakajúc na odpoveď.

Krauz ho chytil za rameno a strhol ho späť.

„Počkaj! Najprv preverím, či ťa tam niekto nepozná… inak sa staneš hlavným veľkoodberateľom chirurgických…“

Burger mu capol jednu výchovnú a vtlačil ho dnu.

Odpili a utreli si penu.

„Mali by sme to uzavrieť ako páchateľ neznámy! Bližšie aj tak neprenikneme. Zistili sme, čo sa dalo! Ak spíšeme hlásenie a požiadavku na pátranie v archívoch eštébé, vysmejú nás. Ešte je skoro, ešte stále sa všetko okolo nich berie príliš politicky, okrem toho, neviem, či by nám vôbec niekto dal povolenie na prehrabávanie archívov, a ak by aj dal, neviem, kde by sme ich našli!! Je v tom bordel a my sme malé ryby, Richard!“

Krauz počúval. Zvažoval. Nech to otočil z ktorejkoľvek strany, musel uznať, že Burger má pravdu. Narazili na múr a dláta mali tupé.

„Aj mňa to štve, Riško…“

„Aj mňa, kompl… kurva… to fakt mohli zabíjať?!“

„Mohli… a aj to robili… a aj sa to robiť bude… iba sa to nebude volať éštébé… nájdu si iné tri písmenká a uvidíš, že nám zas budú vyrábať robotu…“

„Blbosť!“

„Ver mi… história sa opakuje v pravidelných intervaloch… a keď ide o machinácie a politiku, tá sa neopakuje vôbec… tá je rovnaká už pár tisícročí…“

Krauz smutne zvesil hlavu.

„Mala také smutné oči… keď mi to hovorila… asi ho mala fakt rada…“

„City? Pozor na odstup!“

„Ja viem! Pravidlo číslo šesťstodvadsaťosem… nič si nepripúšťať k telu… ale občas ich človeku príde ľúto… tí ľudkovia ani netušia, čo sa deje za plentou…“

„A je to tak dobre. Nechajme ich, nech majú svoje normálne problémy… kde zarobiť, koľko zarobiť, čo za to kúpiť do chladničky, čo bude dnes večer v telke… tak je to správne! Toto ostatné je len pre nás… pre silné žalúdky…“

„Tak… si na tú spravodlivosť aspoň štrngnime… a poďme hore… napíšem nejaké hlásenie, založím ho do spisu a celý ho šľahnem do skrine, nech vykvasí… a nadobudne administratívnu vážnosť…“

Burger si s ním síce štrngol, ale… dosť pochybovačne si ho premeral.

13

Nič nevykvasilo.

Vošli do kancelárie a vyrušili Canisa, ako strnulo stojí nad Krauzovým stolom. Bol v predklone s rukami zapretými ako gazela pri napájadle. Strhol sa, akoby bol pristihnutý pri špehovaní susedovej manželky v sprche.

„Čau…“ pozdravili, ale neodpovedal. Prišiel na poobednú smenu a čakal na parťáka. Hanzel ešte neprišiel.

„Ja… prepáč…“

„Níič…“ odvetil Krauz, „… čo je voľne pohodené na stole, nemôže byť tajné…“

Canis prešiel k oknu a zapálil si. Chvíľu pozoroval ľudí dole na chodníku. Potom si to rozmyslel.

„To sú tvoje poznámky, Rišo?“

„Moje!“

„K tomu klincu?“

„Hej.“

„Odkiaľ… máš to meno?“

„Aké…“

„Na tom žltom lístočku…“

„Alexander…?“

„No!“

„Z hlavy! Iba mi tak napadlo…“

„Kecáš…“

Burger si sadol a prižmúril oči. Hlavu sklonil na rameno. Krauz to nepostrehol a prehrabával sa v spodnej zásuvke, lebo hľadal indigový papier.

„Nekecám… prečo?“ zasyčal spod stola.

Canis neodpovedal. Fajčil. Burger z neho nespúšťal oči. Krauz našiel, čo hľadal, a zajasal.

„Svine farebné… tu sú…“

Vyplával na povrch a ponaprával si krčnú chrbticu. Na stôl položil dva indigové papiere. Všimol si Canisa. Čumel na neho a poťahoval. Všimol si Burgera. Čumel na Canisa a pripaľoval si. Čumeli na seba a bolo ticho.

„Šibe vám?“ opáčil Krauz.

„Nie…“ povedal vážne Burger, „… ale mám taký pocit, že sa asi niečo dozvieme… ak bude niekto veľmi chcieť…“

„Chceš tým naznačiť, že ešte stále som viac ich ako váš, čo?“ ohradil sa Canis.

„To si musíš zrovnať v hlave ty sám, Ivan! A… nebuď precitlivený, keď ide o tvojich bývalých kamošov, dobre!?“

Opäť iba fajčili. Potichu.

„A… mňa by ste do partie nevzali?“ zaškemral Krauz. „Zatiaľ viem z tých vašich konšpiračných rečí veľké guľové…“

Burger si pretrel fúzy pod nosom a zahľadel sa na Canisa. Krauz teda tiež.

„Keby…“ začal Canis váhavo, „… som vám povedal, že by som chcel na tom robiť s vami…“ nedopovedal.

„Musel by si nám povedať prečo?“ osolil ho Burger a Krauz zaujal vyčkávaciu pozíciu.

„Lebo ja som nikdy nerobil na vnútornom nepriateľovi… viete dobre, že som mal na starosti časť vonkajšej siete v Nemecku a… preto ma vzali späť… k vám. A… okrem toho… s podobnými praktikami ako klinec v hlave som sa nestotožňoval vtedy a… nezvyknem si na ne ani teraz…“

Burger pokýval hlavou a oslovil Krauza.

„Rozumné argumenty, čo ty na to… kompl?“ a žmurkol.

„Že mu meno Alexander Striebro niečo pripomenulo, inak by s tým nezačal, a… že sme bez neho v prdeli, takže… už aj tak vie, že ho budeme musieť zasvätiť… takže by som ho vzal, ale najprv odskočí dole do sámošky a prinesie dva litre prískočného… aby vedel, že bude robiť s profíkmi…“

Canis k nemu priskočil a zahnal sa, akože mu dá poza uši.

„Zobák! Že prískočné…!“

Krauz mu zachytil ruku, jemne skrútol nabok a prudko mykol nahor. V poslednej fáze pustil, aby mu nezlomil zápästie. Naučil ho to Kuky. A ešte pár užitočných hmatov, ktoré si šetril napotom…

„Boha!! To ťa kto…?“ zaskučal Canis.

„Prestaňte sa kočkovať! Teľce! Ivan… o čo tu ide…?“ napomenul ich Burger.

Canis si sadol, dvakrát potriasol uboleným zápästím a upokojili sa.

„Edo… možno je to náhoda… ale… poviem vám niečo, čo by vás mohlo zaujímať! O tom, čo ste vyšetrili, viem pramálo, iba čo sme sa rozprávali u Jumba, ale… práve som prišiel na poobednú a vidím tu na vrchu lístoček s menom… no… ja toho chlapíka poznám…“

Krauz vyvalil oči.

„Ja som si ho vymyslel!“

„Kecáš…“

„Už som ti povedal, že nie!“

„Ako vymyslel?“

„Je to preklad latinského výrazu alex argentum.“

„Prečo latinského?“

„Lebo ho povedal farár!“

„V akej súvislosti?“

„Boha! Budeš ma tu vypočúvať?“ vzkypel Krauz.

Burger na neho mávol rukou.

„Upokoj sa! Veď nevie o ničom! Pýta sa! Buď ho berieme a povieme mu to, alebo…“

Krauz zaváhal.

„Áále… už sme sa vlastne rozhodli…“ mávol rezignovane rukou.

„Ja som tiež za…“ pritakal Burger.

„Tak pozri sem…“ Krauz prelistoval poznámky a ukázal Canisovi postup svojej dedukcie od farárovho citátu, po citát zo slovníka, až po jednotlivé preklady. Potom mu vysvetlil čiastkové náväznosti z výpovedí svedkov. Chvíľu to trvalo. Canis pozorne počúval, ani raz mu neskočil do reči. Na konci pokýval hlavou.

„A… to je všetko, čo na to povieš!?“ zdúpnel Krauz.

„Nie… iba… jedna otázočka… povedal si, že ona si pamätala aj čísla tých áut?“

Krauz vytiahol zápisník.

„Pamätala… pozri…“

„A… nezdá sa vám to čudné? Zapamätať si značky po toľkých rokoch?“

Krauz razantne pokrútil hlavou. „Musel by si ju poznať! Okrem toho… tie autá priviezli mŕtvolu… milovaného muža… to sú šoky na celý život a pamäť je zvláštna vec, veď vieš, nie?“

Canis preletel pohľadom poznávacie značky.

„Sedí to!“ pokýval hlavou.

„Tebe! A čo my…?“

„Aj vám bude… ja… ako by som to… budete ma musieť chvíľu počúvať a neskákať mi do reči a… postupne sa dostaneme až k jadru veci…“ všetci si zapálili a dvaja zmĺkli. „My sme vtedy robili na prvej správe Federálneho ministerstva vnútra, ale každý na inom odbore. Ja na prvom, chlapci, o ktorých bude reč, na druhom, takzvanom vnútornom nepriateľovi. V rámci tohoto odboru boli vytvorené jednotlivé oddelenia podľa zamerania. Tretie oddelenie druhého odboru malo za úlohu budovanie informátorskej siete z radov farárov a cirkevných zamestnancov. Bola to úloha dlhodobá a sledovaná priamo vládou a vyčlenili na to aj zmocnenca z Ústredného výboru KSČ, ktorý celú ich činnosť monitoroval a podával správy vyššie. Chlapci, čo tam robili, mali, čo chceli… doslova ich rozmaznávali. Autá podľa vlastného výberu, konšpiračné byty, prachy na financovanie agentov, nahrávaciu techniku… všetko. A hlavne… čas. Nikto ich nenaháňal. Išlo o kvalitu. Na naviazanie agenta mali more času a mohli si vyberať. Myslím… objekty záujmu, teda koho rozrobiť, koho skompromitovať, koho nafotografovať na chate s babenkou, a na základe toho nadviazať na spoluprácu, komu sa vyhrážať, koho pohladkať a sľúbiť povýšenie… tak to fungovalo! A… vlastne funguje stále, iba objekty záujmu sa menia podľa politickej situácie, ale prostriedky nie. Po prvýkrát som s chlapcami z tretieho oddelenia robil v osemdesiatom prvom v januári a vo februári…. chceli dať do laty jedného tajne vysväteného kňaza za dvojitú spoluprácu, bolo to v Dúbravke, ale vzťah na náš prípad to má iba okrajový. Mňa stiahli preto, že sa mi zamiešal do agentúrnej siete v Nemecku a musel som o ňom podať hlásenie na centrálu pre podozrenie z dvojitej spolupráce. Mal síce kontakty na Vatikán a tam

mal aj pôsobiť, ale akosi vybočil a zaplietol sa mi pod nohy až v Mníchove. Podal som o ňom hlásenie. Potom si ho odchytili a zlikvidovali ho doma na jeho byte, akože samovražda. A teraz ohnivko, ktoré to všetko spája… jeden z chlapcov, čo dvojitého agenta odstránil, bol Čech. Aj vo vašom… teda v našom prípade hovorí svedkyňa Marika a svedok Kovalský o Čechovi, ktorý sa zúčastnil na pohrebe Kloknera…“

„Nie sú svedkovia, nevypovedali…“ namietol Krauz.

„Prepáč! Pre mňa je to prašť ako uhoď, nevšímaj si to… takže obaja hovoria o mužovi hovoriacom po česky. Ďalej… aj v prvom aj v druhom prípade bol objekt záujmu hlboko veriaci muž… v prvom tajne vysvätený kňaz, v našom kostolník… po tretie… autá. V januári osemdesiatpäť sa realizovala akcia… o ktorej nebudem zbytočne kecať, ale ako konšpiračné pracovisko sme použili zadné garáže mestských vodární a kanalizácií. Niektoré autá sa prestriekali na ich firmu a okrem tých tam parkovalo aj pár nemaskovaných. Avia béábé devätnásť dvadsaťosem bola medzi nimi a žltý žigulík s rovnakým číslom, ako má napísané Richard. Táto akcia súvisela s nejakým vyšším kresťanským pohlavárom, ale meno som sa nedozvedel. Ja som mal v podstate iba jednu jedinú úlohu, zabrániť úniku informácií cez nemecký, teda môj kanál, lebo postihnutý mal týmto smerom kontakty. Ale Marika tvrdí, že o päť mesiacov boli tieto autá použité pri pohrebe Kloknera… poznávacie značky oboch áut sú totožné…“ Canis stíchol a zatváril sa, akoby očakával potlesk a ovácie.

Krauz iba znechutene zamrmlal: „Kašlem ti na tvoje žigulíky… čo s tým menom!?“

„To je to, čo je na celej veci najdôležitejšie… chlapík z Čiech, čo bol stiahnutý, aby dozrel na celú akciu, sa volal… podržte sa… Alexander… teda… nikto nesmel vedieť jeho pravé meno, ale ja… no, všetko sa dá zistiť, inak vystupoval pod krycím menom Voltér. Viac sa nemuselo hovoriť, kto z tretieho oddelenia vystupoval pod krycím menom, bol posvätný… doslova! Zvlášť, ak ho poslali z centrály, ale ja som si dal tú námahu… veď ma poznáte…“

„No veď…!“

„…a zistil som si celé meno… volal sa Alexander Stříbro…“

Burger si s Krauzom vymenili spýtavé pohľady.

„Bol to odborník na tvorbu a riadenie siete agentov z radov farárov a cirkevných hodnostárov a mal v podstate neobmedzenú moc pri jej budovaní a… pri vyraďovaní… z nej… ak mi rozumiete…“

„Veľmi dobre! Vyraďovali ich v Jáchymove a na Pankráci!“ mával Burger znechutene rukou.

„Iba tých šťastnejších…“ smutne pokýval hlavou Ivan.

„Ale… ja som si to meno naozaj vymyslel… presnejšie… iba vydedukoval…“ povedal ospravedlňujúco Krauz, akoby mal pocit viny.

„Asi si mal šťastný deň… možno budeš aj krstným otcom…“ zamrmlal Burger, ale nemal chuť žartovať. Zahasil cigaretu a okamžite si zapálil ďalšiu. Čakal.

Krauz im celkom presne nerozumel, boli starší a o bývalom režime toho vedeli oveľa viac, rozhodol sa nezasahovať a nechať to na nich.

„A…“ postrčil sólistu Burger.

„A?“

„Čo s tým?“ Burger mal pichľavý pohľad.

„Ako informácia… nestačí?“ počudoval sa Canis, ale Burger nebol spokojný. Aj mu to dal tvrdo najavo.

„… si myslíš, že vy tam ste boli najmúdrejší na svete a my tu sme blbečkovia z ulice!? O operatívnom rozpracovávaní osôb viem svoje… tak vysielaj!“

„Edo… neser…“

„Tak to dopovedz!“

„Kurva…“

„Až do konca!!“

Canis si zapálil a nevšimol si, že jedna mu dohorieva v popolníku.

„Už horíš…“ povedal mu uštipačne Burger a bradou kývol k popolníku.

Canis sa zahanbil. Profesionál sa nesmie nechať nachytať, nie tak priehľadne! Ale s týmito odroňmi z oddelenia vrážd… sa to jednoducho stať mohlo! Burger si ho načal a aj ho dokončil.

„… si si myslel, Ivanko náš, že nám stačí nejaká ohlodaná kostička… iba tak pohodená… do pľacu… a my sa tu poserinkáme a

fajka zhasla!? Si na hlavu, Ivan!? Aj ja to už robím nejaký ten pátek!! Aj ja robím sledovania podozrivých a odposluchy a špeciálne ustanovky… všetko možné! Nemáte patent na rozum, chujenci zo štátnej, ste na tom presne tak ako my, tak sa neondej! Buď to dokončíš, alebo choď do… veď vieš, ale s inou dvojicou, nie s nami…“ pozrel na Krauza a ten prikyvoval až si skoro rozbil čelo o stôl, „… nie s nami!!“

Canis sa zháčil. Toto nečakal. Burger hral nezvyčajne tvrdo. Ale musel uznať, že trafil klinec po hlavičke… prečo ho ten klinec napadol práve teraz? Zvláštne… ale musel sa rozhodnúť. Na dvoch stoličkách sa nedá sedieť a on ešte k tomu ani poriadne nesedel, iba stál a balansoval v podrepe! Nemal veľa možností a jeho analytický mozog ho na tento fakt pohotovo upozornil.

„Šéfom oboch akcií bol môj dobrý kamarát… nechcem ho do toho zaťahovať… je už na dôchodku… pochopte…“ Canis hral o čas.

Chápali. Čakali.

Prvý prehovoril Krauz.

„Nebude pre mňa nikdy slobodný ten, čo žije v strachu… Alexander Stříbro. Janetka bol nielen farár, ale aj agent štátnej bezpečnosti, a označil nám muža, ktorý mu vzal slobodu a jeho život uvrhol do strachu. Ak je Alexander Striebro… Stříbro… ozajstná osoba, dáva to logiku! Ten starý koreň nie je hlúpy, je mazaný až no! Ale… schovali ho pred nami. Viac nám už asi nepovie. Naznačil nám, koľko mohol… máme hľadať Alexandra… on vie o klinci!“

Burger prikývol. Canis tiež. Musel. Krauzove dedukcie boli očividne logické a presné. Ale aj Burgerove. Ten nelenil a kul železo, kým bolo horúce.

„Odborník na budovanie siete z českej centrály by tu u nás nerobil bez kontaktnej osoby! Muž, ktorý má takéto poslanie v rámci celej republiky, nemôže ovládať detailnú problematiku v každom meste! Musel mať kontakt tu u nás… v Našom Meste!“ útočil Burger.

Canis prikývol. Už aj banoval, že sa dal s Burgerom do reči.

„Je to môj kamoš… chalani… pochopte…“

„Nech opláchne poháriky…“ Burger bol nekompromisný.

Canis si potiahol, sklonil hlavu a zvažoval možnosti. Potom vzhliadol a usmial sa.

„Ste svine… ale risknem to… major Raninec…“

„Asi ako ty! Tak!“ zajasal Burger. „A ide sa za Ranincom!!“

Burger vstal. Krauz vyvalil oči. Canis zadusil cigaretu.

„Volaj!“ prikázal mu Burger.

Také jednoduché!

14

Nič na tomto svete nie je jednoduché.

Čakali dva dni. Profesionálny pracovník spravodajskej služby nevlezie dvom obyčajným… alebo neobyčajne drzým… detektívom z oddelenia vrážd do pasce iba tak, bez toho, aby si všetko dopredu nepreveril a nenaplánoval. Aj keď mu volá jeho bývalý kamarát a kolega a odporučí ich, pričom sa za nich ešte aj zaručí. Aj keď je už na dôchodku a nemusí sa báť! Nespraví to!

Ani Raninec to nespravil. Preveril si ich a trvalo mu to dva dni. Na tretí im zavolal. Deň predtým stretol riaditeľ kriminálky Krauza na chodbe.

„Už ste s tým skončili… máte spísané nejaké hlásenie?“

„Ondreja… myslíte?“

„Klinec myslím!“

„Aha! Už to bude, pán riaditeľ, už… nie je to dôležité, tak sa s tým neponáhľame… o týždeň… to bude uzavreté a dám vám prečítať správu…“ mávol rukou.

„Veď preto… dúfam, že nebudú žiadne problémy!?“

„Nie!! Žiadne… dúfam aj ja!!“ dodal ticho, keď riaditeľ zmizol za rohom.

Krauz v ten deň stihol aj pani Mariku. Dala mu malú drevenú osemhrannú krabičku. Na snehobielej vate ležal prsteň čierny ako uhoľ. Kované železo. Bol veľký, určite nie pre dámu.

„Je to… posledná pamiatka na Karola…“ povedala smutne, keď mu ho podávala.

„Ja si ho odfotografujem a… vrátim vám ho…“

„Budem čakať…“ povedala smutne.

Krauz sa zastavil za technikmi a požiadal ich o zvečnenie prsteňa. Nič zvláštne, na oddelení kriminalistických technikov sa stále fotografovali nejaké retiazky a prstene, buď z bytových krádeží,

alebo z lúpežných prepadnutí zlatníctiev. Preto jeho žiadosť ani nevzbudila pozornosť a zbytočné otázky.

„Písomnú požiadavku máš?“ spýtal sa technik.

„Nie… vypíšem ju potom… iba tri fotky…“

„Tak… to daj sem…“

„Nebuď byrokrat! Všetko len písomne, už ste ako naša vrchnosť, vajčáci…! A… nešlo by to polaroidom… nechce sa mi otravovať s negatívom…“

Spravili mu tri farebné fotografie, ako žiadal. Jeden celkový pohľad na otvorenú krabičku, jeden detailný pohľad z boku a jeden z vrchu na hlavičku. Hore nebol žiadny drahý kameň, iba rovná plôška v tvare mince s nápisom po obvode aj v strede. Krauz mu zatiaľ nevenoval pozornosť, vedel, že si ho bude musieť podrobne preštudovať… a ako sa na prvý pohľad presvedčil, aj s latinským slovníkom v ruke.

Vrátil sa do kancelárie, krabičku a fotografie vložil do veľkej obálky a lízol si. Hnusná chuť… ako skoro vždy, keď si lízol. Obálku zamkol do skrine a zaťažil ju starým spisom.

Na tretí deň volal Raninec. Volal Canisovi.

„Dobre… iste… dobre… ako chceš… dobre… iste…“ Ivan iba prikyvoval.

Burger počúval a krútil hlavou. Takto vyzerá rozhovor manžela s manželkou po preflámovanej noci, a nie kolegu s kolegom! Navyše… Canis nebol ženatý, nebol zvyknutý poslúchať!

Canis postláčal nejaké tlačidlá na čiernej tehle, čo mal pri uchu, a uškrnul sa.

„Ideme na to!“

„To má byť ten nový vynález… ten prenosný telefón?“

„Mobilný, nie prenosný! Keď začneš šetriť, aj ty ho raz budeš mať! Práve mi volal. Ste pripravení?“

„Vždy pripravení!!“ zaznelo unisono.

„Stretneme sa za mestom na odpočívadle dé jednotky. O dvadsať minút. Presne, inak zdrhá. Bude ozbrojený… hovorím vám to vopred, aby ste vedeli, žiadne hovadiny, chalani… je to profík! Je leto, našťastie stačí, ak si vyhrniete tričká, v zime by vás vyzliekol z

kabátov, ale s tým musíte počítať. Bude sa pýtať, Edo, ak chceš počuť odpovede na otázky, musíš mu niečo povedať, inak odíde. A… na záver… je to môj kamoš… neondejte sa a… hlavne ty, Rišo… nerob múdreho, inak mi oseriete chrbát, jasné?“

„Jasné… mám si to všetko zapísať, alebo spoliehaš na našu obmedzenú policajnú inteligenciu?“ zazubil sa Krauz.

„Choď do… stačí mi, ak mi sľúbiš, že nebudeš robiť blbosti a tliachať hovadiny o poctivom policajnom remesle…“

„Sľubujem… tliachať nebudem…“

Vyrazili. Prišli presne. Už ich čakal. Parkoval v rohu parkoviska. Dvere na bavoráku mal otvorené. Kľúče v zapaľovaní, pre istotu. Krauz sa poobzeral. Raninec mal tri únikové trasy. Dve autom po stranách parkoviska a jednu pešo do poľa za sebou. Odtiaľ, kde stál, mal celé parkovisko ako na dlani, plus oba prúdy diaľnice a celé pole za sebou. Pár metrov za ním začínal riedky hájik, oddeľujúci pole od poľnej cesty. Šikovne zvolené miesto, musel uznať Krauz.

Ruku podal iba Canisovi. Starší pán. Čierne husté brčkavé vlasy s bielymi nitkami. Korenie a soľ. Tmavá pleť. Južanský typ, jeho babička alebo prababička… mrška jedna! Oči úplne čierne. Rifle a športové sako. Pripomínal mu oholeného Matušku. V dave by si ho nikto ani nevšimol. Matušku asi áno. Mal sveter prehodený cez ruku. Prsty mu nebolo vidieť… ani čo mal v nich.

„To je… detektív Burger a to… detektív Krauz…“ ukázal Canis rukou.

„To tričko… trochu vyššie… otočte sa… a teraz vy… ďakujem. Nohavice… vysúkať… ďakujem… máte iba tie pištole, čo sú viditeľne schované za pásom?“

Prikývli.

„Máte diktafón?“

„Nie!“

„Čakáte návštevu?“

„Nie!“

„Ďakujem. Tak môžeme prejsť rovno k veci. Som ozbrojený… ale to vám Ivan asi povedal! Ak urobíte hlúposť, budem sa brániť, ak uvidím prichádzať podozrivé vozidlá, odídem a budem sa brániť, ak použijete fintu, budem sa brániť a odídem iba ja… sám… pochopili…?“

„Iste!“ hovoril iba Burger ako najstarší.

„Vás poznám… robili ste vraždu Stehlíkovej v osemdesiatom siedmom…“

„Robil…“

„Dobrá práca… pán Burger… dostali ste sa dosť blízko…“

„K vám…“

„Dosť blízko… som povedal! To stačí! Jeho nepoznám!“

„Krauz!“ zasiahol Canis. „Richard Krauz… urobil Ondreja, Beštiu… pred nedávnom…“

„Už viem… počul som… drzý, neskúsený, ale perspektívny… čo chcete!?“ poobzeral sa a sklonil pravú ruku. Dosť priateľské gesto na začiatok.

Krauz to nechcel pokaziť a tak mlčal. Prehovoril Burger.

„Našli sme Karola Kloknera… našli ho robotníci, aby som bol presný…“

„Viem! Čo chcete odo mňa!?“

Burger zaváhal.

„Máme jeden smer… pár svedkov… zhodne tvrdia, že ho zabila vaša zložka…“

Raninec sa zahľadel na Canisa. Ivan mu tvrdo opätoval pohľad, ale oči nesklopil, mal výcvik.

„Zlý smer! Ďalej?“

„Chceli sme vedieť niečo o Kloknerovi a v čom išiel…“

„Neviem… ďalej?“

„Máme zistené, že ho pochovával farár Janetka a ten bol viazaný ako agent…“

„Blbosť… ďalej…“

„Pri pohrebe boli použité autá zo štátnej…“

„Ale svedecká výpoveď v tomto smere chýba, však?“

„Chýba… sú to iba nepotvrdené informácie…“

„Tým je to bezpredmetné! Ďalej?“

„Máme pár mien, ktorým nerozumieme a chceli by sme si ich vyjasniť, napríklad… Alexander Striebro… alebo Stříbro… po česky…“

Raninec zaváhal.

„Nepoznám! Ďalej?“

Po diaľnici prešiel kamión. Raninec pootočil hlavu…

Krauz k nemu priskočil a zovrel mu pravú ruku. Prudko ju zodvihol a pootočil. Kuky mu vysvetlil, že niektoré kĺby na rukách sú ohybné iba v jednom smere, ak sa zapáčia v protismere, bolí to. Krauz si to nielen zapamätal, ale aj nacvičil. Kuky bol veľmi rád, že má chápavého žiaka, a robil, čo mohol. Robili to často. Aj v kancelárii, keď boli sami, a aj vonku. Kuky bol excelentný učiteľ…

Pištoľ mu vypadla a zasyčal od bolesti. Bol profík, ale už starší a Krauz bol mladý… veľmi mladý, drzý, rýchly a neskúsený… ale to posledné teraz nevadilo.

Zatlačil a ak profík nechcel mať zlomenú ruku, musel sa predkloniť. Krauz ho vmanévroval do otvorených dverí bavoráka a silno zatlačil. Preletel na sedadlo spolujazdca a pristál hlavou na podlahe. Nohy až pri strope. Silno sa udrel. Krauz chňapol po pištoli na asfalte, nasadol, zaradil rýchlosť a milo ho oslovil.

„Lež, lebo si skončil!“

Jeho vlastnú pištoľ mu priložil k zadku, lebo hlava bola ďaleko dole…

Vyrazili. Zmizli za ohybom parkoviska a pohltila ich diaľnica.

Burger stál s otvorenými ústami. Canis mal pocit, že ani ústa nemá. Potom ich našiel… neveriaco pokrútil hlavou a zaskučal.

„Bol to môj… kamarát…“

15

Krauz prešiel pár kilometrov a zatiahol na krajnicu.

„Hlavu dole… zavri oči!“

Hlaveň mu zatlačil na zadok a chvíľu počkal, aby sa presvedčil, či poslúcha. Poslúchal. Hrdinovia s pištoľou pri zadku väčšinou poslúchajú…

Vybehol z auta, otvoril spolujazdcove dvere a postrčil ho za volant. Profík urobil kotúľ vbok a bol z neho vodič. Krauz na neho neustále mieril. Sadol si dozadu. Pištoľ mu oprel o zátylok.

„Choď… doprava… dole z diaľnice… späť do mesta…“

Muž pokojne šoféroval. Prišli po prvé mestské križovatky.

„Vaše želanie, pane?“ snažil sa nestratiť glanc.

„Drž hubu!! Doprava!! Sem… doľava… doprava… doľava…“ išli dosť dlho.

„Dvoma kolesami na chodník! Sem! Vypni motor!“

Zastali pred policajným riaditeľstvom. Na profíka sa z podstavcov škerili dva levy.

„Taký vyšetrovateľ sa ešte nenarodil, čo by ma donútil vypovedať… a detektív kriminálnej polície už vôbec nie…“ povedal starší muž, aby bolo jasné, že má na vec svoj názor.

Krauz vystúpil a kývol dopravákovi, ktorý sa rozbehol z opačného konca chodníka dodrbať vodiča, čo si dovolí nehoráznu drzosť, zastať na chodníku pred policajným riaditeľstvom! Dopravák spoznal Krauza a vrátil sa na stanovište. Iba sa mu zdala čudná pištoľ v rukách kolegu… ale, kašlať na to! Chlapcom z kriminálky občas šibe, tak prečo nie v tomto teple?

Krauz si sadol na miesto spolujazdca. Tvrdo mu pozrel do očí. Chvíľu mlčali.

„Na!“ podal mu pištoľ pažbou napred.

Muž zaváhal a vzal si ju. Okamžite ju schoval za pás.

„Volám sa Krauz… detektív Richard Krauz z oddelenia vrážd a vyšetrujem prípad zatlčeného klinca do hlavy Karola Kloknera. Som drzý, neskúsený, ale perspektívny a seriem na teba… James Bond nula nula sedem… jasné!? Kloknerova mŕtvola nie je dôležitá, nebol to politik, známy športovec, umelec… nebol nikto! Obyčajný nímand! Takých mŕtvol je zahrabaných okolo mesta neúrekom, nerobím si ilúzie! Mnohé vďaka vám, viem to! Zasraný kostolník! Nebol to ani môj brat a ani nikto z rodiny… nemám dôvod sa angažovať! Iba som chcel vedieť… o čo ide… zo zvedavosti! Ak nechceš, nechaj tak, pomôžeme si aj sami! Prepáč… ak som ťa urazil… a tie tvoje sprosté reči že… ďalej a ďalej a ďalej… si nabudúce odpusť… čau!“

Krauz vystúpil a tresol dverami. Nenútene vošiel do budovy a počkal za obrovskými kovanými dverami. Pozrel na hodinky… pätnásť sekúnd… tridsať sekúnd… štyridsať sekúnd…

Trvalo mu štyridsaťdva sekúnd, kým to strávil a naštartoval.

16

Trvalo im to tridsaťjeden minút a sedemnásť sekúnd.

Krauz už mal dojedený rožok, prečítané Burgerove noviny a práve sa chystal natiahnuť v kresle.

Dvere sa rozleteli, až buchli kľučkou do steny. Burger zalapal po dychu, usadil sa a šmátral po cigaretách. Canis zapleskol dvere tak, že museli držať najmenej do Vianoc.

Nepovedali ani slovo. Boli naštvaní, až zbordoveli. Zapálili si cigarety. Stále mlčali. Prepaľovali Krauza očami a čakali, kto začne, tak ich oslovil on.

„Chalani, viete, čo sa ma minule spýtala dcéra? Že keď sa môže mačka zježiť… či sa môže aj ježko zmačkať… ale má iba šesť rokov… asi je blbá… že!? Riešiť také voloviny…“

Canis sa oprel o okno a pozoroval ľudí na chodníku.

Burger sa zakuckal… potom vyprskol… a napokon sa rozosmial. Canisovi pri okne sa začali mykať plecia. Keď sa otočil, smial sa aj on. Krauz nechcel trhať partiu a usmieval sa od ucha k uchu.

Burger odložil cigaretu do popolníka, lakte zapichol do stola, navalil sa dopredu a dlaňami si pretrel oči. Zničene pokrútil hlavou.

„Rišo… ty hovädo… čo len z teba bude…?“ zastonal.

„Až taký dobrý fór to zas nebol… plakať nemusíš…“ hral blbého Krauz.

„Ty… nie si úplne kompletný… že?“ vyjachtal Canis a smial sa ďalej.

„Do riťky ťa nakopať… by stačilo?“ skúsil Burger, ale smiech ho neprechádzal.

„Šibe vám?“ nechápavo sa spýtal Krauz a obočie mu vyskočilo až na čelo.

„Toto sa mu určite ešte nestalo…“ zadúšal sa Canis. „Vieš, koho si uniesol, ty trúba!? Najväčšieho machra…“

„S hlavou na podlahe a riťou pod stropom vyzeral úplne obyčajne…“ zatváril sa Krauz kajúcne.

Canis sa smial, až sa prehýbal. „Mňa picne… Rišo… ty raz veľmi zle skončíš… s takouto náturou… veď som ťa výslovne prosil…“

„… aby som netliachal hovadiny o poctivom policajnom remesle… a ani som necekol… tak čo sa ti nepáči?!!“

„Iste… ani si necekol! Edo!! To ty ho učíš…?!“

Počkal, kým ich to neprešlo.

„Načo to bolo dobré?“ spýtal sa už vážne Burger.

„Načo bolo dobré to vonku? Neviem… ďalej, nepoznám… ďalej, máte svedkov?… ďalej… čo si myslí!? Že je pánboh?“

„Máš ty aspoň pred niekým rešpekt?“

„Ivan… pred každým slušným…“

„Tak toto fakt nemusím! Mal si ísť za toho cukrára, ako maminka chcela, tam by si asi nemal problémy s delením ľudstva na dve časti! Edo, ja ho kašlem! Idem k Jumbovi na pivo, ideš so mnou? Dnes už je to aj tak všetko v…“

„Idem!“ vstal a zamierili k dverám. Ani na neho nepozreli.

„Tak ja… si idem k Jumbovi sám…“ Krauz trucovito vstal a zamieril k dverám tiež… ale najprv ich nechal vyjsť a zabočiť za roh, aby si nemysleli, že je na nich odkázaný.

Zdržali sa. Pivo bolo správne vychladené a Krauz rozprával. Canis zobral svoju rolu nového člena tímu vážne a nechal si vyrozprávať všetky detaily jednotlivých výsluchov aj s Krauzovým komentárom a indíciami. Burger poväčšinou prikyvoval. Canis tiež, musel uznať, že ucho zelené na to má. Analýza mu išla.

Po šiestom pive zmenili tému a chceli niečo vedieť od Canisa. Dobre vedeli, že je to márna snaha, po šiestom rovnako ako po desiatom, alebo po prvom. Canisovci boli na to cvičení a povedal im iba toľko, koľko uznal za vhodné.

„Jedna vec je istá… chlapci. Týmto sa to neskončilo. Raninec nie je z tých, čo takéto poníženie prehltne iba tak… čakajte odvetu a… ja neviem, či budem dosť blízko pri vás…“

„Vykašli sa na to… záchranca zblúdených duší… my si budeme dosť blízko aj bez teba… a nestraš, lebo zavolám péemjéčko a požiadam o eskortu domov…“ smial sa Krauz a objednal ešte jedno.

Zdržali sa. Jumbo mal robotu vzadu v kancelárii a prisadol si až na fajront. Zdržal ich ešte aj on. Bolo pred polnocou, keď sa rozchádzali…

17

Burger vystúpil z autobusu a vychodeným chodníčkom zamieril krížom cez trávnik. Všetky sídliská mali svoje chodníčky a aj keď sa ich používanie dalo kvalifikovať ako priestupok voči verejnému poriadku a ničenie zelene, robili to všetci a robil to aj on. Každý deň. Chodník ho zaviedol až k paneláku. Drgol do brány a zistil, že posledný sused, čo išiel pred ním, zobral oznam na bráne vážne. Veľkými čiernymi písmenami na kuse tvrdého papiera stálo „Po 10-siatej večer prosíme zamikať!!“ Písala ho domovníčka. S metlou jej to išlo evidentne lepšie.

Trochu ho myklo nabok, oprel sa rukou o sklo, zašmátral vo vrecku nohavíc a sústredil sa na kľúče. Nesústredil sa na pravú stranu, lebo orgovánové kríky považoval za bezpečné.

Chlapík v kukle k nemu priskočil, zdrapol ho za rameno a pootočil. Pozrel mu do očí a bodol. Burger v poslednej chvíli reflexívne mávol rukou k bruchu a odklonil úder. Pocítil ostrú bolesť v ľavom boku a spadol. Vchod domu sa rozsvietil a vnútri buchli dvere od výťahu. Nejaký sused išiel so smeťami a rýchlo sa blížil k bráne…

Muž v kukle vbehol späť do kríkov a vyšprintoval za roh. Z otvorených okien tmavého auta vyleteli dva žeravé uhlíky, vodič naštartoval, pomaly sa odlepil od obrubníka a vyrazil za ním…

18

Krauz sedel na chodbe už dve hodiny a bol smädný. Sotva si ľahol, už ho volal operačný dôstojník, že majú mimoriadnu udalosť. Canisa nemohli nájsť, a tak bolo na ňom, aby Mayorovi popísal priebeh včerajšieho večera.

„Nič sa nedialo! Dali sme si dve… možno tri pivá a išli sme domov…“

„Kedy?“

„Včera večer…“

„Kedy!? O koľkej!?“

„Mohlo byť tak… po záverečnej…“

„A to ste pri dvoch pivách sedeli do záverečnej, že!?“

„Tak tri…“

„Ja ťa…!“ Mayor škrípal zubami. „Stalo sa niečo… zvláštne…?“

„Nič.“

„Nepohádali ste sa…?“

„Nie… s kým?“

„Ani na hajzli?“

„Ani! S kým!? Veď u Jumba sú iba naši!“

„Veď to mi nejde do hlavy!! Edo… nespomínal niečo… nejaký problém…“

„Nie!“

„Tušíš, odkiaľ fúka vietor?“

„Nie…“ zaklamal ako profík.

„Krista… Rišo… debata s tebou, to je horšie ako vypočúvať múmiu… to si dám radšej lámať prsty… menšie utrpenie… zmizni do nemocnice a čakaj tam, ako dopadne operácia, ak by bolo niečo treba, okamžite volaj… my sa zatiaľ rozlezieme po meste…“

„Ja by som aj spinkal…“

„Neser ma…!“

To bolo pred dvoma hodinami v kancelárii šéfa. Chlapi sa pomaly zliezali a každý príchodiaci sa vypytoval ostatných, či je to pravda, že Burgera zabili. Krauz prebehol očami osadenstvo. Boli tam už všetci… okrem Canisa.

Sedel na chodbe pred operačkou a chodil na záchod piť vodu. Ani deň pred výplatou nevypil toľko vody, čo teraz. Stále mu vŕtala v hlave Canisova veta, že týmto sa to neskončilo… potreboval ho nájsť a prinútiť ho, aby dohodol ešte jedno stretnutie s Ranincom a potom… kamarát-nekamarát…

Už sa rozvidnelo, keď vyšiel unavený chirurg a oznámil mu, že zachránili aj slezinu a že je to už iba otázka času, kým sa pacient pozviecha.

„Ak sa nevyskytnú nepredvídateľné komplikácie…“ povedal chirurg.

Krauz tú vetu poznal. Kolega z dopravného oddelenia si na chalupe zaťal sekerou do palca na nohe. Ofačovali mu ho a tiež mu povedali, že ak sa nevyskytnú nepredvídateľné komplikácie… aj v robote sa zastavil, že vraj si týždeň poleží a aby mu vedúci potom naplánoval služby… o desať dní mu boli na pohrebe. Jeden maník z patológie povedal, že keby mu ten pahýľ včas amputovali… ale kapacity v bielych plášťoch nímanda z patológie okríkli a už nešpekuloval. Chlapci v slávnostných uniformách minuli šesťkrát po tri náboje… slepé… na čestnú salvu… a život išiel ďalej.

„Krv nepotrebujete…?“ dýchol Krauz na chirurga.

„Od vás nie!“ chirurg sa znechutene odtiahol, neveriaco pokrútil hlavou a zamieril na lekársku izbu.

„Tebe by som ani nedal… a Edovi by dve promile iba prospeli…“ šomral si popod nos urazený Krauz a odišiel tiež.

Mayorovi podal hlásenie, že ak sa nevyskytnú nepredvídateľné komplikácie, tak Burger bude v poriadku.

„To poznáme! A… inak nepotrebuje nič? Krv nechcú?“

„Ponúkol som… odmietli ma!“

Mayor si ho premeral vražedným pohľadom. „Ani sa nečudujem… na destilovanie tam asi používajú vykvasené slivky, a nie… áále… zmizni mi z očí…!!“

Zaliezol do kancelárie, vypil dva poháre chladenej minerálky a Váňovi ukradol jednu kyslú uhorku. Na lístočku na fľaši škrtol číslo sedem a pripísal šestku, pričom sa snažil napodobniť Váňov rukopis.

Chlapi sa vracali z nočnej obhliadky mesta. Schádzali sa u šéfa v kancelárii a podávali hlásenia. Kontaktovali prakticky všetkých informátorov, ale nikto nič nevedel… vlastne, všetci vedeli všetko, niektorí už začali medzi sebou robiť aj zbierku na veniec, ale kto bol útočník, to ani netušili. Správa o Burgerovej smrti sa rozniesla rýchlosťou blesku. Veľa zmrdov v ten deň radšej ani nevystrčilo nos z diery. Čakali razie a tvrdé represálie. Dopichať policajta, to nebolo iba tak, a… ešte k tomu chlapa od vraždárov… a ešte k tomu Eda Burgera!!

Všetky pešie policajné hliadky boli o udalosti informované. Všetky motohliadky križovali mesto a nebolo chlapa, čo by si trúfol odskočiť na poštu vyplatiť šeky alebo dcére do školy odniesť zabudnutú desiatu. Všetci makali mimoriadne poctivo! Čo malo ruky-nohy zdravé, snorilo po meste a všetci načúvali, z ktorej strany príde echo, že to bol…

Na večer sa pripravovali razie po nočných lokáloch. Podsvetie tŕplo. Šlapky sa stiahli z ulíc, díleri zbalili kontraband a vypadli na vidiek a majitelia nočných lokálov prepláchli rúrky a povyvesovali hasiace prístroje, aby im ani hygienik, ani protipožiarny technik nemali dôvod zhabať licenciu. Všetci počítali so všetkým. Vonku bolo teplo. Bude dusno… tušili…

Aj Jumbo zavolal. Až jačal do telefónu. Krauzovi trvalo hodnú chvíľu, kým ho presvedčil, že Edo naozaj žije a bude v poriadku.

„Tak nemosím dójst… netreba ništ doniest… vybavit niečo!? Čo robá chlapci?“

„Nie! Netreba… zvládame to… zajtra sa zastavíme… čau!!“

„Nestete žrádlo? Dám urobit v kuchyni balíčky… nejakú cigánsku a tak…“

„Nie… máme…“

„Tak pivo… pošlem vám hore súdek…“

„Díky! Fakt netreba! Súdek! Si normálny!? Šaňo by ma prizabil… určite by ma podozrieval, že v tom mám prsty… radšej nie! Díky… ale máme všetko… potom sa zastavím….“

„Ale určite!! Čau! A… pozdravuj chlapcov! A… ozaj, kde leží!? Niečo mu tam pošlem…“

Canis prišiel pred obedom. Okamžite si ho dal zavolať Mayor. Keď začal ľúbezným hláskom, bolo na ňom vidieť, že sa musí veľmi premáhať.

„My… tu máme taký dobrý zvyk… kamoško… Ivanko… že o sebe dáme ráno vedieť, ak nemôžeme prísť do práce…“

„Ja viem… šéf e…“ pritakal skormútene Canis.

„Používame na to telefón…“

„Ja viem… šéfe…“

„Aby nás nemuseli zháňať kolegovia ako bača stratené ovce… po celom meste…“

„Ja viem… šéfe…“

„Tak keď vieš, prečo si to neurobil?!!“ zrúkol Mayor. Evidentne už toho mal plné zuby.

„Trochu som sa včera spoločensky unavil… zle som to odhadol… teraz som sa zobudil… ak treba, vypíšem si dovolenkový lístok…“

„Dovolenku… by si chcel, čo? A toho hajzla budem naháňať ja s poriečnym oddelením, čo? Alebo s armádou spásy, čo? Nerobíš náhodou na oddelení vrážd a nepokúsil sa včera náhodou niekto zabiť Eda?! Si normálny s tou dovolenkou, alebo už fetuješ?!“

„Nie… ja len, aby nebol prúser, že som ráno zmeškal… inak samozrejme dovolenku nechcem…“

Mayor už stál a pevne sa držal hrany stola.

„Nechceš… pekné od teba! Uľavilo sa mi! Tak ma teraz dobre počúvaj… milý… zlatý… Zoberieš toho vypečeného kumpána z mokrej štvrte… jediného, čo ti ešte ostal zo svätej trojice… a vypadnete von… a nevrátite sa, kým sem neprivlečiete chlapa, čo sa dobrovoľne a rýchlo k všetkému prizná, podpíše zápisnicu a ešte bude aj ďakovať, že ho ideme zavrieť na sto rokov!! A ja budem môcť riaditeľovi zahlásiť elegantne ukončený prípad pokusu vraždy policajta v rekordne krátkom čase!! Rozumel!? Inak sa v rekordne krátkom čase… stane niečo… veľmi zlé!! Vóón!!“

Sotva sa za Canisom zavreli dvere, zazvonil telefón. Riaditeľ. Volal ho na koberček. Prišli páni z ministerstva. Chceli čerstvé správy. Pokus o vraždu policajta ani im neunikol. Mayor ťažko dosadol na stoličku. Povolil si kravatu a zatúžil po smrekovom lesíku, lúkách plných ovečiek a sviežom vzduchu niekde pod Ďumbierom.

Sedeli oproti sebe, každý za svojím stolom, a gánili. Krauz mal privreté oči a metal blesky.

„… a to ti mám veriť, čo!?“

„Nerev…“

„Budem!! Väčšiu chujovinu si si už vymyslieť nemohol, čo!?“

„Nič som si nevymyslel! Večer som sa u Jumba iba rozbabral, mal som ešte chuť, tak som išiel kamošovi na dorážky! Slopali sme do štvrtej do rána… zaspal som! Tebe sa to nikdy nestalo!?“ už reval aj on.

„Ako každému, ale… mne ešte ani raz nedopichali kolegu… práve vtedy… aby som mal alibi…“

„No… drbenká ti, alebo ti mám rovno švacnúť!? Hádam si nemyslíš…?!!“

„Čo si myslím, je moja vec…“

„Rišo… neser… ja…“

„Nie ty! Ty si bol možno fakt v delíriu, ale… tí tvoji…“

„Nie sú moji!! Kurva, Rišo, kedy to už pochopíš!?“

„… kumpáni!! Sám si hovoril, že to Raninec len tak nenechá!“

„To neboli oni! Už som s ním telefonoval! To neboli Oni!“

„Povedal kto? Raninec? Alebo si telefonoval s hovorcom? Ešte majú hovorcu? Alebo… už majú… hovorcu…?“

„Ty-yy!!“

„Ja!! Presne ako hovoríš! Mali dostať mňa, ak si chcú vybavovať účty, a nie Eda! Čo ten s tým má?“

„S nikým si nevybavovali účty! Hovorím ti už po desiaty raz, že to neboli oni! Si… sme vedľa! Týmto smerom ísť je strata času! Radšej…“ Canis vstal a tiež si nalial chladenú minerálku. Zatváral dvere na chladničke a všimol si fľašu s lístočkom. Rýchlo ich otvoril a zajasal.

„Boha… almázia… Váňa tu nie je, že?“ a tiež mu jednu šlohol ani sa neunúval niečo falšovať. „Hovorím… radšej sa upokojme a rozmýšľajme… Edo dostal po gebuli… nemôže fúkať odtiaľ?“ mľaskal a slastne sa zalizoval. Uhorka naozaj bodla!

„To by ti tak vyhovovalo!! Hodiť to na kripla zo štvrtej cenovej skupiny!! To sa ti podobá…“

„Rišo… už prestaň! Veď sme už niečo spolu preskákali, tak sa neondej. Mayor chce, aby sme vypadli a niečo doniesli, tak začni už myslieť…“

„Vypadneme, ale každý na inú stranu… milý… zlatý…“ frflal a ešte stále bol naštvaný, hoci si dobre uvedomoval, že raz bude musieť prestať a nastúpi analyzovanie a logické myslenie. Ale teraz chcel, aby sa aj Canis vytočil a aby mu bolo jasné, že je pes prašivý. Canis ho mal na háku. Chrúmal a vzdychal od blaženosti.

„Bohovské! Taká uhorka! Rišo… radšej fakt vypadnime, kým nás niekto nevymákne… dal by som si desať deka tresky a trochu feferónového… čo ty na to?“

„Ja jedno zarosené… ide mi dekel odtrhnúť…“

19

„Vaša eminencia… dôstojný pán Janetka…“

„Prosím… nech vojde…“

„Ehm… on to má s tými nohami…“

„Aha! Pardon! Nechcel som byť sarkastický… privezte ho…“

Priviezli ho na ošarpanom nepohodlnom vozíčku. Muž v mníšskom habite sa hlboko poklonil, pobozkal biskupský prsteň a ostal stáť v pozore. Čakal ďalšie príkazy.

„Nechajte nás…“ biskup nebadane mávol rukou a osameli.

„Pokoj s tebou, brat môj… už je lepšie… Tomáš?“

Janetka sa obzrel, či sú dvere naozaj zavreté a či sú naozaj sami.

„Pokoj s tebou. Komu? Tebe… Janko?“

„Prečo toľko jedu… a nenávisti? Ale ak chceš vedieť pravdu… áno, už mi je lepšie…“

„Načo som tu?“

„Lebo sa musíme porozprávať!“

„To ste ma museli uniesť?“

„Ešte raz… prečo toľko jedu… priateľu… a tie silné slová… uniesť!! Dal som si ťa priviezť…“

„Doslova…“

„… lebo sa dejú veci… ako by som to… dopočul som sa…“ biskup hovoril pomaly a zvažoval každé slovo. Nebadane sa pohol a z obrovského dubového stola vzal času. Božia krv sa zmenila na víno, a tak si slastne odpil, „…že ťa vyhľadala polícia…“

„Pravda!“

„A že si s nimi komunikoval…“

„Iba chvíľu, a aj to… pod dozorom… ako si zariadil…“

„Prečo? Napriek môjmu výslovnému zákazu!“

Janetka sa zahniezdil na vozíčku a na chvíľu nedokázal skryť bolestivý úškľabok. Zlomenina sa opäť ozvala. Objavila sa nejaká

hniloba. Ďalšia operácia bola nutná a hrozila aj amputácia. Už nemohol ani vstať. Modreli mu prsty a do celého tela sa vlievala horúčava. Rana páchla.

Biskup ho bedlivo pozoroval. Rozprávali sa pomaly. Veľmi pomaly a zvažovali každé slovo. Poznali sa. Príliš dobre sa poznali. Dvaja starí muži unavení životom, čo od seminára kráčali vedno bok po boku.

„Božie cesty sú nevyspytateľné… a priviedli ich ku mne…“ zastonal Janetka a opäť sa pokúsil zmeniť polohu.

„Vieš dobre, že… takáto odpoveď ma neuspokojí. Mňa určite nie, lebo o Božích cestách niečo viem…“

„Súhlasím… vieš… a vieš aj predvídať ich smer, a ak treba, aj vyasfaltovať nové… preto si biskup, a ja iba…“

„To sme si už vydiskutovali…“

„Urobil si zo mňa vraha, to si mám s kým vydiskutovať? O chvíľu predstúpim pred jeho tvár… čo mu mám povedať, že si ma naviedol… donútil!?… Uverí mi?… Odpustí mi!?“ hlas mal plačlivý a bola z neho cítiť úprimná úzkosť.

„Bola taká doba!!“ biskup urobil prudké gesto rukou a vylial z pohára. „Boh všetko videl a vie, kto nesie hlavný podiel viny. Oni!! Nie my!! Urobil si, čo bolo potrebné! Zachránili sme veľa veriacich a dokázali sme šíriť slovo Božie aj napriek všetkému!!“

„Aj napriek tomu, že zomrel človek…“

„Veľa z nás prinieslo obeť najväčšiu…“

„Ale ani jeden mojím pričinením… iba on!!“

„Podliehaš panike… brat môj…“

„On mi veril… poslali ho za mnou a ja som ho vzal pod svoju ochranu… a zradil!! Veď ja som ho zradil!! Na tvoj príkaz!“

„A teraz si naviac ešte aj porušil prísahu!“

„Tvoju… nie Božiu!“

„Moju! Teda… Božiu!“

„Ján!! Pre Boha ťa prosím… spamätaj sa!! Kam až chceš vystúpiť? Až hore? Na horu Sinaj… ale veď prikázania už máme!! Až na Golgotu? Ale veď tam už vystúpil on… taký sa už nenarodí… spamätaj sa!! Čo ešte chceš? Kam ťa vedie slepá vášeň?“

„Na Golgotu sa nechystám… tam to bolí, brat môj… ako tvoja zrada…“

„Zrada… hovoríš… len preto, že som sa porozprával s dvoma bezvýznamnými policajtmi! A to, čo si ty spravil pred desiatimi rokmi… to bolo čo!? Ako to nazvať? Zrada najzradnejšia… a ešte si ju aj podpísal…“

„Mlč!! Nemáš právo!!“

„Nemám právo!! Ja nemám právo… iba vy… vy máte… všetko… aj právo!“

Biskup vstal a zlostne zalomcoval rohom stola. Stôl sa ani nepohol.

„Ale to už bolo dávno!! A ty!! Ty!!! Ty zrádzaš dnes, keď sa všetko mení a potrebujeme každý hlas…“

„Hlas… volajúci do neba k Bohu, alebo tie tvoje… moderné… volebné…“

Biskup sklonil hlavu. Zhlboka dýchal.

„Aj…“ povedal ticho, „… aj to je vôľa Božia… dať veci na pravý poriadok… na nový poriadok… a to sa nedá bez víťazstva! Ty nikdy nepochopíš…“

„Nie! Ja nechcem vládnuť, ja chcem kázať slovo Božie a prosiť o milosť za hriechy, ktorých som sa dopustil… aj vďaka tebe… aj za teba, lebo ty si už… ďaleko… od Boha… ty už nevieš prosiť!! Ty vieš iba…“

„Neopováž sa!! Nemáš právo ma súdiť!“

„Nemusím… dočkáš sa…“

„To by stačilo… Tomáš! Už ťa nechcem počúvať! Už iba jedna vec… prečo si to povedal!?“ biskup zasyčal a pristúpil až k nemu. Zohol sa a hľadeli si do očí.

„Malium nullum est sine aliquo bono…“

„Áno… Tomáš… každé zlo je na niečo dobré… ale načo je dobré to tvoje… čo si práve spravil!? Komu sa chceš pomstiť? A… prečo?“

„Nikomu! Chcem, aby ľudia vedeli…“

„Prečo si na konci povedal… alex argentum!?“

„Aby vedeli…“

„Načo to bolo dobré… Tomáš… prosím ťa…!!“

„Splnil som svoje poslanie.“

„Pred siedmimi rokmi si mal iné, a nesplnil si ho, ani ten prekliaty prsteň si od neho nezískal, a teraz… chceš plniť poslania…“ biskup ťažko dosadol a zazvonil spiežovcom. „Vieš, že

ťa už nemôžem odtiaľto pustiť… in nomine patris…“ a naznačil vo vzduchu kríž.

Vošli dvaja mnísi. Biskup pokynul rukou. Opreli sa do vozíčka.

„Ján… opakuj si… mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa… opakuj to stále… keby sme sa už nevideli… odpúšťam ti…“ zavzdychal ubolený starec.

Dvere sa zavreli a osamel. Hlava mu klesla. Dlho zvažoval… napokon vstal, prešiel do rohu k stolíku, sadol si a zodvihol slúchadlo. Po pamäti vytočil diablovo číslo.

„Svätopluk… je to, ako som predpokladal… zbláznil sa… ani nevedel, čo hovorí. Snažil sa niečo naznačiť, ale včas sme zasiahli. Tým hlupáčikom to nemôže nijako pomôcť.“

„Ale… aj tak ho treba izolovať… až do konca…“

„Už sa stalo… nebude to dlho trvať… už páchne…“

„Ďakujem za správu… ostávame v kontakte… zbohom!“ posledné slovo znelo mimoriadne sarkasticky.

Položil. Tvár si prikryl dlaňami. Sedel meravo ako odliaty z vosku.

„Deus omnipotens… dokedy… ešte… dokedy? Kedy už bude koniec…?“ zastonal.

20

Krauz s Canisom nezistili nič. Celé oddelenie vrážd nezistilo nič. Ani jeden jediný policajt v meste nezistil nič. Informátori snorili ako besní… nezistili vôbec nič. Mayor si povoľoval kravatu čím ďalej tým viac a podvečer mu napadlo odviazať si ju úplne a priviazať ju na stropné svietidlo. Kým sa odhodlal, zavolali ho na poradu.

V noci nastalo peklo. Kukláči si zgustli. Presnorili všetky vykričané podniky. Toľko zdemolovaných vagabundov nebolo na policajné stanice predvedených už pekných pár rokov.

Krauz s Canisom sa išli vyspať. Obom to dobre padlo.

Ráno je múdrejšie ako večer.

Zrejme to nebol vyznávač nočných barov, čo to povedal ako prvý, ale mal pravdu a Krauz sa o tom na druhý deň presvedčil na vlastnej koži.

Váňa spočítal uhorky v chladničke a milo ich oslovil.

„Ktorá sviňa nenažratá…?!“

Hanzel sa pohojdal na stoličke, ruky si založil za hlavu a so škodoradostným úsmevom na perách čakal. Rysoval sa krásny začiatok pracovného dňa. Pokazil to telefón. Bolo iba o dve minúty sedem a v kancelárii boli iba traja. Vzal to tretí, lebo bol najbližšie.

„Krauz… odde…“

„Poznáš môj hlas…“

„Poznám…“

„Na rohu hotela Kyjev… máš to dvesto metrov… o desať minút… presne! Sám s autom! Máte tam bielu škodovku s poškriabaným predným blatníkom… zober si tú…“ a položil.

Krauz vyšprintoval z kancelárie, vbehol do Mayorovej a zo stola schmatol knižku od vozidla. Od dverí mu zahlásil, „… ide o Eda… jazdu mi podpíšeš potom…“ a vybehol.

Mayor mal sto chutí strieľať, ale Krauz zmizol tak rýchlo, že nestihol odistiť. Vstal, prebehol chodbou a vrazil im do kancelárie.

„Ak o tom niečo viete, tak sypte, lebo ho dám zavrieť na psychiatriu… a vás… ešte horšie… na inšpekciu… bohuotcuprisám-kurva…!!“ bol trochu domodra.

„Mal telefonát… bleskové stretnutie s informátorom… vraj ide o Eda… Šani, ja by som to tak tragicky nebral!“ zastal sa ho Hanzel a vrátil stoličku na všetky štyri.

„Prečo išiel bez krytia?“

„Lebo sa volá Krauz… je to jeden taký drbnutý chalan, čo tu robí pod tebou…“

„Aha!“ úplne vážne prikývol Mayor a vycúval z kancelárie. Chrbtom vrazil do prichádzajúceho Canisa.

„Čaute… banda… deje sa niečo?“

Psychický tlak zanechával jazvy na každom z nich. Mayor to nemal ľahké. S chalanmi z oddelenia vrážd si občas užil svoje, ale vždy vedeli nájsť spoločnú reč. Ničili ho bezduché, nič neriešiace porady, kde musel ľuďom izolovaným od ulice vysvetľovať triviálne záležitosti a pritom tajiť… ešte triviálnejšie. A ak prišla na poradu vrchnosť z ministerstva… mal naozaj chuť si odviazať kravatu…

Preto sa iba priblblo usmial a Canisovi odvetil:

„Nííč… všetko je v najlepšom poriadku…“ a išiel obsluhovať večne vyzváňajúci telefón.

Krauz vyradil rýchlosť a pomaly pribrzďoval. Skrčil sa a sledoval ľudí na chodníku. Minul hlavný vchod do hotela a zastal. Bol na rohu. Vybehol dvoma kolesami na chodník a siahol ku kľúčom. Potom si to rozmyslel. Rachotina občas neštartovala, tak ju nechal radšej v obrátkach. V spätnom zrkadielku sledoval opačný roh. Pozrel na hodinky. Mal ešte dve minúty.

Nevidel ho, iba keď trhol kľučkou a prisadol si. Nepozdravili sa. Muž hodil na zadné sedadlo cestovnú tašku, Krauz zaradil rýchlosť a bez hvízdania gúm vyrazil. O pár metrov bol na križovatke. Zastal a ako tretí v rade čakal na zelenú. Muž sa chrbtom oprel o dvere a obzrel sa. Ostal tak a sledoval cestu za nimi. Krauz sa pohol a zahol doprava. Pridal a bez svetelného znamenia prudko zahol na hlavnú.

Kilometer to žhavil v ľavom jazdnom prúde, potom prudko pribrzdil a zaradil sa doprava. Pokračoval štyridsiatkou a všetci ho predbiehali. Pomaly prichádzal ku križovatke. Zelená. Pribrzdil. Zelená. Ešte pribrzdil. Oranžová. Prudko pridal. Červená. Bol desať metrov od hranice križovatky. Prvému autu sprava sa šikovným oblúkom vyhol, prefrčal križovatkou a prudko zahol do uličky smerujúcej späť do centra mesta. Pridal a preletel dve križovatky, kde mal dať prednosť sprava. Zahol na odstavné parkovisko taxislužby, prešiel ho po celej dĺžke a vybehol na chodník. Pár ľudí uskočilo, jeden mu buchol na kapotu zovretou päsťou, dvaja sa chytili za čelo a dopravák pri stánku s rýchlym občerstvením chcel zapískať, ale nevedel nájsť píšťalku a na prstoch nemohol, lebo z úst mu trčali hranolky. Prešiel centrom mesta, fintu s červenou použil ešte dvakrát a zaradil sa na obchvat druhej triedy. Raninec sa pohodlne usadil a prestal sledovať cestu za nimi.

„Mal si dobrých učiteľov…“ pozdravil.

„Gene Hackman… Francúzska spojka jedna a dva… Alain Delon… Borsalino a spol… Steve McQueen… vlastne vo všetkých filmoch okrem tých, kde sedel na koni… mám pokračovať?“

„Netreba… zabudol si iba na Belmonda… ale ten učil mňa… drzých zasranov neznášal už vtedy, pochybujem, že by sa na staré kolená zmenil… tu doprava… choď na severnú výpadovku…“

Mlčali.

Raninec iba občas povedal doprava, občas doľava a občas iba mávol rukou. Krauz poslušne šoféroval. Venovali sa svojim myšlienkam a v duchu preberali, ako na toho druhého. Vyšli z mesta. Odbočili z diaľnice a zahli do chatovej kolónie. Na okraji pri lese zastali. Raninec otvoril bránku a Krauz zatiahol auto dozadu pod prístrešok, kde chýbalo seno. Raninec ho nečakal, už bol vnútri, a tak sa nerozpakoval a vošiel bez zaklopania.

„Je tu iba plechovkové pivo…“ oznámil domáci od otvorenej chladničky.

„Jedno…“

Raninec mu jedno podal.

„Vstaň! Rozpaž!“

Krauz poslúchol a Raninec ho pobúchal po bokoch. Od členkov až po pazuchy. Ohmatal mu aj brucho a chrbát. Pištoľ za pásom ignoroval, hľadal niečo nebezpečnejšie…

„V poriadku, sadaj!“

Raninec nečakal a sadol si prvý. Krauz si nesadol, prešiel do rohu miestnosti a opláchol si vrchnák. Až potom si na pozdrav navzájom zasyčali. Odpili a obaja postavili plechovky pred seba, akoby rozohrávali partiu šachu s dvoma figúrkami. Oči sa im stretli. Dosť dlho… boli stretnuté.

„Zaslúžiš si nakopať do riti… ale zaručili sa za teba, takže na to, čo sa stalo, zabudneme. Mal som sto chutí ti… áá-le…! Jedno mi ale aj tak vŕta hlavou. Vyštudoval si s výborným prospechom… referencie o tebe idú vynikajúce, hovoria o tebe ako o perspektívnom analytikovi, prax máš… tak kde sa v tebe berie toľko naivity?“

„Takže si si ma preklepol!“ tykal aj Krauz, hoci vekový rozdiel bol značný.

Súper sa ani neunúval prikývnuť. Považoval to za samozrejmosť.

„No… dobre! Aspoň si informovaný. Ja nie… ja sa stále iba pýtam…“

„A to je jedna z tvojich najväčších chýb….“

„… a dostávam aj odpovede…“

„… a to je to najhoršie…“

„… a sú veľmi zaujímavé…“

„… a pri ich vyhodnocovaní robíš jeden omyl za druhým…“

„… a seriem na vás, iba sa čudujem, ako vás to irituje… chlapcov z bývalej…“

Raninec vstal, priniesol veľkú drevenú tabatierku naplnenú až po okraj a ponúkol. Pripálil mu a chystal sa sfúknuť hrubú krbovú zápalku, ale rozmyslel si to a so záujmom pozoroval jej zhasínanie. Krauz zatiaľ nenútene fajčil. Potom si to rozmyslel.

„Prečo Edo?“

„My nie. Po tom, čo si ma tak veľkoryso prepustil na slobodu, som sa vážne naštval a chcel som vám ubrať kyslík, poslal som za vami pár chlapcov, iba tak, aby sme si vás preťukli… našťastie… boli tam a zasiahli. Videli útok na Burgera a chlapca chytili. Keď skončíme náš rozhovor, dostaneš páchateľa aj s dôkazom… budeš slávny! Objasníš pokus o vraždu policajta, dostaneš odmenu, frčku a

pol roka nebudeš musieť chodiť do roboty… aspoň za našich čias to tak fungovalo…“

„Nič sa nezmenilo… tak kto to bol?“

„Na konci nášho rozhovoru…“

„Ja už končím!“

„Ja nie!!“ povedal ostro. „Zabŕdol si do veci, ktorá je nebezpečná. Aj pre teba. Už o tebe vedia. Musím sa dozvedieť, kam si sa až dostal, a až potom ti môžem pomôcť. Vysvetlím ti pozadie…“

„Prečo by si to robil?“

„… vysvetlím ti pozadie a neskáč mi do reči!! Urobím to preto, lebo mám na tom osobný záujem! Zomrel mi parťák a… úplne zbytočne… myslel som si, že vinou zle naplánovanej akcie… až nedávno som zistil, že to bol zámer… poprava… a ja nemám rád nevyrovnané účty. Keď skončíme, pochopíš.“

„Prečo by som ti mal veriť?“

„Lebo nemáš inú možnosť. Nikto iný s tebou nebude ochotný spolupracovať. Nikdy sa nedozvieš, o čo tu ide. Máš iba jednu možnosť. Teraz.“

Krauz sa mu zahľadel do očí a ani nevedel prečo, uveril. Muž sediaci oproti nemu neklamal. Krauz ťažko pokýval hlavou. Jednoducho mu uveril.

„Dobre… na konci nášho rozhovoru budem vedieť, kto pichol Burgera?“

„Áno!“

„A… budem aj vedieť, kde je?“

„Áno!“

„A… budem mať aj vecný dôkaz?“

„Áno! Nôž!“

„A… nebude v tom žiadna finta? Budem ho môcť predviesť na stanicu?“

„Áno!“

„Dobre… čo chceš vedieť?“

„Kto ťa informuje?“

„V akej veci?“

„Klokner.“

„Nikto. Vyšetrujem. Obchádzam ľudí z jeho okolia a vypytujem sa.“

„Máš kontakt na niekoho zo skupiny Spirituál?“

„Nie!“

„Počul si to meno?“

„Nie!“

„Spolupracuje s tebou niekto zo štátnej?“

„Nie!“

„Ako si našiel Janetku?“

„Boli s Kloknerom na jednej fare. Navštívili sme Dobrôtku, terajšieho farára, a ten nám dohodol stretnutie v Kláštore Milosrdných sestier…“

Raninec povytiahol obočie. „Dobrotivý bože!! Svätá prostota!“ zastonal.

„Deje sa niečo?“

„Takže ty nič nevieš o väzbách z osemdesiateho prvého a osemdesiateho piateho?“

„Ešte nie…“

Raninec ledabolo hodil rukou a chcel ukončiť trápne divadielko, ktorého scenár napísala náhoda. Ranincovi sa evidentne uľavilo, navalil sa na operadlo a aj sa nebadane usmial. Potom sa predklonil a pomaly vstával.

„Tak som ťa precenil… toto stretnutie je zbytočné…“

„Iba… som si spomenul na jedno meno… Voltér…“

Raninec sa zasekol vo vstávaní, chvíľu zotrval dosť komicky predklonený, ako keby dosadal na toaletu, a potom na ňu naozaj dosadol. Oči sa mu zúžili a zmizli mu pery, tak pevne ich zovrel. V okamihu sa stali dve veci súčasne.

Raninec siahol za pás, vytrhol pištoľ z puzdra, palcom stiahol kohútik do zadnej polohy, lakeť oprel o dosku stola a zamieril na Krauzovu hlavu.

Krauz siahol za pás, vytrhol pištoľ z puzdra, palcom stiahol kohútik do zadnej polohy, lakeť oprel o dosku stola a zamieril na Ranincovu hlavu.

Ak by sa hra zvaná „tas“ dohrala do konca, vyhral by Raninec. Bol o stotinu sekundy rýchlejší. Ale… asi nechcel strieľať nikto, lebo obaja ešte žili a metali po sebe blesky.

„Ty debil… mohol som ťa…“ škrípal zubami Raninec.

„Nespravil si to…“

„Tak to odlož…“

„Aj ty…“

„Myslel som, že sme sa dohodli… že povieš…“

„Aj ja som si to myslel o tebe…“

Raninec zaváhal, sklonil hlaveň a opatrne palcom zaistil kohútik. Krauz urobil to isté. Čakal. Raninec položil pištoľ na stôl. Krauz teda tiež. Už mali každý po dve figúrky. Raninec jednu vzal a odpil si. Šachovnica sa utešene plnila.

„Odkiaľ máš to meno?“

„Takto to nepôjde! Ja ti nebudem odhaľovať svoje zdroje… poviem ti iba výsledok…“

„Dobre…“ súhlasil Raninec po chvíli váhania. „Počúvam!“

Aj Krauz si odpil. Raninec postavil figúrku na E6. Krauz na B3. Kovové figúrky s kohútikom zatiaľ nikto nepotreboval, a tak ostali na mieste. Strelci čakali na chybu toho druhého. Krauz si zatiaľ pripadal ako kôň, pešiak oproti nemu sa hral na kráľa… chýbala iba dáma, a to obom rovnako. Išlo o to, aby neskončili na pár rokov vo veži… alebo mimo šachovnice… natrvalo.

„Sedemnásteho mája tisícdeväťstoosemdesiatpäť v piatok pochovala štátna bezpečnosť Karola Kloknera aj s klincom v hlave. Nie je o tom žiadny záznam v archíve správy cintorínov a neexistuje lekárska správa o obhliadke mŕtvoly, ani protokol z pitvy. Prišli na troch autách… Volga béájé dvadsaťosem tridsaťsedem, Avia béábé deväťnásť dvadsaťosem a žltá Lada béái trinásť deväťdesiatdva. Jeden hovoril po česky. Bol to Voltér. Donútili farára Janetku, aby pohreb odklepol. Donútili Kovalského, vtedajšieho správcu cintorína, aby uvoľnil hrob určený na iné účely, a vyhrážali sa mu, že ak na celú vec okamžite nezabudne, zlikvidujú mu rodinu.“

„Odkiaľ máš meno Voltér… Canis?“

„Nie! Viem aj viac. Alex argentum… Alexander Stříbro…“

„Krista…! Ako… to môžeš vedieť!?“

„Viem! Teraz ty!“

Raninec siahol po figúrkach. Krauz sa nedal prekvapiť a siahol tiež. Tak si vzali iba plechovky. Ranincova figúrka skončila svoju životnosť. Podišiel k chladničke a nahradil ju novou. Priniesol aj pre Krauza. Ten vstal a opláchol jej hlavičku. Raninec ho celý čas pozoroval.

„Prečo?“

„Raz som v jednom veľkosklade videl, ako sa na nich jebali potkany… odvtedy ma napína…“

Raninec nelenil a tiež zašiel k drezu. Na šachovnici pribudla ďalšia figúrka. Soľnička, koreničká a servítky na stojato. Všetko na jednom podnose. Pekná umelecká práca zo striebra. Vytiahol servítku a utrel vrchnák. Až potom sa napil. Uvedomil si, že je hostiteľ, a priniesol ďalšiu figúrku, misku s arašidami.

„Nebol to Voltér!“

Krauz nechápavo zazrel a pohodlne sa oprel o lakte. Asi niečo zažije, ak bude trpezlivý…

„Nebol to Voltér… čo bol na pohrebe…“

„Asi nie…“ neprotestoval Krauz.

„Asi nie… ty pes! Keby som mal viac času…“

„Aj ja by som ti jednu s radosťou…“

Raninec sa zasmial. Smial sa úprimne z hĺbky duše. Krauz sa pri pohľade na neho musel napokon usmiať tiež, ale poočku sledoval rozostavenie figúrok.

„Ty… zle dopadneš… ale dovtedy s tebou ešte budú starosti! Počúvaj, ty… mudrlant! V polovici sedemdesiatych rokov sme založili skupinu Spirituál… dali nám neobmedzenú právomoc, to znamená…“

„Viem si predstaviť…“

„Nevieš!! To… si nevie nikto predstaviť! Mohli sme všetko!! Aj to… sme mohli. Aj sme to robili! Nie je to môj štýl, ale v krajnom prípade… Bola taká doba! To vaša generácia nikdy nepochopí, a tí, čo prídu po vás, to nielen nebudú chápať, budú sa snažiť nás ešte aj súdiť, ale… to… bude až neskôr. Hlupáci! Nič nezmôžu, ale… mnohí budú mať politické ambície a naše zložky niektorým pomôžu a iní ich budú zneužívať… takže im vlastne tiež pomôžu. Ty to ešte zažiješ… ja… no… však uvidíš! O čo išlo! Úloha znela jasne… nadviazať na spoluprácu všetky vrstvy cirkevných hodnostárov a vytvoriť sieť agentov, ktorými by mohol štátny aparát manipulovať a riadiť činnosť cirkvi. Centrála bola v Prahe a pobočky v piatich najväčších mestách. Okresné zložky boli zainteresované v rámci spolupráce a iba dodávali informácie o vytipovaných objektoch, často ani netušili, o čo ide. Celú sieť sa podarilo vybudovať v

priebehu troch rokov a zaútočili sme na najvyšších hodnostárov. Keď sme im ukázali kompromitujúce fotografie a prečítali úryvky svedeckých výpovedí ich kamarátov, jeden za druhým súhlasili so spoluprácou. Po piatich rokoch sme mali podchytených už aj biskupov a boli sme pánmi na kazateľniciach. Činnosť kláštorov a cirkevných škôl bola zdecimovaná už v päťdesiatych rokoch, a to nám výdatne napomohlo. Neboli jednotní a báli sa a… strach je ideálny nástroj na ovládnutie súpera. Jednoducho sa do siete zaplietali jeden za druhým. Z obavy o život a o flek žalovali jeden na druhého ako najatí a aj na ovečky…“

„Svinstvo…“

„Prd o tom vieš, tak kuš! Občas sa vyskytla mimoriadna udalosť. Keď začala informátorská sieť fungovať na plné obrátky, vyskočili prípady, o akých by sa ti nikdy ani neprisnilo. Farár z Glavice utýral svoju gazdinú a na pitve zistili, že má natrhnutú maternicu. V záchvate sexuálnych hrátok jej tam strčil hadicu a pustil vodu. Zakryli sme to, vylepšili sme protokol z pitvy a telo zmizlo v krematóriu, lebo donášal na jednotku! Ďalší zaškrtil miništranta, ale pri prehliadke mŕtvoly zistili, že má krvavé trenírky… zakryli sme to, lebo tiež spolupracoval na výbornú… jeden prípad za druhým. Všetko sa dalo zmanipulovať. Ľudia nič nevedeli, tlač a ostatné médiá sme mali pod palcom. Informácie sa zhromažďovali v centrále a výstupy boli hrozivé. Mysleli sme si, že máme proti sebe organizáciu stmelenú dvetisícročnou tradíciou, odolnú voči všetkým vonkajším vplyvom a zorganizovanú do najmenších detailov… namiesto toho sme zisťovali, že sú to iba obyčajní ľudia z mäsa a kostí so všetkými ľudskými prejavmi, vášňami, chúťkami, vadami, deformáciami a… aj duševnými chorobami a úchylkami od výmyslu sveta. Hovorím ti to preto, aby si pochopil, že sa nám dostávali do rúk informácie, ktoré sme ani nechceli. Sieť bola vybudovaná na kontrolu cirkevných hodnostárov a veriacich, to ostatné svinstvo prichádzalo samo od seba… a nevedeli sme, čo s tým! Sieť fungovala bezchybne, neustále sa rozrastala a padali do nej nové a nové dušičky… a informácie boli naozaj zaujímavé. Systém sa ukázal ako dokonalý. Čas bežal… potom… sa chytil Janetka. Natrel ho… Svätopluk. Biskup Ján Jastrab. Janetka sa mu vyspovedal. Dôveroval mu. Boli spolužiaci a kamaráti od seminára. Povedal mu,

že už vyše dvadsať rokov ukrýva človeka, čo pozná nejaké tajomstvo o obrovskom poklade. Najprv sme ani netušili, či ide o ich poklad, nejaký duševný… staré knihy, relikvie… bohviečo!? Netušili sme! Podali sme správu vyššie, na centrálu. Začalo sa peklo. Poslali nám sem supermanov z Prahy. Prišiel aj sám autor myšlienky cirkevnej siete Voltér, a trval na tom, aby sme ho osobne skontaktovali s Janetkom a Jastrabom. Prebrali nám ich. Začali s nimi chodiť na schôdzky, museli sme im poskytnúť konšpiračné byty, odovzdať celú spisovú agendu, vysvetliť všetky väzby… odstavili nás. Skúsili sme sa ozvať… skoro nás poprepúšťali do civilu. Vraj nechápeme vyšší záujem spoločnosti! Odvtedy sme hrali iba druhé husle, ale… kto má hudobný sluch, čo-to začuje aj zo zákulisia…! Hrám na troch hudobných nástrojoch…“ Raninec urobil dramatickú odmlku a zapálil si. Krauz iba počúval a aby netrhal partiu, zapálil si tiež. „Začul som, že Voltér sa vlastným menom volal Alexander Stříbro a bol priamo z Prahy Dotiahol si celú partiu. Akciu začali v januári osemdesiatpäť…“

„Boli tu aj v januári a februári osemdesiatjeden…“ iba tak poznamenal Krauz.

Raninec zmĺkol. Potiahol si a nechápavo pokrútil hlavou.

„Ako… veď sú to prísne tajné informácie a spisy sú v Prahe… ako to môžeš vedieť?“

„Pýtam sa! Dozvedám sa!“

„Keď skončíme, povieš mi, odkiaľ to máš?“

„Keď skončíme, povieš mi, kto dopichal Burgera… taká bola dohoda!

„A potom mi povieš…“

„Nie!“

„Riskuješ!“

„Ty si začal! Ak chceš, prestaň! Mňa zaujíma iba Burger. Taká bola dohoda!“

„A klinec?“

„Aj, ale nie nutne! Vidím, že aj tebe záleží, aby sa niektoré veci vyjasnili, som ochotný ťa vypočuť, ale sľubovať nič nebudem!“

„Kurva! Ako si vyrástol!“ Chvíľu mlčal a fajčil. „Nie si blbý… treba uznať…“

„Chceš ma použiť, to som už pochopil… na čo ešte presne neviem, ale tuším, že od teba nikto nič nezíska zadarmo! Tak hovor, sám, dobrovoľne, bez podmienok, alebo mi daj toho chlapa!“

„Len neskáč… ešte som neskončil a… tromfy mám v rukách ja, nezabúdaj! Chcem ťa použiť, to je pravda, ale ani netušíš ako a prečo, tak sa láskavo upokoj…“

„V poriadku, si na ťahu…“

Raninec sa usmial a neveriaco pokrútil hlavou.

„Ide ti to… takže tvrdíš, že sa objavili v osemdesiatom prvom… dobre, tak sa vrátime tam! Voltér a… Červený kapitán…“

„Kto?“

„Červený kapitán…“

„Kto to je?“

„To nevie nikto!“

„Ani tí s hudobným sluchom?“

„Ani. Bežný človek je schopný zachytiť iba určitú škálu tónov… okolo Červeného kapitána hrali ultrazvuk… nikto nič nepočul! Krycie meno Červený kapitán, nič viac neviem! Špeciálny agent určený na finálne výsluchy… bez bližšie špecifikovaného konca…“

„Vrah…“

„Hnusný výraz! Na začiatku budovania siete sa do nej zaplietol jeden tajne vysvätený kňaz… vieš, čo je to prípad Coufal?“

„Nie.“

„Tak to necháme tak, lebo to priamo s Kloknerom nesúvisí. Pracoval tu aj vonku a zaplietol sa do cesty Ivanovi Canisovi, ktorý riadil Mníchov… počkaj!! Canis!! Takže… preto si taký múdry!“ zajasal Raninec.

„Nie!“

„Áno! Jedine on… teraz to dáva zmysel! Nevadí! Povedz mu iba, aby si dával pozor na hubu! Ja viem, že stále platí… kto chce s vlkmi žiť, musí s nimi vyť… a teraz žije s vami… ale všetko má svoje hranice! Nech nezabúda na prísahu… iba to mu povedz!“

„On mi nič…“

„Iba to mu povedz! A… že ešte neodložili zbrane… aby neobanoval!“

„Ivan mi nič…“

„Iba to mu povedz… lebo sme boli priatelia… nič viac od teba nechcem!“

„On mi nič…“

„To by stačilo! Urážaš ma, ak ma takto podceňuješ!“

Krauz sklonil hlavu a jednu figúrku posunul bližšie k ústam.

„Takže…?“

„Coufal urobil chybu a museli sme ho odstrániť. Začal hrať na dve strany a vo Vatikáne začal lobovať pre Poľskú stranu odboja, ktorá sa neskôr zmenila na Solidaritu. Začal im prepravovať prachy. Nie v kufri… kontami cez Vatikánsku banku. Pomohla nám ruská rozviedka. Odstránili riaditeľa banky a finančné toky smerujúce katolíkom do strednej Európy určené na rozvracanie svetovej socialistickej sústavy na chvíľu ustali. Za naše informácie nám Rusi patrične poďakovali. Poslali nám konzultanta, špecialistu pre boj s cirkvou, a dva roky sme sa ho nemohli zbaviť. Našťastie Brežnev v osemdesiatom druhom zomrel a konzultant vypadol. To bolo až neskôr… ešte predtým… my sme ešte nemali vycvičených vlastných čističov, a tak centrála poslala… Červeného kapitána. Vtedy som ho videl po prvý raz. Coufala dostal doma na byte v Dúbravke. Inštrukcie boli jednoznačné. Má to byť výstraha! Pre jeho spojky aj pre celú ilegálnu sieť. Červený kapitán ho rozsekal na byte. Urobil to perfektne… žiadne odtlačky prstov, žiadne stopy, polícia to zahrala na samovraždu v afekte. Naši si iba nevšimli vypnutý plyn na chodbe… a pustili mu horáky na sporáku… to jediné nesedelo, ale inak to bolo perfektné! Všade plno krvi! Všetci svätuškári sa posrali a vydali nám aj jeho troch hlavných spolupracovníkov. Drastické metódy sa v praxi osvedčujú už roky… už asi dvetisíc rokov… ak nie viac! Červený kapitán urobil svoje, odišiel a vrátil sa o štyri roky. V januári osemdesiatpäť sa začala akcia na základe udania biskupa Jastraba. Janetka sa vtedy štorcol a bol veľmi prekvapený, odkiaľ všetko vieme. Bol si istý, že sa vyspovedal iba biskupovi Jastrabovi, a tomu bezhranične dôveroval. To bola jeho chyba. Jastrab nám ho hodil ako na tácke, ale nedal si povedať. Nechcel spolupracovať. Robota s ním trvala štyri mesiace a napokon už naši nadriadení mali prehovárania plné zuby a… povolali Červeného kapitána. To už bol máj osemdesiatpäť. Akcia sa rozrastala a naberala na obrátkach. Už to bol oveľa väčší prípad, než sme si pôvodne mysleli. Ako som

povedal, odstavili nás. Chlapci z centrály. Iba sme obchendovali okolo. Zabezpečili sme autá, byty… servis, ale k veci nás nepustili. Centrála! Vždy boli takí voči nám Slovákom! Pre nich sme boli iba servis! Bol som dosť prekvapený, keď sa zjavil chlapík, ktorého som už poznal. Červený kapitán! Chytili sme mu kostolníka menom Karol Klokner, nikto nám nepovedal prečo a načo, dostali sme príkaz zatknúť všetkých, čo s ním boli v kontakte, a prevrátiť mu byt hore nohami. Na domovku prišiel sám veľký Voltér… zúril… chcel, aby sme vytrhali podlahy a olúpali steny a odstavili sporák, a pozreli komín… dva dni sme demolovali jeho byt… nenašli sme nič. Nábytok sme rozrezali na triesky. Nič…“

„A… hľadali ste…“

„Povedali nám, že kov. Kus kovu, čo by mal byť popísaný… platnička… ceduľka… čokoľvek malé a podozrivé a hlavne… schované! Stále boli s nami súdruhovia z centrály, a tí vraj vedia, čo hľadáme, aby sme sa nevypytovali, iba ohlásili akýkoľvek podozrivý nález! Dosť ma to urážalo. Dosť nás to sralo!! Nepotrebovali sme dozor! Vedeli sme si poradiť aj sami! Ale ani pod ich dozorom sa nenašlo nič. Vôbec nič, čo by ich uspokojilo. Vrátili sme sa k nám na základňu. V pivnici sa Červený kapitán vypytoval Kloknera… trvalo to tri dni. My sme si mysleli, že krycie meno Červený kapitán znamená oddanosť strane a farbe našej straníckej knižky a zástave súdruhov zo Sovietskeho zväzu… skutočnosť bola ale iná. Pochopili sme ju, až keď vychádzal z výsluchovej miestnosti. Bol červený až po lakte… po každom výsluchu… Červený kapitán…“

„Ste svine… vieš to…?“

„Drž hubu!“

Vyzeral, že ho to samého štve.

„V piatok sedemnásteho Klokner nevydržal. Až do jeho nečakanej exhumácie pred pár dňami som bol presvedčený, že ho iba umučili. Až teraz som sa dozvedel, že mu na záver zatĺkli do hlavy klinec. Asi stratili nervy, alebo sa pri výsluchu muselo stať niečo mimoriadne, čo vie iba Červený kapitán. Ťažko povedať. Potom nám dali za úlohu priviezť Janetku. Donútili ho, aby zariadil pohreb a vybral miesto. Skučal a plakal… napokon našiel cintorín… donútili ho, aby odcelebroval celý pohreb, nie preto, že by mali súcit s kresťanom, ale aby zlomili Janetku, aby videl na vlastné oči, čo

spôsobil. Bol to čisto psychologický ťah a zlomili ho parádne! Ešte dlho potom s nami spolupracoval a donášal a bál sa nás ako čert kríža! Tie autá, čo si spomínal… boli naše… zbavili sme sa ich až tesne pred revolúciou. Dovtedy sme sa nemuseli báť ničoho. Na pohrebe Kloknera nebol Alexander Stříbro, česky hovoriaci muž, ako si si myslel, ten bol v pozadí… na pohrebe bol Červený kapitán, mal za úlohu odstrániť Kovalského, keby sa štorcoval. Kovalský pochopil a nerobil problémy, pohreb prebehol bez závad, a tak to prežil. Kovalský už nikdy nikomu nepovie, čo zažil, zomrel… toho ani nehľadaj!“

„Nebudem… ako vyzeral Červený kapitán?“

„Načo ti to je?“

„Aby som ho našiel.“

„Ty… si debil, alebo ešte horšie? Nič si nepochopil!? Ja sa tu namáham, vysvetľujem… a všetko zbytočne? Chceš ma vážne nasrať!? Všetko, čo som ti doteraz povedal, malo iba jeden jediný účel… aby si pochopil a prestal…“

„Mne to pripadá, že by som mal práve začať…“

„… pátrať!“

„O tom je reč! O pátraní!“

„Prestať pátrať!!“

„Začať pátrať!!“

„Debil…“ zastonal domáci a namiesto plechovky si k ústam skoro priložil pištoľ. Vymenil ich a odpil si.

„Nechápeš pomer síl? Stoja proti tebe všetci…“

„Doteraz si hovoril… stojíme proti tebe všetci… niečo sa zmenilo?“

Raninec na chvíľu zvesil hlavu. Pozrel na hodinky na zápästí a opäť zvesil hlavu. Vzal si cigaretu a zamyslene pokýval hlavou.

„Dobre… poviem ti to inak. Kvôli starej, dávno zabudnutej akcii riskneš život a šťastie Laury a Sylvie? Oboch Sylvií?“

„Je to až také vážne?“

„Je…“ povedal zadumane. „Asi chceš počuť viac… poviem ti to takto… oni sú tu stále, iba prešli do ilegality, zväzky týkajúce sa podstaty schovali… štátnym orgánom novej štruktúry podhodili iba bezcenné zápisky, aby sa nažrali a neotravovali. Ale oni… sú tu a budú tu! Ja… už končím… preto hovorím oni, a nie my! Ja už

nechcem… nemusím! Pre teba nebezpečenstvo trvá, lebo sa pýtaš a vďaka odznaku máš možnosť zistiť odpovede, a to sa nesmie. Skôr či neskôr narazíš. Staneš sa nebezpečný! Varoval som ťa!“

„Ďakujem…“

„Ten sarkazmus ťa prejde…“

„Jeho popis!“

„Ako chceš! Červený kapitán mal vtedy tridsaťpäť rokov, veľmi chudý a veľmi malý mužíček… úplne holá hlava na vrchu, ale za ušami a na zátylku zvyšky hnedých vlasov, modré oči… a… medzi obočiami vodorovná jazva… spájala mu obočia ako mostík. Pil iba vodku… stále… mal veľkú silu, hoci bol šľachovitý. Naozaj veľkú silu… na svoju dengľavú konštrukciu.“

„Nestraš!“

„Aby si neobanoval… má vynikajúci výcvik…“

„Kde by som našiel nejaké písomné podklady o týchto udalostiach?“

„Nikde! Ani ja neviem, kde sú teraz.“

„Kde by si hľadal Červeného kapitána, keby si musel…?“

„Služobne to nebol problém, mali sme kontaktné služobné čísla… už neexistujú, a čo je s tými ľuďmi dnes, nevie nikto… ani ja by som ho nenašiel, ale asi žije niekde v Čechách… viem ja? Ani ty ho nenájdeš.“

„O mňa sa nestaraj… teraz posledná časť dohody… toho chlapa…“

„Povedal som, až skončíme rozhovor…“

„Nekončíme?“

„Nie!“

Raninec vstal, vzal si pištoľ a odišiel do vedľajšej miestnosti. Krauz si svoju posunul bližšie k ruke, dopil, zapálil si a pohodlne sa oprel do operadla. Netrvalo to ani päť minút a Raninec sa vrátil. Bol iný. Rifle a farmárska košeľa zmizli… nový Raninec mal tmavomodrý oblek perfektného strihu s riedkymi striebornými pásikmi, topánky z plaza, čo určite nežil v Európe, tmavomodrú košeľu s bordovou kravatou a kufrík z tej istej kože ako topánky. Úplne sa zmenil na ropného magnáta na zájazde po krajinách blízkeho záujmu. Krauz neskrýval údiv.

„Ideme…“ povedal domáci a ukázal ku dverám.

„Rozprávkový deň zázrakov sa nekončí…“ vzdychol si Krauz a namáhavo sa postavil. Teatrálne založil pištoľ za pás.

„Ešte nie… až o hodinu…“

Vyšli, domáci zamkol a počkal, kým sa Krauz pod schodmi obzrie. Potom schoval kľúč do škáry nad zárubňou.

„Vytiahni auto…“

Krauz zašiel dozadu a naštartoval. Raninec držal otvorenú bránu a počkal, kým vyjde na poľnú cestu. Bránu zaistil oceľovým klinom a visiacou zámkou. Nasadol a podal mu kľúč od visiacej zámky.

„Na…“

„Načo mi je?“

„Uvidíš! Choď… rovno… na konci doprava…“

Prešli celé mesto. Až na druhý koniec. Išli hodinu. Raninec sa stále obzeral. Na druhom konci mesta bolo letisko.

„Sem!“

Krauz zaparkoval na vyhradenom mieste pre poštovú službu, lebo bolo najbližšie k terminálu a bolo voľné. Raninec sa nahol dozadu a vzal si cestovnú tašku. Aj s kufríkom mu na kolenách zavadzali a ledva dýchal, tak ich počas jazdy odložil.

„Volá sa Vlastimil Milučký… nájdeš ho v Olomouci… perfektne strieľa a je nebezpečný… je to psychopat.“

„No… si normálny!? Prečo by mal dopichať Burgera!? Psychopat z Olomouca!!“

„Červený kapitán je z Olomouca!! Ten druhý ťa čaká na chate, kde sme boli… videl si, kde je kľúč… a Canisovi povedz, že tú tabatierku si zaslúžil… stál na správnom mieste v správny čas a povedz mu, že viem, že tam stál namiesto mňa a nikdy v živote mu to nezabudnem…“

„Nerozumiem…“

„Keď budete spolu robiť dlhší čas a stanete sa priateľmi… povie ti… ukáže ti ju…“

Vystúpil a nenútene sa vmiesil do davu smerujúceho do odbavovacej haly. Krauz naštartoval a motor nenaskočil. Skúsil ešte raz. Prišlo poštové auto, obrovská Avia a začala vytrubovať. Krauz zúfalo otočil kľúčom. Motor iba zakašlal.

„Kristepanerýchlopomôž…“ zaskučal Krauz a znovu otočil kľúčom v štartéri.

Kristus bol nablízku a pomohol. Krauz zašiel do rohu parkoviska, ale v spätnom zrkadielku videl, že trúbenie poštového auta upútalo pozornosť cestujúcich v hale, a čo ho mrzelo najviac, že upútalo pozornosť aj Raninca. Sledoval Krauza, čo za cirkus to pred letiskovou halou stvára. Krauz chcel zaparkovať a čo-to sa ešte podozvedať, ale za týchto okolností musel pokračovať ďalej. Vyšiel na príjazdovú cestu a pridal. Na najbližšej križovatke sa zvrtol a pomaly sa vrátil späť. Auto odparkoval tak, aby videl na hlavný vchod, a našpúlil pery ako blbeček, čo nevie spočítať dva a dva. Niečo sa dialo… niečo tu smrdelo… ale ani netušil čo. Čakal, uvažoval a špúlil pery.

Videl Raninca, ako oslovil dievča v modrej uniforme, niečo vytiahol z náprsného vrecka a ukázal jej to. Dievča ho odviedlo bokom od davu do zóny, kde sa odbavovali cestujúci bez colnej prehliadky. Raninec zmizol za turniketom a Krauz vystúpil. Kým vošiel do haly, dievča mu ušlo do dverí s nápisom „Služobný východ“. Sadol si a trpezlivo čakal. Ľudia sa pomaly pasírovali odbavovacím priestorom a hala pustla. Vrátila sa o desať minút a na sukienke mala pár čerstvých striekancov od vody. Aspoň dúfal… že od vody.

„Slečna… alebo pani…“

„Slečna!“

„Prosím vás… pred chvíľou ste pomohli takému fešákovi v tmavomodrom obleku prejsť do víajpí zóny…“

„No a?“

„Prečo? Čo vám to ukázal?“

„Prepáčte, ale…“

Krauz tiež zalovil vo vrecku a tiež jej ukázal.

„Kriminálna polícia…“

„Mal diplomatický pas.“

„Na meno?“

„To som si nevšimla.“

„A kam ste ho poslali?“

„Ku kolegyni pri priehradke…“

„Aj ja by som ju chcel vidieť…“

„Tadiaľto…“ a odviedla aj jeho.

Kolegyňa pri priehradke zmučene vzhliadla od papierov.

„Ale… let je už plný!! Zdenka…“

„Tento je od kriminálky…“ upokojila ju kolegyňa.

„Aha…“

„Prosím vás… taký sympaťák v tmavomodrom obleku… bol tu pred pár minútami…“

„Iste… iste…“ zalistovala, „… tu je… let číslo dvestodesať do Frankfurtu, sedadlo číslo šesťdesiatosem… inžinier Ferdinand Polakovič… má diplomatický pas… a čo by ste chceli vedieť…?“

„Vlastne… už… nič! Ďakujem! Prepáčte, že som otravoval!“

Krauz sa vrátil do auta, a keď si zrekapituloval posledné minúty, musel sa usmiať. A… nielen to. Aj sa z chuti rozosmial na plné hrdlo. Iba neveriaco krútil hlavou a rukami bubnoval po volante. Pátrať po Ranincovi bolo nezmyselné. Inžinier Ferdinand Polakovič z Frankfurtu nikdy neodletí. Možno technický personál nájde v smetiaku pas s takým menom, alebo na toaletách, ale… kto by na letisku s takou frekvenciou prehľadával smeti!? Takže sa asi ani nikdy nenájde!

Krauz sa smial a naštartoval. Až keď zaradil rýchlosť a pohol sa, uvedomil si, že frustrácia z neštartujúceho auta sama zmizla, lebo na ňu zabudol. A auto, mrcha jedna, keď videlo, že nikoho už nevytáča, radšej chytilo na prvý raz.

Vrátil sa na chalupu. Kľúčom z vrecka odomkol visiaci zámok a druhým zo škáry nad zárubňou zdolal vchodové dvere. Vybehol hore do podkrovia. Jedna veľká izba, asi spálňa. Prezrel úložný priestor pod posteľami a aj skrine. Nič. Zbehol dolu a poobzeral sa. Pre istotu pozrel aj do príborníka. Nič!

Stál uprostred miestnosti a rozpačito sa obzeral. Raninec nebol taký sviniar, aby mu klamal. Chcelo to iba pohnúť rozumom!

Pod stolom bol koberček.

Odsunul stôl a odkopol ho.

Padacie dvere do pivnice.

Chalan sedel na obyčajnej drevenej stoličke. Lepiacou páskou na koberce bol omotaný od hlavy po päty a priviazaný o vodovodnú rúru. Oči mu išli vyskočiť z jamiek. Hučal do pásky, ale tá tesnila perfektne a Krauz mu nič nerozumel. Neponáhľal sa. Z posledného schodíka si obzrel pivnicu. Nerád by zakopol o nejaký nenápadný drôt…

Na zemi pred chalanom bolo malé igelitové vrecko. Krauz zaváhal, ale napokon sa rozhodol nedramatizovať situáciu a vzal ho do holých rúk. Bola v ňom vyskakovacia dýka v pohotovostnej polohe a pekne krvavá. Krauz ani na chvíľu nezapochyboval, že je to krv jeho parťáka. Keď sa zohol, zacítil známy hnilobný pach. Kriste… ak tu bude ešte jeden…! Potom si lepšie všimol mužský zámotok. Bol pošťaný a aj…

Vybehol hore a z príborníka si požičal kuchynský nôž. Do prázdnej plechovice od piva nabral trochu vody.

Najprv mu rozrezal pásku, omotanú cez ústa okolo celej hlavy.

„Chŕŕŕ… jedného šluka… prosím…“

„Ako dlho si tu?“

„Týždeň… najmenej…“

„Ty debil… Eda si pichol predvčerom….“

„Nepichol…“

„Tak čau!“

Krauz mu pričapil zvyšky pásky späť na ústa a odchádzal. Chalan reval, až na páske naskakovali bubliny.

Krauz sa vrátil.

„No?“ a pásku mu odlepil pomaly a bolestivo.

„Pichol… ale… ani neviem prečo!! To ten skurvený herák…!! Burger ma pred troma rokmi zavrel a herák mi stále hovoril, aby som sa pomstil… ja ani neviem prečo… vážne!!! Prosím vás… cigu…“

Krauz mu priložil k ústam plechovku od piva. Pil hltavo ako dobre vybehaný domáci orech.

„Kýblik… ale toto si posral! Pichnúť si do detektíva z oddelenia vrážd… rozbiť mu kotrbu ti nestačilo? Ani čo si si za to vykoledoval!?“

„Ja viem… prosím vás… cigu… ja to už nikdy nespravím…“

„O to sa postarám… kámo…“

Krauz vybral cigaretu a zapálil si. Dym vyfúkol na utýraného Kýblika. Až teraz si Krauz všimol, že má modriny po celej tvári, krku a… pod košeľou asi tiež. Tie na zadku kontrolovať nemusel, vedel, od čoho sú…

Zámotok sa zvíjal ako červík na udici.

„Jeden… šluček… prosím… lebo omdliem…“

„Aj keby si skapal… srať na teba… špina!“

Krauz zacvikol horiacu cigaretu do škáry tesne vedľa Kýblikovej hlavy a vybehol hore. Cigareta krásne voňala. Kýblik šalel. Krauz hľadal telefón. Nenašiel ho. Vyšiel von na dvor a skontroloval strechu. Žiadne telefónne drôty.

Pošúchal si strnisko. Mal iba dve možnosti. Zájsť dole do dediny a z najbližšieho telefónu zavolať pomoc, ale… potom bude musieť všetkým vysvetľovať, ako ho našiel a odkiaľ mal kľúče a… tisíc ďalších otázok. Raninec to asi takto nechcel. Spoliehal sa na Krauzovu inteligenciu. Tak ju použil. Rozhodol sa pre druhú možnosť. Zo skrine v spálni vybral posteľné plachty, obložil ním zadné sedadlo služobného auta a smradľavého Kýblika jednoducho naložil a previezol k nim. Najprv však urobil dve veci. Dal mu cigaretu, aby cestou nevyvádzal, a zalepil mu oči. Pásku mu strhol až u nich na dvore. Nevedel celkom presne prečo, ale mal taký pocit, že chata by mala ostať chránená. Podvedome tušil, že takto ho tam aj priviezli. Aj kľúč od vchodových dverí vrátil na miesto. Kľúč od visiaceho zámku si zatiaľ nechal vo vrecku. Nevedel, kam ho schovať, tak skončil vo vrecku…

21

„Súdruh generál…“

Muž vo vlnenom svetri sa pomaly a akoby nerád otočil a vrátil sa z terasy do chaty, zanechajúc za sebou panorámu skalnatých hôr. Zavrel balkónové dvere, lebo hoci bolo leto, v tejto nadmorskej výške sa teplomer sotva vyšplhal na pätnásť stupňov. V skalnatých úžľabinách bol z balkóna vidieť sneh a špičky veľhôr mizli v mrakoch.

„Súdruh generál… ozval sa Svätopluk…“

„A?“ generál ožil a zložil si silné okuliare v hrubom kostenom ráme. Podvedome si ich preleštil a vrátil späť na mohutný orlí nos. Pohodlne sa vyvalil v kresle. Potiahol si z fajky, a keď zistil, že vyhasla, pomalým rozvážnym gestom si ju pripálil.

„Podal správu o aktuálnom stave. Horatius sa… už pomiatol. Gangréna pokročila. Nič nevyzradil a… už ani nevyzradí… zomiera a až do konca bude pod kontrolou.“

„Škoda ho… bol to veľmi rozumný chlap… taký koniec si nezaslúžil. Navyše, od vlastných… sadni si…“ generál ukázal na kreslo oproti, „… takže českú cestu nenájdu, je tak?“

„Iste!“

„Iste… hovoríš to dosť presvedčivo, ale my musíme byť naozaj presvedčení… na sto percent… uvedomuješ si závažnosť situácie, keby…?“

„Uvedomujem! Urobili sme opatrenia! Sledovali sme ich! Oboch! Motajú sa v uzavretom kruhu a nič nevedia. Jedného prepadol a dopichal miestny vagabund, toho staršieho, ale útočníka sme chytili… trochu sme ho pritlačili, iba neškodný feťák a vybavoval si staré účty. Museli sme to urobiť, aby nevzniklo podozrenie, že je to naša práca. Ten mladší… nič zvláštne… mladý, temperamentný, drzý… ale v podstate neškodný…“

„Nerád podceňujem súpera, zatiaľ sa mi to vždy iba vypomstilo…“

„Máme ho pritlačiť, alebo…“

„Ako ho hodnotíš?“

„Nie je to súper pre nás, nemá skúsenosti, iba odhodlanie a naivnú fixnú ideu, že svet je zvedavý a odkázaný na pravdu… na jeho pravdu… a snaží sa ju vyhrabať hoc aj spod zeme…“

„Takí bývajú najnebezpečnejší…“

„Takže ho máme…?“

„Až v krajnom prípade! Nastal už… krajný prípad?“

„Nie! Idú si svojím smerom a ak by sa priblížili, môžeme ich zablokovať zhora… na ministerstve máme svojich ľudí… a neustále pribúdajú…“

„Kto je jeho veliteľ?“

„Nejaký Alexander Mayor…“

„Máme ho?“

„Nie! Nie je tam dlho, ešte sme k nim neprenikli, hoci pár chlapcov sa tam už infiltrovalo…“

„Urýchlite to! Oddelenie vrážd bude mať onedlho plné ruky roboty a my nesmieme stratiť nad nimi kontrolu, budú to… dôležité kauzy a… musia byť… ako by som to… korigované… to je správny výraz! Nesmieme stratiť prehľad o aktuálnom dianí na tomto oddelení!“

„Zariadim!“

„V poriadku. Nedajte sa učičíkať, občas na tých dvoch dozrite… môžeš ísť…“

„Vďaka… ešte jedna vec… Raninec neprišiel na schôdzku…“

„A… to mi hovoríš iba tak!? To je horšie… než keby Horatius napísal pamäti! Prečo neprišiel?“

„Ešte nevieme…“

„Je pod dohľadom?“

„Áno, naši sú dvadsaťštyri hodín pri ňom.“

„Kde je teraz?“

„Doma… už dva dni nevystrčil nos…“

„To má byť vtip?!…“ generál vystrúhal bolestnú grimasu, rukami pevne zovrel operadla a hlavu sklonil nabok, „… to vážne nie ste schopní… sami… bez môjho pričinenia…“

„Chcel som iba váš súhlas…“
„Okamžite nech sú tam!“
„Vykonám! Dovoľte mi odísť… súdruh generál…!“

Biela dodávka s nápisom Zsl. elektrárne – havarijná služba vyhupla dvoma kolesami na chodník, vodič vypol motor, vystúpil, prezrel si ulicu, prešiel na druhú stranu a oprel sa o zábradlie. Hlboko pod ním tiekla rieka, ale nemal čas na romantiku, bol tu pracovne, a tak si so záujmom prezrel rad rodinných domov pred sebou. Všetky boli postavené v strmom svahu a namiesto plotov ich od ulice delili vysoké oporné múry prerušované bráničkami a vstupmi do garáží. Dve hodiny po polnoci bola ulica tmavá a pustá.

Vrátil sa k autu a buchol do posuvných dverí. Vyšli chlapci v montérkach, o stĺp zapustený do oporného múra opreli rebrík a jeden vybehol hore. Zachytil sa o kovové tyče trčiace z betónového stĺpa a vyliezol do dvoch tretín, aby mal výhľad. Z opaska mu viselo náradie a hasák s francúzskym kľúčom o seba nebezpečne cinkli. Zachytil ich rukou a opatrne sa rozhliadol. Dom pred ním bol tmavý a tichý, dom napravo tiež, z domu naľavo sa cez otvorené dvere na terasu rozliehala hudba a vreskot. Dvojica vybehla na terasu, chalan ju pritlačil o zábradlie, rukou jej zašiel pod tričko, baba zvrieskla a s chichotom vbehla dnu. Chalan rozbil pohár… alebo fľašu, sprosto zanadával a vpotácal sa dovnútra. Muž na stĺpe svižne odšrauboval kryt pouličného osvetlenia a povolil žiarivku. Ulica ešte viac stmavla, potom si priložil k ústam rukáv a zašepkal.

„Jednotka hlási čistý priestor vpredu, aj vpravo… vľavo problém… je tam diskotéka… ale sú už opití… vzadu ako?“

V reproduktore v uchu mu zaprašťalo a tichý hlas zašepkal:

„Dvojka hlási čistý priestor vzadu… po celej línii…“

„Tak ideme na to…“

Muž na stĺpe kývol rukou a traja montéri z elektrární svižne vyliezli po rebríku, prehupli sa cez múr a nehlučne dopadli na trávnik. Namiesto hasákov spod montérok vytiahli škorpióny s tlmičmi a prebehli za dom. Stretli sa s neviditeľnou trojicou v čiernom s kuklami, čo zaútočila zo zadnej pozície. Nikto nič nehovoril, komunikovali gestami. Jeden ukázal na zámok na zadných

dverách, roztiahol dva prsty do písmena V a strihol nimi. Čierny muž vybral z vrecka na stehne spray a nastriekal na zámok bielu hmlu. Rýchlo uhol nabok a ďalší priložil k zámku páčidlo. Zapáčil a zmrazený zámok tichučko pukol. Vymenil si náradie a chvíľu sa so zámkou pohral. Dvere povolili a ľahučko sa otvorili. Vbehli dnu a rozliezli sa po poschodiach.

„Súdruh generál…“

Muž vo vlnenom svetri sa pomaly a akoby nerád otočil od okna s výhľadom na zasnežené hory. Mlčky si sadol.

„Zmizol…“

Generál mlčal. Tušil to už dávno.

„Opatrenia?“ zašepkal a prsty sa mu vnorili do operadla.

„Bol samostatný agent… súdruh generál… viete… žiadna manželka, žiadne deti…“

„To viem aj bez teba!!“

„V Európe by sme ho mohli nájsť, ale ak… pôjde ďalej… sieť je deravá… po tej nezmyselnej revolúcii sme utrpeli hrozné škody…“

„Prosím ťa… školenie si nechaj… viem, aký je súčasný stav!! Pýtam sa, aké prijmeš opatrenia!?“

„Do domu sa okamžite nasťahuje fiktívna rodina, zariadime predaj a prepis nehnuteľnosti… nájdeme trezor…“

„Bude vyrabovaný…“

„Skúsime aktivizovať Bena…“

„Nereaguje už vyše roka…“

„Tak potom… veľa možností nemáme…“

Generál smutne pokýval hlavou. Impérium sa mu rozpadalo pod rukami a tých pár trosiek, čo ešte plávalo na hladine, ho viac iritovalo, než napĺňalo nádejou.

„Raninec je preč… neustrážili sme ho…“ vzdychol.

„A… ešte jedna vec… súdruh generál… ten Eduard Burger… starší detektív… včera v nemocnici zomrel…“

22

„Ja som to nebol…“

„Nie… ty debil… to moja stará mater, čo!?“

„To… ten skurvený fet… ja ani neviem, ako som sa tam dostal… hovorím vám, ja som to nebol, to herák…“

„Ale šnupal ho tvoj frňák, nie?!“

„Môj… priznávam… ale ja som nechcel… ja neviem, čo to do mňa vošlo!!“

„Biely prášok, ty hovädo!! A do môjho kolegu tvoja kudla… ty… hovädo…!!“

„Hovädo si mu už raz povedal, čo ti zlyháva slovná zásoba?“ napomenul Váňa Hanzela, ale ten si ho nevšímal a nebezpečne sa približoval k neborákovi na stoličke.

„Priznávam… všetko priznávam…“ Kýblik si kryl hlavu, lebo Hanzelova pravačka sa nebezpečne mihla vzduchom.

„Priznávam… všetko priznávam… len ma už neberte do lesa… ja všetko podpíšem… naozaj všetko podpíšem… všetko priznávam…“ skučal a triasol sa na celom tele. Zlepil si dlane a pevne ich zovrel medzi kolená. Abstinenčný syndróm sa už prejavil naplno a chlapci z oddelenia vrážd vedeli, že im ostáva iba pár minút.

Keď ho Krauz privliekol do kancelárie, neverili vlastným očiam. Váňa od radosti vyskočil a rozsypal kapustový šalát po celom stole a ešte mu pár kúskov padlo aj na nohavice.

„Ja som tušil, že je to on!“ zahulákal.

Najprv ho museli rozlepiť a rozmotať, tak dobre ho bývalí „kolegovia“ znehybnili. Potom ho odlifrovali do sprchy a navliekli do erárnych otrhaných teplákov a vojenských koženkových šľapiek. Posraté gate mu natlačili do igelitky a pevne zaviazali. Pôjde s ňou do basy a tam nech sa starajú!

Rozdelili sa. Váňa, Hanzel a Canis začali s výsluchom. Krauz nelenil a vzal igelitové vrecko s vyskakovačkou a zaniesol ho do labákov.

„A dožiadanie… nejaký papier?“ ohradil sa kriminalistický expert.

„Chlapci… ide o Eda! Neblbnite! Papiere dodáme neskôr, ide nám o každú sekundu, lebo o chvíľu dostane absťáka a už z neho nevydolujeme ani slovko…“

Chlapci pochopili a rozhýbali sa. Zoškrabali vzorku krvi z čepele a nôž poslali na oddelenie daktyloskopie. Kýblikove odtlačky prstov už mali v archíve dávno a ako správny recidivista sa ani príliš nečudoval, keď mu Krauz po návrate oznámil, že sa zhodujú s tými na noži. Urobili aj krvnú skúšku. Nôž bol celý od Burgerovej krvi. Chystali sa urobiť aj ten nový test, DNA, ale bude to trvať pár dní, zatiaľ im vyšla zhoda v skupine a v podskupinách. Vyšetrovateľovi to stačilo na to, aby Kýblikovi vzniesol obvinenie z pokusu o vraždu ich kolegu Burgera a zavolal mu advokáta. Kýblik vydržal iba úvodné poučenie a skolaboval. Museli mu privolať lekára a ten nariadil prevoz do nemocnice, ale nepomohlo mu to, iba oddialilo oficiálne oznámenie obvinenia. Všetci sa tešili. Jediný, kto bol nahnevaný, bol advokát, lebo musel behať hore-dolu… ale na advokáta sa mohli všetci zvysoka…

„No… kde si tak dlho… poď už…“ zahulákal riaditeľ kriminálky sotva zbadal Krauza na chodbe, ako vychádza z toalety.

„Nestíham ani vlastné… pán riaditeľ… bol som v labákoch s tým nožom…“

„No poď už… poď…“ a vtlačil ho do Mayorovej kancelárie.

Mayor vstal a vyšiel mu v ústrety. Aj dvaja vysokí funkcionári z ministerstva vstali a uhladili si perfektné kravaty zladené s perfektnými oblekmi.

„Gratulujem… Riško… Krauz… kolega… to je v poslednej dobe už druhá trefa do čierneho… najprv Beštia a teraz Kýblik… gratulujem… páni… toto je detektív Richard Krauz… ako sme hovorili…“ a obrátil sa na pánov z ministerstva. Popodávali si ruky a páni zašomrali niečo ako, že gratulujeme a perfektný výkon v rekordne krátkom čase…

Posadali si. Riaditeľ sa nadýchol.

„Pochopiteľne… nebude to zadarmo… Krauz… nejakú tú korunku ti do obálky vložím ja… a možno aj z ministerstva…“ riaditeľ hodil očkom.

Páni v oblekoch sa tvárili, že niekto nechal pootvárané všetky okná a dvere a prievan je taký silný, že až hučí v ušiach…!

„… a možno aj nejakú tú novú frčku ti prilepíme na ramená…“ dodal riaditeľ, keď videl, že tadiaľto cesta nevedie.

Krauz už len čakal, kedy mu oznámia, že pol roka nemusí chodiť do roboty. Neoznámili.

„A… ako ste mohli vedieť… pán Krauz… že je to on!?“ spýtal sa nesmelo pán z ministerstva.

Mayor si s Krauzom vymenili pohľady a Mayor ho prosil, aby neblbol. Krauz sa usmial a namiesto pripravenej odpovede Tebe to tak budem vešať na nos, ty krysa kancelárska! milo zaševelil: „Použil som všetky dostupné formy, metódy a prostriedky operatívnopátracej činnosti, za využitia osobnej a miestnej znalosti, ako aj informácií o aktuálnej situácii v zločineckom prostredí, a dôsledne som sa zameral na spoluprácu s informátorskou sieťou budovanou striktne podľa zásad dodržiavania ľudskej dôstojnosti a osobnej úcty k spolupracovníkom z ich radov…“

Riaditeľ kriminálky pevne zovrel operadla kresla a zalapal po vzduchu, Mayor si začal povoľovať kravatu a chlapík v obleku otvoril úradnícky kufrík, vybral si zápisník a naozaj si to poznačil.

„Perfektné…“ zalizoval sa, „… ako ste to… som sa zameral na spoluprácu s informátorskou sieťou…“

Krauz prekvapene zodvihol obočie, lebo nepredpokladal, že by jeho slová chcel niekto zvečniť, nadiktoval mu podobnú múdrosť, čo mu práve napadla, a spokojne sa oprel na operadle. Vymenili si ešte zopár zdvorilostných fráz a Krauz sa odporúčal… na veľkú radosť bezprostredných nadriadených.

V kancelárii ho čakalo celé oddelenie. Kto mal aspoň jednu ruku zdravú, trieskal ho po ramene, gratulovali mu k povýšeniu, hoci ešte nič nebolo na papieri, a usmievali sa od ucha k uchu, lebo Edo bol parťák a nikomu sa nepáčilo, že si do neho iba tak beztrestne niekto pichol!

Váňa všetkých prekvapil, otvoril skriňu a vytiahol fľašu domácej slivovice.

„Dajte pohárikу… dnes sa už aj tak nič robiť nebude…“ a naozaj sa nikto nechystal nič iné robiť, iba natŕčať pohárikу.

Rozprúdila sa debata, o chvíľu sa začali spomínať staré prípady a kto kedy vyviedol nejakú volovinu a kto ho z toho vysekal a hulákali a prekrikovali sa jeden cez druhého.

Krauz odišiel na toaletu a keď si zapínal nohavice, na dlažbe zaštrngotal kov. Upravil sa, poodstúpil a zistil, že cez dierku na vrecku nohavíc mu vypadlo pár mincí…

Zohol sa, pozbieral ich a… posledná nebola minca. Bol to kľúčik. Aha! Visiaca zámka od Ranincovej chaty! Bol tenučký, akoby z plechu. Kam… by ho…? Vybral služobný preukaz a vložil ho do prepážky, kde všetci policajti nosia označenie hodnosti a peniaze a kartičku zdravotného poistenia a… všetko, čo sa tam len zmestí. Opláchol si ruky a vrátil sa do kancelárie.

Canis si vystriehol Krauza, keď fajčil v okne sám, a pridal sa k nemu.

„Kýblik spomínal nejakých našich dvoch kolegov, ktorým sa včera v nejakej pivnici už vyspovedal a…“

„Debilek… má to všetko popletené…“

„A… Raninec mi od rána neberie telefón…“

„Sviňa kamarát…“

„Ale ráno ti volal… nie?“

„Čo ja viem…“

„Nezastrelil si ho?“

Krauz mu pozrel do očí. Obaja sa rozosmiali.

„Chvíľu som nad tým uvažoval, ale… bol rýchlejší…“

„To som ti zabudol povedať… je rýchlejší než Billy Kid… a videl som ho v akcii neraz na vlastné oči… nekecám!“

„Škoda, že si si nespomenul skôr… nemusel som sa strápňovať…“

„Aspoň… ste sa udobrili?“

Krauz trochu prikývol.

„Už si spokojnejší? Už vieš…?“

Opäť prikývol.

„Kde je?“

Krauz si potiahol a pomaly vyfúkol dym. Prievan ho vytiahol do ulice. Krauz ho chvíľu sledoval, ako sa rozpúšťa v priestore, a potom sa obzrel. Všetci stáli pri Váňovej fľaši a hulákali.

„Mám ti povedať, že tú tabatierku si si zaslúžil, že si vtedy stál v pravý čas na správnom mieste a že vie, že si tam stál namiesto neho… a ďakuje ti…“ zašepkal.

Canis vylial a rozpačito si malíčkom utrel košeľu na hrudi.

„Akú tabatierku?“ skúsil Krauz.

Canis zovrel pery. „Neskôr… raz ti to možno poviem…“

„Počítal som s takou odpoveďou… možno to ani nebol zlý chlap…“

„Použil si minulý čas… ani netušíš, akú máš možno pravdu… nech pri ňom stojí šťastena…“ zašomral Canis a vmiesil sa do davu.

Krauz si dal iba dva a vypadol. Banda sa namlsala a spontánne sa zhodli na prepadovke u Jumba.

„Kam ideš!?“ zreval Váňa.

„Vrátim sa… ešte niečo mám…“

„Tak u Jumba…“

Krauz prikývol a zašiel do nemocnice. Burger sa už prebral a aj sa usmieval.

„Predstav si… včera ráno tu na infekčnom zomrel Eduard Burger… starček… niečo mal s pečeňou… skoro ma vykotilo, keď mi to sestrička ohlásila…“

„Tak buď spokojný! Dvaja Edovia Burgerovia v jednej nemocnici zomrieť nemôžu, bolo by to podozrivé a poslali by im sem kontrolu… a to nechce žiadny primár… tak si z toho vonku…“

„Geniálna logika… ty si policajt, alebo ešte horšie?“

„Iba som ťa chcel učičíkať… v skutočnosti ti hrozí zápal, gangréna a zdochýnanie v krutých bolestiach…“

„Vypadni!“

„Už idem… k Jumbovi… pošleme ti pohľadnicu… a ty si tu abstinuj, srabe!“

„Psiská!! Riško… tak hovoríš… že to bol Kýblik. Blbeček.“

„Vraj za to zatknutie spred troch rokov.“

„Viem… dostal som ho za prcačku, ale sudca to zle pochopil a pustil ho… a asi v ňom aj utvrdil presvedčenie, že väzbu mal neoprávnene… a ten herák k tomu… asi si na to budeme musieť zvyknúť, kámo! Časy sa menia a bieleho prášku v uliciach pribúda… a nie je to sneh…“

„Hovno zvyknúť! Ako si mám zvyknúť na to, že ma pod bránou budú čakať moji zákazníci a jeden s pištoľou, druhý s kudlou v ruke mi budú chcieť poďakovať za dobre odvedenú prácu… kde sme!? Tento štát sa zbláznil, alebo… sem nepatrím!?“

„Asi… tak nejako… kompl…“

Burger sa zahniezdil a natiahol sa za pohárom. Krauz ho predbehol a podal mu ho. Potom mu dolial čerstvú minerálku a upravil mu časopisy na stolíku.

„A… v našej veci…?“

„Ráno mi volal Raninec… stretli sme sa…“

„Prežil?“

„… a vysvetlil mi pozadie. Nie celkom… buď nechcel, alebo nevedel… ale niečo už viem. Odišiel von. Nehovor to nikomu…“

„Ani Canisovi?“

„… veď o to mi ide. Oni sú prepletení ako veľkonočný korbáč… nepovedal som mu to… zatiaľ!“

„Rozumiem.“

„Neviem… čo mám robiť…“

„Nič.“

„Nič…“ Krauz znechutene pokrútil hlavou a vybral si cigaretu.

„Sme v nemocnici.“

„Tak nefajči… škodí to!“

Zapálil si a stoličku si posunul bližšie k umývadlu. Burger vystrúhal zmučený ksicht a Krauz mu dal dvakrát potiahnuť. Viditeľne sa mu uľavilo. Doktori prd vedia, čo dopichaný chlap naozaj potrebuje. Burger sa usmial a vážne sa zahľadel na Krauza. Chcel ho napomenúť, ale Krauz ho predbehol.

„Raninec mal Kýblika schovaného dva dni v pivnici. Zbalili ho okamžite po útoku, to znamená, že nás sledovali. Možno nás sledujú aj teraz. Boli pár metrov od teba, keď ťa Kýblik pichol, preto ho hneď dostali. A… dali nám ho! Prečo? Ako je možné, že ešte fungujú a… že sú tak perfektne zorganizovaní!?“

„Lebo sa formovali štyridsať rokov a majú vysokú disciplínu, nepredstaviteľné konexie, financie a možnosti. A… čo je najdôležitejšie… majú spisy, a tých sa bojí každý! Je to ich tromf a budú s ním hrať… do aleluja! Ich zväzky… to je časovaná bomba! Čo sa Kýblika týka… dali nám ho, aby sa vyvinili, nechápeš!?“

„Nie…“

„Boli sme na schôdzke s Ranincom a ty si ho uniesol… urazil… a nato ma pichli… ak by si začal kvákať a začalo sa oficiálne vyšetrovanie ich smerom, iba by si im zavaril, a to teraz nepotrebujú. Sú v kríze a potrebujú pokoj, aby sa skonsolidovali. Rýchlo ho chytili a dali nám ho, aby bol páchateľ odhalený a oni mohli ďalej pracovať. Ty vypovedať nebudeš… odkiaľ ho máš… predpokladám…“

„Nie…“

„… a s tým počítajú! Musel by si vysvetliť všetky okolnosti… zainteresovala by sa do toho inšpekcia, nová rozviedka… federálne úrady… tri roky by sme chodili do Prahy na výsluchy…“

„O rok sme samostatní… všetci to hovoria…“

„… aj tak! To nič nemení! Nám musí byť jasné, že proti nám stojí celá organizácia! Z toho, čo si mi povedal, vieme, že Raninec iba obchendoval… nepustili ho ku Kloknerovmu výsluchu… klinec má na svedomí… ako si to…?“

„Vlastimil Milučký… z Olomouca… Červený kapitán…“

„No!! Ešte aj ten krycí názov!! Červený kapitán!! Ako z románu! Kto ti uverí, ak by si to niekedy hodil na papier!?“

„Nepotrebujem, aby mi verili… ja by som chcel iba dôkazy… a dostať ho…“

„Prestaň! Riško… ty máš rodinu… ja mám rodinu… načo je to dobré? Uvedom si, že keby odkrágľovali Kýblika a zakopali ho za mestom, nikdy v živote by sme sa nič nedozvedeli. A mohli to spraviť a… nespravili! Ty v tom nevidíš súvislosti? Veď je to odkaz ako vyšitý! Odkaz pre nás dvoch! Presne to isté čo Kýblikovi sa môže stať tebe alebo mne cestou z roboty a… ani pes neštekne! Načo? Sme my nejakí hrdinovia z filmu o hektolitroch krvi a tonách vystrieľaného olova? Klokner mal smolu. Nič viac, nič menej! O týždeň máme novú vraždu a ideme na to… o dva som vonku a

pomôžem ti… chytíme zmrda, dostaneme odmenu, skočíme k Jumbovi… nie je ten svet krásny a jednoduchý?“

„Edo… Klokner nemal smolu! To bola plánovaná akcia… on v niečom išiel… on niečo vedel… niečo… vážne…!“

„Áále…!“

Krauz pustil vodu, zadusil ohorok a hodil ho do koša. Opláchol umývadlo, aby sestrička nehundrala, a prisunul sa bližšie.

„Ja by som to chcel ešte rozrobiť… Edo…“

„Oni strieľajú…“

Krauz smutne zvesil hlavu. Hlboko.

„Sylvia… si zaslúži otca… a väčšia aj manžela… aj trochu dlhšie, než dozajtra…“

Krauz už hlavu nemal kam zvesiť. Už bola hlboko. Každé Burgerovo slovo malo váhu tony. Dosť ho ťažili.

„Máš… asi… pravdu…“ priznal.

Burger sa znova napil a Krauz ani nepostrehol, že to chce. Rozhádzal si periny a zhodil jeden časopis. Richard mu ich upravil a odložil pohár.

„Prepáč… chceš niečo…? Pomaranče…?“

Burger sa iba usmial.

„Iste! Choď za nimi k Jumbovi a oslávte to! Si dnes geroj a uži si to. Potom… zajtra… pozri sa von z okna! Je leto, ak si si nevšimol! Zober si tú dovolenku, čo sme o nej hovorili pred časom. Vypadni! Do lesa, na ryby, k moru… kam chceš… neskôr sa stretneme a… budeme vychladnutí… celý svet bude vychladnutý a… uvidíme. Nerob nič! Sám… nerob nič, ak ťa môžem poprosiť… potom sa stretneme a dáme hlavy dokopy!“

Krauz sťažka prikývol.

„Dovolenka… hovoríš…“

Vstal a odsunul stoličku. Podal mu ruku.

„Keby niečo, zavolaj… som tu hneď! A…“ chcel odísť, ale vrátil sa, „… pištoľ máš?“

„Nie…“

„Na… pre istotu! Ja… im neverím…“ Krauz mu podal svoju.

„Díky!“ rýchlo ju schoval pod vankúš.

„Zajtra ti donesiem tvoju…“

„Díky…“

„Nemám zariadiť stráženie?“

„Neblbni! Až tak som ťa vystrašiť nechcel…“

„Opatruj sa… Edo…“

„Aj ty… chlapče…“

Krauz odišiel. Burger smutne prižmúril oči. Pár ráz pokýval hlavou. Jeho parťák mu sľúbil, že sa na to vykašle… ale… poznal ho…

A to mu robilo starosti.

U Jumba bolo riotočo.

„No… túúú jéé!!“ zreval domáci, keď sa Krauz predral dozadu k ich separé stolu. „Alenkáá… desať pív… a nepíš im to… to je na mňa… že zachránili našu vraždársku česť a toho hajzla chytili! A jednu tú moju!!“

Krauz si prisadol vedľa Jumba, lebo sotva ho zbadal, jemne sa zahniezdil, a to pri jeho hmotnosti znamenalo, že dvaja zľava a dvaja sprava popadali na zem. Hneď bolo miesta habadej. Tak si prisadol k Jumbovi. Na chvíľu ho zaujali nohy novej čašníčky, a to sa mu stalo osudným. Dostal ranu do ramena a medvedia tlapa na ňom zotrvala a pošuchorila ho vzadu na vlasoch.

„Čau… hrdina!!“ zahulákal rozjarený Jumbo.

„Krista… Jumbo… aúú… už som ti minule hovoril, aby si si vybavil zbrojný preukaz na tie tvoje tlapy…“

Krauz si masíroval rameno a všetci sa rehotali. Mali predstih. Očičká im svietili a líca horeli. Krauz sa chopil pollitráka a skúsil ich dobehnúť.

„Tak jak to bolo!? Jak si ho chytil!? Títo tu… hovno vedzá… vyprávaj… ale friško… Riško, lebo ťa ešte raz pohladkám… ty mój milený…“

Krauz si odpil, teatrálne si zotrel spakruky penu spod nosa, zvážnel a dramatickým hlasom začal rozprávanie…

„Jumbo… nebudeš mi veriť, ale išél som takto včera nočným mestom… pomaly… z nohy na nohu…“

Všetci stíchli. Jumbo ani nedýchal. Krauz im nakŕmil uši a jediný, kto sa potmehúdsky usmieval popod fúzy a nasilu zadržiaval smiech, bol Canis.

23

Krauz ráno navštívil Burgera a priniesol mu jeho zbraň. Burger ho upozornil, že tú jeho našla včera sestrička a vyvádzala, tak Krauz zašiel za primárom a vysvetlil mu situáciu. Primár súhlasil, aby mal policajt na izbe osobnú zbraň, ale trval na tom, že o takýchto zmenách musí vedieť vopred, a chcel nariadiť prevoz pacienta na samotku.

„On už je na jednolôžkovej izbe, pán primár…“

„Tak dobre, nech tam ostane, pán Krauz… ale takéto invenčné postupy na mojom oddelení, si vyprosím…“

„Už vám na oddelení zastrelili policajta?“

„Nie…“

„Tak to by až bola invencia, pán primár… a do smiechu by nebolo ani vám, ani nám… uznáte…“

„Tento scenár je reálny? Dáme ho previezť do sanatória s ostrahou…“

„Netreba… nič sa nedeje… pištoľ je iba pre istotu… ako keď si vy natiahnete dvoje rukavice pri operácii…“

„To robia iba patológovia…“

„Aj vám sa môže stať, že z operácie prejdete spontánne na pitvu…“

„Prepáčte!! To je drzosť! Budem sa na vás sťažovať u vašich nadriadených!!“

„Detektív Richard Krauz… oddelenie vrážd… sú zvyknutí… dovi… a neberte to osobne… je pekný slnečný deň, pán primár…“

Burgerovi sľúbil, že pôjde na dovolenku. Neklamal. Myslel to vážne. Školský rok sa práve končil a začínali sa prázdniny. Služobné auto odparkoval na dvore, skontroloval stav paliva a stav kilometrov na

tachometri, zapísal ich do prevádzkovej knihy, odovzdal ju do skrinky v kancelárii šéfa a pohodlne sa natiahol v kresle.

Dovolenka!

Každý normálny poliš sa na ňu teší. Tak sa tešil aj on.

Zo zásuvky vybral dovolenkový lístok a vypísal ho na dva týždne. Od zajtra. Odniesol ho šéfovi, a ten ani okom nemihol.

„Jasné… oddýchnite si… chlapci… bol si za Edom?“

Krauz mu podal hlásenie o najnovších udalostiach v nemocnici. O chystanej sťažnosti primára takticky pomlčal, lebo nebola potvrdená, a aj keby, tak čo?… a neslušným gestom mu naznačil, aby ho všetci dva týždne milovali. Mayor nelenil a vrátil mu to.

Krauz si pobalil veci, poschovával spisy do skrine, zbytočnosti zo stola pohádzal do koša a… unavene sa rozvalil na prázdny stôl. Bol sám, chlapci sa potili v teréne. Chvíľu iba tak dychčal. Burger povedal, aby sa na všetko vy… aby si oddýchol…

Urobí to! Asi má ten starý pes predsa len pravdu. Aj to treba! Vykašlať sa na všetko!

Ale…

Kým pôjde…

Vstal a odomkol skriňu.

Skoro skolaboval, keď pod spisom nenašiel drevenú skrinku. V panike ho odsunul nabok a… bola tam… kúsok vzadu.

Vybral ju a vzal si aj tri fotografie. Pod tlakom hektických udalostí posledných dní zabudol na sľub, že si ich pozrie podrobnejšie, a teraz bol čas, tak to chcel využiť.

Prsteň bol stále čierny a kovový… železný, ako kalené zábradlie na plotoch drahých domov. Korunka bola v tvare kruhu o priemere asi… aké asi!! Veď je detektív! Exaktný prístup k problému je predsa jeho doménou! Vzal pravítko… dvadsať milimetrov! Chvíľu sa s ním pohrával, potom ho odložil späť do drevenej skrinky. Na skúmanie mu stačili fotografie. Vzal si aj lupu.

Vo vnútri kruhu korunky bol vyrytý štít. Štvorec, no jeho spodná strana nebola vodorovná, ale tvoril ju previs, ako hrot srdca. Ak sa spodný hrot srdca spojí so štvorcom nad ním, vznikne napodobenina rytierskeho štítu. Krauza to zaujalo. Horné dva rohy štvorca sa dotýkali obvodu kruhu. Skoro celú plochu maličkého štítu vypĺňali tri písmená. A, M a C, ale nie za sebou. Pravá nožička písmena A sa

vodorovnou podstavou dotýkala ľavej kolmej nožičky písmena M. V ich spoji viselo písmeno C zavesené za horný ohyb a… vychýlené, akoby naozaj viselo. Bolo mierne nachýlené doprava. Krauz nevedel, či sa tri písmená majú čítať ako A M C, alebo visiace C má ísť do stredu, a v tom prípade by tvorili zostavu ACM. Ani tak, ani tak netušil, čo písmená znamenajú.

Pod ovisnutým vykriveným C bola malá rímska osmička. VIII. Za hranicou miništítu po obvode kruhu bol nápis… vľavo slovo… MYSTERIUM… vpravo… FERENS…

Zopár slov z latinčiny Krauz poznal, ale nie všetko. Jeho vedomosti mu stačili iba na to, aby sa ubezpečil v tom, že je to po latinsky. Mysterium znamená záhadu, tajomstvo, niečo mysteriózne a tajomné… ale ferens preložiť nevedel. Okrem toho zo skúsenosti vedel, že samostatné dve slovíčka môžu mať iný význam, než ich vzájomné spojenie, takže sa s prekladom ani neunúval. Bola to práca pre odborníka.

Krauz si pošúchal bradu a pozrel na hodinky. Zodvihol slúchadlo, zasekol si ho medzi ucho a rameno a nalistoval číslo. Vytočil. Položil.

Nechcel dráždiť šťastenu a nechať takú cennosť iba tak na stole. Čo keby niekto vošiel?! Prekontroloval prsteň, vložil ho späť do osembokej krabičky a zabalil ju do papiera. Otvoril nadstavec na plechovej skrini a povyhadzoval maskáče, kožuch a všetky handry používané tak raz za rok. Vybral plátenú torbu s plynovou maskou a popasoval sa s kolíkmi na otváranie. Napokon povolili a masku vybral. Otvoril ju ako lastúru a balíček vložil dnu… ešte nebol spokojný! Z kanady vybral zatvrdnutú ponožku a balíček vložil do nej. Ponožku napasoval dovnútra masky a masku vložil späť to torby. Torbu ukryl na dne nadstavca a ako hnojom ju zahádzal maskáčmi a všetkým, čo našiel na zemi. Zatlačil a pribuchol dvierka. Zamkol. Až teraz bol spokojný. Zodvihol slúchadlo, zasekol si ho medzi ucho a rameno a nalistoval číslo. Vytočil.

„Ústav orientalistiky… prosím…?“

„Docenta Prúchu… prosím…“

„Počkajte… spojím…“

Klamala. Nespojila.

„Neberie mi to… asi je mimo… nejaký odkaz?“

„Nie… ďakujem… dovidenia…“

„Dopočutia!“

S docentom Prúchom sa Krauz zoznámil, keď potrebovali tlmočníka pre Číňana, čo podrezal svoju slovenskú manželku a dve deti. Stále dookola čosi opakoval, ale čo, to mu nikto nerozumel!

Docent Prúcha prišiel a zistil, že chlapík je z Kórey.

„No a!?“ odborným spôsobom zasiahol do debaty Váňa. „Veď to je snáď jedno, néé!? Afričan jak Afričan… žltí sú fšeci, žvatlajú tú svoju hatlaninu a… zabíjajú sa jedna báseň!“

Docent Prúcha im vysvetlil, že medzi čínštinou a kórejčinou je asi taký rozdiel ako medzi slovenčinou a maďarčinou… to že tieto národy žijú tesne pri sebe z jazykovedného hľadiska nič neznamená! Váňa mu aj tak neveril a bol presvedčený, že docentovi sa iba nechcelo tlmočiť a chcel sa uliať!

Krauz sa mu ospravedlnil a pozval ho na pohárik. Odškodné za zbytočnú unuváciu. Vzal ho k Jumbovi. Docentovi sa to strašne páčilo… už dlho nebol… možno nikdy…

Krauz po prvom pive zistil, že docent Prúcha je nielen odborník na slovenský jazyk, ale že hovorí plynulo ďalšími šiestimi jazykmi, a okrem toho sa ako-tak dorozumie ďalšími piatimi… ale o tom, čo je to ofsajd vo futbale a zakázané uvoľnenie v hokeji, nemal ani poňatia. Možno ani čo je hokej. Žil si vo svojom jazykovednom svete. Veľmi sa vtedy Krauzovi ospravedlňoval… prepáčte, ale po čínsky by som mohol… ak by bol zo severného kantónu… ale Kórea… to neviem… ten váš kolega…

Krauz ho ubezpečil, že sa nehnevajú, a Váňu aby si nevšímal…

Pre Krauza bolo podstatné zistenie, že prekladá z latinčiny, že ho využíva lekárska fakulta a… vymenoval ešte zo desať inštitúcií, kde ho ešte využívajú… a tak mu poďakoval a vymenili si telefónne čísla. Krauz vedel, že ho bude potrebovať, lebo docent Prúcha mal aj osvedčenie od súdu ako oficiálny tlmočník a znalec, a to bolo pre vyšetrovanie to najdôležitejšie.

Ale… dnes neordinoval. A ani ho Krauz nepotreboval pre účely trestného konania. Bola to súkromná akcia a nevyšla. Nevadí! Preklad bude musieť odložiť na neskôr.

Sotva položil, telefón mu pod rukou nástojčivo zazvonil, až sa mykol.

„Krauz… odd…“

„Richard… to som ja… ahoj! Laure to preložili… nastupujeme už v pondelok…“

„Tak fajn, miláčik… zobral som si dovolenku… zavezieme sa…“

„Ale je tam miesto iba pre jednu dospelú osobu…“

„Tak…“

Krauz odrazu zistil, že na počkanie vie riešiť iba služobné problémy… ak ide o rodinu, bol vedľa!

„Tak…“

„No… príď čím skôr domov… predebatujeme to… nechoď dnes k Jumbovi…“

„K Jumbovi!? Ja chodím k Jumbovi!? Čo ti…“

„Tak nechoď nikam, príď dnes jednoducho domov… prosím ťa…“

„Prosím ťa… čo sú to za reči!! Hádam chodím domov normálne… nie!?“

„Nie…“

„Sylvia!“

„Tak nedávaj otázky, na ktoré nechceš počuť odpoveď…“

„Prepáč… zabudol som, že telefonujem s promovanou psychologičkou…“

„Toto by ti povedala každá obyčajná nepromovaná manželka…“

„Vyhrala si… nemám argumenty…“

„A korunky? Niečo to bude stáť…“

„Teraz si nepromovaná obyčajná manželka… už ťa poznávam!! Sylvia… to si ty?! Čau!“

„No… tak len príď domov… on ťa ten humor prejde!“

Prešiel.

Laura mala dva roky a na pľúcach jej niečo zistili. Vraj nič vážne, ak sa nedostavia nepredvídateľné komplikácie…

Krauz mávol rukou a zavolal MUDr. kamošovi do Hágov. Múdry kamoš vybavil všetko, ako sa patrí, ale… Sylvia bola aj tak smutná.

„Richard, ja viem… mali sme to naplánované na celé leto… ako súčasť dovolenky… ale prišiel telegram… nastupujeme už v pondelok a je to iba pre jednu dospelú osobu…“

„Tak… vás tam za veziem a ubytujem sa v hoteli…“

„A Sylvinka?“

„Pôjde k babke…“

„Liečebný pobyt je na dva týždne… ty v hoteli… Onasis ti už vyplatil tie podiely?“

„Tak…“

Nakoniec to rozriešila promovaná hlava a bolo to najjednoduchšie riešenie. Ženy majú v tomto oproti mužom výhodu, vedia riešiť aj domáce problémy, nielen pracovné.

Odišli vlakom a na stanici v Poprade ich čakal doktor Húska a postaral sa o ne. Krauz použil do telefónu otvorenú vyhrážku, že ak jeho žene dajú niečo naviac… zabije ich… a ak jeho dcére dajú niečoho menej… zabije ich tiež… doktor Húska sa schuti zasmial.

S doktorom Húskom dral Krauz lavice zédeešky a hrali spolu futbal a ostali kamoši aj… keď doktor Húska zbalil istého Miloša a odsťahovali sa do veľhôr. Doktor Húska bol odborník na pľúcka a bol ochotný pomôcť, lebo Richard mu pomohol, keď pri jednom záťahu v klube Amor… no… jednoducho mu pomohol!

Húska sa o všetko postaral a Krauz bol naozaj spokojný, keď sa mu zaručil, že jeho ženu si zoberie pod patronát on sám a bude sa jej venovať a nespustí ju z očí… vzhľadom na jeho orientáciu sa mu dalo veriť.

Dohodli sa, že koncom druhého týždňa pre nich príde, prespí pár dní na lekárskej ubytovni, pochodia si veľhory, oddýchnu si… ako rodinka…

Na stanici im zamával, a keď rýchlik zmizol za zákrutou, sadol si na lavičku a sústredene vťahoval do pľúc vzduch. Bolo mu do plaču. Aj keď nešli ďaleko a nešli na nútené práce… bolo mu smutno. Zhlboka dýchal a pach dechtu z pražcov mu robil dobre… lebo mu robil dobre od malička. Hlavnú vlakovú stanicu si pamätal podľa pachu starého dechtu rozpáleného slnkom. Ťahal sa po bukových pražcoch ako čierny sopeľ a prekrásne voňal. Voňal aj dnes. Sedel a oddychoval.

Vlak odišiel z trinásteho nástupišťa, najvzdialenejšieho od hlavnej budovy, a za ním už bol iba svah, plot z betónových dielcov a ulica s hustou premávkou.

Sedel a oddychoval. Odrazu mu napadla otázka, ktorú sa jej zabudol v tom chvate spýtať! Zamrzelo ho to, lebo by mu možno vedela odpovedať… lebo poväčšinou vedela odpovedať na všetky jeho otázky…

„A… ja tu čo budem… týždeň… bez vás…. štence moje milené?“ zastonal.

Staršiu dcéru Sylvinku odviezol ráno ku svokre.

Ľudia pomaly mizli v podchode a trináste nástupište sa vyprázdňovalo. Ostal sám. Rozpažil a obsadil celú lavičku. Vystrel nohy a obsadil pol nástupišťa. Slastne privrel oči. Neponáhľal sa. Rozhlas zahlásil nezrozumiteľným hlasom odchod ďalšieho vlaku a z podchodu vyšli dve študentky s batohmi. Rozhliadli sa a zbadali ho. Precitol, sadol si slušne a počkal. Prišli k nemu a zložili si batohy.

„Čau… môžeme…?“

„No…“

Vybrali si cigarety a poplieskali sa po zadkoch. Celkom pekných.

„Máš…?“

Pripálil im. Vysokoškoláčky… tipoval ich tak na dvadsať… možno o rok viac. Tričká s hlbokým výstrihom, rifle, tenisky. Jedna sa nahla k batohu, ukázala mu kozy aj s bradavkami a vylovila plechovkové pivo.

„Vieš to otvoriť?“

Otvoril.

„Díky…“ napili sa a podali mu ho. Odmietol. Nemalo umytý vrchnák.

„Daj si… ideme na Solisko… ale keby si chcel… nemusíme hneď…“

„Za babku…“ dodala druhá.

Krauz mávol rukou.

„Nemáte prachy na čunder a ja by som vás mal zafinancovať, čo?“

„Takže si za…?“

„Ja to bez lásky nedokážem…“ skúsil nepresvedčivo Krauz.

Baba v žltom tričku s veľkými bradavkami nestratila duchaprítomnosť… „Ja ťa už milujem a Soňa začne… kedy povieš… ja som Iveta… a ty?“

„Ja nie.“

Krauz vstal a kývol im.

„Možno nabudúce… a vlak vám pred chvíľou ušiel…“

„Jak povíš… ujo…“

„Pedagogičky?“

„Ekonómky…“

„Tak vám prajem, nech sa vám v zimnom semestri darí lepšie… a vylepší sa vám ekonomická situácia… lebo makroekonomické ukazovatele máte už teraz bohovské…“ a vykročil po nástupišti.

Usmieval sa ako dedinský truľko, ktorému na hodoch sľúbili cukrovú vatu, ak si stiahne nohavice a ukáže pred všetkými zadok. Pochodoval a usmieval sa. Predstavoval si, ako by sa dali tie vypasované rifle stiahnuť a čo by pod nimi asi bolo… minul podchod a rozmýšľajúc nad diabolským pokušením a nad… takými dvoma dvadsaťročnými telami… v jeho posteli… prišiel až na koniec nástupišťa.

Koniec betónu. Označili ho žltou farbou. Potom iba násyp zo zhnednutého drveného vápenca. Nástupište číslo trinásť malo tvar oblúka ako banán. Zo severného konca, kam sa až dostal, už nebolo vidieť hlavnú budovu stanice. Zarazil sa a prekvapene čumel na pásy koľajníc miznúcich v tuneli.

Čo tu robím? Päť minút… čo odišla, a už… myslím… Zhrozil sa!

„Chlapi sú svine…“ povedal burine na zráze a zalovil vo vrecku. Našiel cigarety a zapaľovač a vediac, že sa neponáhľa si jednu zapálil, hoci všade na okolí boli ceduľky, že sa to nesmie.

„Fajčíš?“

Skoro mu zabehlo.

Koniec nástupišťa číslo trinásť bol opretý o prirodzenú skalu, do ktorej bola stanica pred sto rokmi vyhĺbená. Nikto zo zamestnancov sem nechodil, lebo koľajnice viedli do tunela a pokračovali na sever do Čiech, a ak nebola nejaká porucha, alebo iný problém, nebol dôvod sem chodiť.

Betónový oporný múrik sa končil pravým uhlom a strácal sa v kríkoch. Teraz v lete boli zelené a husté. Zašušťali a vyliezla z nich striga.

„Podľa vyhlášky ministerstva dopravy číslo dvestotridsaťosem paragraf stodesať odsek dva písmeno e je na peróne fajčenie prísne zakázané… chlapče..!“

Krauzovi vyletelo obočie.

„Ako pokutu zaplatíš dve filtrované, alebo štyri bez filtra, ale… rýchlo, lebo zavolám policajtov…“

Krauz sa ani nehol.

„Tak idem volať… panáčik… mohli sme sa dohodnúť podobrotky…“

Krauz si šlukol a hlavu sklonil nabok. Baba mohla mať šesťdesiat alebo aj stošesťdesiat rokov. Bola nahnutá dopredu a tvár jej zakrýval čierny klobúk, obrovský ako sombrero. Napriek letnej horúčave mala na sebe vodopád sukní a čiernu koženkovú bundu. Opierala sa o francúzsku barlu s visačkou… do not disturb… z prvej triedy.

Namáhavo sa vystrela a nepreniknuteľné čierne oči sa vpili do Krauza.

„Fízlov sa nebojíš?“

„Ani nie…“

„Škoda… čo s tými cigami…?“

Krauz jednu vybral a podal jej.

„Oheň?“

Zapálil jej.

„Pekný zapaľovač… čo tu chceš? Teba nepoznám…“

„Odprevadil som manželku a dcéru… a teraz sa iba tak flákam…“

„Nie si od osožákov?“

„Nie… ostraha železníc nie je moja parketa…“

„Ostraha železníc… jak pekne vyprávaš… nie si blbý!“

„Díky!“

„Díky… fakt pekne vyprávaš! Ty si doktor?“

„Nie!“

„Škoda… jak ma bolí tá noha… pekne vyprávaš… aj vyzeráš… tak poď…“

Rozhrnula kríky a zmizla. Krauz ich rozhrnul tiež. Medzi oporným múrom a skalou ostala škára. Spočiatku iba na pol metra, potom sa rozširovala. Po pár krokoch tvorila jaskyňu. Jednu maličkú miestnosť. Ostré svetlo zvonku sa zmenilo na šero, ale umelé osvetlenie nebolo treba. Aj tak by sa ďalej nedostal. Celý priestor bol zaprataný vecami. Krauz zastal pred dvojitým dreveným sedadlom z drahej triedy a neveriaco čumel na záchod oproti s nápisom… používať iba za jazdy! Baba si sadla do čalúneného sedadla z prvej triedy a oprela sa o sporák s komínom vyvedeným hore do skalnej pukliny. Krauz sa musel usmiať. Zrejme išlo o celoročne obývateľnú garsónku.

„Máš dobré cigy… ako sa voláš?“

„Richard…“

„Ako kráľ Levie srdce, čo?“

„No! Odkiaľ vieš…?“

„Všetci na stanici si myslia, že som blbá… načo im kaziť halúzie…“

„Ilúzie…“

„Chceš sa hrať na múdreho?“

„Nie!“

„Bol tu za mnou aj docent… tak sklapni…“

„V poriadku…“

„Sadni si… Richard… Levie srdce…“

Sadol si do druhej triedy. Musel síce prekročiť hasiaci prístroj, železný poklop z kanála, pár igelitiek plných handier, ale zvládol to.

„Tri stovky.“

„Pokuta? Začo…“

„Pokuty neplatíš… vidím ti to na očiach… tvrdé modré oči… ako chalcedón… plné odhodlania…“

„Aj v kameňoch sa vyznáš?“

„Vyznám…“

„Tak prečo… tri…? Dúfam, že nie…“ bojazlivo vyvalil oči.

„Nie! Neboj sa! Odmietol si mladé mäsko… na mňa by si sa asi ťažko ulakomil…“

„Ako…?“

„Videla som vás… rozprávali ste sa na peróne… čo by asi tak chceli dve štence s ritkami ako dva strúčiky cesnaku, keď si im otvoril pivo a pripálil… ale asi som blbá…“

„Asi… ani nie… tak za čo?“

„Za ruku…“

„Som už ženatý.“

„Tak sa snaž, aby ti to vydržalo… ja sa chcem iba pozrieť… a poviem ti… čo ťa čaká…“

„Aháááá! Veštica!“

Zadusila horiaci filter a položila si ho na kraj sporáka.

„Tak dve…“ zaškemrala.

„Jednu!“

„Tak… daj sem tú ruku… žgrloš… a vraj kráľ… Levie srdce…“ frflala.

Vstal a rozbitú stoličku bez operadla si prisunul až k nej.

„Na…“

„Druhú!“

Chvíľu si prezerala jeho dlaň a tvárila sa odborne… zadumane. Krauz sa musel usmiať. Nikdy týmto veciam neveril, ale… mal čas, tak prečo nie? Za stovku?

„Smeješ sa…“ zašomrala ani nezodvihla zrak, „… ale v najbližších dňoch ťa smiech prejde…“

„Nestraš…“

„Buď ticho! Rušíš ma…“

„Dobre…“

„Tak buď už ticho!“

Krauz iba nemo prikývol.

„Si ženatý…“ začala váhavo. Krauz ju chcel upozorniť na malý detail, že jej to pred chvíľou sám povedal, ale nechcel jej kaziť radosť, a hlavne… nechcel ju rušiť v odbornej práci! Ak by jej veštba náhodou nevyšla, určite by bolo treba nájsť vinníka, a bolo by to na neho!

„… a máš dve… tri deti…“ väčšina ľudí má dve-tri deti, ale aj tento fakt nechal bez komentára, „… okolo teba sú samé ženy… veľa žien…“

„Už nie…“ neodolal.

„… tak zavrieš tú klapačku?! Ženy… máš dve dcéry… a máš ich veľmi rád…“ skúmavo vzhliadla. Krauz mal sto chutí slušne poďakovať, dať jej päťdesiatku za stratu času a odporúčať sa. Také faciny… že máš ich rád… kto by nemal rád svoje deti, iba ak nejaký úchylák!

„… veľmi rád…“ opäť sa zahĺbila do dlane, „… tu… vidím… niekto z tvojho okolia veľmi trpí… je chorý… v nemocnici, a teba to trápi…“ Krauz prekvapene povytiahol obočie, „… prenasleduje ťa temný muž z minulosti… zlý človek… a onedlho sa stretnete. Čiaru života máš dlhú, ale nie priamu… si… v ohrození…“ prekvapene vzhliadla a pozrela mu do očí, „… budú ťa chcieť zabiť… až dvakrát v krátkej dobe za sebou…“ potom sa vrátila k dlani, „… tu a… tu…“ ďobla mu do dlane, „… máš okolo seba veľmi zlých ľudí… vystríhaj sa ich… ak budeš mať možnosť, vyhni sa im. Okolo teba je stále nebezpečenstvo… asi máš veľmi ťažkú robotu… ale nie si sám… máš sa na koho spoľahnúť… vidím tu aj dobrých ľudí… váž si ich a daj na ich rady.“

Skončila a vrátila mu ruku. Krauz jej skúmavo hľadel do tváre, čakal, kedy sa rozrehoce a poplieska ho po chrbte, ale nespravila to. Namiesto toho sa zatvárila unavene.

„To ostatné… je na tebe, ale ak si dáš pozor… čiara je dlhá… možno budeš dlho žiť…“

Krauz si skepticky prezeral čiary na dlani a naozaj nevedel, čo má povedať.

„Som policajt…“ vyjachtal a ani nevedel, prečo jej to prezradil. Iba vážne pokývala hlavou.

„Bol tu už aj docent… všelikto za mnou chodil, kým som bývala pod stanicou… tam, kde idú stavať ten hotel… byt mi vzali… prachy za byt mi vzali deti… teraz… je to už horšie… som tu a… nemôžem sa venovať remeslu.“

Krauz vybral služobák a vylovil stovku. Podal jej ju.

„Nechaj si… od teba nechcem… si… iný, než tí predtým… máš také zvláštne oči…“

Krauz položil bankovku na sporák a zaťažil ju prázdnym pohárom od zaváranín. Chcel už odísť.

„Mne neubudne a tebe pomôže… tak ber… a…“ po pár krokoch sa obzrel, „a… ako sa vlastne voláš?“

„Angelika… Angela… pre priateľov…“

„Tak díky… a opatruj sa…“ naozaj chcel odísť, ale pri vchode ho upútala dámska kabelka visiaca na ráme od záchodových dverí. Bola otvorená. Nazrel. Bola plná, zbadal peňaženku, šminky, hrebeň… pohoršene zazrel na Angelu.

Iba nechápavo pokrčila ramená: „Čo všetko tí ľudia nepostrácajú po vlakoch…“ a šibalsky sa usmiala. Krauz sa vrátil a na sporák vytriasol pár cigariet.

„Nič som nevidel…“ a odišiel.

Chvíľu za ním civela.

„Veď… ty sa ešte vrátiš… panáčik… a uvidíš…“ zašomrala a labužnícky si zapálila.

24

Odviezol sa domov, otvoril si pivo, pozrel si western, pospal si a večer vybehol za chalanmi do krčmy. Predebatovali pár životne dôležitých vecí, ako prečo je Slovan zase na konci tabuľky, prečo sa Jožo rozviedol so Zdenou, prečo zase zdraželo pivo a prečo prestali v stánkoch predávať kusové cigarety. Zdržal sa do záverečnej a pretože ho doma nikto nečakal, prispel aj on dvackou na zbierku, kúpili si pár fľaškových a dopíjali ich na lavičke v parku ako za starých študentských čias. Bolo teplo, cvrčky cvrlikali, a tak si zanôtili aj oni. Jeden mal gitaru, a keď toho bolo príliš, ľudia z okolitých panelákov na nich zavolali policajtov. Prišla hliadka PMJ a dôstojník v prepotenej uniforme ich milo napomenul.

„No… drbe vám… je pol jednej… čo tu hulákate… čo nejdete niekam pod les…?“

Spoznal Krauza a schuti sa rozosmial.

„No čo!? Mám prvý deň dovolenky a prázdny kvartír!!“

Chalanom sa to zdalo náramne smiešne a všetci sa rozrehotali, lebo vedeli, že keď je s nimi Krauz, problémy s policajtmi nehrozia.

„Buďte aspoň tichšie… ľudia sa sťažujú…“

„Už si niekedy skúsil zaspievať… zas to zrááádný banjo… potichu!?“

Kolega z PMJ uznanlivo pokýval hlavou. Krauz mu konečne podal na uvítanie ruku.

„Aj tak už končím… aspoň ma hodíte domov…“ dopil a rozlúčil sa s partiou hlasným Savana!

Odviezli ho domov, odmietli pozvanie na „kávu“, a tak opäť skončil sám v opustenom byte. Aspoň sa poriadne vyspal. Ráno vyraboval chladničku, studené raňajky zalial chladenou dvanástkou a pokračoval v duševnej hygiene. Vstal až na obed, a ani to sa mu nechcelo. Carpe diem… povedal by Horácius.

V kúpeľni sa s hrôzou zahľadel na kreatúru v zrkadle, oholil ju, umyl jej zuby, očesal ju, a až keď bol s poľudšteným obrazom akotak spokojný, rozvalil sa v obývačke. Práve vkladal do videa nový western, keď si uvedomil, že dovolenku má dva týždne.

„Pána boha… to toto budem robiť celý čas!?“ zhrozil sa.

Neotvorenú plechovicu piva vrátil do chladničky a na stolíku ju nahradil kufrík, čo ho dennodenne sprevádzal do práce. Otvoril ho a znechutene zastonal. Na samom vrchu boli tri fotografie. Odsunul ich bokom a rezolútne pokrútil hlavou.

„Dnes nie!! Zajtra tiež nie… dva týždne nie… icte všetci do… aj s mystériom ferensom…!! Okrem toho… som to sľúbil Edovi…“ dodal a začal prehľadávať bočné vnútorné vrecká. Bol úprimne prekvapený, čo všetko našiel. Toľko zbytočností, čo človek so sebou vláči!

Telefónny zoznam bývalých frekventantov dôstojníckej školy v Holešove našiel až úplne naspodu. Bol v obálke aj s hromadnou fotografiou, čo si spravili tesne po záverečných skúškach, našťastie pred záverečnou oslavou, takže sa dali rozoznať aj tváre. Aj tak sa dobre pobavil pohľadom na výkvet federálnej polície spred dvoch rokov. Hľadal Václava. Našiel ho v spodnom rade, opierajúc sa jednou rukou o zem, lebo chalani zozadu ho neustále kopali kolenami do chrbta a nasadzovali mu z prstov parôžky. Kým sa rozliezli do všetkých kútov porevolučnej republiky, vymenili si telefónne čísla. Keby náhodou niekto z ich kraja niečo potreboval, stačilo zavolať.

Václav Nosek vtedy pracoval na kriminálke v Brne. Minulý rok ho Krauz zháňal a našiel ho v Holešove na policajnej stanici. Václavovi sa stalo presne to, čo mnohým jeho kolegom. Zapozeral sa do hlbokých očí miestnej blondínky a nasledoval ju do rodičovského hniezda.

Nejakým nedopatrením sa v malom moravskom mestečku Holešov stretli dva protipóly, ktoré sa presne podľa zákonov prírody priťahovali, až sa v mnohých prípadoch pritiahli úplne. Na jednom konci mesta postavili vojensko policajnú školu a na druhom továreň na cukríky, ktorá stiahla baby zo širokého okolia. Takže po večeroch bolo nielen kam, ale aj s kým. Veľa chlapcov z Čiech a Moravy, aj zo Slovenska sa tam po skončení školy oženilo a mnohí sa aj vrátili

späť do regiónu za prácou. Mnohí ženatí sa po skončení školy ešte raz neoženili, lebo bigamia bola stále trestná, ale pár mesiacov tiež trpli.

Václav opustil brnenskú kriminálku a stal sa okrskárom v Holešove. Tu ho Krauz minulý rok našiel, a tak keď ho chcel nájsť dnes, už vedel, kam má volať.

„Polície Holešov… práporčík Jurek… slyším…“

„Nazdar kolego… hledám Václava Noseka…“

„Jo… je tady, jenomže má výjezd… máme vloupačku… hele… nech mi číslo a až se vráti, já mu řeknu…“

Čakal. Skoro dve hodiny.

„Haló haló… je tam ta exotická zeme zvaná Slovensko… kterej vůl mně to shání…?“

„Čau vole… to tam máte nejaké Stachanovské metódy šetrenia, alebo sa vám nechce makať, že máš vlúpačku vyriešenú za dve hodiny…“

„Hele… když si od nás odcházel, tak si docela hezky mluvil česky… co se to s tebou děje… zase se stydíš…“

„Ále… chýba mi tréning…“

„Jen se nestyď a do toho… znáš to… kolik jazyků umíš, tolikrát si člověkem, tak jedu…“

„No jo… tak nazdar, vole!“

Prešli na češtinu. Krauzovi to vôbec nerobilo problém. Na Morave bol na vojne a chodil tam aj do školy, naučil sa. A… nehanbil sa za to. Aj on zastával názor, že každý jazyk sa časom môže hodiť a každú možnú príležitosť rád využil na precvičenie a zdokonalenie. Zo začiatku to poväčšinou išlo ťažko, ale… chcelo to iba výdrž a tréning a Václav sa mu nikdy nesmial, ale trpezlivo ho učil a opravoval. Občas to zas Václav skúsil po našom a vtedy mu pomáhal Krauz, ale bolo to odušu. Našinec zvláda ich jazyk akosi automaticky, oni náš nie.

„Počúvaj… som rád, že ťa počujem… Václave…“

„Aj ja… chlape… že sa aj ozveš… koľko je to? Rok… čo sme sa nevideli?“

„Rok! Minulé prázdniny. A… kvôli tomu aj volám… mám dovolenku… žena mi odišla…“

„Ty vole! Sylvia!? Veď to bola láska ako trám!“

„… s malou na liečenie do Tatier!“

„Veď preto…“

„Mám pár dní voľno… tak som rozmýšľal, či by sme… ako minule…“

„Tak tebe sa zachcelo našej rybacinky… ty labužník… jasnačka! Len príď! Slúžil som teraz pár nočných za chorého kolegu, mám nejaké nadčasy, takže mi šéf dá pár dní voľno bez problémov… smelo príď… už nech si v aute! Aj Adélka ťa rada uvidí…“

„Fajn, tak ja idem. Večer som u vás… ale náradie som si ešte stále nekúpil…“

„Nevadí… mám palice aj pre teba… len sa nestrachuj!“

„Fajn, tak zatiaľ čau!“

„Čau… a ak to vyjde, pripravím ti aj prekvapko…“

Len to nie! Prekvapení som si v poslednej dobe užil… pomyslel si Krauz a položil.

Zbalil sa o chvíľu. Typicky vojenským spôsobom. Do najväčšej cestovnej tašky čo našiel nahádzal pár tričiek, slipy, ponožky, fľašu slivovice a bolo!

„A idem na dovolenku!“ povedal všetkým.

Povedal to zachmúrenému ksichtu v zrkadle, keď si balil zubnú kefku. Povedal to pištoli, keď ju vkladal do bočného vrecka. Povedal to trom fotografiám, keď ich schovával do peňaženky. Povedal to boxeru a aj útočnému vojenskému nožu, keď ich ukladal medzi zbalené tričká… a povedal to aj mape, ktorá ho nenápadne upozornila na fakt, ktorý už dávno tušil, že Holešov je od Olomouca… sotva tridsať kilometrov… alebo inak povedané, iba pár minút cesty.

IDEM IBA NA DOVOLENKU!!! Nič viac! Zopakoval všetkým, ale… potom prečo sa pol hodiny vozil po centre mesta a motal sa v jednosmerných uličkách, kým zamieril na severnú diaľnicu? A prečo sa celou cestou pozeral do spätného zrkadielka a kontroloval autá za sebou?

25

V predajni mäsa a údenín na Dolnom námestí v Olomouci zazvonil telefón.

„Stosedemdesiat štyridsať…“ povedal muž v zástere a drgol do kasy. S cengotom sa otvorila, predavač zinkasoval peniaze a vydal drobné.

„Moment…“ ospravedlnil sa ďalšej zákazníčke a zodvihol.

„Mäso údeniny Milučký… čím poslúžim? Áno… brat je tu… vzadu… počkajte… zavolám ho. Vlasťo… Vlasťo!! Telefón!“

„Vezmem si to v kancli…“ muž, čo v zadnej miestnosti rozrábal bravčový pôlt, si utrel ruky do zástery a zašiel do kancelárie.

„Úúúúž môžeš… brácho… mám to…“

Chlapík v predajni položil slúchadlo a milo sa usmial: „A vám čo… pani suseda… mám aj ľadvinky… ako som sľúbil…“

„Počúvam…“ zašomral muž s jazvou nad nosom, čo mu spájala oči ako otlačený cviker.

„Vlastimil Milučký?“

„Áno.“

„Tu je Teodor Veľký. Volám z letného sídla…“

„Rozumiem… počúvam…“ muž s jazvou nad nosom zvážnel. Poobzeral sa a zavrel dvere.

„Niečo sa pohlo zo starých zásob… debna sa otvorila a jej obsah vzbudil rozruch… mali by sme sa stretnúť… mám pár informácií… aktuálnych informácií, ktoré by vás určite zaujímali…“

„Končím o ôsmej… o desiatej som tam!“ povedal stroho a položil.

Vrátil sa do zadnej vykachličkovanej miestnosti a chvíľu zamyslene civel na horu zakrvaveného mäsa na stole.

Potom vzal mäsiarsku sekeru, zahnal sa a z celej sily udrel. Zadná noha oddelená presne v kolene frngla na zem ako katapultovaná. Sekeru vymenil za nôž.

„Len príďte…“ zašomral a ostrý nôž s ocieľkou sa rozozvučali harmonickým cvendživým staccatom.

Krauz očúral hanácko-vizovickú zvlnenú rovinu a iba s jednou jedinou prestávkou zdolal trasu za dve a pol hodiny. Cestu poznal naspamäť, absolvoval ju už aspoň päťdesiatkrát. Na odbočke za Hulínom síce skoro nabúral, lebo rekonštrukcia asfaltového koberca ani nenápadný obchvat vpravo neboli dobre označené, ale napokon to ubrzdil a ostal dvoma kolesami na ceste. Robotník v oranžovej veste mu ukázal, že má špinku na čele, alebo niečo podobné, čo si tam má zotrieť, ale Krauz sa nerozčuľoval, cúvol a s úsmevom na tvári pokračoval. Mal predsa dovolenku, tak načo sa rozčuľovať!

Do Holešova dorazil za súmraku, minul stanicu a pokračoval hlavnou cestou na sever. V pravotočivej pravouhlej zákrute trochu pribrzdil a prišiel až na parkovisko pred vojenskou ubytovňou. Nedalo mu a na chvíľu zastal. Šedá ošumelá budova. Na treťom… tam v tom okne… tam strávil… veľa času. No… vlastne… poväčšinou sa tam chodili iba vyspať! Obrovské divé gaštany pred ňou ešte nevyrábali. Boli husto olistené, ale na jeseň sa na konároch dali rozoznať dvojice hompáľajúcich sa služobných topánok. Bol to taký zvyk… protest…

Nejaký magor si vymyslel, že aj kriminalisti pracujúci v civile sa počas dôstojníckej školy musia navliecť do uniforiem a po záverečných skúškach každý, kto vládal, zviazal služobné poltopánky šnúrkami k sebe a improvizované bolas vyšmaril z balkóna do koruny gaštanov. Na konci každého ročníka boli stromy obsypané a poltopánky sa tam na pamiatku hojdali… až pokým sa riaditeľ školy nenaštval a nezavolal údržbu pouličného osvetlenia, aby z vysokozdvižnej plošiny odstrihali, čo sa dalo. Hádzanie poltopánok na gaštany bolo prísne zakázané… a preto po každom končiacom výcvikovom turnuse vyzerali ako vianočný stromček!

Pekné spomienky! Krauz sa pohol, prešiel železničné priecestie a zastal pri rodinnom dome s krásnou striebornou jedličkou v

predzáhradke. Vypol motor aj svetlá a odbalil tatranku. Sviňa chlpatá, ktorú sa chytal podplatiť, totiž zbožňovala sladké.

Vystúpil a podišiel k bránke. Čistokrvný vlčiak veľký ako teľa vrazil do mreží a išiel sa zadusiť od štekotu.

„Nero!! Ty bastard yorkshirského teriéra a chromej čivavy… ticho buď!! Sem poď!! Tchor jeden chlpatý…“

Nero sa zháčil a zastrihal ušami. Hlas mu bol povedomý… aj nadávky… ale bolo to už dávno… Krauz strčil medzi mreže ruku, ale tak, aby neprečnievala dovnútra. Nero váhavo privoňal a zaskučal. Krauz mu podal maškrtku. Nero chňapol, ozvalo sa suché zaprašťanie a bolo po uvítacom ceremoniále. Pes si sadol a pritlačil sa k bráne. Krauz prestrčil ruku a poškrabal ho medzi očami. Pes sa natočil a otrčil mu aj krk a chrbát. Keby ich videl domáci pán, nakopal by ich oboch. Václav sa zlostil, keď mu Krauz kazil výchovu. Psa mal vycvičeného tak, že od nikoho cudzieho nevzal ani údené kolienko po týždňovej hladovke… ale od Krauza si vždy vzal, hoci aj ťavie lajno! Domáceho išlo rozhodiť. Krauz mal psov rád a psy… nevediac prečo, ho zbožňovali. Krauz tušil, prečo. Raz mu jeden cigán, profesionálny zlodej psov, ukázal na psom chrbte miesto, kde sa treba psa pri prvom kontakte dotknúť. Bolo to v kohútiku, na prelome krku a chrbta. Tam treba zatlačiť a nechtami ostro poškrabať citlivé miesto medzi stavcami. Jedno jediné… a poznali ho iba machri. Pes dostane dotykový šok, vykvapká z neho pár kvapiek moču a je po vycerených tesákoch. Krauz to mal odskúšané. Fungovalo to… ale iba ak pes dovolil dotykový kontakt. Inak…

„Čo je!? Kto je to?!“ ozvalo sa od dverí.

„Policajná akcia… ste obkľúčení… neklaďte odpor… hľadáme drogy… a domácich zbastardených psov vhodných do cirkusu!! Tento sa nám páči…!“

„Odstúp od brány… fízle… začína sústredná paľba na votrelcov… Nero!! Ty hovädo!! Trhaj!!“

Nero sa išiel zblázniť od radosti, neustále si sadal, skučal a vrtel sa.

Domáci odomkol bránu a chceli sa privítať, ale Nero ich predbehol. Vyšprintoval, predné laby si vyložil na Krauzove ramená a oblízal mu tvár kol dokola ako dlho očakávanú večeru.

„Zmizni…“ zrazil ho domáci a tak trochu žiarlivo dodal, „… povedz mi, čo ten blbec na tebe vidí… je cvičený… mal by ti odtrhnúť gule a priniesť mi ich na rohožku… namiesto toho… nechceš ho?… dám ho lacno…!“

Padli si do náručia.

„Som rád, že ťa vidím…“

„Ja tiež… Riško… vitaj! Cesta?“

„V pohode.“

„Počkaj… otvorím bránu a zatiahni dnu… decká už spia, ale Adélka je ešte hore… nevedela sa dočkať! Bude to… príma dovolenka, uvidíš!“

„Príma dovolenka!! Už sa teším!“ súhlasil Krauz a nenápadne poškrabkal Nera na chrbte.

26

„Súdruh generál…“

Muž vo vlnenom svetri sa pomaly a akoby nerád otočil od okna. Mlčky si sadol.

„… zmýlili sme sa! Burger žije… zomrel jeho menovec na inom oddelení… iba blbá náhoda…“

„Náhody sú vždy blbé…“ generál hovoril pomaly a rozvážne.

„… a objekt číslo dva… zmizol…“

Generál si zložil okuliare a pokojne ich preleštil.

„Tiež náhoda?“

„Vzal si dovolenku… už tam nemáme také kontakty ako predtým… táto informácia nám prišla oneskorene… inak by sme zariadili sledovanie…“

„Raninec zmizol… objekt zmizol…“

„Ehm…“ iba stál a nervózne stískal tvrdú podložku s poznámkovým blokom.

„Ale… ja už nechcem žiadne náhody!! Je najvyšší čas aktivizovať českú stranu…“

„Už som si dovolil… predvídal som…“

„Predvídal si!! A…?“

„Aktivizovali sme Červeného kapitána…“

„Kto?“

„Teodor…“

„Výborne… občas si schopný aj pohnúť rozumom. Letné sídlo je funkčné?“

„Je! Dnes o desiatej sa tam stretnú!“

„Chcem mať magnetofónový záznam!“

„Technika je pripravená!“

„Výborne! A… z archívu mi prineste zložku… Mysterium ferens… tisícdeväťstopäťdesiatdeväť…“

„Poznačím si…“

„Nič si nebudeš značiť!! Mysterium ferens…“

„Iste… zapamätám si…“

„Osobne!!“

„Ale… to mi bude trvať… dva dni…!!“

„Ja to tie dva dni bez teba vydržím… ale tá zložka má utajenie A jeden… a mne sa nechce taký kus cesty…“

„Pardon… to som nevedel, súdruh generál… ale v prípade A jeden… musím mať… aj vaše písomné povolenie… aj písomné povolenie plukovníka…“

„Už vie… zastavte sa na sekretariáte…“

Pobočník zrazil opätky a odišiel. Generál si preplietol prsty, pevne ich zovrel, až mu obeleli hánky, a priložil si ich k brade. Premýšľal. Potom sa nahol k telefónu. Dlho čakal na spojenie.

„Chcem reaktivizovať skupinu Spirituál… prídite ku mne… ostatné osobne…“

Položil a zaváhal. Znovu zodvihol slúchadlo.

„… a prineste mi všetko, čo máme k osobe Richard Krauz…“

27

A začala sa dovolenka!! Ako sa vystískali!! Adélka bola nadšená.

„Bolo by fajn, keby sa z toho stala tradícia a chodil by si každý rok… a aj s manželkou… prečo neprídeš aj s manželkou a deťmi… bolo by veselo…!!“

„Som ti hovoril… že sú v nemocnici…“ zastonal domáci nad netaktnosťou manželky.

„V sanatóriu…“ opravil ho Krauz.

„Aha… prepáč! Viem! Tak na rok! Na budúci rok!! Určite ich musíš priviezť! Vy sa zašijete niekde k jazeru a ja tu čo sama!? Na budúci rok ťa tu chcem vidieť aj s rodinou… a basta!!“

Krauz sa iba smial. Všetci sa smiali. Domáci postavil na stôl fľašu niečoho bezfarebného. Krauz nelenil a vylovil niečo podobné.

„Do lesa drevo… si normálny, Richard?“

„Len skús… to si ešte nepil…!“

„Si normálny!? Vizovická päťdesiatdvojka… a ty chceš konkurovať?“

„Bošácka päťdesiatdva a pol… posero!!“

Nepobili sa, lebo Adélka mala rozum, schladila ich a prihriala im neskorú večeru… potom sa s Krauzom ešte raz vybozkávala a odporúčala sa do hajan! Ona dovolenku nemala.

„A… to prekvapenie?“ spýtal sa Krauz vylizujúc z taniera zvyšky srnčieho guláša.

„Zajtra… je to tutovka… poserieš sa…!“

Spali a pes pri bráne štekal odušu spasenú.

„Ja to hovädo…“ domáci sa zgúľal z postele a cupotal bosý z podkrovia až do kuchyne. Pre takéto prípady bola manželská spálňa tabu a chlapi spali v podkroví na lehátkach. Občas sa ich tam vmestilo aj pol tucta. Václav bol rybár, nimród, letecký modelár a

pilot bezmotorového lietania. A… policajt! Jedna partia lepšia ako druhá… ale hlavne to bol chalan so srdcom veľkosti slona. Podkrovie bolo skoro stále plné…

Krauz začul na prízemí hulákanie… potom svoje meno a niečo ako… kde je ten východný Slovan krstený Dunajom… a tak sa pozviechal a tiež dokríval dolu. Pozrel na nástenné hodiny. Sotva osem. Vystrúhal ubolenú tvár.

„Ty vole!! To musel byť včera privítací ceremoniál!! Keby som nepoznal farbu tvojich trenírok, tak si ťa spletiem s Quasimodom… Richarde…!!!“

„Golem!! Ty hovädo v ľudskej koži… teba sem kto zavolal!?“

„Ja!! To… je to prekvapenie!!“ pochválil sa domáci.

Golem objal Krauza a zodvihol ho do výšky. Krauz ľutoval, že sa predtým nezastavil na toalete. Teraz hrozilo, že to z neho všetko vytlačí.

Golem začínal s Václavom na brnenskej kriminálke a spolu nastúpili aj na dôstojnícku školu. Václav sa trhol a presťahoval sa za manželkou a vymenil civil za uniformu, ale Golem ostal. Z Brna to mal na skok a v takýchto výnimočných prípadoch bol vždy ochotný prísť kamošovi na pomoc.

„Vašek mi prezradil, že ste koštovali tú vašu… Richard… a že fakt stojí za to… dá sa to poslať poštou?“

„Golem… pošta cisterny neprepravuje, a pokiaľ si pamätám, tak menšie balenia sú pre teba iba ako rumové pralinky… hlt sem, hlt tam a… nič!“

„Vole!! Sem pod'!!“ a stisol ho ešte raz.

Krauz sa nepomočil ani tentoraz, ale… zvukový efekt Golemov stisk predsa len priniesol.

„Ja radšej utekám…“ vypýtal sa Krauz.

„A ja otvorím okno… chudák Nero je oproti vám dvom amatér… to muselo byť hovno, už keď ste to včera žrali… hovadá…“

Golem sa zakymácal a namiesto toho, aby otvoril okno, ukázal domácemu kľučku, čo mu ostala v ruke.

„Sorry… daj kladivo… ja to opravím…“

„Len si sadni a ničoho sa nedotýkaj… na kľučky sa v našom kraji používa skrutkovač…“ zaúpel domáci.

Kým Krauz rachotil na záchode, chlapi v kuchyni sa rehotali a montovali na okno kľučku. Krauz by ostal aj dlhšie, ale nos nevydržal. Bošácka je fakt príma na trávenie.

Golem, Vašek a Richard. Trio, čo si sadlo do noty. Celú dôstojnícku školu vydržali na jednej cimre a nikdy neriešili žiadny problém… národný alebo národnostný už vôbec nie… a keď sa vybrali do mesta na pivo… chlapi z holešovského policajného oddelenia sa Vaškovi podnes deň smiali za výjazdy, čo pre nich museli absolvovať! Ale im sa nikdy nič nestalo. Ani odreninka. Lebo… mali Golema!

Chalan sa už taký narodil. A ešte aj narástol. Meter deväťdesiatosem a stotridsať kilogramov v ponožkách. Ani gram tuku, žiadne brucho. Iba kosti a svaly. Nikdy nebol v posilňovni a nikdy sa nehral na kulturistu. Jednoducho… bol veľký! A… nemotorný! Zato spieval ako Pavarotti, miloval orchidey a na povinnej školskej pitve odpadol. Krauz, ktorý v tom čase už robil s vraždami tri roky, sa išiel ušťať od rehotu. Keď sa mu Golem na izbe úplne vážne priznal, že krv ho desí, prestal sa smiať a chlapsky ho poplieskal po ramenách… najprv mu však prikázal, aby si sadol, inak by nedosiahol…

Václav priniesol ľad a Golemovi obarili hlavu, lebo si ju udrel o kachličky. Už nikdy sa mu nesmiali. Stali sa priateľmi. A vydržalo im to, aj keď sa po škole rozišli. Krauz sa vrátil k vraždám, Václav požiadal o preloženie a Golem sa špecializoval na krádeže áut.

28

Vlastimil Milučký absolvoval cestu na samotu pri obci Troubky aj so zhasnutými svetlami, keď bola krízová situácia, takže nájsť ju teraz podvečer mu nerobilo problém. Svetlá mal zažaté, ale keď odbočil z cesty druhej triedy na poľnú, zhasol ich. Vošiel do lesa a navigoval sa podľa bočných cestičiek, ktoré mu križovali cestu. Tretia križovatka. Auto nasmerovalo do krovia a prešiel ním. Ako už veľakrát. Auto zmizlo z povrchu zemského. Konáre sa prestali hýbať. Vystúpil a započúval sa. V poriadku, nikto ho nesledoval. Po pamäti skontroloval pištoľ v podpažnom puzdre a nôž a pištoľ na lýtku. Druhý nôž mal v rukáve pripnutý dômyselne zamaskovaným remienkom. Už veľa zmrdov doplatilo na to, že ho pri osobnej prehliadke nenašli a mysleli si, že po odobratí pištole Milučký melie z posledného.

Vykročil do tmy. Držal sa hlavnej lesnej cesty pre traktory. Vykročil ostrým vojenským krokom a išiel slabú štvrťhodinku. Pri obrovskom dube odbočil do lesa a už sa neponáhľal. Opatrne našľapoval, až prišiel na čistinku. Čupol si do kríkov a skontroloval čas. Deväť hodín tri minúty. Zmeravel a oči uprel na vchod lesníckej chaty s podkrovím. Vedel, že dole je spoločenská miestnosť s kuchyňou a hore v podkroví štyri izby na prespanie. Za chatou bol drevený prístrešok s agregátom a náradím. Nad hlavným vchodom sa skvel nápis „Letné sídlo“, ale už potreboval pretrieť. Chata mala aj zadný východ, z kuchyne, vedľa prístrešku na dízlový agregát. To všetko vedel z minula. Čo sa bude diať dnes, ani netušil. Načo ho otravujú, keď im jasne povedal, že už stačilo…!?

Čakal.

O pol desiatej sa z lesa ozval hukot motora a po chvíli sa čistinka zatrblietala svetlom. Vodič zastal pred hlavným vchodom a vypol

motor. Lada dvetisíc stosedem. Jazdí po celej Sibíri, takže poľná cesta pri Troubkách jej nerobila žiadne problémy.

Vystúpili z nej dvaja muži a rozhliadli sa. Chvíľu sa pri aute dohadovali, potom jeden zašiel dozadu a druhý si kľúčom otvoril predné dvere. Agregát nenahodili a v spoločenskej miestnosti zablikotalo tmavožlté svetlo petrolejovej lampy. Potom zmizlo, lebo domáci pán zatiahol záclonky.

Milučký pozrel na hodinky. Deväť štyridsaťtri. Vstal a bolestivo zmraštil tvár. Do chodidiel a lýtok sa mu zahryzli mravce. Čupel príliš dlho. Schoval sa za kmeň stromu a spravil pár drepov. Rukami sa zaprel o kmeň a urobil dva kroky k nemu a dva od neho. Opakoval to tak dlho, kým mravčenie neprestalo. Potom sa vystrel a rozcvičil si prsty. Odrazu mu ruky vyleteli a spojili sa vo výške očí. Keď voľne padali pozdĺž tela, v pravej bol nôž. Vrátil ho do koženého puzdra pod rukávom a cvik párkrát zopakoval. Keď bol s rýchlosťou spokojný, rozopol si sako a bleskovo vytiahol pištoľ. Puzdro pod pazuchou bolo v správnej polohe a spokojne pokýval hlavou. Napokon sa zohol a vyhrnul si nohavicu na pravom lýtku. Odopol poistku na záložnej pištoli a manžetu nohavice veľmi pedantne zhrnul dole. Zahľadel sa na kmeň stromu. Pochodovala po ňom nočná moľa. Povedal jej.

„Tak… sa ukážte… smradi…“ a vykročil.

Vrátil sa.

Moľu rozpučil palcom a utrel si ho do kôry stromu. Nikdy nenechával svedkov…

29

„Pán Machata… pán sused… už ste doma?“

Machata ležal na posteli a ruky mal zopnuté na pupku ako nebožtík. Na ušiach mal slúchadlá a rádio za hlavou mu blikalo. Stĺpčeky svetelnej hudby poskakovali ako besné.

Vošla a potriasla ním. Vôbec sa nezľakol. Nikdy sa neľakal. Zložil si slúchadlá a usmial sa.

„Áááá… suseda… tak… čo ste dnes varili?“

„Dnes nič, pán Machata… mali ste povedať… prišla som kvôli tomu telefonátu…“

„Viem… prišiel vám účet… tak čo som dlžný?“

„Nie… účet síce prišiel, ale to nestojí za reč… ja len, že volala späť…“

„Kto?“

„No… vaša neter…“

„Nete… aha! Áno! Iste! A… čo?“

„No… neboli ste poobede doma…“

„Bol som v nemocnici s tým poondiatym žalúdkom…“

„Volala… hľadala som vás… tak vám mám odkázať, že vraj… na budúci týždeň príde…“

Posadil sa ako z gumy a vyvalil oči.

„Príde? To… povedala?“

„No… presne tak to povedala, vraj… nevadí, že nie je doma… odkážte strýkovi, že na budúci týždeň sa zastavím…“

„No…“ chvíľu váhal, „… no… tak… vám ďakujem… suseda…“

„To je tá od brata z Ostravy? Ten baník?“

„No… tá!“

„Martuška? Či ako sa…“

„No…“

„Tak ja už pôjdem… aspoň chleba vám natriem šmalcom… prinesiem…“

„Netreba! To ja… len tak… v meste som sa zastavil na držkovú… naozaj netreba, ste zlatá…“

„A… keď si budete chcieť zavolať… tak smelo… kedykoľvek… veď sme susedia…“

„Ďakujem…“

Odišla. Sedel a uvažoval. Nahol sa za záhlavie postele a vypol rádio. Zo šálky v sekretári vzal pár drobných a vybehol von. Zašiel za kostol a počkal, kým sa baba vyrozpráva. Potom vošiel do búdky, vhodil pár mincí a z pamäti vytočil dlhé číslo.

„Machata…“

„Dzeň dóbry…“

„Ja… zavoláte mi ju k telefónu?“

„Moment… prose pána…“

Čakal.

„Prosím?“

„Volala si…“

„Poobede…“

„Bol som v meste…“

„Nevadí… nechala som odkaz…“

„To bolo dosť nerozumné!“

„Ujo! Už sa to skončilo…“

„Nie celkom! Never všetkému, čo píšu v novinách… ešte sú tu… iba zalezení v dierach, ale ešte sú tu… a už vyliezajú…“

„Musím…“

„Načo?“

„Dlho som nad tým rozmýšľala! Sám ste povedali, že sa o to už zaujíma polícia… oddelenie vrážd…“

„Toto ešte nie je tá polícia, na ktorú čakáme…“

„Ale povedali ste, že ten mladý je rozumný… že sa asi tak ľahko nevzdá… že sa priblíži… musím tam byť…“

„Nie! To je privysoké riziko… ty musíš ostať chránená! Kým nemáme… všetkých pohromade… musíš ostať nažive…“

„Ja… jednoducho musím! Našli ho s klincom v hlave… ja sa… jednoducho musím dozvedieť, kto zabil môjho otca…“

„Prečo ho zabili ti nestačí!?“

„Nie! Chcem vedieť viac… prídem… v pondelok…“

„Nesúhlasím! Je to nezodpovedné k nám všetkým… čo vás chránime! Nie si v tom sama! Uvedom si to!“

„Bol to môj otec… a zatĺkli mu do hlavy klinec…“

Chvíľu iba dychčali do slúchadiel.

„Nesúhlasím… ale… napokon… ty si dedička…“ povedal rezignovane, „… ty rozhoduješ… bude, ako povieš…“ rezignoval.

„Ujo… prosím…“

„Ja…“

„Ujo… môjmu otcovi zatĺkli do hlavy klinec…“

„Ku mne nechoď… riziko je ešte stále vysoké… nadiktujem ti adresu… tam sa stretneme…“

30

Vošiel bez zaklopania.

Muž v strede miestnosti sa prekvapene zvrtol.

Milučký povedal: „Teodor Veľký…“

Teodor povedal: „Červený kapitán…“

A hranice boli vymedzené.

„Nepočul som auto…“

„Aj keď už nepracujem… hlava mi ešte ostala…“

Teodor uznanlivo pokýval a ukázal k stolu.

„Sadnime si…“

Červený kapitán namieril pištoľ na jeho čelo. Teodor zmeravel a obočie mu vyletelo.

„Prišiel som ťa informovať… nie…“

„Tak ho zavolaj…“

Teodor chápavo pokýval hlavou.

„Bol si tu prvý…“ a pohol sa k dverám do kuchyne. Červený kapitán ho nespúšťal z mušky.

„Poď dnu…!“

Muž vošiel s pištoľou v ruke, a keď prechádzal dvermi z kuchyne, musel sa zohnúť. Bol vysoký a mocný.

„Nech ju položí na stôl!“

Teodor iba mykol hlavou a muž poslúchol.

„Ostaň tam a opri sa dlaňami o stôl!“ zavelil Červený kapitán.

Muž sa neochotne oprel o stôl. Červený kapitán mu vybral aj druhú z lýtkového puzdra a aj granát F jedničku spoza opasku. Inak bol čistý.

„Teraz ty!“

Teodor vybral jednu pištoľ a unudene ju hodil na stôl. Kapitán povytiahol obočie.

„Ja vyjednávam… na špinavú robotu mám ľudí…“ ohradil sa Teodor.

Červený kapitán sa s odpoveďou uspokojil a druhú nehľadal. Sadli si.

„Napijeme sa?“

„Nie… chcem vás vidieť spolu. Prišiel som počúvať, nie zomrieť… čo chcete?“

„Tak prejdeme rovno k veci… Spirituál sa dáva opäť dokopy…“

„Nezáujem! Už som skončil! Povedal som to už stokrát! Kvôli mne sa nemusíte…“

„Kvôli tebe sa musíme!! Len kvôli tebe… sa musíme opäť zísť!!! Kvôli tvojmu jebnutému nápadu nechať odkaz pre archeológov!! Bol som pri tom!! Pamätám si to!! Ty… debil…“ vyštekol Teodor a ani strata osobnej zbrane a záložného strelca mu nevzala sebaistotu.

Poznali sa. Dlho sa poznali! Červený kapitán vedel, že Teodor je trieda! Ani všetky zbrane sveta na jednom stole mu nezaručovali bezpečný odchod z chaty… to si dobre uvedomoval!

„Tak hovor… čo sa deje?“

„V osemdesiatom piatom sme v Našom Meste vypočúvali kostolníka…“

„Karol Klokner…“

„Pamätáš si ich všetkých… vraj si jediný… kto si ich všetkých pamätá ešte aj s dátumami narodení a… aj s dátumami úmrtí!! Čím to? Tie dátumy úmrtia by som vedel pochopiť… ty si im ich vybavoval… majster nožov a ihlíc… Červený kapitán… legenda… ale…“

„Čo je s Kloknerom? Hovor k veci a nenaťahuj!“

„Je mŕtvy!“

„Tak je to v poriadku… aj ja si ho tak pamätám! To je všetko?“

„Našli ho! Ten… tvoj klinec…“

„Nemožné… bol to historický cintorín… žiadne pohreby… žiadne exhumácie…“

„Rekonštrukčné práce za plotom poškodili nejaké elektrické vedenie omylom zakreslené niekde úplne inde… totiž už aj naši východní bratia používajú bagre a stavajú mrakodrapy… vykopali truhlu a našli ho…“

Milučký ani brvou nehol. Pozoroval ich. Čakal, čo z toho bude. Neveril im.

„Neveríš…“

„Nie…“

„Nevadí… dokončím… rýpe do toho miestna polícia…“

„Blbosť… pokiaľ som informovaný, tak ich opäť infiltrujeme… infiltrujete, chcem povedať… nemôžu si robiť, čo chcú!“

„Nie všade! Generál rozhodol, že ryba smrdí od hlavy, a zamerali sme sa tam… hore… plutvy si zatiaľ robia, čo chcú… nie dlho… ale zatiaľ… jednoducho ešte neovládame všetko…“

„No a…?“

„Vyšetrovanie vedie miestne oddelenie vrážd, nejaký Krauz… Richard Krauz… mladý chalan… bez záznamu u nás… a jeho parťák, ale ten je v nemocnici…“

„Amatéri…“

„Nie! Nechceli sme ho zložiť! Bola to náhoda, pokúsil sa o to nejaký miestny vagabund.“

„Ako blízko sa dostali?“

„Nevieme! Neexistuje od nich žiadny záznam, žiadna písomná správa… tí chlapci na administratívu serú ešte viac ako my za starých čias…“

„Máte jeho adresu? Toho Krauza? Upracem po sebe… ale to bude to posledné, čo pre vás ešte spravím…“

„Bezpredmetné! Sú v tom viacerí a… čo je najhoršie… prednedávnom k nim nastúpil… jeden od nás… Ivan Canis…“

„Poznám… ale on robil na prvej správe…“

„Preto ho vzali späť, od nás nechcú nikoho, ale v osemdesiatom druhom a aj v osemdesiatom piatom sme si Canisa vyžiadali na spoluprácu… Mníchovská aféra a Canis tam držal rezidentúru, potrebovali sme ho a… bohvie, čo sa všetko od našich dozvedel… pamätáš si ho… bol šikovný!“

„Je… váš?“

„Nie! Skončil a odmieta spolupracovať! Presnejšie… myslí si… že skončil. Mohol si pustiť hubu na špacír… a Krauza informovať…“

„Mohol? Spravil to? Vy to neviete?“

„Nevieme!“

„Neviete!? Kde ste v riti?“

„Tu! Nemaj strach… už sa dávame dokopy… ale ide to pomaly! A… neskáč! Nebyť tvojho geniálneho nápadu s klincom… neboli by problémy!!“

„Ale… veď nie sú! Nič nenasvedčuje…“

„Už áno! Krauzov parťák skončil v nemocnici… a Krauz s tým zrejme nechce pokračovať sám a… zmizol na dovolenku. Zistili sme to až po dvadsiatich štyroch hodinách. Stratil sa nám.“

„Tak je niekde s rodinkou pri mori…“

„Jeho žena je s dcérou v sanatóriu a druhá dcéra je u svokry… a on zmizol!“

„Zmizol… nikto nezmizne… mne nikdy nikto nezmizol!! A… keby aj! Prečo s tým otravujete mňa!? Ja už nerobím!!“

„Lebo sme si vytiahli jeho osobnú zložku… vojnu slúžil vo Frýdku, študoval v Holešove, na samé jednotky… naučil sa perfektne po česky, má operatívny výcvik, má tu kontakty a pozná mentalitu ľudí… asimiluje sa, kedy bude chcieť… vie si pomôcť v cudzom teréne, a čo je najhoršie… má choré žuvacie svaly…“

„Rakovina?“

„Nie… syndróm zvaný bulteriér… keď sa do niečoho zahryzne… dostáva kŕče a nevie povoliť…“

„Kurva…“

„Čítal si v novinách o prípade Beštia z Nášho Mesta…“

„Nejaký úchylák… trtkal tam staré babky…“

„To je jeho robota… skoro dva roky v kuse…“

„Kurva…“

„Generál predpokladá, že si ťa nájde…“

Milučký sa usmial a sklonil hlavu.

„Tak preto ste ma chceli odkrágľovať…?“

„Keby som ťa chcel odkrágľovať, vojdem v Olomouci na Dolnom námestí do mäsny, vytiahnem svoju štyridsaťpäťku s tlmičom… poznáš ju… nezmenila sa… potiahnem kohútik a zomrie jeden brat… druhý brat… hore na poschodí v kuchyni bratova žena a za kuchyňou v detskej izbe chlapec menom Peťo… volá sa tvoj synovec ešte Peťo, nie?“

„Ty sviňa…“

„Iba polovičná, ako si bol ty… ale ako hovorím, keby som chcel… ale rozkaz znel inak… kontaktovať ťa a upozorniť ťa, že sa niečo deje a…“

„No?!“

„A… ponúknuť pomoc… keby si… sa rozhýbal a… vrátil…“

„Nie!!“

„Boli by sme radi… spomeň si… vždy sme spolu dobre vychádzali…“

„Nie!!“

„Aj generál… by bol rád… on ma vlastne osobne poslal… mám, ťa pozdravovať…“

„Nie!!“

„A nechať ťa, aby si si to premyslel!“

„Nie!! Už nie! Skončil som! O seba sa postarám, keď sa objaví, zložím ho a upracem a zametiem aj ostatné stopy! Nie som zvyknutý zanechať po sebe bordel… to viete všetci! O mňa sa nestrachujte, a zákon omerty dodržujem viac ako hociktorý z vás… debili! A… čo sa klinca týka… spomeň si… bol si pri tom aj ty, ako hovoríš… ja som vypil dva litre Stoličnej… ty iba jeden a pol a všetkým sa vám to zdalo náramne vtipné… chrčal a zvíjal sa ako prišliapnutý potkan a aj tak už mlel z posledného… tie tvoje elektrické káble na gule mu veľmi nepomohli… len si spomeň!! Ani tie tvoje zveráky na nohy! Tak teraz nerobte múdrych… posrali sme to všetci… ak môžem pomôcť, pomôžem, lebo je to aj môj nedorobený kšeft… ale ďalej nejdem!! Nehádžte to iba na mňa! Povedz to generálovi a… že pozdravujem a prajem veľa zdaru…“

„Škoda…“

„Ešte niečo! Prečo… by ma mal vyhľadať… kto kvákal?“

„Raninec…“

„Preboha!! Vy ste stratili aj jeho!? Ak sa odtrhol, treba ho okamžite…!!“

„Nenechal si ma dokončiť… Raninec zmizol… trezor je prázdny…“

„On mal… boli tam… preboha…“

„… aj tvoje zložky… skoro všetky naše osobné zložky… zmizli pasy a aj prachy… z ich letiska odletel iba jeden diplomat, ktorý nie

je registrovaný… inžinier Ferdinand Polakovič… do Frankfurtu, a tam zmizol… a z Frankfurtu… veď vieš, ako to chodí…“

„Sieť ho zachytí…“

„Nezachytí! Nemáš čerstvé správy. Už tretí rok sa márne pokúšame obnoviť spojenia. Všetci sa posrali, keď to tu vypuklo a začal sa hon na naše archívne zložky… vonkajšie rezidentúry nekomunikujú… všetci sa zdekovali!“

„Ste hovädá… prečo ich mal…“

„Lebo bol zodpovedný…“

„Až kým zodpovedne nezdupkal… a teraz ich použije ako štít… ste bezmocní! Aj keby ste ho našli! Vieš to?“

„Tuším to… ale veci sa už konsolidujú… čas ukáže…“

„Vám iba holý zadok… amatéri…“

„Tak príď pomôcť… profesionál…“

Zaváhal.

Teodor sa usmial. Spomeň archívne zložky a ľady sa začnú topiť… každý po nich túži…

„Určite nie! Už som sa raz rozhodol! Tak poďme… na dnes stačilo…“

„Na… ak sa rozhýbeš… zavolaj na toto číslo…“ podal mu lístoček.

Milučký si ho prečítal a zavrel na chvíľu oči. Potom si ho prečítal ešte raz a vrátil mu ho.

„Na… a teraz padajte von…“

Zbrane im zbalil do igelitky a zamkol do kufra Lady dvetisícstosedem. Sedeli vpredu a zo zadného sedadla im stále mieril na hlavy.

„Tu… zastav… von!“

Stáli uprostred čierneho lesa.

„Máte rezervu, nie?“

„Áno…“ pritakal muž, čo bol celý večer ticho.

Červený kapitán mykol rukami pred seba a zahnal sa k prednej pneumatike. Zaskučala, zasyčala a stíchla.

„To bolo zbytočné… a teatrálne…“ skonštatoval Teodor.

Červený kapitán sa práve rozbiehal do tmy, ale vrátil sa a tvrdo mu pozrel do očí.

„Vieš prečo ešte žijem!? Lebo… neustále robím zdanlivo zbytočné teatrálne veci…“ a odbehol do tmy.

Kým druhý strelec odšrauboval tretiu maticu, z lesa sa ozval hukot motora a pomaly zanikal v diaľke…

31

Bola tma ako vo vreci a Krauz sa zahnal z celej sily, švihol rukami a keby stál pred ním bližšie, tak ho zabije. Ale uhol sa a išiel do drepu. Vykopol nohou, ale netrafil a zgúľal sa dolu brehom až skoro k vode. Našťastie nemal pištoľ, inak by Krauzovi prestrelil kotrbu.

„Drbe ti?“ zastonal a celý od blata nechápavo vyvalil oči. Golem sa išiel pošťať od rehotu.

„Drž hubu, Golem! Vyplašíš všetky ryby…“ zastonal zablatený Vašek.

„Prepáč… ja sa to asi nikdy nenaučím…“ ospravedlňoval sa Krauz.

„Nemôžeš nahadzovať, keď sú ľudia pred tebou, alebo za tebou… najprv si to vždy skontroluj… ty nemehlo…“

„Ale hod to bol parádny… dobrých šesťdesiat metrov…“ chválil sa Krauz.

Golem znova vyprskol, „… čľuplo to tu za tú šachorinu pri brehu… ty Johan… iba čo si nám prekrížil naše nahodené… krista aj s chlapom…“

Vašek sa opláchol, vzal mu prút a rýchlo navíjal, kým sa nepopletú silony. Nič sa nestalo, znovu mu obalil kŕmidlo cestom z kukuričného šrotu, skontroloval mu červa a podal mu prút tak, aby si neublížil a aby podľa možnosti neublížil ani im. Golem pre istotu vstal z pláteného kresla a poodišiel k autu, Vašek sa postavil tesne za Krauza a chytil ho za slabiny.

„Šteklíš ma…“ zaskučal Krauz, ale nemohol si pomôcť, lebo sa prehýbal dozadu k ďalšiemu hodu.

„Tak hoď, kým sa poštíš…“ poradil mu Vašek

Krauz švihol a tentoraz olovko naozaj žblnklo dobrých päťdesiat metrov od brehu. Krauz párkrát zatiahol a rýchlo navinul, aby našponoval vlasec, prút položil na dve vidlice a zavesil policajta.

„A je to… toľko cavykov… teľce… kde je to moje pivo…“

Golem rozdúchal pahrebu a prihodil dve polienka, aby si aspoň trochu videli pod nohy. Podal mu novú plechovku a Vaškovi fľašu Vizovickej.

„Vole… je prázdna…“ skonštatoval Vašek.

„Sviňa fľaša… to mi robí furt… tu máš novú…“ Golem prehľadal vak a Vaškovi podal čerstvé zásoby. Ten rutinne odskrutkoval uzáver a nahol sa dozadu ako pred chvíľou Krauz.

„Áááá… mrcha… píše… na!“ a vrátil štafetu Golemovi.

Aj on sa nahol, ale udrel si hlavu o rám ležadlá, a tak si iba chlipol. Pol fľaše ubudlo. Krauz nechcel trhať partiu a plechovku zdolal na dva nádychy.

Tak chytali ryby.

Chytili prd. Namiesto šupináčov Esox lucius alebo Cyprinus carpio z toho bol ráno vždy iba Gibon obyčajný alebo Šimpanz učenlivý.

Vydržali dva dni, a keď už pojedli všetky konzervy a vypili, čo batoh dal, a smrdeli ako capi, zbalili vercajch a zamierili domov.

„Počkaj! Tu… zastav…!“ zavelil Golem o pár metrov ďalej pri malom nenápadnom fleku v rákosí. Deduško sa prebral z driemot a vyšiel mu v ústrety.

„Kluci… tak jak!? Plnej bágľ? Už idete domov?“

„Prd plnej… sa chcem spýtať… jedna šťučka by sa nenašla?“

„Mám! Kapríkov dvoch… aj šťučku… sedemdesiatka… cez tri kilá…“

Golem zalovil vo vrecku a vytiahol bankovku. „Dve stovky…“

„Na trhu dostanem šesť…“

„Poseidon by sa v hrobe obracal, dedo…“

„To je ten nový porybný? Poznáte ho…? On zomrel?“

„Poznáme… nezomrel… tak dvestopäťdesiat…“

Doma ich Adélka nahádzala do vane, nabrala im guláša a poslala ich hore do podkrovia, nech sa vyspia.

„Ale… tá šťuka je kapitálna… chlapci! Bude zajtra na obed! Kto ju…?“

„Vašek…!“ pohotovo odvetil Golem. „… Ja mať takého šikovného chlapa doma… iného ani nechcem… má aspoň meter dvadsať…“

„Vašek je iný kus chlapa… to si ho už dávno nemeral… tak zalezte a spite…“

32

„Svätopluk… dobrý deň…“

„Aj vám… dobrý… počúvam…“

„Horatius… práve zomrel… už je to v poriadku…“

„To rád počujem!“

„A… ehm… chcel by som pripomenúť… tie naše zložky…“

„Aha! Vaše zložky! Iste a… čo je s nimi?“

„Povedali ste, že ak akcia dobre dopadne, že nám ich vrátite…“

„Akcia nedopadla dobre… naši sú ešte stále v teréne a… majú samé problémy! Okrem toho… ôsmy kameň ste nám dodnes nedodali…“

„Ale už nemáme na nich dosah… čo sa dalo, sa predsa vybavilo vtedy… mali ste ho, dali sme vám ho živého a… to ostatné bola vaša záležitosť… my už…“

„Ale posledné ohnivko nemáme! Poviem generálovi, že ho pozdravujete…“

„Ale… čo bude s nami? Veď… uvážte! Buďte kresťan aj vy!!“

„Budem a… odkážem…“

„Chcel by som sa stretnúť s generálom!“

„Teraz to nejde… máme iné starosti… ale poviem mu.“

„To predsa nemôžete!! My sme svoju časť dohody splnili… tak…“

„Dohoda stále trvá! Nepodliehajte panike! Máme to pevne v rukách a… to, čo píšu v novinách, nech vás netrápi! Polovicu tých článkov píšeme my! Viete, čo to je taktika a stratégia? Chceme, aby sa všeobecne vedelo, že sme už skončili, pochopte, jedine tak sa dá znova pracovať, ak nám dajú všetci pokoj! Aj vy!“

„Ja… ale… dohoda… vy nás nesmiete tlačiť k múru…“

„Nesmiem? Tak mi to zakážte…“ a tresol slúchadlom.

Biskup Ján Jastrab neveriaco civel na slúchadlo a po chvíli spupne pokrútil hlavou. Položil.

„Ale…“ šomral si, „… veď mi dal slovo… prisahal, a svätá prísaha… to je… hriech… nedodržať ju! Veď… klamstvo… je hriech… ako to môže…?“ a naštval sa.

Zazvonil. Dvere sa nehlučne otvorili a mních v sutane s kapucňou cez hlavu sa uklonil.

„Vaša eminencia…“

„Nech príde… už je najvyšší čas…“

33

„Ja by som jej pridal kmínu…“

„Má dosť kmínu… trochu čierneho korenia…“

„Korenia!! Všetko aby pálilo!! Má dosť korenia… keď, tak trošku červenej nepálivej papriky…“

Fučali rozvalení na stoličkách a špekulovali o ničom, lebo šťuka bola perfektná! Adélka sa iba usmievala. Zlopli ju aj s navijakom.

„Teraz ste múdri… od rána sa s ňou babrem…“

„Ale veď bola perfektná!!! To zas… klobúk dolu…! My len tak, aby reč nestála. Počkaj… s taniermi ti pomôžem!“ Golem jej chcel vziať náklad, ale akosi… mu dve polovičky z jedného taniera ostali v rukách…

„Sadni si a nechaj ju!“ zavelil Vašek, lebo tušil pohromu.

„Tak… a čo dnes?“ spýtal sa Golem, keď už bolo jasné, že pomáhať mu nedovolia.

„Ja by som navrhoval Zámoček… večer je tam príma disko…“

„Ja… chalani… sa asi preveziem do Zlína… pozriem nejaké obchody, niečo kúpim Sylvii a deckám… a tak…“

Golem zagánil. Vašek sa usmial.

„Ale… Vierka sa už vydala… a ten jej boxuje…“

„Ste hluchí? Obchody!! Milovanej manželke na pamiatku!“

„Aj to modré pod okom býva na pamiatku…“

„Škoda reči, teľce! Poďme radšej na jedno orosené, nech tu nezavadziame domácej… podvečer by som chcel vyraziť…“

Podvečer vyrazil. Nechali ho ísť samého. Aj tak nebol sám. Vzal si pištoľ a útočný výsadkársky nôž. Ideálny na nákupy. Iba smer si pomýlil. Zlín bol na juhovýchod. Jeho auto išlo na severozápad.

V Olomouci si našiel policajnú stanicu.

„Nazdar, kluci…“ a ukázal im služobný preukaz.

Starší pán na stálej službe mávol rukou a vztýčeným prstom ho požiadal, aby počkal. Dokončil telefonát a zagánil.

„No?“

„Nazdar. Iba prechádzam… hľadám známeho… Vlastimil Milučký… je odtiaľto rodák…“

„Menší, šľachovitý… s jazvou na nose?“

„To je on!“

„Čo od neho chceš?“

„Idem na služobku do Prahy a… odbočil som, otec ma požiadal, aby som mu odovzdal pozdrav a list… oni spolu kedysi robili, ale stratil na neho kontakt…“

„Aha! Bude rád!“

„To som si istý! Poznáte ho?“

„Poznám! Je to môj spolužiak! Dlho bol preč, ale po revolúcii sa vrátil a s bratom majú mäsiarstvo na Dolnom námestí.“

„Čo je zač…?“

„Taký trtko, skaderuka-skadenoha… smiali sme sa mu celú základku, cintľoš, stále bol chorý, ale… odkedy sa vrátil, zvláštne… predtým by ani muche neublížil, ale keď som ho naposledy videl vykladať bravčové pôlty a potom ich rozrábať… oháňal sa mäsiarskou sekerou ako zápalkou! Kde sa to naučil… a kde nabral toľko sily… cintlák jeden! Asi na vojne, alebo kde?“

„A… kde by som ho našiel?“

„Poď von… ukážem ti…“

Vyšli pred stanicu a pupkatý kolega mu ochotne ukázal, kde má odbočiť a ako nájsť mäsiarstvo dvoch bratov.

„Na triede Svobodu rovno a potom na druhej križovatke doprava…“

Krauz slušne poďakoval, podali si ruky a odchádzal…

„A… odkiaľ si?“

„Z Ostravy…“

„Z krajského riaditeľstva?“

„Nóó…“

„Že máš taký čudný prízvuk…“

Krauz sa iba usmial a zahol za roh. Teraz bol rád, že náhoda chcela, aby všetky parkovacie miesta pred policajnou stanicou boli obsadené a on musel s autom zaparkovať v bočnej uličke. Keby

chlapík videl poznávaciu značku, asi by mu Ostravu nezožral a zbytočné otázky naozaj nepotreboval. V duchu sa hneval sám na seba, že češtinu tak hrubo zanedbal, až sa mu niekedy zaplietol jazyk.

Ponaučenie s parkovaním si vzal k srdcu aj druhý raz. Auto odstavil kus od Dolného námestia a prešiel sa starým centrom mesta. Hrubé múry nasiakli teplom a teraz, keď sa slnko sklonilo k západu, ho vypúšťali na zmorených turistov.

Mäsiarstvo našiel na prvý raz, otvorené bolo do siedmej. Krauz pozrel na hodinky. Skoro osem. Od kamarátov mäsiarov vedel, že upratať predajňu trvá prinajmenšom hodinu, a tak dúfal, že budú ešte tam. Ohol prst a obrúčkou zaklopal na sklo. Ostrý zvuk zarezonoval predajňou a po chvíli zo zadnej miestnosti vykukla hlava.

„Zavreté!!“

„Nie som zákazník!“

Muž neochotne podišiel bližšie a za sebou ťahal metlu omotanú mokrou handrou.

„No!?“

„Hľadám Vlastimila Miluckého…“

„Čo od neho chcete?“

„Mám pre neho odkaz…“

„To je brácho… poviem mu… choďte zadným vchodom…“

„Kde?“

Muž hodil rukou.

„Tu vedľa do priechodu… prvé dvere…“ a zmizol.

Krauz poodstúpil. Nad predajňou boli dva rady okien, asi nájomné byty, a vchádzalo sa do nich priechodom s veľkým barokovým oblúkom. V najvyššom bode oblúku bol štukatérsky vyobrazený väzák, hlavný kameň otesaný do tvaru klinu, čo roznáša tlak na obe strany klenby. Múr pokračoval až na koniec ulice, samé okná, samé priechody.

Váhavo vošiel. Teplota prudko poklesla, v priechode bol celodenný tieň a prievan… a príjemné kamenné vlhko. Na pravej strane našiel masívne drevené dvere a za nimi točité schodisko hore, asi prístup do bytov. Na konci priechodu bol dvor. Krauz zamieril tam, ale skôr, ako si stihol prezrieť potencionálnu únikovú trasu, dvere sa otvorili a oslovil ho muž s jazvou na nose.

„No? Kto ste?“

Krauz mu tvrdo pozrel do očí. Červený kapitán. Konečne! Ani nevedel, či sa má tešiť, alebo…

„Krauz! Richard Krauz…“

„Tu nie! Oproti je krčma…“ a zabuchol.

Krauz si sadol k stolu priamo na námestí. Od okoloidúcich ho oddeľovali prenosné črepníky s tujami. Dovnútra nechcel ísť, bolo plno a… okrem toho, nepoznal to tu, radšej zvolil otvorený priestor. Objednal si pivo a čakal. Nie dlho. Stihol si iba uvedomiť, že Milučký ani nebol prekvapený, akoby s jeho návštevou počítal… potom sa zjavil v priechode a opatrne prešiel námestím.

„Dobrá voľba… veľa únikových ciest… to vám chválim…“ a prisadol si. Kývnutím ruky si aj on objednal pivo. Pohodlne sa oprel o operadlo. Poobzeral sa. Aj on mal rád krytý chrbát.

„Volám sa…“

„Viem…“

„Som z…“

„Aj to viem…“

„Prišiel som kvôli…“

„Viem…“

„Tak prečo ste ho zabili?“

„Boha! Aké rýchle tempo! Takto svižne sme ani my nevypočúvali! Ešte mi povedzte, že už máte všetko spísané a stačí iba podpísať, a ideme…“

„Kam?“

„Kam? No… nikam! Myslím, že nepôjdeme nikam a dnes to tu aj ukončíme!“

„A… kedy začneme?“

„Už ste začali… pane, ani netušíte ako zostra…“

„Odkiaľ o mne viete? Čakali ste ma?“

„Čakal!“

„Kto…?“

„Takto nie! Takto by to nešlo! Ja vás školiť nebudem… ale… niečo za niečo! Ak sa chcete dozvedieť, musíte aj povedať. O mne vie iba… pár ľudí… kto z nich…“

„Ale ani ja vás nemienim školiť,“ oznámil mu skoro až skormútene Krauz.

Popíjali a sledovali okolie.

„Tento Radegast je celkom slušný… a vychladený…“ prehodil Krauz nenútene.

Profesionálny zabijak sa usmial a kývnutím hlavy tiež pochválil.

„Nazdar, Vlasťo!! Máš jedno miesto voľné?“

„Pepo… máme rozrobenú debatu… neskôr…“

Pepo zarazene vrátil stoličku späť za stôl a odišiel k vedľajšej partii.

Krauz sa nahol nad stôl. Vlasťo tiež.

„U nás náhodou vykopali truhlu Karola Kloknera, kostolníka od svätej Barbory, a… v hlave mal klinec. Hrdzavý. Popýtal som sa po okolí a… keďže všetci ľudia všetko vedia, povedali mi, že keď ste ho mali v rukách vy… naposledy, tak sa ešte leskol novotou.“

Kapitán súhlasne pokýval hlavou. V tvári nemal žiadny výraz. Nudil sa.

„Raninec bol príma chlap…“ prehodil Milučký nenútene, ako keď Krauz chválil pivo.

„Možno Raninec, možno niekto iný…“

„Áno, možno niekto iný. Vždy sa nájde niekto, kto sa ulakomí na tridsať strieborných.“

„Nepochybujem o tom, že informácie si odovzdávate rýchlo, aby nezostarli, lebo s informáciami je to… ako s tým vaším mäsom…“

„Určití vplyvní ľudia by mali záujem o jednu čerstvú, takpovediac priamo z udiarne. Kde je teraz.“

„Ani netuším.“

„Ak mi to poviete, môžem vám dať záruku, že sa vám na dovolenke nič nestane.“

„Aj ja vám dám jednu záruku… asi sa vám v najbližšej dobe niečo stane. Tam dole, poniže námestia, je policajná stanica… mám tam jedného dobrého známeho, trochu pupkatý, ale chápavý… poviem mu, čo za sviňa štepená tu seká… svine štepené. Po bývalých eštébákoch teraz idú ako cigán po údenom, myslím, že by ich moje informácie zaujímali…“

„Ani sám tomu neveríte…“

„Myslíte!?“

„Iste! Keby ste chceli spravodlivosť podľa zákona, založili by ste u vás doma spis, napísali hlásenia a dali to šéfstvu na schválenie a…

vyšetrovateľ by začal trestné stíhanie a predvolali by ma a… všetko pekne podľa zákona! Ale… nič ste nenapísali, nikto ma nepredvolal a vaši šéfovia o ničom nevedia, takže… si myslím… že iba blafujete a nikam nepôjdete.“

„Ste informovaný…“

„To by vás nemalo prekvapovať…“

„Neprekvapuje. Iba ma to utvrdzuje v presvedčení, že som urobil dobre, keď som nič nenapísal…“

„Škoda… mohol som vedieť viac…“

„Škoda… ale aj ja by som chcel vedieť viac…“

„Napríklad?“

„Čo vedel Klokner, že musel zomrieť?“

„Áále… tak to je už iná pesnička! Vám nestačí meno tesára s kladivom v ruke, vy chcete aj odhaľovať staré tajomstvá!! Pozrimeže! A… prečo by som vám to mal povedať?“

„Viem, prečo vznikla skupina Spirituál…“

Červený kapitán si oblial sako…

„… viem, kto je Voltér…“

Teraz sa už neoblial, zachoval kamennú tvár a opatrne si odpil.

„… viem, že Kloknera zabila zlatá stredná cesta a… poznám aj… mysterium ferens…“

Pri posledných slovách sa kapitán prudko vymrštil dopredu a zovrel mu zápästie.

„Drž hubu! Debil…“ poobzeral sa a keď sa uistil, že neupútal pozornosť chlapov od vedľajšieho stola, upokojil sa, pustil zápästie a zamračene sa naklonil bližšie ku Krauzovi.

„Toto nemôžeš vedieť ani od Raninca… kto ťa poslal… je to hra? Máš pre mňa odkaz od generála?“

„Nie, nehrám. Spravodajské hry už vôbec nie. Kto je to generál?“

„Tak… kto ťa poslal?“

„Nikto! Vyšetrujem vraždu Kloknera…“

„Nekecaj!! Prosím ťa!!! To, čo tu drístaš, sa nedá zistiť vyšetrovaním… nikto to… nezistí…“

„Niekto predsa len…“

Červený kapitán sa zamyslel. Nerozumel tomu. Teodor ho pred Krauzovým buldočím zahryznutím varoval a navrhol návrat ku starým kamarátom. Odmietol. Ak poslali tohto mladého, aby ho

vystrašil, tak budú veľmi prekvapený, čo s ním spraví! Jedine oni mu mohli prezradiť najstráženejšie tajomstvo starého režimu, ale… takému mladému zobákovi!? Čo sa už všetci pomiatli? Alebo… možno… mu to prezradili práve preto, že počítajú s tým, ako skončí… Chcú, aby ho zabil, a potom prídu aj s vyšetrovateľom a… buď spolupráca, alebo doživotné galeje. Kapitán kombinoval. O praktikách svojich bývalých kolegov nemal najmenšie ilúzie. Chýbali mu však čerstvé informácie o stave organizácie a o aktuálnych zmenách, a tak nevedel nájsť správne riešenie. Jedno predsa len vydedukoval. Mladý sa pýtal na príčinu Kloknerovej smrti, takže všetko mu asi neprezradili. Buď blafuje a ide podľa vopred dohodnutého scenára, alebo to naozaj nevie, takže ho vyškolili iba do presne určenej úrovne. Ale to nebol generálov rukopis! Generál bol perfekcionista… ale… možno práve toto je perfektne naplánovaná a načasovaná akcia, ktorej nerozumie iba on sám! A možno… už pracuje aj iná skupina v organizácii a snaží sa generála skompromitovať a odstaviť na vedľajšiu koľaj. Počul, že v Maďarsku to spravili presne tak a šéfa po jednej nevinnej prechádzke do lesa so psíkom už nikdy nikto nenašiel. Psíka áno. Visel na vôdzke pod kŕmidlom pre vtáčiky.

Aj Krauz kombinoval. Vedel trt makový, iba pár mien a slov, ktoré iritovali každého, komu ich prezradil. Janetka vedel o zlatej strednej ceste a šepkal tie slová z posledných síl, Raninec iba tušil, o čo ide, a radšej zdrhol na opačný koniec zemegule, tento mu skoro odtrhol ruku… ale kedy už konečne stretne niekoho, kto mu to vysvetlí!? Možno tento… ak to s ním takticky zohrá a vydrží blafovať…

Červený kapitán chcel mať jasno aspoň v jednej veci.

„Ukáž mi služobák…“

Krauz mu ho ukázal a aj zadnú stranu s hodnosťou a menom. Vyzeral ako pravý.

„Do ruky!“

„To sa nesmie!“

„Tak do ruky!!“

Podal mu ho. Pozorne si ho prezrel. Milučký si bol istý, že je pravý, takže toto tu nie je volavka, ale ozajstný Krauz. Vrátil mu preukaz a počúval.

„Aj ja som si dal námahu a čo-to som si pozisťoval. Nie som naivný… viem, že vás nikdy nedostanem pred vyšetrovateľa… ale… chcel som vidieť vaše oči, keď vám poviem, že ste obyčajný sprostý vrah a že to už vedia všetci policajti v Našom Meste… a ak nie, tak sa o to po návrate postarám. Alebo… mi poviete, čo je v pozadí a dohodneme sa. Výmenou ponúkam mená… kto vás natrel a čo sa aktuálne deje u nás.“

„Doplatíš na to…“

„Nebojím sa!“

„Zmizni, kým nie sú problémy!“

„Budem ich riešiť, keď prídu…“

„Zlá filozofia! Vieš, kedy staval Noe svoju archu? Pred dažďom, pán kolega, pred dažďom!“

„Nie sme kolegovia…“

„Sme, či sa ti to páči, alebo nie! Všetky strigy v rozprávkach žijú celý svoj rozprávkový život s bradavicou na nose a… myslíš si, že sa im to páči? Zvykli si… a aj vy si zvyknete! Budú vás s nami spájať ešte najmenej päťdesiat rokov…“ sarkasticky sa rozrehotal.

Krauz chcel zaprotestovať, ale spomenul si na pani Mariku a ostatných. Naozaj to bude dlho trvať, kým im ľudia začnú dôverovať.

„Viem, kde je Raninec, a… to je tak asi všetko, čo ponúkam. A ešte jedno… nevzdám to!“ povedal odhodlane.

Červený kapitán ešte chvíľu váhal. Zvažoval všetky za a proti. Potom unavene precedil pomedzi zuby…

„Vieš, čo ti poviem…?“

34

Čašník vyšiel von na terasu a porozhliadol sa. Čerstvo naškrobený golier ho škrtil ako obojok a sako uhlovej farby v tejto horúčave spôsobovalo neuveriteľné utrpenie, okrem toho ho tlačila pravá topánka, ktorá sa leskla novotou ako psovi guľky. Ale nemal na výber. Hotel zmenil majiteľa a kto sa chcel udržať v práci, musel poslúchať… nie ako za starých čias. Vtedy si v hoteli mohli robiť, čo chceli, a aj to robili. Chudáci hostia. Dnes boli páni a… oni museli poslúchať. Aj hostí, aj toho debila, čo bol schopný prísť na kontrolu aj o tretej v noci.

Rozhliadol sa a zbadal ho v rohu terasy. Popíjal kávu a čumel na námestie. Terasa bola o dobrý meter nad dlažbou a výhľad bol vynikajúci, hoci… z rohu, kde sedel, mu výhľad zakrývali ozdobné kríky v prenosných črepníkoch.

Dokrivkal až k nemu a hoci mal na jazyku… ty debil, máš na recepcii telefón… povedal… „Pán Zelenka, prepáčte, že vyrušujem, ale máte v recepcii telefón…“

Zelenka sa neochotne zodvihol.

„Prosím, pán Zelenka,“ usmiala sa recepčná, hoci ju tlačila idiotská čelenka a nohavičky sa jej zarezávali… jednoducho, tiež v tomto neznesiteľnom teple trpela ako Jób a najradšej by sa videla niekde pri vode, a nie za recepčným pultom.

„Prepnem vás do kabínky, alebo si to vezmete tu?“

„Do kabínky… prosím…“

Vošiel do kabínky a zvesil slúchadlo. Počkal, kým recepčná postláčala tlačidlá a nezabudol sa obzrieť a skontrolovať ju, či nepočúva. Prišli noví hostia a mala inú prácu.

„Prosím, Zelenka…“

„Mám nové pokyny… za každú cenu treba zabrániť osobnému kontaktu…“

„Práve prebieha. Sedia spolu na pive.“

„Tak potom… ich pozdravujte od tety Kláry…“

„Rozumiem… pošlite mi sledku…“

Muž sa vrátil na terasu a z vnútorného vrecka saka nenápadne vybral divadelný ďalekohľad. Posunul sa na stoličke a cez škáru v kríkoch skontroloval dvoch mužov na opačnom konci námestia. Červený kapitán ho práve zdrapol za ruku a niečo mu syčal do tváre. Teodor sa usmial. Možno ani nebude musieť pozdravovať oboch, možno… to jeden vybaví za neho a druhého… napokon pozdraví, lebo srdečné pozdravy od tety Kláry treba odovzdať vždy a načas. Doposiaľ ich odovzdal vždy a nevidel dôvod, aby sa dnes zachoval inak.

35

„To ostatné sa dozvieš až zajtra. Na…“ podal mu hárok papiera, „…tu máš nakreslenú lesnícku chatu, ako som ti hovoril. Nezabudni… volá sa Letné sídlo… zajtra večer o tomto čase… ak neprídeš sám, budem to vedieť už vopred a už ma nikdy nenájdeš. A nedám ti to. Iba jedna šanca… tak rob, čo ti kážem, lebo… a teraz vypadni, lebo si nebezpečný ako časovaná bomba a…“ zaváhal, „… ja chcem ešte s bráchom predávať tlačenku a Peťovi utierať zadok… lebo vlastného nemám a nikdy mať nebudem…“

„Peťovi…?“

„… tak už chod'!!“

Potom… sa stalo niečo zvláštne. Červený kapitán sa navalil na operadlo a dlho sa zahľadel krížom cez námestie smerom k hotelu. Stuhol, zaplatil, nenútene vstal a na rozlúčku povedal.

„Zmizni, bude sa strieľať… jeden z nás to musí prežiť…“ a chystal sa odísť domov.

Krauz nevedel, čo má robiť, toľko nových informácií… tak tiež vstal. Červený kapitán si neodpustil pozdrav na rozlúčku.

„Ty idiot! Aký si mladý, taký si sprostý! Načo si sem chodil?“

Krauz chvatne prešiel námestím. Na rohu uličky zastal a skontroloval si priestor za sebou. Bol čistý. Ten krpatý šľachovitý mužíček ho naozaj vystrašil. Nechcel sa správať ako paranoik, ale ak má pravdu, tak opatrnosti naozaj nie je nazvyš! Prebehol uličkou a sadol si do auta. Automaticky naštartoval a… rýchlo vypol motor. Vystúpil a oneskorene skontroloval podvozok. Otvoril aj kapotu. Vrátil sa za volant a už nenaštartoval, ale prestrašene sa schúlil na sedadle a premýšľal.

Napadlo mu iba jedno. To nemôže byť pravda!

36

Vystúpila skoro posledná. Krásna tridsaťročná žena v rifliach a tričku. Neposlušné čierne vlasy jej padali až na lopatky. Tak si ju pamätal v okne električky. Skoro vôbec sa nezmenila.

Veľkú cestovnú tašku si prehodila cez rameno a kabelku kŕčovito zovrela voľnou rukou. Na železničných staniciach sa kradlo aj vo Varšave a bola si istá, že aj tu.

Poobzerala sa, akoby hľadala niekoho, kto by ju mal čakať, ale on vedel, že vie, že ju nikto nesmie čakať. Ani on ju nečakal. Bol schovaný za novinovým stánkom a sledoval ľudí na nástupišti. Ak by zbadal podozrivého chlapa, alebo ženu tmoliacu sa za ňou, celú akciu by odvolal. Do očí sa mu tlačili slzy. Sám nevedel, prečo prišiel. On sám jej dal inštrukcie o najvyššom stupni opatrnosti a… on sám ich prvý porušil. Nedokázal odolať. Toľko rokov! Ale… urobil, čo mohol, aby ju neohrozil. Obliekol si tie najroztrhanejšie nohavice, čo našiel… teda tie druhé, čo mu ešte viseli v skrini, a dal si najsmradľavejšiu košeľu, čo mal. Keďže druhú v skrini nenašiel, ostal v tej, čo nosil stále. V skrini ostala už iba nepoužívaná posteľná bielizeň a veľa uterákov… tiež nepoužívaných. Suseda ich občas preprala a rozvešala na pavlači. Zlatá duša. Chcel sa zamaskovať za bezdomovca, ale keď sa videl v zrkadle, uvedomil si, že maskovať sa nemusí. Medzi uterákmi bola pištoľ. Stará Walterka z druhej vojny. Použitá. Keď odchádzal, zvažoval, či… ale napokon sa rozhodol, že nie. Nechal ju v skrini.

Zbehla po schodoch do tunela a on zamieril cez hlavnú halu k východu. Stál od nej iba na pár krokov, ale nespoznala ho. Vzala si taxík a nadiktovala adresu, čo jej dal po telefóne.

Machata si utrel slzu a nastúpil do autobusu.

„Revízia cestovných lístkov… dedo, vy sa nemusíte ľakať, vo vašom veku už máte zadarmo… a občas by ste sa mali umyť! Pre ten smrad vás môžem pokojne vykázať z električky…“

Nikto z okolostojacich netušil, koľko má v skutočnosti rokov, ale revízorov nápad sa im pozdával a vehementne prikyvovali.

37

Nenaštartoval. Čím dlhšie nad tým rozmýšľal, tým viac bol presvedčený, že to tak nemôže nechať. Ak teraz zdrhne, bude to neskôr banovať. Musí… si to premyslieť. Ešte hlbšie sa zanoril do operadla a kombinoval. Zvažoval možnosti a riziká. Už sa stmievalo. Vlastne… už bola tma. Pozrel na hodinky, ale čas už nebol dôležitý. Išlo o neho. Skontroloval pištoľ a obtiahol. Náboj v komore nosil, iba ak cítil, že ide do finále. Bol sám, ale rozhodol sa to risknúť. Možno keby tu bol Burger… ale nebol, a tak sa rozhodol…

Vystúpil a prešiel tmavou uličkou na námestie. Ľudia ešte pili. Pár ich spievalo. Na mäsiarstve visela ceduľka Zatvorené, a preto opatrne vošiel do priechodu. Príjemný chlad sa zmenil na ozajstnú zimu. Prvé dvere vpravo boli zaistené oceľovým pásom a veľkou zámkou. Asi už naozaj zavreli. Potom ďalej točité schody hore alebo rovno dozadu na dvor. Chybu si nemohol dovoliť a prešiel až na dvor. Žiadny múrik, žiadny plot, žiadne záhradky, iba tri poschodia okien. Uzavretý vysoký štvorec. Na prízemí v rohu bolo jedno okno potvorené… v prípade potreby únikový priestor.

Vrátil sa a opatrne vyšiel po schodoch na prvé poschodie. Chodba sotva pätnásť metrov. Končila sa oknom a pod ním bol stolík s kvetmi. Odhad vzdialenosti bol dôležitý, keby bolo treba utekať…

Po oboch stranách iba dvoje dvere. Na prvých dverách veľká mosadzná menovka… Prúcha… oproti Toman… išiel ďalej skoro až k stolíku… V. Milučký… oproti… Krista jeho!!

Dvere s menovkou V. Milučký boli pootvorené. Pohli sa! Neboli iba pootvorené!!! Niekto sa ich zvnútra snažil opatrne privrieť. Chmatol po pištoli a…

Dvere sa rozleteli a nejaká noha ho trafila do brucha. Zohol sa a voľnou rukou sa snažil odraziť kopanec a stlmiť následky. Aj tak odletel na stenu oproti a zviezol sa na stolík. Črepníky zarachotili o

dlažbu. Muž namieril a vystrelil. Krauz začul tichučké dum a vedľa hlavy mu explodovala omietka. Ešte padal a pod sebou demoloval stolík s kvetmi. Pudovo namieril a vystrelil. Rachot sa v klenbovej chodbe rozliehal ako výbuch v kameňolome. Muž sa trhol a pootočil sa od bolesti zo zasiahnutého ramena. Skrčil sa a prebehol na koniec chodby ku schodom. Krauz sa lakťom oprel o stolík a zamieril druhý raz. Muž sa zvrtol a vystrelil. Okno nad Krauzom puklo a iba tichučko zacinkalo. Lakeť sa mu zo stola zošmykol na blate z rozsypaných črepníkov a tvrdo dopadol na kamennú podlahu. Muž zbehol po schodoch. Krauz nelenil, vstal a prebehol do polovice chodby… a potom mu zaplo! Nábojnica! Za mužom neexplodovala omietka, takže guľka ostala v ňom, ale nábojnica je… medzi kvetmi!! Tu nie si doma!! Kto to bude vysvetľovať miestnym policajtom a… kto ti uverí?!!

Zabrzdil a vrátil sa. Rýchlo podrepol do polohy, ako keď padal, natiahol ruku s pištoľou a skontroloval stenu napravo. Asi sem cvrkla nábojnica a mohla sa skotúľať… asi sem… odhrnul listy dieffenbachie, potom odkopol ficus benjamina a… tu je!! Rýchlo ju vzal a… chcel sa rozbehnúť, ale zvedavosť mu nedala. Špičkou nohy otvoril odchýlené dvere…

Červený kapitán ležal v chodbe dolu tvárou a okolo hlavy mal krvavé jazierko. Krauz vedel, že nemá šancu. Musel mať prestrelenú tepnu alebo hlavnú žilu, a kým príde sanitka…

Rozbehol sa po chodbe. Prúcha práve otváral dvere. Všetky starodávne dvere sa otvárali von. Krauz mu do nich z celej sily kopol. Bola to asi prvá naozaj veľká rana od života, čo Prúcha dostal. Krauz ho počul padať a demolovať zariadenie chodbičky.

Vybehol z priechodu a prilepil sa na skupinku študentov, čo oslavovali prázdniny a slasti brigády v cudzom meste. Jeden hral na gitare. Všetci spievali. Krauzovi stačilo, že ho previedli cez námestie, potom ich opustil a rozbehol sa svojím smerom.

Stál a pozoroval uličku. Nič podozrivé nevidel, a tak sa pohol. Prešiel ju celú. Vrátil sa. Autá okolo jeho žigulíka nezmenili ani farbu, ani poznávacie značky. Pamätal si ich. Aj tak skontroloval podvozok, rýchlo nastúpil a tentoraz už naštartoval. Predpisovou šesťdesiatkou sa previezol mestom. Nepoznal ho, a tak sa mu dva razy stalo, že vybehol až na výpadovku. Okamžite sa vrátil a zamotal

sa do centra. Viac sledoval spätné zrkadielko, ako cestu pred sebou, ale nikto ho nesledoval. Ak pracujú podľa zaužívaných pravidiel, tak nebezpečenstvo číhalo až na výpadovkách.

Našiel obytnú štvrť s priečnym parkovaním pod stromami. Jazdil tak dlho, až našiel žiguli. Zaparkoval za rohom a vrátil sa peši. Zadná poznávacia značka išla bez problémov iba vidlicovým kľúčom, ale na prednú musel použiť kliešte.

Previezol sa až k rieke a v tme pod stromami si vymenil značky. Odmontoval ozdobné falošné hmlovky z predného nárazníka, zmontoval kožený kryt chladiča a nožom strhol veľkú nálepku zo zadného skla. Odskrutkoval aj dlhú anténu s chlpatou opicou zo strelnice. Napokon dal dole aj ozdobné puklice. Keď skontroloval zovňajšok svojho nového auta, bolo mu do plaču.

Pozrel si mapu a vyrazil. Išiel na sever. Potom sa zvrtol na západ a dolu na juh. Neustále si kontroloval chrbát. Nezachytili ho.

Bolo už hlboko po polnoci, keď prechádzal okolo domu s neposlušným vlčiakom Nerom, ale nemal v úmysle zastaviť a dráždiť ho. Chcel iba vedieť, či tam naokolo neparkuje nejaké cudzie auto. Keď sa presvedčil, že vzduch je čistý, vyšiel z mesta a zabočil na poľnú cestu. Zatiahol do kríkov, vypol motor aj svetlá a sedadlo si zložil na ležato. Chvíľu sedel a zhlboka dýchal. Dýchal… dosť dlho. Pravú ruku natiahol pred seba. Prsty sa mu ešte chveli.

„A… kurva…“ povedal napokon, čo v ľudskej reči malo znamenať Dobrú noc, Riško.

38

Prišla na nábrežie a sadla si na tretiu lavičku od zlomeného topoľa. Pôvodne bol veľký, ale asi preto, že bol posledný v rade, sa do neho navážali všetky severné vetry a mohutná koruna nevydržala. Kmeň ostal, bol smiešne hrubý a vysoký a hore vyrastalo pár tenkých halúzok načahujúcich sa k slnku. Za lavičkami sa nábrežie končilo, začínal sa tam pás buriny a potom lužný les.

Zapálila si. Trochu sa bála… ale bola odhodlaná. A… tešila sa! Už ho nevidela… sedem rokov! Bože, čo všetko sa zatiaľ zmenilo! Systém, ľudia, politici a… áno!! Aj policajti… už ich nebudú prenasledovať, už budú môcť žiť naplno… už…

Stál za stromom a sledoval ju, ako vypúšťa obláčiky dymu. Bol tam už dlho, aspoň hodinu pred ňou. Prešiel si celú trasu od električky, ktorou musela prejsť aj ona. Všetky skrýše. Neboli tam. Ešte o nej nevedeli. Bude musieť konať rýchlo, lebo čas je ich nepriateľ. Čas bol ich nepriateľ už… storočia… Tak dlho to trvá? Je to možné? Sám sa musel usmiať!

Čas. To jediné, čo nemal. Cítil to. Dych sa mu krátil, sluch stratil skoro úplne, svaly už neposlúchali a kosti boleli, ale… svoje poslanie splní, lebo všetci jeho predchodcovia ho splnili. Bol o tom presvedčený, že ho splní!

Vykročil k nej. Bol od lavičky sotva pár krokov, keď sa z kríkov ozval lomoz a konáre sa rozostúpili…

39

„Nechcel som vás budiť…“

„No… si normálny?! Čakali sme ťa až do polnoci a ani potom som nezaspal! Veď vieš, že môžeš zazvoniť kedykoľvek…“

„Adélku som nechcel… budiť…“

„Ja mám uši ako zajac, stačí cink… okrem toho, nemusíš vyzváňať, Nero by ťa prezradil, stačí, aby si sa priblížil k bráne…“

Raňajkovali. Krauz sa im snažil vysvetliť, kde bol celú noc.

„Takže si radšej prespal v aute?“

„Nó…“

Golem sa zazubil.

„A… ako sa má Vierka?“

Vašek sa uchechtol. „Aha! Takže… táák!“

„Nie! Nebol som za ňou!“

„Tak si zbalil novú?“

„Nie! Jednoducho… som sa zdržal a prespal som v aute…“

„Kde si sa zdržal?“

„V meste… túlal som sa po Olom… Zlíne…“

„Olomouci? Ty si bol v Olomouci? Ale nám si povedal, že ideš na nákupy do Zlína!!“

„V Zlíne… som bol…“

„Povedal si, že Olomouc!“

„Nepovedal! Pomýlil som sa…“

„Pomýlil!“

Golem položil vidličku a očistil si o seba dlane, akoby mu chcel naznačiť, že keď zlyhá prvý stupeň výsluchu, nastupuje druhý… výživnejší! Krauz sa odul.

„No… čo je vám!? Čo ma tu vypočúvate!? Nie ste náhodou fízli!? Zažnite si ešte lampu… vy!!“

„Neskáč! Mali sme o teba strach! Neozval si sa až do bieleho rána, tak sa nečuduj!“ zahučal mu Golem do ucha. Krauz sa schladil.

„No… asi máte pravdu… sorry… mal som dať vedieť…“ vstal a s nedojedeným rožkom vyšiel na terasu.

Golem zazrel na Václava. Poskočilo im obočie. Baba v tom asi nebude, naznačil mu Vašek. Má starosti, je nervózny, odpovedal mu Golem. Vašek prikývol. Golem mu to oplatil. Znamenalo to Ideme na neho!

Vyšli na terasu a Vašek rozložil tri poháriky. Do každého urobil predpisový prstienok a privoňal.

„Na! Nech je ten deň krajší…“ a natiahol ruku.

Všetky tri poháriky sa nad stolom stretli a hodili to tam. Mlčali. Čakali, kým Krauz odtrhne zrak od omrvinky, čo ho mimoriadne intenzívne zaujala v rohu stola.

„Sme parťáci?“ spýtal sa napokon Vašek, keď to už Krauz nevydržal a vzhliadol.

„Ja viem! Boha! Ale… baba v tom nie je!“

„Máš problém?“ Golem ho nežne objal okolo ramien. Krauz zaskučal.

„Sme!“

„Tak o čo ide?“

„Ja… vás nechcem… vlastne, ani nemôžem to toho zaťahovať! Ide o moje vyšetrovanie u nás doma!“

„A… súvislosti sú tu, u nás?“

„No…“

„Takže ty si neprišiel na dovolenku?“

„Prišiel! Na dovolenku! Na ryby! Na pivo! Ale… akosi…“

„… sa ti to vymklo z rúk, čo? Slopeme slivovicu!“

„… no!! A… ešte aj niečo iné… sa mi vymklo…“

„Tak nás zatiahni… len sa neondej, my sa tu z toho tvojho vyšetrovania nepotento, neboj!“

„Nepotento!“ súhlasil Golem.

Krauz si pretrel jazykom predné zuby a srkol cez medzierku.

„Ako… by… som… vám… to…“

„Česky!“

„Vole!“

„Vidíš, ako pekne si začal! Tak, do toho!!“

„Klucíí…“ zatiahol, „… mám prúser…“

„Chvalabohu! Ja som sa už zľakol, že toho roku bude nuda…“ zalizoval sa Golem.

„Kus a nechaj ho…“ zvíjal sa od zvedavosti Vašek.

Krauz sa nadýchol. Kamoši stuhli v očakávaní. Potom sťažka vydýchol.

„Akosi… mi je úzko na duši…“ zastonal Krauz a predviedol im žobravé oči dlhosrstého jazvečíka.

Nechápavo na seba zazreli. Prvý pochopil Vašek.

„Áá… no jasné!!! Máme aj takú meducínu… na všetko dobrú meducínu, aj na dušu… ešte po jednom!“ Vašek rýchlo nalial a chlapi sa rozosmiali.

„Tak sa mi páčiš!“ pochválil ho Golem a chcel ho objať. Krauz sa bleskovo uhol. Mal tréning od Jumba.

„Tak počúvajte… poliši! Chlapci… asi dva týždne dozadu u nás vykopali z hrobu jednu truhlu…“

„Vy Slováci ste boli vždy čudný národ… u nás na Morave ich do hrobov zakopávame…“

„Golem! Kušuj! Nechaj ho už…“ zúril Vašek.

„…a chceli ju premiestniť do iného hrobu, kvôli rekonštrukcii časti cintorína a… truhla sa rozbila a v lebke našli zatlčený klinec.“

„Boha!“

„S ním to asi nemá veľa spoločného, lebo by to nedopustil, keby o tom vedel! Presnejšie… na pitve sme zistili, že chlapíka aj mučili, mal rozdrvené prsty na nohách a pod nechty mu pchali ihly…“

„Kostra bola ž čias inkvizície?“

„Bodaj by, Vaško! Čerstvá… iba sedem rokov stará…“

„Hovädo… kto?“

Krauz vzhliadol k nebesiam.

„Aha! Vyšetruješ, jasné, ešte nevieš!“

„Viem! Práveže viem, Vaško!“

„Býva v Olomouci!“ hlesol Vašek.

„Býval! Včera… ho zastrelili…“

„Ty?“ s obavami v hlase zatiahol domáci.

„Nie!“

„Tak v čom je ten tvoj problém?“

„Že mi zabili páchateľa a svedka zároveň… on totiž… vedel o pozadí tej vraždy… fantastické veci, ale nestihol ich dopovedať…“

„Ty si ho včera našiel? Aj… kontaktoval?“

„Nóó…!“

„A… videli ťa s ním?“

„Všetci, celé námestie…“

„Tak počkať! Takto to nejde! Povedz nám to pekne po poriadku… ako si ho našiel?“

„Chlapci… ja neviem…“

Tentoraz zasiahol Golem.

„Už si sa rozhodol, tak nestrečkuj! My ti môžeme iba pomôcť, určite nie podraziť nohy, je tak?“ zazrel na domáceho.

Vaško pomaly prikývol a myslel to úprimne. Krauz musel uznať, že majú pravdu. Boli príliš ďaleko od veci, aby mohli niečo pokaziť. Jedine pomôcť, boli tu doma.

„Tak… teda dobre!“ pokračoval váhavo a s neskrývanou nechuťou. „Ten chlapík robil kostolníka a o jeho pohrebe a príčine smrti som nenašiel žiadny písomný doklad, iba ceruzkou urobený zápis v hrobovej knihe. Pochovali ho na starom cintoríne, kde sa už roky nepochováva, a nepočítali s tým, že by ho niekto niekedy vykopal. Našiel som pár svedkov u nás doma a všetci sa zhodli na jednom… že ho zabila štátna bezpečnosť…“

„Svine skurvené… jeden ako druhý…“ uľavil si Golem.

„Aj môj otec bol u nich a…“

„Prepáč Vaško, jeho som nemyslel…“ Golem mávol rukou na zmierenie, ale Vašek pokračoval.

„… odkrútil si skoro tridsať rokov, ale v živote nikoho nezabil… ani len neudrel…“

Krauz mal na jazyku štipľavú poznámku o tom, že rodiny prd vedeli o tom, čo ich tatovia v robote vystrájajú, ale zdržal sa.

„Máš to potvrdené, Riško?“

„Vaško… príliš veľa svedkov… nezávislých svedkov, čo o sebe nevedeli a nemohli sa dohodnúť. Tri dni pred smrťou kostolníka zbalila štátna a umučili ho na smrť. Ako… to som videl na pitve. Na vlastné oči. Ten chlapík niečo vedel, čo ich strašne zaujímalo. Ide o staré tajomstvo, niečo z histórie, keď tu ešte behali mamuty, alebo niečo podobné…“

„Ty vieš čo?“

Krauz zaváhal.

„Iba tuším. U nás mi kolega dohodol stretnutie s jedným z nich… poznal celú kauzu a pošepol mi, že vrahom je chlapík z Olomouca, Vlastimil Milučký. Vtedy mal krycie meno Červený kapitán…“

„To znie ako Pätnásťročný kapitán… nemá aj v tom tvojom príbehu prsty Jules Verne?“ zazubil sa Golem.

„Vylíž si!“ tresol Krauz do stola. „Ja som vedel, že vám nemám nič hovoriť! Neveríte mi! Debili!“

„Veríme!“ chlácholil ho Vašek a Golema zabil zamračeným pohľadom. „Neskáč, Riško! Sám musíš uznať, že to znie ako… z románu!“

Krauz pokýval hlavou.

„Prepáčte… som z toho trochu nervózny…“

„Tak… čo bolo ďalej?“

„Nič! Už zo mňa nedostanete ani slovo! Môžete ma aj mučiť!“

„Strhnem ti dva body za neupravenú posteľ!“

„Dokelu! Takže… včera večer som ho našiel. Má mäsiarstvo na námestí, dali sme si rande oproti v krčme. Ja…“ zaváhal. Vašek sa netrpezlivo posunul bližšie a Golem odzátkoval fľašu. Nalial do pohárikov a aby nestratil niť, nalial si aj do hrdla. Až potom ju zazátkoval a položil na stôl pred seba. Vašek prižmúril oči a napadlo mu, že ak Richard dorozpráva svoj príbeh do konca, mohli by Golema ešte potrebovať a… triezveho, tak sa nahol a prisunul si fľašu k sebe. Golem vyvalil oči, ale skôr, než odzneli prvé vrúcne slová na Vaškovu adresu, Krauz pokračoval. „Ja… najprv sme sa oťukávali. Chcel vedieť, čo už viem a kam som sa až dostal. Bol šokovaný, že poznám ich krycie mená a čo robili. Bol zhrozený, aké diery sú v ich až dovtedy nepriestrelnej organizácii a kam to až jeho kolegovia nechali zájsť. Nechcel tomu veriť. Končil ešte ako profík, porevolučné deformácie ho obišli a naozaj bol úprimne zdesený! Povedal mi, že už ho kvôli mne kontaktovali a navrhli mu návrat. Odmietol… asi preto včera zomrel. A asi preto sa rozhodol prehovoriť. Už nechcel pokračovať. S nimi… pokračovať… Vysvetlil mi, že bol súčasťou tajnej skupiny Spirituál zameranej na vybudovanie informátorskej siete z radov farárov a cirkevných hodnostárov. Centrála bola v Prahe a náhodou sa dostali k

informáciám o starom, veľmi cennom cirkevnom poklade. Potom som mu presne nerozumel, vraj im v pátraní pomohlo gestapo a od ich archívov sa odrazili a stopy viedli k nám na Slovensko. Nechcel to rozvádzať a mňa ani nenapadlo mu skákať do reči a zaoberať sa detailmi, dúfal som, že sa ešte stretneme a dobrúsim to s ním… nemohol som vedieť, že o pár minút zomrie! Škoda, dozvedel som sa príliš málo, aby to dávalo zmysel. Spomínam si, že povedal… že… tajomstvo o poklade vraj dedili jeho nositelia z generácie na generáciu a boli viazaní prísahou mlčanlivosti, ale skupine Spirituál sa podarilo nájsť trhlinu. Bol ňou Klokner… môj zaklincovaný kostolník. Prišli z Prahy a kolegov v Našom Meste využili iba ako servis, ani im nikdy neprezradili, o koho a o čo ide, a všetko podstatné si robili sami. Ale naši neboli blbí a čo-to si poza ich chrbát zistili. Preto som taký múdry. Aj u nás sa nájdu takí, čo chcú skončiť a za minulosťou urobiť hrubú čiaru a… mám taký dojem, že ma chcú využiť, a preto ma nasmerovali sem k vám. Ale ani ja nie som včerajší. Zatiaľ skáčem, ako pískajú, a nech si myslia, že som trtko… na konci plieska bič, veď uvidia! Ale to sem nepatrí… to je moja vec… podstatné je, čo ešte povedal. Vraj Kloknera nechceli zabiť, bol príliš cenný na to, aby zomrel, ale po troch dňoch nevydržal a dostal infarkt. Prekvapilo ich to, s tým nepočítali. Šéf zúril. Jednoducho bolo neprípustné, aby Klokner nevydržal a nedostali z neho nič. Aby sa na jeho mŕtvole vyzúrili, zatĺkli mu do hlavy klinec, a potom dostali geniálny nápad. Donútili farára, čo ho zradil, aby sa zbavil tela a pochoval ho pod ich dozorom. Chudák farár, vraj v ten večer ošedivel a dlho ležal na psychiatrii, kým sa vrátil na kazateľnicu. Tí hajzli to s ľuďmi teda vedeli, chlapci, to si píšte! Celá akcia na Kloknera mala krycí názov Mysterium ferens a viedol ju muž s krycím menom Voltér. Nič o ňom neviem, iba že robil v Prahe. Červený kapitán napísal niekoľko správ do tajného spisu Mysterium ferens a… ani sám nevedel vysvetliť prečo, robil si zo všetkého kópie. Tak ich vycvičili… neveriť nikomu. Raz sa dostal k celému spisu, a pretože v tom čase ešte kopírky nepoznali, urobil si výpisky a to podstatné odfotografoval na mikrofilm. Všetko si schoval… a… vraj… mi to všetko dá…“ Krauz zmĺkol.

„Boha!“ odpil si Vašek.

„Krista!“ odpil aj Golem a načiahol sa za fľašou. Vaško ju schmatol a privinul na hruď ako vlastnú.

„Vydrž! Neslop! Tuším… že by sme mali ostať triezvi… aspoň kým neskončí!! Nedám ti ju… negáň! Riško… pokračuj!“

„… povedal. Potom sme sa pohádali. Ja… som mu otvorene povedal, že mu neverím ani slovo! Aby zo mňa nerobil debilka! Profesionálny agent ako on by takýmto spôsobom vlastných nezrádzal! Skoro ma udrel priamo tam za stolom! Prinútil ma nahnúť sa až k nemu a potom mi už iba syčal do tváre. Bol strašne rozzúrený. Povedal mi, že vie, že už po ňom idú. Odmietol spolupracovať, a to sa u nich neodpúšťa. Uvedomil si to až príliš neskoro, ale ani tak už nechce návrat. Povedal mi, že ma použije ako nárazník. Preto mi všetko povie a všetky zápisky odovzdá. Ak to rozbehnem, odhalím sprisahanie, aké nemá v histórii obdobu, a oni budú mať hlavu v smútku a dosť starostí, ako z toho vykľučkovať, a dajú mu pokoj. Chcel, aby som od neho odpútal pozornosť a stiahol ju na seba a povedal mi to otvorene do očí a… chlapi… ja som mu uveril! On to myslel vážne! Chcel ma podhodiť ako kosť, a vôbec sa tým netajil! Ale… dopovedal mi svoj plán až do konca. Aspoň v tom bol férový! Vraj ma v tom nenechá a pôjde mi za chrbtom a odstráni z môjho okolia všetko, čo sa bude dať a čo by ma mohlo ohroziť. Skoro som si cvrkol! Až vtedy som mu uveril… on… jednoducho on… neojebával, chlapci! Povedal, že začneme topografiou. Vraj má informácie, že sa v tom vyznám a bude mi stačiť náčrtok. Nakreslil mi plánik, ako sa dostanem k nejakej poľovníckej chate zvanej Letné sídlo, a mali sme sa tam dnes v noci stretnúť. Všetko je vraj tam a nikto o tom nevie, ani netušia, že časovanú nálož majú priamo pod zadkom! Letné sídlo je ich konšpiračné pracovisko a má dokonalé krytie cez miestny poľovnícky zväz. Doma má vraj iba pár bezvýznamných hlásení, a tie prinesie zajtra so sebou. Dohodli sme sa, ale… najprv chcel vedieť, či som aj za týchto okolností ochotný vo vyšetrovaní pokračovať, či sa nebojím rizika a… ja blbec som mu to sľúbil! Potom… sa stalo niečo… zvláštne… on sa navalil na operadlo a dlho sa zahľadel krížom cez námestie smerom k hotelu. Stuhol, zaplatil, nenútene vstal a na rozlúčku mi povedal… povedal… zmizni, bude sa strieľať… jeden z nás to musí prežiť… a odišiel domov. Ja som nevedel, čo mám robiť, toľko nových

informácií… zdrhol som a schoval som sa do auta. Ešte som si ho aj prezrel, či nie je podmínované. Ostal som sedieť a premýšľal som a… nenapadlo mi nič lepšie, iba sa za ním vrátiť a vypýtať si hlásenia, čo má doma, a nechať ho celý príbeh dorozprávať v pokoji do konca… a… sotva som podišiel k jeho dverám, niekto do nich zvnútra kopol, zvalil ma na kvetináče, strelil mi desať centimetrov od hlavy a… druhú som nedostal do čela iba vďaka tomu, že som sa pošmykol a spadol. Prestrelil som mu rameno, ale zdrhol mi. Milučký ostal v chodbe svojho bytu s prestrelenou kotrbou. Ten pes niekoho videl cez námestie a vedel, že ide do finále, a nezavolal ma na pomoc, hoci vedel, že som poliš a že by som ho mohol zadekovať. Kurva… chlapi… o čo tu ide, že sú preto ochotní zabiť vlastného kolegu!? A… ten nepožiada o pomoc políciu?!“

Krauz sa vydýchal a lačne chmatol po pive. Aby sa mu lepšie dýchalo, chmatol aj po cigarete. Sedeli a čumeli. Prvý sa prebral Golem.

„Ty… a nebol si náhodou včera v Zlíne v kine…?“

Krauz schmatol zápalky a hodil ich doňho. Nebol problém trafiť.

„Klíííidek… hošánci…“ Vašek si pošúchal tvár a prudko zabubnoval na stôl. „Klíííidek! Jedno si ujasnime hneď na začiatku… Richad… to, čo sme tu počuli… je pravda?“

Krauz mu tvrdo pozrel do očí.

„Je!“

„Stopro?“

„Na sto percent!“

„V poriadku! Odteraz ti veríme! Tak si to zrekapitulujeme… pomaly… postupne… najprv včerajšok… strieľal si… akú máš pištoľ?“

„Našu… sedemdesiatku.“

„Nechal si tam nábojnicu…“

„Nenechal, vrátil som sa a našiel som ju…“

„Výborne… to je výhoda práce s profíkmi… nerobia hlúpe chyby… videl ťa niekto na chodbe?“

„Jeden sused sa pokúšal vystrčiť nos, ale kopol som mu do dverí… nevidel ma… ani nikto iný.“

„Ty si videl útočníka?“

„Nie.“

„Prečo?“

„Keď zaútočil cez dvere, odletel som do kvetín, a keď som strieľal, bol pootočený a padal som. Bol to okamih a zmizol. Stále bol v pohybe a ja tiež, nezaregistroval som markanty tváre. Okrem toho… bolo šero.“

„Keby mi to tvrdil nejaký zasraný svedok vraždy… riadne by som ho povyzvŕtal… užil by si so mnou!“

„Skús to!“

„Dobre… dobre… tebe verím na prvý šup! Ak si ho nevidel, tak si ho nevidel! Ale… predsa… postava… oblečenie…“

„Padal som, zdal sa mi veľký a… šedo všedný… títo chlapci nenosia červené bodkované šatky okolo krku…“

„Dobre… z miesta činu ti teda nebezpečenstvo nehrozí. Nábojnicu si vzal. Kryl si sa pri odchode?“

„Kryl. Ukradol som značky z nejakého žigulíka na sídlisku a zdemoloval som si auto na nepoznanie. Tak som sem prišiel.“

„Kde je?“

„Pred bránou.

„Debil… rýchlo!!“

„Klídek… až sem nesiahajú… nemajú nitky… všetky som popretŕhal…“

„Si myslíš iba ty! Rýchlo!“

Vybehli von a auto zatlačili do dvora. Prešli sa ulicou až k ubytovni a na opačný koniec až na okraj mesta. Bola čistá. Keď sa opäť stretli na terase, Golem fučal a zalieval ho pot.

„Verme, že nás zatiaľ nemajú…“ pokračoval Vašek vo vyšetrovaní a evidentne ho bavilo prebrať iniciatívu. Na policajnom oddelení v Holešove si takéto vzrúšo neužil od vykradnutia zbrojného skladu v dôstojníckej škole.

Chlapci sa evidentne bavili. Krauz nie. Pripadal si ako na výsluchu a chvíľami čakal, že mu Golem jednu natiahne a Vašek mu nasadí putá. Krauz by im ešte vedel poradiť, aby si sadli do trojuholníka…

„… auto už používať nemôžeš, až na ceste domov, a to ho ešte patrične upravíme… teraz k tej ich akcii… prečo Mysterium ferens? Čo je to?“

„Netuším! Chlapci… to je najväčší problém tohto prípadu. Celý tento príbeh je pretkaný latinčinou… aj farár, čo so mnou hovoril ako prvý, ma skúšal z latinčiny, a keď postrehol, že niečo viem, dal mi odkaz v podobe latinského príslovia od Horácia a k nemu dodal slová *alex argentum*. Iba náhodou som to s kolegom vylúštil ako Alexander Striebro, pravé meno Voltéra. Stále samá latinčina, kam len zabŕdnem, samá latinčina, ale ja som z toho jeleň!“

„Prečo, veď vieš po latinsky, nie?“

„Golem, ja viem prd po latinsky!! Pár zvierat a pár rastlín a zopár latinských múdrostí od klasikov. Ak mi povieš šťuka, viem že je to Essox lucius, keď povieš kapor, viem, že je to Ciprinus carpio, keď povieš šimpanz, viem, že je to Pan troglodites… a ešte zopár zvieratiek… ale latinsky neviem zosmoliť ani jednu jedinú vetu!“

„No… nebuď skromný, pokiaľ viem, tak tých zvieratiek a rastliniek je peknych pár… stoviek?“

„Tak dobre… ale… aj tak… na preklad to nestačí a… tento prípad je fakt pretkaný latinčinou… ale inou, a je toho viac… vlastne až príliš veľa!“

„Napríklad?“

Krauz zaváhal. Teraz sa vyrohoval. Buď im to vybalí celé, alebo…

„No!“ postrčil ho Vašek.

„Napríklad toto!“ Krauz vytiahol služobný preukaz a vybral tri fotografie. Hodil ich na stôl.

Študovali. Prevracali oči.

„Aj tu je napísané Mysterium ferens…“ skonštatoval Golem a podal ich Vaškovi.

„Prsteň…“ zašomral Vašek a šúchal si prstom popod nos. „Odkiaľ…?“

„Dal mi ho jeden zo svedkov celej udalosti. Vierohodná osoba.“

„Prsteň…“ zašomral opäť Vašek a stále si šúchal prstom popod nos.

Krauz iba sedel a s hrôzou si uvedomil, že dlane má zlepené a zviera ich medzi kolenami. Fakt blbé debatovať s fízlami a nechať sa od nich vypočúvať! Zblbnú aj fízla! Ešte že to boli kamoši! Vylovil si ruky, pohral sa so zápalkami a aby si nepripadal tak bezmocne, zapálil si. Cigareta v ústach vypočúvaného odjakživa znamenala, že

poliši ešte nie sú až takí strašne naštvaní. Lahodne vyfúkol a odrazu si uvedomil, že je na dovolenke, a nie na policajnej stanici. Uľavilo sa mu. Vstal a z chladničky si vzal pivo.

„Tri!“ zareval Golem z terasy.

Vrátil sa a obslúžil ich.

„Mám plán!“ šokoval ich Vašek, prestal si masírovať nos a teatrálne hodil fotografie na stôl.

„Táák moment!“ ohradil sa Krauz, lebo sa mu už vrátilo sebavedomie. „Ty máš dve deti a Golem plánuje šesť… aspoň minulý rok to tak bolo…“ a spýtavo pozrel na Golema.

„Sedí! Od minulého roka sa nič nezmenilo! Možno… sedem…“ dodal váhavo.

„No vidíš! Sedem! Kašlať na tvoj plán, Vaško! Toto je moja vec! Oni strieľajú! Povedal som vám, o čo ide, a tým sa to pre vás končí! Berte to ako dovolenkové rozptýlenie a… ako som povedal, tým sa to pre vás končí! Je to moja vec a… okrem toho, nie som v tom sám. Mám parťáka… starého… skúseného… idem domov, poradíme sa, možno sa tu ešte zastavíme… oficiálne… a…“ nedopovedal.

„A?“ zarýpal Vašek.

„A… asi nič.“

„Presne! Vidíš to! Desať centimetrov od hlavy ti skončila guľka, druhá bohviekde, postrelil si chlapa, šlohol si ešpézetky… hľadá ťa polovica moravskej polície a druhá začne zajtra ráno, a to nehovorím o kamošoch zo štátnej! Tí ťa hľadajú všetci, a už dnes! Tak čo skáčeš? Čo tu chceš dokázať sám?! Alebo s tvojím parťákom o týždeň? Čo tu zmôžete?“

Krauz mal na jazyku slovko označujúce ľudské exkrementy, ale mal klasickú výchovu, a tak radšej mlčal.

„Tak vidíš! Naše rodiny do toho neťahaj… pokiaľ viem, aj ty ju máš, a robíš si svoju robotu, tak nechaj aj nás… robiť si svoju! Máme tri hlavy na krku na to, aby sme tvoj problém vyriešili elegantne, bez problémov a čo možno bezbolestne! Môj návrh je nasledovný…“

Golem pochybovačne sklonil hlavu a Krauz si iba potiahol.

„… dolu v meste na námestí je Mestské múzeum. Robí tam pán Barták. Dnes je to iba dôchodca Barták, ale ešte pred zhruba piatimi rokmi to bol pán profesor Barták s niekoľkými titulmi pred a

niekoľkými za menom. Celý život prednášal na univerzite dejiny, latinu, franinu a… bohviečo ešte, a napísal viac kníh, než ste vy dvaja prečítali dovedna. Ak on nebude vedieť preložiť tie tvoje nezmysly a nebude vedieť vysvetliť súvislostí, tak potom už nikto! Poznáme sa z mariáša. Dal som mu už asi tri výplaty, ale… nedá sa nič robiť, je to profík! V hlave má komputer a pamätá si všetko, čísla, farby, poradie kariet, naozaj všetko… až príliš všetko!! Červenú stosedmu ti oflekuje ako nič, a ešte tí aj povie, že pri platení sa ráčte usmievať!! Dedo jeden mizerný! Takého normálneho chlapa ste ešte nestretli, chlapci. Poďme za ním! Nič tým neriskujeme, akurát jednu bielu fľaštičku… on totiž slivovičku na smrť rád…“

Krauz si zaboril tvár do dlaní a vzdychol.

„Na smrť rád… ty idiot… nič normálnejšie ťa nenapadá…?“

„Nenerváč! Tak… hovädský rád… aby si bol spokojný… a zober aj tie tvoje fotografie… pre istotu…“

„Ja zoberiem tú fľaštičku… alebo dve… pre istotu…“ ponúkol sa Golem a vyrazili.

40

„Súdruh generál…“

Nestál pri okne a nepozoroval veľhory a nemusel sa odvrátiť od okna. Boli v pivničných priestoroch horskej chaty a na obrovskom stole mali rozloženú podrobnú mapu. Zložil si okuliare a cholericky ich vyleštil.

„Ďakujem… súdruhovia!“ urobil dramatickú odmlku a premeral si ich. Všetkých poznal osobne. Dlhé roky. Disciplinovane sa zišli na prvé zavolanie, a aj keď sa tvárili vážne a zainteresovane, tušil, že červík váhavosti a pochybovačnosti nahlodáva jeho blízkych rovnako ako jeho. Ale… ešte tu sú a… možno aj… budú…?

Uvidíme.

„Ešte raz… ďakujem, súdruhovia! Doba je vážna. Plníte si svoje povinnosti každý sám na svojom poste a… sú to povinnosti neľahké, ale máme aj záväzky voči starým nedoriešeným prípadom. Preto sme sa tu dnes zišli. Akcia Mysterium ferens ožila. Náhoda, s akou nikto z nás nemohol počítať. Situácia je nasledovná… prosím… pristúpte bližšie… tu našli Kloknera…“ ďobol prstom do mapy, „… starší z nich… Burger… je dočasne eliminovaný v nemocnici, mladší… Krauz sa dočasne vykryl. Rodina je pod kontrolou, sú v Hágoch a kontakt neprebehol. Raninec vedel o sfére B, ale vzhľadom na jeho kombinačné schopnosti počítajme s variantom, že Krauza informoval aj o sfére A. Canis je účelovo zmrazený a… už bude spolupracovať… kontakt už prebehol a pochopil… Už nás informoval, čo všetko išlo cez neho, a vieme, že to on kontaktoval Krauza s Ranincom. Už sa to nestane. Bohužiaľ… Raninec je momentálne mimo nášho vplyvu. Pevne verím, že iba dočasne! Teodor zachytil Krauza v Olomouci pri kontakte s Červeným kapitánom… kontakt je čerstvý a máme stopu… Krauz nepoužil

krytie a celkom otvorene nastúpil do styku. Ak je to účel, tak je to nebezpečný protivník, ak je to náhoda, tak je… hlupák…“

„Súdruh generál… môžem…?“

„Počúvam.“

„Červený kapitán by sa dal využiť na elimináciu Krauza… riadil som ho pri troch akciách a viem, že je to klasa…“

„Nedá sa využiť! Odmietol a Teodor ho už eliminoval.“

„V poriadku… to som nevedel… škoda ho.“

„Škoda, ale vedel až príliš a spoluprácu odmietol razantne a otvorene po zrelej úvahe a… bolo to z jeho strany definitívne! Pokračujem. Krauz začal oficiálne vyšetrovanie, ale teraz je na dovolenke a ide na vlastnú päsť. To môže byť naša výhoda, ale aj… smola! Zachytili sme ho neskoro, nevieme, s kým už prišiel do kontaktu a čo už zistil. Chytáme sa iba našich zdrojov a s nevôľou musím priznať, že nás zrádza stabilná základňa, o ktorej som si myslel, že je neotrasiteľná. Tento stav je naďalej netolerovateľný a aj vy počítajte s tým, že použijem krížovú kontrolu. Sú nejaké námietky?“

„Ja!“

„Počúvam…“

„Súdruh generál, v skupine Spirituál nebol zaznamenaný ani náznak nelojálnosti… krížová kontrola pri priamom výkone akcie bude znamenať riziko… že zložíme vlastného… je to príliš komplikované…“

„Ak, tak padnú noví… aspoň dúfam! Starí a skúsení v tom vedia chodiť a prežijú, inak sa to nedá. Riziko zrady je príliš veľké! Premyslel som akciu do najmenších detailov. Inštrukcie dostanete po skončení porady. Jednoducho si už provokatérov a zradcov v našich radoch dovoliť nemôžeme! Dobre viete, že od nás sa neodchádza! Vedeli to aj oni. Ďalšie námietky… nie? Pokračujem! Krauz pôjde prvý. Vy až za ním. Potrebujeme ho živého, musí nás povodiť po všetkých kontaktoch a v záverečnej fáze nám musí povedať všetko, čo vie. Opakujem…“ vzhliadol a dlho si ich premeriaval, „… chyba spred siedmich rokov sa už nesmie opakovať! Potrebujeme ho živého a musí taký ostať, kým sa nedozvieme, čo vie. Informačné toky nám nesmú zomierať pod rukami, to je neospravedlniteľné!! Krauz je tykadlo, necháme ho zatiaľ na špici a dozrieme na neho! Niekam nás

privedie. Rozumel každý!? Ďakujem! Teraz… mi napadlo, keď hovoríme o informačných tokoch… preverili sme, či naozaj niečo dôležité už nenapísal do hlásenia?“

„Nie, nepreverili. Máme iba nepotvrdenú správu, že písomne zatiaľ nič nespracoval, a ani jeho kolega nie…“

„Nestačí nepotvrdená… pošlite niekoho, nech to preverí…“

„Zariadim, súdruh generál!“

„A teraz analýza… počúvam…“

„Súdruh generál… páni… analýza…“ muž stojaci bokom otvoril tvrdé dosky, „… objekt zavedený pod krycím menom Levie srdce… predpokladám… mimo zápis…“ muž vzhliadol od podkladov a zahľadel sa na generála. Generál pokynul zapisovateľke.

„Mimo zápis!“

Žena v stredných rokoch zložila pero a prestala stenografovať. Magnetofóny a diktafóny by si na poradu s generálom nedovolil priniesť nikto. Bola by to samovražda, to vedel každý. Jediný zápis bol stenografický a bez kópie. Porady okruhu A s preverenými osobami na najvyšší stupeň utajenia sa mohli robiť iba touto formou. Zápisky sa nikdy nearchivovali a po skončení porady ostávali u generála na stole. Až keď ich vyhodnotil ako nepotrebné, skončili v skartovačke… alebo v časoch improvizácie, ako napríklad teraz, v kozube. Niekedy až po rokoch…

„… vysvetlím vzťah objekt a miesto posledného výskytu… objekt Levie srdce študoval v Holešove na prelome rokov deväťdesiat a deväťdesiatjeden. Dvadsaťsedem spolužiakov, dvanásť z Čiech, osem z Moravy, sedem od nás. Končil s vyznamenaním. Má profesionálne operatívne znalosti, dokonalú znalosť miestneho jazyka a dialektu, excelentné výsledky na streleckých previerkach, dokonalú znalosť topografie a improvizovanej orientácie v teréne, mimoriadne fyzické dispozície v behu na dlhé trate. Behával polmaratón, vydrží dvadsať kilometrov v pokluse a potom bez problémov plní všetky úlohy… chýba mu iba výcvik prežitia a výcvik bojových umení. V služobnom hodnotení vypracovanom pri ukončení dôstojníckej školy má uvedený záznam o mimoriadnych schopnostiach… čiastočne ovláda latinský jazyk. Vzhľadom na jeho skúsenosti a fyzickú zdatnosť ho radíme do skupiny obtiažnosti A dva.“

Muži okolo stola súhlasne pokývali hlavami.

„Nepodceňovať… dal by som A jeden…“ zašomral niekto.

„Nemá výcvik bojových umení… stačí dvojka…“ oponoval ďalší.

„Pokračujem… na internáte bol na izbe s dvoma chlapcami z Moravy…“

41

Muž vykročil k dievčine sediacej na lavičke. Bol od nej sotva pár krokov, keď sa z kríkov ozval lomoz a konáre sa rozostúpili. Cyklista na horskom bicykli hlasno zanadával, otriasol sa od lístia a halúzok, prefrngol okolo muža a trielil po nábreží do mesta. Lomoz ju vydesil, otočila sa a zbadalo ho skôr, než mal v pláne. Vstala, odhodila cigaretu a zvraštila obočie. Sľúbila si, že nebude plakať. Nešlo to.

Držal ju v náručí a hoci slzy boli tým posledným riešením, ktoré by za súčasnej situácie navrhol, vyhŕkli aj jemu.

„To stačí… Martuška… to stačí…“

„Ujo… Machata…“

„Tak… to by stačilo…“

Sadli si.

„Ako to vyzeráte… iba kosť a koža… prečo ste nepovedali, poslala by som vám nejaké peniaze…“

„Nejde o peniaze… to ten žalúdok…“

„Boli ste u lekára?“

„Stále chodím…“

„Prídete k nám, môj švagor je prednosta internej kliniky…“

„To nie je dôležité, srdiečko! Preto si neprišla! Chvíľu posedíme. Desať minút. Potom sa musíme pohnúť. Prejdeme sa po nábreží… nemusíš sa báť, naši sú všade… nemusíš sa báť… naozaj…“

„Perfektní… ako vždy…“

„Ako vždy… keď ide o teba… o vás…“

Zvieral jej ruky a navonok pôsobili ako nechutne perverzná milenecká dvojica… uslintaný vycivený dedo a čiperná tridsiatnička vyzerajúca na slabých dvadsaťpäť… s figúrou gymnastky. Pohladil ju po tvári a utrel jej mokré líca.

„To je dobre, že si si dala šatku, tie tvoje havranie škuty iba zbytočne priťahujú pozornosť. Čo… by som ti… ako začať… všetko sa mení… tu u nás…“

„Aj u nás… ujo Machata…“

„Som z toho nervózny…“

„Ujo…“

„A ešte aj ty to komplikuješ! Načo si prišla? Riziko je príliš veľké…“

„Ale… veď tak žijeme celý život, ujo…“

„Ale teraz…“

„Teraz… ako vždy…“

„Tak… s čím začneme… alebo… ako si to predstavuješ?“

„Kde je?“

„V Holešove na Morave… dovolenkuje… si myslí…“

„Má ho?“

„Nevieme. Volali mi z kláštora, dôstojný pán Janetka zomrel v strašných bolestiach… Boh ho potrestal a pripravil mu za jeho čin strašný očistec, ale Božia vôľa je náš údel, dieťa moje, a asi to tak muselo byť. Vydržal a až do konca im už neprezradil nič a ani nedal, takže ho určite nemal… ale… pred smrťou ho navštívil v sprievode staršieho kolegu… on… o ktorom som ti telefonoval, a dôstojný pán Janetka mu dal poslednú indíciu. Nahrali si ho na magnetofón a ja som počul nezmyselný koniec klasickej citácie – alex argentum na vlastné uši… ako som sa k nej dostal, sa radšej nepýtaj… dieťa moje… ale… musí byť niečím výnimočný, keď mu Janetka uveril na prvý pohľad a prezradil mu tajomstvo, ktoré som z neho nemohol vydolovať za celý život. Možno… ani neuveril, možno už chudák mlel z posledného a dúfal, že sa toho chytí a pochopí, možno… to bol posledný pokus topiaceho sa našmátrať slamku… ale… dôstojný otec Janetka vždy vedel, čo robí, a nám neostáva iné, iba sledovať jeho lúč… ktorý k nám vyslal. Zomrel, ale ten chlapec presne podľa jeho očakávaní pokračuje! Dúfajme, že sa dôstojný pán nemýlil. Ak áno, bude to katastrofa a ďalšie dlhé roky bez poznania, ak nie, máme šancu! Videl som ho… videl som mu do očí… a… videl som, že pochopil. Navštívil ma… niečo už vedel a niečo som mu naznačil aj ja a… ide ďalej… zaplaťpánboh… ide ďalej…“

„Tak preto som prišla…“

„Nemal som ti volať…“

„Museli ste! Pohlo sa veľa vecí! Cítime to všetci! Vy tu a aj my tam u nás! Museli ste volať! Nevyčítajte si to… majster…!“

Pri tom oslovení sa mykol a ustráchane sa poobzeral.

„Poďme radšej… prejdeme sa a… tak mi vonku nehovor, už som ťa o to tisíc ráz prosil…“

Vstali a opatrne sa obzerajúc vykročili po nábreží. Ona pokračovala.

„Viete, že všetko sa začína znova, a preto ste mi volali! Otec nezomrel na mučidlách nadarmo! A môj dedo… čo s ním porobili gestapáci? Dôstojný pán Janetka sa vám vyspovedal, viem to, a označil vinníka. Ak nie iné, aspoň toto vám určite povedal! Prečo mi nechcete prezradiť meno vraha môjho otca!?“

„Nemôžem, dieťa moje… okrem toho, čo by to vyriešilo? Sama si nepomôžeš, nechaj to na nás! Nemôžem…“

„Ale na nás sa spovedné tajomstvo nevzťahuje, viete…“

„Viem… mňa nemusíš poučovať, dieťa moje, ale… prosím ťa… nenaliehaj… príde čas… o chvíľu… už to nebude dlho trvať a všetko sa dozvieš…“

„Je to pravda, že hlavný vinník sa skrýva za biskupskou sutanou? Môjho otca zabili, umučili, ja… na odhalení budem trvať… majster…!!“

„Viem! Dúfam, že sa pravdu nedozvieš z mojich úst, pretože do mojich uší sa dostala pod podmienkou prísahy…“

„Ale na nás sa…“

„No tak! Už som ti povedal, aby si ma nepoučovala o našich právach!“

„Prepáčte…“

Z kríkov vybehol ďalší cyklista… zastal pri zábradlí a opravoval si brzdy. Skontroloval terén pred sebou a pomaly sa pohol za nimi. Machata sa obzrel a nebadane prikývol. Cyklista mu odpovedal tiež prikývnutím. Oproti po nábreží sa blížili dvaja. S cyklistom za dvojicou si vymenili iba pohľady, otočili sa a vyrazili vpred prezrieť terén pár stoviek metrov pred nimi.

Na lavičke sedel muž a hral sa so psíkom. Nechal ich prejsť a pohol sa opačným smerom. Machata myslel aj na chrbát.

Chvíľu mlčali a užívali si dotyky. Kráčali po nábreží.

„Majster… ako ďaleko ho pustíte?“

„Musí nájsť ôsmy kameň… potom ho izolujeme…“

„Zomrie?“

„Ak to nebude nevyhnutne nutné, tak nie.“

„Je v ohrození?“

„Teraz áno…“

„Môžeme mu pomôcť?“

„Už som poslal našich… nájdu ho v pravý čas… a teraz ja… by som sa chcel spýtať… po tom nešťastí v aute…“

„Potratila som. Ale… ešte môžem mať potomka…“

„Gloria tibi, Christe…“

42

„Dobrý deň, pán Barták!!!“ zahulákal Vašek a kývol na komplicov, aby sa nebáli vojsť. Trpezlivo čakal a vykrúcal hlavu, až ho bolel krk. Odniekiaľ sa musel ozvať. Múzeum bolo na také malé mestečko dosť veľké. Teraz v lete prázdne, lebo všetci boli pri vode. Vstupná hala Vaškovi odpovedala: „… arták… ák… ák…“

Vzduch bol príjemne chladný a páchol starinou. Na konci haly bolo masívne kamenné schodisko. Po bokoch pavlače. Stáli v hale a sotva sa pohli, cestu im zahatal veľký hnedý medveď s labami nad hlavou. Krauz ukázal prstom a zašomral:

„Ursus arctos…“

Golem podišiel bližšie a na medenej ceduľke pri nohách dravca si prečítal jeho meno. Súhlasilo, a tak iba pokýval hlavou.

„Páán Barták!!!“ zahulákal Václav a s hlavou vyvrátenou k vysokému stropu čakal odozvu. Ako sa vrtel, vrazil do ryby.

„Sviňa…“

„Nie… to je žralok kladivohlavý… Sphyrna zygaena…“ namietal Krauz.

Golem sa prizrel bližšie, prečítal si názov a žalostne zagánil na Vaška.

„Vole… on si s nimi všetkými fakt tyká!“

Vašek iba nervózne mával rukou, lebo to už dávno vedel, a vytrvalo zháňal kamaráta z mariáša: „Páán Bartáá…!!“

„Čo tu hulákate?! Je zavreté… kto je to!?“ ozvalo sa z horného poschodia a bielovlasá hlava sa vynorila spoza zábradlia.

„… k. Máte otvorené dvere…“

„Ááá… to si ty… asi som zabudol zamknúť… čo sem lezieš!? Mám roboty vyše hlavy!! Ááále… ty si privliekol partiu… no, keď si už tu… červeň drahší, alebo… a majú vôbec prachy?“

„Nemajú… sú to poliši, pán Barták…“

„Tak máme zavreté! Príďte v septembri…“

„Nejdeme na mariáš a ani na exkurziu…“

„Tak potom nevidím jeden jediný dôvod, aby ste ma zdržovali…“

„Ja áno! Tuto jeden môj kamoš má zaujímavé fotky a chcel by sa vás niečo opýtať!“

„Fotky? Blondínky, alebo brunetky…?“

„Tieto sú slušné! Okrem toho, keď to spomínate… ešte ste mi nevrátili tú videokazetu…“

„Lebo sa mi pokazilo video…“

„Lebo som vám iba stokrát hovoril, že sa to nemá pozerať stále dokola… každé video má tepelnú poistku!“

„Múdry… teraz… tak mi tú čertovskú mašinu príď opraviť a… raz ti ju možno vrátim…“ frflal starec.

„Zodratú…“ zašomral Václav a chlapci sa iba potmehúdsky uškŕňali, lebo sa náramne bavili.

Starcova hlava zmizla a od schodiska sa ozvalo dunivé „… tak kde ste!?,“ takže si pohli a vybehli hore. Privítal ich na podeste. Naozaj staručký pán v sivomodrom plášti až po zem. Aby pôsobil pracovne, vzal si do rúk kus skaly.

„Áá… nejaký archeologický unikát?“ skúsil nadviazať kontakt Krauz.

Dedo zarazene zvraštil obočie, potom pochopil a fľochol po kameni.

„Néé… to mi sem hádžu decká, keď ich nechcem pustiť, kedy sa im zachce… pankharti…“ a položil ho do rohu ku schodom. „Keď pôjdete, môžete ho vyhodiť…“

„A… henten?“ ukázal Golem do vitríny na opačnom konci podesty.

„To je ukážka zlatonosnej žily z oblasti Kremnických hôr… vrelo odporúčam nechytať… vyhadzovať sa najbližšie dva-tri roky nebude…“ a nasrdene pohrozil prstom o pol metra vyššiemu tintítku.

„On len žartoval…“ zachraňoval situáciu Václav.

„Keď ide o maria… chcem povedať o zlato, žarty bokom…“ frflal muzeálny starec a viedol ich chodbou do kabinetu.

Posadali si do obrovských kožených kresiel okolo malého tureckého stolíka. Namiesto vodnej fajky bol v strede balíček kariet,

strieborný podnos s pohárikmi hore dnom a karafa s vodou. Golem zalovil v igelitke a priložil k nej ich príspevok. Starec ožil.

„No… to je niečo iné!!“ pootáčal poháriky a prudko si pošúchal dlane ako pred prvým rozdávaním.

„Kto je na ťahu?“

„Ja!“ ponúkol sa Václav a všetkým nalial.

Krauz sa s neskrývaným záujmom obzeral a nevychádzal z úžasu. Všade, kam len oko dopadlo, samé unikáty. Zbierky motýľov a chrobákov, vypchaté zvieratá od výmyslu sveta, po stoloch porozkladané kamene…

„Tak… na čo?“ spýtal sa starček.

„Na… nás…“ navrhol Golem.

„Vojdi do života mého a nerob sprostosci…“ starec sa prihovoril pohárik a razantným pohybom ho vyprázdnil. Ani ho nehlo. Zamľaskal.

„Vstupenka bola prijatá… vitajte, páni, na dnešnej prehliadke… o čo ide?“

Krauz sa posunul bližšie a Václav s Golemom to nechali na ňom.

„Volám sa Krauz… Richard Krauz a vyš…“

„Policajt?“

„Detektív…“

„Príma…“

„… z oddelenia vrážd…“

„Ešte lepšie… hlavne, že né z mravnostného…“

„… a vyšetrujem jednu vraždu… pri ktorej… ako by som to… jednoducho, niektoré okolnosti tohto prípadu sú akési čudné a akoby smerovali do minulosti… do hlbokej minulosti, a Václav dostal nápad poradiť sa s vami, lebo vraj v tomto kraji neexistuje väčší odborník…“

„Povedal v kraji!?“

„Nóó…“

„V Európe… si chcel povedať, nie!?“ starec zabil Vaška pohľadom.

„Iste… v Európe… ja som povedal v Európe, pán profesor, to iba Richard zle rozumel…“

„Šak preto!!“ dedo sa zazubil.

Všetci sa zazubili. Profesor na dôchodku bol veselá kopa, a to Krauzovi vyhovovalo. Vedel, že mu bude stačiť naladiť sa na jeho vlnu a určite si porozumejú. Preto ho ani nezahriakol, aby mu neustále neskákal do reči. Jednoducho musel niečo vydržať a sústrediť sa viac na svoje vysvetľovanie, aby povedal dosť, ale nie všetko.

„… neexistuje väčší odborník, ako ste vy, a tak sme vás prišli poprosiť o radu. Mám tri fotografie jedného… artefaktu a bol by som rád, keby ste si ich prezreli a povedali nám, čo to je a čo je na ňom napísané…“ zo služobného preukazu vybral fotografie a podal ich profesorovi.

Starec sa namáhavo posunul v kresle a fľochol na prvú. Usmial sa. Nasadil si okuliare visiace na retiazke a zbežne prezrel aj ostatné. Hodil ich na stôl vysokým oblúkom, akým sa odhadzuje sedma a osma z jednej farby, keď sa hráč chystá na vyložený durch.

„Vaško… teba to nikdy neprejde? Zase si čítal niektorú z mojich posledných kníh? Ešte aj kamarátov nahovoríš na hovadinu? Taký falzifikát prehliadne aj amatér, na mňa je to slabý čajový odvar! Ak ste mali chuť na pohárik a poklábosiť si, nemuseli ste vymýšľať rozprávky o vražde… a ja blbec som vám chvíľu aj veril! Hrali ste to dobre… naozaj ste ma spočiatku dostali! Tak… si to strčte… niekam a ideme na tie moje obrázky… partičku, alebo dve?“

Čumeli a nevychádzali z úžasu. Profesor sa bavil a oni iba sedeli ako teľce a Krauz zabudol aj ústa zavrieť. Starec sa zarazil a prestal sa vyškierať.

„Ale… už stačilo divadielka, páni! Ja… vám to fakt nežeriem!“

„A… čo?“ osmelil sa Krauz.

Profesor sa mu tvrdo zahľadel do očí.

„Chcete ma naozaj naštvať?“

„To… by sme si… som si naozaj nedovolil! Ja… to myslím smrteľne… prepáčte ten výraz od vraždára… vážne, pán profesor!“

Starec si zložil okuliare a nechal ich visieť na prsiach. Pomaly sa oprel a hlavu sklonil nabok. Pohľad opatrne a váhavo preniesol na Vaška.

„Kedy si čítal knihu Milities Templi?“

„Asi… nikdy…“

„A Rytieri Šalamúnovho chrámu?“

„Hneď po tom…“

„Čítal si vôbec niečo okrem Ferda Mravca?!“

„Babičku…“ zatiahol tichučko, akoby sa hanbil.

„Tak inak! Pán… ehm…“

„Krauz…“

„… Krauz! Toto nie je fórik? Neskúšate na mňa zahrať betla?“

„Určite nie!“

„Naozaj nie! Máme príliš vysoké karty, pán profesor!“ pritakal Václav.

Starec sa vymrštil dopredu.

„Dajte to sem!“

Krauz sa načiahol a posunul mu fotografie. Chňapol po nich a zúrivo si nasadil okuliare, akoby im chcel naznačiť, že to robí naposledy, a potom už bude nasledovať iba vyhadzov na tvrdú mestskú dlažbu.

„Budem sa pýtať…“

„Prosím…“

„… ale koniec srandičiek!“ hlas mal tvrdý a panovačný ako za starých čias na fakulte.

„Súhlasím… aj keď doteraz žiadne neboli…“

„Toto ste fotografovali vy?!“

„Nie!“

„Odkiaľ ich máte?“

„Dal som si ich spraviť tech… jedným kamarátom…“

„Dali ste si ich spraviť!? To znamená… chcete mi nahovoriť, že ste ten prsteň a osemboké drevené puzdro videli na vlastné oči…!?“

„Videl! Mal som ich aj v ruk…“

„Vy ste ich mali v rukách!!?“

„Mal!“

„Odkiaľ? Kto vám ich dal!?“

„No…“

Starec čakal. Pochopil, že sa to tak ľahko nedozvie.

„Tak dobre! Odkiaľ ste? Na jazyky mám nos, a v tom vašom cítim… cizáka! Vy nie ste našinec, hoci hovoríte celkom slušne…“

„Som… z Nášho Mesta…“

„Táák! Naše Mesto! Ja som to tušil… že išli na východ…!! Ja som to…“ vstal a nervózne vypochodoval k dverám. Spamätal sa a zamieril k oknu. Ani tam to nebolo ono a vrátil sa k nim.

„Viete, čo to znamená!?“ nečakal na odpoveď. „To by znamenalo…“ stíchol a zamyslel sa, „… ešte jedna otázočka…“ pomaly si sadol, „… toho, čo vám ich dal, zabili… to jeho vraždu vyšetrujete?“

„Nie celkom, zabili ho v osemdesiatom piatom, a ja som ten prsteň videl pred pár dňami… nedal mi ho priamo on, ale dostal sa mi do rúk cez sprostredkovateľa… ale inak správne… to jeho vraždu vyšetrujem.“

„Ten zavraždený mal prsteň dlhší čas, alebo sa k nemu dostal tiež iba náhodou…?“

„Vyzerá to, že veľmi dlhý čas…“

„Výborne!! Nemýlil som sa!!“ zvolal a opäť od vzrušenia vstal. „Vlastne…“ dodal skormútene, „… to je hrozné! Ďalší Mysterium ferens po smrti… a práve osmička…“

„Mysterium ferens je človek?“ tentoraz žasol Krauz.

„Samozrejme, veď je nositeľ…“

„Nositeľ!?“ aj Golem sa čudoval.

„Osmička!?“ pridal sa Václav.

Profesora to prestalo baviť. Mávol rukou do prázdna. Hlasno dychčal a leštil si okuliare. Nespúšťal oči z troch fotografií rozložených po stole.

„Takto by sme sa nikam nedostali… asi… vám to budem musieť vysvetliť od začiatku…“

„To by bolo fajn…“ priznal sa Golem.

„… ale… čo je pre vás začiatok? Viete… viete vôbec, čo to bol Rád chudobných rytierov Kristových a Šalamúnovho chrámu?“

„Ani… nie… tých nepoznám…“ priznal sa Václav.

„A… templári?“

„Tých… trochu… bojovali pred tisíc rokmi proti moslimom… si myslím…“ koktal Krauz.

„Nepresné a… príliš stručné… máte štyri mínus a prídite o dva týždne… by som vám povedal ešte pred piatimi rokmi. Teraz už môžem iba… mávnuť nad vami rukou a… žasnúť… aký je svet malý

a ako sa história dokáže opakovať! Je to až neuveriteľné! Počkajte chvíľu… nech sa upokojím…“

Golem nelenil a nalial mu na upokojenie. Profesor sa vďačne upokojil, preleštil si okuliare a vstal. Porozhliadol sa a neomylne zamieril k obrovskej vitríne so starými knihami. Ruky založil v bok a zaklonil hlavu.

„Kde si… kde ju len mám… aha! Tu je! Prosím vás…“ ukázal prstom.

Golem sa načiahol a z horného radu vybral knihu, na ktorú by profesor potreboval rebrík. Z náradia porozhadzovaného po stole si vybral lupu a vrátil sa za stolík. Listoval a hľadal. Napokon ju otvorenú podal Krauzovi aj s lupou.

„Tu!“ ďobol do horného obrázka.

Krauz pozeral na fotografiu tmavého, skoro až čierneho dreva. Doska z dvoch strán ohobľovaná a z dvoch strán vylomená z nejakého celku. Okraje boli rozstrapkané ako trosky z lode. Do dosky bol vyrytý kruh, ale časť chýbala. Fotografia bola malá, vzal si lupu a… poskočilo mu obočie. Bola to zväčšenina kruhu vyrytého na korune jeho prsteňa. Tie isté písmená AMC. Časť nápisu Mysterium ferens chýbala. Rozdiel bol iba v rímskom čísle. Na doske bola rímska štvorka. Na jeho prsteni rímska osmička. Inak podoba určite nie náhodná. Krauz podal knihu netrpezlivému Golemovi. Kým chlapci skúmali, profesor sa konečne upokojil a skúmal Krauza.

„Neveríte mi, však?“ spýtal sa, keď postrehol profesorov pátravý pohľad.

„Je to až príliš neuveriteľné… ja som výskumu odkazu starých rytierov venoval celý svoj život a nedostal som sa nikam, a vy… za pár dní máte v rukách kľúč k tajomstvu, po ktorom sa pechoria celé generácie historikov, profesionálnych pátračov a… všetkých možných odkundesov…“

„Cením si, pán profesor, že sa zo mňa nesnažíte vypáčiť všetky podrobnosti, hoci je na vás vidieť, že ste napnutý ako struna…“

„To priznávam…“

„… ale ja za týchto okolností naozaj neviem, čo všetko môžem povedať! Mrzelo by ma, keby sme si neverili… ja to myslím naozaj vážne…“

„Verím… ja vám v podstate verím… ide o to, aby ste aj vy mne verili, keď skončím…“

„Tak to už skúste…“

„Ako… odkiaľ… vám to… štyridsaťpäť rokov som prednášal históriu, európsky stredovek bol môj koníček, križiacke výpravy a dejiny výbojných mníšskych rádov… ešte viac ako koníček! Fascinovali ma svojou organizovanosťou a dokonalosťou na svoju dobu… až neuveriteľnou… ale vy o tom nemáte ani potuchy a látku, rozloženú na tri semestre, vám mám vysvetliť za hodinu! To je úloha, s akou som sa teda ešte nestretol… vlastne… iba raz… po vojne… ale…“

„Po vojne? Druhej?“

„A akej? Tridsaťročnej!? Až taký matuzalem zas nie som!“

„Tak som to nemyslel… ale aj to by mi pasovalo do časového rebríčka… ten pôvodný majiteľ prsteňa sa totiž u nás objavil niekedy po vojne, už ako dospelý…“

„Zaujímavé… veľmi zaujímavá náhoda… alebo…“ pozrel na Krauza, „… alebo… bol by som múdrejší, keby som si na ten prsteň mohol siahnuť a… preskúmať ho…“

„To… asi nepôjde, pán profesor…“

„Predpokladal som takúto odpoveď… aj keď ani netušíte, čo sa vám dostalo do rúk, ďalej ho neposuniete, pochopiteľné… profesionálne…“

Chlapci odložili knihu a pohodlne sa opreli.

„Počúvame, pán profesor…“ usmial sa Vašek.

„Skúsim to od… od… roku 1099…“

„Preboha! Ja mám iba týždeň dovolenky!“ zaúpel Golem. Nikto sa nezasmial, všetci ho ignorovali.

„… prvá križiacka výprava sa skončila triumfom a bojovníci kríža oslobodili Svätú zem od moslimov. Dobyli aj Jeruzalem a vzniklo Jeruzalemské kráľovstvo. Aby sme sa rozumeli… sme na východnom pobreží Stredozemného mora, dnešná Palestína, Izrael a…“

„Vieme… zhruba, kde sme…“ kývol na súhlas Krauz.

„… výborne! Aspoň niečo viete. Ale to neviete, že okamžite začali problémy. Stredoveké feudálne štáty nepoznali pravidelnú armádu. V prípade vojen sa armáda grupovala z vazalov vtedajších

šľachticov, a tí ju aj financovali, pretože kráľovské pokladnice boli väčšinou vyrabované. Po skončení prvej križiackej výpravy začali do Svätej zeme prúdiť davy pútnikov, mnohí sa tu chceli usídliť natrvalo a… nebolo sily, ktorá by ich chránila pred neustálymi nájazdmi neveriacich. Jednoducho neexistovala armáda, ktorá by zaručila v tejto oblasti pokoj a poriadok. Tento neutešený stav trval presne dvadsať rokov. Roku 1119 sa francúzsky šľachtic Hugo de Payne podujal na úlohu ochrancu veriacich v Svätej zemi a zhromaždil okolo seba osem najvernejších šľachticov, ktorí začali verbovať žoldnierov. Sám Hugo bol nemajetný a vedel, že bez podpory cirkvi žoldnierov nezaplatí, a tak zmenil taktiku. Zahral na city pápeža a s pomocou rytiera Bernarda z Clairvaux dosiahli, že v roku 1128 na cirkevnom koncile v Troyes bolo ich súkromné spoločenstvo laických rytierov uznané za náboženský rád, zostavený z ozbrojených rytierov. A teraz k názvu, ktorý si dali. Hugo sa obrátil s prosbou na jeruzalemského kráľa Balduina II., aby im pridelil nejaký objekt v hlavnom meste, a vysvetlil mu účel a funkciu ich rádu. O tom, akú radosť mal z ich príchodu Balduin, svedčí pocta, ktorej sa im dostalo. Balduin im pridelil juhovýchodnú stranu Chrámovej hory v Jeruzaleme, na ktorej stáli zvyšky Šalamúnovho chrámu, presnejšie jeho druhej verzie, ktorú zrekonštruoval júdsky kráľ Herodes a ktorú tak fatálne napadli a zničili Rimania v roku 70 po Kristovi. Nič to… Hugo sa so svojimi vojakmi usídlil na mieste bývalého chrámu a… chrám sa po latinsky povie templum, takže im začali hovoriť templári. Oficiálne ich cirkev pokrstila ako Rád chudobných rytierov Kristových a Šalamúnovho chrámu. Ak by vás to zaujímalo a hľadali by ste v knižniciach, nájdete ich aj pod názvami Milities Templi, alebo Fratres militiae Templi… to je jedno, stále hovoríme o tých istých. A… teraz som v pomykove… mal by som vám vysvetliť, ako sa do rádu prijímalo, aké mali výsostné znaky, ako… bože!! Tisíc vecí! Ale… naozaj by sme tu boli dva týždne… skúsim aspoň toto… chlapci na zvyškoch Šalamúnovho chrámu kopali a stavali, murovali, stali sa slobodnými murármi…“

„Slobodomurárska lóža! Čistá mafia!“ zajasal Vašek, aby urobil profesorovi radosť.

„… no… tým smerom by som nerád… stačí, ak si povieme, že si chrám prerobili, a hoci to znie ako nepodstatný fakt, má to veľký

význam a k tejto okolnosti sa vrátime, keď budeme hovoriť o ich zániku…“ nalial si z karafy, odpil a slastne vydýchol, hoci to bola iba čistá voda. „Ale to až neskôr. Templári boli excelentní bojovníci, podujali sa na neľahkú úlohu chrániť pútnikov, mestá, oázy, obchodné cesty, jednoducho celé územie Blízkeho východu. Moslimovia sa nikdy nezmierili so stratou východného pobrežia Stredozemného mora a neustále robili výbojné nájazdy. Templári sa vyznamenávali v jednej bitke za druhou a ich sláva sa šírila po celej Európe. Panovníci, šľachtici a cirkevní hodnostári im začali posielať vecné dary a finančné čiastky ako podporu v boji za svätú vec. K radikálnemu prelomu došlo, keď pápež Inocent II. vydal bulu, ktorá zaručovala templárom voľný prechod všetkých jestvujúcich hraníc, oslobodenie od platenia daní a vyňatie spod právomoci akejkoľvek autority, okrem autority pápeža. Tým významne rozšíril ich práva a ani netušil, akú spustil lavínu. Templárov chceli už nielen na východe, ale obchodníci a šľachtici chceli, aby sprevádzali ich obchodné lode na západe, pretože loď s vlajkou templárov si nedovolili obťažovať žiadni piráti. Európsky šľachtici ich žiadali o ochranu svojho majetku a finančných hotovostí v prípade dlhšej cesty. Fungovalo to tak, že šľachtic z Francúzska cestujúci na východ už nemusel vláčiť so sebou vrecia plné zlatých mincí, ktoré boli iba magnetom pre lúpežné hordy, jednoducho zložil potrebnú čiastku templárom v Paríži, tí mu vydali potvrdenie, a keď sa s ním dostavil do Jeruzalema, miestni templári mu uvedenú čiastku bez problémov vyplatili. Malichernosť… poviete si… lenže templári sa tým stali prvými bankármi v Európe, vymysleli zmenky splatné na doručiteľa, čo v tom čase poznali iba Číňania, nikto iný!! Za ochranu majetku pochopiteľne účtovali patričné poplatky a… ich majetok rástol. A aj dobré meno. Šľachtici si považovali za česť, ak do toho rádu prijali ich synov, vnukov, zaťov, a templári už neboli iba zberba žoldnierov pozbieraná z ulice, v jej radoch pôsobil výkvet vtedajšej Európy. A nezabúdajme na boje, neustále bojovali a zomierali v prvých radoch. Česť a sláva!! To boli templári na vrchole! Lenže… nič na tomto svete netrvá večne. Jeden múdry filozof raz povedal, že o všetko, čo človek má, raz príde. Trvalo to dvesto rokov. V trinástom storočí už templári vlastnili všetko, čo len mohli. Ovládali more aj súš. V Európe mali vyše deväťsto oporných bodov. Ich infraštruktúru tvorili

takzvané komendy, boli to hrady, zámky, statky, opevnené hliadky… pôsobili ako finančí poradcovia na dvoroch kráľov a panovníkov, riadili sieť bánk, loďstvo, vlastnili chovy koni, celé dediny, celé mestá… hrôza! Na tú dobu hotová finančná oligarchia! A… potom to prišlo. Roku 1291 sa na čelo moslimského vojska postavil geniálny stratég Saladin, ktorému sa z východných púští podarilo nazhromaždiť neuveriteľné množstvo jazdcov ochotných zjednotiť sa pod jeho velenie. Vytlačil templárov zo Svätej zeme a napokon aj z posledného prístavného mesta Akra a nadvláda kresťanov nad Blízkym východom sa skončila. Bola to doba nepredstaviteľných masakrov. Aj civilné obyvateľstvo vrátane žien a detí bolo považované za nepriateľa a hynuli po tisícoch. Templári tiež, bojovali do posledného dychu, ale neudržali sa. Východ sa stal opäť moslimský. Templári stratili územia a svoje opodstatnenie. Nesplnili úlohu, na ktorú boli vyslaní a pre ktorú boli vlastne založení. Od anglického kráľa Eduarda II., mimochodom, ich veľkého fanúšika, kúpili ostrov Cyprus, ale miestne obyvateľstvo ich neprijalo a skončili aj tam. Ostala im už iba Európa, ale bez konkrétneho útočiska, a vtedy zaúradoval francúzsky kráľ Filip IV., zvaný Pekný… áno… dám si ešte jeden… ďakujem Vaško…“ profesor vypil a utrel si pot z čela. Pracoval a dosť namáhavo, pod spoteným čelom sa mu odohrával celý stredovek a chlapci čušali, aby nestratil niť, „…a jeho kancelár Guillaum de Nogaret. Jedna sviňa väčšia ako druhá! Počkali, čo sa po porážke templárov na východe bude diať u nich na západe, a keď videli, že moc a bohatstvo templárov vzrastá, zaútočili. Pýtate sa prečo? Prečo kresťan napadol kresťana? No… lebo zlato je strašný kov. Niektorých panovníkov strašil aj v spánku. Aj Filipa IV! Bol panovníkom vtedy najmocnejšieho európskeho štátu, ale na svoje vojny a fungovanie celého štátneho aparátu potreboval stále viac a viac peňazí. Dane nestačili. Požičiaval si. Najviac od templárov. Lenže… tí už v tom čase boli majstri obchodných transakcií, a keď zistili, že kráľ Filip nie je schopný svoje dlhy splácať, jedného dňa mu povedali stop. Kráľovi Francúzska!! Tá drzosť! On má ostať s holým zadkom a oni sa budú topiť v zlate!? To nie! S Nogaretom vymysleli diabolský plán. Vynechám ťahanice s vtedajším pápežom Bonifácom VIII., preskočím celú kapitolu o prípravách Filipovho plánu, lebo sú to

detaily, ktoré by nás zaviedli k ďalším detailom a súvislostiam… stačí, ak mi uveríte, že Filip IV. obvinil templárov z kacírstva, z homosexuality, z pľuvania na kríž, z pojedania popola mŕtvych, zo spolčovania sa s moslimami, z obcovania s diablom a… z mnohých iných závažných prečinov. Tajne spísal obvinenia a rozposlal ich všetkým vtedajším panovníkom. S pápežom už problémy nemal, lebo po smrti pápeža Bonifáca VIII. a jeho nástupcu Benedikta IX. sa na pápežský stolec dostal francúzsky kardinál Bertrand de Goth, ktorý si dal meno Klement V. a presídlil sa do francúzskeho Avignonu. Bol úplne pod vplyvom francúzskeho kráľa. O pápežoch vám hovorím preto, lebo na začiatku som vám vysvetlil, že templári nespadali pod žiadnu autoritu, iba pod samotného pápeža, a Filip to dobre vedel a počítal s tým. Akciu naplánoval na piatok 13. októbra 1307… odvtedy, keď padne dátum trinásteho na piatok, považuje sa to za nešťastný deň… deň plný neúspechov a utrpenia… francúzsky kráľ Filip IV. dal v tento deň pokyn kráľovskej polícii zatknúť veľmajstra templárskeho rádu spolu s ostatnými majstrami a uväznil ich v Paríži. Dal rozkaz zmasakrovať všetkých, čo by sa postavili na odpor. Listami vyzval všetkých panovníkov, aby v tento deň urobili s templármi žijúcimi na ich území to isté. Tisíce ich skončili vo väzení a pápež nič nenamietal, presnejšie… ako by som to… musel by som vám vysvetliť následné intrigy a vzťahy, a to by bolo zdĺhavé… jednoducho, templárov zatkli a uväznili. Veľmajster… to som vám vysvetlil, že na čele rádu stál veľmajster a jeho najbližší sa nazývali majstri? Nie? Tak vám to hovorím teraz. Veľmajster Jacques de Molay… po našom Jakub z Molay… a jeho najbližší funkcionár rádu Geoffroy de Charnay… preložte si to ako chcete… boli mučení… ako stovky ďalších a napokon upálení na námestí v Paríži v roku 1314…“

Profesor ťažko zavzdychal a Vaško až teraz postrehol, že potrebuje doplniť tekutiny. Rýchlo mu nalial a podal mu aj pohár vody. Profesor sa vďačne usmial a vypil. Vašek ho chcel posmeliť svojimi znalosťami histórie.

„To… mali niečo spoločné s Jánom Husom, nie?“

„Vaško! Preboha živého! Upálenie majstra Jána Husa… tisícštyristopätnásť! A my sme ešte iba na začiatku štrnásteho storočia!“ zaúpel profesor.

Slova sa ujal Golem, aby zachránil situáciu. Oboril sa na Vaška.

„Kušuj… nevzdelanec! Nevieš, kedy bol upálený Ján Hus!? Tisícštyristopätnásť!! Vidíš!? Ja to viem z hlavy! Sedemnáste storočie…“

Profesor si oblial šedomodrý plášť.

„A… prsteň?“ skúsil nesmelo Krauz. „Ja som ho tam zatiaľ… prepáčte… nepostrehol.“

„Lebo to bola iba polovica prednášky, chlapče!“

„Aha… takže to podstatné príde až teraz… a… ak vás môžem poprosiť… kúsok papiera a ceruzku…“

Profesor ochotne vstal a priniesol mu, čo žiadal.

„Konečne jeden inteligentný policajt…“ frflal, „dúfal som, že vám to napadne, a nesklamal som sa! Nech sa páči… píšte si… nerád rozprávam iba tak do vetra!“

Krauz sa víťazoslávne usmial na kamarátov. Golem mu vyplazil jazyk. Vaško si poklepal po čele. Profesor vzhliadol k stropu a razantným gestom si povolil kravatu.

„Deti moje… kto vám dal zápočet…?“ zastonal.

„Môžeme!“ odštartoval ho Krauz.

„Všimli ste si dátumy?“

„Ja… nie…“ zaváhal Golem.

„Dobre! Netrápte sa! Pripomeniem! Veľmajstrov rádu zatkli 13. októbra 1307, ale upálili ich až 18. marca 1314!! Pričom neboli celý čas v žalári… pustili ich, ale boli pod dohľadom. Striedavo boli väznení a striedavo na slobode… relatívnej. Čo robili sedem rokov? A… hlavne… kam sa podelo ich zlato? Zámerne hovorím zlato, lebo slovo tajomný poklad vo mne vyvoláva nutkanie na vracanie!! Odpoveď je jednoduchá… starali sa, ako prekabátiť Filipa a zachrániť zo zlata, čo sa ešte dá!“

„Zlato súvisí so železným prsteňom?“ spýtal sa najinteligentnejší policajt v partii.

„Presne, chlapče… teda… pán Krauz!“

„Nechajte chlapče… aby ste sa neplietli…“

„Výborne… chlapče! Súhlasím s tvojím postrehom, chlapče! Zlato súvisí s prsteňom! K tomuto poznatku som dospel ja a niekoľko mojich zahraničných kolegov po dlhých rokoch bádania, bohužiaľ, dôkaz nám chýbal, až kým… si neprišiel…“

„Ja… predsa nemám žiadny dôkaz!“

Profesor zopäl ruky na pupku a nenútene pokračoval.

„Tak počúvaj… a píš si! Veľmajstra Jakuba de Molay si pozval pápež Klement V. do Avignonu niekedy v lete roku 1307, pár mesiacov pred zatknutím. To už boli vznesené prvé obvinenia a na pápeža už francúzsky kráľ vyvíjal nátlak, aby templárov vyobcoval z cirkvi ako kacírov. Pápež chcel mať v celej veci jasno a pozval si Jakuba na osobné vypočutie. Neveril kráľovi a jeho obvineniam. Nikto kráľovi neveril a väčšina šľachticov a kráľov z okolia brali Filipovu snahu o očiernenie templárov iba ako intrigu motivovanú všeobecne známou zlou situáciou kráľovskej pokladnice a jeho osobnými dlhmi u templárov. Jakub de Molay dôveroval pápežovi ako najvyššiemu ochrancovi ich rádu a prišiel do Avignonu v sprievode dvestoosemdesiatich rytierov. Pápež sa zhrozil a vytkol veľmajstrovi jeho mohutný ozbrojený sprievod, ktorý by kráľ mohol chápať ako provokáciu a snahu vzdorovať jeho moci. Potom… jeho zhrozenie z neprimeraného sprievodu pominulo… keď mu Jakub objasnil príčinu. Museli by ste čítať zápisky kronikára Bartolomeja z Avignonu a kronikárov kráľa Filipa IV. a kronikárov… no… museli by ste študovať päť rokov, aby ste zistili a pochopili náväznosti, ale ja vám to uľahčím! Je historicky dokázané, že Jakub de Molay prišiel za pápežom s obrovským ozbrojeným sprievodom iba z jedného jediného dôvodu. Aby mu dokázal svoju lojálnosť k cirkvi a svoju bezhraničnú dôveru k úradu, ktorý zastával, Jakub k nemu prišiel aj s vozmi naloženými truhlicami. Boli to mocné truhlice vyrobené z pravého bavorského duba, okované čiernym kaleným železom. V nich bol… bolo… zlato templárov. Skoro všetko zlato vtedajšej Európy! Pápež sa zhrozil pri pohľade na to nesmierne bohatstvo a iba sa utvrdil v presvedčení, že templári sú nevinní a úprimní ľudia oddaní cirkvi a jeho stolici… chcem povedať kreslu! Jakub mu to všetko ponúkol pre blaho cirkvi a na očistenie dobrého mena templárov. Lenže… politika… je svinstvo začínajúce a končiace pri peniazoch… iba na margo veci podotýkam, že som už spomenul, že história sa opakuje… dnešná politika sa od tej spred sedemsto rokov v ničom neodlišuje… je to stále o tom istom… o zrade a peniazoch, a pápež Klement V. napokon zradil tiež… 22. marca 1312 vydal bulu Vox in excelsis, ktorou rád templárov zrušil a rozpustil, napriek

tomu, že cirkevný koncil vo Vienne konštatoval, že sú nevinní a treba ich zachovať. Nuž… politika! Ale… to bolo až o päť rokov neskôr. V roku 1307 stáli templári iba na začiatku svojej apokalypsy a ešte pápežovi dôverovali. Jakub de Molay s ním viedol siahodlhé dišputy a vysvetľoval a pápež prikyvoval a sľuboval, že sa im nič nestane… ale… Jakub bol veľmajster a nebol hlúpy a majstri a ich ľudia zatiaľ pracovali v Paríži a v tajných sieňach Versailles a podávali mu správy. Nikto nemal takú informačnú sieť ako templári! Ich moc a bohatstvo si vyžadovali aj ochranu, a tá je úzko spätá s informáciami o nepriateľovi… to je zásada aj dnešných informačných agentúr… takže tá história sa nám opäť opakuje, chlapci moji! Jednoducho… Historia magistra vitae est!“ zakašlal a Vašek bol pripravený. Profesor si prepláchol hrdlo a pokračoval.

„Podľa historika Bartolomeja z Avignonu sa Jakub de Molay o pripravovanom zatknutí dozvedel mesiac vopred. Majstri mu pripravili únikovú cestu cez kanál do Anglicka, kde vtedy panoval kráľ Eduard II., ich verný spojenec. Jakub odmietol. Bol presvedčený, že intrigy kráľa Filipa by neprestali, práve naopak, iba by mu útekom prilial vodu na mlyn a rozhodol sa zostať a čeliť obvineniam s vedomím, že ho budú vypočúvať, mučiť a že ho napokon asi aj zabijú. Len pre zaujímavosť… vtedajšia justícia poznala šesť stupňov legálneho vypočúvania. Prvý, kladenie otázok. Druhý, hrozba mučením. Tretí, ukážka mučiacich nástrojov. Štvrtý, ukážka mučenia na spoluväzňovi. Piaty, mučenie ohňom, teda iba nevinné opaľovanie chodidiel fakľami. Šiesty, mučenie žeravým železom… Myslím, že práve včera som čítal článok nejakého novinára, že vraj dnešná moderná polícia už tieto metódy nepoužíva…“ a spýtavo sa zahľadel na Krauza.

„Novinári toho popíšu…“

„Aha! Myslel som si! Takže pokračujem… Jakub urobil niečo, čo položilo základy legendy pretrvávajúcej až podnes. Základy legendy o… záhadnom poklade templárov! Aká hlúposť! Posúďte sami. Zvolal svojich najvernejších a v Opátstve svätého Marka za Avignonom pretavili všetky zlaté relikvie do prútov. Mince nechali, ako boli, lebo sú dostatočne skladné a pohodlne sa prevážajú. V rekordne krátkom čase pozvážali zlato zo všetkých pobočiek z Francúzska a blízkeho okolia. Prúty a mince poukladali do truhlíc.

Podľa historika jednu nakladalo šesť mužov… hrubý odhad… jedna truhlica vážila asi tristo kilogramov… to som prepočítal sám… si dovolím podotknúť! Všetko naložili na vozy a vyrazili. Jakub vedel, že pre taký obrovský náklad je jedno miesto menej bezpečné ako viac miest rozptýlených po kraji, a tak rozhodol! Rozdelil zlato na tri časti. Prvý konvoj sa pohol smerom na sever a dostal názov Zlatá severná cesta. Zamierili do Anglicka, kráľa Eduarda požiadali iba o povolenie prejsť jeho územím bez toho, aby museli bojovať, a potom o samostatnosť v rozhodovaní, a on čestne splnil, čo sľúbil, a neprenasledoval ich. Zamierili na sever do Škótska. Tam sa nakontaktovali na svoje komendy a… dodnes nikto nevie, kde truhlice skončili. Druhý konvoj sa pohol smerom na juh. Bola to Zlatá južná cesta. Dostali sa do Marseilles a truhlice naložili na lode a odplávali na Krétu, alebo na niektorý z gréckych ostrovov zo súostrovia Kyklady. O tomto poklade sa objavila zmienka v tridsiatych rokoch nášho storočia, keď sa pri banskom výbuchu na Kréte odkryla jaskyňa a našli pár prázdnych starých okovaných truhlíc… ale kým ich stihli odfotografovať a poslať vedcom na posúdenie, domorodci všetko rozkradli a… ostali iba taľafatky bez ozajstného dôkazu. Tretí konvoj sa pohol na východ. Krížom cez Európu. Smer na východ bol stredom medzi dvoma už vyslanými konvojmi, a tak Jakub rozhodol, že to bude Zlatá stredná cesta… a teraz pozor… páni… dostávame sa k pointe! Ako sa po latinsky povie zlatá stredná cesta?“

Všetci pozreli na Krauza.

„Vylezte mi na hrb!“

„Veľmi stručný a nie celkom presný preklad… dal by som vám štyri mínus… pred pár rokmi… dnes vás môžem iba opraviť. Aurea mediocritas… skratka AMC…“

„Horácius!“ hlesol Krauz.

Chalani sa vrhli na stôl. Prvý bol Krauz a jedna sa ušla aj Vaškovi. Čumeli na fotografie a na písmená v strede kruhu.

„Doboha!“ okomentoval svoj nález Vašek. Krauz mlčal a pri spomienke na Janetku sa mu roztriasla ruka.

„Aj tam, ale poväčšinou to vyryli na zámky, ktorými uzavreli truhlice. O severnej a o južnej ceste som sa toho veľa nedozvedel, to málo by som vám bol schopný odprednášať v priebehu slabých

desať… možno štrnásť dní, takže to necháme tak! Budeme sa debatovať iba o tom, čo sa nás bytostne dotýka, a to je… Zlatá stredná cesta! Môj výskum sa zameral na ňu! Pýtam sa… čo je na tých písmenách zvláštne?“

Mlčali. Predýchavali fascinujúce odhalenie.

„To céčko…“ osmelil sa Vašek, „… akosi ovísa v spojnici áčka a emka… akoby padalo dolu a je aj… trochu nakrivo…“

„Výýý… bor… ne!! Za jedna! Máš index?“

„Slivovicu…“

„Nevadí… zatiaľ stačí… pokračujeme… prečo visí? Prečo je nakrivo?“

Stíchol a vychutnával si bezmocnosť nevzdelancov.

„Museli by ste si prečítať kroniku…“

„Pán profesor… my…“

„Ja viem… prepáč, Vašíčku… vás v škole učili obušok von z vreca a obušok do vreca…“

„Pán profesor… nie sme v krčme…“

„Dobre!! Dobréé… ale čítať kroniky vás neučili… každá truhla bola kompletne okovaná silnými pásmi železa a nitmi, zamknutá visiacou zámkou masívnych rozmerov v tvare križiackeho štítu. Tento tvar visiacej zámky sa, mimochodom, traduje podnes. Hore masívny kovový oblúk v tvare polkružnice, ktorý sa prevliekal cez očko petlice. Ale… keď sa zámka otvorí… čo spraví polkružnica? Naznačí nám písmeno C… trochu nachýlené na bok! Vychýlené písmeno C znamená, že cesta je otvorená… pre vyvolených! Blbeček, ktorý sa prsteňa zmocní násilím, sa nikam nedostane! Prsteň má význam iba v spojení s jeho nositeľom! S nositeľom tajomstva… Mysterium ferens… iba on vie využiť informácie o Zlatej strednej ceste, dedené po generácie! Ak sa vám to zdá rozprávkovo naivné, upozorňujem vás, že celé dejiny templárskeho rádu sú rozprávkovo tajomné a naivné, a to, čo z nich urobili moderní… bádatelia a hľadači… hraničí so zdravým rozumom! Potom ešte prišli spisovatelia a filmári a… dielo skazy bolo dokončené! Ale… ja… poznám fakty a obmedzím sa iba na ne… to ostatné je vecou vášho vlastného úsudku! Pripravení? Takže…“ nahol sa dopredu a so záujmom si prezrel fotografiu, na ktorej bola

korunka prsteňa. Chvíľu zaváhal, akoby ju videl po prvý raz. „… takže… pán Krauz… koľko máte detí?“

Vašek sa hodil o operadlo, Golem mal sto chutí škrčka udusiť a Krauzovi od prekvapenia poskočilo obočie.

„Všetky! Všetky… ma majú rady…“

„Policajtská odpoveď!“

„Pán profesor…!“ zaprosil Vašek.

„Iste… iste… aj k tomu sa dostaneme, pán Krauz… chlapče… ešte sa k vašim deťom dostaneme, to sľubujem… teraz pokračujeme… zámka! Prečo sa zobrazuje na rytinách a aj na prsteni? Je to symbolika! Jakub de Molay vedel, že truhlice so zlatom budú za sebou zanechávať stopu ako slimák po daždi a že sa nájde až príliš veľa stopárskych psov, ktorí budú ochotní preliať akúkoľvek krv, len aby sa dostali k ich zlatu a zneužili všetko, čo oni dve storočia budovali a ochraňovali. Uvažoval a spolu s majstrami vymysleli geniálny plán. Ako sa dá ochrániť tajomstvo tak, aby ostalo čo možno najdlhšie tajomstvom? Fakty treba rozložiť na artefakty a rozptýliť ich v priestore. Boli geniálni! Spravili to takto… Jakub de Molay si spomenul na zakladateľa ich rádu a na začiatky, kedy Hugo de Payne zhromaždil okolo seba osem najvernejších šľachticov a založili rád. Osem. Na jeho počesť sa rozhodol použiť osem najvernejších aj pri katastrofálnom konci… že sa blížil, už ako stratég tušil, a medové reči pápeža ho nemohli zmiasť. Osem! Stáli na začiatku a budú stáť aj na konci! Každý konvoj viedlo osem majstrov rádu, ktorí sa dohodli, kto bude poznať ktorú časť cesty k pokladu a aké indície k nemu povedú. Narýchlo si dali ukuť osem prsteňov z obyčajného kaleného železa a rímska číslovka označovala, kam až vedomosti jeho nositeľa siahajú. Ôsmy majster vedel polohu truhlíc, ale nedostal by sa k nim, ak by mu predošlých sedem neukázalo cestu. Každý poznal iba osminu cesty. A použili znaky, symboly, indície… cestu označovali osemhranné kamene a osemhranné portály chrámov a osemhranné… čokoľvek, čo vedia iba oni, a toto tajomstvo si odkazujú ústne pokolenie za pokolením. Smiešne?“ Stíchol a čakal na ich reakcie. Boli ticho. „Nie? Tak ďalej! Tých pár vyvolených, čo ukladalo truhlice do úkrytu a boli združení okolo majstra číslo osem, muselo vstúpiť k johanitom, lebo práve im pápežská bula Ad providum z 2. mája 1312 previedla

všetok majetok templárov… presnejšie to, čo z neho ostalo. Pozemky, hrady, nehnuteľnosti… ale zlata sotva za pol hrste! Francúzsky kráľ šalel, ale svine lakomé nakoniec väčšinou vždy šalejú… je to iba otázka času. Ukladači truhlíc aj v johanitských kláštoroch pomreli a nesmeli zanechať žiadnu ústnu ani písomnú spoveď. Sľub naozaj dodržali. O ich existencii a skone neexistuje žiadna písomná zmienka. Prvá generácia ôsmich vyvolených z každého smeru zomrela a tajomstvo odovzdali svojim deťom. Dohoda znela… synovi… ak nie je… dcére… ak nie je… vyvolenému, ktorého si majster počas života nájde, ale musí zložiť starodávny sľub. O tom, že je nositeľ tajomstva, bude svedčiť prsteň a nápis na jeho obvode. Tým sa v prípade potreby pre ukáže svojim druhom. Mysterium ferens… nositeľ tajomstva. Veľké písmená označia smer, ktorým jeho vedomosti smerujú a rímska číslica časť cesty, ktorú bude poznať. Stretnúť sa môžu, iba ak ich zvolá veľmajster… iba on môže siahnuť na staré zásoby zlata… za využitia vedomostí všetkých ôsmich… geniálne jednoduché, perfektne premyslené, dokonale skomplikované…!“

Golem sa zavrtel.

„Ja… by som sa išiel vyšťať…“

Všetci mu pozreli do rozkroku. Ešte nebolo neskoro.

„Tak padaj!“

„Vaško… ale… nebudete pokračovať! Aj ja chcem vedieť… pán profesor!“

„Von… doprava… na konci chodby vľavo…“ upresnil profesor.

Golem vyštartoval.

„Kým príde iba letmý návrat na začiatok… páni… spomínate si, že som vám hovoril o tom, ako templári kopali na mieste Šalamúnovho chrámu a prestavovali si ho na kasárne? Upozornil som vás, aby ste si to zapamätali!“

„Vieme…“

„Viete… pán Krauz! Ale to neviete, čo to vyvolalo… jedna hlúpa a imbecilná doktorská práca kolegu z Mníchova! Debili! Vraj templári kopali… a nielen preto, aby si postavili kasárne, ale preto, aby hľadali a napokon aj našli zázračné poklady z čias raného kresťanstva! Niekomu… neďaleko Vatikánu… to asi náramne vyhovovalo… oblbovať ľudí! Bože! Ako ich nenávidím… tých

zasratých farizejov modernej viery!! A… dostávame sa k pojmu záhadný poklad templárov, ktorý ma tak irituje! Tvrdia… odborníci… diletanti…“ profesor usrkával zo slivovice a prednášal, „…že templári našli svätý grál, kalich, z ktorého pil Kristus pri poslednej večeri, že našli Archu dohody, v ktorej sú Mojžišove tabuľky, že našli Turínske plátno… upresním… plátno, v ktorom bol zabalený Ježiš po zvesení z kríža, vraj našli klince, ktorými bol pribitý, a aj drevo z kríža a… všetky tieto artefakty majú vraj magickú moc! Kto nájde grál, stane sa nesmrteľným, kto nájde archu, ovládne celý svet, kto nájde klince, nikdy neochorie, kto nájde plátno… ani neviem, čo presne s ním dokáže!! Hlúposti! Samé hlúposti! Babské povedačky!! Stavali kasárne, nič nenašli, lebo nič nehľadali!! Záhadný templársky poklad neexistuje! Celú tú bájku treba chápať v inej polohe… v inej podobe… v podobe mamonu! Zlato… to je všetko, o čo tu ide, nič viac a nič menej! Už chápete, prečo ma pojem záhadný poklad templárov rozčuľuje… už roky!? Žiadny záhadný poklad, iba pár ton roztaveného zlata…“

Dvere sa rozleteli a vpochodoval Golem.

„Vy ste hovorili…!!“

„Nie… sadaj a kušuj…“ uzemnil ho Vašek.

„A… kde sa skončila Zlatá stredná cesta?“ zaujímal sa Krauz.

„Tušil som, že sa k tomu dostaneme… na policajta ste celkom vnímavý…“

„Pán profesor… prosím vás…“ snažil sa Vašek.

„Veď som ho neurazil! Vnímavý policajt je síce pre historika zaujímavý objekt skúmania, ale nevylučuje sa tým ani výskyt v modernej dobe… nie?“

Krauz prikývol. Nech má dedo radosť!

„V tom čase tu panoval uhorský kráľ Ondrej III. a na vašom území Matúš Čák Trenčiansky. Písomné podklady chýbajú. Iba jeden… zápis mnícha Michala z Olomouca zo štrnásteho storočia, ktorý je uložený v archíve olomouckej diecézy a ktorému nerozumejú, a preto ho skrývajú. Boja sa, lebo gestapo za druhej vojny umučilo jedného ich farára a kostolníka… ale to sme už preskočili pekných pár storočí! Čo sa týka mnícha Michala… v podstate o nič nejde… mních v jednom liste píše, že vypukol mor a že sa množstvo vozov so sprievodom nedostalo ďalej na východ,

hoci im poskytli pomoc a vodu a aj jedlo. Pokapali. Čo ostalo, schovali v kláštore. A práve v ich archíve som odfotografoval tú dosku, čo ste videli v knihe! Štvorka! Bol som v polovici cesty a zostarol som! A… teraz prídete vy s osmičkou! No… nezabil by som vás?! Kde ste boli pred tridsiatimi rokmi?“

„Hompáľal som sa v tatových gu… áále… takže… Olomouc?“ zašepkal Krauz. Spomenul si na Kloknerov pôvod.

Profesor to počul. A… vedel čítať myšlienky. Usmial sa. Prikývol.

„Ostali tu… niekde! A tu… niekde… som skončil aj ja! Ďalej som sa nedostal…“ vzdychol.

„Na začiatku ste povedali, že tento príbeh ste už museli niekomu vyrozprávať…“

„A predchvílou som sa ťa opýtal, koľko máš detí?“

„Ako to súvisí?“

Profesor sa nahol dopredu, ukázal na Krauza prstom a kývol. Krauz poslúchol a nahol sa k nemu.

„Lebo novodobí hľadači pokladov zabíjajú ľudí… a neštítia sa použiť násilie ani na ich rodinách… preto som sa ťa spýtal, koľko máš detí… či si ochotný riskovať…“

„Už sa bojím…“

„Frajerinka… ale prejde ťa! Chcete počuť aj prológ? Nate!“ profesor vstal a prešiel sa. Bolela ho chrbtica a urobil pár záklonov, aby si ju ponaprával. Chvíľu chodil hore-dolu. Sledovali ho a otáčali hlavami ako na tenise. Konečne si sadol.

43

Vo Vyšných Hágoch sa končil deň ako každý iný. Pacienti s pľúcnymi chorobami zaliezli do sanatória a kašlajúc na celý svet sa chystali na zaslúžený odpočinok. Sylvia uložila dcérku a počkala, kým zaspí. Procedúry a vysokohorský vzduch robili zázraky a predbežné výsledky laboratórnych testov nasvedčovali tomu, že ani jedna z katastrofálnych diagnóz sa nepotvrdila a dieťa bude v poriadku. Sylvia omladla a akoby z nej spadlo vrece cementu. Nič tak matku neskrášli ako vedomie, že jej dieťa bude zdravé.

Milan ju pozval na večeru.

Konečne sa schuti najedla a do tváre sa jej vliala farba. Možno tomu pomohlo aj tých pár hltov červeného vína.

„Milan… dá sa tomu veriť…?“

Utrel si ústa, zložil príbor a počkal, kým čašník neodniesol taniere.

„Výsledky sú vynikajúce… žiadne baktérie… počkáme pár dní a celé vyšetrenie zopakujeme, ale… už teraz ti môžem zodpovedne oznámiť, že je to v poriadku!“

„Si zlatý!!“

Zovrela mu ruku a milo sa usmiala. Tykali si. Potykali si už na druhý deň. MUDr. Milan s tým nemal žiadne problémy. Veľa žien si s ním chcelo potykať. V jeho sanatóriu bolo veľa mamičiek so svojimi ratolesťami. Ale… ak sa niektorej aj podarilo dostať sa bližšie, nechápavo ostali po večeri stáť na recepcii a čumeli na perfektný doktorov zadok stúpajúci po schodoch smerom k súkromným izbám lekárov. Zadok sa neskôr osprchoval a venoval sa mu Miloš. Mamičky iba nechápavo krútili hlavami.

Sylvia nečumela. Pri recepcii sa rozišli, a pretože vedela o Milanovi všetko, dala mu nezáväzný bozk na líce a s úsmevom a s

uspokojením zamierila do svojej izby, aby skontrolovala dcérkin pravidelný dych.

Aj tak to bol poetický večer. Milan bol nesmierne pozorný, tolerantný a milý spoločník a Sylvia si spomenula na kolegyňu Zdenku, ktorá jej neustále tvrdila, že jediný muž, s ktorým sa oplatí kamarátiť, je homosexuál, jedine oni vedia pochopiť ženu v jej najintímnejších zákutiach, s jej najcitlivejšími problémami a naladiť sa na jej vlnu. Ostatní sú schopní city iba predstierať, a aj to iba do chvíle, kým sa jej nedostanú do nohavičiek. Sylvia sa vtedy iba smiala. V sanatóriu pochopila, že niečo na tom predsa len bude.

Po večeri sa prešli a vôbec jej nebolo nepríjemné, že sa objali okolo pása a zladili si krok, aby do seba nevrážali. Vôbec im nebolo nepríjemné, že z dodávky opodiaľ sa vystrčil teleskop a ozvalo sa tiché cvaknutie. Vôbec im nevadilo, že muž v aute povedal do rukáva: „Mám ju ako na dlani, môžeme?“ a vôbec im nevadilo, že hlas v slúchadle odpovedal: „Ešte nie, máme pokyn od generála počkať… tak čakajte!“

„Stavím stovku, že ju dnes vykefuje…“ povedal nenútene vodič, keď zmizli za presklenými dverami sanatória.

„Prijímam! Dve stovky, že nie dnes!“ povedal muž na sedadle spolujazdca.

„Uvidíme… o pol hodiny to budeme počuť z reproduktora…“

Ako to býva, jeden z nich stávku prehral.

Veľmi príjemný, poetický večer.

44

„Prednášal som na Karlovej univerzite asi piaty rok… asi… piaty… bolo to koncom päťdesiatych rokov… prišli za mnou na fakultu takí dvaja v civile aj v sprievode vystrašeného dekana. Nechápavo som sa spýtal… ani sa neunúvali, vraj všetko sa dozviem osobne. Bartolomejská ulica je známa všetkým Pražákom, kancelárie polície vyvolávajú hrôzu u recidivistov aj toho najhrubšieho zrna… ale ja som sa do nich ani nedostal! Mňa hneď na dvore posadili do auta bez okien a viezli ma asi hodinu bohviekam. Keď auto zastalo, dali mi na hlavu kuklu bez výrezov. Potom som už sedel v archíve bez okien a všetko voňalo plesňou a starým, zatuchnutým vzduchom. Posadili ma za obrovský stôl prehýbajúci sa pod stohmi spisov. Musel som podpísať pár vyhlásení, že budem o všetkom, čo sa dozviem, mlčať, že budem spolupracovať dobrovoľne… potom sa ma začali vypytovať. Chceli vedieť všetko o histórii rádu, o vzniku, a najmä o zániku. V robote mi vraj vybavili dovolenku a na moje zdesenie ma večer iba vyviezli o pár poschodí vyššie a zavreli na izbe. Mal som tam už všetko pripravené vrátane pyžamy a zubnej kefky. Rodinu som nemal, akosi som nestihol… ani na staré kolená… o to to bolo všetko jednoduchšie. Ráno sme pokračovali. Traja si neustále písali poznámky a kládli mi otázky. Trvalo to týždeň. Môžete si predstaviť, aký som bol dnes stručný, keď vtedy mi to trvalo týždeň, a aj tak som so sebou nebol spokojný! Aj tak to bolo príliš povrchné! Potom… mi ukázali hnedé dosky. Skoro som odpadol. V záhlaví bol veľký čierny orol. Pod ním nápis Strickt geheim a Spezieles Fahndungs Kommando… dolu poznámka, že spis je vedený pod krycím názvom Mysterium ferens ako prísne tajná zložka Luftwaffe a o jej otvorení môže rozhodnúť iba Hermann Göring osobne! Pečať už bola zlomená. Tristodvadsaťosem strán husto písaného textu a chceli to preložiť doslova. Skoro som sa pomiatol. Bazírovali na každom

slovíčku a chceli odo mňa aj, aby som hľadal skrytý význam niektorých slov a možné šifry. Stratil som pojem o čase. Občas ma vyviezli hore a ja som sa vyspal. Občas ma zobudili a dali mi najesť. Stále som iba čítal, prekladal a diktoval a oni iba písali a nahrávali…“

„Čo mohli vzdušné sily Nemecka chcieť od…?“

„Nič, chlapče… vzdušné sily s tým nemali nič spoločné! To ten odkundes Göring!“

„Vy ste ho poznali osobne?“

„Nie, ale po pár rokoch štúdia jeho spisov som mal pocit, že sme bratia…“

„To trvalo roky?“

„Myslíš môj únos? Nie! Tri týždne! Ale… ja som v štúdiu Göringových aktivít pokračoval aj potom… musel som! Jednoducho som musel! Zo spisu Mysterium ferens som sa dozvedel informácie, za ktoré by iný historik vraždil, a mne ich predložili doslova na podnose! Dôležité… fantastické informácie… ale to by sme sa opäť iba zaplietali…“

„Ale mňa to zaujíma…“ skúsil Krauz.

„Aha! Zaujíma? A… čo o ňom viete?“

„Že šéfoval letectvu…“

„Za starých čias by som vám dal päť mínus a bez opravného termínu, ale dnes… vás môžem akurát tak… doplniť. S letectvom a lietaním sa Göring zahrával iba cez prvú svetovú vojnu, potom mu Versaillská zmluva jeho lietadielka polámala a Nemecko nesmelo mať žiadne lietadlá, ani tanky, delá, ani žiadnu ťažkú výzbroj. Zákaz sa nevzťahoval na ľahké lietadlá, a tak tesne po prvej vojne ešte lietal ako pilot aerotaxi a poštový pilot. Lietal doma, vo Švajčiarsku, ale najviac vo Švédsku. Raz sa mu pokazila mašina a musel núdzovo pristáť. Osud to chcel, aby si vybral golfové ihrisko baróna Erika von Rosena a Göring pristál kúsok od jeho zámku Roklstat. Bol to prvý osudový zlom v jeho živote. Zoznámil sa tu so ženou… femme fatale… Karin von Kantzowou, a aj napriek tomu, že bola vydatá, okamžite si padli do oka a neskôr aj do postele a napokon sa vzali. Karin bola fanatická prívrženkyňa kultu hákového kríža a mala nepredstaviteľné sklony k mysticizmu. S ňou a s barónom von Rosen viedol Göring siahodlhé rozhovory o germánskych kultoch, o

staroindickej mytológii, a prvý raz v živote videl na vlastné oči svastiku v úplne iných farbách a začal chápať všetky súvislosti so súčasnosťou. História ho fascinovala, okamžite jej prepadol… ako mnohí z nás…“ profesor smutne zvesil hlavu, odmlčal sa a spomínal… „… ako mnohí z nás… a práve tu niekde sa zrodila jeho chamtivá fanatická vášeň vlastniť všetko, čo bolo hoci len o pol roka staršie od včerajších novín. Druhým osudovým zlomom v Göringovom živote bolo stretnutie s Hitlerom. Aj s ním si okamžite padli do oka… o posteli historické pramene taktne mlčia… ale faktom je, že vydržali spolu až do smrti, čo… bolo onedlho, ako dobre vieme! Ku koncu sa síce už iba tolerovali a obchádzali sa ako dva psy donútené žiť v jednom koterci, ale… to bolo až na konci. V dvadsiatych a tridsiatych rokoch si náramne rozumeli a spolu organizovali zrázy nacistov a plánovali svetlú budúcnosť tisícročnej ríše. Obaja boli rovnako posadnutí symbolikou, mysticizmom, kultmi a okultizmom a obaja boli poverčiví ako staré strigy. Hitler nevydal jeden jediný rozkaz bez toho, aby sa neporadil s dvorným hvezdárom, a keď sa blížilo zatmenie mesiaca či slnka, chcel vedieť, ako to bude vplývať na rýchlosť postupu jeho vojsk a kedy vyhrajú! Indiánsky medicinman mu bol milší než desať prvotriednych generálov, a presne tak aj jeho stratégia druhej vojny dopadla! Ale vráťme sa ku Göringovi… jemu Hitlerova poverčivosť iba vyhovovala. Pretože sa v starogermánskych kultoch už vyznal perfektne, vedel mu zahrať do noty a Hitler si ho naozaj obľúbil! Na začiatku tridsiatych rokov ho na jednom zhromaždení nacistov zranila polícia. Vtedy ich ešte rozháňali, vtedy ešte mohli…. Takmer zomrel, poranili mu chrbticu, ale prežil. Ostali mu trvalé následky a proti chronickej bolesti začal brať morfium. To bol koniec jeho leteckej kariéry. Stal sa závislým, začal priberať a viac ako o pripravovanú vojnu sa staral o svoje zbierky. Hitler ho zle odhadol, myslel si, že je oddaný idei víťazstva… on sa iba snažil o to svoje… keď to Hitler pochopil, bolo už neskoro. Po nástupe nacistov k moci sa Göring stal zmocnencom pre štvorročný hospodársky plán, a to bola funkcia, ktorá mu umožňovala cestovať po celej Európe. Navštívil Taliansko, Španielsko, vrátil sa do Švédska… ale namiesto bojových opevnení ho viac zaujímali múzeá a galérie. Robil si tajný zoznam, čo sa kde dá zohnať, pretože tušil, že onedlho nadíde doba,

keď bude môcť skvosty svetového umenia nielen obdivovať cez sklá vitrín, ale bude si môcť na ne aj siahnuť. Začala sa vojna. Göring sa stal šéfom Luftwaffe, ale… nie preto, že by bol vynikajúci pilot alebo geniálny stratég! Jednoducho… lietal za prvej vojny a bol Hitlerov kamoš, tak šup tam s ním! Bol to Hitlerov fatálny omyl, jeden z tých, ktorý ho priviedli až k potupnému koncu. Nemci si z Európy spravili korzo, a keď dobyli Paríž, Víťazný oblúk si bol osobne pozrieť nie iba Hitler, ale aj všadeprítomný Göring. A po prehliadke nešiel obzrieť letiská a strategické opevnenia, ale zamieril priamo do Louvru a… nakupoval! Nakupoval… viete, ako to myslím… všade, kam len wehrmacht napochodoval, vyraboval všetky významnejšie európske galérie a múzeá. Bolo toho toľko, že si zriadil vlastný vlak! Vozne boli špeciálne upravené na prevoz obrazov a sôch a v každom bola samostatná kabínka pre dvoch strážnikov. Vozne boli označené plombami HG a tieto dve písmená im zaručovali nekontrolovateľný presun do Berlína, presnejšie do Göringovho sídla Carinhall pri Berlíne," profesor sa napil a pošúchal si dlaňami líca. Odosobnil sa a Krauz videl, že je opäť vo svojom živle, že prednáša a stráca pojem o čase a priestore.

„A… teraz, vážení štude… páni… súvislosti! Prečo som vám to všetko odprednášal? Lebo sa stala zvláštna vec. Na jeseň v roku 1943 sa Spezieles Fahndungs Kommando… špeciálna pátracia skupina Hermanna Göringa… to som vám už povedal, že Göring si na vyhľadávanie umeleckých rarít zriadil vlastnú pátraciu skupinu? Nie? Tak vám to hovorím teraz! Na jeseň pri prehliadke šľachtického sídla Charmé na brehu rieky Loiry narazili úplnou náhodou na… poklad. Fantastický poklad! Sídlo bolo opustené, pretože pár mesiacov predtým našlo gestapo v ich stodole ranených parašutistov, a to vtedy znamenalo krátky proces. Všetkých postrieľali a zámoček zapečatili, lenže sídlo figurovalo na tajnom Göringovom zozname zaujímavých objektov, a tak doň napochodovalo pátracie komando. Göring si dal obzvlášť záležať na zložení svojich pátracích skupín, verboval do nich stredoškolských a vysokoškolských profesorov histórie, kováčov, tesárov a iných stavebných remeselníkov, ktorí sa vyznali v konštrukcii starých stavieb a vedeli nájsť aj skryté miestnosti a tajné chodby. Službu v pátracích komandách prijali s radosťou, lebo sa tým vyhli istej smrti na východnom fronte, a aby sa svojmu

chlebodarcovi zavďačili, pátrali s ozajstnou vervou, môžete si myslieť, ako pátrali, keď im išlo o život! Nepoznali ultrazvukové hlbinné sondy ani röntgenové žiariče, používali klasické vojenské mínohľadačky, geologické kladivá a vlastnú intuíciu. Prezreli celé sídlo Charmé a chystali sa na odchod, ale náhoda chcela, že ich zastihla búrka. Rozhodli sa prečkať noc na zámočku. Veľmi príjemné zdržanie, pretože vo Francúzsku nebolo pivnice, kde by nenašli aspoň pár fliaš unikátneho moku. Večer im už bola zima a chceli si prikúriť v kozube, ale dymil, a tak sa jeden z nich, vyučený kominár, rozhodol, že klapku opraví. Vysekal z kozuba pár kameňov a… keď sa chcel pretiahnuť prieduchom, preletel do tajnej chodby. Priviedla ich do pivnice a do tajnej miestnosti, kde našli kroniku viazanú v hrubej koži a listy také žlté a staré, že sa rozpadávali. A… zlato…“

„Kronika templárskeho rádu…“ hlesol tichučko Vašek.

„Za jedna… Vašíčku… za jedna… dám ti jednotku ako bič, alebo ťa nechám dvakrát po sebe vyhrať, vyber si!“

„Trikrát a… môžem vám oflekovať červenú stosedmu…“

„Dám si väčší flek a prehráš aj gate… ciciak… ale aby sme to dokončili… Göring šalel. Od radosti. Veliteľ komanda musel napísať podrobné hlásenie, kde a za akých okolností poklad našli, a presný zoznam zlatých artefaktov. Hlásenie tvorilo prvé strany prísne tajného spisu Mysterium ferens, preto viem o kominárovi a jeho snahe opraviť kozub. Z kroniky sa Göring dozvedel o troch zlatých cestách. Severná mu bola neprístupná. Do Anglicka sa nikdy nedostali. Južná už tiež, lebo pátranie po ostrovčekoch by bolo nepredstaviteľne náročné, a okrem toho v Stredozemnom mori križovalo loďstvo Veľkej Británie, ale Zlatá stredná cesta sa mu zdala ešte prístupná. V Európe boli ešte doma. Začali pátrať. Stopovali karavánu s pokladom z kláštora do kláštora, zo zámku na zámok, pod zámienkou, že ukrývajú nepriateľov ríše sa neštítili vraždiť mníchov a mníšky, vypaľovali a búrali múry… a o všetkom chcel mať Göring presné a promptné hlasenia. Všetky pekne chronologicky zakladal do prísne tajného spisu. Stopovali karavánu po Zlatej strednej ceste krížom cez sedem storočí a cez celú Európu až… prišli do Plzne.“

„To myslíte vážne?“

„Iste… že áno, pán Krauz! Smrteľne vážne… ako hovoríte vy! Lenže… čas hral proti nim. Pátranie trvalo vyše dvoch rokov, kým sa dostali až sem, písal sa február 1945. Veliteľ pátracieho komanda major Gerhard von Keseling požiadal oficiálnym listom o spoluprácu veliteľa plzenskej posádky obersta Karla von Majewski a šéfa gestapa majora Reinharda Fischera. List bol tiež založený v tajnom spise. Prečo mal von Keseling originál prísne utajovaného spisu so sebou v Plzni, môžeme iba hádať. Možno Göring veril, že mu originál spisu pomôže pri pátraní, možno ho Göring poprosil o ukrytie spisu mimo územia Nemecka, pretože katastrofálny pád ríše sa už blížil… presnú odpoveď som sa nikde nedočítal, ale dočítal som sa o zatknutí siedmich rehoľných sestier, z ktorých iba dve boli prepustené. Tretia, civilným menom Mária Novotná, po krutom mučení prehovorila a na následky zranení zomrela. Štyri zomreli pred ňou… na zápal slepého čreva asi nie… to si môžete domyslieť! Potom som v spise našiel záznam o zatknutí farského kostolníka. Mal dátum dvadsiateho februára 1945. Volal sa… Karel Klokner…“

Krauz sa polial slivovicou a spakruky si nemotorne utrel bradu.

„Sviňa… silná…“ snažil sa nestratiť glanc.

„Pán Krauz… a bude ešte silnejšia…“ profesor sa usmial a žmurknutím mu nenápadne naznačil, že nespadol z višne. „Výsluch Karla Kloknera bol zaznamenaný do najmenších detailov s presným časovým harmonogramom. Prekladať tie riadky bolo… mimoriadne… neprí… odporné! Naozaj odporné! Pamätám sa… zápis bol robený formou denníka… s povestnou nemeckou precíznosťou… zapisovateľ písal… dvadsiateho prvého februára, ráno osem tridsaťdva. Objekt sedí uprostred miestnosti. Zdravotný stav, dobrý. Otázka vyšetrovateľa… kam odišiel váš syn? Objekt odmieta odpovedať. Obsluha ho dva razy udrela obuškom po krku, objekt padol. Obsluha ho posadila. Otázka vyšetrovateľa… kam odišiel váš syn a prečo? Objekt opakovane odmieta odpovedať až do deväť pätnásť. Objekt bol pripútaný ku kreslu s pravou rukou vystretou na stole. Obsluha mu zasunula hrot ihly pod necht pravého ukazováka. Objekt odmieta vypovedať. Obsluha zasunula pomocou kladiva ihlu až na koniec druhého článku prsta. Objekt odmieta vypovedať…“

„Hovädá…“

„Vaško… to bola iba prvá strana!! Potom…“

„Choďte do kelu…!!“ zaprotestoval Golem.

„Choď sa vyšťať!“ poradil mu Krauz nervózne. „Pokračujte, pán profesor…“

„… potom to bolo horšie. Zapisovateľ poznačil aj také detaily, ako… otázka vyšetrovateľa… kam ste ukryli prsteň s nápisom Mysterium ferens… objekt odmieta odpovedať. Obsluha mu nožnicami na plech odstrihla malíček na ľavej nohe. Výsluch bol v tomto mieste prerušený, nakoľko objekt vykonal veľkú potrebu do nohavíc, bol prevezený do sprchy a prezlečený. Rana na nohe bola proti krvácaniu ošetrená hrsťou soli. Po prebraní objektu z bezvedomia bolo vo výsluchu pokračované o desať dvadsaťdva. Otázka vyšetrovateľa… kam ste ukryli prsteň… objekt odmieta odpovedať… obsluha mu odstrihla druhý prst na nohe…“

„Pre živého boha…!!“

„Nie, chlapci! S bohom to nemá nič spoločné. Išlo o zlato, to je oveľa mocnejšie.“

„Čo… bolo potom… myslím… po skončení výsluchu?“

„Pán Krauz… a tretia, alebo štvrtá strana vás nezaujímajú?“

„Je… to dôležité… pre moje pátranie?“

„Neviem! Dočítal som sa tam, iba ako zomiera človek bez prstov, bez uší, bez očí…“

„Kristepane!!“ zavyl Golem a naozaj odbehol na záchod.

„On nie je z oddelenia vrážd?“ spýtal sa prekvapene profesor.

„Nie!“ zašomral Vašek. „Robí na autíčkach… krádeže motorových vozidiel…“

„Tak mu porozprávam o nemeckých Hakloch… koľko ich tu po vojne pozabúdali a ako perfektne sa na nich jazdilo… to ho možno zaujme…“

„Kašlite na Hakle… čo bolo ďalej?“

„Pán Krauz… oni ho umučili na smrť. Umučili…“ profesor si nervózne prehrabal vlasy, „…je slovo, pri ktorom si normálny človek predstaví bitie a možno naťahovanie na škripec… čo som sa ja dočítal, nemá s mučením… nič spoločné! Oni ho… oni na ňom… a všetko dopodrobna zapisovali! Každé vzdychnutie, každý vyrazený zub, každý chuchvalec krvi…!! Vydržal päť dní. Nepovedal im ani dobrý deň, páni! Viete si predstaviť… aká to musí byť viera, že dá

človeku silu na päť dní!? Viete si predstaviť, čo človek zažije za päť dní!? Neviete! Ani netušíte! Nepredstaviteľné! Golemovi… či ako mu to hovoríte… sa nesmejte… aj ja som sa povracal… vtedy…“

„My sme sa mu nesmiali, pán profesor… my sme kamaráti…“

„… keď zapisovateľ písal, že obsluhe sa nepodarilo na prvý raz vypichnúť objektu oko a iba mu roztrhol viečko a zvíjal sa…“

„Aj keď som z oddelenia vrážd… pán profesor… aj tak si myslím, že stačilo…“

„Stačilo… dobre. Keď vám už stačilo, už chápete, prečo sa vás neustále vypytujem na vašu rodinu, pán Krauz?“

„Ale… to bolo gestapo… druhá svetová!!“

„Nemôžete byť taký naivný… neverím tomu…“

Krauz sklonil hlavu a snažil sa prečítať posledné riadky poznámok. Písmená sa mu zlievali a nič nevidel.

„Dokončím, ak páni dovolia…“

„Iste!“

„Akosi som sa unavil…“

„Už to bude, pán profesor…“ pohotovo sa ponúkol Vašek.

„Tááák…“ zamľaskal, „kde sme to… aha! Posledný záznam v nemeckom spise Mysterium ferens bolo rukou písané hlásenie, že výsluchom objektu Karel Klokner sa vyšetrovanie neskončilo, hoci objekt nevydržal a zomrel. V zázname sa uvádzalo, že boli zistené informácie od konfidenta gestapa, že jeho syn, tiež Karel Klokner, utiekol na východ na Moravu, alebo aj ďalej, a že spis bude dočasne zapečatený a ukrytý podľa dohovoru s Hermannom Göringom na vopred dohovorenom mieste. Major Gerhard von Keseling ostal v Plzni ešte mesiac. Východný front sa blížil a prenasledovať Kloknerovho syna si už netrúfli. Keseling nechcel vystavovať svojich mužov riziku zajatia Rusmi, a tak na Moravti vyslal gestapo. Tí zatkli a mäsiarskym spôsobom umučili jedného mnícha a kostolníka z olomouckej diecézy, a to bolo asi tak všetko, čo dokázali. Potom už rachotili kaťuše… ale blížili sa aj spojenecké vojská od západu a Keseling sa chopil rozumu a pátracie komando v Plzni rozpustil. Jeho samotného chytili amíci v rakúskom Salzburgu, keď sa vydával za bavorského obchodníka s drevom…“

„To už nemohlo byť v spise…“

„Logická úvaha, pán Krauz… logická… vysvetlím! Tieto informácie som sa nedozvedel z nemeckého spisu! Kým Keselinga identifikovali, vypočuli a… uverili… patrila už Plzeň do východného sektora. Záznamy z výsluchov nacistických pohlavárov boli utajované až do polovice šesťdesiatych rokov, potom aj vďaka profesorovi Sternmüllerovi z Princetonskej univerzity, ale hlavne vďaka rozhodnutiu amerického Kongresu boli niektoré fakty odtajnené a môj kamarát Sternmüller ma informoval. Vtedy sme už naplno spolupracovali a konzultovali sme prakticky všetky nové poznatky. Škoda, že mu zdravotný stav nedovoľoval prísť do Európy. Boli by sme s Mysteriom ferens určite pohli… aspoň o niečo bližšie, než som sa dostal sám. Aspoň ma informoval… na diaľku… čo všetko Keseling vykvákal. Amíci miesto ukrytia tajného spisu tajili, lebo už tesne po vojne nebolo žiaduce, aby sa Rusi dostali hoci iba o krôčik pred nich. V ničom. Spomeňte si na Penemünde, ako vydrbali amíci s Rusmi! Spojenectvo akosi… vyprchalo. Ale niektoré informácie ku mne prišli oneskorene. Niečo som už vedel. Už ma zatklo nové ges… prepáč Vaško, ja viem, že tvoj otec u nich robil celý život a bol to slušný človek…“

„To nič, pán profesor, o moju rodinu tu asi nejde…“

„Presne… takže ma zatkli eštébáci a musel som prekladať. Kým sa ozval profesor Sternmüller, už som veľa vecí zo spisu vedel. Videl som ho na vlastné oči!“

„Odkiaľ mala naša štátna ten spis?“

„Nikdy som sa nedozvedel!“

„Kam sa až dostali?“

„Netuším! Vykopli ma, sotva sme dokončili preklad gestapáckych záznamov.“

„Vy ste však pokračovali…“

„Na vlastnú päsť, pán Krauz… chlapče…!“

„Priplietli sa vám niekedy do cesty?“

„Nikdy!“

„Čo to znamená? Že boli pozadu, alebo pred vami?“

„Predo mnou! Bohužiaľ! Ja som nemal také možnosti!“

„Potrebujem jedno meno… aspoň jedno meno tých, čo vás väznili…“

Profesor sa hodil na operadlo a vyskočilo mu obočie.

„Nečudujem sa, že máte výsledky. Postupujete systematicky a logicky… škoda, že sme sa my dvaja nestretli v produktívnejšom veku…“

„To nie je moja chyba…“

„Iste… nemal som sa tak ponáhľať… pri pôrode…“

„Poviete mi?“

„Keď som prezradil všetko? Načo by mi bolo to ostatné? Podporučík Vávra. Stanislav Vávra. Mladý, ale rozumný. Veľmi chápavý. Rozumeli sme si. Pražák… ale… rozumný…“

„Čudné…“ pokrútil hlavou Vašek.

Krauz rýchlo písal.

„Kam sa podela kronika?“

„Göring ju ku spisu nikdy nepripojil. Keselinga poslal na východ iba so spisom. Kronika ostala v jeho tajných zbierkach. Berlín si rozdelili osloboditelia a nikto sa s ňou už nikdy nestretol. Aspoň nie taký, čo by sa s tým pochválil. Možno zhorela v troskách…“

„Kruté…“

„Veľmi! Verte mi… keď som čítal prvé strany prísne tajného spisu Mysterium ferens, velebil som nemecké vojská a ich precíznosť pri hľadaní… svitla mi nádej… asi nepochopíte… svitla mi nádej splniť si životný sen… nájsť kroniku templárskeho rádu a živé Mysterium ferens… keď som čítal posledné… vracal som…“

„Ťažko uveriť…“

„Prečo? Vracanie je prirodzený prejav odporu…“

„Myslím… ten príbeh…“

„Ako rozprávka, však, pán Krauz?“

„Ešte horšie…“

„Na záver? Máte niekto pripravený epilóg?“

„Nechám to na vás… pán profesor…“

„Na mňa! Ako… vždy! Tak ja jeden pre vás mám! Počúvajte! Tajomstvo templárskeho rádu a ich zlata bolo sedem storočí iba… bájkou… povesťou… mysterióznym preludom… až Hermann Göring mu dal reálnu podobu a výsledky jeho pátrania boli fascinujúce. Všetko písomne zaznamenal v prísne tajnom spise Mysterium ferens. Nejakou náhodou sa k spisu dostala naša štátna bezpečnosť, a tým sa stará povesť stala ozajstným problémom dnešných dní. Sme dva roky po ďalšej revolúcii a opäť zasiahla

náhoda a… vy ste tu a ja opäť prednášam a opäť je reč o templároch a ich zlate!! Jednoducho… páni… tí chlapci s červenými krížmi na štítoch stále žijú…“ nahol sa dopredu a syčal, „… chlapče… ich organizácia je tu stále, veľmajster žije a majstri strážia tajomstvo prsteňov ako diví a bojí sa ho každý! Každý! Cirkev sa ich bojí už storočia, lebo ich relikvie vykopané na ruinách Šalamúnovho chrámu by mohli odhaliť pravdu o samotnej podstate viery a postaviť ju proti jej vyznavačom a hlásateľom. Ak… pravda… niečo vykopali. To nevie s určitosťou nikto! Ale… aby eliminovali nebezpečenstvo odhalenia, sú svätuškári ochotní spojiť sa aj s diablom, len aby sa tajomstvo neprezradilo, to som si istý!! Tí druhí, čo kašlú na vieru, tí idú po tajomstve čisto zo zištných dôvodov, pár ton zlata sa môže občas hodiť… ale ich motív je rovnako silný ako tých prvých! Takže… suma sumárum… ak ste aspoň spolovice taký tvrdohlavý, ako som vás odhadol, pán Krauz… budete mať v najbližšom čase do činenia s dvoma nepriateľmi… pôjdu po vás tí, čo kríž vyznávajú a aj tí, čo ho štyridsať rokov zatracovali. Ale… jedna vec ich už veky spája… a to hlad po zlate!! Viera… ateizmus… alternatívne filozofické stanoviská… prosím! To všetko sa môže zobraziť na pozadí pátrania… ale v skutočnosti im všetkým ide iba o jedno! Dospel som k poznaniu, že tajomstvo templárov spočíva… v ich zlate! Nič viac a nič menej, iba mamon! Tony zlata, pre ktoré sa oplatí vraždiť a mučiť a upaľovať a prenasledovať a vypočúvať a…“

Hodil sa na operadlo a dychčal.

Mlčali. Prvý to nevydržal Krauz.

„Ten fragment dosky s číslom štyri… mne sa to nepozdáva! Ak je to časť truhlice, čakal by som na nej číslo osem, označenie poslednej časti Zlatej strednej cesty. Prečo číslo štyri?“

„Skláňam sa pred vaším postrehom, kolega, ale táto časť prednášky by sa už týkala detailov, ktorým som sa chcel s ohľadom na krátkosť časti vyhnúť. Ale prosím… profesor Zawadsky z Varšavy prišiel s teóriou… už som vám spomínal, že v posledných rokoch výskumu som úzko spolupracoval so Zbyškom? Nie? Tak vám to hovorím teraz… Zbyšek prišiel s teóriou, že ak Zlatú strednú cestu zdecimoval mor a nemohli pokračovať ďalej na východ, mohli sa rozhodnúť pre krízové riešenie a zlatý poklad rozdeliť na menšie časti a ukryť ich na viacerých miestach dnešnej Moravy, Poľska a u

vás. Takže aj majster číslo štyri mohol ukryť pár truhlíc, a aby dal o tom vedieť, nechal na ne vyryť svoje číslo. Zlatá stredná cesta teda nemusela skončiť na jednom mieste, ale zlato môže byť poschovávané vo viacerých úkrytoch! Zaujímavá teória… dôkazy nemáme…“

„Dôkazy…“ pokrútil hlavou Krauz.

„Aj ja mám jeden postreh, pán kolega…“ z Krauza sa na záver prednášky stal kolega, čo nemohol nepostrehnúť a nebadane sa usmial, „… keď som vám preložil výraz Aurea mediocritas… zašomrali ste mne známe meno… Horácius… ja som to počul…“

„Pripúšťam…“

„Prečo?“

„No…“ Krauz zvažoval, či môže, napokon nenašiel dôvod, prečo nie, „…na začiatku môjho pátrania som našiel jedného farára, ten mi na konci improvizovaného výsluchu pošepol niečo veľmi zaujímavé, čo som spočiatku nechápal…“

„Môžete to zopakovať?“

„Môžem… povedal mi… Qui metuens vivet, liber mihi non erit unquam…“

Golem povytiahol obočie a nechápavo pokrútil hlavoti.

„Nebude pre mňa nikdy slobodným ten, čo žije v strachu… Quintus Horácius Flaccus… napísané roku 22 pred naším letopočtom…“ zašepkal profesor.

„Ja som si našiel Horácia v knihe o antických mysliteľoch a dozvedel som sa o ňom, že jeho životným krédom bolo heslo o zlatej strednej ceste…“

„Správne, ale… s tou našou nemal nič spoločné! Bol to filozofický smer vyznačujúci sa toleranciou v názoroch a v snahe viesť dialóg namiesto radikálneho riešenia… žil tisíctristo rokov pred templármi… s nami nemá nič spoločné, ale… ten odkaz… ten odkaz… farár vám chcel dať najavo, že… Horácius vás navedie na správny smer vyšetrovania. Musíte ho ešte vyhľadať…“

„Skúsil som! Schovali ho predo mnou!“

„Kto?“

„Jeho nadriadení…“

„Takže som sa nemýlil! Idú v tom stále…“

„Idú! Teraz už viem… že idú… a už chápem aj ich motiváciu!“

„Na záver iba jedna prosba, pán Krauz… urobte mi radosť… urobte starcovi nad hrobom radosť a potvrďte, že jeho celoživotné bádanie nebolo zbytočné… neprezrádzajte nič z vašich služobných tajomstiev… ja vás o to nežiadam… viem…“ hovoril ticho a prerývane, museli čakať, kým polapil dych, „… viem… čo je to tajomstvo… nežiadam vás… iba… prikývnite… ak môžete…“

Napil sa a Krauz sa musel napiť tiež. Strašne sa mu žiadalo fajčiť.

„… meno muža… ktorého vraždu vyšetrujete… s tým klincom… je podobné menu… Karel Klokner… čo som sa dočítal v gestapáckom spise?“

„Volá sa Karol Klokner…“

Profesor zavrel oči a hlavu zatlačil do operadla.

„Vedel som, že sa mu to podarilo! Jeho syn im ušiel! Vedel som… prišli až k nám… prišiel až k vám…. vedel som… už keď som v Olomouci našiel trosky kovanej debničky a znak Mysterium ferens a označenie AMC… a číslo štyri… vedel som… že nie som ďaleko! Ďakujem vám! Najradšej by som sadol do auta s vami a išiel… kam poviete… lebo… zatiaľ sa nikto nedostal tak blízko, ako vy! Ani Göring! Ak ste mali v rukách prsteň s číslom osem… ste… už veľmi blízko. A verím, že dojdete k poznaniu… preto by som išiel s vami hoc aj na kraj sveta!!“

Opäť dychčal a snažil sa upokojiť. Vtipkovanie o mariáši ho akosi prešlo. Bol veľmi vážny.

„Ešte jedna rada na záver… nájdite toho, komu patrí! Klokner musel mať potomka, ak nie, človeka z tesnej blízkosti, ktorému bezvýhradne dôveroval. Im patrí prsteň a oni vedia, čo s ním! Vy sa o to nepokúšajte… o poklad… je to nedôstojné… pre vás… ste príliš rozumný človek na to, aby ste nectili sedemstoročnú tradíciu a pamiatku stoviek umučených… vráťte im ho… patrí… im!“

Krauz sedel a zatínal zuby. Na lícach mu poskakovali svaly. Ani Vašek, ani Golem nehovorili nič. Akosi podvedome cítili, že je to duel Krauza s profesorom, a tak robili iba štatistov s pohárikom v ruke.

„Keď sa mi dostal do rúk, pán profesor, ani som nechyroval o tonách zlata. A… úprimne povedané… aj teraz, keď už viem, o čo ide…. sa na ne môžem iba zvysoka… aby toho bolo viac! Hľadal som vraha a… teraz budem hľadať jeho vrahov… to je všetko! A ak

sa mi naskytne príležitosť… vec s prsteňom dám na pravú mieru to sľubujem… už len pre vás, pán profesor! Ani netušíte, ako ste mi… nám pomohli…“

„Netuším… ja to totiž viem…“

„… a neviem… ako sa vám odvďačím…“

„Hráte mariáš?“

„Trochu…“

„Takých mám najradšej… zajtra večer U Beránka… a prineste si veľa… zlata…“

Keď odchádzali, na kameň zabudli. Ostal položený pri schodoch.

45

Burgera pustili z nemocnice, lebo len čo utiekol hrobárovi z lopaty, už mal silácke reči. Aj primárovi sa vyhrážal žalobou za obmedzovanie osobnej slobody, ak ho okamžite nepustia. Neznášal nemocnice… čo sa dá robiť?! Rana sa pekne hojila, horúčku nemal… tak ho vykopli. Jesť mu chutilo, chodil úplne normálne a o pár dní sa zastavil aj v práci. Mayora skoro vykotilo.

„Si normálny!? Čo tu robíš!? Veď si hrdina… dopichaný hrdina… máš pol roka maródku a potom budeš až do penzie niekde v archíve robiť šéfa…!!“

„… ťa zastrelím a odsedím to, ak ma…“

„Neskáč! Fór, néé? Tak sadaj… stará vojna… o čo ide?“

„Níič… iba mi je doma smutno… čo nové?“

„Váňa s Kukym robia tú dopichanú v kuchyni… ale vyzerá to na otca… už sa aj priznal, iba dorobíme výsluchy a stopy, aby sedeli… Hanzel sa trápi s tým utopeným, čo mal zviazané ruky za chrbtom… Canis pokračuje v dovolenke, Krauz je v Tatrách s dcérkou… veď vieš, má niečo s pľúckami…“

„Viem… veď sme mu pomáhali zohnať protekciu, kde sa dalo… ozval sa?“

„Nie! Mal by sa?“

„Nie! Iba tak… sa pýtam… či nevieš, ako mu je?“

„Neviem!

„S tým klincom nehýbe nikto?“

„Veď je to vaše!“

„Myslel som… zhora…“

„Zhora!? Klinec? Prepáč… koho by to zaujímalo? Akurát riaditeľ sa pýtal, či ste už napísali nejakú správu… inak nič! Prečo!?“

„Ja nič… ja len táák… a kedy príde mladý z dovolenky?“

Mayor zalistoval v kalendári.

„Má tu vyznačené dva týždne… takže o týždeň je tu!“

„Aj ja! Ešte týždeň vydržím…“

„Edo! Neser… aspoň dva!“

„Týždeň! Vieš, ako ma to už doma serie!?“

„Ako?“

„Takto!“ Burger rozpažil.

„Iba!?“

„Že iba! Choď do…“ zastonal maród.

„A… inak?“

„V pohode… mám vychádzky… tak si obzriem mesto a… večer zaľahnem…“

„Nepreháňaj to!“

„Neprehnem ju… ešte to občas pichá… pri tom…“

„Ahoj…“

Podali si ruky a Burger vypadol. Zašiel do kancelárie. Chlapci boli vonku, a tak sa nadýchal atmosféry a aj si sadol za svoj stôl. Dobre mu to padlo. Usmieval sa. Pretočil list na kalendári a napravil poznámkový zošit, aby lícoval s hranou stola. Potom vstal a odomkol si skriňu. Na hornej polici našmátral obálku a prepočítal bankovky. Dve si vzal a založil ich do služobného preukazu. Obálku vrátil späť, skriňu zamkol a opäť sa posadil. Akosi… sa mu nechcelo von. Obálka v skrini bola taká malá poistka. Každý normálny policajt má v skrini obálku. Občas tam vloží pár bankoviek z odmeny alebo z výplaty, alebo… jednoducho taká malá poistka, o ktorej nikto nemusí nič vedieť. Ani… manželka nie.

Poobzeral sa… polial burinu v črepníku, o ktorej Richard tvrdil, že rastie iba na… kde v prdeli to rastie?… Krauz to vedel presne, a aj jej latinský názov a to stačilo… a vypadol.

Zašiel o dve ulice ďalej a zišiel po vyšľapaných schodoch do pivnice. Výčapník zajasal.

„Živý sem vchádzajú a ako mŕtvoly ich vynášajú a… ajhľa… jedna mŕtvola sem vojde a živého z nej spravíme!! Čo si dáš… životabudič? Vííítaj… stará vojna…“ a vykašlal sa na pípu a objal Burgera mokrými rukami. „Že ťa zabili… som počul…“

„Aj ja…“

Chlapi v krčme sa pootáčali k výčapu a gestami zdravili detektíva, čo vstal z mŕtvych. Nevytiahol ani jednu bankovku a už mal na stole pivo a pár poldecákov.

„Vitaj… čau… že sa ukážeš…“ hovorili chlapi jeden za druhým a Burger sa konečne cítil ako medzi svojimi.

Zasraté nemocnice… mal ich už plné zuby!

46

„Spis Mysterium ferens od Göringa našiel svoje pokračovanie na štátnej bezpečnosti. Robil na ňom Červený kapitán… ten je po smrti, a podporučík Vávra… toho zatiaľ nemáme. Červený kapitán mi chcel dať pár písomností zo spisu a mikrofilm. Kópie, čo si tajne robil. Už mi ich nedá. Jediná možnosť… chlapci… ako ich získať je dostať sa k nemu do bytu a vziať si ich.“

Golem súhlasne prikývol.

„Máš pravdu, Richarde…“

Vašek zauvažoval.

„Dnes doobeda dorobia obhliadku miesta činu a potom byt zapečatia. Neukáže sa tam ani noha…“

„Aj u nás to tak chodí…“ súhlasil Krauz.

„Golem… máš to svoje nádobíčko?“ spýtal sa potmehúdsky Vašek.

„Mám…“

„Tak… sa poďme vyspať, aby sme boli bojaschopní… večer vyrazíme…“

47

Burger prehral, ale nevadilo mu to. Do záverečnej to ešte ako-tak šlo, ale potom, čo vedúci vyprázdnil podnik a oficiálne zavrel a ostali iba štyria, sa mu pokazila karta. Desaťkorunový žolík je svinstvo, dvakrát po sebe mu ostala plná ruka a… vyplatil dvoch a vedúcemu ostal dve kilá visieť.

„Už… stačilo…“ pozrel na hodinky. Trištvrte na dve.

„Ešte jednu… a končíme…“ vedúci mu dolial.

„Stačilo… galgani… odrali by ste ma aj z gatí… čaute… viete, čo je najväčším kartárskym umením?“

„Vytiahnuť z rukáva dve esá za sebou…?“

„Nie… odísť aj s tým rukávom… a podľa možnosti aj s celou košeľou…“

Trochu si vypil. Trochu sa potácal, ale iba chvíľu. Aj tak bol šťastný. Lepšie než v tých smradľavých nemocniciach! Čerstvý vzduch mu urobil dobre. Oprel sa o zábradlie a párkrát si odpľul. Zahnal nutkanie na vracanie.

„Čau… nemáš cigu…“

Namáhavo sa obzrel.

„Dievčatko moje… ja dnes netrtkám…“

„Tak si to urob sám… debil…“

Chvíľu za ňou hľadel.

„Vykonám…“ zašomral a odrazil sa od zábradlia.

Keď prechádzal popred policajné riaditeľstvo uvedomil si, že zajtra ráno… dnes ráno… nebude mať ani na cigarety a noviny, a vlastne… ani nemal na taxík… a hore v obálke mal zálohu… tak zahol do uličky k nočnej bráne do objektu. Zazvonil a trpezlivo čakal na nočnú službu.

„Edo! Veď si maród! Čo ty tu?“

„Čau… neziap! Iba si hore vybehnem pre nejaké… maličkosti… ani ma nemusíš písať do knihy… hneď vypadnem…“

„Jasnačka… vidím… ťažká noc… čo?“

„Tam čum na televízor…“

Vyviezol sa na tretie poschodie. Na chodbe nezapálil svetlo, cestu poznal naspamäť. Zasunul kľúč a snažil sa odomknúť kanceláriu. Nešlo to. Zabohoval a skúsil to opäť. Nešlo to! Skúsil kľučku. Dvere sa otvorili. Debili! Nevedia na fajront po sebe ani zamknúť! Stále dookola im opakoval, že posledný zamyká! Akoby hrach na stenu hádzal! Vstúpil.

Dostal tvrdý úder do čela a nohy sa mu podlomili. Ako padal, narazil chrbtom na zárubňu a postrehol iba dva tiene ako sa mihli popri ňom a… potom už omdlel. Posledné, čo mu prebleslo mysľou bolo, že ak bude mať šťastie, skončí v nemocnici…

48

O pol hodiny neskôr Golem zasunul úzky šperhák do zámky a jemne ním poposúval hore a dolu. Nešlo to, pomohol mu tenkou planžetou a zámka cvakla. Každé auto sa tak dalo otvoriť. Aj byt. Dvere sa pomaly pohli. Rýchlo vošli, zavreli a načúvali. Všade bolo ticho.

„Môžeme…“ zašepkal Vašek.

Krauz rozsvietil baterku. Všetci sa mykli.

„Nodoboha…!“

„Všimol si niekto pečatidlo a pásku?“ spýtal sa Krauz.

Mlčali.

„Tak nás predbehli…“

Cez byt sa nedalo prejsť. Všetko, čo bolo v skriniach a v zásuvkách, bolo na koberci.

„Padáme…“

Vycúvali z bytu, opatrne späť prilepili papierovú pásku a byt bol opäť policajne zapečatený a nedotknutý.

Prebehli námestím a dychčiac od únavy a vypätia sa pozatvárali v aute.

„Pri obhliadke miesta činu sa u nás taký bordel nerobí…“ dychčal Krauz.

„Ani u nás…“ čudoval sa Vašek.

„Predbehli nás…“

„Ale kto? Kto stojí proti nám!?“ dychčal Golem.

„Ty si si sedel na ušiach, keď sa profesor namáhal!?“

„Ja sa na to…“

„To nám nepomôže… máme ešte jednu šancu… Letné sídlo… mal som sa tam s ním dnes v noci stretnúť…“

„Ja viem… kde to je! Je to lesnícka chata susedného poľovníckeho združenia… párkrát som sa tam už… bol som tam na koncoročnom vyhodnotení ochranárskych aktivít spolku…“

„Vaško… aj keby ste tam varili perník… je mi to jedno… švihajme… kým je ešte čas…“

Čas bežal.

Krauz sa pozrel na hodinky a zistil, že sú skoro tri… a dôkazov nikde!

Nočná služba na policajnom riaditeľstve pozrela na hodinky a zistila, že sú skoro tri… a Burgera nikde!

Sylvia prikryla dcéru, pozrela na hodinky a zistila, že sú skoro tri… a manžela nikde!

Aj chlapci v aute pred sanatóriom sa pozreli na hodinky.

49

Burgera previezli do nemocnice. Nikomu sa nevyhrážal podaním trestného oznámenia za obmedzovanie osobnej slobody… lebo bol stále v bezvedomí. O hodinu sa na pracovisko dostavil vedúci oddelenia vrážd, riaditeľ kriminálky, šéf zabezpečenia objektov a… najvyšší šéf, riaditeľ polície mesta.

Chlapík sa potil. Naozaj bolo dusno, ale jemu obzvlášť. Stáť v kancelárii riaditeľa polície celého mesta a vysvetľovať prúser takého kalibru… no dosť nepríjemná situácia!

„Prišiel asi o druhej…“

„Asi!?“

„Asi… ani nie, pán riaditeľ… presne o druhej…“

„Má maródku… prečo ste ho vpustili!?“

„On… si chcel z kancelárie niečo vziať…“

„Čo!?“

„Nepovedal… a že hneď vypadne…“

„Prečo nie je napísaný v knihe nočných vstupov do objektu!?“

„Lebo… mi povedal, že nevstupuje… že si chce… iba niečo vziať… aby som ho ani nepísal…“

„Človeče!!“

„Podpráporčík Makovec…“

„Makovec!! Veď na to tam tú knihu máte!!“

„Pán riaditeľ! Mám ju tam! Je tam!“

Riaditeľ zaťal zuby a zúfalo zazrel na šéfa zabezpečenia objektov. Pokrčil ramenami. Riaditeľ pokračoval vo výsluchu.

„Ako ste ho našli…?“

„On… Burger… nechodil… tak som sa vyviezol výťahom… a našiel som ho ležať medzi dverami…“

„A?“

„Volal som sanitku a šéfa… tedáá… veliteľa zabezpečenia objektov…“

„Koľko bolo hodín?“

„Presne tri…“

„Hodinu máte chlapa v objekte, a on vám vôbec nechýba!? Aj keď vám povedal, že hneď vypadne!?“

„Nóó…“

Riaditeľ si zopol ruky pod bradou a privrel oči.

„V poriadku… môžete ísť… ostatné doriešime s vaším nadriadeným…“

„Vykonám… pán riaditeľ! Ani som s ním nehýbal, iba som sa presvedčil, či dýcha, lebo v kurze nás učili, že lepšie je nehýbať… ak dýcha…“

„Dobre… ste spravili… môžete ísť…“

„Aj ja si myslím, že som nič zlé nespravil! Tých dvoch som odpísal… išiel som za Edom… zavolal som sanitku… inak… sa počas mojej služby nič zvláštne nestalo, súdr… pán riaditeľ!! Tak ja idem…“

„Stojte!! Čo ste odpísali… koho ste odpísali!?“

„Tých dvoch pred ním… tých som zapísal, a keď ma pri odchode zdravili, tak som ich aj odpísal… podľa predpisu…“

„Kristepane!!! Koho?!“

„No… tam to máte… v knihe nočných vstupov… tí dvaja, čo prišli pred Burgerom…“

Riaditeľ sa zahľadel do knihy, pretože si ju nechal predložiť na kontrolu a celá rozďavená ležala pred ním. Všimol si dva posledné riadky. Čítal nahlas.

„Poručík Novák a poručík Novotný… vstup o jedna štyridsaťpäť…“

„Presne!“ zajasal podpráporčík.

„Prišli tesne pred Burgerom! Prečo prišli? Prečo ste ich vpustili?“ skúsil opatrene riaditeľ.

„Lebo… mi povedali, že autičkári majú dnes akciu, že idú chytať nočných zlodejov a že prišli z okresu na výpomoc… že sa majú hlásiť na treťom poschodí u šéfa autičkárov…“

Riaditeľ polície preniesol pohľad na riaditeľa kriminálky.

„Nič o tom neviem! Naši chlapci dnes nemali žiadnu hlásenú akciu… nič sme v noci nerobili… veď tu ani nikto z nich nie je!“

Riaditeľ polície sa zahľadel na neboráka na koberci.

„Ale… mali služobné preukazy a… ochotne, bez pýtania mi ich ukázali a nadiktovali mená a… ja ich všetkých z okresov osobne nepoznám…“

„Ako dlho po nich prišiel Burger?“

„Pár minút… štvrťhodinku…“

„Kedy odišli?“

„Hneď!“

„Ako dlho po Burgerovom príchode?!!“

„Chvíľu po ňom… pár minút…“

„Tak… už môžete odísť… vezmite si knihu nočných vstupov a píšte… všetkých… odteraz!!“

„Vykonám… pán riaditeľ!“

Prevzal knihu a naozaj natešený vypadol.

Šéfovia ostali sami. Prvý sa ozval Mayor.

„Otvorili Krauzovu skriňu. Na zem položili pár spisov z hornej police… viac nestihli… potom ich asi vyrušil…“

„Ako… otvorili?“

„Čistá práca… planžetári… ani škrabanček na zámke…“

„Krauz robí na tej lebke s klincom, však?“

„Áno, pán riaditeľ!“

„Už… som mal pre ten klinec dva nepríjemné telefonáty z ministerstva. Chcú na kontrolu spis a… nenápadne mi navrhli, aby sme vyšetrovanie už ukončili. Páchateľ neznámy… s odstupom času…“

„Niet čo kontrolovať. Krauz odišiel na dovolenku a Burger bol stále v nemocnici, zatiaľ nenapísali žiadne hlásenie o stave vyšetrovania. V spise je iba pár nepodstatných záznamov z pitvy a z obhliadky miesta nálezu…“

„Asi… nie sú až také nepodstatné…“

Za dverami sa ozval šramot a tiché zaklopanie.

„Ďalej!“ zahulákal riaditeľ polície.

Vošiel Kuky.

„Pán riaditeľ… poručík Kukučka!“

„Pohov! Nepanáčkuj mi tu! Čo je, Kuky?“

„Nič, iba som chcel šéf… pánovi Mayorovi zahlásiť, že už sme skoro všetci hore a prišli aj technici… môžeme sa do toho pustiť?“

„Počkajte ma… už idem…“ kývol mu Mayor a Kuky vypadol.

„S čím začnete?“ chcel vedieť riaditeľ polície.

„Poprášime celú kanceláriu, ale… asi mali rukavice. Potom vystriedame nočnú službu a zoberieme ho na identikit, aby nám ich nakreslil. Vonku máme dve kamery, skúsime pozrieť, či nezachytíme ich príchodovú a odchodovú trasu a typ a značku vozidla…“

„Výborne! Choďte už! Nezdržujte sa!“

Mayor vybehol, akoby naozaj horelo.

Riaditeľ polície a riaditeľ kriminálky osameli.

„Aj… ja som už mal telefonát…“ priznal sa potichu šéf kriminálky.

Jeho nadriadený siahol do zásuvky a vybral hrubý zoznam policajtov celého mesta. Nalistoval si kriminálku a prelistoval všetky okresy. Žiadneho Nováka ani Novotného nenašiel.

„Myslel som si to!“ nasrdene vložil zoznam späť do zásuvky.

Chvíľu mlčali.

„Sú… to oni?“ spýtal sa šéf kriminálky.

„Kto iný?“ odpovedal mu ticho nadriadený a potom si podoprel bradu. „Do čoho zase ten zasran vopchal nos?“

„Iba… lebka s klincom…“

„Asi nie iba lebka s klincom… vieš, koho som včera stretol na ministerstve? Ožvoldu…“

„Ožv… Stana?“

„Stana!“

„Čo tam…?“

„Pracuje! Na úseku legislatívy… zatiaľ…“

„Preboha! Tá sviňa…“

„A vyškieral sa, akože nič! Bude ich viac! V najbližšom čase ich príde viac… s tým počítaj! A nečuduj sa! Veď už aj ty máš jedného…“

„Canis je v pohode…“

„Všetci sú odrazu v pohode…“

„Čo im môže záležať na sedem rokov starej mŕtvole?“

„To by si mal zistiť čím skôr! Krauza treba stiahnuť z dovolenky!“

„Neblbni! Ostáva mu ešte týždeň… a má choré decko!“

„Tak… neviem… rob, čo uznáš za vhodné!“

„Pošlem chlapov do nemocnice… ešte nevieme, čo je s Edom…“

„To v každom prípade… a zariaď pár chlapov, aby ho strážili… keby niečo…“

„Ty… čakáš niečo?“

„Nečakám nič… iba pre istotu!“

Riaditeľ kriminálky vstal a namáhavo odišiel. Začínať pracovný deň ráno o štvrtej bolo rovnako nepríjemné, ako nechať si vŕtať zub o ôsmej… čo ho dnes naozaj čakalo.

50

Uprostred noci Vašek odbočil na krajnicu a pustil húkajúcich hasičov.

„Idú… naším smerom… zvláštne…“ zašomral a odbočil za nimi na poľnú cestu. Vnorili sa do lesa a prešli pár kilometrov v úplnej tme. Na čistinke ich oslnila žiara. Z Letného sídla už trčali iba rohové koly a pahreba svietila nespočetným množstvom uhlíkov. Iba kopa žeravých sutín. Hasiči striekali na okolité borovice, lebo oheň sa začal nebezpečne šíriť do lesa. Nefúkal vietor a oheň už mali skoro pod kontrolou. Jeden z požiarnikov si ich všimol a dobehol k nim.

„Čo tu robíte!!? Okamžite vypadnite!! Idú sem ďalšie vozy… zavadziate!! Čo ste zač!?“ bol nervózny.

„Zablúdili sme, ideme na žúr… na chatu Májka…“

„Májka!! Ja to tu ani nepoznám… bohvie, kde je Májka… ale tadiaľto sa tam určite nedostanete… otočte to a vypadnite z lesa!!! A… dávajte pozor na našich… už sa sem valí päť vozov…!“

„Už ideme… prepáčte… môžeme nejako pomôcť?“

„Len to nie! Choďte preč… už aj!“

Už aj odišli.

Začalo svitať. Zaliezli do podkrovia.

„Kým vám poviem dobrú noc… poviem vám ešte niečo…“

Vašek si odhryzol z obloženej žemle a Krauz položil pištoľ na nočný stolík.

„… tie spisy, čo ti Červený kapitán sľúbil, Riško, museli byť setsakra dôležité, keď pre ne zabíjali a lašovali na mieste činu a podpálili celú chatu… setsakra… vám hovorím ja, chlapci moji! Až mi je ľúto, že mi pozajtra končí dovolenka… mohli sme to dotiahnuť do konca…“ Golem zazíval a otrčil im zadok.

Otrčili si zadky navzájom.

„Uvidíme zajtra…“ zašomral Vašek.
„Času máme…“ skúsil Golem.
„Veď nehorí…“ zašepkal Krauz a usmial sa.

51

Prišiel aj riaditeľ kriminálky. Informácia o Stanislavovi Ožvoldovi, svini, čo sa za starých čias neštítila zbierať informácie o kolegoch a používať ich na machinácie, vydierania a manipulovanie s ľuďmi, toho času pracovníkovi ministerstva na úseku legislatívy, ho pohla k činnosti. Činil sa tak, že si za Burgerom zašiel osobne. Mayor sedel na posteli pri nohách a nevyspatý Canis fajčil na balkóne. Kuky mu utieral pot z čela. Burgerovi… Canisa mal sto chutí nakopať…

„Kto iný to mohol spraviť!?“ zašepkal Kuky a fľochol na balkón. Canis sa tváril, že fajčí a má plné uši dymu.

„Svine…“ pokračoval Kuky a opäť fľochol na balkón.

„Počujem… debilko…“ ozvalo sa z balkóna.

Zasiahol Mayor.

„Ivan… vydržíš do dvanástej a na obed ťa… vystriedame…“

„Jasnačka…“

„Je schopný?“ spýtal sa riaditeľ a pohľadom ukázal na Burgera.

„Ani nie…“

Burger sa usmieval ako blbeček z pomocnej školy.

„Usmieva sa ako blbeček z pomocnej školy…“ skonštatoval Kuky.

„To robí tá kvapačka… bohvie, čo im do toho mixujú…“

Vošiel lekár.

„Ešte ste tu!?“

„Veď sme len teraz prišli… ja som jeho nadriadený… Alexander Mayor… vedúc…“

„Pán major, ani vaša hodnosť vás neoprávňuje… aj ja som bol na vojne, viem, že major je major, ale my tu ľudí liečime a snažíme sa a… vy nám prekážate… bez urážky…“

„Len sme chceli vedieť…“

„Nič to nie je, pán major! Lebka nie je prasknutá, nikde to netečie, srdce pracuje normálne, už sme s pacientom hovorili, je orientovaný, pamätá si všetko… stredne ťažký otras mozgu… o týždeň je fit… a pôjde domov…“

„Dva dni…“ zastonal zorientovaný pacient. Ani utišujúce prostriedky v kvapačke nedokázali utlmiť hrôzu z týždenného pobytu v nemocnici.

„Už reaguje!“ zajasal riaditeľ kriminálky. Nahol sa bližšie.

„Edo… počuješ ma!? Edo! To som ja… videl… si ich…?“

„Videl… som iba tiene…“

„Čo si tam robil?“ prebral iniciatívu Mayor.

„Bol som… sa trochu prevetrať po nočnom meste… nemôžem spať… trochu som hral…“

„Prehral si!“

„Trochu…“

„Koľko?“

„Trochu všetko…“

„A… išiel si si doplniť zásoby!“

„Presne! Nechcel som sa zdržiavať… iba… doplniť zásoby, aby som mal ráno na noviny a cigarety, a chcel som hneď vypadnúť! Na chodbe som ani nezasvietil, aby som nebol nápadný… nemohol som odomknúť kanceláriu, nešlo to, a… potom som stlačil kľučku… viac si nepamätám. Bola tma! Iba… dva alebo tri tiene prebehli popri mne…“

„Tak to by stačilo!!“ prerušil výsluch doktor.

Vypadli.

Canis ostal na stráži.

52

Vstali pred obedom. Adélka bola v práci… lebo nie každý môže mať to šťastie a užívať si slasti dovolenky… a decká boli u starých rodičov, takže mohli lumpačiť, odkedy sa im otvorili viečka.

„Navrhujem zakončiť tohtoročnú dovolenku na rybníku Pongrác… minulý rok som tam chytil to hovädo…“

„Pod krk, Golem? To bol porybný…“

„Nie! Ten sa zamiešal až potom, ale pamätáte si na toho kapra… meter osem a devätnásť kíl…“

„To bol ten porybný…“

„Richard… ty si dnes ešte väčší čvirik, než včera večer…“

Vašek sa nezapájal, iba sa na nich rehotal. Rožok rozmočený v kakau prskal na obrus a dusil sa ako na svadobnej hostine.

„A ty blbej Moraváku… máš držať stranu mne, a nie jemu, cizákovi, ty…“ bublal Golem na Vaškovu adresu, a pretože už mal dôvod, otvoril fľaštičku čírej Vizovickej.

„Nech žije dovolenka!“ povedali dovolenkári a štrngli si.

„Na oddych!“ zaznel druhý prípitok.

„Na nás!“ zaznel tretí.

„Na ryby!“ zaznel štvrtý.

„Ja… by som to nevzdával…“ zaznel piaty a chlapi ho zabili pohľadmi.

Chvíľu oddychovali. Prestali sa smiať.

„Richard… ty chceš…“

„Iba… som si myslel… máme ešte dva dni…“

Golem otvoril okno a domácemu podal kľučku.

„Riško… tak povedz nejakú myšlienku…“ snažil sa zahovoriť ďalšie technické faux pas.

„Noo…“

Nepovedal nič. Iba si pošúchal svrbiace strnisko.

„Ak sa rozhodneme pokračovať v krasojazde… ja… by som… niečo vedel…“ zatváril sa skromne Vašek a prehltol posledné sústo.

„Čujme!!“ zajasal Krauz.

„Ja… spravíme si skúšku správnosti… či sme sa včera nemýlili. Golem, podaj mi telefón… nie!!! Ty nie… Richard, radšej ty…“

Krauz vstal a priniesol mu domáci aparát. Šnúru zakopol pod stôl, aby na ňu Golem ani nevidel.

Vašek vytočil číslo.

„Čau… Nosek… ja! Nííč… nechcem… nič… iba… ste mali pred dvoma dňami vraždu v Olomouci… nóó… ten mäsiar… na námestí… v byte… nóó… to je ono! Chcem sa spýtať… vieš… jedna moja známa tu od nás bude zapojená do dedičského konania a volala mi… vieš, ako to chodí so známymi… presne… stále otravujú… sa chcem spýtať… kto tam robil obhliadku? Ty!? No… veď preto ti volám… že si ju robil… aj ste prezreli zásuvky a tak, hľadali ste niečo v byte…“

Odmlčal sa. Prikyvoval.

„Nie! Myslím zásuvky v obývačke… ide jej o papiere k bytu, nájomnú zmluvu a podobne…“

Opäť sa odmlčal.

„To som nevedel!! Od štátnej!? Boha jeho!!“

Stíchol a počúval.

„Tak díky! Nie! Nebudem do toho rýpať… ako hovoríš… nech sa obráti na brata, ten je univerzálny dedič… ja s tým nechcem mať nič, a ani teba nebude otravovať, to sľubujem! Díky! Čau!“

Vašek položil.

„Naši iba odfotografovali miesto činu, poprášili to a zapečatili byt. Nič nerozhádzali a nič nehľadali. Už na druhý deň sa po okrese roznieslo, že bol bývalý štátniar a že to bola asi poprava. Aj brat tak vypovedal, lebo v rodine nemali žiadne ťahanice a v podniku neboli nikomu dlžní a nikto ich nevydieral. Žiadny rozumný motív na vraždu. Hovoril som s vyšetrovateľom, čo ten prípad robí, je to kamoš…“

„Takže ten bordel, čo sme tam v noci našli, nebola policajná robota…“

„Presne, ako hovoríš, Richard…“

„Nenašli nič a presunuli sa na Letné sídlo, nič nenašli ani tam a radšej chatu podpálili, aby ani náhodný zvedavec po nich nič nenašiel…“

„Barták mal pravdu… žijú a idú po zlate ako Nero po slanine…“

Krauz zložil hlavu do dlaní. Golem ho sústrastne objal. Richard zaskučal.

„Aúú… mám opálené plecia… Golem… ale díky za súdržnosť… tak poďme na ten Pongrác, možno porybný za ten rok pribral…“

Golem si tľapol do dlaní.

„A… je môj, chlapci! Dnes to bude sumec dva metre tridsať a kilá vám neprezradím, tie si odvážite sami… a jedu!!“ vstal a hlavou rozbil lampu. Črepiny ostali zaseknuté v drôtenom úplete.

„To… si Adélka ani nevšimne…“ ubezpečil ich Golem a pre istotu sa ešte posadil. Ale opatrne. Poškrabal sa na temene.

Vašek zmietol pár omrviniek a drobných črepín zo stola a Krauz ho poočku sledoval.

„Alebo… by sme ešte mohli skúsiť…“

„Máš lepší flek?“ ožil Golem.

„Ja…“ Vašek vzhliadol a oči sa im stretli. Krauz neuhol. Tušil, čo príde, „… by som… mohol zavolať otcovmu priateľovi… kolegovi…“

Golem tresol do stola. Keď pochytali všetky poháre, Vašek ho milo napomenul.

„Drbe ti!! Aj po tvojom odchode tu budeme chcieť bývať ako slušná rodina! Seď a nehýb sa… teraz!“

„Klídek…“ zašomral Krauz. Čakal, čo kamoš vymyslí.

„Otec… kým zomrel… mi povedal… že… ak budem potrebovať… v Prahe… je jeho kolega… mám mu zavolať a pomôže mi. Najlepší kamarát na svete. Prežili spolu… to je… vlastne jedno! Najlepší kamarát! Využil som ho iba raz… keď som sa chcel dostať z Brna sem za ženou a išlo to až neuveriteľne hladko… možno by vedel o…“

Krauz sklonil hlavu. Golem si vzdychol.

„A sumec je v prdeli… ako vás tak počúvam…“

„Vašku, čo mu povieš?“

„Riško, musíme si vymyslieť legendu.“

„Oni nie sú blbí… na hocičo ti neskočí…“

„Tak uvažuj… me… Golem!! Aj ty!“

Mykol sa a rozlial dva krajné poháriky.

Krauz zachytil aspoň fľašu. Zmrazili ho pohľadmi.

„Už budem ticho… a idem do toho s vami… aby ste neskučali… chudáčik môj sumec…“

53

„Súdruh generál…“

Generál odstúpil od okna a strnulo si sadol, akoby ho vyrušil pri niečom nedôstojnom. Pritom iba obdivoval scenériu veľhôr.

„Počúvam…“

„Chcem podať hlásenie…“ pobočník stál pred stolom a v rukách zvieral tvrdé dosky.

„Počúvam…“

„Teodor odovzdal odkaz Červenému kapitánovi…“

„Problémy?“

„Žiadne… všetko prebehlo bez problémov… iba na miestnej polícii sa rozšírili fámy, že bol bývalý eštébák a že je to pomsta…“

„Hlupáci…“

„Iste, súdruh generál! Ak by sme mali trochu viac času a… bývalé možnosti… pripravili by sme im aj motív… ako vždy… alebo by ho vôbec nenašli, ale za súčasného stavu…“

„Viem, improvizujeme… zatiaľ… improvizujeme…“

„Presne!“

„Akcia dva levy?“

„Bez úspechu! Náhoda…“

„To nemyslíte vážne!! Náhoda je predsa vždy na našej strane, nie!?“

„Bola… ale… tentoraz…“

„Čo sa stalo?“

„Vošli pod krytím a prezreli dva horné regály…“

„Poličky… prosím vás…!!“

„Prepáčte… poličky… potom vošiel jeho kolega… Burger…“

„Nemožné! Bol v nemocnici…“

„Informácie sa nám zdržali… medzitým ho pustili… bol v meste na kartách a zastavil sa v kancelárii po peniaze, lebo prehral… to

sme už preverili a je to pravda. Spätne sa nám informácie potvrdzujú prakticky so stopercentnou spoľahlivosťou, ale aktuálne informácie získavame stále ťažšie a ťažšie…“

„Viem! Vydržať! Aj to sa zmení… pokračujte…“

„Prekvapil ich a museli ho spacifikovať…“

„Je mŕtvy?“

„Nie! Našťastie som použil starých osvedčených… nepodliehajúcich pachu krvi…“

„Prosím vás! Ušetrite ma teatrálnych výrazov…“

„Prepáčte, súdruh generál! Jednoducho, ešte žije!“

„A… objekt?“

„Čakám na pokyn, pán generál! Zatiaľ sme ho lokalizovali v Holešove. Vydali ste rozkaz, že nás bude viesť, tak som Teodora stiahol a prebralo ho druhé oddelenie. Dnes o jedenásť päťdesiattri bol z pevnej linky registrovanej na meno Václav Nosek zachytený hovor do Prahy súdruhovi Glotovi. Záznam hovoru nemáme… viete sám, že odposluchy už nemôžeme robiť sami a… aj túto informáciu sme získali iba vďaka starým kontaktom…“

„Viem!!“ zastonal a prudko vstal. Odhrnul záclonu a sťažka dýchal. Snažil sa upokojiť pohľadom na zasnežené štíty.

Vedel, že pracujú v kritických podmienkach, že sa mu sieť rozpadá pod rukami, že ľudia odmietajú spolupracovať, že stratil akékoľvek technické vybavenie, že zrádzajú najvernejší, že…

Ale ešte je tu!

„Kedy to bolo?“ spýtal sa pevným hlasom a ani sa neodvrátil.

„O jedenásť päťdesiattri…“

Pozrel na hodinky.

„Majú štyri hodiny náskok! Robte rýchlo, čo vám poviem! Aktivizujte Teodora a pošlite ho tam! Viete, kto je to Glot?“

„Samozrejme, ja…“

„Viete prd! Poslali sme ho do parlamentu a… keď sa uchytil, odmietol spoluprácu! Vykašlal sa na starých kolegov! Odmieta poslušnosť, lebo si myslí, že sa ešte môže polepšiť a že národ mu odpustí!! A nové strany prijmú…!

Naivný blbec! Ale… je to posledný styčný dôstojník pre starú skupinu Spirituál! Pozná posledného zo štvorice, čo sa zúčastnil výsluchu Karola Kloknera! Pozná Vávru! Voltér… Alexander

Stříbro je po smrti, Červený kapitán je po Teodorovom odkaze paralyzovaný, Teodor je našťastie ešte náš a Vávra… pozná celý Göringov spis a… všetky podrobnosti!! A ešte žije! Prečo si myslíte, že volali Glota!? Náhodou!? Nie! Nosekov otec s Glotom dlhé roky pracovali v jednej kancelárii! Mimoriadne úderná dvojica! Mimoriadne priateľský vzťah! Glot im určite prezradil Vávru! Nesmú sa stretnúť! Tento kontakt nemali nikdy zistiť!! Robte rýchlo! Pošlite tam Teodora! Vieme, kde je Vávra!?“

„Vieme, súdruh generál! Po tom, čo mu amputovali nohu a vyoperovali polovicu pľúc, sa stiahol na Sázavu na chatu, ktorú trvalo obýva… neaktivizuje sa a v podstate je neškodný… invalid… žije sám, iba občas ho navštevuje dcéra… dám vytiahnuť jeho zložku…“

Generál sa konečne obzrel. Sálala z neho istota a mrazivý pokoj.

„Kašlite na zložku! Rýchlo tam pošlite Teodora… čas je to jediné, čo nám môže zlomiť krk!!“

54

„Času máme habadej! Kam sa tak ženiete!? Toto je osemdesiata tretia krčma, čo sme minuli, chlapci… ak ma chcete naštvať a vyhladovať… ste na najlepšej ceste…“ Golem sa zvíjal na zadnom sedadle a smutným pohľadom odprevádzal miznúcu reklamu na najlepší guláš v kraji.

„Žďár nad Sázavou… sedemnásť kilometrov… už sme tam…“ prečítal vodič Vašek a spokojne sa usmial.

„Zastav mu… lebo nás pohryzie… času máme naozaj dosť… ja platím!“

„Riško!! Odteraz si môj najlepší kamoš! Ak bude treba, zachránim ti aj život… za toto… čo si teraz spravil!“ Golem ho odzadu objal a Richard skoro omdlel.

Dali si guláš pre pocestných a bolo toho akurát! Golem si pridal palacinky s pistáciovou polevou a Krauz už banoval, že sa prsil s platením. Napokon sa nejako poskladali a bol aj vlk sýty aj Krauzove úspory celé… skoro celé! „Ale… tu sme skončili, páni! Tu sa už podľa mapy jazdiť nedá…“ zaprotestoval vodič a vystúpil z auta.

Cesta viedla dolu k rieke a strácala sa v lese. Na dohľad ani jedna chata.

„Musíme sa vrátiť do dediny a spýtať sa…“ pripustil Krauz, lebo poľné cesty na mape neboli. Poskladal ju a odhodil na zadné sedadlo.

Na zákrute zarachotil traktor. Prišiel až k nim a zastal, lebo mu blokovali cestu. Vodič rozhodil rukami akože… no, čo je!… a nervóznym gestom im naznačil, aby uhli nabok. Vystúpil aj Golem a pomaly podišiel ku traktoru. Vodič prestal rozhadzovať rukami a opatrne otvoril dvierka. Ešte stihol skontrolovať, či má kľuku od traktora po ruke.

„Dobrý deň… pán vodič…“ Krauz sa zľakol, že si Golem od traktoristu vypýta vodičák, ale ten sa iba milo usmial, „… zablúdili sme. Hľadáme chatovú osadu… Vašku!! Ako to bolo!?“

„Blažka…!“

„… nóó… chatová osada Blažka…“

„Páni… to ste odbočili moc skoro! Musíte sa vrátiť na hlavnú a ešte asi dva kiláčiky po prúde a až tam bude odbočka k rieke. Na križovatke doľava, lebo ak odbočíte doprava, budete sa vracať proti prúdu…“

„Díky… a nehnevajte sa…“

„Aké tam hneváme… našinec rád pomôže…“

Cúvol aj traktorista aj oni a nejako sa pomestili. Išli podľa inštrukcií a našli drevenú ošarpanú tabuľu s kedysi honosným nápisom BLAŽENA, chatková oblasť Posázavie.

„Tak nie Blažka, ale Blažena…“

„To máte fuk, teraz ešte číslo šesťdesiatdva, alebo tmavomodré priečelie s bielymi špárami…“ navigoval Vašek.

Chaty boli porozhadzované kdekade od brehu rieky až pod les a Vašek iba žasol.

„Vraj chatová oblasť… u nás niektorí nemajú také rodinné domy, ako tu chaty… čo robí stavebný úrad!?“

„Postav, čo chceš, dostaneš pokutu päťtisíc korún, do obálky dáš desať a ako bonus ti k tomu vydáme kolaudačné rozhodnutie… tak fungujú stavebné úrady… aj u nás…“

Jazdili obchádzkovou rýchlosťou, šomrali a obdivovali, čo si slušní ľudia z poctivo našetrených peňazí môžu dovoliť.

„Päťdesiatosem a koniec,“ skonštatoval Vašek na konci cesty. „Musíme ísť až pod les tou poslednou uličkou…“

Vávrova chata bola posledná v rade a bočný plot sa skoro dotýkal prvých stromov. Slnko zaliezlo za vrcholky vysokých smrekov, ale do západu bolo ešte ďaleko. Nikde nikoho, ani pes neštekol.

„Ja by som cúvol a nechal auto tam medzi stromami…“ radil Krauz.

Vašek poslúchol. Prešli sa kúsok peši. Na bráničke žiadna menovka a ani zvonček. Krauz siahol na kľučku. Chlpatý obor vyštartoval spoza radu ozdobných tuji, zúrivo zabrechal a oprel sa labami o bráničku. S Krauzom si pozerali do očí. Všetci traja cúvli.

„Vašku… myslel som, že najväčší pes v strednej Európe je Nero… toto musí byť jeho starší brat… a môžeš sa hanbiť… tento je podstatne lepšie živený…“

Pes zoskočil a ostal stáť kúsok od plota. Evidentne čakal na pokyn majiteľa, alebo na prvý chybný pohyb votrelcov. Vrčal, ceril zuby a z kútikov úst mu kvapkalo.

„Evidentne očakáva večeru… choď prvý… Golem…“ Krauz ustúpil a rozpačito sa porozhliadol.

Otvorilo sa okno a šedivá hlava vykukla spod záclonky.

„Ak ste zablúdili, stačí sa vrátiť po poľnej ceste dolu k rieke, potom pol kilometra proti prúdu a doprava… o pár minút ste na hlavnej…“ a hlava zmizla za záclonkou.

„Nezablúdili sme… hľadáme pána Vávru…“

Hlava sa vrátila do okna.

„Odkiaľ… viete moje meno? Vlastne… to je jedno… nič nepredávam, nič nechcem kúpiť a návštevy neprijímam, zbohom!“ ďalší pokus o únik pod záclonou.

„Od pána Glota…“

Ďalší návrat do okna. Vávra si ich premeriaval na vzdialenosť predzáhradky a zvažoval možnosti.

„To… bude nejaký omyl… nepoznám žiadneho Gota…“

„Glot, pán Vávra… Glot… pracoval s mojím otcom… ja sa volám Václav Nosek… mladší…“

„Nehulákaj! Počkajte, kým si nasadím nohu… a nedotýkajte sa bráničky… Nero! Miesto!“ pes okamžite cúvol a ľahol si na rohožku.

„Tak predsa len je to tvoj pes, Vašku! Počul si to meno? Skús ho pohladkať…“ šepkal Krauz.

„Určite! Domáci sa ho raz pokúsil kopnúť a teraz si ide nasadiť nohu a… ja ho mám pohladkať… hovädo ozrutné… zubaté…“ šepkal Vašek a ostatní sa uchechtávali.

Muž vyšiel a podopieral sa barlou. Kríval na pravú nohu. Pes sa tmolil pri ňom a zavadzal mu.

„Čo chcete?“ vyštekol domáci.

„Radi by sme s vami hovorili…“

Muž dokríval až k nim a pokynul rukou, aby pristúpili. Bránička im siahala po bradu.

„Ako ste našli Glota?“

„Môj otec ma s ním pred smrťou… zoznámil… dalo by sa povedať… so slovami, že ak budem potrebovať pomoc, mám sa na neho s dôverou obrátiť…“

„Ty potrebuješ pomoc? Čo si vyviedol?“

„Nič… iba sme vás chceli poprosiť o… radu… alebo tak nejako…“

Muž si ho skúmavo prezeral. Potom si premeral ostatných.

„Naši?“

„Všetci traja…“ prikývol Vašek.

„K nohe…“ pes sa mykol a okamžite zaujal nacvičenú polohu, „… sadni! Ľahni!“ muž otvoril bráničku. „Môžete pokojne prejsť…“

Prešli nepokojne a neustále sa obzerali. Pes ich celú cestu sledoval a evidentne čakal iba na povel… trhaj! Nezaznel a pes bol veľmi sklamaný.

Domáci sa vo dverách otočil a vyštekol: Voľno! A pes sa rozbehol po záhrade.

„Máte… temperamentného ochrancu…“ Krauz sa snažil nadviazať kontakt.

„Ani nie! Je ešte mladý a blbý… ten pred ním! To bol zabijak! Škoda ho… musel som ho dať utratiť…“

„Bol zúrivý?“

„No… nadšený nebol… tak poďte ďalej! Prejdeme dozadu na terasu… nasledujte ma!“

Prešli cez chatu a zadným vchodom na obrovskú zasklenú terasu. Prekrásna zimná záhrada s množstvom kaktusov a sukulentov. Krauz zastal a v úžase vyvaľoval oči. Domáci si to všimol.

„Kaktusár?“

„Iba teoretik… tamten Ferocactus… je unikátny… a tá Euphorbia v rohu… o chvíľu vám nadvihne strop…“

„Milo ste ma prekvapili, mladý muž! Dnes sa už nikomu nechce prplať s presnými názvami… tiežodborníci kupujú kaktusy štýlom… chcel by som hentamto chlpaté v rohu… hrôza!“

Mávol rukou a sadli si. Prvé ľady boli prelomené. Domáci sa už nemračil. Pri dosadaní do kresla mu tvárou preblesol bolestný kŕč. Okamžite si zapálil a vystrel nohu.

„Môžeme aj my…?“

„Iste…“ domáci im podal druhý popolník. Skúmavo hľadel na Vaška.

„Si Nosek… to sa nedá zaprieť… celý otec… tak spustite, čo vás ku mne privádza?“

„To ja…“ ujal sa slova Krauz.

Začal tým, ako našli muža s klincom v hlave…

„Takže… vy ste policajt?“

„Áno! Vašek vám povedal…“

„Váš preukaz!“

Krauz mu ho ukázal.

„Do ruky!“

„To sa nesmie!“

„Správne! Dobrá odpoveď! Koniec skúšky… teraz mi ho podajte!“

Krauz nemal inú možnosť. Aj Červený kapitán bol taký. Všetci boli takí… Domáci otvoril preukaz a skúmavo prezrel vnútro. Vytiahol aj celuloidové puzdro s fotografiou.

„V poriadku! Používaný služobný preukaz vyzerá zvnútra inak než falzifikát vystavený iba na jednu akciu… to si zapamätajte! Decká! Máte magnetofón?“

„Nie!“

„A odposluch?“

„Nie!“

„Ak áno, nájdem ho!“

„Nie, nemáme…“

„V poriadku… počúvam!“

Krauz pokračoval. Domáci fajčil jednu od druhej, ale nie od nervozity. Keď sa Krauz dostal k výsluchu farára Janetku, Vávra spozornel…

„Ako… sa volal?“

„Dôstojný pán Janetka…“

„Pokračujte…“

Krauz z taktických dôvodov preskočil výsluch pani Mariky a fakt, že mu niečo dala. Nemohol sa zbaviť pocitu, že by mal hrať opatrne…

„… našli sme si konzultanta… odborníka, najlepšieho…“

Keď po prvý raz spomenul spis Mysterium ferens, Vávra nevedel skryť prekvapenie. Keď Krauz povedal krycie meno Červený kapitán, domáci sa prudko vystrel v kresle, a keď mu Krauz prezradil, ako Milučký pred pár dňami dopadol, Vávra zastonal.

„Preboha živého… už sa to začína znova…“

Krauz pomaly dokončil. Hovoril dlho a nešetril ani vlastnými postrehmi a pracovnými verziami.. Keď zaznela posledná veta, slnko už zapadlo a v skleníku ostalo ticho a šero. Hodnú chvíľu nikto nič nepovedal.

„Podáte mi tamtú petrolejovú lampu? Môžete ju aj zapáliť. Ďakujem. V lete nepoužívam elektrinu…“

„Kam ju mám dať?“

„Sem… na stôl. Takže… ste našli starého profesora Bartáka…“ zašepkal Vávra.

„Nechcel som menovať nikoho… ale našli!“

„A… keď ste išli za mnou… kontrolovali ste sa?“

„Ja stále a aj sme zablúdili a vracali sa. Vzadu to bolo čisté…“

„Len aby… chlapci moji… len aby… takže moje meno vám povedal Barták…“

Krauz prikývol.

„…a kontakt na mňa vám dal Glot…“

Krauz prikývol.

„Vie ešte niekto, že ste išli za mnou?“

„Určite nie!“

„Za Glotom ste boli osobne, alebo…“

„Telefonovali sme…“

„Tak… určite áno…“

„Vy myslíte…“

„Samozrejme! Bez odpočúvania telefónov sa žiadna sieť nedá dlhodobo udržať a ochrániť… preto u mňa žiadny nenájdete…“

„Ale… veď už sú dva roky mimo hry!“

„Nie sú, pán Krauz, ale presviedčať vás nebudem! Čo odo mňa chcete?“

„Vyšetrujem vraždu Karola Kloknera a… skoro pred očami mi zabili páchateľa… hľadám spolupáchateľov, poprípade svedkov, ktorí by celú vec dosvedčili a boli ochotní vypovedať pred vyšetrovateľom, aby som mohol prípad hrdzavého klinca uzavrieť.“

Vávra na neho neveriaco civel a potom sa z ničoho nič rozosmial. Predpažil.

„Máte putá?“

„Nie!“ zdúpnel Krauz.

„Škoda! Ani slušného zatknutia sa na staré kolená nedočkám!“

„Zatk… vy…“

„Pán Krauz! Nečumte tak na mňa! Naozaj si myslíte, že sme tam celé dni iba počúvali Slobodnú Európu a hrali karty!?“

„Aj… vy?“ neveril Krauz.

Vávra sa iba škeril. Akosi… im prestával byť sympatický…

„Vy debilné decká! Nikdy ste sa o spise Mysterium ferens nemali dozvedieť! Janetka sa zbláznil, keď vám ukázal cestu… alebo musel mať veľmi silnú motiváciu. To, ako ste potom postupovali, je pozoruhodné, a ak zabudneme na faktor náhody, veľmi cieľavedomé a presné. Aj Barták bola dobrá trefa… aspoň už chápete celú genézu. A ja… odo mňa očakávate… že tomu dám korunku a zamávam vám z Antona na pozdrav, čo?“

„Ja… my…“

„S kým od nás ste ešte hovorili? Tie informácie musel pustiť niekto zo štátnej…“

„Nemôžem…“

„A odo mňa očakávate, že môžem…?!“

Krauz rýchlo uvažoval. Niečo za niečo.

„Raninec…“

„Ááále! Pozrime ho! Keď sme operovali v Našom Meste, výborne sa s ním spolupracovalo! Mal perfektnú znalosť pomerov, ozaj macher. Ako ste ho donútili vypovedať?“

„Nevypovedal, iba mi niečo naznačil.“

„Takže nevypovedal, iba spieval! Už je mŕtvy?“

„Odišiel do cudziny.“

„Takže iba dočasne živý… no dobre! Ak sa rozhodol zaspievať, musel mať aj on dosť dobrý dôvod! Ale… mne akosi stále chýba…“

„A… čo takto svedomie…“

„Pán Krauz, ešte raz poviete takú somarinu a vyhodím vás…“

„Beriem späť! A… čo takto… obyčajná… úplne obyčajná solidarita s mojím remeslom. Sám musíte uznať, že som sa už dostal

dosť ďaleko a… či sa dnes niečo dozviem, alebo nie… pôjdem ďalej…“

„Tvrdohlavý, mladý, blbý, ale… presvedčivý… pokračujte…“

„… opäť nájdem Janetku a aj ostatných a budem ich všetkých obchádzať stále dookola, kým nenájdem škáročku…“

„Nebudete! Zastavia vás skôr, než si myslíte… už teraz na tom pracujú…“

„Aspoň sa pokúsim…“

Chvíľu mlčali.

„Nemôžete ma donútiť…“

„To je pravda!“ prikývol Krauz. „Kvôli tomu sme ani neprišli!“

„Nie? Takže tento drobec je tu iba náhodou?“

„Je tu iba zo zvedavosti…“

„Zo zveda…!“ schuti sa zasmial. „Občas ste podarení… chlapci…“

Všetci zmĺkli. Domáci pokrčil prázdny balíček cigariet a prosebne sa zahľadel na parapet. Vašek vstal a podal mu nový. Vávra si zapálil. Za tú chvíľu, čo spolu hovorili, vyfajčil aspoň päť. Každú do polovice.

„Mne… to už môže byť vlastne jedno… lekári mi vzali polovicu pľúc a nohu pod kolenom. Vraj… ak neprestanem fajčiť, prídem aj o druhú a potom zomriem. Ako keby oni nie! Už… to asi nebude dlho trvať…“

„To mi je ľúto…“

„Nie je… ale dobre sa to počúva… poviem vám iba časť toho, čo môžem… Barták mal pravdu! Vo všetkom, čo vám povedal! Bol… je to mimoriadne múdry človek, som rád, že ešte žije a že sa mu darí! Originál Göringovho spisu Mysterium ferens bol nájdený po vojne pri demolačných prácach v Plzni. Smola spočívala v tom, že o ulicu ďalej a o pár dní neskôr bol podobným spôsobom objavený archív gestapa a Göringov spis bol zamiešaný medzi ostatné. Spis ako spis. Prednosť mali tie, kde sa uvádzali mená konfidentov, s tými si bolo treba vybaviť účty najprv, všetko ostatné malo po vojne čas. My sme vznikli až v štyridsiatom ôsmom. Od mája štyridsaťpäť pracovala iba hospodárska kriminálna služba, zameraná na čierny obchod, ktorý začal po vojne prekvitať. Až na jar štyridsaťosem sa vnútropolitická situácia vyvinula tak, že bolo treba chrániť nový štát pred vnútorným

nepriateľom a vznikla Štátna bezpečnosť ako súčasť novobudovaného Zboru národnej bezpečnosti. Hovorím vám to preto, aby ste chápali, že hoci nám na stole ležal… poklad nepredstaviteľnej hodnoty, my sme mali inú robotu a iné priority, a tak sme sa k spisu dostali až začiatkom päťdesiatych rokov. Archív gestapa nám prekladali obyčajní nemčinári, a ten, čo dostal Göringov prísne tajný spis, rýchlo pochopil, že tu ide o niečo väčšie a upozornil nadriadených. Potrebovali sme nielen excelentného nemčinára, ale aj historika, a tip padol na profesora Bartáka. Veľmi nám pomohol. Aj… my jemu… nechali sme ho žiť a rýpať sa v starých knihách. Občas sme ho skontrolovali, či nás príliš nepredbieha, ale… nepredbiehal. Zo spisu sme zistili, že starý Karel Klokner bol už po smrti. Začali sme hľadať mníšky a zistili sme, že… bohužiaľ tiež. Všetky… aj tie, čo gestapo prepustilo… v prvej polovici päťdesiatych rokov… už všetky… bola taká doba!! Čo čumíte! Bola taká doba!! Vystopovali sme aj konfidenta gestapa, čo vyčmuchal Kloknerovho syna na Morave… bohužiaľ, dostal trest smrti a aj ho vykonali. Za druhej vojny bol až príliš aktívny. Stáli sme na mŕtvom bode…“

„Doslova…“ neodpustil si Krauz.

„… a pátranie po Kloknerovi sa komplikovalo. Neexistovala presná evidencia obyvateľov, vojna prehádzala celé rodiny, všade niekto chýbal a stále prichádzali noví… zabudnutí z koncentrákov, z nemocníc, z cudzineckých légií… zovšadiaľ. Napokon sme našli piatich, ktorí by vekom zodpovedali. Boli rozptýlení po celej republike a len sledovať ich si vyžadovalo obrovské množstvo ľudí a techniky. Napokon… pomohla náhoda. Vybudovali sme sieť informátorov medzi farármi a cirkevnými hodnostármi… neviete si predstaviť, aké svinstvá vyplávali na povrch… sú ešte horší, než za čias inkvizície… jeden na druhého… áále…“ hodil rukou a zmĺkol. Nikto mu neprotirečil. „Chúďatká ovečky! Jeden sa fakt činil. Dostal krycie meno Svätopluk. Dnes je to známa osobnosť, a tak nebudem…“

„Biskup Ján Jastrab…“ pomohol mu Krauz.

„No nazdar! Toto máte odkiaľ!? Aha… Raninec bol pri tom… vtedy… tak dobre! Jastrab! Jeho kolega a kamarát zo seminára dôstojný pán Janetka sa mu v slabej chvíli vyspovedal, že už roky

ukrýva človeka, čo vie o veľkom tajomstve a už nevládze niesť tú ťarchu… a Jastrab ho nabonzoval styčnému dôstojníkovi. Dostal vtedy za to tritisíc korún odmeny zo štátnej kasy a bez problémov ju prevzal. Ak s ním náhodou budete, že ho pozdravujem, a pripomeňte mu číslo trinásť nula nula deväť… on už bude vedieť, prečo! Informácia išla k nám do centrály v Prahe a až sme nadskočili, keď sme sa dozvedeli meno ukrývaného muža. Kostolník Karol Klokner. Urobiť z Karla Karola bolo dosť priehľadné a ani to od nich nebolo príliš duchaplné, ale inak ho ukryli perfektne. Nemal pas, nikdy nikam necestoval, nemal doklady, nikdy ho nikto nekontroloval, nemal vodičské oprávnenie, nemal konto v banke… jednoducho perfektne ukrytý uprostred davu! Okamžite sme aktivizovali celú špeciálnu skupinu pod názvom Sp…“ stíchol.

„Spirituál…“

„… tak potom vám už môžem povedať aj meno mojej milenky v sedemdesiatom treťom a ste komplet informovaní! Boha vášho! A to som si naivne myslel, že naše múry sú nepriestrelné a… pozrite… stačí pár uvrešťaných bláznov na Václaváku a je po organizácii!“

„Bol tam celý národ…“

„Ja nie! Mal som inú robotu… serióznu! Áále… radšej ma neondejte… štáb sme dočasne presťahovali do Nášho Mesta a od vašich kolegov sme prevzali celú agentúrnu sieť. Nemohli sme ich úplne odstaviť, lebo sme potrebovali ich kontakty, a tak sme spolupracovali… bohužiaľ… ako teraz vidím, bola to chyba! Začalo dlhodobé sledovanie a analýza získaných správ. Trvalo to roky, nesmeli sme sa pomýliť a ani nič urýchliť. Do siete sa nám zaplietlo pár agentov zahraničných rozviedok a postupne sme ich museli… odstrániť. To nás príšerne zdržiavalo. Príprava konečnej fázy musela byť precízna, potrebovali sme nielen Kloknera, ale aj relikviu…“ stíchol.

„Náramok, alebo niečo také…“

„Správne, pán Krauz! Naozaj viete všetko! Bol to náramok! Malo byť na ňom načmárané miesto uloženia zlatého pokladu. Tí dvaja tvorili jednotu a dostať iba polovicu znamenalo vlastne nedostať nič! Napokon sme ho zatkli… ale… chybička sa votrela… v deň zatknutia sa nám na tri hodiny stratil! Práve v tú osudnú noc!! Náramok sme nenašli…“

„Ale… Kloknera áno…“

„Áno… vypočúvali sme ho, ale nič sme z neho nedostali…“ prehodil ledabolo Vávra.

Krauz sa nadýchol a pevne zovrel operadla kresla.

„A… potom?“

„Akcia sa skončila neúspechom… nikdy sme nič nenašli…“

„Myslel som… čo sa stalo s Kloknerom… potom…“

Vávra váhal. Spomenul si, ako Krauz začal svoj príbeh.

„Viete… veď ste ho našli….“

„Našli a… bol som aj na pitve… okrem klinca v hlave mal aj rozdrvené prsty na nohách a na konci prstov stopy po ihlách a… mäkké časti sme už nenašli, odhnili, takže čo sa stalo s očami, ušami…“

„Držte hubu!!“

Za dverami zaštekal pes. Rozštekal sa ako besný.

55

Mayor stál uprostred kancelárie a nechápavo krútil hlavou. Technici sa balili a ťažké kufre s náradím odnášali ku dverám, aby nezavadzali.

„Šéfe… ani ťuk…“

„Dvaja alebo traja muži a… nenechali ani omrvinku?“

„Nič! Vôbec nič! Pracovali v rukaviciach a boli to profíci. Ani na zámkoch nenechali žiadnu stopu, ani škrabnutie.“

„Do…“ Mayor iba bezmocne krútil hlavou. „Bol niekto na operačnom pozrieť tie kamery?“

„Ja…“ priznal sa Kuky.

„A?“

„Sú vysoko, majú za úlohu monitorovať celú ulicu a našu nočnú bránu berú iba okrajovo. Na monitore sú vidieť iba dve siluety, ako idú dovnútra a o dvadsať minút von. Prešli po chodníku a zahli za roh. Záznam je čiernobiely, ani farbu oblečenia nemáme…“

„Tak načo je nám taká technika!?“

„Keby nás napadli amerikánci, aby operačný videl, že po ulici idú tanky…“

„Strč si tie svoje debilné fóriky…“ znechutene ho napomenul Mayor.

„Fakt debilné… amerikánci sú už dva roky s nami…“ neodpustil si Váňa.

„Čo s tým?“ Hanzel ukázal na spisy porozkladané po zemi.

„Prineste handru, očistíme ich od argentorátu a dáme mu ich späť do skrine… a ja ju zapečatím… keď sa vráti z dovolenky, komisionálne ju otvoríme a skontroluje si obsah…“

Na prahu dverí zastal malý mužíček.

„Dobré ráno… či noc… som major Kolesár z inšpekcie ministra vnútra…“

„No nazdar…“ zaúpel Hanzel.

„Nazdar, páni! Informovali ma, že tu došlo k vlámaniu do kancelárie oddelenia vrážd a do skrine dôstojníka… Krajca… začínam vyšetrovanie…“

„Krauza, pán kolega, Krauza a… poďte radšej ku mne, kým tu upraceme…“ ujal sa ho Mayor a všetci ho za to velebili.

„Pes jeden,“ zastonal Tlstý Váňa, keď sa musel zohnúť, „on si niekde užíva na dovolenke a my aby sme mu tu čistili skriňu…“

A tým to bolo uzavreté.

56

„Nero! Ruhe!“ zareval domáci a pes okamžite stíchol.

„Asi sa to nepočúva príliš dobre…“

„Čo vlastne chcete, pán Krauz?“

„Aby ste našli v sebe toľko odvahy a išli so mnou a dobrovoľne…“

„Kecy!“ Vávra mával rukou a pomasíroval si nohu. „Aj keby ste ma prinútili, aj tak z toho nič nebude! Beriem neustále sedatíva, proti bolesti… je to, akoby som bol v jednom kuse naklepaný… aj treťotriedny obhajca by moje priznanie na súde rozbil ako nič! Ešte… ma chcete vypočúvať, pán kolega?“

„Nie som váš kolega…“

„Vaša chyba…“

„Aspoň… mi povedzte, kto bol ešte v skupine Spirituál. Za kým by som mohol…“

„To už je za hranicou mojej ochoty… a aj trpezlivosti, páni…“

„Čoho sa bojíte? Vy už… nemáte čo stratiť…“

„Ale ešte stále žijem a… myslím… aj na zajtrajšok…“

„Aj ja to robím… práve preto by sa niektoré staré veci mali upratať… dať tomu všetkému zmysel…“

„Neskúšajte na mňa vaše verbálne ekvilibristické kúsky, prosím vás! Mňa nerozplačete! Ale potvrdím vám, čo už viete… Voltér, teda Alexander Stříbro a ja, sme boli najstarší členovia, stáli sme pri zrode našej… povedané dnešnými slovami… firmy… Voltér už dávno zomrel, infarkt… vraj! Kým žil, šéfoval nám a práve on udržiaval najtesnejší kontakt so Svätoplukom. Červený kapitán prišiel až neskôr… mladý, ale schopný… veľmi schopný… mimoriadne schopný… všetkého, by som povedal! Potom prišiel tvoj otec, Václav Nosek…“

Vašek sa napol ako struna a skoro odlomil operadlo.

„… a pribrali sme aj Glota…“ Vávra si nemohol nevšimnúť Vaškovu reakciu.

„Otec… nie…“

„Ááále… čo je s tebou, mladý muž? Ty si o tom nevedel?“

„Otec… nemohol…“ vyjachtal Vašek.

„Ále mohol! Hádam si nemyslíš, že mal iba funkciu strúhača ceruziek!? A… pri niektorých akciách preukázal mimoriadnu… aktivitu…“

„Ty sviňa!“ zreval obor a skôr, než ho stihol Krauz zastaviť, ocitol sa pri Vávrovi. Stál tesne pri jeho kresle a iba zúrivo zatínal päste. Vávra mu hľadel do rozkroku, potom pomaly, pomaličky zodvihol pohľad k pupku, na prsia, až skončil pri očiach. Golem sa nad ním týčil ako hora a čumel dolu na svoju obeť v odhodlaní roztrhnúť parazita na polovicu.

„Ále… pozrimeže, ako sa nám zvedavec vyfarbil… aj ma udrieš, alebo zvolíme pištole…“ Vávra sa nechutne, ale naozaj nebojácne zazubil.

„Golem… nechaj…“ poprosil ho Krauz. Počkal, kým si sadne. „To… ste naozaj nemuseli…“

„Dobre… tak podrobnosti o Vaškovom otcovi vynechám! Bol tam s nami aj…“

Kdesi na boku pri sklenej stene sa ozvalo slabé cinknutie, akoby do skla narazil kamienok a odskočil späť. Golem si sadol dosť nepohodlne a vrtel sa. Snažil sa napraviť si podložku pod zadkom. Vašek privrel oči a snažil sa predýchať vzrušenie. Správa o jeho otcovi ho šokovala. Jediný Krauz videl, ako Vávrovi trhlo hlavou a polovica z nej sa oddelila. Odletela k stene. Celé telo mu nadskočilo a prevalilo sa cez operadlo. Krauz vyvalil oči a pol sekundy nereagoval. Potom sa mykol ku Golemovi.

„Strie…“

Ozvalo sa ďalšie cinknutie a okolo ucha mu zasvišťalo. Za hlavou mu explodoval črepník a s rachotom sa zvalil na zem.

„… ľajú! K zemi!“ dokončil Krauz a prevalil sa na bok. Spadol aj s kreslom. Golema zdrapol za nohavicu a trhol ňou. Ozvala sa spŕška cinknutí a črepníky na náprotivnej stene s rachotom popadali. Celá tabuľa skla sa vysypala dnu a podlahu pokryli črepiny, posúvajúce sa k dverám mľandravo ako puk po rozmočenom ľade.

„Vaško… k zemíííí!“ zreval Krauz, ale nedokončil, lebo ho privalilo stotridsať kilogramov živej váhy.

Vaško nelenil a prikrčil sa pod parapet. Pes zavyl a spustil dávku štekotu. Neprestával. Ďalší cinkot a petrolejová lampa na stole podskočila. Celý stôl okamžite vzbĺkol a horiaca láva stiekla Krauzovi na nohy.

„Kur…“ zavyl a začal sa metať.

Golem strhol z kresla kožušinu a hodil ju na Krauza. Pobúchal a kryl sa pred ďalšou spŕškou. Plamene zmizli. Krauz si pritlačil kožušinu a napriek bolesti sa snažil odplaziť do bezpečia. Kam… to netušil. Z nohavíc sa mu stále dymilo. Vysypali sa aj ostatné sklá. Črepníky s kaktusmi padali ako podťaté. Nastalo božie dopustenie. Všade lietali črepy a omietka. Nikto nepočul streľbu, iba syčiace strely. Odrážali sa od stien a bubnovali po nábytku. Krauz sa plazil do chodbičky. Pod lakťami mu škrípali črepiny. Snažil sa ani jednu nevzpriečiť, aby sa neporezal. Odzadu na neho funel Golem. Vašek bol zablokovaný pod parapetom a vzmáhajúce sa plamene mu odrezali ústupovú cestu.

„Nepočujem streľbu!“ zasyčal Golem, keď dopadol vedľa Krauza do chodbičky.

„Tlmiče!“ zastonal Krauz a pošúchal si dymiace nohavice.

„Vašek?“

„Ostal tam… kurva…“

„Máš pištoľ?“

„Tu je… ale čo s ňou!? Vonku je tma…“

„Chcelo by to pár výstrelov na výstrahu…“

Vonku sa ozvala krátka dávka zo samopalu.

„Škorpík…“

„Alebo hákáčko…“

Ďalšia krátka dávka. Cvengotanie v zimnej záhrade prestalo. Potom dve dávky a dlhšie dve. Vonku sa strhla prestrelka. Niekto bolestne zareval. V skleníku sa už nič ani len nepohlo.

„Kam to… pália!?“

„Golem… serme na to, kam pália… treba vytiahnuť Vaš…“

Vynoril sa z dymu a dopadol medzi nich. Golemovi vrazil lakťom do zubov. Obaja ho za odmenu pobúchali po chrbte. Ani nie tak od radosti, skôr preto, že dymil.

Ozvala sa ďalšia rapotavá dávka a les niesol ozvenu údolím rieky ako zosilňovač.

„Kto to… kam to…?“ jachtal prekvapený Vašek, lebo k nim už nedolietla ani jedna guľka.

Ovanul ich žiar z chodby. Chata začínala horieť. Plamene duneli po vysušenom dreve a dym sa valil na všetky strany.

„Rýchlo… von!“

Krauz vstal a prebehol do prednej miestnosti. Nelenili a prikrčení ho nasledovali. Krauz otvoril dvere a zaslintané tesáky mu minuli rozkrok iba o vlások. Vykopol a prudko pribuchol.

„Hovädo… on nás nepustí…“ Krauz znalecky ohodnotil výkon domáceho maznáčika, chrbtom sa zaprel do dverí a všetkým bolo jasné, že sú v pasci.

57

„Súdruh generál… prepáčte, že ruším…“ muž sa postavil pred stôl a vystrel sa ako podriadený čakajúci na zaslúžený trest.

Generál vzhliadol od spisu a aj napriek pokročilej nočnej… veľmi skorej rannej hodine sa milo usmial.

„Nové správy?“ zložil si okuliare, a keď postrehol pobočníkov výraz tváre, zvážnel.

„Nové…“

„Počúvam…“

„Máme… ťažké straty…“

Generál pomaly vstal a zahľadel sa von tmavým oknom.

„Pokračujte…“ oprel sa o okenný rám a sklonil hlavu.

„Akcia Vávra sa skončila katastrofálne… napadli nás… štyria vyradení… aj Teodor… iba jeden prežil…“

„Telá našich?“

„Odniesli. Náš muž sa vrátil, nenašiel už v lese vôbec nič…“

„Objekt?“

„Zhorel v chate… od petrolejovej lampy sa zapálila celá chata… požiar sa šíril príliš rýchlo… nemohli to stihnúť…“

„Videl náš muž telá?“

„Nie, ale…“

Generál sa obzrel a zdĺhavo sa zahľadel na spis na stole.

58

„Majst… ujo Machata… a uvidím ho vôbec niekedy?“

„Martuška… je na dovolenke… ako ho máme odtiaľ dotiahnuť? Okrem toho… chceme, aby našiel on nás, a nie my jeho… tak musíš byť trpezlivá…“

„A… prežije to? Sme schopní ho ochrániť?“

„Sme! Neboj sa! Je príliš dôležitý, než aby sme ho nechali napospas tým hyenám… neboj sa… naši sa o neho postarajú…“

„Dokedy to ešte…“

„Dlho… srdiečko… oni sa tak ľahko nevzdajú…“

59

„Mám nápad!“

„Ale rýchlo, vole, už sa mi topia nechty…!“

Krauz prebehol k prednému oknu a opatrne ho otvoril. Nesklamal sa. Zaslintaná papuľa besnela od zúrivosti a skoro skončila vnútri. Krauz si vyzliekol košeľu a skrkval ju do gule.

„Golem… rýchlo… keď ti poviem, otvoríš okno a potom ho rýchlo zavrieš…“

„Neskočí sem, Riško, neboj… ja ho zachytím… beštiu…!“

„Nie kvôli nemu! Kvôli prievanu! Musíš okno pribuchnúť čo najrýchlejšie! Ak sem pustíme vzduch, tak zhoríme ako fakľa… pripravený?“

„No!“

„Tri… štýý…“

„Na koľko?“

„Ty hovädo! Na dva!! Tri… štýýý…ri!“

Golem otvoril okno. Krauz vrazil psovi košeľu do papule a rýchlo mykol späť. Čeľuste sklapli naprázdno a Nero sa zviezol po stene na trávnik.

„Ber ho!“ zareval Krauz a odhodil košeľu k bráničke.

Pes vyrazil a od zúrivosti zadúšal. Chňapol po košeli a rozdal si to s ňou. Golem pribuchol okno a vytrhol kľučku.

„Rýchlo… musí tu byť aj iný východ… bočné okno…“ zavelil Krauz.

Vbehli do dymu a popamäti našli kľučku na dverách. V bočnej izbe ešte dym nebol. Zaplesli za sebou dvere a teplota okamžite klesla. Aspoň dýchať mohli!

„Okno!“ zavelil Krauz.

Povyskakovali, prebehli pár metrov k bočnému plotu a… Vašek sa ho pokúsil preskočiť. Ostal visieť napichnutý na zašpicatenej

latke. Golem nelenil, zdrapol ho za koleno a prehodil ho. Krauzovi sa to páčilo, pevne sa zachytil špicov a pokrčil koleno ako barón nasadajúci na obľúbeného koňa. Golem sa zohol, zaprel sa a Krauz urobil salto ponad plot. Tí na druhej strane vstali, oprášili sa a z ničoho nič sa začali smiať.

„Ideme…“ zavelil Vašek.

„Tak švihajme!“ súhlasil Krauz.

„Kurva… a… ja?!!“

„No… podskoč… Golem… ale rýchlo, kým nepríde na fintu…“ poradil mu Vašek.

Golem podskočil. Dvojmetrový kus plota sa vyvalil a skoro ich pochoval. Krauz s Vaškom sotva odskočili. Golem ležal na plote a pevne sa držal špicov. Tí na druhej strane už neboli na druhej strane. V plote ostala diera, ktorou by s malými problémami prebehol aj pár volov, Nero úplne v pohode.

Vašek s Krauzom vyvalili oči. Išlo o to, nestratiť duchaprítomnosť!

„Vstaň… môžeš ho už pustiť… už ti neutečie… poďte sem, obaja… zodvihnúť… pričapte to späť… tu to opri… tam z tých ruží zober tú červenú šnúru… tu to zaviaž… aj tú druhú… zaviaž ju sem… pevne… a zdrháme… kým nás to hovädo zubaté nevyčmuchá…!“ Krauz vydával pokyny a chlapci kmitali jedna báseň. Od lesa už nezaznel ani výstrel.

Prebehli sa po poľnej ceste a zahli za prvé stromy. Bolo to do kopca, dychčali.

„Dobrý nápad, Riško, nechať auto bokom…“ Vaško nastúpil a stlačil spojku.

„Nie! Nerob to! Golem… von! Ideme tlačiť!“

„Ďalší dobrý nápad!“ zastonal Golem.

Vaško šoféroval a Golem tlačil. Krauz tiež… aspoň sa snažil! K rieke to bol slabý kilometer dolu svahom. Pri rieke rovinka. Vašek vystúpil a tlačil tiež. Riadil cez otvorené okno. Dotlačili sa a až na okraj chatovej osady.

„Stačí! Ak nás začujú z tohto miesta, budú si myslieť, že niekto z osadníkov štartuje pre pomoc a sme z obliga… nasadať a padáme…“

Nasadli a vypadli.

Dlho bolo icho.

„Debil… tiež mohol pestovať radšej orchidey…“ zašomral Golem na zadnom sedadle a vyťahoval si z dlane pichliače.

„Trochu opaľovacieho oleja nemáte?“ skučal Krauz na prednom sedadle a sťahujúc si nohavice kontroloval rozsah popálenín.

Jedine Vašek nehovoril nič. Celú cestu.

„Nie… spať už nejdem…“ povedal Krauz a obaja sa prekvapene obzreli.

„Nejdem… už stačilo, chlapci. Skoro ste pre mňa zhoreli! Vedia o nás, inak by tam neboli. Buď nás sledovali, alebo odpočúvajú telefóny… ale vedia o nás! Končíme! Idem sa hore pobaliť a padám… myslím, že je najvyšší čas, aby sme ich začali brať vážne…“

Všetci traja sklonili hlavy. Každý z nich už toho mal po krk.

„V noci sa mi bude lepšie kontrolovať zadok…“ dodal Krauz.

„Ja vypadnem skoro ráno…“ súhlasil Golem.

Pomohli mu s balením.

„Na…“ Vašek mu pri aute podal igelitku. Krauz nazrel. Pár klobás, polovica chleba, údený syr, fľaštička…

Krauz pokýval hlavou. Hľadel do zeme. Mal pocit viny a nemohol sa ho zbaviť.

„Golem… díky… asi si mi zachránil život… s tou kožušinou…“

„Nekecaj! To máš za ten guláš… bol fakt perfektný…“

Krauz pristúpil k Vaškovi. Konečne si pozreli do očí.

„Prepáč…“

Objali sa a potľapkali sa po chrbtoch. Dlho sa stískali. Pristúpil aj ku Golemovi. Prežil to.

Či spolu skočia na ryby aj na budúci rok, nevedel nikto z nich.

60

„Áááá… pozrimeže… keď nepríde hora k Jánošíkovi, príde Jánošík do hory… tu ho máme, dovolenkára!!“ zahulákal Váňa a vstal od kopy tlačenky, aby sa s Krauzom privítal.

Canis to využil a cestou k dverám mu kúsok šlohol.

Sotva Krauz otvoril dvere, nahrnuli sa k nemu a plieskali sa po chrbtoch a škerili sa ako v pomocnej škole.

„Aspoň si si užil? Oddýchnutý?“

„Nóó…“ rozpačito prikývol Krauz. „A… Edo?“

„Je v nemocnici…“

„Veď to pichnutie nebolo až také hlboké… nepredvídateľné komplikácie?“

„No… ono… kým si bol preč, Riško… sa to celé skomplikovalo… máš ísť za Mayorom, on ti to vysvetlí…“ ošíval sa Váňa a vrátil sa k stolu, lebo mu z raňajok začalo akosi podozrivo ubúdať.

Krauz počúval a Mayor rečnil. Dosť dlho. Nakoniec sa Mayor spýtal.

„… tak mi teraz povedz, čo mám robiť? Keby si bol na mojom mieste, nenakopal by si sa do riti?!“

„To ako… teba?“

„Nebuď sprostý… myslím to vážne! Také niečo sme na oddelení vrážd ešte nemali! Vlámačka do kancelárie! Počúvam to už týždeň na každej porade! Už aj okresy sa nám smejú! Nevieme si ustrážiť vlastné skrine…“

„A spýtal si sa ich… na porade… či aj oni bojujú s bývalými eštébákmi!?“

„Si na hlavu!? Richard… prosím ťa… naozaj ťa prosím… už aj riaditeľ kriminálky mi hovoril… aj riaditeľ polície mi hovoril… napíš záverečnú správu a jebni!!… to do archívu… nech je preboha

živého!!… už pokoj! Edo je zase v nemocnici… aspoň kvôli nemu…“

„Takže pripúšťaš, že…“

„Medzi nami, áno… nechápem, prečo ich to tak irituje, ale pripúšťam, že sa nám stále motajú pod nohy… ale nepomôžeš si! Ide to zhora… tam naše možnosti nesiahajú… Richard… politika…“

„Seriem ti na politiku! Ja som vraždár, ak niekoho zabi…“

„Na to ti zas seriem ja! Už mám toho plné zuby! Posledné slovo! Ak to do týždňa neuzavrieš, vezmem ti prípad a… dám ho… trebárs aj konskej jednotke a nech ho roznosia na kopytách…“

Krauz sa zamyslel. Potom mu vyskočilo obočie.

„Celkom… zaujímavý nápad… šééfe… hovoríš kone!? A… keby som to odniesol rovno na ministerstvo…“

„Zmízníííí!!“ zaúpel a hodil po ňom gumu.

Krauz kráčal chodbou a šomral si popod nos… takže týždeň… no… uvidíme… týždeň… veď uvidíme… chlapci…

„Čo dcéra?“ spýtal sa Canis, keď sa Krauz vrátil.

„V pohode! Týždeň som bol s nimi v liečebni, ani hotel som nemusel platiť, Milan ma ubytoval na oddelení pre lekárov, všetky vyšetrenia dopadli nad očakávanie…“

„A… ten druhý… týždeň?“ Canis povytiahol obočie.

„Bol som na rybách!“

„A chytil si…?“

„Ho… ale aspoň som sa poučil…“

„O čom?“

„O živote zvierat… v jednej železnej ohrade…“

„Takže… zoologická záhrada… hovoríš..?“

„Čistá ZOO! Videl som svine, krysy, tigre, hyeny… len leva-kráľa som… akosi prepásol… ale asi sa s ním ešte stretnem… dúfam…“

Canis pochybovačné pokrútil hlavou a otvoril okno. Zapálil si a sledoval dym, ako sa mieša s hlukom ulice.

„Vám dvom tu asi šibenká…“ zadunel Váňa s plnými ústami, „… ja tu neviem, kam skôr skočiť, a vy o zoologickej záhrade… to fakt nemáte iné na práci!?“

„Klíídek… tučino… už idem na to!“ Krauz zamieril ku skrini.

„Nie! To sa musí komisionálne! Máš tam pečať šéfa! Museli sme…“ bľabotal Váňa.

„Išiel na poradu…“ informoval ich Krauz.

„Tak potom!“

„Tak… ja zatiaľ zaskočím za Edom… kde teraz leží?“

Edove vyhrážky o podaní trestného oznámenia za obmedzovanie osobnej slobody nikto nebral vážne… už ani sestričky nie. Aby nepoburoval spolupacientov, dali ho na samotku. Aspoň mu nikto nekafral do diaľkového ovládača.

Aj zapáliť si mohli. Krauz otvoril balkónové dvere, z alobalu z fašírkovej roládky urobil popolník a pohodlne sa usadil na nepohodlnej laminátovej stoličke.

„Predstav si… iba som im povedal, že nemôžem ohnúť malíček a prstenník na pravej ruke, a… nechali ma tu celý týždeň!!“

„Debili!“ zhrozil sa Krauz.

„Že! Nepoznáš tu primára?“

„Netreba… zajtra… najneskôr pozajtra ťa aj tak vykopnú… pýtal som sa…“

„Zlatý chlapec! A… inak? Laurinka? A… Sylvia? A… dovolenka?“

Krauz rozprával. Fajčili a debatovali. Čas im utekal.

„Ty si… idiot! Čo s tým chceš robiť?“ spýtal sa Burger, keď sa dozvedel podrobnosti.

„So spisom, alebo s idiotizmom?“

„Aj, aj!“

„Na to jedno si budeš musieť zvyknúť, a to druhé…“

„Aj na to! Zvykneme si!“

„Nikdy!“

„Objektívne… ako som ťa tak počúval, tak si vypálil polovicu Českomoravského kráľovstva a každý, na koho si len okom krivo pozrel, je už mŕtvy… tak čo chceš? Kde máš svedka, ktorého by si postavil pred vyšetrovateľa?!“

„Vražda Kloknera je v prdeli… uznávam… a to ostatné?“

„Čo ostatné!? Kam si podel zdravý rozum? Chceš sa dať na dráhu starého Dobšinského a rozprávať ľuďom rozprávky o stratenom poklade niekde v horách!? Si normálny!?“

„Tak čo mám spraviť!? Sadnúť za stroj a napísať hlásenie, že s odstupom času sa nepodarilo… sa nedá… sme nedokázali… sme nemohli… a preto navrhujem založiť spis ad acta na večné veky a…“

„Amen!“

„Aj to!?“

„Aj to!! Pokojne to tam môžeš napísať a nebudeš ďaleko od pravdy!“

„Tak si mi pripomenul Janetku… nemal by on povedať to posledné amen?“

„Nenájdeš ho!“

„Prečo hovoríš v treťom páde?“

„V druhej osobe… jednotného čísla… si chcel namietnuť, nie?“

„Prečo nie v prvej osobe množného čísla? My!! Nenájdeme!! Ho!!“

„Lebo…“

„Už nehráme spolu?“

Burger mlčal.

„Vari mi nechceš povedať…!?“ zhrozil sa Krauz.

„Nie! Na mňa nemajú ako zatlačiť! A tých pár stehov… nevídali!!“

„Tak potom?“

„Zvažujem šance a mám väčší odstup než ty. A… som starší…“

„Rozumnejší…“

„Aj!“

„Ale mne to rozumovo akosi nevychádza!“

„Tak… sa nehádajme! Keď si išiel na dovolenku, prosil som ťa, aby si si oddýchol a nechal to tak… neposlúchol si ma! Teraz ťa prosím o to isté! Počkaj deň… dva… kým ma pustia a… niečo vymyslíme…“

„Aspoň že si opäť v hre!“

„Sľubuješ?“

„Sľubujem!“

61

Krauz splnil, čo sľúbil. Na Burgerovo veľké počudovanie.

V jedno preteplené ráno začal šéf oddelenia vrážd ranné rozdelenie do zamestnania trochu netradične.

„Banda, dnes príde ten nový, tak nie aby ste ho vystrašili hneď v prvý deň! Richard… ty môžeš zarýpať ako prvý, ale až zajtra, Kuky druhý pozajtra a Váňa s Hanzelom ho dorobia po víkende, jasné!?“

„Kedy príde? Už je pol ôsmej, nemá hodinky?“ šteloval sa Kuky.

„Už je v budove, ale musel ísť na personálne… začneme bez ne…“

Dvere sa rozleteli a potomok španielskych toreadorov stihol nástup skoro na sekundu.

„Čaute… sorry… musel som ísť podpísať rozkaz, inak nemám vo zvyku meškať! Pán riaditeľ…“

„Riaditeľ je ten na konci chodby, ja som vedúci oddelenia vrážd…“

„Čo nie je môže byť, môj hlas máte…“

Krauz s Burgerom si vymenili prekvapené pohľady. Váňa sa mlsne zalizol a Kuky si iba veľavravne odkašlal. Všetci sa už tešili. Ukecané zelené ucho, hotová pochúťka!

„Volám sa Jozef Fischer, ale kamaráti mi hovoria Chosé…“

„Tak si sadni… Jozef…“ načal ho Kuky. Chosé nestratil duchaprítomnosť, opatrne si uhladil aj tak pedantne ulízané uhľovočierne vlasy a palcom a ukazovákom sa uistil, že fičúrske fúziky sú na mieste.

„Posledný nájazd španielskych konkvistádorov zanechal stopy aj u vás doma, čo?“ neodolal Váňa a Mayor len ubolene vzhliadol k nebesiam. Márna jeho snaha, už ho mali na lopate.

„Od toreadora k detektívovi oddelenia vrážd… príma kariéra…“ nechcel sa dať zahanbiť Hanzel.

„Tak dosť! Ako malí chlapci… začneme! Sadni si… kde je voľné? Tam… ku Krauzovi…“

Chosé si sadol, kam mu ukázali, a chvíľu mal pocit, že sa ocitol v tmavej komore. Pozitív a negatív. Blondiak s modrými očami vedľa čiernovlasého fičúra s kreolskou pokožkou. Blondiak sa nahol a podal mu ruku.

„Krauz… Richard… kto sa prvý naserie, narastie mu na nose vred, to poznáš?“

„Poznám! Zelenáči majú ťažký život… všade… nech si len ryjú!“

„Tak drž hubu a krok. Potom ťa tu možno týždeň-dva znesieme… bohvie, čo z teba bude…?“

„O to sa ty neboj! S tebou v živote robiť nebudem… aby si sa nezafarbil…“

„Tak bude tu ticho!?“ zahulákal šéf a Chosé bol prijatý.

„Burger, Canis, Krauz! Dokedy vám to ešte bude trvať?“ Mayor pokračoval v rannej buzerácii.

„Už je to hotové! Dnes dopíšeme záver a môže to ísť do redakcie.“

„Chlapi, uvedomte si, že takú možnosť prezentovať našu robotu na verejnosti už možno nebudeme mať nikdy! Kriminalistický zborník čítajú nielen policajti, ale aj laická verejnosť. Toto je jedinečná príležitosť, ako sa zviditeľniť a dokázať tým debilom, že nie sme darmožráči a neberieme služobné platy zadarmo! Nešetrite odbornými výrazmi a zdôraznite úlohu DNA v celom prípade, jasné?“

„Jasné… hovorím ti, už je to skoro hotové, v najbližšom čísle môže článok o Ondrejovi vyjsť aj s fotografiami… bude mať bombastický názov… Beštia!“

Canis čakal potlesk. Nikto nič. Chosé sa uchechtol.

„Chlapče…“ zagánil Canis, „ešte jeden podobný prejav súhlasu a si mŕtvy muž…“

„Ticho!“ zaúradoval Mayor, „keď sme pri tom písaní… Krauz… Burger… od vás čakám ešte jedno literárne dielo…“

„Uúúž to bude…“ zaskučal Krauz a vypadli.

Museli robiť súbežne aj na prípade Beštia aj na Kloknerovi. Canis sa na porade chválil cudzím perím, lebo podstatnú časť článku o Beštii napísal Krauz, ale ak vzal do úvahy, že ostatní makali ďalej,

kým on sa prplal s klincom v lebke, bola Canisova chválenkárska reč v podstate namieste. Aj tak s tým nemal veľa práce… iba sa cez jednu nočnú nevybral do mesta, ale poctivo ju presedel pri písacom stroji!

Horšie bolo, že Mayor chcel aj druhý literárny skvost… správu o vyšetrovaní Kloknerovho prípadu, lenže… akosi… to nešlo…

„Kurva!!“ oslovil prítomných Krauz. „Ja keď niečo necítim od srdca, nie som schopný o tom písať!“

Všetci v kancelárii uznanlivo pokývali hlavami. Kým pokýval Váňa, stihol do nej vopchať chlebíček.

„S tým s tebou súhlasím!“ ozvalo sa zelené fischerovské ucho. „Ja som naposledy písal čiarky na pupček jednej blondínky… čo číselko, to čiarka… a tiež mi to nešlo, kým som si neuvedomil, že ju milujem!“

Nikto nič.

„Z celého srdca!“

„Ach táák!“ vzdychol Hanzel.

Nezasmial sa ani Váňa.

„Táák nič… ktorá je moja skriňa… vybalil by som sa…“

62

Raz ráno zazvonil telefón.

„Hanzel… oddelenie vrážd… pokiaľ vás počujem, nie je to s vami až také zlé… inak… v čom vám môžeme pomôcť…?“

„Detektív Krauz je prítomný?“

„Je, ale se… ehm… dí kúsok vedľa… nejaký odkaz?“

„Zavolám neskôr…“

Krauz sa vrátil a opláchol si ruky. Noviny hodil na Váňov stôl a práve sa chystal niečo podniknúť s nenávideným písacím strojom, keď ho oslovil Hanzel.

„Budeš mať telefón…“

„Nechcem! Videl som tie služobné tehly! Ja to vláčiť nebudem!“

„Nemusíš! Nejaký muž ti bude volať sem…“

„Čo chce?“

„Nepovedal! Že zavolá neskôr…“

„Tak nech volá… a hlasno… idem na ekonomické…“

Telefón opäť zazvonil.

„Krauz… oddelenie vrážd… nech vám sľúbili čokoľvek, ja s tým nič nespravím… ale som ochotný si vás vypočuť…“

„Poznáte ma po hlase?“

Krauza štvalo iba to, že Burger ráno vypadol na dvojdňovú služobnú cestu a teraz bol už dvesto kilometrov od neho. Mal v pláne napísať aspoň začiatok správy a o dva dni to chceli spolu skompletizovať. Teraz by ho potreboval ako soľ!

Muž volal z telefónnej búdky. Na to ho hneď upozornil, aby nestrácal čas s lustrovaním. Požiadal ho o stretnutie na… bezpečnom mieste. Slovo bezpečnom povedal dosť zvláštne. Krauz dýchal do slúchadla a ťahal čas. Závity… práve tie zaklincované, o ktorých

dúfal, že ich už nebude potrebovať… pracovali naplno. Napokon sa dohodli.

„Prečo nie hneď?“

„Ako som už povedal! Večer o deviatej za rohom budovy, kde sme sa naposledy rozišli…“ a položil.

Krauz chvíľu sedel a čumel na slúchadlo. Potom otvoril služobný preukaz a zalovil v prepážke. Vybral tenký kľúčik a vyhodil ho do vzduchu. Šikovne ho chytil a založil späť.

„O jednom mieste by som vedel…“ zašomral si.

„Chceš niečo?“ prekvapene sa spýtal Hanzel.

„Nie… nevšímaj si ma…“

„Idem von… obed máš?“

„Nie, ale skočím si do bufetu… díky…“

„Tak čau… a píš… nech už dá šéfstvo pokoj…“

Krauz si zapálil a presadol si do pohodlného kresla v rohu. Zvažoval všetky možnosti. Vstal a položil ruku na telefón. Potom si to rozmyslel. Zbehol o tri poschodia nižšie za šéfkou ekonomického odboru.

„Ak si ideš po lístky, odchádzam na poradu…“

„Nie, ale dobre ti padne vyčúrať sa… pred poradou…“

„Zas tie tvoje konšpiratívne telefonáty… rýchlo… a beriem si aj papier… akosi si mi to privolal…“

Zavolal kamarátovi s novou, agilne sa tváriacou firmou na požičiavanie áut.

„Ale platiť ti nebudem! Iba benzín!“

„Jasné! Ti šibe, Riško!? Aké platenie! Tebe vždy! Akurát… ho nesmieš nabúrať… ešte nie sú poistené…“

„To už ani ukradnuté autá nechcú poisťovať!? To čo je za podnikanie!?“

„Ty pes! Že ukradnuté!! Ty… ani sem nechoď! Hovno ti dám a môžeš sa voziť na čertovej ci…“

„Tak o štvrtej… a šampus nech je vychladený!“

„Predný zub ti vybijem a… že sa poznáme… môžeš si vybrať ktorý… ty tchor spanilý…“

Chvíľu čakal, ale šéfku ekonomického to asi naozaj chytilo, tak iba pribuchol dvere a vybehol hore.

Napísal tri strany. Samé hovadiny! Fajčil a podchvíľou pozeral na hodinky. Denná zmena sa mu už dávno tak neťahala!

O štvrtej si skočil ku kamošovi po auto. Ešte predtým… zodvihol telefón a zavolal na operačné stredisko.

„Krauz… ostávam v kancelárii po pracovnom čase… aby ste vedeli, keby niečo, nevolajte mi domov. Budem písať nejaké hlásenia… viete… staré resty…!“

Operačný dôstojník bol rád, že má aspoň jedného vraždára poruke, keby sa vyskytlo niečo neočakávané.

Chosé sa vo dverách obzrel a skúmavo si ho premeral.

„Ty… ostávaš?“

„Ani… nie…“ a Krauz dostal nápad.

„Ty… prefarbený… počúvaj… máš na večer program?“

„Jasnačka! Robím do jednej architektky… kámo… štvorky kozy a figúra jak od Mattela… dnes je to na spadnutie… poď so mnou… v ateliéri nikdy nie je sama…“

„Potom… ale dnes večer by som potreboval helfnúť… ale nechcem ťa zdržovať…“

„Si na hlavu?! Aj keď nie som prefarbený… mne to také čierne už narástlo… idem! Zavolám jej, nech dnes pokojne kreslí, a vybavím ju zajtra! O čo ide?“

Dobrá odpoveď. Krauzovi sa páčila.

„O ôsmej večer ma budeš čakať…“

Krauz zašiel na námestie pod kamenné hodiny a chvíľu postál. Kúpil si noviny a čakajúc v rade sa občas obzrel. Potom sa vmiesil do davu a nechal sa vniesť do obchodného domu. Povozil sa po pohyblivých schodoch a vystriedal niekoľko prezliekacích kabín. Potom zbehol do suterénu a cez nakladací portál vybehol von.

„Ideš neskoro… povedal si o štvrtej…“

„Kušuj! Povedal si… predný zub… tak makaj, nemám čas! Vybral som si ľavý!“

„Inokedy, dnes už mám normu dobrých skutkov splnenú… na kľúče a… nerozmláť ho!! Fakt to ešte nemám poistené…“

„Čo je to?“

„Bavorský… superbombadelo…“

„Niečo menej nápadné…?“

„Na dvore mám tri rozpadnuté Trabanty… dám ti manikúrovú sadu a zlož si jeden celý…“

„Blbečku… čo to žerie!? Na benzíne prerobím viac, než keby som si kúpil škodovku…“

„Prdlačka… osem litrov! Raz do toho sadneš a v živote nebudeš chcieť nič iné! Spravím ti cenu!“

„Ja ti spravím celu! Kam chceš vankúš… pod okno, alebo ku dverám?“

„Zmizni mi z očí… za dobrotu na žobrotu… celou sa mi bude vyhrážať… keby naši fotrovci spolu nebojovali pod Duklou, vyseriem sa na teba…“

„Môj foter v živote nebol pod Duklou…“

„Ani môj… tak vidíš… ani nemám dôvod ti pomáhať… ťahaj už!“ večne ufrflaný majiteľ autopožičovne ho vyviedol na dvor.

Krauz stlačil diaľkové ovládanie a autíčko mu povedalo… poďpiť!… a zablikalo svetielkami.

„Ale…“ Krauz vyvalil oči, „… veď to má nemecké značky!!“

„Veď ti hovorím, že to ešte nemám poistené! A… dúfam, že budeš jazdiť iba u nás…. za hranice by som s tým radšej nejazdil…“

„Teraz si ma nasral! Celu máš bez vankúša!!“

„…a zajtra na obed ho vrátil… inak volám inšpekciu…“

Krauz musel uznať, že bavorskí chlapci sú machri! Ani jedno služobné auto ho tak nevtláčalo do sedadla ako tento zázrak techniky.

O ôsmej si vyzdvihol Fischera.

„Fíha! Ani som netušil, že na oddelení vrážd to tak dobre sype! Ja ho budem mať kedy?“

„O hodinu. Na hodinu. A keď tej architektke spravíš bábo… kúpi ti ho nafurt! Vraj… sa ide v Našom Meste stavať…“

„Kam ideme…?“

„Zatiaľ posedíme…“

Krauz odstavil auto pri výpadovke na diaľnicu a postavil sa tak, aby videl na prichádzajúce autá. Pohodlne sa zahniezdil, otvoril okno a zapálil si. Dlho mlčali.

„Prečo mi už tri dni hovoríte Jozef… keď som vám jasne povedal, že…“

„Lebo si ešte neprešiel medvedím objatím…“

„To je nejaký ceremoniál na oddelení vrážd?“

„Je, ale neodohráva sa na oddelení…“

„A?“

Krauz pozrel na hodinky. Odfrčkol ohorok.

„Tak… poďme… cestou ti vysvetlím, čo od teba potrebujem… máš kvér?“

„Si normálny…?“ a víťazoslávne sa pobúchal po boku.

Ostal stáť za rohom bloku starých domov a z diaľky skúmal vchod do Kostola svätej Barbory. Pozrel na hodinky. Osem päťdesiatosem. Prišli odzadu a trhli zadnými dverami.

„Sme dvaja… pokojne… pištole nepotrebujete… prečo nie ste sám?“

„Lebo ste to nepovedali… má vystúpiť?“

„Nie… aby ste mi verili… nech ste dvaja, ak ste tak zvyknutí…“

Vyrazil a chvíľami mu aktuálna spotreba skočila na šestnásť litrov. Potom dal pravej nohe pohov a zamierili k Ranincovej chate.

Chosé vystúpil a prešiel sa po prašnej ceste hore aj dole. Krauz medzitým otvoril bráničku a s autom zatiahol dozadu pod prístrešok. Chosé zavrel a dobehol ich. Krauz našmátral na zárubni kľúč a vošli.

„Nie! Netreba! Stačí tamtá petrolejová lampa…“ ohradil sa Machata, keď videl, že Krauz chce zapáliť svetlo. Vyhoveli mu a Chosé postavil petrolejku na stôl. Krauz ju vzal a odniesol na prípecok.

Machata chápavo pokýval hlavou.

Sadli si.

Krauz vstal a otvoril chladničku. Elektrina fungovala a svetlo z chladničky rozprsklo po poloosvetlenej izbe zvláštne tiene.

„Pivo… alebo… tonik?“

Machata pozrel na ženu a tá prikývla.

„Pivo…“

Krauz vybral štyri plechovky a odniesol ich do umývadla. Opláchol vrchnáky a neobťažoval sa s utierkou. Chosé prekvapene

uchopil mokrý valec a štítivo otriasol vodu na zem. Prekvapene pozrel na Krauza. Poznali sa iba tri dni.

„Počúvam… dnes… nie ste hluchý?“

„Sme v bezpečí?“

„Absolútne! Toto patrí vysokému dôstojníkovi Štátnej bezpečnosti…“

Machata sa trochu polial a malíčkom stieral kvapky piva z náprsného vrecka košele.

„…a roky to neobjavili. Musel urobiť opatrenia, o akých sa ani mne nesníva! Sme… podľa mňa v bezpečí…“

„Ako to, že máte kľúče?“

„Aha! My… si ešte neveríme, však, pán nahluchlý Machata!“

Žena po jeho boku sa nadýchla, ale Machata jej zovrel zápästie.

„Tú kradnutú hifi vežu ste dúfam vrátili, ako som vám radil… pán nahluchlý so slúchadlami na ušiach…“

Žena zovrela plechovku a hliník ostro zaprašťal. Vyvaľovala na Krauza oči. Cudne, vyzývavo a káravo.

Jozef si sadol bokom do rohu. Presne podľa dohovoru. Rozopol si sako a pravú ruku schoval pod stôl. Pár centimetrov od pažby. Mal výhľad na celú miestnosť, na okná aj na dvere. Vedel, čo má robiť, keby sa začali štorcovať, a vedel aj, čo má robiť, keby sa ozvalo tiché cinknutie skla… zvonku…

Krauz ho poučil o všetkých eventualitách, zbytočne sa nevypytoval, počúval a prikyvoval. Celú inštruktáž v aute zakončil lakonickým… tak poďme na to… a hoci ani netušil, o čo ide, hral to dokonale. Krauz bol spokojný… na prvý raz slušná spolupráca.

Krauz si všimol pohľad cudzej ženy. Bolo v ňom… niečo čudné… panika… zhrozenie, čo to hovorí! Ako to… hovorí! Ako si to dovoľuje s Machatom takto jednať!? Zmĺkol a rozhodol sa, že možno by bolo vhodnejšie viac počúvať, ako hovoriť.

Machata pohladkal ženu po zápästí.

„Len pokojne, Martuška… on ešte nevie…“ povedal to chlácholivým, hlboko pokojným hlasom a Krauz mal chvíľu pocit, že by sa mal hanbiť. Hlúpy pocit, pre dôstojníka oddelenia vrážd!

„Tú petrolejovú lampu ste odniesli preto, lebo posledná, čo ste zapaľovali, vás skoro stála život…“

Krauz zaťal zuby a na lícach mu navreli svaly. Už o celom prípade uvažoval z mnohých uhlov pohľadu, už prekombinoval, čo sa len prekombinovať dalo, venoval tomu hodiny a hodiny… aj neprespaté noci… ale…

„Pán Machata… vy…“ zaodŕhal.

„Mali by sme začať v súlade s bontónom… páni… chcel by som vám predstaviť túto dámu, pán Krauz. Dámu, ktorá si vás nesmierne váži a očakáva, že sa budete správať ako džentlmen… a očakáva od vás… určitú dávku porozumenia, lojality a ochoty… spolupracovať… ak sa to tak dá povedať. Pricestovala iba pre vás, lebo ste začali niečo, čo sa jej bytostne dotýka…“ hovoril pomaly a veľmi rozvážne. Krauz ho nepoznával. To nebol starý nahluchlý Machata, to bol…

„Volá sa Marta Malachowská… rodená Kloknerová…“

Krauz mal pocit, že by mal vstať a pobozkať jej ruku. Poprípade pri tom aj pokľaknúť. Namiesto toho pokýval hlavou ako somár.

„… a prišla preto, aby vám položila jednu jedinú otázku…“

Pozrel na ňu a prikývol. Marta mohla rozprávať.

„Dobrý večer, pán Krauz…“ povedala tichým hlasom, a Krauz mal pocit, že je sedliak z Dolnej Malej. Ani sa na úvod nepozdravil. Namiesto toho tu pobehoval medzi stolom a chladničkou a nútil ich slopať pivo! Bože! Policajt!

„Prepáčte… dobrý večer aj vám, slečna…“

„Pani…“

„Prepáčte… pani!“

„Chcela by som vám povedať, že… si nesmierne vážim vašu odvahu… pustiť sa do niečoho, čo sa môže skončiť aj stratou života… verte mi, že viem, o čom hovorím…“ hovorila pomaly a monotónne a Krauz si všimol, že zaujala aj Chosého. Chvíľu sa nesústredil a vyložil si pravú ruku na stôl. „Moji predkovia ho naozaj stratili… môj otec… Karol Klokner… ako posledný v rade. Dozvedela som sa, že aj napriek odstupu času ste začali pátrať a že… ste aj zistili… a ja by som vás chcela poprosiť o pravdivé informácie… tak tomu hovoríte, však?“

„Ne… viem…“ zakoktal Krauz, lebo ani nevedel, čo hovorí. Začalo sa mu to v hlave miešať. Myšlienka striedala myšlienku a vývody… to čo z toho vyplývalo… Marta Malachowská…

Kloknerová… tak potom je to posledný dedič… ako to hovoril Barták… tajomstvo dedí syn, ak nie je, tak dcéra, ak nie je, tak najbližší, ktorého si Mysterium ferens určí… a tu priamo pred ním sedí dcéra… Marta Malachowská a Machata… kto je potom Machata…?

Krauzovi sa zazdalo, že Machata akoby za stolom povyrástol. Alebo… sa iba vystrel? Alebo sa mu to iba zazdalo!?

Sedel a ani brvou nepohol. Nespúšťal z Krauza oči. Bol iný.

„Neviete?“ prekvapene sa spýtala žena.

„Vlastne… viem! Samozrejme, že viem… iba… som trochu… zmätený… prepáčte… pani… ja… tie súvislosti…“ koktal.

„Aj preto sme tu,“ povedal ticho Machata.

Krauz si odpil. Pomaly a potom opäť. Už sa dostával do normálu. Už sa začal orientovať.

„Takže… pán Machata; keď ste ju naposledy videli v električke za oknom, neodchádzala sama!“

„Mohli by ste sa sústrediť na to, čo sa vás pýta?“

„Iste…“

Chvíľu boli ticho.

„Prosím vás… viete, kto zabil môjho otca?“ pokračovala.

Krauz prikývol. Čakal ďalšiu otázku. Neprišla. Chopil sa iniciatívy.

„Aj kto a aj… prečo!“

Machata ani brvou nehol. Krauz pokračoval.

„Aj o tom vám môžem čo-to povedať, pani Malachowská… aj kto a aj prečo…“ zdôraznil posledné slovo.

Spýtavo pozrela na Machatu. Ten sťažka chápavo pokýval hlavou a priamo sa spýtal Krauza:

„A… keby som vás poprosil o trošku tolerancie… mať ohľad… tento pán iste nevie, o čo ide…“

Machata pozrel na Chosého. Nechtiac, ale predsa to spravil aj Krauz. Jozef pochopil a pomohol im.

„Pozriem si to zvonka… keby niečo… pískni… kompl…“

Krauz musel uznať, že je borec. Počkal, kým sa zavreli dvere.

„Tak… odkiaľ začneme, pán Machata… alebo… ako… by som vás…“

„To je úplne zbytočné…“

„Bez urážky a bez zosmiešňovania, pán Machata! Myslím to vážne! Ak ste… ak idete v tom, o čom si myslím, že idete… tak sa pred vami skláňam a nemusíte sa báť, že sa zachovám inak, než mi káže svedomie… ja na také nezmysly, ako je svedomie a česť, totiž ešte verím…“

„Vieme… preto ešte žijete…“

„Takže tá streľba…“

„To by ste predbiehali…“

„Iste… iste… chcete od začiatku. Takže… vykopali… alebo takto! Ak vám odpoviem na vaše otázky, odpoviete aj vy na moje?“

„Vraždu ste už objasnili… aké môžete mať ešte otázky? Myslím profesionálne! To ostatné… nezdá sa vám to nekorektné… s ohľadom na nás…“

„Pripúšťam! Tak ostanem iba pri tej vražde. Vykopali starý hrob a v lebke bol klinec. Podarilo sa mi zoradiť výpovede ľudí, ktoré mi poskladali mozaiku, hoci jeden o druhom ani nevedeli.“

„V tom spočíva sila vašej profesie…“

„Vidíte! Ja som to tak nikdy nevnímal! Ale… niečo na tom bude.“ Pohľad preniesol na ženu. „Chcete vedieť, kto zabil vášho otca… poviem vám to! Systém, ktorý tu vládol. Kto udrel posledný… kto mu zlomil palec na nohe… kto mu vypichol oko… je to také dôležité? Chápete… že sa tým ľuďom už nemôžete pomstiť! Sú mŕtvi… aspoň tí, ktorých som vypátral, a tí ostatní… veď ich boli stovky! Trvalo by roky, kým by ste ich našli a… aj tak by ste nič nedosiahli! Súdny proces… veď na tomto svete neexistuje nič také ponižujúce pre pozostalých, ako je súdny proces! Čo vlastne chcete? Výsmech pred talármi? Neverím! Nikdy by ste nevystúpili na verejnosti… hoci aj s oprávnenou žalobou! Sedemsto rokov ste…“

Mlčky ho sledovali. Zmĺkol aj on.

„Meno?“ spýtal sa Machata.

„Meno. Je nepodstatné. Skupina. Hovorili si Spirituál. Z farárov si urobili donášačov. Jeden zradil aj vlastného priateľa… Janetku… lebo sa mu vyspovedal z tajomstva, ktoré už nevládal niesť. Tak sa meno Karol Klokner dostalo do spisu… do spisu s názvom Mysterium ferens…“ stíchol a sledoval reakcie. Iba sedeli, ale Krauz postrehol odlesk prekvapenia a strachu v starcových očiach.

„… ale názov nevymysleli oni… už ho zdedili po svojich predchodcoch, po gestapákoch… tí v Plzni v štyridsiatom piatom chytili vášho deda, Karla Kloknera, a umučili ho na smrť. Nič neprezradil, to mám potvrdené priamo od zdroja, ale zdržal ich a umožnil svojmu synovi… novému nositeľovi tajomstva, utiecť do Olomouca a po vojne až sem k nám. Dlho ste ho schovávali a iba náhoda a… pán Ján Jastrab… sa pričinili o to, že veci dostali spád…“

„Jastrab… nemožné…“ vzdychol Machata.

„… možné… isté! Hovoril som s ľuďmi, čo mu vyplácali za jeho zradu odmeny… potvrdili mi to viacerí…“

„Preboha…“

„… toho sem nemiešajte… ja osobne nemám príliš optimistické predstavy o jeho pracovnej náplni, ale ak by tam bol, nedovolil by také svinstvo…“

„Nerúhajte sa, človeče!“

„… slúžite mu pokorne ďalej, hoci vás zradili jeho verní služobníci…“

„Nie po prvý raz…“

„… tak potom vás obdivujem!“

„To meno!“

„Klinec do hlavy vášho otca zatĺkol Vlastimil Milučký z Olomouca, pracoval pod krycím menom Červený kapitán… obluda… viete, prečo mal také meno? Lebo keď končil výsluchy, mal ruky červené až po vykasané rukávy!“

„Je…?“

„Nie je! Zabili ho tesne po tom, čo som s ním hovoril. Všetko priznal. O pol hodiny bol mŕtvy… poprava…“

„Takže to bol ten zavraždený mäsiar…“ šomral si Machata… „… vrahovia boli dvaja…“

„Jeden! Máte zlé informácie! Ten druhý utekajúci som bol ja! Prekvapil som vraha pri čine a prežil som iba zázrakom…“

„Vy?!“

„Ja! Kloknera mučili tri dni, potom… jeho otec vydržal päť dní… niektoré metódy výsluchu sa medzičasom asi zdokonalili. Dlho som premýšľal nad tým, prečo sa dal Klokner chytiť… veď mal toľko možností… až keď mi jeden profesor histórie vysvetlil súvislosti,

pochopil som… obetoval sa ako jeho otec. V konečnej fáze sa asi každé Mysterium ferens musí obetovať, aby sa nové dalo na útek… ako keď stará prepelica predstiera zlomené krídlo, aby ochránila hniezdo s vajciami. A vidím… že sa mu to podarilo… žijete, pani Malachowská…“

Sedeli ticho a ani brvou nehli.

„Napokon donútili Janetku, aby ho pochoval…“

„To ostatné už vieme. Keď ste ma po prvý raz navštívili, volal som Marte, že sa objavil… nový ochranca spravodlivosti, ktorý za nás vybojuje časť boja… novodobý rytier novodobého rádu… a nemýlil som sa! Nesklamali ste ma! Vedel som, že dospejete k poznaniu a že nesklamete. Ďakujem vám! To… ostatné je už naša vec! Ešte jedna otázka… kto bol ešte pri vražde Karola?“

„Vávra… ten zomrel na chate…“

„Viem… prišli sme trochu neskoro…“

„Iba o minútu… potom to už bolo fajn…“

Machata sa nebadane usmial.

„…Voltér… ich šéf… zomrel už dávno na infarkt, ale nepreveroval som to, a nejaký Teodor… o tom neviem nič…“

„Ja áno… vybavené…“

„…Voltér mal civilné meno Alexander Stříbro a práve toto zvláštne meno, preložiteľné aj do latinčiny ako Alex Argentum, ma pohlo ďalej. Prezradil mi ho Janetka, keď sme sa stretli v kláštore, a práve to je posledná vec, ktorú chcem ešte dotiahnuť do konca. Schovali ho predo mnou, ale nájdem ho a donútim vypovedať, ešte som nepovedal posledné slovo, hoci na mňa tlačia zo všetkých strán…“

„Nenájdete! Zomrel…“

„Ako… prečo… veď mal iba banálnu zlomeninu…!?“

„Od vašej návštevy ho už nikto nevidel. Izolovali ho…“

„Svine… zabili ho…“

Od okna sa ozvalo tiché cinknutie. Krauz sa mykol a z puzdra za opaskom vytrhol pištoľ.

„K zem…!!“ ale už bolo ticho a v izbe sa nič nepohlo.

Hľadeli na neho s vyvalenými očami a s neskrývanými obavami, či toho na neho už nie je priveľa… Krauz otvoril okno. Chosé sa dolu škeril a pohadzoval si ďalší kamienok.

„Ja len… že tu to je v pohode, a ty?“

„Tiež! Asi už budeme končiť, ešte chvíľu vydrž…“

„Aj hodinu…“

„… len už, prosím ťa, nehádž kamienky…“

„… veď som ho nerozbil…“

„… aj tak! Už nehádž! Radšej vystreľ…“

„… veľmi múdre a nenápadné…“

Krauz sa vrátil k stolu a váhavo si sadol.

„A… to by bolo asi tak všetko…“

„A… vaše otázky?“

Krauz sa zahľadel na Malachowskú. Sedela strnulo a jej ostré črty, múdre oči, dlhé vlasy a distingvované správanie by sa skôr hodili pre kňažnú spred pár storočí, než pre novodobú turistku. Uvedomil si, že už vlastne ani nie je zvedavý.

„Netreba…“ zašomral.

Machata sa usmial a uznanlivo pokýval hlavou.

„Ale… chce to veľa sebazaprenia…“

„To vám poviem…“

Machata zalovil vo vrecku a vytiahol ušpinenú vreckovku. Pomaly ju rozbalil a na stôl cinkla malá minca. Vzal ju do dlane a láskavo a pedantne ju očistil. Podal ju Krauzovi. Poskočilo mu obočie. Uprostred dlane mal malú žltú mincu, po obvode popísanú akýmsi cudzojazyčným nápisom, v strede s koňom a dvoma jazdcami. Zadný držal vztýčenú halapartňu s vlajkou. Krauz ju položil na stôl a posunul ju pred Machatu.

„Ale… ja nie som rytier a žold od vás nevezmem…“

„To nie je žold! My sme si vás nenajali! To je na pamiatku… O desať… o dvadsať rokov tomuto celému sám nebudete veriť… potom stačí iba pozrieť… pripomenúť si, a napokon tomu možno aj vy uveríte. Môj dar vám neprinesie bohatstvo, pretože nepredpokladám, že by ste s ním bežali do prvého starožitníctva… prinesie vám iba spomienky… pocity, a hlavne… vieru! Už mi rozumiete?“

Tak si ju vzal.

„Len smelo! Je vaša! Som si istý, že bude v dobrých rukách, ako všetko, čo sa vám do nich v poslednej dobe dostalo a… nie vždy vám patrilo… ehm… ešte posledná vec… o hodinu jej ide vlak…

odprevadíte nás na stanicu? Len k hlavnému vchodu… potom sa už postaráme…“

„Samozrejme!“

Keď vstávali, Machata sa bolestivo skrútil. Zachytila ho a podoprela. Rukou si pritlačil žalúdok.

„To nič… už je to v poriadku… poďme…“

63

Aby mal pokojné svedomie, že urobil naozaj všetko, čo mohol, povozil ich po okrajových štvrtiach, a až keď si bol úplne istý, zamieril k železničnej stanici. Celú cestu rozmýšľal nad Machatovou narážkou. Ako im má vrátiť… čo sa mu do nich dostalo a nepatrilo mu? Veď sľúbil, že ho vráti pani Marike, ale Machata mu dal jasne najavo, že patrí im. Niekto bude asi veľmi sklamaný!

Nešiel k hlavnému vchodu, ale zastal v uličke pod stanicou. Keď vystúpili, Krauz sa zhlboka nadýchol. Všadeprítomná vôňa dechtovaných podvalov ho pošteklila v nose. Z diaľky sa ozýval dunivý hlas ampliónu, ktorému aj tak nikto nerozumel.

„Bez lúčenia, prosím…“ povedal starec a mierne sa uklonil. Aj ona.

Urobili to isté a ostali pri aute. Pozorovali ich, ako pomaly vystupujú po schodoch na námestie pred hlavným vchodom.

„Tak… poďme…“ vzdychol si Krauz a Chosé bez námietok nasadol.

Prešli na koniec ulice, a keď minuli odparkovaný nákladiak, Krauz prudko zabrzdil.

„Boha!“ šomral Chosé nalepený na palubnej doske. „Nech si zabudol čokoľvek, nestojí to za rozbitý nos…“

Krauz cúvol. Za nákladným autom bola pričupená tmavomodrá dodávka. Na boku svietil veľký nápis. Elektrárne… havarijné vozidlo.

„Máme problém s poistkami?“ skúsil Chosé.

„Nie, ale… ako sa tak obzerám, ani nikto v tejto ulici… všade sa svieti…“

„Možno nejaký montér nestihol fajront a parkuje doma…“

„Možno…“

Z brány oproti vyšiel pán, zapálil si cigaretu a psíkovi dal voľno. Pes vďačne zaskučal a vymočil sa na odskúšané miesto pod stromom.

„Pane,“ Krauz stiahol okienko a oslovil ho, „prosím vás… tu býva montér od tejto dodávky?“

Muž si ho pochybovačne premeral.

„Určite nie! Tu široko ďaleko nebýva nikto z elektrární a ani sa nikto v poslednej dobe nepriťahoval, to by som musel vedieť! Som predseda bytového spoločenstva a poznám tu všetkých… a to auto tu parkuje prvý raz… asi nejaká havárka… prečo sa pýtate?“

Krauz zaradil spiatočku a zacúval cez pol ulice na pôvodné miesto. Na Chosého spýtavý pohľad iba zadudral.

„Mne sa také autá nepáčia…“

„Aj ja som už mal jednu skúsenosť…“

„Tak sa prejdeme po peróne, ak nenamietaš…“

Vybehli po schodoch a zamierili k informáciám. Až keď sa Krauz nahol k okienku, uvedomil si, že sa nemá na čo opýtať.

„Viete…“ zaodŕhal, „… asi o desať-pätnásť minút by mal odchádzať nejaký rýchlik… niečo väčšie…“

„Pane… všetky sú veľké… tie malé jazdia už iba na detských ihriskách… ale ak vám to bude stačiť, tak o desať minút na prvé nástupište pristavia rýchlik do Varšavy a o pol hodiny z tretieho odchádza rýchlik na Budapešť… sú naozaj veľké…“

„Ďakujem… Chosé…?“

„Malachowská… ja by som pozrel prvé nástupište…“

„Dobre, ty vpravo, ja… nie…“

„Čo hľadáme?“

„Ju… a pár podozrivých ksichtov naokolo… kto ju nájde, vezme ju späť do auta…“

Rozdelili sa. Na peróne to vyzeralo ako na manifestácii. Vlak ešte nepristavili.

Krauz pomaly prechádzal davom a kľučkoval medzi kuframi a ramenami. Zbadal ju sedieť na lavičke skoro na konci nástupišťa. Vedľa nej sedel mladý muž. Ani si ju nevšímal. Očami prepaľoval každého okoloidúceho. Pri stĺpiku bol opretý ďalší. Krauz spokojne pokýval hlavou. Rozhodol sa, že sa vráti pre Chosého a počkajú, kým nenastúpi. Potom je to už iba na nich…

Spoza rohu vyšiel elektrický vozík na prevoz batožiny. Vodič a pomocník. Vodič nešikovne zamanévroval a dav ho pritlačil skoro až k lavičke. Ostal stáť. Pomocník bleskovo zoskočil z kozlíka a ovalil sediaceho mládenca po hlave. Z davu priskočil ďalší a úderom do rozkroku poslal k zemi chlapa pri stĺpiku. Pomocník zdrapol Martu za ruku a mykol ňou. Ťahal ju za roh. Elektrický vozík cúval za ním a kryl ich. Všetko sa udialo tak rýchlo, že zareagovalo iba pár náhodných svedkov a aj to tak, že sa zohli po svoje kufre a posunuli sa ďalej od incidentu. Nikto s tým nechcel mať nič spoločné… ako vždy.

Marte sa podvrtla noha a spadla. Vozík sotva ubrzdil. Nejaký muž preskočil plošinu vozíka a zohýnajúceho sa únoscu udrel zovretými rukami do väzov. Zapojilo sa ešte pár náhodných cestujúcich, z ktorých ani jeden nemal kufor. Nastala trma-vrma a Krauz stratil prehľad, kto je s kým. Marta sa štvornožky podplazila pod vozík a rozbehla sa k najbližšiemu hlúčiku. Nikto ju nenasledoval, každý mal plné ruky toho druhého. Zaznel výstrel. Pár žien začalo jačať. Všetci sa hrnuli preč. Marta si prebíjala cestu a blížila sa ku Krauzovi. Zbadala ho, až keď doňho skoro vrazila. Zdrapol ju za ruku a strhol k sebe za novinový stánok. Masa ľudí ich minula. Vbehli do podchodu.

64

Chosé zbadal starca pri bufete. Jedol rožok a ležérne sa opieral o pult. Oči sa im stretli v momente, keď na opačnom konci nástupišťa zaznel výstrel. Starec vypľul a rozbehol sa. Chosé nelenil a zvrtol sa tiež. Nech robil, čo robil, iba dýchal starému na chrbát. Zastavila ich až masa tiel utekajúcich im oproti a ani jeden nepostrehol, že Krauz s Martou už dávno zmizli v podzemí.

Prebehli až na koniec tunela a vyšli po schodoch. Krauz opatrne vyzrel a skontroloval nástupište. Ani nohy. Na plechu nad ním bola namaľovaná veľká trinástka.

„Niečo mi napadlo… držte sa ma a nezaostávajte… ak to stihneme, tak nás nenájdu…“ Rozbehol sa po nástupišti k ohybu, za ktorým tušil kríky…

„Pozor… pozor… k nás…tu…išťu… č…slo tri…n…sť prichádza nákl…dný vl…k…“ žena pri mikrofóne sa snažila oznámiť cestujúcim, že sa bude diať niečo dôležité. Plechové amplióny sa rozhodli, že jej to prekazia.

Krauz nemal prehľad, čo sa deje na prvom nástupišti, a ani na tých vedľa prvého, lebo niekde uprostred stanice stál osobný vlak a čakal na výpravcu. Ľudia boli z druhej strany vlaku, a tak ani netušil, či ešte nastupujú, alebo sa vlak už pohne. Riskol to, lebo inú možnosť nemal. Prestali sa kryť a obaja vybehli priamo po kamennej dlažbe, kľučkujúc medzi lavičkami.

Dvaja podliezli pod vagón odstaveného vlaku a iba tak pre istotu sa rozhliadli. Zbadali dvojicu šprintujúcu po poslednom nástupišti a vyrazili za nimi.

„Krauz!“ zastonala a musel sa vrátiť.

Vyzula sa jej lodička.

„Odhoďte ich a aj tú kabelku, iba nás zdr…“

„Krauz… tam…!“ napriahla ruku a hlasno dychčala.

Krauz znechutene zovrel pery. Nechápal ľudí, čo začnú dychčať už po odbehnú tí pár kilometrov… po pár metroch sa mu to zdalo doslova neuveriteľné! Pozrel smerom, ktorý mu naznačila. Zboku sa blížila dvojica únoscov a chceli im odrezať cestu.

„Do…!“ nestihol si ani uľaviť.

„Krauz… tam!“ ukázala znova.

Na jednom vagóne sa otvorili dvere a traja muži zoskočili priamo do koľajiska.

„No zbohom! Piati!“

„Nie! Tí traja sú… naši…!“

„Krista… aspoň keby mali prilby… kto sa v tom má vyznať… nabudúce im rozdajte dresy… rýchlo… ešte máme šancu…!“

Pištoľ zastrčil do puzdra, objal ju okolo pása, jej ruku si prehodil cez rameno a vyrazil. Za chrbtom im zahúkal nákladný vlak.

Chosé dobehol až na koniec prvého nástupišťa. Bolo prázdne. Starec sa bezmocne obzeral. Na lavičke zbadal známu cestovnú tašku, ale inak nič. Spoza rohu vybehol chlapík v montérkach.

„Tu je!“ zreval a rozbehol sa k nim.

Chosé podvedome vytiahol pištoľ.

„Kurva!! Čo sú to za ľudia… ukradnú aj elektrický vozík… moja mašinka…!“ dobehol až k vozíku a s obavami si ho začal prezerať. Dvojici zadychčaných chlapov nevenoval pozornosť.

„Moja… mašinka…“ a láskyplne pohladkal ovládaciu páku.

Chosé sa poobzeral. Koľajiska boli prázdne, až na piatom alebo šiestom stál osobný vlak. Ľudia stále nastupovali. Ďalej nedovidel, vlak kryl všetko za ním. Prižmúril oči. Ak ho videl aj Krauz pri úteku…

„Dedo… za mnou… do podchodu!!“

Strojvodca postrehol pár postáv pobehujúcich po trinástom nástupišti, ale bol si istý, že jeho pasažieri to nie sú. Vôbec tu nemali byť. V noci sa posledná koľaj využívala na prejazdy nákladných vlakov… vôbec nikto tu nemal byť! Pre istotu skontroloval prejazdnú rýchlosť, obmedzenú na… do kelu! Zase ju prešvihol! No

čo… tých pár kilometrov, nevídali! Ani nepribrzdíl, radšej pridal, aby bol čím skôr preč zo stanice…

Krauz pozrel bokom a s hrôzou zistil, že to nestihnú. Zdržovala ho. Škriabali sa na perón pár metrov pred nimi. Sotva vyskočili z koľajiska, od chrbta sa prihnal vlak. Trojica záchrancov ostala rozpačito stáť na druhej strane mihajúcej sa masy.

Ten s krvavým nosom napriahol ruku a na krk mu priložil hrubý tlmič.

„Nechaj tú pištoľ na pokoji… nemusíš zomrieť, ak nechceš… ani ona… nikto dnes nemusí zomrieť… chceme ju živú… ustúp…“ reval, aby prehlušil hrkotajúce vozne.

„Verím ti…“ povedal, aby ho neznervóznil. Pustil ju a prestali sa objímať.

Druhý pristúpil k nej a zdrapol ju za ruku. Vytrhla sa a zanovito sa chcela rozbehnúť späť k podchodu. Urobila iba pár krokov a dobehol ju, zdrapol ju za rameno, ale vyšklbla sa. V prstoch mu ostalo ramienko kabelky. Potiahol. Zaspätkovala, ako keď gazda potiahne liace a neposlušná kobyla dostane rozum. Nedostala rozum. Stále bojovala. Mykla kabelkou, aby stratil rovnováhu. Mykol aj on… remienok sa roztrhol… Mykla a odletela dozadu, urobila pár vrávoravých krokov a spadla z nástupišťa. Vlak ju zachytil a odhodil ako loptičku, vyletela do vzduchu, vrazila do chlapa, čo mieril na Krauza, a s hrozným zadunením sa zastavila na oceľovom stĺpe. Zviezla sa na zem a znehybnela.

Krauz si všimol, že väčšia časť hlavy jej ostala na krku…

Muž ležiaci vedľa nej sa snažil vstať, ale bol omráčený. Druhý nasrdene odhodil remienok, namieril a vystrelil. Krauz nelenil a vyrazil vpred.

Chosé bol na dlhšie trate lepší a vybehol po schodoch prvý. Opatrne vystrčil hlavu. Okolo prehrkotal posledný vozeň, opustil nástupište a všetko stíchlo. Uprostred perónu zbadal na zemi ženu, vedľa nej muža a jedného stojaceho, ako strieľa po Krauzovi.

„Polícia!! Odhoď…“ a namieril.

Muž na zemi sa pozviechal, kamarát mu pomohol a rozbehli sa za Krauzom. Chosé nemohol vystreliť, odzadu sa na neho zavesil starec

a hlasno sípal. Zbadal ju a zastavil sa mu dych. Chosé ho oprel o stĺp a rozbehol sa za kolegom… keby niečo potreboval…

Poočku ešte postrehol, ako sa starec chytil za hruď, druhá ruka pevne objala lesklý kov a v kŕči sa pomaličky zviezol na zem.

Krauz si bol istý, že samého ho nedobehnú, ale keď sa zo stĺpa, okolo ktorého prebiehal, zaiskrilo a ozvalo sa tupé dum, pre istotu vytiahol pištoľ a párkrát ich osolil. Strieľal v behu v polobrate a v podstate naslepo, takže veľké straty u protivníka neočakával. Chcel ich iba zdržať. Obzrel sa a s hrôzou zistil, že podcenil ich tempo. Priblížili sa. V diaľke zazrel trojicu mužov skláňajúcich sa nad ženou. Starca ani Chosého nevidel. Pekná pomoc! Ostal v tom sám. Zastal, pokľakol a namieril. Ako na povel sa rozdelili a zoskočili po stranách z nástupišťa. Pribil ich k zemi sústrednou paľbou a tentokrát už bol odhodlaný aj trafiť. Kým sa kryli, vyšprintoval a opäť si urobil náskok.

Hlavná časť stanice zmizla za ohybom. Blížil sa k tme, v ktorej očakával kríky. Aby mu tma naozaj pomohla, namieril na poslednú lampu a vystrelil. Až teraz to bola ozajstná tma! Dobehol na koniec perónu. Ešte kúsok štrkového násypu… ale pre istotu ich chvíľku zdrží. Namieril a vystrelil. Ozvalo sa suché cvaknutie.

Nepočítal náboje! Už dávno nezažil ostrú streľbu a zabudol na základnú zásadu… počítať náboje! Druhý zásobník nemal, až s takým plytvaním strelivom dnes naozaj nerátal!

„Je náš… nemá náboje…“ zaznelo z nástupišťa.

Po pamäti so zavretými očami sa vovalil do kríkov.

„Ang…“

„Ticho!! Tichučko…“ pošepla, „… vedela som, že si to ty! Tu sa nestrieľalo už dvadsať rokov… tak si sa predsa len vrátil… Richard… Levie srdce…“

„Mám ho teraz v gatiach… akosi sa mi nedarí… nechceš mi pre istotu prekontrolovať tú čiaru života?“

„Mám niečo lepšie… na!“

Podala mu škorpión ráze sedem šesťdesiatpäť milimetrov a dva dlhé zásobníky. Skoro odpadol.

Poslepiačky nabil, obtiahol a zaisťovaciu páčku prehodil na dávky. Vystúpil z kríkov a zbadal ich na hranici medzi svetlom a tmou, ako opatrne našľapujú.

„Chlapci!! Do nich!!“ zreval a potiahol spúšť. Pálil od pása pánubohu do okien.

Dlhá dávka rozvibrovala vzduch. Ostali stáť ako obarení. Krauz sklopil opierku, oprel zbraň o líce a namieril pár metrov pred nich do štrku. Tentoraz už šetril. Dve krátke dávky. Úlomky kameňov a odrazené guľky hvízdali okolo nich. Jedného trafil úlomok do líca, zavyl, dlaň si pritlačil na tvár, akoby ho rozbolel zub, a prudko sa predklonil.

„Kurva!!“ zreval a rozbehli sa bokom cez koľaje k odstaveným nákladným vozňom.

Po nástupišti zaduneli kroky. Krauz namieril, ale nezastrelil ho. Bol to policajt.

„Švihaj sem… ku mne… do tmy…“ zasyčal Krauz.

„Polí… cia…“ pošepol zadychčaný votrelec, prikrčil sa a tápavo vykročil.

„Aj ja…“

Chosé na neho vyvalil oči.

„To si mal hneď povedať, že na konci perónu je požičovňa! Aj ja chcem také…“

„Netreba… už dajú pokoj… radšej sa zdekujeme…“

Nasmeroval Chosého do kríkov, a keď vošiel do jaskyne, len oči vyvaľoval.

„Dobrý večer… pani…“ nezabudol na slušnú výchovu.

„Aj každému dobrému človeku…“

„Ja som od polície…“

„… a tým ostatným tiež…“

Krauz ich počúval a sťažka si sadol do prvej triedy.

„Richard… je mŕtva… videl som jej hlavu na stĺpe…“

„Ja na krku. Viem… videl som… bola to nehoda… okolnosti zavinili oni, ale smrť bola nehoda…“

„Ako myslíš…“

Krauz poťažkával zbraň a škúlil po majiteľke.

„Aby som nezabudol… odkiaľ ho máš?“

„Čo tí ľudia všetko nepozabúdajú po perónoch…“ a rukou ukázala okolo seba.

„Toto určite nikto nezabudol… uvedomuješ si, že ten chalan za to mohol mať aj vyhadzov z roboty!?“

„Vždy som hovorila, že gadžovia by si mali viac vážiť svoj majetok…“

„Vážiť, alebo strážiť?“

„Ako povieš, náčelník! Teraz… mi to vráť…“

Krauz zaváhal, ale napokon jej ho podal.

„To je jej!? Ty… jej ho chceš vrátiť!?“ zhrozil sa Chosé.

„Vybavujem jej zbrojný preukaz… akosi sa to zdržalo…“

„Čo, škúli!?“

„A môže nám ešte pomôcť… Angela… potrebovali by sme sa odtiaľto rýchlo dostať, ale aby nás nikto nevidel…“

„Poďte za mnou…“ a rozhrnula kríky.

„Vidíš… hovoril som ti…!“

„A… díky za pomoc… Chosé…“ zašomral Krauz, keď už trielili ulicami na oddelenie.

„Volám sa Jozef Fischer…“

Krauz sa zazubil a natrčil mu dlaň. Chosé po nej buchol.

„Ale poviem ti… Richard… s tebou sa človek fakt nenudí! Najprv ma zavoláš iba tak na chvíľu na výpomoc, potom ma skoro odbachnú, na peróne necháme voľne pohodenú mŕtvu ženu, ježibabe dáš škorpíka, akoby si bol Mikuláš… ešte mi povedz, že toto auto je kradnuté a mňa z teba picne…“

Radšej mu nepovedal nič.

65

Vbehli do kancelárie a vytočili číslo operačného dôstojníka.

„Čau… bol som na záchode a z chodby som počul vyzváňať telefón… nezháňal si ma?“

„Že či nezháňal!! Tristokrát!!“

„Začítal som sa…“

„Na hlavnej stanici máte prestrelku… vraj je tam aj nejaká mŕtvola… podrobnosti neviem… volal som už Mayora, ale povedal som mu, že si v robote, tak tam mám poslať teba a potom mu máš podať hlásenie… a máš mu v každom prípade zavolať…“

„Díky! Čau!“

Vytočil číslo k šéfovi domov.

„Krauz…“

„Ahoj…“ Mayor šepkal. Krauz si až teraz uvedomil, že je hlboko po polnoci. „… kde si?“

„V kancelárii…“

„Čo tam robíš!?“

„Chcel som dopísať tú správu o klinci a zdržal som sa…“

„Doteraz!?“

„Múza… to ti je prenáramne zaujímavá vec! To sa ti zatmie pred očami…“

„Se… kašlem ti na múzy! Operačný ma otravuje, že máme nejakú prestrelku na stanici a sú tam už aj nejaké mŕtvoly… choď to preveriť a ozvi sa mi… počkaj! Sám ísť nemôžeš…“

„Je tu Chosé…“

„Kto!?“

„Jozef Fischer!“

„Ten tam čo robí!?“

„Mal dnes rande s nejakou architektkou, ale nedala mu, tak sa mi prišiel posťažovať…“

Mayor zaváhal.

„Vy… tam slopete!?“

„Bože! To každý policajt, čo nesedí po fajronte doma, musí byť automaticky nadrátkovaný!?“

„Nóó…“

„Tak nie! Neslopeme!“

„Tak tam padajte… vieš, kde to je? Hlavná stanica… nájdeš to bez mapy? Kedy si bol naposledy na Hlavnej…?“ a uchechtol sa na vlastnom vtipe.

„To sú už roky…“ a aj Krauz sa zasmial.

„…a vezmite si aj baterky, výzbroj, výstroj… ako má byť, keby sa tam zastavil niekto z inšpekcie, nech zas o nás nerozširujú, že si chodíme na miesto činu ako turisti…“

„Neboj… vezmeme si aj pištole…“

66

Vlaky odišli a nové prišli, ľudia odcestovali a noví pricestovali. Všetko sa zmenilo. Prvému nástupišťu sa aj tak pre istotu vyhli a podchodom prešli až dozadu na trináste. Veliteľ železničnej polície im podal ruku a hlásenie.

„Nejakí ožrani sa pobili na prvom a jeden aj vystrelil, ale nikto nebol zranený, ani žiadne škody. Potom sa nám naháňali po stanici. Služba na peróne počula aj odtiaľto nejaké výstrely, ale… ako vidíte… nenašli sme žiadne nábojnice… ktohovie, čo počuli! Táto tu asi zablúdila, a keď sa snažila prebehnúť cez koľaje, zachytil ju vlak. Nejaká turistka z Poľska… kabelka je tam, ale nič zaujímavé v nej nie je. Asi ju sprevádzal niekto z rodiny, taký starký, a dostal pri pohľade na ňu infarkt. Odviezla ho sanitka do štátnej… ale veľa nádeje mu nedávali. To je asi tak všetko… pre vás nič… chlapci vraždárski… my si to tu už upraceme…“

„A nejaká väčšia streľba…?“

„Čo máš na mysli?“

„No… operačný nám hovoril, že sa tu strieľalo… myslel som, či niekto nepočul samopal, alebo pušku…“

„Si normálny? Kanonádu by si nechcel!? Okrem toho… keď v stanici rachotí rýchlik, počuješ lobogo, a nie…“

„Takže nič?“

„Nič také… ľudia všetko zveličia…“

„Tak fajn! Držte sa… ostáva to u vás…“

Krauz zavolal Mayorovi a informoval ho, čo zistili od šéfa železničnej polície. Žiadny poplach, v podstate sa nič nestalo. Potom sa odviezli domov aspoň trochu sa vyspať.

67

„Súdruh generál…“ muž sa vzorovo vystrel a čakal na povolenie prehovoriť.

Generál si zložil okuliare, požmolil si oči a spýtavo vzhliadol od spisu.

„Ja… ona…“

„Takže… opäť zlé správy… počúvam!“ pohodlne sa oprel.

„Je mŕtva… spojovacia niť sa pretrhla. Nehoda! Padla pod vlak… keď sme ju už mali a snažili sme sa ju zaistiť. Kabelku sme prezrieť nestihli… mali tam svojich ľudí a už nás k nej nepustili.“

„Veľmi vážna… informácia! Vaše hodnotenie?“

„Katastrofa… toľko rokov zbytočnej driny…“

Generál sa usmial a iba si pošúchal čelo.

„Kdežeby!! Žiadna zbytočná drina, súdruh zástupca! Iba sme sa dostali… opäť na začiatok! Ako už mnoho ráz predtým! Takže si opäť počkáme, kedy a kde sa nový článok vynorí a…“ hovoril pomaly, rozvážne a ani náznak rozčúlenia či rozčarovania. Bol až príliš dlho generálom, aby podľahol panike.

Nahol sa do rohu stola a pritiahol si vysoký spis. Fľochol na titulnú stranu s hrubým čiernym nápisom Mysterium ferens. Zložil polovicu spisu a pod ním skontroloval podobný, ale oveľa starší s veľkou čiernou orlicou, popísaný švabachovým písmom. Položil ich na seba a pekne ich zarovnal.

„Tak… to odneste späť do archívu…“

„A… súdruh generál… ten objekt?“

Generál sa opäť pohodlne oprel, zopäl si ruky a podoprel si bradu.

„Viete, na čo som po toľkých rokoch práce prišiel?“

„Počúvam, súdruh generál!“

„… že starí múdri stratégovia prvej a druhej vojny mali predsa len v niečom pravdu! Admirál Canaris napríklad tvrdil, že základom úspešného boja s nepriateľom je poznanie jeho slabín a jeho charakteristiky… celkovo! Mal stopercentnú pravdu! Povedzte mi, čo získame jeho likvidáciou? Veď my už toho chlapca poznáme ako vlastné gate! Vieme, aký je tvrdohlavý a húževnatý, poznáme jeho ženu a deti, vieme, že Laura je slabá na pľúca a kam sa chodí liečiť, vieme, kde býva a kam chodí na pivo… vieme… o ňom toľko, že už prestáva byť pre nás nebezpečný! Ak ho odstránime, na jeho miesto príde nový a môžeme začať odznovu! Nie! Necháme ho bežať, nech si myslí, že je už po všetkom! Myslím si, že v najbližšej dobe s ich oddelením ešte prídeme do styku a budeme ich musieť poznávať jedného po druhom, takto máme o jedného náskok!“

„Ako myslíte, súdruh generál!“

„Myslím! Preto s okamžitou platnosťou odvolajte akciu Levie srdce a vyhodnotenie spisu mi predložte na podpis do… štrnástich dní! Ale… kópiu jeho správy o prípade Klinec chcem vidieť v každom prípade!“

„Vykonám! Ešte…“

„Áno?“

„Máte na linke Svätopluka… je s tým jeho zväzkom neodbytný ako malý chlapec a nezbavíme sa ho… volá už každý deň, pravidelne…“

„Tak mi ho sem prepojte…“ zapálil si fajku a zavrel spis, čo mal práve rozčítaný.

Na titulnej strane bol hrubý nápis Svätopluk a pod ním registračné číslo trinásť nula nula deväť.

Telefón slabučko zabzučal.

„Dobrý deň, vaša eminencia, počúvam vás…“

„Pochválen buď Ježiš Kristus…“

„Na takto konkrétne formulovanú otázku vám ani neviem presne odpovedať…“

„Prosím vás… ja nemám náladu na žarty…“

„V tom sme za jedno… tak prosím…“

„Ja… už sme splnili všetko, o čo ste nás žiadali…“

„Až na finálny efekt… ten sa opäť nedostavil…“

„Nie našou vinou! My…“

„To by som tak jednoznačne netvrdil! Niekto ich informoval o veciach, ktoré sme plánovali v podstate spolu a…“

„Vy ma obviňujete…!?“

„Nie! Obvinenie je procesný úkon, pred ktorým vás chcem práve vystríhať! Nedopustite, aby hanba a špina padla na vašu hlavu a hlavy vašich blízkych a… podriadených! Ani policajní vyšetrovatelia a ani novinári nemajú zmilovanie… tomu slovu rozumiete, však?“

„Rozum… vy sa mi chcete vyhrážať!?“

„To by som si naozaj nedovolil! Iba upozorňujem na niektoré tienisté stránky našej bývalej spolupráce. A… terajšej tiež! A… budúcej… možno!?“

„Žiadnej budúcej! Pre živého Boha vás prosím… splňte už, čo ste sľúbili, a dajte nám tie diabolské lajstra!!“

„Diabol… píšem si! Mimoriadne impozantný námet na krycí názov! Koho by sme tam zahrnuli?“

Svätopluk dychčal. Ten chlap si z neho iba uťahoval a urážal ho… ale nemohol ani vzkypieť! Potreboval ho! Musel trpezlivo znášať všetky urážky a vypiť kalich horkosti až do dna! Bezmocne lomcoval slúchadlom.

„Mojím… prianím…“

„Pium desiderium…“

„Áno… mojím zbožným prianím je… celé to už ukončiť! Prosím vás, dohodnime sa, kedy mi vrátite môj spis!“

„Nemôžem, lebo…“

„Akože nemôžete!!“ neovládol sa a zreval.

„Len pokojne… dôstojný pán… alebo vaša eminencia… pozor na tlak! Nemôžem, lebo ho… nemám!“

„Ale, veď ste sľúbili…!!“

„… že sa pousilujem ho vystopovať, a to som aj splnil! Stopujeme, ale zatiaľ ho nemáme! Ak čítate noviny… asi ste postrehli, že časy sa zmenili. Rozdelili nás. Časť spisov ostala v Prahe, a na tie ja dosah nemám! A… bude to ešte horšie! O pol roka nás odtrhnú úplne! Bude trvať roky…“

„Nie! Roky nie!!“

„… kým sa veci znormalizujú a my budeme opäť vládnuť! Dovtedy…“

„To nie! Počúvajte…“ muž v aparáte dychčal a musel si urobiť dlhšiu prestávku, aby sa vzchopil „… počúvajte! To… nemôžete! Už tu jeden taký bol, čo si postavil kariéru na vydieračských spisoch…“

„John Edgar Hoover…“

„… presne… a ako to dopadlo?“

„Výborne!“

„Polovica Ameriky nespávala…!!“

„A tá druhá boli ich psychológovia… poznám to obdobie dokonale…“

„Vy nemôžete…“

„Správne! Za týchto okolností naozaj pre vás nemôžem nič urobiť!“

„Aké… máme záruky, že ich nepoužijete v tom najnevhodnejšom čase…“

„Tak to teda naozaj žiadne!“

„Čo… máme robiť…?“

„Ostáva vám iba jedno! Modliť sa, poslúchať a… dúfať!“ chcel položiť slúchadlo, ale ešte si to rozmyslel.

„Všetci!“

Dodal a položil. Chvíľu iba tak sedel a uvažoval. Potom pohladkal spis s číslom trinásť nula nula deväť po ošúchanom obale a chvíľu sa s ním maznal ako s bábätkom.

68

Krauz sa nahol do rohu stola a pritiahol si spis s názvom Vražda Karola Kloknera podľa paragrafu dvestodevätnásť odsek dva písmeno b Trestného zákona. Tenký spis. Hrubý obal, pár strán fotodokumentácie z cintorína a z pitvy, správa súdneho lekára, pár nepodstatných záznamov a… jeho hlásenie o tom, že sa to nedá vyšetriť.

Napísal ho ráno a všetci boli náramne spokojní. Riaditeľ ho na chodbe pochválil, že je schopný a že sa mu páči, keď je niekto ochotný plniť pokyny nadriadených a že…

Ani ho nepočúval.

Počkal, kým ostatní vypadli a ostal sám. Otvoril skriňu a spis založil na hornú policu medzi nevyriešené prípady. Sadol si a čakal. Žiadny zázrak sa nestal. Otvoril nadstavec plechovej skrine a vyhádzal všetky veci. Na samom dne vzadu z plynovej masky vybral zatvrdnuté ponožky a z nich osemhrannú krabičku. Upratal a pohrávajúc sa s ňou ako s ježkom v klietke sa rozvalil v kresle.

„Tak… čo s tebou…?“

A hneď mu napadla aj odpoveď.

69

„Prepáčte, ale to nepôjde… ak sa o tom dozvie primár… prídem o prácu…“

„Slečna…“

„Pani!“

„Pani… ale vyzeráte ako slečna… a veľmi dobre…“

„Ani to vám nepomôže! Ja vás nemôžem vpustiť…“

Bojoval, ale prehrával. Dvere s nápisom Jednotka intenzívnej starostlivosti mala otvorené iba natoľko, aby cez škáročku prestrčila hlavu.

„Tak aspoň ošetrujúceho lekára…“

„Tam na konci chodby doprava druhé dvere…“

Zaklopal a slušne počkal. Chcelo to dosť sebaovládania. Za normálnych okolností by vybalil odznak a… teraz nemohol.

„Ďalej…“

Vošiel a slušne pozdravil. To nebol problém, skoro vždy tak začínal. Lekár si ho trpezlivo vypočul.

„Vy ste príbuzný?“

„Ani nie… iba známy…“

„Vlastne je to jedno! Aj keby som vás k nemu pustil, už… nekomunikuje… teda…“

„Viem, čo to znamená…“

„Infarkt myokardu plus karcinóm žalúdka… v nehorázne zanedbanom stave… ten chlap vôbec nechodil k lekárovi! Má tam nádor ako pomaranč… prepáčte…“

„To nič…“

„… musel mať kruté bolesti. Metastázy sú všade… v ľadvinách, v pečeni… už je v kóme. Prebral sa iba raz. Aj to bol zázrak. Sila vôle… akoby… mu zvnútra vyžarovala nejaká skrytá energia… a potom už zhasol. Zomiera. Už… každú minútu…“

„Ďakujem… aj za neho…“

„To naozaj netreba… my sme už v podstate bezmocní…“

„Keď zomrie, komu dáte vedieť?“

„ „Volal jeho syn… nechal nám kontakt… nejaký cudzinec… ani neviem odkiaľ. Vraj sa o všetko postará…“

„Jeho syn… hovoríte… tak potom je to v poriadku…“

Krauz ešte raz slušne poďakoval a odišiel. Stál na chodbe a čumel na parkovisko. Ani netušil, čo ďalej. Prišla tichučko a keď prehovorila, myklo ho.

„Vy… ste prišli za pánom Machatom?“

„Ja…“

„Vaše meno?“

„Poviem… a vaše?“

Usmiala sa, ale dala mu jasne najavo, že z toho nič nebude.

„Myslím to vážne…“

Mal na jazyku, že aj ja!… ale rozmyslel si to.

„Krauz… detektív Krauz z oddelenia vrážd…“

„Máte preukaz?“

„Dokelu! Vy to ale beriete vážne…“

„Mám odkaz pre Krauza od polície… ale iba pre neho… na tom trval…“

Keby Krauz vyťahoval pištoľ tak rýchlo, ako teraz preukaz, mal by o polovicu menej problémov.

„Odkaz od…?“

„Na chvíľu sa prebral… bola som pri ňom… trval na tom, aby som si to napísala a trval na tom, aby som to dala iba vám a iba ak mi ukážete preukaz… ďakujem… tu máte… dovidenia…“

Ostal sám pri okne nemocničnej chodby, a pretože sa už zmrákalo… musel pristúpiť bližšie, aby videl. Malý kúsok papierovej servítky. Kostrbatým písmom na nej bolo napísané: Každý zákon sa dá obísť, aj ten o dedení…

70

Stála v rohu cintorína a so sklonenou hlavou sa modlila k Bohu. Niektorým ľuďom to pomáha a… iní… sa stretnutia s ním boja. Oni sami najlepšie vedia prečo…

Začula ho, ale neotočila sa. Postavil sa vedľa nej a chvíľu tak nepohnute stáli plece pri pleci.

Nápis na čiernom náhrobnom kameni radil tomu dolu, aby privrel oči, lebo… svetlo večné mu bude svietiť…

„Zákon hovorí… dedí sa z otca na syna… ak nie je… na dcéru…. ak nie je, vyberie si jemu najbližšiu osobu, ktorá musí zložiť sľub mlčanlivosti…“ odrecitoval.

„Amen…“ zašepkala.

„Sú najbohatší na svete, ale žijú v biede…“ aj on zašepkal, lebo použiť hlas sa mu zdalo nemiestne.

„Ale… to sa navzájom nevylučuje a… platí to aj odzadu… tu vnútri…“ a zovretú päsť si priložila na prsia.

„V kancelárii mi povedali, že ste dali výpoveď a odchádzate…“

„Za synom… do Francúzska… budeme žiť opäť ako rodina… ako veľká rodina…“

„Lebo iba rodina je schopná upliesť tie najpevnejšie putá na svete…“

Mlčala a stále mala hlavu pokorne sklonenú.

„Prečo ste tak riskovali a dali ste mi ho?“

„Inak by vám neverili… tí… čo mali uveriť a… pomôcť…“

Krauz uvážlivo pokýval hlavou a musel uznať, že má pravdu.

„Prečo nie Marta?“

„Miloval ju nadovšetko… viac ako kohokoľvek na tomto svete… viac ako svoj život… viac ako staré zákony… chcel ju uchrániť od bolestivého konca v mukách, aký stíhal jeho rod pokolenie za

pokolením. Povedal jej všetko… iba to posledné nie. Porušil najstarší zákon tajomstva, aby mohla prežiť…“

„Mýlil sa… každý raz musí zomrieť…“

„My nie… iba… niektorí z nás…“

„Tak potom… toto patrí vám…“

Vzala od neho úhľadne zabalený osemboký balíček a vložila si ho do kabelky.

„Nesklamali ste ma… vedela som to už na začiatku… máte to v očiach… ako ste na to prišli?“

„Štátniari tvrdili, že pred zatknutím Kloknera sa im na tri hodiny stratil a až potom sa im dobrovoľne vydal… tie tri hodiny stačili…“

„Stačili… nám…“

„Prajem vám… nech vám váš Boh pomáha v tom, čo ste začali…“

„Z úst bezbožníka to znie skoro ako rúhanie…“

„Možno… ma tento prípad zmenil. Možno… sa raz s tým vaším Bohom predsa len dohodnem… a skočíme k Jumbovi…“

„Jumb…?“

„Nič! To ja len tak. Bez lúčenia… zbohom… a veľa šťastia…“

„Ďakujem…“

Sklonila hlavu a ponorila sa do spomienok. Chvíľu ešte postál a opájal sa tichom, potom sa nenápadne vytratil.

Pokľakla na pbrubný kameň a plecia sa jej roztriasli. Zašepkala…

„Ave… Mysterium ferens… morituri te salutant…“